SANDRA BROWN

IŠSKIRTINIS INTERVIU

Alma littera

SANDRA BROWN

IŠSKIRTINIS INTERVIU

Iš anglų kalbos vertė
DONATAS MASILIONIS

Alma littera
VILNIUS

UDK 820(73)-3
Br291

Versta iš:
Sandra Brown
EXCLUSIVE
Warner Books, New York, 2001

Ši knyga yra grožinis kūrinys. Kai kurios joje paminėtos vietovės, gaminiai ir vieši asmenys yra tikri, o visi kiti veikėjai, įvykiai ir dialogai – autorės vaizduotės kūriniai.

ISBN 978-9955-38-677-3

Pirmas skyrius

– Puikiai atrodote, ponia Merit.

– Atrodau siaubingai.

Vanesa Merit iš tiesų atrodė siaubingai, ir Berė sutriko, kad buvo užklupta sakanti nenuoširdų komplimentą. Ji pabandė mandagiai išsisukti iš keblios padėties.

– Tiek patyrėte, turite teisę atrodyti išsekusi. Bet kuri kita moteris, aš taip pat, ypač aš, sutiktų atrodyti kaip jūs net tada, kai atrodote blogiausiai.

– Ačiū, – padėkojo pašnekovė, išsiblaškiusi maišydama kapučiną. Jei nervai skleistų garsus, Vanesos Merit tarškėtų kaip šaukštelis, kurį drebančia ranka padėjo į lėkštelę. – Dieve, už cigaretę leisčiau jums replėmis nutraukti visus savo nagus.

Niekas nebuvo matęs jos rūkančios viešai, tad Berė nustebo, kad ponia Merit rūko. Nors priklausomybe nuo nikotino galėtum paaiškinti, kodėl ji tokia nervinga.

Ponios Merit rankos be paliovos judėjo. Ji sukiojo savo perlų vėrinį, žaidė su nedideliais auskarų briliantais ir nuolat taisėsi saulės akinius *RayBans*, beveik visiškai dengiančius tamsius papurtusius ratilus aplink akis.

Įspūdingos akys labiausiai išryškino ponios Merit grožį. Iki šios dienos. Šiandien tose nuostabiose kūdikiškai žydrose akyse atsispindėjo skausmas ir nusivylimas. Šiandien jos

priminė akis angelo, kuris pirmą kartą išvydo siaubingą pragaro vaizdą.

– Neturiu replių, – atsakė Berė, – bet štai ką galiu pasiūlyti.

Iš didelės odinės kuprinės ji ištraukė nepradėtą cigarečių pakelį ir pastūmė per stalą poniai Merit.

Aiškiai matei, kad ponia Merit kovoja su pagunda. Jos nerimastingos akys nervingai nužvelgė restorano terasą. Tik prie vieno stalelio sėdėjo keli vyrai, o netoliese sukiojosi vergiškai paslaugus padavėjas.

– Verčiau susiturėsiu. Tačiau jūs nesivaržykite.

– Aš nerūkau. Nešiojuosi jas tik tam, kad padėčiau atsipalaiduoti žmogui, iš kurio imu interviu.

– Prieš suduodama jam lemiamą smūgį.

Berė nusijuokė.

– Norėčiau būti tokia pavojinga.

– Tiesą sakant, jums geriau pavyksta pasakojimai apie įdomius žmones.

Berę maloniai nustebino, kad ponia Merit mačiusi jos darbus.

– Ačiū.

– Kai kurie jūsų reportažai išties puikūs. Pavyzdžiui, apie žmogų, sergantį AIDS. Ir apie benamę vienišą keturių vaikų motiną.

– Jis buvo nominuotas žurnalistų premijai.

Berė nematė reikalo prisipažinti, kad pati pateikė šį reportažą nominuoti.

– Jį žiūrėdama verkiau, – pasakė ponia Merit.

– Aš taip pat, – prisipažino Berė.

– Esate tokia puiki žurnalistė, dažnai spėliodavau, kodėl neturite savo televizijos laidos.

– Mano karjeroje buvo ir sunkių laikų.

Vanesa Merit suraukė dailius antakius.

– Ar turite omenyje skandalą su teisėju Grinu, kuris...

– Taip, – pertraukė ją Berė. Nenorėjo, kad per šį pokalbį būtų vardijamos jos nesėkmės. – Kodėl su manim susisiekėte, ponia Merit? Žinoma, džiaugiuosi, tačiau man ir smalsu.

Šypsena Vanesos Merit veide palengva užgeso. Tyliai ir griežtai ji perspėjo:

– Tikiuosi, gana aiškiai pasakiau? Tai ne interviu.

– Suprantu.

Iš tiesų ji nieko nesuprato. Berė Treivis neturėjo nė menkiausio supratimo, kodėl ponia Merit netikėtai jai paskambino ir pakvietė išgerti kavos. Jau kelerius metus jos pažįstamos, susitikusios linkteli viena kitai, tačiau jokiu būdu ne draugės.

Ir šiandienos susitikimui parinkta vieta keista. Viename kanalo, – jungiančio Potomako upę su potvynių baseinu, – pakrantėje įsikūrusių restoranų. Sutemus Vandens gatvės klubai ir restoranai būdavo pilni žmonių, daugiausia turistų. Kai kurie restoranai sėkmingai siūlydavo ir pietus, tačiau ankstyvą darbo dienos popietę būdavo tuštutėliai.

Galbūt ši vieta ir buvo pasirinkta dėl nuošalumo.

Berė įsimetė cukraus gabalėlį į kapučiną ir tingiai maišė žvalgydamasi per geležinius terasos turėklus.

Diena buvo niūri, apniukusi. Kanalo paviršių pašiaušė bangos. Jachtos ir laivai-namai, prišvartuoti prieplaukoje, siūbavo pilkame vandenyje. Skėčio drobę virš jų stalelio plakė vėjo gūsiai, dvelkė lietumi ir žuvimis. Kodėl jos sėdi lauke tokią vėjuotą dieną?

Ponia Merit pamaišė pieno putas savo puodelyje ir galiausiai gurkštelėjo.

– Kava jau atvėso.

– Gal norite kitos? – paklausė Berė. – Pamosiu padavėjui.

– Ne, ačiū. Tiesą sakant, nenorėjau ir šitos. Puodelis kapučino buvo tiesiog, na, žinote...

Ji gūžtelėjo pečiais, kurie kadaise buvo grakštūs, o dabar tik kaulėti.

– Priežastis susitikti, – paragino Berė.

Vanesa Merit pakėlė galvą. Net ir pro saulės akinius Berė pastebėjo, kad moters akyse spindi nuoširdumas.

– Man reikėjo su kuo nors pasikalbėti.

– Ir jūs pagalvojote apie *mane*?

– Na, taip.

– Dėl poros reportažų, kurie jus pravirkdė?

– Dėl jų ir dėl užuojautos raštelio, kurį atsiuntėte. Jis mane sujaudino. Labai.

– Džiaugiuosi, kad jis suteikė paguodos.

– Aš... Mažai turiu artimų draugių. Esame kone vienodo amžiaus. Pamaniau, galėtumėte mane išklausyti.

Ponia Merit nuleido galvą. Jos kaštoninės garbanos užkrito ant veido – klasikinių skruostikaulių ir aristokratiško smakro.

Berė tyliai ištarė:

– Mano raštelis neperteikė, kaip užjaučiu dėl to, kas įvyko.

– Dar ir kaip perteikė. Ačiū. – Vanesa Merit iš rankinės išsitraukė popierinę nosinaitę ir pakišo ją po akiniais, kad nusišluostytų ašaras. – Nežinau, iš kur jos imasi, – nusistebėjo ji, rodydama sudrėkusią nosinaitę. – Visos ašaros turėtų būti jau seniai išsekusios.

– Apie jį ir norite pasikalbėti? – švelniai paklausė Berė. – Apie kūdikį?

– Apie Robertą Raštoną Meritą, – per jėgą išspaudė kūdikio vardą moteris. – Kodėl visi vengia ištarti jo vardą? Dėl Dievo, juk jį turėjo. Tris mėnesius jis buvo *žmogus* ir turėjo *vardą*.

– Manau...

Ponia Merit pertraukė neleisdama Berei atsakyti:

– Rašton – mano motinos mergautinė pavardė, – paaiškino ji. – Motinai būtų patikę, kad pirmam jos vaikaičiui davėme vardą, kuris yra mūsų šeimos pavardė.

Įsistebeilijusi į sūkuriuojančius kanalo vandenis, užsisvajojusi ji kalbėjo toliau:

– Mane visada žavėjo vardas Robertas. Paprastas, be sušiktų įmantrybių.

Vulgarybė nustebino Berę. Ji anaiptol nederėjo prie Vanesos Merit, tikros pietinių valstijų ponios ir asmenybės. Berė taip sutriko, kad nerado žodžių – bene pirmą kartą. Ką derėtų sakyti tokiu atveju? Ką sakyti moteriai, kuri neseniai palaidojo savo kūdikį? *Laidotuvės buvo gražios?*

Netikėtai ponia Merit paklausė:

– Ką jūs apie tai žinote?

Berė pasijuto netikėtai užklupta. Ar jai metamas iššūkis? *Ką* tu *žinai apie vaiko netektį? Ką tu* apskritai *žinai?*

– Ar turite omenyje... Ar kalbate apie kūdikio... norėjau pasakyti, Roberto, mirtį?

– Taip. Ką apie tai žinote?

– Juk iš tiesų nieko nežinoma apie KSMS – kūdikių staigios mirties sindromą, tiesa? – klausimu į klausimą atsakė Berė stengdamasi užčiuopti jo esmę.

Matyt, pakeitusi savo nuostatą dėl cigaretės, ponia Merit praplėšė pakelį. Jos judesiai buvo tarsi marionetės, trūkčiojantys ir kampuoti. Pirštai, laikantys cigaretę prie lūpų, drebėjo. Berė skubiai iš rankinės ištraukė žiebtuvėlį. Tik kelis kartus giliai įtraukusi dūmo, Vanesa Merit vėl prakalbo. Tabakas jos nenuramino. Priešingai, ji dar labiau susijaudino.

– Robertas miegojo ant šono, paremtas maža pagalvėle, buvau liepusi taip paguldyti. Viskas įvyko staiga! Kaip...

Jos balsas užlūžo.

– Gal jūs kaltinate save? Klausykit. – Berė ištiesė ranką, paėmė cigaretę iš ponios Merit ir sumaigė peleninėje. Tada suspaudė moteriai šaltas rankas. Šį nevalingą gestą pastebėjo prie kito stalelio sėdintys vyrai. – Robertas mirė staiga. Tūkstančiai motinų ir tėvų kasmet netenka savo mažylių ištikus KSMS, ir visiems kyla abejonių, gal jie nemokėjo

prižiūrėti kūdikio. Žmonėms būdinga dėl tragedijos ką nors kaltinti ir dažniausiai jie kaltina save. Nepakliūkite į šiuos spąstus. Jei manysite esanti atsakinga už savo kūdikio mirtį, galite neatsigauti.

Ponia Merit stipriai papurtė galvą.

– Jūs manęs nesuprantate. Tai buvo *mano* kaltė.

Pasislėpusios už saulės akinių jos akys lakstė į šalis. Ponia Merit ištraukė rankas iš Berės delnų ir karštligiškai ieškodama nusiraminimo be paliovos lietė pirštais skruostus, stalelį, kelius, šaukštelį, kaklą.

– Paskutiniai nėštumo mėnesiai buvo nepakeliami.

Ponia Merit delnu užsidengė burną, tarsi tie trys nėštumo mėnesiai būtų buvę neapsakomai skausmingi.

– Tada gimė Robertas, bet nepalengvėjo, kaip tikėjausi, o tik dar blogiau pasidarė. Negalėjau...

– Ko negalėjote? Pakęsti? Visos motinos po gimdymo patiria stresą ir jaučiasi priblokštos, – ramino ją Berė.

Ponia Merit pirštų pagalvėlėmis braukė kaktą.

– Jūs nesuprantate, – įsitempusi pakartojo ji. – Niekas nesupranta. Niekam negaliu papasakoti. Net tėvui. O Dieve, nebežinau, ką man daryti!

Jos jausmai kunkuliavo, net vyrai, sėdintys prie kito stalelio, atsisuko pažiūrėti. Prisiartino susirūpinęs padavėjas.

Berė paskubomis sušnibždėjo:

– Vanesa, prašau susiimti. Visi aplink stebi.

Ar dėl to, kad Berė kreipėsi į ją vardu, ar dėl kurios kitos priežasties jausmų proveržis kaipmat atslūgo. Nervingos ponios Merit rankos nurimo. Ašaros akimirksniu išdžiūvo. Ji vienu gurkšniu išgėrė atvėsusį kapučiną, kurio, kaip neseniai tvirtino, visai nenorėjusi, ir popierine servetėle nusausino bespalves lūpas. Berė apstulbusi stebėjo šias permainas.

Visiškai atgavusi jėgas, šaltu, ramiu balsu ponia Merit tarė:

– Šis pokalbis griežtai skirtas ne spaudai, sutarėme?

– Žinoma, – atsakė Berė. – Kai paskambinote, leidote tai suprasti.

– Įvertindama jūsų ir savo visuomeninę padėtį, dabar suprantu, kad sumanymas susitikti buvo klaida. Nuo to laiko, kai mirė Robertas, esu kaip nesava. Pamaniau, man reikia apie tai pakalbėti, tačiau klydau. Kuo daugiau apie tai kalbu, tuo labiau kraustausi iš proto.

– Jūs netekote kūdikio. Turite teisę atsiverti, – tarė Berė uždėdama delną moteriai ant rankos. – Būkite sau atlaidesnė. Taip jau nutinka, kartais kūdikius ištinka staigi mirtis.

Ponia Merit nusiėmė saulės akinius ir pažvelgė Berei tiesiai į akis.

– Jūs taip manote?

Tada Vanesa Armbruster Merit, pirmoji Jungtinių Valstijų ponia, užsimetė ant peties rankinės dirželį ir atsistojo. Prie gretimo stalelio sėdintys slaptosios tarnybos agentai skubiai pašoko ant kojų. Prie jų prisidėjo trys kiti, jie nematomi budėjo prie metalinių turėklų.

Grupelė glaudžiu ratu apsupo pirmąją ponią ir išlydėjo iš restorano į laukiantį limuziną.

Antras skyrius

Berė kuprinėje ieškojo monetų gaiviųjų gėrimų automatui.

– Gal kas galėtų paskolinti porą dvidešimt penkių centų monetų?

– Tik ne tau, raudonskruoste, – atsakė pro šalį eidamas vaizdajuosčių montuotojas. – Tu jau ir taip esi mane nuskriaudusi septyniasdešimt penkiais centais.

– Grąžinsiu rytoj. Prisiekiu.

– Pamiršk, meilute.

– Ar esi kada girdėjęs apie seksualinį priekabiavimą darbe? – šūktelėjo jam pavymui Berė.

– Žinoma. Aš už jį balsavau, – per petį atšovė montuotojas.

Berė liovėsi traukusi monetas iš kuprinės dugno – nutarė, kad dietinis gėrimas nevertas tokių pastangų.

Ji nuvingiavo televizijos stoties žinių redakcijos labirintu prie atitvertos savo darbo vietos. Vos pažvelgęs į jos rašomąjį stalą obsesinės neurozės kamuojamas žmogus prie savo riešų prispaustų skustuvą. Berė trenkė kuprinę ant rašomojo stalo, ir ant grindų nukrito trys žurnalai.

– Ar esi skaičiusi bent vieną iš jų?

Išgirdusi pažįstamą balsą, Berė sudejavo. Houvis Fripas – žinių redakcijos vyresnysis redaktorius, tiesioginis Berės viršininkas ir tikras skausmas subinėj.

– Žinoma, esu, – sumelavo Berė. – Nuo pirmo iki paskutinio puslapio.

Ji prenumeravo gana daug leidinių. Žurnalai ateidavo reguliariai ir dangoraižiais guldavo ant jos stalo, kol Berė būdavo priversta juos, dažniausiai neperskaitytus, išmesti. Ji stropiai skaitydavo savo mėnesio horoskopą žurnale *Cosmopolitan*. Maždaug tiek laiko ji sugaišdavo ir patiems žurnalams, bet vien palaikydama bendrą nuostatą neatsisakydavo prenumeratos. Visi geri televizijos žurnalistai tarsi narkomanai gaudo naujienas ir skaito viską, kas tik pakliūva jiems į rankas.

O Berė buvo gera televizijos žurnalistė.

Buvo.

– Ar tavęs negraužia sąžinė, juk tūkstančiai medžių iškertami, kad tau būtų tempiama spauda, kurios neskaitai?

– Houvi, jei kas mane ir graužia, tai tik *tu*. Be to, kaip gali pamokslauti apie ekologinį sąmoningumą, jei tavo keturių cigarečių pakelių dūmai kiaurą dieną teršia atmosferą?

– Dar pridėk mano bezdalus.

Berė negalėjo pakęsti jo bjaurių pašaipų, visai kaip silpnapročių mažo biudžeto, antrarūšės nepriklausomos televizijos stoties WVUE vadovų, besikamuojančių, kad išsilaikytų tarp didžiųjų televizijos naujienų kanalų, dirbančių Vašingtone. Jai teko maldauti, kad būtų skirtas biudžetas tiems televizijos reportažams, kurie pelnė pirmosios šalies ponios pagyrimą. Berė turėjo daugybę minčių, kaip paruošti daugiau reportažų. Tačiau stoties vadovybė, įskaitant Houvį, jai nepritarė. Berės idėjas vyrai, neturintys vizijos, talento ir energijos, atmesdavo. Berė čia jautėsi svetima.

Ar ne tokio įsitikinimo įsikibę laikosi kalėjimo kaliniai?

– Ačiū, Houvi, kad neužsiminei apie savo bezdalus.

Ji sudribo į kėdę prie rašomojo stalo ir sukišusi pirštus į plaukus nubraukė juos nuo veido. Berė ne itin galėtų pasigirti šukuosena, o drėgnas vėjas restorano terasoje plaukus dar labiau sutaršė.

Pasirinkta keista susitikimo vieta.

Dar keistesnis pats susitikimas.

Koks buvo jo tikslas?

Grįždama automobiliu į televizijos stotį, Berė perkratė mintyse visus žodžius, išgirstus per susitikimą su pirmąja šalies ponia. Ji išanalizavo visas Vanesos Merit balso intonacijas, pasvėrė kiekvieną rankos judesį, įvertino jos kūno kalbą, dar kartą grįžo prie keliančio nerimą paskutinio klausimo, ištarto atsisveikinant, ir vis tiek negalėjo suprasti, kas įvyko. Arba kas neįvyko.

– Ar tikrinai savo elektroninį paštą? – paklausė Houvis, nutraukdamas jos mintis.

– Dar ne.

– Prisimeni tigrą, pabėgusį iš keliaujančio cirko? Jį rado. Tigras net nebuvo pabėgęs. Taigi nebus ir reportažo.

– Negali būti! – apsimestinai dramatišku balsu ištarė Berė. – Aš taip svajojau apie šį reportažą.

– Klausyk, tas įvykis galėjo tapti sensacija. Katė galėjo suėsti vaiką ar panašiai.

Houvis atrodė iš tiesų nusiminęs dėl prarastos progos.

– Sušikta užduotis, Houvi. Visada man skiri suknistas užduotis. Ar dėl to, kad tau nepatinku, ar todėl, kad esu moteris?

– Jėzau, tik nepradėk vėl savo feministinių paistalų. Gal tau pomenstruacinis sindromas?

Berė atsiduso.

– Houvi, esi beviltiškas.

Beviltiškas. Tinkamas žodis. Atrodo, Vanesa Merit praradusi viltį.

Nekantraudama apmąstyti įspūdžius, Berė tarė:

– Klausyk, Houvi, jei neturi jokio konkretaus reikalo, prašau man netrukdyti, kaip matai, turiu begalę darbo.

Houvis pasitraukė už pertvaros, skiriančios jos gardą – taip Berė vadino savo darbo vietą – nuo bendradarbio. Ne-

kreipdamas dėmesio į metų laiką, Houvis vilkėdavo baltus trumprankovius marškinius. Visada. Ir kasdien mūvėdavo juodas kelnes, kurios amžinai blizgėdavo. Jo kaklaraiščiai tik prisegami. Šiandien Houvis buvo išsirinkęs itin šlykštų su didele dėme ant apspurusio galo, vos siekiančio jo plačios kaip statinė krūtinės vidurį. Houvio krūtinė buvo neproporcingai didelė, palyginti su nuvirbusia subine ir išstypusiomis kreivomis kojomis.

Vienu metu sukryžiavęs rankas ir kojas, Houvis neužsičiaupė:

– Reportažas būtų buvęs šaunus, Bere. Supranti, *reportažas*. Tau mokama, kad pasistengtum kasdien pateikti po reportažą. O kaip sekasi siužetas šiandienos vakaro žinioms?

– Ruošiau reportažą, bet nepavyko, – sumurmėjo Berė įjungdama kompiuterį.

– Apie ką?

– Kam aptarinėti, jei reportažas nuėjo šuniui ant uodegos?

Vanesa Merit pasakė, kad keli mėnesiai prieš kūdikiui gimstant buvo nepakeliami. Net ir be šio stipraus, iškalbingo žodžio, vien iš elgesio buvo akivaizdu, kad ponia Merit išgyveno kankinamai sunkų laikotarpį. Gimus kūdikiui, pasidarė dar labiau nepakeliama. Kas buvo taip nepakeliama? *Ir kodėl ji nusprendė išsipasakoti man?*

Berė narpliojo savo mintis nepastebėdama, kad vos puse ausies klausosi Houvio.

– Aš tavęs neprašau reportažo apie bandantį susisprogdinti žmogų ar pirmuosius žmogaus žingsnius Marse, ar apie tai, kaip islamo šalies ekstremistas Vatikane paima įkaitu popiežių. Man pakaks paprastučio mielo siužetėlio. Apie bet ką. Šešiasdešimties sekundžių, kad užpildytume pertraukėlę tarp antros ir trečios reklamos. Tai viskas, ko tavęs prašau.

– Koks tu trumparegis, Houvi, – įvertino Berė. – Jei čia tavo geriausia uždeganti kalba, nesistebiu, kad tavo pavaldinių rezultatai tokie prasti.

Houvis atkryžiavo savo galūnes ir išsitiesė visu 167 centimetrų ūgiu. Ir šį išspausdavo tik todėl, kad į nušiurusius smailianosius batus įsidėdavo storą įklotę.

– Žinai, kokia tavo bėda? Tau akyse spindi žvaigždės. Tu nori būti Diana Sojer. Pasakysiu tau naujieną – nesi. Ir niekada nebūsi. Tu neištekėsi už garsaus kino režisieriaus ir neturėsi savos žinių laidos. Šiame versle niekada neišsikovosi pagarbos ir pripažinimo. Nes esi nevykėlė, ir visi tai žino. Tad nustok laukusi sensacingo reportažo ir pasitenkink tuo, su kuo tavo ribotas talentas gali susidoroti. Sukurpk siužetėlį, kurį galėčiau paleisti į eterį. Gerai?

Vos išgirdusi žodžius „žvaigždės akyse“, Berė liovėsi klausytis Houvio. Pirmą kartą ji išgirdo rėžiant šią kalbą tą dieną, kai Houvis priėmė ją į darbą, anot jo, iš geros širdies. Be to, pridūrė Houvis, vadovybė jį spaudusi priimti į darbą kitą „sijoną“, bet Berė esanti išvaizdi. Nuo to laiko Berė kasdien girdi tą pačią melodiją. Jau trejus metus.

Jos elektroninio pašto dėžutėje buvo keli pranešimai, tačiau nė vieno, į kurį būtų reikėję skubiai atsakyti. Ji išjungė kompiuterį ir atsistojo.

– Jau per vėlu ką nors ruošti šio vakaro žinioms, Houvi. Tačiau rytoj turėsiu tau reportažą. Pažadu.

Ji čiupo kuprinę ir užsimetė ant peties.

– Ei! Kur eini? – sušuko pavymui Houvis Berei maunant pro šalį.

– Į biblioteką.

– Ko?

– Rinkti medžiagos, Houvi.

Eidama pro gaiviųjų gėrimų automatą, Berė trinktelėjo į jį kumščiu. Iš automato išriedėjo dietinės kokakolos skardinė.

Berė palaikė geru ženklu.

Žongliruodama kuprine, stirta knygų ir raktais, Berė atsirakino užpakalines namo duris ir klupdama įvirto vidun. Vos peržengusi slenkstį ant lūpų pajuto aistringą drėgną bučinį.

– Ačiū, Kronkaitai, – padėkojo Berė šluostydamasi seiles nuo veido. – Aš tave taip pat myliu.

Kronkaitą ir kitus tos vados šunelius buvo ketinta užmigdyti, tačiau Berė panoro keturkojo draugo, nes dvikojis pareiškė, kad jam trūksta erdvės, ir suvisam dingo iš Berės gyvenimo.

Berei buvo sunku nuspręsti, kurį šunytį pasilikti, bet nepasigailėjo pasirinkusi Kronkaitą. Milžiniškas ilgaplaukis šuo, turintis auksaspalvio retriverio genų. Didžiulės rudos akys pamaldžiai ir meiliai žvelgė į Berę, o uodega laimingai plakėsi į jos blauzdą.

– Eik, atlik savo reikalus, – paliepė Berė, galva mostelėdama į kiemą. – Bėk pro šunelių angą.

Šuo suinkštė. Berė atsiduso:

– Na gerai, palauksiu. Bet paskubėk. Knygos sunkios.

Kronkaitas laimingas palaistė kelis krūmus ir parkūręs atgal nėrė pro Berę.

– Pažiūrėkime, ką įdomaus atnešė, – tarė Berė, įėjusi į vestibiulį, ties pašto anga prie durų gulėjo krūva laiškų. – Sąskaita, sąskaita, pavėluota sumokėti sąskaita. Kvietimas į vakarienę Baltuosiuose rūmuose. – Ji pažiūrėjo į šunį, klausiamai iškėlusį galvą. – Tik tikrinu, ar tu dėmesingas.

Kronkaitas laiptais nusekė iš paskos į miegamąjį antrame aukšte. Berė suknelę ir aukštakulnius batelius pakeitė komandos *Redskins* sportiniais džersio marškinėliais, beveik siekiančiais kelius, ir sportinių kojinių pora. Šepečiu persibraukusi plaukus, surišo juos į arklio uodegą. Pažvelgusi į savo atvaizdą veidrodyje, Berė sumurmėjo:

– Nuostabu. – Ir, pamiršusi savo išvaizdą, sutelkė visas mintis į darbą.

Per daugelį metų ji susirado įvairių šaltinių: tarnautojų, sekretorių, slaptų meilužių, kambarinių, policininkų, keletą svarbias pareigas einančių valdininkų – visi jie kartais suteikdavo jai vertingos informacijos ir patikimų nurodymų. Viena jų – jauna moteris, Ana Čen, – dirbo Vašingtono bendrosios ligoninės administracijoje. Skandalingos paskalos, kurių Ana prisirinkdavo ligoninėje, Berei dažnai leisdavo parengti gerus reportažus. Ana buvo vienas patikimiausių Berės šaltinių.

Vildamasi, kad dar ne per vėlu ir Ana tebebus darbe, Berė susirado kartotekoje Anos telefono numerį ir jį surinko. Ligoninės operatorė iš karto sujungė su Ana.

– Sveika, Ana. Čia Berė Treivis. Džiaugiuosi, kad tave radau.

– Jau buvau beišeinanti. Kas nutiko?

– Ar įmanoma būtų gauti Merit kūdikio skrodimo protokolo kopiją?

– Juokauji!

– Negi taip sudėtinga?

– Neįmanoma, Bere, atleisk.

– Ir aš taip maniau, bet paklausti juk galima.

– Kam tau jo prireikė?

Berė painiai paaiškino priežastį, bet, matyt, nuramino informatorę.

– Vis tiek ačiū, Ana.

Berė nusivylusi padėjo ragelį. Skrodimo protokolas būtų gera pradžia, nors Berė dar aiškiai nesuprato, į ką veliasi.

– Ko nori vakarienei, Kronkaitai? – paklausė šokinėdama laiptais žemyn į virtuvę. Pravėrusi maisto sandėliuko duris, ji ėmė vardyti valgiaraštį: – Ypatingi šio vakaro patiekalai: konservai *Kibbles and Bits*, konservuoti viščiukai su kepenėlėmis *Alpo* arba ėdalas *Gravy Train*. – Šuo nusivylęs suinkštė. Jo gailėdamasi Berė paklausė: – Luidžio picos?

Kronkaitas iškišo ilgą rausvą liežuvį ir ėmė šnopuoti kaip iškrypėlis, slapta stebintis pornografinį šou.

Sąžinė Berei liepė pasirinkti dietinių konservų, tačiau kurių velnių! Kai vakarus leidi namie vilkėdama amerikietiškojo futbolo komandos marškinėlius iš džersio, mūvėdama sportines kojines, šnekučiuodama su negrynakrauju šunimi ir neturi ką veikti, tik ilgas valandas vartai medžiagą, ar keli šimtai gramų riebalų svarbu?

Kol Berė telefonu užsakė dvi picas, Kronkaitas pradėjo inkšti prašydamasis į lauką. Ji delnu uždengė telefono ragelį ir paliepė šuniui:

– Jei negali pakentėti, lįsk pro savo angą.

Kronkaitas niekinamai pažvelgė į skylę užpakalinėse duryse. Ji buvo pakankamai didelė Kronkaitui išlįsti, bet kartu maža, kad Berė nerimautų dėl įsibrovėlių. Kartodama užsakymą, Berė smiliumi parodė šuniui duris. Jausdamasis pažemintas, Kronkaitas išlindo pro skylę. Kai šuo grįžo, Berė jau buvo baigusi kalbėti telefonu ir atidarė jam duris.

– Patikino, kad dvi picas atveš per dvidešimt penkias minutes, o jei ne, gausime jas dykai.

Laukdama, kol bus atvežtos picos, Berė prisipylė taurę *Merlot* ir nusinešė ją į trečią aukštą, jį buvo pavertusi darbo kabinetu. Kad nusipirktų šį namą populiariame Diupono žiedo rajone, Berė turėjo panaudoti patikėjimo fonde laikomus pinigus. Pastatas žavus, savitas ir patogioje vietoje.

Iš pradžių Berė išsinuomojo tik viršutinį aukštą, jame buvo įrengtas atskiras butas. Tačiau kai nuomotojas išvyko gyventi į Europą, o iki nuomos sutarties pabaigos buvo likę šeši mėnesiai, Berė tris mažus kambarėlius pertvarkė į vieną didelį kabinetą.

Palei vieną kambario sieną buvo išrikiuota daugybė lentynų su vaizdajuostėmis. Berė išsaugojo visus reikšmingesnius savo reportažus, pranešimus ir žinių laidas. Vaizdajuostės buvo sudėtos abėcėlės tvarka pagal temas. Berė iš karto pri-

ėjo prie reikiamos vaizdajuostės, įkišo ją į vaizdo leistuvą ir lėtai gurkšnodama vyną ėmė žiūrėti.

Roberto Raštono Merito šermenys ir laidotuvės buvo kruopščiai nufilmuotos. Tragedija atrodė dar skaudesnė, nes ištiko Meritus, tobulybės viršūne laikomą šeimą.

Prezidentas Deividas Malkombas Meritas galėtų būti plakatinis pavyzdys visiems Amerikos jaunuoliams, trokštantiems tapti prezidentais. Klasikinio grožio, sportiškas, patrauklus ir charizmatiškas – pakerintis tiek vyrus, tiek moteris.

Vanesa Merit – ideali pora savo vyrui. Ji buvo žavi. Vanesos grožis ir Amerikos pietuose išsiugdytas žavesys nustelbdavo visus trūkumus. Sąmojinga. Ir išmintinga. Ji nebuvo laikoma proto bokštu, tačiau niekam tai per daug ir nerūpėjo. Publika norėjo pirmosios šalies ponios, kurią galėtų įsimylėti, ir Vanesa Merit be vargo patenkino šį poreikį.

Deivido tėvai buvo seniai mirę. Jis neturėjo jokių gyvų artimųjų. Tačiau šį stygių su kaupu atstojo Vanesos tėvas. Klitas Armbrusteris nuo neatmenamų laikų buvo Misisipės valstijai atstovaujantis vyresnysis senatorius. Jis pergyveno daugiau prezidentų, nei dauguma amerikiečių galėjo prisiminti už juos balsavusi.

Kartu jie, kaip bet kuri karališkoji šeima, sudarė populiariausią triumviratą. Nuo pat Kenedžio valdymo laikų joks kitas Amerikos prezidentas, jo žmona ar asmeninis jų gyvenimas nepritraukė tokio didžiulio visuomenės dėmesio ir nesulaukė tokio garbinimo tiek šalyje, tiek visame pasaulyje. Ką tik jie darė, kad ir kur nuvykdavo, kartu ar atskirai, sukeldavo šurmulį.

Todėl, kai buvo pranešta, kad pirmoji šalies ponia laukiasi kūdikio, Amerika džiūgavo. Kūdikis tobulybę padarys dar tobulesnę.

Spauda kūdikio gimimą nušvietė išsamiau nei karinę operaciją „Audra dykumoje“ ar etninį valymą Bosnijoje. Berė

prisiminė, kaip monitoriuje stebėjo keliolikta reportažą apie Merit kūdikio atvykimą į Baltuosius rūmus. Tada Houvis pagiežingai metė:

– Gal mums reikia pasidairyti, ar Rytuose nesušvito ryški žvaigždė?

Vienintelis įvykis, kurį po trijų mėnesių taip pat plačiai nušvietė žiniasklaida, buvo to kūdikio mirtis.

Pasaulį ištiko šokas, apėmė sielvartas. Niekas nenorėjo tuo patikėti. Niekas negalėjo patikėti. Amerika gedėjo.

Berė baigė gerti vyną, trečią kartą persuko vaizdajuostę ir vėl stebėjo liūdną laidotuvių vaizdą.

Su gedulingu kostiumėliu Vanesa Merit atrodė išblyškusi ir tragiškai graži. Ją reikėjo prilaikyti, kitaip nebūtų pajėgusi stovėti. Visiems buvo aišku, kad moteriai plyšta širdis. Prireikė ne vienų metų, kad ji pastotų. Šį asmeninio gyvenimo klausimą žiniasklaida aprašė itin išsamiai. Netekusi kūdikio, kurio taip sunkiai susilaukė, Vanesa iš tiesų tapo tragiška heroje.

Prezidentas atrodė didvyriškai stojiškas, liesais jo skruostais ašaros nuriedėjo į patrauklias raukšleles abipus burnos. Žinovai aptarinėjo, koks jis dėmesingas žmonai. Tą dieną Deividas Meritas pirmiausia buvo laikomas vyru ir tėvu, tik paskui šalies vadovu.

Senatorius Armbrusteris nesigėdydamas verkė į baltą nosinę. Virš vaikaičio karsto tarp baltų rožių ir muilinių gubojų jis įsmeigė Misisipės valstijos vėliavą.

Jei Berė būtų buvusi pirmoji šalies ponia, būtų norėjusi gedėti viena. Kameros ir komentatoriai ją būtų piktinę. Nors kolegos tik savo darbą dirbo, – ir pati Berė buvo tų įvykių sūkuryje, – laidotuvės tapo viešu spektakliu, kurį per palydovinę televiziją stebėjo visas pasaulis. Kaip Vanesai Merit pavyko visa tai ištverti?

Suskambėjo Berės durų skambutis.

Ji pažvelgė į laikrodį.

– Po velnių! Dvidešimt keturios minutės ir trisdešimt devynios sekundės. Žinai, Kronkaitai, – guodėsi ji, lipdama laiptais žemyn, – manau, jie tyčia šitaip elgiasi, nori mums suteikti viltį.

Picas atvežė pats Luidžis. Žemaūgis, apvalutis rausvo prakaituoto veido italas, mėsingos cherubino lūpos ir garbanotais juodais plaukais apžėlusi krūtinė. Luidžio galva buvo plikutėlė.

– Panele Treivis, – jis spoksojo į Berės apdarą, – tikėjausi, kad antroji pica šįvakar bus skirta jūsų meilužiui.

– Ne. Pica su mėsos kukuliais skirta Kronkaitui. Tikiuosi, nepadauginote česnakų. Nuo jų Kronkaitui kaupiasi dujos. Kiek?

– Įrašysiu į jūsų sąskaitą.

– Ačiū.

Berė ištiesė rankas prie dėžučių. Nuo sklindančio iš jų kvapo Kronkaitas, apimtas ekstazės, sukosi aplink Berės kojas. Nuo Kronkaito sukamų ratų, vyno ir alkio Berei ėmė svaigti galva.

Tačiau Luidžis neketino atiduoti picų, nepaskaitęs paskaitos, kuri buvo nuolatinis užsakymų priedas.

– Jūs esate kino žvaigždė...

– Aš dirbu žinių redakcijoje.

– Tai tas pat, – atšovė Luidžis. – Savo poniai sakau: „Panelė Treivis yra gera klientė. Ji mums skambina du tris kartus per savaitę. Mums gerai, bet jai blogai. Ji per dažnai būna viena." O ponia man sako...

– Kad panelei Treivis galbūt labiau patinka būti vienai.

– Ne. Ji sako, kad neturite laiko pažintims su vyrais, nes visą laiką dirbate.

– Aš susitinku su vyrais, Luidži, bet gerieji jau užimti. Tie, su kuriais susitinku, arba vedę, arba gėjai, arba baisūs, arba dar kaip kitaip netikę. Bet esu dėkinga už jūsų rūpestį.

Ji vėl siekė picų, tačiau ir šį kartą jų negavo.

– Jūs graži, panele Treivis.

– Gatvėse nesukeliu automobilių spūsties.

– Jūsų gražūs plaukai. Puikus rausvas atspalvis. Oda skaisti. Ir labai neįprastos žalios akys.

– Įprastos rudos.

Visiškai neįspūdingos. Ne tokios, kaip, tarkime, Vanesos Merit vaiskūs safyro ežerai.

– Gal ši vieta galėtų būti ir didesnė, – Luidžio žvilgsnis sustojo ties Berės krūtine.

Iš patirties Berė žinojo, kad Luidžis, jei tik jam leis, aptarinės visą jos kūną.

– Tačiau jos ne per mažos, – skubiai patikino Luidžis. – Jūs visa liaunutė.

– Ir dar lieknėju, – pertraukė jį Berė atimdama picos dėžes. – Ačiū, Luidži, prie mano sąskaitos prisidėkite dosnius arbatpinigius ir perduokite linkėjimus žmonai.

Berė uždarė duris, Luidžiui nespėjus vėl imti aimanuoti, kaip trūksta meilės jos gyvenime.

Kronkaitas visai pašėlo, tad Berė atidavė jam picą su visa dėžute. Tada atsisėdo prie virtuvinio stalo su savo pica, dar viena taure vyno ir knygomis, kurias pasiėmė iš bibliotekos šią popietę. Pica, kaip visada, nuostabi. Antroji taurė vyno dar švelnesnė. Medžiaga apie KSMS įtraukė.

Iš šių trijų dalykų Berė baigė skaityti tik medžiagą apie KSMS ir troško sužinoti daugiau.

Trečias skyrius

Skeptiškai raukydamasis Houvis įsikišo į ausį dantytą automobilio raktelį.

– Nežinau.

Berė pajuto nesuvaldomą norą peršokti per rašomąjį stalą ir dantimis įsikibti Houviui į gerklę. Niekas kitas jai nesužadindavo šio laukinio noro. Tik Houvis. Ne tik Houvio bjaurūs įpročiai ir pasipiktinimą keliantis šovinizmas pažadindavo laukinius instinktus. Berę erzino ir jo verkšlenimas, baikštumas, vizijų stoka.

– Kas tau nepatinka?

– Tai slegia, – atsakė Houvis ir dirbtinai pasipurtė, stengdamasis sustiprinti įspūdį. – Mirštantys lovytėse kūdikiai. Kas norės žiūrėti tokį laidų ciklą?

– Ką tik susilaukę kūdikių tėvai. Besilaukiantys tėvai. Tie tėvai, kuriems taip atsitiko. Bet kas, alkstantis žinių, ir tikiuosi, kad bent dalis mūsų žiūrovų jų laukia nesulaukia.

– Gyveni sapnų pasaulyje, Bere. Mūsų auditorija mus žiūri todėl, kad po žinių vėl rodome komedijų serialą „Į sveikatą“.

Berė stengėsi užgniaužti nekantrumą balse. Jei Houvis žinotų, kodėl Berė suirzo, dar labiau užsispirtų.

– Ciklo tema nėra linksma, bet ir verksminga neturėtų būti. Susisiekiau su pora, kuri prieš dvejus metus dėl KSMS neteko vaiko. Tačiau jiems gimė kitas, ir šie žmonės pasiry-

žę prieš kamerą papasakoti, kaip jiems pavyko įveikti sielvartą.

Kildama nuo stalo Berė pabandė užbaigti sandorį.

– Reportažuose pabrėšiu šviesą tunelio gale. Ne nelaimę, o pergalę. Jie labai pakels dvasią.

– Jau susitarei dėl interviu?

– Žinoma, jei tu pritarsi, – atsakė Berė ramindama Houvį. – Prieš ateidama pas tave, Houvi, norėjau surinkti kuo daugiau medžiagos. Ištisą savaitę ieškojau ir domėjausi, kalbėjausi su vaikų gydytojais ir psichologais. Tema aktuali, ypač dėl to, kad mirė Meritų kūdikis.

– Niekas nenori apie tai girdėti.

– Tačiau šią temą nagrinėju kitais aspektais.

Tai nebuvo vien noras įbrukti prekę. Juo išsamiau Berė studijavo kūdikių staigios mirties sindromą, juo labiau ją įtraukė šalutinės temos, tokios pat įdomios ir vertos tirti. Kuo daugiau Berė skaitė, tuo labiau suprato, kad per devyniasdešimties sekundžių reportažus jų nepavyks atskleisti.

Tačiau dabar jai trukdė Houvis.

– Nežinau, – pakartojo jis.

Dar kartą skaitydamas Berės reportažų ciklo metmenis, Houvis automobilio rakteliu ėmė krapštyti kitą ausį. Metmenys išsamūs, tačiau glausti. Turėtų suprasti net Houvio protelio žmogus.

Berė prašė trijų reportažų, jie būtų transliuojami paeiliui per dvi žinių laidas. Kiekviename dėmesys būtų sutelktas į skirtingus KSMS aspektus. Berė siūlė šiuos reportažus iš anksto plačiai reklamuoti.

Galų gale – žinoma, tai nebuvo įrašyta, – žiūrėdamas šiuos reportažus žinių laidų prodiuseris įvertins Berės darbą ir pasiūlys jai palikti raupsuotųjų koloniją – WVUE televizijos stoties žinių redakciją.

Houvis nusiraugėjo. Automobilio rakteliu iš ausies išsikrapštęs rudos sieros gumulėlį, nuvalė į Berės metmenis.

– Nesu įsitikinęs...

– Esu sutarusi dėl interviu su ponia Merit.

Glitus raktelis iškrito Houviui iš rankų.

– Ką?

Žinoma, tai melas. Tačiau desperatiškais laikais...

– Neseniai kartu gėrėme kavą.

– Tu ir pirmoji šalies ponia?

– Taip. Jos pakviesta. Per pokalbį užsiminiau, kad ruošiu reportažų ciklą. Ji pritarė mano idėjai ir pažadėjo pasidalyti mintimis.

– Prieš kamerą?

Berei akyse staiga iškilo Vanesa Merit, bandanti pasislėpti už savo saulės akinių *RayBans* ir drebančiomis rankomis laikanti draudžiamą cigaretę, – palūžusi moteris.

– Žinoma, prieš kamerą, – atsakė ji išpūtusi akis.

– Savo scenarijuje neužsimeni apie pirmąją šalies ponią.

– Norėjau tave nustebinti.

– Ką gi, tau pavyko, – sausai tarė Houvis.

Berė niekada nemokėjo įtikinamai meluoti, bet jautėsi saugi, nes Houvis buvo ne kažin koks žmogaus charakterio vertintojas.

Houvis palinko į priekį per savo rašomąjį stalą.

– Jei ponia Merit sutiks duoti interviu...

– Ji sutiks.

– Tu vis tiek privalai kasdien pateikti po įprastą reportažą.

Ištaręs šiuos žodžius, Houvis atsilošė ir pasikasė tarpukojį.

Berė įvertino Houvio sąlygą ir ryžtingai papurtė galvą.

– Šiam ciklui skirsiu visą dėmesį, Houvi. Norėčiau jam paaukoti visą savo laiką.

– O aš norėčiau išdulkinti Šeronę Stoun. Juk ne visada gauname tai, ko norime, tiesa?

Tačiau netrukus Houvis pakeitė nuomonę.

– Gerai, sutinku su tavo sąlygomis.

– Berė Treivis.

– Kas?

Prieš pakartodama pavardę, pirmoji šalies ponia atsikosėjo.

– Berė Treivis. Televizijos stoties WVUE reporterė.

– Ak, taip. Ta nuolat kvėpčiojanti? – Deividas Meritas, Jungtinių Valstijų prezidentas, užsisegė marškinių sąsagą su prezidento įspaudu. – Leidau jai paklausti per pastarąją spaudos konferenciją. Jos reportažai apie Baltuosius rūmus paprastai būna palankūs, tiesa?

– Labai.

– Ko ji nori?

Vanesa, kuri jau buvo apsirengusi ir sėdėjo krėsle, gurkštelėjo baltojo vyno.

– Ji rengia reportažų ciklą apie KSMS ir nori, kad duočiau interviu.

Meritas apsivilko fraką ir pažvelgė į savo atvaizdą veidrodyje. Tapęs prezidentu, jis atsisakė asmeninio patarnautojo. Net labiausiai patyręs drabužių pardavėjas nemokėtų geriau pabrėžti jo sudėjimo. Švarko kirpimas paryškino plačius Merito pečius ir liekną liemenį. Jo plaukai visad būdavo gražiai pakirpti, bet nesupurkšti laku. Slapta Meritui patiko, kad plaukai būtų dabitiškai pasitaršę. Vilkėdamas iškilmingais drabužiais jis atrodydavo elegantiškas ir grakštus. Su džinsais jis priminė paprastą vaikiną.

Patenkintas tuo, ką išvydo veidrodyje, jis atsisuko į žmoną.

– Ir ką?

– Šį vakarą ji bus priėmime. Daltonas pažadėjo jai duoti atsakymą.

Daltonas Nilis – Baltųjų rūmų spaudos tarnybos sekretorius. Jį asmeniškai pasirinko ir gerai išmokė pats Meritas ir vyriausiasis jo patarėjas Spenseris Martinas.

– Tiesą sakant, oficialiai ją pakvietė Daltono tarnyba, – paaiškino Vanesa, į karoliukais išsiuvinėtą vakarinę rankinę įsimesdama buteliuką valiumo tablečių. – Berė Treivis kelias dienas be perstojo man skambino. Neatsakydavau į skambučius, bet ji itin atkakli.

– Reporteriai atkaklumu užsidirba pragyvenimui.

– Ką gi, jos atkaklumas įspeitė mane į kampą. Šią popietę į mane kreipėsi Daltonas su jos pageidavimu. Abu nori, kad šį vakarą duočiau atsakymą.

Greitai prisiartinęs prezidentas sugriebė jai už rankos ir iš kumščio ištraukė mažą geltoną tabletę. Iš rankinės išėmė vaistų buteliuką, įmetė į jį tabletę ir įsikišo buteliuką į kišenę.

– Man jos reikia, Deividai.

– Ne. Ir šito taip pat, – pareiškė jis, paėmė taurę ir pastatė ją toliau. – Vynas reaguoja su vaistais.

– Tik antra taurė.

– Trečia. Tu man meluoji, Vanesa.

– Gerai, suklydau skaičiuodama. Didelio čia daikto. Aš...

– Kalbu ne apie vyną. Apie tą reporterę. Ne ji tave įspeitė į kampą – tu pati ją susiradai. Ji tau neskambindavo, kol prieš porą savaičių nesusitikai su ja restorane. Ar ne taip?

Meritui buvo pranešta apie žmonos susitikimą tą pačią dieną, tad jis nenustebo, kad Berė Treivis prašo interviu. Prezidentą erzino, kad Vanesa, negavusi jo pritarimo, pirmoji parodė iniciatyvą pasikalbėti su žiniasklaidos atstove. Vanesos ir reporterės, ypač tokios, kurios reputacija nepatikima, draugija pavojinga.

– Ar liepei mane sekti? – užsiplieskė Vanesa.

– Kodėl su ja susitikai?

– Man reikėjo su kuo nors pasikalbėti. Gal čia nusikaltimas?

– Ir nusprendei išsipasakoti reporterei? – skeptiškai nusijuokė jis.

– Ji man parašė jaudinantį užuojautos raštelį. Pamaniau, su ja bus malonu pasikalbėti.

– Kitą kartą pabandyk nuoširdžiai pasikalbėti su kunigu.

– Iš musės darai dramblį, Deividai.

– Jei šis susitikimas buvo nereikšmingas, kodėl man apie jį nepapasakojai?

– Jis nebuvo reikšmingas tol, kol Berė manęs nepaprašė duoti interviu. Prieš tai apie mūsų susitikimą buvo neverta kalbėti. Berė man pažadėjo, kad viskas, ką tą popietę sakiau, į spaudą nepateks. Man reikėjo su kuo nors – su moterim – pasikalbėti.

– Apie ką?

– Kaip pats manai? – suriko ji.

Vanesa pašoko iš krėslo, pačiupo taurę ir vienu mauku ištuštino.

Deividas iš visų jėgų bandė susivaldyti.

– Tu kaip nesava, Vanesa.

– Esi velnioniškai teisus, jaučiuosi tarsi nesava. Tad geriau į priėmimą šįvakar eik be manęs.

Geros valios delegacijai iš Skandinavijos šalių skirtas priėmimas turėjo būti pirmas viešas Vanesos pasirodymas po tragiškos Roberto Raštono mirties. Atrodė, kad nedidelis oficialus susibūrimas puiki proga Vanesai vėl pasirodyti. Kūdikiui mirus Vanesa buvo pasitraukusi iš viešo gyvenimo. Trijų mėnesių turėjo pakakti. Rinkėjai turi ją vėl išvysti ką nors veikiančią.

– Žinoma, tu į jį eisi, – pareiškė prezidentas. – Būsi pokylio pažiba. Kaip visada.

– Bet...

– Jokių bet. Pavargau išgalvoti pateisinimus, kodėl tavęs nėra. Turime tai įveikti, Vanesa. Praėjo jau dvylika savaičių.

– Ar širdgėla turi terminą?

Deividas nekreipė dėmesio į jos kandžią pastabą.

– Šįvakar būsi Gerai Išauklėtoji, tokia ir esi. Tiesiog būk kaip visada žavi, šypsokis, ir viskas klosis puikiai.

– Nekenčiu tų žmonių, žvelgiančių į mane su gailesčiu ir užuojauta ir nežinančių, ką pasakyti. O kai kas prasižioja, būna taip banalu, kad norisi rėkti.

– Tiesiog padėkok jiems už užuojautą, ir viskas.

– Dieve! – sušuko ji lūžinėjančiu balsu. – Kaip gali vėl lyg niekur nieko...

– Todėl, kad, po velnių, privalau. Tu irgi.

Deividas taip rūsčiai pažvelgė į Vanesą, kad ši vėl klestelėjo į krėslą ir apstulbusi stebeilijo į vyrą.

Jis nusisuko, o kai atsigręžė, jau buvo sutramdęs pyktį.

– Man patinka tavo vakarinė suknelė. Nauja?

Vanesa susigūžė ir nuleido galvą. Stebėdamas ją veidrodyje, Deividas šiuos nevalingus judesius palaikė nuolankumo pralaimėjus ženklu.

– Aš netekau svorio, – suvapėjo ji. – Nė vienas drabužis spintoje man nebetinka.

Pasigirdo beldimas į duris. Deividas perėjo kambarį ir jas atidarė.

– Sveikas, Spensai. Ar jie pasiruošę su mumis susitikti?

Spenseris Martinas per Deivido petį nužvelgė kambarį. Pastebėjęs Vanesą ir stalo gale stovinčią tuščią vyno taurę, jis paklausė Deivido:

– Ar judu pasiruošę su jais susitikti?

Prezidentas tyčia nekreipė dėmesio į patarėjo susirūpinimą.

– Vanesa truputį jaudinasi, tarsi bijotų išeiti į sceną, bet žinai, ji moka įveikti tokią baimę.

– Galbūt per daug ją skubiname. Jei ji nesijaučia pajėgi...

– Nesąmonė. Ji pajėgi, – paprieštaravo prezidentas ir ištiesė žmonai ranką. – Ar pasiruošusi, brangioji?

Vanesa atsistojo ir prisiartino prie vyrų, nė į vieną jų nežvelgdama.

Deividas nebuvo linkęs kreipti dėmesio į dalykus, kurių nenorėjo pripažinti, pavyzdžiui, antipatijos, kurią vienas kitam jautė žmona ir vyriausiasis patarėjas. Stengdamasis suardyti nejaukią tylą, jis paklausė:

– Juk šį vakarą ji atrodo puikiai, Spensai?

– Kuo puikiausiai, pone prezidente.

– Ačiū, – šaltai padėkojo Vanesa. Koridoriuje ji paėmė vyrui už rankos ir paklausė: – Ką Daltonas turėtų pasakyti Berei Treivis?

– Berei Treivis, reporterei? – įsiterpė Spenseris. – Ką jai turėtų pasakyti? – Suglumęs patarėjas pažvelgė į prezidentą.

– Ji paprašė Daltono, kad Vanesa duotų interviu.

– Apie ką?

– Apie KSMS.

Berė buvo gerokai įkaušusi. Žodžiai liejosi tarsi iš sulūžusio priešgaisrinio čiaupo.

– Priėmime buvau kartu su draugu. Per daug nesijaudink. Jis – gėjus, tačiau slepia savo orientaciją. Vienas kitam padarėme paslaugą. Jis gavo kvietimą į priėmimą ir jam reikėjo moters, o aš gavau progą tiesiogiai pasikalbėti su prezidentu ir pirmąja šalies ponia. Taigi slenku eilėje, vaidinu šaltą ir abejingą, o kai prisiartinau prie prezidento, jis abiem rankomis suėmė manąją, kaip Dievą myliu, ir pasakė: „Panele Treivis, labai ačiū, kad atvykote. Visada jus malonu matyti Baltuosiuose rūmuose. Šįvakar jūs tiesiog spindite." Tiesą sakant, tiksliai neprisimenu jo žodžių, bet užteks pasakyti, kad su manim nebuvo elgiamasi kaip su svetima ar pažįstama, su kuria pasisveikinama praeinant, ar kaip su paprasta reportere. Net Barbaros Valters nebūtų sutikę šilčiau.

Kronkaitas nusižiovavo ir patogiau įsitaisė Berės lovos viduryje.

– Tau nuobodu? – paklausė Berė stabtelėdama atsikvėpti. – Atrodo, tu nesupranti, koks svarbus šis pirmasis po kūdikio mirties išskirtinis interviu su pirmąja šalies ponia. Tiesą sakant, prezidentas apie jį užsiminė anksčiau nei aš. Ponia Merit jam papasakojusi apie mano reportažų ciklą, skirtą KSMS aukoms. Jis mano, kad šis sumanymas puikus, ir paragino pirmąją šalies ponią jame dalyvauti. Jis mane pagyrė, kad atkreipiu visuomenės dėmesį į tą širdį veriantį reiškinį. Tada pažadėjo, kad jis pats ir ponia Merit su manim bendradarbiaus. Jaučiausi... Na, sakykime taip. Jei tai būtų buvęs seksas, būčiau patyrusi daugybę orgazmų.

Berė įlipo pas Kronkaitą, užimantį du trečdalius lovos ir neketinantį pasitraukti nė per milimetrą. Vos išsilaikydama ant čiužinio krašto Berė pasakė:

– Gaila, kad ten nebuvo Houvio.

Ketvirtas skyrius

Televizorius įjungtas, bet iš jo sklindantys garsai tebuvo fonas, kol jis išgirdo pažįstamą balsą. Jis pakėlė galvą nuo praustuvės vonios kambaryje, kur šaltu vandeniu gaivinosi veidą. Pagriebęs rankų rankšluostį įžengė į miegamąjį.

– ...užjaučiu dėl to, ką jūs ir prezidentas Meritas patyrėte kartu su tūkstančiais kitų sutuoktinių porų.

Šios reporterės jis nepažįsta. Moteriai apie trisdešimt, gal šiek tiek daugiau. Kaštoniniai plaukai iki pečių. Didelės akys ir putlios lūpos bylojo, kad su reportere galima puikiai praleisti laiką, bet nei akys, nei lūpos ekrane nesišypsojo. Savitas, kimus, nebūdingas televizijos žurnalistams balsas; daugelio žurnalistų balsai skamba taip, tarsi visi jie būtų baigę nepriekaištingos dikcijos mokyklą. Televizoriaus ekrano apačioje užrašyta reporterės pavardė. Berė Treivis. Pavardė jam nieko nesako.

– Mes su prezidentu apstulbome sužinoję, kiek šeimų yra patyrusios tokią tragediją, – aiškino Vanesa Merit. – Vien mūsų šalyje ši nelaimė kasmet ištinka penkis tūkstančius šeimų.

Grėjus Bondurantas ne kartą matęs šį veidą, girdėjęs šį balsą, jis kaipmat suprato, kad pašnekovė pamokyta, kaip elgtis per interviu. Rankas ji laikė santūriai sudėjusi ant kelių ir jomis nemakalavo. Išraiška taip pat rūpestingai parinkta.

Imanti interviu žurnalistė paleido Džordžo Alano, asmeninio Meritų gydytojo, – jam teko nemaloni užduotis Baltųjų rūmų vaikų kambaryje paskelbti, kad Robertas Raštonas Meritas mirė, – kalbos garso įrašą. Daktaras Alanas paaiškino, kad medicinos mokslas vis dar bando nustatyti kūdikių staigios mirties sindromo priežastis ir rasti prevencinių priemonių.

Staiga interviu pasuko prie asmeninių dalykų.

– Ponia Merit, per jūsų sūnaus laidotuves visi buvome jūsų ir prezidento Merito sielvarto liudytojai. – Ekrane pasirodė laidotuvių vaizdai. – Praėjo trys mėnesiai. Žaizda tikriausiai dar neužsitraukė, bet mūsų žiūrovams būtų įdomu išgirsti jūsų apmąstymus, kuriais galbūt norėtumėte pasidalyti.

Vanesa išnaudojo progą.

– Mano tėtis sako: „Nelaimė – didžiulė slapta galimybė." Tėtis kaip visada teisus. – Pirmosios šalies ponios veide šmėstelėjo šypsena. – Mudu su Deividu jaučiamės sutvirtėję kaip sutuoktinių pora ir kaip asmenybės, nes laikėme nepaprastai sunkų ištvermės egzaminą ir mums pavyko.

– Mėšlas.

Jis susuko rankų rankšluostį į gumulą ir sviedė per visą miegamąjį, tada paėmė nuotolinio valdymo pultelį, nebenorėjo daugiau klausytis.

Vis dėlto stabtelėjo. Iš televizoriaus atsklido Vanesos žodžiai:

– Kartu su prezidentu tikimės, kad kiti, patyrę panašią tragediją, galės semtis stiprybės ir paguodos iš tokių kaip mes. Gyvenimas *nesustoja*.

Keikdamasis Bondurantas paspaudė mygtuką.

Atsakymai, parašyti, pasirašyti, patvirtinti antspaudu ir įteikti Vanesai, kad juos išmoktų atmintinai ir kaip papūga pakartotų. Daltono Nilio žodžiai. Galbūt jos tėvo Klito Armbrusterio. Gal net paties prezidento. Vis tiek juos galiausiai patvirtino Spenseris Martinas.

Kad ir kiek jie buvo kartojami ir perklausomi prieš interviu, tai ne Vanesos žodžiai. Ji juos ištarė, tačiau ne spontaniškai, ne iš širdies gelmių. Bondurantas spėjo, kad seksualų balsą turinti reporterė nesuprato esanti apkvailinta. Vanesa užprogramuota – tarsi elektroninė lėlė su mikroschema galvoje. Būtų nepadoru, jei ji atskleistų savo jausmus. Politiškai neapdairu.

Jausdamas, kad miegamojo sienos artėdamos jį tuoj prislėgs, Bondurantas nužingsniavo į virtuvę pasiimti alaus ir išėjo į prienamį, kuris buvo trijų metrų pločio, su stogeliu ir supo visą namą. Vienu atsikvėpimu jis išmaukė pusę skardinės.

Bondurantas labai tiktų reklamuoti alų. Nuotraukos, vaizduojančios jį nuoga krūtine kaime geriantį alų, padėtų parduoti milijonus skardinių bet kurios rūšies alaus, tačiau jis apie reklamą nieko nenutuokė, be to, ji jam ir nerūpėjo. Bondurantas suprato, kad veikia žmones, tačiau niekada nesivargino suprasti kodėl. Tuštybė jam nebūdinga, pernai jis ištisas savaites nematydavo nė gyvos dvasios. Jei nuvažiuotų į Džekson Holą, galbūt nusiskustų. O gal ir ne.

Jau toks tas Bondurantas. Jį reikėjo priimti arba atstumti. Bondurantas šios nuostatos laikėsi ir ją be žodžių perduodavo visiems, su kuriais susipažindavo, ir tai buvo viena priežasčių, dėl kurios jis nepritapo Vašingtone. Bondurantas džiaugėsi iš jo išvykęs. Jei nori būti artimu prezidento draugu, reikia prisitaikyti; Grėjus Bondurantas nėra prisitaikėlis.

Mėlynomis akimis, rūsčiomis ir šaltomis kaip ledynai, jis žvelgė į snieguotas Titono kalnų viršūnes. Jos buvo už kelių mylių, o atrodė taip arti, tarsi galėtum paliesti ranka. *Purpurinių kalnų didybė* iš populiarios dainos „Gražioji Amerika“. Tik pamanykite: jo priekiniame kieme.

Bondurantas sulamdė tuščią alaus skardinę nelyginant kramtomosios gumos foliją. Jam norėjosi grįžti atgal bent dešimčia minučių. Kodėl nepabuvo lauke truputį ilgiau prieš

eidamas apsiprausti? Kodėl likimas jam iškrėtė pokštą: privertė tuo metu nustatyti kaip tik tą kanalą?

Bondurantas gailėjosi pamatęs tą interviu. *Ačiū tau, Bere Treivis, kad ir kas tu, velniai rautų, būtum.* Dabar jį ištisas dienas persekios mintys apie Deividą, Vanesą ir kūdikį, mirusį Baltųjų rūmų vaikų kambaryje.

Labiausiai Bondurantą erzino, kad šis interviu gali vėl sužadinti visuomenės domėjimąsi juo. Žmonės ims galvoti, įtarinėti, dėlioti taškus ant i. O tada į visas puses taškysis šūdai.

Deividas Meritas žingsniavo palei rašomąjį stalą Ovaliajame kabinete. Marškinių rankoves buvo atsiraitojęs iki alkūnių, plaštakas giliai susikišęs į kišenes. Neklusni plaukų sruoga užkritusi ant surauktų antakių.

– Niekada nesu girdėjęs. Kas tai, po velnių?

– Sužadinamasis Miunhauzeno sindromas, taip pavadintas įamžinant vokiečių baroną, jis susijaudindavo sukeldamas sau skausmą.

– Maniau, tai mazochizmas, – įsiterpė Spenseris Martinas.

Daktaras Džordžas Alanas gūžtelėjo pečiais ir įsipylė dar vieną škotiško viskio iš prezidento asmeninių atsargų.

– Čia ne mano sritis, todėl jos nuodugniai netyriau.

– O Berė Treivis ištyrė. – Meritas pasistengė, kad jo balse nuskambėtų priekaištas, ir gydytojas kaip tik taip priėmė pastabą.

Susigėdęs jis paaiškino:

– Sužadinamasis sindromas ima veikti, jei skausmas sukeliamas kam nors kitam, paprastai vaikui.

– Ką tai turi bendra su KSMS? – paklausė Meritas. – Kodėl Berė Treivis taip nuodugniai jį išstudijavo?

Daktaras Alanas gurkštelėjo viskio.

– Todėl, kad šio sutrikimo kamuojami suaugusieji kartais puola į kraštutinumus. Jie sužeidžia savo vaikus, kartais net nužudo, kad patys sulauktų dėmesio ir užuojautos. Kelios paslaptingos kūdikių mirtys, aiškintos kaip KSMS, dabar tiriamos kaip galimos žmogžudystės.

Nusikeikęs po nosimi Meritas atsisėdo prie savo rašomojo stalo.

– Kodėl ta kekšė Treivis negalėjo laikytis užsibrėžtos temos, užuot prikaišiojusi į ją siaubo istorijų? Prašyčiau įpilti ir man viskio.

Gydytojas padarė ko paprašytas.

– Ačiū.

Meritas kurį laiką užsigalvojęs gurkšnojo gėrimą, paskui pažvelgė į Spensą. Prezidentui nepatiko, ką pamatė. Spensas buvo susimąstęs, o svarstomas klausimas kėlė nerimą.

– Galbūt man nereikėjo skatinti Vanesos duoti interviu? – paklausė Meritas.

– Nesutinku. Jokios žalos jis nepadarė, – paprieštaravo gydytojas.

– Dėl Dievo, Džordžai, turėtum suprasti geriau nei kas kitas, – irzliai atsakė Meritas. – Šis prakeiktas reportažų ciklas vėl išmušė ją iš pusiausvyros.

– Žmonės pastebėjo, – tyliai įsiterpė Spensas.

Meritas į jį veriamai pažiūrėjo, žvilgsniu reikalaudamas pasakyti pavardes.

– Personalas, pone. Žmonės mato, kad pirmosios šalies ponios nuotaika kaitaliojasi, ir dėl jos nerimauja.

Meritas vėl priekaištingai pažvelgė į gydytoją.

– Aš negaliu vaistais paveikti jos nuotaikos svyravimų, ji tiek daug geria, – atsakė daktaras Alanas.

Meritas kumščiais pasitrynė akis.

– Klitas dėl to man neduoda ramybės. Jam vis primenu, kad Vanesa neteko kūdikio. Kaip jis nesupranta, kad tokios būklės duktė negali būti stabilios psichikos.

– Kiekvienas į tragediją reaguoja skirtingai, – stengėsi paguosti gydytojas. – Vieni žmonės visa galva pasineria į darbą tikėdamiesi, kad išsekę nebeturės jėgų krimstis, kiti atranda Dievą, degina žvakes ir meldžiasi. Dar kiti...

– Aš suprantu, – nekantriai pertraukė jį prezidentas, – tik uošvis ne.

– Jei norite, su juo pasikalbėsiu, – pasisiūlė Spensas.

Prezidentas nelinksmai nusijuokė.

– Klitas tavęs nemėgsta, Spensai. Su tavim jis nenorės kalbėti apie dukters būseną. Ji taip pat ne itin tavim žavisi. – Meritas atsisuko į gydytoją. – Tačiau tu, Džordžai, jei tu pakalbėtum, paaiškintum, galbūt...

– Rytoj jam paskambinsiu ir pasakysiu, kad man papasakojote, kas jam kelia nerimą. Patikinsiu, kad ponia Merit atidžiai stebima.

– Ačiū. – Prezidentas nusišypsojo, tarsi reikalas jau būtų sutvarkytas.

– Turėtumėte nerimauti ne tik dėl Klito, – pasakė Spensas. – Kitais metais vyks rinkimai. Šiai administracijai reikia pirmosios šalies ponios. Mums reikia Vanesos, reikės netrukus, nusiraminusios ir pasiruošusios kampanijai. – Jis atsisuko į gydytoją. – Ar galėsite tai paaiškinti?

– Žinoma. Neturime kitos išeities.

– Išeitis visada būna.

Spenso atsakymas buvo tarsi šaltas dušas.

– Jėzau, Spensai, – tarė Meritas, – skamba kaip laidotuvių varpai. Nenusimink, Džordžai, – kreipėsi jis į gydytoją, kildamas nuo stalo, kad paspaustų jam ranką, – Vanesa patikimose rankose, nesiruošiu nerimauti. Beje, ačiū, kad paaiškinai apie tą Miunhauzeno sindromą, nors jis neturi nieko bendro su Roberto mirtimi.

Įdėmiai pažvelgęs gydytojui į akis, jis pridūrė:

– Robertas nustojo kvėpuoti lopšyje. Priežastys nežinomos. Tokia buvo tavo oficiali išvada, ir tu jos laikysies. Tiesa?

– Laikysiuosi. KSMS, – patvirtino daktaras Alanas baigdamas gerti viskį ir atsisveikindamas.

– Būtų gerai, kad jis įveiktų šią krizę, – tarė Spensas, kai su prezidentu liko dviese.

– Nesibaimink. Jis įveiks.

– O Vanesa?

– Ji visada įveikia krizes, ar ne?

– Anksčiau – taip. Dabar nesu tikras, kad ji pajėgs susiimti.

Tik Spenseris Martinas galėjo šitaip atvirai prezidentui kalbėti apie pirmąją šalies ponią.

Nors Meritas buvo dėkingas vyriausiajam patarėjui už rūpinimąsi, manė, kad jo nerimas perdėtas.

– Tebesilaikau savo sprendimo. Publikai reikėjo, kad Vanesa duotų tą interviu, Spensai. Ji puikiai atrodė. Ir puikiai kalbėjo.

Spensas vis dar buvo suraukęs kaktą.

– Tai kodėl gailiuosi, kad jam pritarėme? Mane kankina bloga nuojauta. Man neramu, kad ji pirmoji susisiekė su ta reportere, o ne atvirkščiai.

– Iš pradžių ir aš nerimavau, – prisipažino Meritas. – Tačiau viskas baigėsi gerai. Šis interviu buvo gera viešųjų ryšių akcija ir jai, ir mums. Kaip sakė Džordžas, nieko blogo nenutiko.

Kai Spensas nieko neatsakė, prezidentas griežtai pažvelgė į jį.

– Na, pamatysime, – atsakė Spensas nelaimę pranašaujančiu tonu.

– Klausyk, kas jis?

– Kas? – paklausė Berė net nepakeldama galvos.

Ant jos kelių gulėjo krūva raštelių apie telefono skambučius, žiūrovų atvirukų ir laiškų. Visi jie buvo susiję su repor-

tažų apie KSMS ciklu. Ji net svajoti nesvajojo apie tokią žiūrovų reakciją.

– Tu sukta, Bere, nuo mūsų slėpei šį gerbėją.

Pakėlusi galvą Berė aiktelėjo iš nuostabos:

– O Dieve!

Už milžiniškos puokštės nesimatė žinių redakcijos priimamojo sekretorės, atnešusios puokštę Berei į darbo kabiną.

– Ak... – Jos darbo stalas kaip visada buvo pavojingai užverstas. – Gal ant grindų.

Pastačiusi gėles priimamojo sekretorė atsitiesė.

– Kad ir kas jis būtų, net jei jo išvaizda kaip rupūžės, sakyčiau, jį reikia branginti, nes paklojo šitokią krūvą žaliųjų už gėles.

Berė atvertė į puokštę įkištą atviruką ir nusišypsojo.

– Sutinku, bet jis vedęs.

– Visi šaunūs vyrai vedę.

Berė padavė moteriai atviruką. Pamačius ranka rašyto tekstelio apačioje pažįstamą parašą, sekretorei akys ant kaktos iššoko. Išgirdę jos klyksmą, keli darbuotojai susigrūdo į Berės kabiną.

Berė atsiėmė atviruką ir juo pasivėdavo.

– Tai tik kukli prezidento padėka, išreiškianti pagarbą mano talentui ir įžvalgai, pagirianti už nuostabų reportažų ciklą ir bylojanti apie dėkingumą už patriotinę paslaugą, kurią padariau.

– Dar vienas žodis ir aš apsivemsiu, – pareiškė prie būrelio prisidėjęs Houvis.

Berė nusijuokė ir įkišo atviruką atgal į voką. Bus ką parodyti vaikaičiams.

– Tu man tiesiog pavydi, nes nesi Meritų draugas.

Houvis su bendradarbiais, murmančiais, kad yra žmonių, kuriems sekasi, išgužėjo.

Likusi viena Berė paskambino telefonu. Ji tyliai paklausė:

– Ar šįvakar tu laisvas?

– Tu rimtai?

– Ką turi savo šaldyklėje?

– Du didkepsnius.

– Atsivešiu vyno, – pažadėjo Berė žiūrėdama į puokštę. – Ir gėlių. Būsiu po pusvalandžio.

Penktas skyrius

– Ir tu tai vadini pusvalandžiu?

– Liaukis bambėjęs ir geriau man padėk, – subarė Berė, vilkdama prezidento gėlių puokštę, du butelius vyno ir popierinį maišelį maisto pro pagrindines Dienraščio Velšo namų duris.

– Gal išplėšei dar vieną seną kapą?

– Paskaityk atviruką, pasipūtėli.

Jis ištraukė iš puokštės atviruką ir tyliai švilptelėjo.

– Įspūdinga.

Berė begėdiškai nusišypsojo.

– Vienos dienos darbo rezultatas.

– Ką ketini parodyti bisui?

– Galėčiau kandžiai atsikirsti apie tavo neišsenkamą talentą sužlugdyti bet kurią gerą medžiagą, bet esu pavargusi, todėl paliksiu tave ramybėje ir leisiu atkimšti vyną.

– Aš balsuoju „už“.

Juodu nuėjo į virtuvę – jaukiausią kambarį. Namas buvo itin bjaurus. Dienraštis ėmė galynėtis su stalčiumi norėdamas iš jo išimti kamščiatraukį.

– Kaip laikaisi? – susirūpinusi paklausė Berė.

– Dar nemiriau.

Tačiau Tedas Velšas – arba Dienraštis, kaip jį vadino draugai, – atrodė taip, tarsi dar vienas sunkus atodūsis, ir jis iš-

leis paskutinį kvapą. Per nesuskaičiuojamą daugybę dienų, stengdamasis visuomenei pateikti žinias, Tedas surūkydavo nesuskaičiuojamą daugybę cigarečių ir įsitaisė emfizemą.

Vos baigęs universitetą Tedas pradėjo dirbti dienraštyje pasiuntinuku. Dėl to ir gavo tokią pravardę. Jis kilo žurnalistinės karjeros laiptais, pakeitė kelis laikraščius ir televizijos stotis, kol galų pagalėj tapo nacionalinio televizijos filialo Ričmonde žinių redakcijos vadovu, o iš šių pareigų anksčiau laiko išėjo į pensiją, nes jo liga sparčiai progresavo.

Tedas nebuvo toks senas, kad gautų socialinio draudimo išmokas, – ir, matyt, nebesulauks tokio amžiaus, – todėl tenkinosi kuklia pensija. Ant virtuvinio stalo šylantys didkepsniai iš tiesų tebuvo mėsos maltinukai. Sustojusi nupirkti vyno, tarsi nuspėdama Berė paėmė du jautienos didkepsnius su T pavidalo kaulu. Kol Berė ruošė vakarienę, Dienraštis gurkšnojo Sonomos grafystės vyną.

Kad netrukdytų Berei, Tedas prisitraukė kilnojamąjį deguonies balioną arčiau ir pajuokavo:

– Kai Kronkaitas užuos šiuos kaulus, jam pasistos.

– Vargu. Jis kastruotas.

– Ak, taip, pamiršau. Tu kastravai net jį.

Trinktelėjusi mėsos marinato stiklainį ant stalo, Berė atsisuko į Tedą.

– Tik nepradėk!

– Nuo tiesos nepabėgsi. Tu nurauni kiaušius kiekvienam vyrukui, su kuriuo tik susipažįsti. Tavo nuostata – atstumti vyrą anksčiau, nei jis atstums tave.

– Tavęs aš neatstūmiau.

– Mane gali išbraukti, – nusijuokė jis švokšdamas. – Esu per senas ir per sunkus ligonis, kad man pasistotų. Nekeliu jokios grėsmės. O tai man perša kitą išvadą. Tau nereikėtų vakarais gaišti laiko mane lankant. Jei aš geriausias tavo kompanionas, tavo gyvenimas apgailėtinas.

– Tačiau aš tave myliu, Dienrašti, – atšovė Berė ir priėjusi pabučiavo jam į skruostą.

– Liaukis, – atstūmė jis Berę. – Ir neperkepk kepsnių. Noriu, kad manasis būtų kraujingas.

Tedo stačiokiškumas nesuklaidino Berės. Prisirišimas abipusis. Jų draugystė prasidėjo sunkokai, tačiau dabar buvo neišardoma. Jie pasiekė tokį jaukumo lygį, kad smerkimas beveik prilygo švelnumui.

– Už cigaretę atiduočiau dvidešimt gyvenimo metų, – pareiškė Tedas svetainėje po vakarienės jiedviem mėgaujantis kava.

– Tu juos jau atidavei.

– Ak, taip. Tiesa.

Jis sėdėjo nutriušusiame fotelyje šalia pasistatęs kvėpavimo aparatą. Deguonis iš baliono plastikiniais vamzdeliais tekėjo tiesiai į šnerves.

Berė ilsėjosi priešais ant sofos. Parietusi po savim kojas ir įrėmusi smakrą į pagalvėlę.

– Neseniai buvau susitikusi su asmeniu, kuriam taip pat buvo užėjęs nikotino poreikio priepuolis. Niekada nepagalvotum su kuo.

– Su kuo?

– Tai slapta.

– Kam aš galiu pasakyti? Manęs niekas nelanko.

– Galėtum pasikviesti draugų. Tu nieko nesikvieti.

– Negaliu pakęsti jų rodomo gailesčio.

– Tada turėtum įstoti į paramos grupę.

– Kas norėtų leisti laiką su grupele gvėrų, vos pajėgiančių kvėpuoti?

– Apie tai mes jau kalbėjome, – melodingai tęsdama žodžius priminė Berė. – Tad šįvakar nesikartokime.

– Neprieštarauju, – suniurnėjo Tedas. – Kas tas paslaptingas rūkalius?

Padvejojusi Berė atsakė:

– Pirmoji ponia.

Susidomėjęs Tedas kilstelėjo antakius.

– Nemeluoji? Jaudinosi prieš interviu?

– Tą dieną buvome susitikusios išgerti kavos.

– Ar dabar, kai esi paėmusi iš jos interviu, vis dar galvoji, kad ji bukagalvė?

– Niekada taip negalvojau.

Tedas pažvelgė į Berę.

– Taip ją esi išvadinusi daugybę kartų, sėdėdama čia, toje pačioje vietoje. Misisipės valstijos gražuolė. Ar ne taip ją pravardžiavai? Apibūdinai kaip vieną tų moterų, kurios niekada neturi originalių minčių arba apsimeta jų neturinčios. Jos nuomonę formuoja vyrai, kuriems ji pataikauja – tėvas ir sutuoktinis. Ji neturi tikslo gyvenime ir yra lėkšta. Gal ką pamiršau?

– Ne, bemaž visi jos bruožai, – atsiduso Berė ir išsiblaškiusi pirštu ėmė vedžioti kavos puodelio kraštą. – Mano nuomonė apie ją nepasikeitė, bet man jos ir gaila. Turiu galvoje kūdikio netektį. O Dieve.

– Na ir ką?

Berė nesuvokė, kad nugrimzdo į apmąstymus, iš jų pažadino Dienraščio klausimas.

– Ką tai keičia? Tu kandžioji lūpą, taigi kai kas kirba tavo galvoje. Visą vakarą laukiau, kol apie tai prabilsi, kad ir kas tai būtų.

Berė mokėjo slėpti jausmus, net nuo savęs pačios, tik ne nuo Dienraščio. Kai būdavo sutrikusi ar susirūpinusi, ar prislėgta, Tedas tai pastebėdavo savo vidiniu radaru, dėl jo ir buvo puikus žurnalistas.

– Nežinau, – nuoširdžiai prisipažino ji. – Tik...

– Niežti nagus?

– Panašiai.

– Kai ką aptikai, tik dar nesupranti ką.

Dienraštis palinko į priekį fotelyje, o akys suspindo tarsi gaisrinės šuns, išgirdusio pirmą varpo dūžį. Jo skruostai įraudo, todėl Tedas atrodė kur kas sveikesnis nei pastarosiomis savaitėmis. Karštų pėdsakų kvapas jį atjaunino.

Pamačiusi tokį pagyvėjusį Tedą, Berė pasijuto kalta, kad palietė šią temą. Tedo tikriausiai laukia didelis nusivylimas. Nebus jokio sensacingo reportažo. Kita vertus, kas čia bloga, jei ji pasidalys mintimis? Galbūt Tedas jose įžvelgs prasmę. Jei prasmės nėra, jis pasakys, kad šios padrikos mintys bevertės.

– Reportažų apie KSMS ciklas sukėlė didžiulį susidomėjimą, – tarė Berė. – Ar tau sakiau, kad pataikiau į dešimtuką?

Jos reportažų ciklas buvo perduotas per palydovą, todėl jį matė visa šalis.

– Tai tik dar vienas pospyris kilti karjeros laiptais, – įsiterpė Tedas. – To ir norėjai, tiesa? Tačiau kur bėda?

Berė žiūrėjo į savo puodelį ir teliūskavo jau atvėsusią ir nemalonią gerti kavą.

– Kai susitikom pirmą kartą, ji jautėsi kalta, ir aš galėjau suprasti, todėl priminiau, kad nieko negalima kaltinti, jei kūdikis mirė lopšyje, – taip tiesiog kartais atsitinka. Įdomu, ji paklausė: „Iš tiesų?“ Šis klausimas ir kaip ji paklausė, paskatino mane pastudijuoti medžiagą apie KSMS. Aptikau keistą istoriją apie moterį, kurios keturi kūdikiai mirė nuo šio sindromo. Bet vėliau paaiškėjo, kad priežastis buvusi kita.

– Ją kamavo tas... tas...

– Sužadinamasis Miunhauzeno sindromas, – pagelbėjo jam Berė. – Tiriamos kelios kūdikių mirtys. Motinos kaltinamos nužudžiusios vaikus, kad atkreiptų į save dėmesį. Taigi...

Berė giliai įkvėpė, pakėlė galvą ir klausiamai pažvelgė į Tedą.

Tedas gana ilgai žiūrėjo jai į akis, o paskui prabilo:

– Man, matyt, reikia pareguliuoti deguonį. Jo teka tai mažai, tai per daug. Ar man pasivaideno, ar nori pasakyti, kad pirmoji Jungtinių Valstijų ponia nužudė savo kūdikį.

Berė pastatė puodelį ant kavos stalelio ir atsistojo.

– Nieko panašaus nesakiau.

– Man taip pasirodė.

– Neturėjau tokios minties, Dienrašti. Prisiekiu.

– Tai kodėl grieži dantimis?

– Nežinau! Tačiau kažkas čia ne taip.

Ji klestelėjo ant sofos ir rankomis susiėmė galvą.

– Pastarosiomis savaitėmis du kartus buvau susitikusi su Vanesa Merit. Pirmą kartą ji buvo įsitempusi lyg narkomanė antrą dieną po valymo procedūrų – buvo akivaizdu, kad tuoj tuoj jos jausmai prasiverš. Tą dieną, kai davė interviu, ji buvo visiškai kitokia. Išdidi. Šalta. Santūri. Teisinga. Ir beveik... tokia pat *žmogiška* kaip šis kavos stalelis.

– Geras buvo interviu.

– Jis buvo bejausmis, Dienrašti, ir pats puikiai žinai, – atšovė Berė. Tedas susiraukė, jis pritaria. – Interviu su ponia Merit turėjo būti ryškiausias ciklo įvykis. Deja, jis buvo blankus. Ji buvo tarsi plastikinė. Jei ponia Merit būtų buvusi tokia ir per pirmą susitikimą, veikiausiai nebūčiau to pastebėjusi. Bet pirmoji Vanesa Merit labai ryškiai skyrėsi nuo antrosios.

– Ji tiesiog prarijo porą valiumo tablečių stodama prieš televizijos kamerą, – gūžtelėjo pečiais Dienraštis.

– Galbūt. Esu tikra, kad tą vakarą, kai mačiau ją per priėmimą, ponia Merit buvo išgėrusi raminamųjų – arba buvo girta. Žavi kaip visada, tačiau išsiblaškiusi. Beveik... nežinau... išsigandusi. Prezidentas gelbėjo padėtį... Ir dar vienas dalykas. – Berė pati pasuko savo minčių tėkmę kita kryptimi. – Jis mane pasveikino taip, tarsi būtume seni bičiuliai. Suprantama, jo dėmesys mane pamalonino, vis dėlto pama-

niau, kad tai keista. Prezidentas džiaugsmingai palaikė mane tiek rengiant reportažų ciklą, tiek jį parodžius. Pažiūrėk į šias gėles. Jų kaina būtų gerokai sumažinusi nacionalinę skolą.

– Tada tavo teorija lekia šuniui ant uodegos, tiesa? Jis tau ir tavo reportažams nerodytų tokio prielankumo, jei ciklas jo žmoną parodytų nepalankioje šviesoje.

– Tiesiog stebina toks lipšnumas. Jau kurį laiką rengiu reportažus apie Baltųjų rūmų sensacijas. Kodėl staiga mudu su prezidentu tapome gerais draugais?

– Bere, tu žurnalistė. Jis – prezidentas, kurio kitais metais laukia perrinkimas. Jis stengiasi įsiteikti visiems žurnalistams. Jei užkariaus žiniasklaidą, laimės rinkimus.

Berė turėjo sutikti, kad Dienraščio aiškinimas logiškas. Nuo pat savo pirmos kadencijos Kongrese Meritas pagarsėjo pataikavimu žiniasklaidai. Šis meilės romanas truko ir per prezidento rinkimų kampaniją. Jausdama kaltę žiniasklaida šiek tiek prislopino meilę, bet dažniausiai vis tiek apie prezidentą atsiliepdavo palankiai. Tačiau Berė menkai žinoma žurnalistė, nedaranti jokios įtakos. Kodėl jis pataikauja jai?

Berės mintys šokinėjo nuo vienos mįslės prie kitos nuo pat tos akimirkos, kai pirmą kartą susitiko su Vanesa Merit. Ji per ilgai neužsižaisdavo su kuria viena mintimi, nes baiminosi, kad jos visos spendžia spąstus.

– Jei ne vienas dalykas, galbūt būčiau gūžtelėjusi pečiais dėl visų nenuoseklumų ir ramiai miegojusi naktimis, – prasitarė ji Dienraščiui. – Manau, tai iš tiesų rimta. Kai baigiau interviu, ji mane apkabino. *Mane.*

Dienraštis tebevaidino velnio advokatą.

– Tai buvo gera viešųjų ryšių akcija.

– Ne, tai buvo pretekstas.

– Koks?

– Prisiartinti tiek, kad kitiems negirdint pašnibždėtų man į ausį. Ji manęs paprašė: „Bere, prašau man padėti. Negi nesuprantate, ką bandau jums pasakyti?“

– Po velnių!

– Aš jaučiuosi visai taip pat, Dienrašti. Tai buvo pirmas ir vienintelis kartas, kai ji nuoširdžiai parodė savo jausmus. Jos balse buvo girdėti neviltis. Kaip manai, ką ji turėjo omenyje?

– Iš kur, po paraliais, galiu žinoti? Gal: padėk man pasiekti, kad mano vyras būtų perrinktas. Arba: padėk man atkreipti visuomenės dėmesį į KSMS. Arba: padėk man įveikti sielvartą. Tai galėjo reikšti bet ką arba nieko.

– Jei tai nieko nereiškė, tai nieko ir nėra, – sutiko Berė. – Tačiau jei ką nors reiškė, lauk skandalo.

Tedas papurtė galvą.

– Vis dar negaliu patikėti. Kodėl ji turėtų nužudyti savo kūdikį, juk šitaip sunkiai jo susilaukė?

– Manau, žinome priežastį. Miunhauzeno sindromas.

– Tai nedera prie jos būdo, – prieštaravo Tedas. – Kamuojamos šio sutrikimo moterys paprastai ieško užuojautos ir dėmesio. Vanesa pralenkė net princesę Dianą. Žiniasklaida jai skiria daugiau dėmesio nei kuriai kitai pasaulio moteriai.

– Tačiau ar Vanesa jo sulaukia iš to, kuris jai svarbiausias?

– Iš prezidento? Anot tavęs, jis nekreipia dėmesio į žmoną ir ši taip pasielgė, kad jį supurtytų?

– Gali būti.

– Netikiu.

– Tačiau įmanoma, – ginčijosi Berė. – Prisimink, kokio visuomenės dėmesio sulaukė Džekė Kenedi mirus mažajam Patrikui. Ji tapo stabu.

– Bet veikiau dėl kitų priežasčių nei kūdikio netektis.

– Tačiau ši tragedija prisidėjo prie legendos, kuria tapo ponia Kenedi. Galbūt pirmoji šalies ponia nori susikurti panašią aurą.

– Dar viena teorija, – numojo ranka Tedas.

– ŽIV. O jei vienas iš jų yra viruso nešiotojas? Galbūt kūdikis jį paveldėjo. Galbūt ponia Merit nenorėjo leistis pasaulio žeminama, jei paaiškėtų jos vyro seksualiniai nuotykiai.

– Tokia tikimybė irgi labai menka, – prieštaravo Tedas. – Jei katras jų yra ŽIV nešiotojas, jau būtų paaiškėję, tarkim, tada, kai ji pastojo. Prezidento sveikata reguliariai tikrinama. Tokios paslapties nepavyktų ilgai slėpti.

– Manau, esi teisus, – sutiko Berė ir susimąstė. – Galbūt nepastebime ko nors akivaizdaus. O jei motyvas buvo paprasčiausia pagieža? Ji man padarė moters, įpratusios, kad viskas būtų taip, kaip ji nori, ir nepakenčiančios, kad jai būtų atsakyta, įspūdį.

– Ką tuo nori pasakyti?

– Ji nužudė sūnų, kad nubaustų prezidentą už meilės romanus.

– Paskalomis grindžiamus romanus.

– Liaukis, Dienrašti. Visi žino, kad jis mergišius. Tik kol kas jo dar neužklupo lovoje su nuoga mergina.

– Ir kol jo neužklupo, kol nenufilmavo laidos „60 minučių" kūrybinė grupė, o Maiklas Volesas neprivertė jo prisipažinti vaizdajuostėje, tol jo išdaigos bus tik gandai.

– Ponia Merit turėtų žinoti.

– Be abejo, ji žino. Tačiau ji šypsosis ir apsimetinės nieko nežinanti, kaip darė visos gašlių valdžios vyrų žmonos per renkamų politikų istoriją.

– Vis dėlto manau, kad paniekintos moters kerštas velnioniškai rimtas motyvas.

Susimąstęs Dienraštis patampė apatinę lūpą.

– Bere, dėl šio reportažo tu nusipelnei žiniasklaidos dėmesio. Šį kartą teigiamo.

– Mano šlovės akimirka su tuo neturi nieko bendro.

– Taip manai? Šis ciklas buvo geras, net laikinai užtemdė nesėkmę dėl reportažo apie teisėją Griną ir įrodė, kad tavo kritikai buvo neteisūs. Tu nusipelnei šlovės, tačiau būk atsargi, kad netaptum godi. Ar esi tikra, kad nepasinaudosi šiuo netikėtu dėmesiu ir nesugalvosi kitos istorijos? Gal per visą šį šurmulį nori ištrūkti iš profesinės skaistyklos?

Berė jau ketino ryžtingai paneigti, bet susilaikė, kad dar kartą išanalizuotų savo motyvus. Ar ji faktus dėliojo taip, kad jie tarnautų jos tikslams? Gal leido ambicijoms užgožti savo objektyvumą? Arba, dar blogiau, gal vėl grįžo prie įpročio skubėti ir daryti klaidingas išvadas siekdama, kad pasakojimas būtų dramatiškesnis?

– Ne, sakau atvirai. Visa tai išanalizavau objektyviai ir įvairiais aspektais. Moteris neteko kūdikio. Dėl to nuoširdžiai ją užjaučiu. Tačiau galbūt ji – ne žiauraus likimo, o beribės pagiežos, paskatinusios padaryti patį baisiausią nusikaltimą, auka. Iš pat pradžių užuodžiau kai ką įtartina. Kodėl ji man paskambino ir pasiūlė susitikti? Šitaip niekada nesielgdavo – nė su vienu mano pažįstamu reporteriu. Kol kalbėjomės, man susidarė įspūdis, kad ji stengiasi kai ką pranešti tiesiai to nepasakydama. Gal norėjo prisipažinti? Jei ji nebūtų pirmoji šalies ponia, ilgai nelaukusi ištirčiau jos istoriją. Turiu pasikasti šiek tiek giliau. Nors skamba neįtikėtinai banaliai, manau, privalau tai padaryti šalies labui.

– Gerai, – sutiko Dienraštis. – Leisk man paklausti tik vieno dalyko.

– Rėžk.

– Kokio velnio tada čia kiurksai?

Šeštas skyrius

Po savaitės uolių paieškų, nedavusių rezultatų, Berės įkarštis ėmė blėsti. Sugaišusi daugybę laiko tirdama Roberto Raštono Merito mirties aplinkybes, Berė tegalėjo pasakyti, kad ją apėmė neviltis.

Ji aiškinosi visas įmanomas versijas, kurias buvo aptarusi su Dienraščiu, bet jokių rezultatų. Ji įstrigo užburtame rate. Norint parengti reportažą, reikėjo išsamaus tyrimo, o to padaryti neįmanoma neatskleidžiant reportažo turinio.

Reikalus dar labiau pablogino irzlesnis nei paprastai Houvis. Jis, žinoma, jai su pasimėgavimu papasakojo visas šlykščias smulkmenas apie paaštrėjusius savo prostatos skausmus. Pavydėdamas Berei sėkmės, jis parinkdavo jai tas žurnalistines užduotis, kurių kiti reporteriai atsisakydavo ir kurios būdavo rodomos pačioje žinių pabaigoje. Berė nesiskųsdama ir kuo skubiausiai jas atlikdavo, kad daugiau laiko galėtų skirti ją užvaldžiusiai istorijai.

Pati mintis, kad pirmoji šalies ponia galėjo uždusinti savo kūdikį, buvo šventvagiška. Kokia bausmė skiriama už išdavystę? Viešai pakarti? Sušaudyti?

Berė nuogąstavo, kad jai, o ne Vanesai Merit pakriko nervai. Ji girdėdavo balsus ir atsainiose pastabose įžvelgdavo paslėptą prasmę. Jai reikėtų atsikratyti šios juokingos minties ir susitelkti į užduotis, kuriomis ją užvertė Houvis, o ne

svajoti apie ateitį žvaigždėje, kuri greičiausiai susprogs ir jos karjeroje paliks žiojinčią juodąją skylę.

Tačiau Berė neįstengė liautis. Kas būtų buvę, jei Bernsteinas ir Vudvordas po kelių nesėkmių būtų liovęsi tirti Votergeito skandalą?

Berė kabinoje studijavo užrašus ieškodama naujos informacijos, bet jos dėmesį išblaškė vakaro žinių režisierius.

– Sveika, Bere. Prisimeni įžangą reportažo, kurį parengei šiam vakarui?

– Kas nors blogai?

– Mikrofone girdėti ūžesys. Houvis sako, kad tau reikėtų perskaityti įžangą studijoje pačiai.

Berė dirstelėjo į laikrodį ant rašomojo stalo. Iki laidos buvo likusios aštuonios minutės.

– Jei nepastebi, priminsiu: šią popietę, kai baigėme filmuoti reportažą, aš kiaurai permirkau. Mano plaukai šlapi.

– O makiažas – tikras... – Jis ranka apvedė savo veidą ir tas judesys neįkvėpė Berei pasitikėjimo. – Tačiau arba kalbi tiesiai į eterį, arba reportažo nebus. Houvis sako, kad turi puikią galimybę tapti žvaigžde.

– Nuo tokių žodžių vos kvėpuoju, – atsiduso Berė, – bet dėl šventos ramybės... – Ji pasičiupo kuprinę. – Jei kas nors manęs ieškos, aš moterų tualete.

– Lauksiu tavęs ir melsiuosi, kad įvyktų stebuklas, – šūktelėjo jai pavymui režisierius.

Po žinių laidos Berė grįžo prie rašomojo stalo patikrinti žinučių. Viena buvo nuo jau daug metų ją persekiojančio pamišėlio, tvirtinančio, kad populiarių vidurių paleidžiamųjų vaistų gamintojai jį apkerėjo ir dėl to jam nuolat užkietėjantys viduriai. Kita buvo nuo naujos pamišėlės, pasivadinusios Šarlina, ji plūdo Berę, neva ši esanti buka ir kvaila. Skambino ir Ana Čen, Berės informatorė iš Vašingtono bendrosios ligoninės.

– Ana?

– Sveika.

Anos balsas buvo prislopintas ir atsargus. Berė suvokė, kad Ana nesikreipė į ją vardu, nors aiškiai atpažino jos balsą. Berė nejučia čiupo užrašinę ir pieštuką.

– Ar pameni, ką aptarinėjome prieš kelias dienas? – paklausė ligoninės tarnautoja.

– Taip.

– Nėra to dokumento kopijos.

– Supratau, – atsakė Berė ir laukė nujausdama, kad moteris nori pasakyti kai ką daugiau.

– Procedūros niekas nedarė.

Berė sunkiai nurijo seiles.

– Niekas nedarė? Ar... jos daromos pasirinktinai? Ar ji neprivaloma, hm, neįprastomis aplinkybėmis?

– Paprastai privaloma, tačiau tąkart gydytojas nusprendė, kad nebūtina. Jis davė tokį nurodymą.

Daktaras Džordžas Alanas, prezidento asmeninis gydytojas, liepė nedaryti skrodimo. Berė taip stipriai paspaudė pieštuką, kad nulūžo jo šerdelė.

– Esi tikra?

– Man reikia eiti.

– Dar pora klausimų.

– Atleisk.

Ana Čen padėjo ragelį. Berė įgrūdo užrašus į kuprinę, čiupo lietpaltį, skėtį ir išlėkė iš žinių redakcijos.

Tiesą sakant, Berė ir nesitikėjo, kad Ana Čen jos lauks ligoninėje. Tačiau radusi Anos kabineto duris užrakintas ir šviesas užgesintas, nusivylė. Grįžusi į automobilį, ji paskambino mobiliuoju telefonu.

– Ar turi telefonų knygą? – paklausė Dienraščio, vos tik šis atsiliepė.

– Ir tau labas vakaras.

– Neturiu laiko būti mandagi.

Suprasdamas, kad Berė skuba, jis pasitikslino:

– Vašingtono?

– Pradėkime nuo jo. Paieškok gyventojų sąraše Anos Čen. Čė-e-en.

– Kas ji?

– Negaliu sakyti.

– Štai kaip. Informatorė. Kas atsitiko?

– Per ilgai pasakoti, ne telefonu.

– Mačiau tave šįvakar per žinias, – pasakė jis.

Berė girdėjo, kaip Tedas verčia knygos puslapius.

– Kaip atrodžiau?

– Esu matęs ir blogiau atrodant.

– Taip blogai?.. Kaip sekasi ieškoti Čenų?

– Nėra jokios Anos. Bet yra A. Čen.

– Duok ją. Pasakyk telefono numerį ir adresą.

Ligoninės tarnautoja gyveno neseniai renovuotame name madingame Adamso Morgano rajone, jame gausu išeivių iš įvairių kraštų. Nors pastatas atnaujintas, liftas neįrengtas, tad, kol pasiekė butą trečiame aukšte, Berė uždusо. Nenorėdama suteikti Anai Čen galimybės išvengti susitikimo, Berė jai iš anksto nepaskambino. Už durų išgirdusi televizoriaus garsus Berė su palengvėjimu atsikvėpė.

Paskambino į duris. Televizoriaus garsas kaipmat buvo prislopintas. Berė jautė, kad ją stebi pro durų akutę.

– Ana, prašau, man reikia su tavim pasikalbėti.

Atrodė, praėjo amžinybė, kol buvo atrakinta spyna ir durys, prilaikomos grandinėlės, prasivėrė. Pro plyšį Berė tematė pusę dailaus Anos Čen veidelio.

– Ką čia veikiate? Jums nederėjo čia atvykti.

– Bet jei jau atvykau, gal galiu užeiti?

– Ko norite?

– Ko aš *noriu*? Argi neaišku? Noriu tavęs paklausti, kodėl nebuvo daromas skrodimas...

– Aš tuojau pat uždarau duris. Prašau manęs daugiau netrukdyti.

– Ana! – sušuko Berė ir įkišo tarpdurin koją. – Nieko nesuprantu. Negali taip lyg niekur nieko paskambinti, priblokšti mane, o tada ne...

– Nesuprantu, apie ką jūs kalbate.

Berė negalėjo patikėti.

– Ana, kas čia vyksta? Nieko nesuprantu.

Tačiau tą pat akimirką Berė viską suprato. Gražios, migdolų pavidalo moters akys buvo kupinos siaubo.

Pašnibždomis Berė paklausė:

– Ar tau įsakyta su manim nekalbėti?

– Prašau palikti mane ramybėje.

– Ar tau kas prisakė nekalbėti su manim? Gal tau grasino? Kas, Ana? Ligoninės viršininkai? Kas nors iš medicinos ekspertizės skyriaus? Daktaras Alanas? – Vis dar pašnibždomis ji skubiai patikino: – Tu nebūsi minima kaip informacijos šaltinis. Prisiekiu. Tik linktelėk galvą, jei aš teisi. Daktaras Džordžas Alanas įsakė koronerio tarnybai nedaryti skrodimo. Ar šį nurodymą davė pats prezidentas?

Išsigandusi mergina ir vėl bandė užtrenkti duris, Berės pėdą jos suspaudė tarsi spaustuvas.

– Ana, prašau, pasakyk man, ką žinai.

– Aš nieko nežinau. Prašau išeiti. Palikite mane ramybėje.

Azijietė visais penkiasdešimčia kilogramų užgulė duris. Berė pasielgė išmintingai ištraukdama koją. Ji stovėjo koridoriuje ir spoksojo į bronzinius skaičius, į buto numerį 3C, ir spėliojo, kas, po velnių, užčiaupė Anai burną. Ir kodėl?

Vanesa Merit išjungė televizorių savo privačiuose apartamentuose. Perjunginėdama kanalus netyčia pamatė Berę

Treivis per WVUE žinių laidą. Kodėl mergina tokia kvaila? Kodėl iš karto nesuprato užuominos? Vis dėlto Vanesa pajuto ir palengvėjimą, kad reporterė jos nesuprato.

Tiesą sakant, ji nenori, kad jos paslaptis būtų paviešinta, tik nežino, kiek ilgai pajėgs ją slėpti. Kad ir kaip ten būtų, Vanesa baiminosi, kad ši paslaptis ją pražudys.

Ji įsipylė dar vieną taurę draudžiamo vyno. Teeinie po velnių jos gydytojo, tėvo ir vyro priekaištai! Iš kur jie gali žinoti, ko jai reikia arba, atvirkščiai, nereikia? Jie nesupras, ką ji iškentėjo. Jie prieš ją susimokė. Jie...

Mintis nuklydo taip ir nebaigta. Vis dažniau taip nutinka. Atrodo, ji nepajėgia išlaikyti minčių ilgiau kaip kelias sekundes, jos kažkur nuplaukia.

Apie ką ji galvojo?

Ak, taip, apie kūdikį. Kaip visada. Tačiau buvo dar kažkas...

Kai Vanesos žvilgsnis užkliuvo už televizoriaus, ji prisiminė Berę Treivis. Buka kalė. Ar jai reikia trenkti basliu per galvą, kad suprastų? Kodėl Treivis nieko nesuprato? O gal suprato, tačiau bijo veikti. Ar ji kvaiša, ar bailė? Nesvarbu, rezultatas tas pats. Iš jos nėra ko tikėtis pagalbos.

Vanesa manė pasielgusi išmintingai savo įrankiu pasirinkdama reporterę. Šią idėją ji puoselėjo nuo tos akimirkos, kai pastebėjo Berę per vieną iš rytinėje pievelėje vykusių spaudos konferencijų. Ar ne Treivis sukūrė sensacingą reportažą apie Aukščiausiojo Teismo teisėjo Grino „mirtį“? Ar ne ji per spaudos konferenciją uždavė buką klausimą, sukėlusį spontanišką juoko protrūkį?

Tai, kad Berė Treivis vargu bau patikima, puikiai tiko Vanesos tikslams: atsitiktinai mestelėti kelias užuominas neatsakingai reporterei, o ši jau užvirtų košę, užduotų klausimus, kurie iš pradžių pasirodytų keisti, bet į kuriuos atsakymų galiausiai pradėtų ieškoti svarbūs žaidėjai. Jei Vanesa pateiktų užuominas apie savo paslaptį įtakingam televizijos

kanalui, pavojingai atsiskleistų. O dabar paslaptis paaiškės, bet ne tiesiogiai per ją.

Bent jau to Vanesa tikėjosi. Tačiau aišku, kad Berė Treivis netikusi kandidatė. Ji ne tik beatodairiška, bet ir besmegenė.

Tad į ką jai kreiptis?

Iš įpročio Vanesa paėmė telefono ragelį.

– Sveikas, tėti.

– Labas! – atsakė senatorius. – Ketinau tau vėliau paskambinti. Kaip sekasi?

– Puikiai.

– Ramiai leidi vakarą namie?

– Deividas sako kalbą profsąjungų suvažiavime. Pamiršau kur.

– Gal nori, kad atvažiuočiau palaikyti draugijos?

– Ačiū, nereikia.

Jei tėtis būtų šalia, Vanesa negalėtų tiek gerti.

– Tu neturėtum būti viena, mieloji.

– Deividas grįš šįvakar. Bus jau vėlu, bet jis prižadėjo mane pažadinti.

Po pertraukėlės, per kurią Vanesa įsivaizdavo, kaip tėvas suraukia kaktą, jis tarė:

– Gal tau reikėtų dar kartą nueiti pas savo ginekologą? Gal jis tau paskirtų hormonų ar dar ko.

Senatorius visus moteriškus negalavimus aiškino sutrikusia hormonų pusiausvyra.

– Tai užgautų Džordžo savimeilę.

– Dulkinau Džordžą ir jo savimeilę, – sugriaudėjo senatorius. – Kalbame apie tavo sveikatą. Džordžas – puikus vyrukas, ir, manau, nuovokus gydytojas, kai kalbame apie įprastus dalykus, tokius kaip pilvo skausmai ir skiepai nuo gripo. Bet tau reikia specialisto. Tau reikia psichiatro.

– Ne, tėti, nereikia. Nieko baisaus.

– Netekus mažojo Roberto, visa tavo sistema sutriko.

Vanesa gurkštelėjo vyno, kad numalšintų sąžinės graužaties sukeltą skausmą.

– Deividas tam nepritartų. Pirmoji šalies ponia negali kreiptis į psichoanalitiką.

– Būtų galima sutvarkyti konfidencialiai. Be to, jei tau kaip niekad reikia pagalbos, negi kas apie tave blogai pagalvotų? Pakalbėsiu su Deividu.

– Ne!

– Vaikeli...

– Tėti, prašau jo neerzinti. Pati susidorosiu. Tiesiog man reikia truputį daugiau laiko, nei manėme.

Iš politikos maestro, senatoriaus Klito Armbrusterio, Vanesa išmoko politikos praktikos. Kai jie vienas kitam linkėjo labos nakties, ji jau buvo užsitikrinusi tėvo pažadą, kad šis nekalbės su Deividu apie jos sveikatą.

Kad nusiramintų, Vanesa vynu užgėrė dar vieną valiumo tabletę, grakščiai nuplaukė į vonios kambarį, apsivilko naktinius marškinius ir chalatą. Pasiramsčiusi pagalvėmis lovoje ji pabandė tvarkyti asmeninę korespondenciją, tačiau nepajėgė išlaikyti parkerio. Tada Vanesa pabandė skaityti naują bestselerį, apie kurį visi kalbėjo, bet jai buvo sunku sutelkti žvilgsnį ir suprasti žodžius. Jau ketino padėti knygą į šalį ir užgesinti lempą, bet pasigirdo beldimas į duris. Pakilusi iš lovos Vanesa perėjo per kambarį.

– Vanesa.

Ji atidarė duris.

– Sveikas, Spensai.

– Ar jau miegojote?

– Skaičiau. – Spensas visada ją sunervindavo. Vanesa pirštais persibraukė plaukus. – Ko atėjai?

– Prezidentas paprašė pažiūrėti, kaip jaučiatės?

– Tikrai? – sarkastiškai paklausė ji.

– Jis apgailestauja, kad šįvakar buvo priverstas palikti jus vieną.

– Kodėl šis vakaras turėtų būti ypatingas?

Spenseris Martinas net nesumirksėjo. Norint jį suerzinti, reikėjo kur kas daugiau nei įžūlumo. Net ir susierzinęs, to neparodydavo. Taip buvo išmokęs.

Niksono administracijoje dirbo toks Gordonas Lidis, ant delno turėjo randą. Randas atsirado jam laikant ranką virš žvakės tol, kol išsilydė audiniai. Lidis nė kiek nebuvo pranašesnis už Spenserį, šis savaip buvo bauginantis ir todėl prezidentui neįkainojamas.

– Ar galiu jums ką nors parūpinti? – paklausė jis mandagiai, bet šaltai.

– Tarkim?..

– Ko pageidautumėte.

– Nesivargink.

– Man nebūtų joks vargas, tikrai. Kaip jaučiatės?

– Suknistai puikiai. O tu kaip jautiesi?

– Jūs esate prislėgta. Leiskite man iškviesti daktarą Alaną.

– Man jo nereikia, – suriko Vanesa. – Man reikia... – Ji nutilo, kad sukauptų jėgas. – Man reikia šalia žmogaus, kuris pripažintų, kad turėjau sūnų ir jis mirė.

– Vanesa, tą visi pripažino. Kodėl laikotės įsikibusi šios minties? Kokia prasmė nuolatos kartoti, kad jūsų sūnus...

– Ištark jo vardą, šunsnuki. – Vanesa įsikibo į nepriekaištingai pasiūto švarko atlapus. – Tau ir Deividui sunku ištarti jo vardą, tiesa? Sąžinė neleidžia. Ištark! – suriko ji. – Tuojau pat!

Į kambarį įpuolė slaptosios tarnybos agentas.

– Pone Martinai, ar kas ne taip?

– Pirmoji šalies ponia blogai jaučiasi, – atsakė jis, – nedelsdami pakvieskite daktarą Alaną.

Spensas įstūmė ją atgal į kambarį ir uždarė duris.

– Ketini mane užrakinti mano pačios kambaryje, Spensai?

– Nieko panašaus. Tačiau jei norite apsijuokti prieš personalą, maloniai prašom, – ramiai atsakė jis ir ranka mostelėjo į duris.

Vanesa nutilo ir įžūliai įsipylė dar vieną taurę vyno. Kai atvyko gydytojas, ją jau buvo išgėrusi ir pradėjusi kitą.

– Ji girta, Džordžai, – pareiškė Spensas.

Vanesa nesileido daktaro Alano apžiūrima.

– Vanesa, vartodama šiuos vaistus jūs negalite tiek daug gerti.

Spensas daktarui paliepė duoti kokių nors vaistų, kad Vanesa užtiltų.

– Neturėčiau duoti. Kad vaistai būtų veiksmingi, turėčiau padidinti dozę.

– Man visiškai nesvarbu, ką jūs turite daryti, – atšovė plieninis žmogus.

Vanesa apnuogino ranką.

– Suleiskite man tų prakeiktų vaistų! Nusiraminu tik miegodama. Ir, kaip mato Spensas, esu ne mieguista, o tik girta.

Kai vaistai pradėjo veikti, įėjo Deividas ir ėmė žingsniuoti po kambarį. Aišku, buvo įsiutęs dėl scenos, kurią iškėlė Vanesa jam nesant.

Pasiutusiai blogai, pone prezidente, pagalvojo Vanesa, bet buvo per daug atsipalaidavusi, kad galėtų ištarti šiuos žodžius.

Lovos kojūgalyje prezidentas, Spensas ir daktaras Alanas dėl kažko įsitempę šnibždėjosi. Vanesa išgirdo, kad pokalbio pabaigoje Spensas pasakė:

– Nebegalime leisti, turim tam padaryti galą.

Ką jis rezga? Ji ką tik norėjo nugrimzti į užmarštį, bet dabar iš visų jėgų stengėsi ją įveikti.

Kai priešaušriu atėjo Vanesos, ji buvo giliai įmigusi.

Septintas skyrius

Prezidentas baigė kalbėti telefonu su Bere Treivis ir atsisuko į patarėją:

– Ką manai?

Spenseris Martinas girdėjo kiekvieną žodį, nes buvo įjungtas telefono mikrofonas.

– Ji norėjo ką nors išpešti, bet jūs puikiai susidorojote, – atsakė Spensas. – Atmetėte jos pageidavimą, bet mandagiai. Ar ji skambino jums per Daltoną?

– Taip, laikėsi taisyklių.

– Tada jūs pasielgėte dar mandagiau asmeniškai atmesdamas jos pageidavimą. Spėju, reporterė manė, kad nebus nieko blogo, jei paprašys išskirtinio interviu – jūsų kampanijos strategijai aptarti. Matyt, jiedvi su Vanesa jau tujinasi, be to, nusiuntėte jai gėlių. Savaime suprantama, ji mano galinti be tarpininkų patekti į Ovalųjį kabinetą.

Deividas Meritas žvelgė pro langą, matė rūpestingai prižiūrėtą Baltųjų rūmų teritoriją. Palei plieninių strypų tvorą rikiavosi lankytojai, laukiantys ekskursijos, per ekskursiją paspoksos į ankstesnių prezidentų pietų servizus.

Meritas asmeniškai niekino Amerikos visuomenę, bet jam labai patiko būti šalies prezidentu. Jam bus pikta išsikelti iš šių rūmų net ir antrajai kadencijai pasibaigus. Jis net nemanė, kad antros kadencijos gali ir nebūti. Išvada, kad jis bus

perrinktas, padaryta iš anksto. Tai buvo programos, kurią jis išsikėlė dar gyvendamas Biloksio namelių parke, dalis. Viskas, išskyrus kelis menkus nuokrypius, vyko pagal jo bendrąją strategiją. Niekam nebus leista trukdyti ateičiai, kurią sau nusibrėžė Deividas Malkombas Meritas. Niekam.

Tarsi skaitydamas jo mintis, Spensas nusistebėjo:

– Įdomu, kodėl jos paskutinis klausimas buvo apie Vanesą.

– Dabar daugeliui rūpi mano žmonos savijauta. Jei reporterė nebūtų apie tai užsiminusi, man kiltų daugiau įtarimų.

– Veikiausiai jūs teisus, – sutiko Spensas.

Iš Spenso balso neatrodė, kad jis tuo įsitikinęs, todėl prezidentas atsisuko ir klausiamai pažvelgė.

Spensas gūžtelėjo pečiais.

– Na, keista, kad Berė Treivis prieš kelias savaites tarsi iš dangaus nukrito. O dabar, kad ir kur pasisuktume, visur išdygsta. – Jis tyliai nusikeikė. – Ir ką galvojo Vanesa pasirinkdama tą neūžaugą? Ir kodėl ši reporterė vis dar negali pasisotinti? Galiu suprasti, ko ji šmižinėjo po Vašingtono bendrąją ligoninę ruošdama reportažų ciklą apie KSMS, bet ko ji ten landžioja dabar?

– Tai man irgi nepatinka, – prisipažino Meritas. – Tačiau jos informatorė buvo įtikinta, kad šitaip elgtis klaida. Manau, panelei Treivis bus labai sunku toje ligoninėje rasti kitą informatorę.

Berė Treivis manė, kad jos informatoriai slapti, vis dėlto Spenso buvo slaptesni. Prezidentas nepaklausė, kaip ir kas Anai Čen prikišo nutekinus žiniasklaidai konfidencialią informaciją. Spensas paprasčiausiai jį patikino, kad reikalas sutvarkytas, – o jei Spensas taip pasakė, jo žodžius drąsiai galima iškalti akmenyje.

Šiuo požiūriu Spensas patikimas. Jei iškildavo bėda, Spensas ja pasirūpindavo. Jam nereikėdavo nieko aiškinti. Nieko įrodinėti. Su Spensu nereikėdavo ginčytis. Kitaip nei su jų draugu Grėjumi Bondurantu, kuris primygtinai reika-

laudavo pasakyti priežastį, kodėl šio ar ano suknisto dalyko vadovybė pageidauja.

Kai reikėdavo veikti, Deividas Meritas norėdavo, kad būtų imtasi veiksmų ir jam dėl jų nereikėtų teisintis. Jis norėdavo, kad tikslas būtų pasiektas, ir jam būdavo nusispjaut, ar poelgis doras. O Grėjui rūpėjo. Dorumas Grėjui buvo labai svarbu.

– Manau, Berė Treivis tėra perdėtai uoli reporterė. Ji gavo penkiolika minučių eterio, – ir tai jos galimybių riba, – tad dabar bando kuo daugiau iš šlovės išpešti naudos. Deja, tapo įkyruole, – sukikeno prezidentas. – Visi ją laiko nevykėle. Nusiramink. Ji nėra tokia protinga, kad padarytų rimtos žalos.

– Nežinau, Deividai, – susirūpinęs atsakė Spensas. – Manau, ji gudresnė, nei galvojame. Jei ne ta plačiai išreklamuota klaida, ji būtų tapusi žiniasklaidininke, su kuria būtų tekę kovoti. Vien prakeiktas atkaklumas daug sako apie jos charakterį.

– Arba apie beatodairiškumą, arba apie perdėtą savimeilę.

– Kad ir kaip ten būtų, jei ji nesiliaus, pridarys mums rūpesčių.

Meritas pažvelgė į patarėją. Žodžių jiems nereikėjo. Kaip kovotojai partizanai, besiskverbiantys per džiungles, kuriose knibždėte knibžda priešų, jie bendraudavo be žodžių, vien akimis perspėdami vienas kitą apie pavojus.

– Jei dėl to jausiesi geriau, Spensai, prižiūrėk šį reikalą.

– Šitaip jausiuos kur kas geriau.

Berė užsigalvojusi žiūrėjo į telefoninio pokalbio su prezidentu stenogramą. Negalėjo prikibti nei prie prezidento žodžių, nei kaip jie buvo ištarti. Draugiškas nereikšmingas pokalbis. Atsisakydamas duoti interviu, prezidentas buvo tvirtas, bet mandagus, todėl Berės nenuvylė ir net nenustebino. Prašymas duoti išskirtinį interviu buvo tik pretekstas. Jos skambučio tikslas buvo pasiteirauti apie pirmąją šalies ponią.

Nuo tos vėjuotos, apniukusios dienos, kai buvo susitikusi su Vanesa Merit išgerti kapučino, kiekviename Vašingtono šešėlyje Berei vaidenosi drama. Tačiau jai nieko nepavyko rasti. Informatoriai nutilo. Pranešimų gaviklis, kurį Berė nešiojosi dvidešimt keturias valandas per parą ir kurio numerį žinojo tik jos šaltiniai ir Dienraštis, nė karto nepyptelėjo, tad Berė nusprendė sulaužyti taisykles ir pati jiems paskambinti. Niekas nieko nežinojo. Berė jau ketino prisipažinti, kad vaizduotė nebe pirmą kartą ją nuveda į lankas.

Ir tada paslaptingas incidentas su Ana Čen sustiprino jos blėstantį įsitikinimą. Jau kitą rytą Daltonas Nilis, sušaukęs spaudos konferenciją, paskelbė, kad pirmoji šalies ponia nenumatytam laikui traukiasi iš viešo gyvenimo. Po šio šokiruojančio pranešimo jis perskaitė trumpą prezidento pareiškimą.

„Abu su senatoriumi Armbrusteriu manome, kad Vanesos, kaip pirmosios šalies ponios, pareigos, neleido jai visiškai atsigauti po tragiškos mūsų sūnaus mirties. Mudu paaiškinome, kokia ji mums vertinga ir kaip asmuo, ir kaip patriotė. Pirmoji šalies ponia atsakinga šeimai ir šaliai, todėl, kad ir fiziškai, ir dvasiškai atsigautų prieš imdamasi varginančios pačios nusimatytos darbotvarkės, ji nutarė ilgiau pailsėti."

Buvo atsakyta į susirinkusių žurnalistų klausimus. Kad ponia Vanesa Merit atgautų jėgas, ją prižiūrės daktaras Alanas, paaiškino Nilis, atsakydamas į vieną klausimą. Jis griežtai paneigė, kad tai susiję su piktnaudžiavimu alkoholiu ar kuriomis kitomis medžiagomis. Berė stengėsi perrėkti kolegas, klausė, kada galima tikėtis pirmosios šalies ponios sugrįžtant; buvo atsakyta, kad spėlioti per anksti.

Nuo to laiko Nilis reguliariai supažindindavo naujienų ištroškusią žiniasklaidą su ponios Merit sveikatos būkle. Pasak daktaro Alano, pamažu ji atsipalaiduoja ir matyti poilsio nauda. Šįryt, kai Berė kalbėjosi su prezidentu, jis padėkojo, kad Berė domisi jo žmonos būkle, ir pažadėjo žmonai per-

duoti Berės linkėjimus. Ponios Merit būklė sparčiai gerėja, ji jaučiasi gerai. Prezidentas labai patenkintas pažanga.

Jis kalbėjo saldžiai suknistai džiaugsmingai.

– Nė velnio taip nėra, – sumurmėjo Berė. Jai vėl panižo nagai. Vadinasi, kažkas ne taip. Berė pakėlė telefono ragelį.

– Vašingtono bendroji ligoninė. Su kuo galėčiau sujungti?

– Prašyčiau su Ana Čen.

– Panelė Čen čia jau nebedirba.

– Ką jūs sakote?

– Panelė Čen čia nebedirba. Gal kas kitas galėtų jums padėti?

– Hm, ne. Ačiū.

Berė skubiai padėjo telefono ragelį ir pamėgino paskambinti Anai Čen į namus. Malonus kompiuterinis balsas pranešė, kad šis numeris nebenaudojamas. Neprabėgo nė penkios minutės, o Berė jau skuodė automobiliu į Anos Čen namus. Peršokdama po tris pakopas ji užbėgo laiptais ir paspaudė 3C buto durų skambutį. Po kelių skambučių buvo aišku, kad butas tuščias.

Nusivylusi ji paskambino į buto priešais duris. Prispaudusi ausį prie durų, viduje išgirdo kažką judant ir šnabždantis.

– Ei, – sušuko Berė belsdama į duris, – ieškau panelės Čen.

Kaimynas buvo jaunas ir, matyt, dirbantis vadovaujamą darbą, stilingai į uodegėlę surištais plaukais, apsivilkęs marškiniais su monograma. Jie buvo atsegti, kelnių užtrauktukas užsegtas paskubomis, marškinių skvernas plaikstėsi. Pažvelgusi per jo petį, Berė suprato, kad jis linksminasi su jauna dama. Juodu pietavo ant svetainės grindų.

– Atleiskite, kad trukdau...

– Jei ieškote Anos Čen, ji išsikėlė, – paaiškino vyriškis.

Akivaizdu, jis norėjo toliau pietauti. Ar daryti ką kita.

– Kada?

– Praėjusią savaitę. Penktadienį, o gal ketvirtadienį. Prieš savaitgalį, nes namo administratorė šeštadienį paliepė sutvarkyti butą. Visą dieną čia zujo darbininkai.

– Gal žinote, kur...

– Kur ji išsikėlė? Ne. Ji dirba Vašingtono bendrojoje ligoninėje.

– Jau nebedirba.

– Hm. Tada nežinau.

– Ačiū, kad atėjai, Dienrašti, – padėkojo Berė, įžengusi į namus pro kiemo duris. Iš virtuvės sklido aromatingi kvapai.

– Kaip galėjau atsispirti tokiam maloningam kvietimui? „Būk septintą. Pradėk ruošti vakarienę."

Dienraštis stovėjo prie viryklės pasirišęs Kalėdų motyvais papuoštą prijuostę ir puode maišė spagečių padažą. Berė prisiminė šią prijuostę gavusi dovanų prieš porą metų ir nuo to laiko jos nemačiusi. Ir kaip Dienraštis ją surado?

– Kvepia nuostabiai, – pagyrė ji, jėga patupdydama Kronkaitą. Šis jai parvykus iš džiaugsmo šokinėjo kaip patrakęs. – Ar jį pašėrei?

– Daviau žalios mėsos kukulį, prarijo nekramtydamas, – atsakė Dienraštis, padėjo į šalį šaukštą ir atsisuko į Berę. – Kodėl turėjau išlipti iš automobilio prie kampo, atpėsčiuoti gatvele ir įeiti į namus pro kiemo duris? Gal žaidžiame šnipus?

– Pasakysiu po vakarienės.

Jis privertė Berę tesėti pažadą. Vos lėkštės buvo nurinktos, abu patogiai įsitaisė svetainėje. Bent jau Dienraštis jautėsi patogiai, nes sėdėjo dideliame pūstame fotelyje, o Kronkaitas buvo padėjęs galvą jam ant kelių. Berė neramiai žingsniavo po kambarį. Du kartus patikrino, ar užrakintos pagrindinės durys, ar užšautas skląstis. Ji užtraukė naktines užuolaidas, kad niekas negalėtų pamatyti, kas viduje.

– Kas čia, po velnių, vyksta? – paklausė Dienraštis.

Berė pridėjo pirštą prie lūpų ir įjungė televizorių. Pasuko garsą, kad galėjo plyšti ausų būgneliai, ir prisitraukė otomanę arčiau prie Dienraščio fotelio.

– Tikriausiai pagalvosi, kad sutirštinu spalvas, – pasakė ji, – bet, regis, mane seka. Šią popietę išjungiau savo mobilųjį telefoną. Nenoriu, kad liktų kokių duomenų apie mano telefono skambučius. Turėsime labai atsargiai rinkti žodžius, ypač kalbėdamiesi apie Vanesą Merit.

Tedas linktelėjo galvą į stūgaujantį televizorių.

– Manai, kad tavo name įmontavo klausymosi įrangą?

– Manęs jau niekas nenustebintų.

Ji papasakojo, kad dingo Ana Čen, ir pridūrė:

– Kalbėjau su pastato administratore. Ana išsikėlė iš anksto nepranešusi, sumokėjo nuomą, susikrovė daiktus ir išvyko.

– Galėjo būti daugybė jos išvykimo priežasčių. Pavyzdžiui, rado kitą darbą ar kitą butą.

– Nei ligoninėje, nei administratorei nepaliko savo naujo adreso. Toks elgesys žmogaus, kuris tik persikelia kitur gyventi, yra keistas.

– Galbūt ji bando atsikratyti netikusio mylimojo.

– Aną kažkas išgąsdino, bet ne smurtaujantis meilužis. Ji bijo, kad ją pamatys kalbančią su manim. Kažkas sužinojo, kad Ana nutekino man informaciją, ir prigrasino tylėti.

Dienraštis patampė apatinę lūpą, bet nieko nesakė.

– Kodėl nepadarytas kūdikio skrodimas? – kalbėjo Berė. – Kai jis mirė, daktaras Alanas buvo šalia. Įstatymas reikalauja, kad būtų daromas skrodimas ir nustatyta netikėtos mirties priežastis.

– Kalbame apie Jungtinių Valstijų prezidentą ir pirmąją šalies ponią, Bere. Šiuo atveju įstatymą galima apeiti.

– Jei tavo vaikas staiga mirtų be jokios aiškios priežasties, ar nenorėtum sužinoti kodėl? Kodėl Meritai turėtų prieštarauti skrodimui, jei jiems nėra ko slėpti?

– Daugelis žmonių atsisako artimųjų skrodimo, – numojo ranka Dienraštis. – Koks kitas tavo argumentas?

– Vis prisimenu keistus Vanesos man siunčiamus ženklus. Galbūt Vanesa norėjo atlikti išpažintį?

– Kodėl ji turėtų prisipažinti, jei nužudė kūdikį?

– Širdies gilumoje ji nori, kad nusikaltimas būtų atskleistas. Ji nori būti nubausta.

– Žinai, juo daugiau tu šneki, juo šlykštesnė atrodo ši istorija.

– Ir kur ji dabar? – nekantriai paklausė Berė nekeldama balso. – Hai Pointe?

Ant Šenandòa upės kranto už poros valandų kelio automobiliu į pietvakarius nuo Vašingtono Meritai turėjo privačią vilą.

– Būtų logiška, – pritarė Dienraštis, – nors oficialiai tvirtinama, kad jos poilsio vieta neskelbiama.

– Jei ji sveika ir tik ilsisi, kam šis paslaptingumas?

– Jei duktė rimtai sirgtų, Klitas Armbrusteris įsikištų nedelsdamas, – pareiškė Dienraštis. – Jis paguldytų ją į geriausią šalies ligoninę ir joje padarytų visus, kokius tik įmanoma, tyrimus. Ar kalbėjaisi su kuo nors iš jo aparato?

– Bandžiau. Nilio pareiškimai tapo Armbrusterio personalo mantra.

– Jei Vanesos sveikatai grėstų pavojus, senatorius nepasitenkintų tik ilgalaikiu poilsiu. Jis iš visų jėgų stengtųsi, kad dukrai būtų suteiktas kuo geriausias gydymas.

– Jei senatorius žinotų, kad duktė įvykdė žmogžudystę, jis taip pat įnirtingai stengtųsi nusikaltimą nuslėpti ir ją apsaugoti.

– Velnias, – nusikeikė Dienraštis, – paskatinau padaryti tokią išvadą.

– Tu nuolatos kaišioji pagalius man į ratus, – piktai pasiguodė Berė, – nenori, kad prisikapstyčiau prie tiesos.

– Aš nenoriu, kad suklystum. Nenoriu, kad liptum ant šakos su grandininiu pjūklu, kaip pasielgei rengdama reportažą apie teisėją Griną. Ir kitus.

– Ši istorija nepanaši į anas. Nė truputėlio.

– Ir nenoriu, kad būtų panaši. Po visų tų nesėkmių vėl atgauni pasitikėjimą. Ar įsivaizduoji, kokią mėšlo audrą sukels tavo teorijos, jei bus nutekintos?

– O ar įsivaizduoji, kokią svaiginamą karjerą padarysiu, jei mano teorijos pasitvirtins?

– Prieš pradėdama fantazuoti apie laidą, geriau įvertink tai, ką turi. Nuojautas, Bere. Tik tiek. O nuojautos žurnalistikoje prilygsta nuliui.

– Netiesa. Gerai, kai atsiduri ten, kur kas nors nušoka nuo atbrailos ar sudūžta lėktuvas, ar sugaunamas žudikas su rūkstančiu pistoletu rankoje, – karštai ginčijosi Berė, – o visais kitais atvejais bet kuris geras reportažas prasideda nuo nuojautos, vidinio instinkto, kuris tau sako, kad dedasi kai kas daugiau, nei mato akis. Tu, Dienrašti, tikriausiai nepatikėsi, bet mano motyvai nėra grynai savanaudiški. Aš iš tiesų nerimauju dėl Vanesos. Ji buvo labai įsitempusi, man dar nėra tekę matyti tokio sudirgusio žmogaus. Tarkim, aš klystu, ir kūdikis mirė tikrai nuo KSMS, kaip pranešta. Galbūt širdgėla atėmė jai protą. Jei ji Baltiesiems rūmams pradeda kelti keblumų, ar neįmanoma, kad ją kur nors uždarė, kad paslėptų nuo visuomenės akių?

– Manai, kad prezidentas ją laiko uždaręs prieš jos valią?

Šitaip suformuluota Berės hipotezė atrodė juokinga.

– Tačiau nėra visiškai neįtikima, tiesa?

– Ne daugiau įtikima nei kiti mūsų aptarti dalykai, – atsakė Tedas ir trumpai pamąstė. – Antra vertus, valdžios žmonių psichologija unikali. Istorija rodo, kad kai kuriems prezidentams tikslas pateisindavo bet kokias priemones. Tokia priemone gali būti ir emociškai nestabilios pirmosios šalies ponios, galinčios sutrukdyti prezidentui būti perrinktam, izoliavimas.

Berė pasipurtė.

– Dieve, mūsų versijos vis baisesnės.

– Tačiau jos tik versijos, Bere.

– Nereikia man priminti, – sumurmėjo ji.

– Tokia mano pareiga.

– Tu jau nebesi mano viršininkas.

– Tiesa. Tiesiog tavo draugas. Klausyk, Bere, – jis nutilo, kad kelis kartus švokšdamas įkvėptų oro, – sulaukei pasaulinio pripažinimo. Nors kartą pasigailėk savęs.

Berė nekentė tokio Tedo tono.

– Atėjo metas psichologijai, Dienrašti? Metas atverti Berės galvą ir pažiūrėti, kas skatina ją veikti?

– Aš ir taip žinau, kas skatina tave veikti. Svarbiausia, ir pati žinai.

– Tada kam aptarinėti? – piktai paklausė ji.

– Gal gali pažiūrėti man į akis ir pasakyti, kad motyvas, verčiantis tave tirti šią pavojingą istoriją, niekaip nesusijęs su noru laimėti pritarimą dviejų žmonių, kurie...

– Taip, galiu pažiūrėti tau į akis ir tai pasakyti. Beje, kad ir kas mane skatintų, šią istoriją būtina papasakoti. Sutinki?

– Jei iš tiesų yra ką pasakoti, sutinku, – nenorom pritarė Tedas.

– Tada nebeprimink man skausmingos vaikystės, o verčiau padėk.

– Kaip?

– Kas su manim kalbėtųsi? Senatorius Armbrusteris?

Dienraštis papurtė galvą.

– Kad ir ką širdies gilumoje galvotų, senatorius laikysis politinės linijos ir gins ją iki paskutinio atodūsio. Jis – politikas iki panagių. Jis nepakenktų niekam, ką jo partija įtaisė į Baltuosius rūmus, net jei tai būtų Džekas Skerdikas. Ir juo labiau nekenktų žentui. Jis kone pats vienas padarė Deividą Meritą prezidentu.

– Gerai, kas dar artimai pažįsta Meritus? Gal buvo koks nors artimas žmogus, kurį vėliau atstūmė? Arba kas nors... – Nuo netikėtos minties Berė pašoko. – Tas... tas... kareivis, išgelbėjęs įkaitus.

– Bondurantas?

– Bondurantas! Taip! Garis Bondurantas.

– Grėjus.

– Taip, Grėjus. Jis labai artimai bendravo su Meritais. Gal jis su manim kalbėtųsi?

Berei buvo skaudu girdėti, kaip švokščia juokdamasis Dienraštis.

– Tau greičiau pavyktų prakalbinti Rašmoro Kalno memoriale iškaltas prezidentų skulptūras. Jos draugiškesnės ir šnekesnės nei Bondurantas. Prie jo nelengva prisiartinti – kaip prie kobros.

– Ką apie jį žinai? Iš kur jis?

Dienraštis gūžtelėjo pečiais.

– Galiu tik spėlioti.

– Juk nenukrito iš dangaus, jei Meritas jį buvo paskyręs savo patarėju, – apimta nevilties tarė Berė.

– Tačiau taip atrodo, – atšovė Dienraštis. – Spenseris Martinas toks pat paslaptingas. Beveik nieko nežinoma, ką jie veikė prieš ateidami į Merito komandą. Manau, administracija specialiai kuria šį paslaptingumo šydą.

– Ir kam?

– Manau, įspūdžiui.

– Ką veikė Bondurantas prieš išgelbėdamas įkaitus?

– Spėju, planavo tą operaciją. Visi jie – Martinas, Bondurantas ir Meritas – yra baigę jūrų pėstininkų žvalgybos mokyklą. Iš jų trijų prezidentas labiausiai apsitrynęs, politikas iš prigimimo. Spenseris – suktas veidmainis. Jis idealiai tinka savo vaidmeniui prezidento administracijoje. O Bondurantas... Iš šios trijulės jis pats sudėtingiausias. Nori, kai ką tau pasakysiu? Tas vyrukas man visada keldavo velnionišką baimę. Jei nori žinoti, manau, prezidentas irgi jo klaikiai bijojo.

– Maniau, jog Meritas jį atleido dėl to, kad per daug buvo prisirišęs prie Vanesos.

Dienraštis suurzgė.

– Kodėl taip niūriai žiūri į šią istoriją? Kur buvai, kai ji vyko? Juk visai neseniai.

– Houvis už kažką buvo ant manęs užpykęs, tad liepė paruošti reportažą apie neva netinkamą amerikietiškų imtynių sportininkų elgesį. Todėl pražiopsojau metą, kai Bondurantas sugrįžo ir atsiskyrė nuo Vašingtono politikų komandos.

– Tiesą sakant, mažai praleidai. Bondurantas sukėlė neviltį visiems Vašingtono reporteriams. Jis vengė kamerų ir nedavė jokių interviu. Bulvarinė spauda paskelbė savo įprastą šlamštą, bet tai nėra tikroji istorija.

– O kokia buvo tikroji?

– Nežinau. Tačiau jei Meritas galvojo, kad Bondurantas kimba prie pirmosios šalies ponios, kodėl jį pasirinko vadovauti įkaitų gelbėjimo operacijai? Jis pavertė Bondurantą nacionaliniu didvyriu. Nelabai primena pavyduliaujančio vyro elgesį, tiesa? – Dienraštis pagrūmojo jai pirštu. – Tu iškreipei dar vieną faktą. Prezidentas jo neatleido. Pasibaigus gelbėjimo operacijai, jis paprašė Bondurantą eiti savo pareigas Baltuosiuose rūmuose. Bondurantas atsakė: „Ačiū, ne."

– Iš kur žinai?

– Panele, nesi vienintelė, turinti informatorių. Galbūt mano viena koja jau karste, tačiau antrą vis dar noriai sutinka įvairiose Vašingtono stovyklose.

– Jei esi toks visažinis, pasakyk, kur dabar Bondurantas.

– Išsikėlė gyventi į Vakarus. Į vieną tų valstijų kvadratiniais kontūrais.

Aštuntas skyrius

Ji taip nusižemino, kad net pakvietė Houvį papietauti. Jie nuėjo į Houvio mėgstamą gardėsių užkandinę. Berė net leido jam pavalgyti prieš prašydama.

– Houvi, meldžiu, uždek man žalią šviesą. Man pakaks kelių dienų.

Paskutiniu duonos kąsneliu jis nubraukė mėsos sumuštinio su kukuliu sultis ir susigrūdo į burną. Kramtydamas Houvis atsakė:

– Žinai, kelionė brangiai kainuoja. Mūsų biudžete tokių išlaidų nenumatyta.

– Sumokėsiu pati. Išsaugosiu visus čekius. Stotis man galės vėliau grąžinti pinigus, ir tik su sąlyga, kad pateiksiu reportažą.

Berė tikėjosi, kad toks pasiaukojimas padės palenkti Houvį. Tai pastūmėtų ją padaryti išskirtinį interviu ir įelektrinti visą šalį, ir Berė tikėjosi, kad jai pavyks. Tik mintis apie sensacingą reportažą privertė ją dalytis duona su Houviu Fripu.

Jis gromuliavo žalius svogūnus ir Berės pageidavimą.

– Kur ketini vykti?

– Negaliu sakyti.

– Nori, kad duočiau tau visišką veikimo laisvę, bet nesakai, kur ketini vykti ar apie ką bus tavo pasakojimas.

– Jis sudrebins šalį, todėl svarbu išsaugoti paslaptį, – Berė jau šnibždėjo palinkusi arčiau Houvio, nors nuo svogūnų ir česnakų kvapo, sklindančio jam iš burnos, jai ėmė ašaroti akys. – Jei paaiškės, kad aš kapstausi giliau, visiems, kas bent ką žino, kils pavojus.

– Netaukšk nesąmonių, – pertraukė ją Houvis. – Kodėl tau nepabandžius šio šūdo parduoti NBC? Koks nors to kanalo kvailys tikrai tavim patikėtų.

– Ačiū, Houvi. Spėjau, kad taip atsakysi, – padėkojo Berė siekdama kuprinės.

Iš pradžių Houvis apstulbo, bet netrukus gudriai primerkė akis.

– Kaip čia yra, kad nepyksti?

– Todėl, kad dabar ramia sąžine galiu eiti pas Dženkinsą. Nenorėjau pažeisti subordinacijos, todėl pirmiausia paprašiau tavęs. Kadangi atmetei mano prašymą, drąsiai mausiu pas generalinį direktorių.

Išgirdus WVUE stoties generalinio direktoriaus pavardę, Houvio Fripo širdis nusirito į kulnus.

– Dženkinsas pritars mano sprendimui, – pareiškė Houvis, apsimesdamas pasitikintis savim. – Jis juoksis iki ašarų, kad tau užteko įžūlumo paprašyti komandiruotės.

– Aš taip nemanau, – linksmai atšovė Berė. – Gal tau dar nesakiau, kokį jis man parašė tarnybinį raštelį?

Houvis ir vėl prisimerkė.

– Tai buvo recenzija, šlovinanti mano reportažų apie KSMS ciklą. Dženkinsas nori, kad parengčiau daugiau panašių reportažų. Jis sako, kad mano talentas eikvojamas menkaverčiams pasakojimams. Ir nori, kad rengčiau visuomenei skirtas programas. Galbūt imčiausi viešųjų ryšių, tarkim, vieši renginiai, kalbos ir panašiai. – Berė suraukė kaktą. – Maniau, tau jau užsiminė. Ne? Na, tikriausiai apsivertęs darbais ir neturėjo laiko su tavim pakalbėti.

Berė fantazavo, bet matė, kad Houvis kimba ant kabliuko.

– Pagalvosiu, – sumurmėjo jis.

– Nereikia. Iš tiesų. Pati paprašysiu Dženkinso.

– Pala! Sustok! Dėl Dievo, duok man minutėlę. Neperspėjusi šoki ant manęs su tokiais prašymais. – Svarstydamas Houvis kramsnojo marinuoto košerinio agurko skiltelę. – Ar prisieki, kad reportažas bus sensacingas?

– Nepaprastas, sukels milžinišką atgarsį.

Houvis pro langą nužvelgė pro šalį bėgančią merginą, atsikando agurko ir pasikasė pažastį.

– Gerai, gali vykti kelioms dienoms. Tačiau patariu manęs nemasturbuoti.

Berė pasipurtė vien nuo tokios minties.

– Sveika atvykusi į „Ponderosos" rančą, – drąsinosi Berė, pro atvirus vartus sukdama į skalda užpiltą Grėjaus Bonduranto įvažą.

Keliaudama svetimu vardu ir pasirūpinusi netikrais asmens dokumentais, kuriuos padirbo buvęs kalinys – vienas nemalonesnių Dienraščio informatorių, atsiskaitydama tik grynaisiais, kad nepaliktų pėdsakų, Berė savo kelionės tikslą pasiekė vėlyvą popietę. Vylėsi, kad saugumo priemonės, kurių ėmėsi, gana patikimos, negalėjo sau leisti net menkiausio netikėtumo.

Net vertinant šiaurvakarių Vajomingo standartais, Bonduranto valdos buvo užkampių užkampis. Vienaaukštis namas šliejosi prie epušių giraitės, medžiai ką tik ėmė puoštis įspūdingomis rudens spalvomis. Kad patektų prie namo, Berė turėjo pervažiuoti upelį, jo akmenėlius gurguliuodamas plovė skaidrus vanduo.

Namas buvo pastatytas iš rąstų ir akmenų. Priekyje palei visą plotį driekėsi dengtas prienamis. Aptvare ganėsi trys arkliai. Tolėliau stūksojo klojimas, jis atrodė senesnis nei namas, o dar atokiau – garažas atvertomis durimis, jame stovė-

jo tik sniegaeigis. Palei išorinę garažo sieną buvo sukrautos kelios rietuvės malkų. Tik besiganantys arkliai, daugiau jokių gyvybės ženklų.

Pasiekusi kelionės tikslą, Berė pajuto aštrius skrandžio spazmus. Vietovė, kurioje atsidūrė, buvo atšiauri ir bauginanti. Besidriekiančių kalnų virtinė vertė ją jaustis mažą ir nereikšmingą, tokia, be jokios abejonės, Bondurantas ją ir palaikys. Lipdama iš išsinuomoto automobilio Berė spėliojo, kaip jam prisistatyti. Iš to, ką apie jį perskaitė ir girdėjo, Berė spėjo, kad tikimybė būti sutiktai išskėstomis rankomis maža.

Berė jaudinosi be reikalo – Bonduranto namie nebuvo. Kelias minutes skambino ir beldėsi į duris veltui. Po velnių. Ji buvo psichologiškai pasiruošusi susitikti su buvusiu jūrų pėstininku. Berė patyrė per daug vargo ir išleido krūvą pinigų, kad taip greitai trauktųsi. Mintis, kad reikėtų nedelsiant grįžti į Džekson Holą, neatrodė patraukli.

Nusprendusi palaukti, kol Bondurantas grįš, ji atsisėdo prienamyje į supamąjį krėslą. Titono kalnų vaizdas gniaužė kvapą, tad Berė patenkinta suposi krėsle žavėdamasi šiuo gamtos stebuklu. Bet netrukus ji pajuto ir kitą gamtos šauksmą, biologinį – užsinorėjo į tualetą.

Prabėgus dar penkiolikai minučių, ji paliko kuprinę krėsle ir nuėjo prie durų. Jei garažas paliktas atlapotas, galima tikėtis, kad ir namas neužrakintas. Taip ir buvo.

Durys atsivėrė tiesiai į svetainę. Atviros sijos laikė aukštas lubas. Kambario gilumoje beveik per visą sieną buvo išmūrytas milžiniškas židinys. Kambarys buvo griežtai vyriškas. Minkšti masyvūs baldai aptraukti miško žalumos zomša. Ant langų jokių užuolaidų. Kietmedžio grindys išklotos austiniais vilnoniais kilimais, primenančiais arklių gūnias. Spengianti tyla, negirdėti net tiksinčio laikrodžio. Kambarys dvelkė malkų dūmais ir... vyriškiu.

Vyro kvapas buvo toks stiprus ir visur prasismelkiantis, kad Berė staiga atsisuko, tarsi tikėdamasi išvysti netikėtai iš tų kvapų įsikūnijusį Bondurantą.

Subarusi save, kad elgiasi kvailai, Berė skubiai perėjo vidurinį kambarį ir surado didelį miegamąjį. Ir čia visur kietmedis, o lova, į kurią Berė sąmoningai stengėsi nežiūrėti, nepaklota. Ji įnėrė į vonios kambarį.

Virš praustuvės pakabintoje lentynėlėje styrojo tik vienas dantų šepetėlis. Ant lentynos gulėjo sulankstyti rankšluosčiai. Ant bronzinio kablio duryse kabojo marškiniai. Berė neatsispyrė pagundai ir juos palietė. Medvilniniai. Nekrakmolyti. Patogūs.

Vonia palyginti tvarkinga, nors Berė pastebėjo dulkes ant odekolono buteliuko kamščio, matyt, jis seniai nenaudojamas. Jai labai knietėjo atidaryti veidrodines vaistų spintelės dureles ir pažvelgti vidun, vis dėlto nusprendė, kad čia jau būtų nepadorus kišimasis į asmeninį gyvenimą.

Pasinaudojusi tualetu, ji nusiplovė rankas ir nusišluostė į rankšluostį, kabantį ant sienoje įtaisyto chromuoto žiedo. Rankšluostis buvo šiek tiek drėgnas. Ne per seniausiai Bondurantas į jį šluostėsi veidą ir rankas. Berė šiek tiek sutriko ir pajuto keistą dilgtelėjimą pilve. Vėl aštriai pajuto šio namo gyventoją, tarsi jis būtų šalia, tik nematomas.

Ši tyli nuošali vieta Berei žadino keistus pojūčius.

Ji grįžo atgal pro miegamąjį, nesančiam šeimininkui žadėdama tuoj tuoj iš jo valdų išeiti – tik vandens atsigersianti.

Berė nesunkiai surado virtuvę. Bonduranto šaldytuve stovėjo šešių alaus skardinių pakuotė. Geriamo vandens buteliuose nebuvo. Nė gaiviųjų gėrimų. Ji nusprendė pasitenkinti vandeniu iš čiaupo ir įsidėjo kelis ledo gabalėlius iš šaldyklės, joje pamatė kelis jautienos gabalus ir nieko daugiau.

Tesėdama pažadą, Berė grįžo į priebutį. Bondurantas iki tamsos turėtų grįžti. Jis nebūtų palikęs namų neužrakintų, jei būtų planavęs išvykti ilgesniam laikui.

Oranžinis saulėlydis palengva virto purpurine prieblanda. Danguje sužibo žvaigždės. Berė, visą gyvenimą gyvenusi dideliame mieste, tiek daug jų dar nebuvo mačiusi. Tiesiai virš galvos vaiduokliškai driekėsi Paukščių Takas.

Sutemus oras atšalo. Kad būtų šilčiau, Berė apsikabino rankomis. Nors buvo šalta, Berė vis prisnūsdavo ir galvai nusvirus smakru kaskart knaptelėdavo į krūtinę. Jos organizmas gyveno dviem valandomis į priekį, nei rodė kalnų juostos laikas, o vidinis žadintuvas rytą suskambėjo penktą valandą.

– Beprotybė, – sumurmėjo Berė kalendama dantimis.

Net nesistengdama savęs gėdinti dėl tokio elgesio, Berė žengė į namą ir išsitiesė ant ilgos zomša muštos sofos. Užmigo vos padėjusi galvą ant pagalvės.

Devintas skyrius

Sutarškėjo biliardo rutuliai, ir kai Houvio Fripo pasiųstas rutulys nuskriejo į kišenę, jis bjauriai sušnirpštė.

– Laimėjau. Kelintą kartą?

– Trečią.

– Valio! Penkiolika žalių. O gal nori pasirinkti penkias geriausias partijas iš septynių?

– Ne, ačiū. Tu ištuštinai mano kišenes.

Houvis paėmė tris penkių dolerių banknotus, kuriuos jam padavė varžovas. Jis susikišo pinigus į kišenę ir ketino pasipūtėliškai pakomentuoti savo nepaprastą laimėjimą, bet iš varžovo žvilgsnio suprato, kad džiūgauti nepatartina.

– Bet galėtum nupirkti man išgerti, – šypsodamasis puse lūpų pareiškė prasilošėlis.

– Išgerti? Žinoma, žinoma, – atsakė Houvis. – Ko norėtum?

Biliardo partneris paprašė degtinės su ledais. Houvis nuėjo prie baro ir užsakė. Jis nunešė degtinę ir sau alaus prie stalelio, kurį pasirinko vyras.

– Negaliu ilgai užsibūti, – pareiškė Houvis, sėsdamas prie stalelio. Tiesą sakant, jis jau norėjo eiti. Vyrukas paprašė brangios degtinės. Jei jis užsisakys dar kartą arba du, Houvis praras visus laimėtus pinigus. – Rytoj turiu anksti būti darbe.

Vyriškis gurkštelėjo gėrimo.

– Kuo vertiesi?

– Televizijos žurnalistika, – pasigyrė Houvis, įsiberdamas į alų druskos. – Stotyje WVUE.

– Tave rodo per televiziją?

– Ne. Aš tuo šūdu rodytis ekrane neužsiimu. Kvailių, tauškalių darbas. Ne, aš skiriu reporteriams užduotis rengti reportažus.

– Vadinasi, esi tarsi atsakingas už tai, kas išeina į eterį?

– Esu visiškai atsakingas už tai, kas išeina į eterį. – Džiaugdamasis pašnekovo dėmesiu, Houvis ėmė gražbyliauti: – Sprendžiu, kuris reporteris kokį reportažą ruoš, kuris reportažas keliaus į archyvą, o kuris išeis į eterį ir kiek jam bus skirta laiko. Kasdien man tenka spręsti milijonus kartų.

– Labai atsakingos pareigos.

– Man patinka įtampa, – pasipūtėliškai pasigyrė Houvis.

Vyrą, kuris sėdi priešais, Houvis Fripas norėtų matyti veidrodyje skusdamasis. Kartais jis net meilikaudavo sau, vaizdavosi, kad žmonėms daro tokį pat įspūdį, kokį šis vyras padarė jam. Jo naujasis draugas kalbėjo mandagiai. Kad ir kas būtų, jis nesikarščiavo. Net nesudirgo pralaimėjęs tris biliardo partijas iš eilės. Toks vyrukas moterims sukelia nevaldomą geismą, o vyrams pagarbią baimę.

– Tu viskam vadovauji, – pasakė pašnekovas. – Sužinai naujienas anksčiau už kitus.

– Teisybė.

– Ir kas nauja girdėt?

Houvis rausėsi mintyse ieškodamas naujienų, kurios šiam šauniam vyrui padarytų įspūdį.

– Hm. Pažiūrėkime. Buvo nušauti trys žmonės, nusiunčiau reporterį į įvykio vietą vos po kelių minučių. Nufilmavo lavonus prieš juos uždengiant.

Vyras nusišypsojo lūpų kampučiu ir pažvelgė į savo laikrodį.

– Ir, a, dar...

– Ką gi, buvo smagu su tavim pažaisti, bet jau metas eiti.

– Tačiau įspūdingiausias šių savaičių dalykas – reportažai apie KSMS. Žinai, kai kūdikiai miršta lopšyje, – bėrė Houvis, vildamasis susigrąžinti vyro dėmesį.

– Tikrai?

Pataikė!

– Tai mano mintis parengti šį ciklą. Žinai, tam tikru požiūriu čia istorijos apie prezidento vaiką tęsinys.

– Tragiškas įvykis.

– Mes paėmėme interviu iš pirmosios šalies ponios.

– Čia tai bent. Juk ji retai duoda interviu, tiesa?

– Išskirtinis interviu WVUE stočiai.

– Kaip jums pavyko jį gauti?

– Žinai, kaip tai daroma. Paskambinau keliems žmonėms. Pasinaudojau paslaugomis tų, kurie man buvo skolingi, – atsakė Houvis gūžtelėdamas pečiais, tarsi bendrauti su Baltaisiais rūmais jam būtų įprastas dalykas. – Gal dar nori išgerti?

– Ne, ačiū. Jei pasigersiu, galiu leistis dar kartą aplošiamas, – nusišypsojo vyras.

Houvis jam taip pat nusišypsojo. Jis neturi jokių draugų. Galbūt pavyks susidraugauti su šiuo vyru. Vien nuo tokios minties Houvis apgirto.

– Mačiau tą interviu su pirmąja šalies ponia, – pasakė vyras. – Labai aštrus. Kokia reporterės pavardė?

– Berė Treivis.

Houvis naujajam draugui papasakojo, kaip ją pasamdė.

– Tuo metu pati nepajėgė susirasti darbo. Pagalvojau, na ir kas, po perkūnais. Suteiksiu jai galimybę ir kartu užsidirbsiu papildomų balų iš Federalinės ryšių komisijos. Beje, Treivis gana išvaizdi.

Naujasis draugas sukikeno.

– Jei esame priversti su jomis dirbti, bent jau pasirinkime gražias, tiesa?

Houvis nušvito. Naujasis draugas kalbėjo jo kalba.

– Kaip pirštu į akį, bičiuli, – pritarė jis pamerkdamas. – Kurį laiką tarp manęs ir Berės šis tas buvo, bet vėliau kilo keblumų, juk kartu dirbame, ir taip toliau, taigi turėjau ją palikti. Pasiūlymą ji sutiko ramiai. Nevertė manęs gailėtis kaip kitos. Paaiškėjo, kad ji visai nebloga reporterė. Gal per daug ambicinga, todėl kenkia pati sau.

– Tikrai? Kodėl?

– Na, žinai. Dėl jos reportažų ciklo, kurį iš tiesų sukūriau aš, Berė ėmė skraidyti padebesiais. Ji mane varo iš proto dėl naujo reportažo.

– Tikrai? – Pašnekovas jau nebedirsčiojo į laikrodį. Patogiai atsilošė ir sukiojo tuščią stiklą su ledo gabaliukais. – Apie ką?

– Nežinau. Ji man nesako.

– Liaukis. Juk niekam nepapasakosiu.

– Tikrai nežinau, prisiekiu. Ji sako, kad jei reportažas pavyks, kaip tikisi, Votergeito skandalas atrodys tarsi pasakojimas apie Peliuką Mikį.

Vyras vos pastebimai šyptelėjo.

– Vadinasi, užčiuopė kai ką karšta.

– Matyt, nes pasiprašė kelių išeiginių, kad galėtų rinkti medžiagą kitur.

– Kur?

Vyro balse pasigirdo nekantrumo gaidelės, ir Houvio pilna žemės riešutų sauja sustingo nepasiekusi burnos. Staiga pajuto, kad galbūt elgiasi netaktiškai, kad jam galbūt nereikėtų plepėti apie Berės reportažą.

– Ji man nepasakė.

Vyras vėl nusišypsojo.

– Nė puse lūpų neprasitarė?

– Jokios užuominos.

– Tavo mergina turi daugybę paslapčių.

– Taigi sijonas. Ką dar pridursi? Kas supras mergšę?

Houvis ištiesė ranką prie bokalo, kad užgertų žemės riešutus.

– Na, jau vėlu, o tau anksti į darbą. Ačiū už gėrimą.

Naujam draugui pakilus, Houvis nusiropštė nuo kėdės.

– Man buvo malonu.

– Žinoma, šunsnuki. Grįši namo penkiolika *baksų* turtingesnis.

– Gal ir vėl kada pakartosim? – paklausė Houvis tikėdamasis, kad jo balse negirdėti perdėto įkyrumo. Nenorėjo, kad vyrukas jį palaikytų pediku. – Aš čia užsuku porą kartų per savaitę. Kai neturiu kitų planų. Žinai, tiesiog pabendrauti su vyrukais.

– Tada galbūt ir pasimatysime.

Jie paspaudė vienas kitam ranką.

Houvis stebėjo jį išeinant, žavėdamasis naujo pažįstamo pasitikėjimu savimi, pavydėdamas jam ir beveik būdamas įsitikinęs, kad daugiau niekada jo nepamatys.

Dėl Houviui nežinomų priežasčių jam pačiam buvo nelengva susirasti draugų.

Tik nuvažiavęs du kvartalus Spenseris Martinas akies krašteliu pamatė save užpakalinio vaizdo veidrodėlyje. Juokdamasis nusitraukė beisbolo kepuraitę, prie jos buvo prisiūti ilgi garbanoti plaukai. Prireiks daugiau pastangų, kad atsikratytų tabako dūmų ir išsivadėjusio alaus dvoko, jo prisigėrė drabužiai vietos užeigoje, į kurią Spensas užėjo sekdamas Houvį Fripą.

„Na ir šliužas“, – pagalvojo Spensas, sukdamas Baltųjų rūmų link.

Tačiau iš Fripo sužinojo, ką juodu su Deividu ir norėjo sužinoti, – Berė Treivis vis dar renka medžiagą reportažui, kuris, jos nuomone, gali būti pritrenkiamas. Ar šis pasako-

jimas susijęs su prezidentu arba ponia Merit, arba Roberto Raštono Merito mirtimi?

Spensas buvo įsitikinęs, kad Fripas nieko nenutuokia, kitaip būtų pasigyręs. Tačiau šiuo metu Spensas taip pat nieko nežino, o jam svarbiausia – sužinoti.

– Ką gi, džiaugiuosi, kad jūs džiaugiatės, ponia Gaston... Ne, esu tikras, kad ponia Merit bus patenkinta mano pasirinkimu... Gerai. O dabar dėl rytdienos planų: automobilis atvažiuos jūsų paimti šeštą trisdešimt. Suprantu, anksti, tačiau... Gerai. Labai gerai. Tada iki pasimatymo. Labanakt.

Daktaras Džordžas Alanas tebelaikė ranką ant telefono aparato ir susimąstęs į jį žiūrėjo. Į kambarį įėjo žmona, nešina dviem garuojančiais puodeliais kavos. Vieną pastatė vyrui ant rašomojo stalo, o su kitu atsisėdo į odinį fotelį prie rašomojo stalo.

– Su kuo kalbėjai?

Jo kabinetas buvo antrame namo aukšte. Jie buvo įsikūrę stilingame, patogiame rajone, Masačusetso aveniu ruože, vadinamame Ambasadų gatve. Džordžas Alanas paragavo kavos.

– Ar berniukai jau atsigulė?

– Jie jau lovoje, daviau dar dešimt minučių ir liepiau gesinti šviesą. Su kuo kalbėjai? – pakartojo klausimą Amanda rodydama į telefoną.

– Su privačia slaugytoja, kurią pasamdžiau Vanesai. Pasakyti, kad ponia Gaston džiūgauja dėl naujos pacientės, būtų per mažai. Ji negali patikėti, kad rūpinsis pirmąja šalies ponia.

– Vanesai reikia nuolatinės slaugos?

Alanai pažinojo Meritus kaip jaunavedžius, turinčius sunkumų susilaukti vaikų.

– Tik kaip atsargumo priemonės, – atsakė Džordžas. – Deividas mano, kad su ja nuolat turėtų būti baigęs mediciną asmuo.

– Maniau, ji tik ilsisi.

– Taip ir yra.

– Jei jai reikia nuolatinės slaugos, ar neturėtų gultis į ligoninę?

– Liaukis mane tardžiusi, Amanda, – subarė Džordžas ir taip staigiai atsistojo iš ratukinio krėslo, kad šis nuriedėjo ir atsitrenkė į sieną. Jis priėjo prie gėrimų spintos, paėmė grafiną brendžio ir truputį įsipylė į kavą.

– Aš tavęs netardau, – tyliai atsakė Amanda.

– Dar ir kaip tardai. Mūsų pokalbiai pastarosiomis dienomis virsta kryžmine apklausa.

– Dėl to, kad labai teisiniesi, – atšovė Amanda. – Tave sunervina net nekalčiausias klausimas.

– Tavo klausimai niekada nebūna nekalti, Amanda. Vis nori ką nors išpešti ir nuolat įtarinėji.

– O tu tapai paranoiku! – sušuko Amanda. – Ką Deividas slepia, kad visko ir visų bijai, net manęs?

– Pati nežinai, ką šneki.

– Žinau viena – sutikęs dirbti šį darbą, tapai kitu žmogumi.

– Tu klysti, Amanda!

– Tėti...

Staigiai atsigręžęs Džordžas tarpduryje pamatė sūnelius. Su pižamomis ir spindinčiais veidukais juodu atrodė mieli ir bejėgiai. Išvydus sūnus, Džordžo pyktis išgaravo.

– Ei, vyručiai, užeikite.

Iš pradžių jie dvejojo ant slenksčio, bet greitai vyresnysis drąsiai žengė į priešo teritoriją. Jaunėlis kiūtino iš paskos. Džordžas atsisėdo į krėslą, užsikėlė vaikus ant kelių ir stipriai apkabino.

Jie kvepėjo muilu, dantų pasta ir šampūnu. Nuo vaikų dvelkė švara. Džordžas buvo beveik pamiršęs, kaip malo-

niai kvepia švara. Jau senokai nuo savo kūno jos nebuvo užuodęs.

– Už matematikos rašto darbą gavau A, – išdidžiai pasigyrė vyresnysis.

– Šiandien mokytoja man liepė garsiai skaityti, ir aš žinojau visus žodžius, – neatsiliko jaunėlis.

– Puiku! Abudu nusipelnėte prizo. Ką manote apie šį savaitgalį? Į kiną? O gal į arkadą? Išsirinkite ką nors ypatinga.

– Ar mamytė eis kartu?

Džordžas pažvelgė į Amandą.

– Žinoma, mamytė taip pat. Jei nori.

– Ar nori, mamyte?

Amanda nusišypsojo sūnums.

– Dabar noriu, kad abu eitumėte į lovą.

Vaikai dar kartą apkabino tėvą ir išbandė kitas gudrybes, kad ilgiau pasiliktų, tačiau Amanda tarsi viščiukus išginė juos iš kabineto ir koridoriumi nuvedė į vaikų kambarį.

Kai po pusvalandžio Džordžas įžengė į jųdviejų su Amanda miegamąjį, žmona jau šukavosi trumpai, iki smakro, pakirptus plaukus. Nuo to laiko, kai susipažino su Džordžu, šukuosenos nepakeitė. Amandos plaukai ir akys buvo sodrios šokoladinės spalvos.

Amanda buvo pasiruošusi miegoti – tik kelnaitės ir švelnūs marškinėliai. Džordžas kurį laiką ją stebėjo stovėdamas tarpduryje. Kai per Liepos ketvirtosios pobūvį juos supažindino, jis akimirksniu užsigeidė Amandos. Jie pradėjo draugauti, tačiau Džordžui prireikė šešių mėnesių, kad sukauptų drąsą paprašyti Amandą permiegoti su juo. Ji sutiko ir pasiteiravo, kodėl jis taip ilgai laukė. Kitų metų Liepos ketvirtosios šventės išvakarėse juodu susituokė.

Amanda niekada nepriekaištaudavo Džordžui dėl jo profesijos keliamų reikalavimų. Buvo pasiekusi, ko norėjo, ir turėjo savų interesų. Ji ne tik sukūrė jaukius namus, bet ir dėstė istoriją Džordžtauno universitete. Amanda buvo savanorė

konsultantė smurtą patyrusių moterų prieglaudoje. Gerai žaidė tenisą, ruošdavo puikius pokylius ir neblogai mokėjo kelias užsienio kalbas. Ji skoningai rengdavosi ir prisiderindavo prie bet kokių aplinkybių.

Džordžas ją mylėjo. O Dieve, kaip ją mylėjo.

Jis stebėjo grakščius liaunų rankų judesius Amandai šukuojantis. Šimtas brūkštelėjimų kas vakarą, kaip ją buvo išmokiusi iš Virdžinijos kilusi mama. Žavus įprotis. Dar žavesnis dėl besikilojančios Amandos krūtinės. Per švelnius medvilninius marškinėlius matė iškilius spenelius.

– Atleisk, kad nesusivaldžiau, – tyliai atgailaudamas atsiprašė jis.

Amanda pakreipė akis, kad veidrodyje susitiktų su Džordžo žvilgsniu.

– Man nereikia atsiprašymo, Džordžai, – tarė atsisukdama, – man reikia *vyro*.

Džordžas prisiartino prie Amandos, apkabino ir priglaudė.

– Tu turi mane.

Nors Amanda ir prisiglaudė, prieštaraudama papurtė galvą.

– Tave turi Deividas. Jis tave atėmė iš manęs ir berniukų.

Džordžas paleido Amandą iš glėbio ir ėmė glostyti žvilgančius jos plaukus.

– Netiesa, Amanda.

– Tiesa. Bijau, kad niekada tavęs nebesusigrąžinsiu.

– Aš niekur neišvykstu, – prie pat Amandos lūpų sušnibždėjo jis. – Tu ir berniukai man brangesni už gyvybę. Negalėčiau jūsų prarasti.

Amanda įdėmiai pažvelgė Džordžui į akis.

– Tu pamažu mus prarandi, Džordžai. Kasdien vis labiau nuo mūsų tolsti. Kad ir kaip stengčiausi, atrodo, jau nepasiekiu tavęs. Turi paslapčių. Susvetimėjai.

Amandos balsas užlūžo ir akyse pasirodė ašaros.

– Neverk, prašau. Neverk, – guodė ją Džordžas bučiuodamas į atsikišusius skruostikaulius, į lūpas. – Ne taip jau ir blogai.

Džordžas melavo. Maža to, žinojo, jog Amanda supranta, kad jis meluoja. Aišku ir be žodžių, nors stipriai prisispaudė prie jo. Amandos bučinys buvo ne vien aistringas, jis buvo desperatiškas.

Šią neviltį Amanda perkėlė į lovą, atsakydama į jo meilę su nepažabota aistra, tarsi įnirtingas seksas būtų galėjęs įveikti Deivido Merito įtaką Džordžui. Kai Džordžas į ją įėjo, abu buvo apkvaitę nuo aistros.

Vėliau, išsekę, nuogi ir suprakaitavę, jie tvirtai apsikabino ir šnibždėjo amžinos meilės ir pasiaukojimo pažadus.

Nors abu žinojo, kad Džordžo pasiaukojimas prezidentui toks pat visa apimantis... ir reikalaujantis kur kas daugiau pastangų.

Dešimtas skyrius

Pabudusi Berė pajuto šautuvo vamzdį, įremtą po kaire krūtimi.

Nuslopinusi nevalingą norą pašokti ir bėgti, ji tik šnairavo. Akys šautuvu nuslydo aukštyn ir susitiko su akimis, jos buvo šaltesnės, žydresnės ir nepalenkiamesnės nei plieninis ginklas.

– Patarčiau, kad ji būtų svari.

Berė mėgino nuryti seiles, bet burna buvo išdžiūvusi.

– Kas?

– Priežastis, dėl kurios įsibrovėte į mano namus. – Vyras bakstelėjo šautuvu ir truputį kilstelėjo jos krūtį. – Na?

– Atvykau vakar vakare. Jūsų nebuvo, ištisas valandas laukiau prienamyje. Sutemo ir atvėso. Ėmė miegas. Durys buvo neužrakintos. Maniau, jūs neprieštarausite.

– Deja, prieštarauju.

– Aš esu Berė Treivis.

Vyriškis vos vos prisimerkė. Berė galėjo prisiekti, kad vyrui jos pavardė žinoma, nors jis to neparodė.

– Atkeliavau net iš Vašingtono, kad su jumis susitikčiau.

– Tuščiai sugaišote laiką, – pareiškė jis užsimesdamas šautuvą ant peties. – Kadangi žinote, kur durys, teikitės nešdintis, jūsų nereikia lydėti, – ištaręs šiuos žodžius, jis pasitraukė į šalį, kad praleistų Berę.

Berė lėtai nusirangė nuo sofos ir netvirtai atsistojo ant kojų. Tada pakėlė ranką ir iš visų jėgų skėlė jam antausį.

– Kaip drįstate į mane atstatyti šautuvą! Gal išprotėjote? Galėjote mane nušauti.

Bondurantas sukando dantis.

– Panele, jei būčiau norėjęs jus nušauti, jau tysotumėte negyva. Ir jus pribaigdamas būčiau pasistengęs nesujaukti savo sofos.

Jis grakščiai pasilenkė, pakėlė Berės kuprinę nuo grindų ir sviedė merginai.

– Nešdinkitės ir pasiimkite savo šlykščius skaitalus.

Prieš išvykdama iš Vašingtono, Berė susirinko visus bulvarinius laikraščius, kurių antraštės didžiulėmis raidėmis šaukė apie tariamą Bonduranto meilės romaną su pirmąja šalies ponia. Žinoma, tai šlamštas, bet Berė supyko, kad Bondurantas šniukštinėjo jos kuprinėje.

– Tikrinote mano krepšį?

– Jūs esate įsibrovėlė, o ne aš.

– Tai ne skaitiniai, kuriuos išsirinkau savo malonumui, pone Bondurantai. Tai tyrimo medžiaga. Aš reporterė.

– Dar svaresnė priežastis, kad išsidangintumėt.

Manydamas, kad Berė elgsis kaip liepiama, jis apsisuko ir nuėjo į miegamąjį.

Berė pasinaudojo pertraukėle, kad galėtų susikaupti. Gyvenime jai buvo tekę patirti gana šiurpių dalykų, bet niekada nebuvo atsidūrusi prieš atstatytą šautuvą, ir tikrai niekas jai nebuvo įrėmęs ginklo į krūtinę. Grėjus Bondurantas iš tiesų grėsmingas, kaip Berei buvo įteigta, bet ji netikėjo, kad Bondurantas būtų ją nušovęs.

Tik bandymas išgąsdinti, nieko daugiau. Bondurantas tikėjosi išgąsdinti Berę ir priversti išsinešinti iš jo namų. Ką gi, ji dar neketina kelti baltos vėliavos.

Berė pasitaisė plaukus, pasilygino drabužius ir atsikosėjo.

– Pone Bondurantai...

Neišgirdusi atsakymo, Berė nesutriko. Žengė į pravirą miegamojo tarpdurį.

– Aš... Oi!

Bondurantas buvo nusivilkęs marškinius. Kūno riebalai – nulis balų. Visa kita – dešimt balų. Tvirtas dešimtukas. Krūtinės plaukai piltuvėlio pavidalu smailėjo liemeniu žemyn. Ant vieno šonkaulio buvo bjaurus, smalsumą žadinantis randas.

Visi bulvariniai laikraščiai buvo išspausdinę tą pačią neryškią nuotrauką, matyt, ją vieną teturėjo. Joje beveik visą veidą dengė tamsūs lakūno akiniai nuo saulės. Tarsi iš granito iškaltas smakras ir žandikauliai, plonos kietai sučiauptos lūpos, nuo aukštos kaktos vėjo nupūsti plaukai ir saulės akiniai. Viskas.

Šie dvimačiai bruožai nuotraukoje toli gražu neprilygo tikrovei. Berė stengėsi į jį nespoksoti.

– Pone Bondurantai, aš daugybę valandų laukiau, kad su jumis susitikčiau.

– Jūsų reikalas.

– Galėtumėte bent jau...

– Nesu jums nieko įsipareigojęs.

Stengdamasi laimėti laiko, Berė paklausė:

– Kuri dabar valanda?

– Apie keturias, – atsakė Bondurantas, nusitraukė aulinį batą kartu su kojine ir numetė po kojomis.

– Ryto?

– Panele Treivis, tikiuosi, sukorėte tokį kelią iš Vašingtono ne tam, kad manęs paklaustumėte, kuri valanda.

Antras batas su kojine nukrito ant grindų.

– Ne, sukoriau tokį kelią iš Vašingtono todėl, kad pakalbėčiau su jumis apie Vanesą Merit.

Išgirdęs šiuos žodžius, Bondurantas sustingo. Jis pervėrė Berę aštriu tarsi deimantas žvilgsniu.

– Tuščiai beldėtės tokį kelią.

– Man gyvybiškai svarbu su jumis pasikalbėti.

Jis atsisegė diržą, džinsų užtrauktuką ir, kai iš jų išlipo, stovėjo nuogut nuogutėlis.

Bondurantas aiškiai tikėjosi, kad Berė ims spiegti ir pabėgs. Tačiau Berė susiėmė, nors tikrai sureagavo.

– Jums nepavyks manęs priblokšti, pone Bondurantai.

– Kertu lažybų, kad pavyks, – tyliai atsakė jis.

Bondurantas pro Berę patraukė į vonios kambarį, bet staiga ją čiupo ir prisitraukė.

Ar dėl to, kad staiga prisilietė prie jo krūtinės, ar iš begalinės nuostabos Berė nepajėgė kvėpuoti, kalbėti ar bent krustelėti. Bondurantas užbūrė ją savo žvilgsniu, o rankomis čiupinėjo jos kūną po megztiniu. Megztinio rankovės buvo pakankamai plačios, ir Bondurantas nusmaukė puošnios Berės liemenėlės petnešėles nuo pečių. Net ir tada ji stovėjo kaip suakmenėjusi. Tik kai šiurkštūs delnai palietė krūtis, Berė žengė atatupsta prie sienos, tempdama kartu ir Bondurantą.

Kai jo burna nusileido Berei ant krūtinės, ji išsirietė jį pasitikdama ir begėdiškai geisdama pajusti ant kūno jo lūpas ir liežuvį. Berei atrodė, kad kiekviena jos kūno ląstelė prabunda žadinama skardaus rytinio trimito. Jos kūną užliejo aistros, gyvybės banga, jos nebuvo įmanoma nei sulaikyti, nei suvaržyti. Ji dar niekada nieko panašaus nebuvo patyrusi, tokio kūniško puolimo, tokio visuotinio, nenugalimo, primityvaus, besaikio instinkto poruotis – skubiai, greitai, *tuojau pat*!

Tarsi apakę jie kartu nusvirduliavo prie lovos. Berė per galvą nusitraukė megztinį, net vieną liemenėlės petnešėlę nuplėšė ir atidengė krūtį. Jie griuvo skersai ant sujauktos lovos, ir glamonės virto imtynėmis be jokių taisyklių. Bondurantas pakišo ranką po sijonu ir numovė kelnaites.

Tada ją palietė.

Giliai. Viduje.

Bonduranto prisilietimas nutvilkė it žaibas. Dejuodama iš malonumo ji praskėtė šlaunis, kad būtų patogiau glamonėti. Bonduranto lūpos slydo Berės pilvu švelniai jį bučiuodamos. Liežuviu pliauškėdamas jos odą, Bondurantas kandžiodamas prisiartino prie krūtų. Berė delnu braukė per kietą skruostą, su malonumu lytėdama šiurkščią nelyginant švitrinis popierius jo odą.

Glamonėjantys Bonduranto pirštai buvo tokie erotiški, reiklūs ir taip mikliai rado jos jautrias vietas, kad Berė beveik nespėjo suvokti patyrusi orgazmą. Berė buvo per daug sužavėta, kad varžytųsi, tad stipriau prispaudė Bonduranto ranką prie savo kūno, rangydamasi ir tvirtai spausdama ją šlaunimis.

Kai bangos nuslūgo, ji gulėjo tarsi sudužusio laivo auka – suprakaitavusi, išsekusi ir užsimerkusi, jos pilvas kilojosi aukštyn žemyn. Kai Berė galiausiai atsimerkė, išvydo įsmeigtą Bonduranto žvilgsnį. Jis paėmė Berės ranką ir pridėjo prie savo organo.

– O dabar man pasakyk, – dusliu balsu ištarė, – ar yra dalykų, kurių tu nenori?

Apstulbusi Berė išsižiojo. Nurijusi seiles paklausė:

– Ką turi omeny?

Uždėjęs rankas ant Berės kelių, Bondurantas vėl iš lėto praskėtė jai kojas. Kai į ją įsikniaubė veidu, Berės nuostabos šūksnis peraugo į gyvuliško malonumo dejonę. Jis nebuvo drovus. Įžūliai pakišo rankas po Berės klubais ir pasikėlė ją arčiau.

Berė pirštų galiukais tyrinėjo jo stangrų smaigą. Nykštys palietė glotnią galvutę. Tada Berė apsivertė ir lūpomis susirado jo vyriškumą. Kai Berė paėmė jį į burną, Bondurantas dejuodamas sodriai nusikeikė.

Tačiau net šios visiškai apakinusių pojūčių minutės nepajėgė paruošti Berės akimirkai, kai jis įėjo į ją ir ėmė santūriai

barbariškai smūgiuoti. Ta malonumo viršūnė nebuvo kylantis, šiltas, vilnijantis pojūtis. Ne. Tai buvo staigus meteorito kritimas ir viską užgožiantis energijos ir liepsnos protrūkis, po jo apsiautė beorė, begarsė, akla tuštuma.

Kai Berė galų pagalėj atsipeikėjo ir atsimerkė, jis stovėjo šalia lovos. Bonduranto oda buvo nusėta prakaito lašeliais, kai kurie jo krūtinės plaukai susigarbiniavo. Veidas sustingęs ir įsitempęs, o kumščiai nevalingai tai susigniauždavo, tai atsigniauždavo.

– Nemanyk, kad apsigalvojau. Kai išeisiu iš dušo, tavęs čia neturėtų būti.

Jis apsisuko, nuėjo į vonios kambarį ir garsiai užtrenkė duris.

Berė užsimerkė ir gulėjo visiškai nejudėdama. Tai buvo vienas tų kartų, kai ji apsimetė, kad sapnuoja. Šį žaidimą ji atsinešė iš vaikystės. Kai namie padėtis tapdavo nepakenčiama, kai tėvai nesivaldydami puldavo muštis, Berė atsiguldavo į lovą, stipriai užsimerkdavo ir įtikindavo save, kad jos tikrasis pasaulis tėra klaikus sapnas ir kad netrukus ji atsibus kitame, kupiname burtų, meilės ir ramybės, pasaulyje, kuriame viskas malonu ir kuriame žmonės vienas kitu džiaugiasi.

Vaikystėje šis triukas nesuveikdavo, niekas nepasikeitė ir dabar. Atsimerkusi Berė vis dar buvo Grėjaus Bonduranto miegamajame, gulėjo jo lovoje, o keli drabužėliai, kuriais vilkėjo, buvo susiglamžę.

Kaip ir visa kita.

Sukaupusi jėgas, ji išlipo iš lovos ir apsirengė. Kai Berė išėjo iš miegamojo, dušinėje tebešniokštė vanduo. Kuprinė gulėjo ant sofos, kur Berė ir buvo palikusi. Ji paėmė kuprinę, įgrūdo į ją suplėšytą liemenėlę ir žengė prie durų.

Prie jų Berė stabtelėjo. Jei išvyks, bus nieko nepešusi, išsiveš tik gėdą, tokią kada nors pajusianti net nebūtų pajėgusi

įsivaizduoti. Jos elgesio neįmanoma paaiškinti, tad Berė ir neįžeidinėjo savo sąžinės bandydama jį pateisinti ar logiškai pagrįsti.

Taip jau atsitiko. Berė leido, kad taip atsitiktų. Pataisa: ji aktyviai, godžiai dalyvavo tame veiksme. Įvykęs faktas. Ji negali pakeisti to, kas nutiko.

Šis patyrimas Berei brangiai kainavo. Ji tegalėjo susitaikyti su savo veiksmų padariniais, kuo daugiau išpešti iš šios pražūtingos padėties ir susigrąžinti nors lašelį orumo. Kartu jai galbūt pavyks ką nors sužinoti.

Kai po dešimties minučių Bondurantas įžengė į virtuvę, jo laukė pasirengusi gintis Berė, kuprinę pasidėjusi ant virtuvinio stalo.

– Pone Bondurantai, noriu oficialiai pareikšti, kad nežinau, kas čia įvyko.

– Panele Treivis, noriu oficialiai pareikšti, kad aš žinau, – atsakė Bondurantas, atsainiai paėmė puodelį ir įsipylė kavos, kurią užplikė Berė. – Pasiimkite užrašų knygutę. Galbūt norėsite užsirašyti. – Jis atsisuko į Berę. – Tai vadinama dulkinimusi.

Berei suvirpėjo širdis, nors iš pažiūros ji tik patempė viršutinę lūpą.

– Gal viliatės, kad išeisiu, jei siaubingai elgsitės? Jums neišdegs.

– O kas gali išdegti?

– Pasikalbėkite su manim.

– Na jau ne, po perkūnais, – piktai atšovė jis. – Viena priežasčių, dėl kurios išvykau iš Vašingtono, buvo pabėgti nuo reporterių. Dauguma jūsų už istoriją esate pasiryžę parduoti sielą. O jei istorijos nėra, ją išgalvojate. – Jis dar kartą pašaipiai pažvelgė į ją. – Nors jūs, panele Treivis, juos pranokote. Jūs net nieko nepardavėte – atidavėte nemokamai.

Berė linktelėjo galvą į miegamąjį.

– Tai įvyko... netyčia.

– Nemanau. Mano pimpalas tiksliai žinojo, kur link viskas krypsta.

Berė prikando lūpą, kad ko neleptelėtų. Stengėsi nepravirkti, buvo sau prisiekusi, kad neapsižliumbs.

– Pone Bondurantai, prašau, aš bandau išgelbėti savo profesinį padorumą.

– Nežinojau, kad bent kiek jo turite.

Skėstelėjusi rankas į šalis, Berė paklausė:

– Negi esu panaši į atvykusią čia jūsų sugundyti mergelę?

Bondurantas nužvelgė apsiglamžiusią Berę.

– Nelabai. Tačiau, kai pasitaikė proga, iš jūsų lovos pusės neišgirdau jokių prieštaravimų.

Berė išraudo, prisiminusi, kokius garsus jis girdėjo iš jos lovos pusės.

– Atvykau čia tik todėl, kad užduočiau kelis klausimus apie Meritus.

– Kiek kartų turiu kartoti? Nė velnio jums nesakysiu.

– Net ir to, kad bulvariniuose laikraščiuose aprašytos istorijos vien melas?

– Taip, melas.

– Tarp jūsų ir ponios Merit meilės romano nebuvo?

– Tai ne jūsų suknistas reikalas.

– Ar dėl jūsų ji tokia nusiminusi?

– Jei ji ir nusiminusi, tai dėl to, kad mirė jos kūdikis.

– Ar esate tikras?

– Ar aš esu *tikras*?

– Ar esate tikras, kad jis *mirė*? O gal Robertas Raštonas Meritas buvo nužudytas?

Vienuoliktas skyrius

Tyliai keikdamasis Grėjus atsuko jai nugarą. Ši žurnalistė daužė jį per silpnąsias vietas. Ji klausinėja taip pat nuožmiai, kaip ir dulkinasi.

Dar prieš žadindamas Bondurantas atpažino, kad kaip tik ši reporterė prieš kelias savaites ėmė interviu iš Vanesos. Matyt, iš to interviu išpešė ne viską, ko norėjo. Grėjus spėjo, kad ji ar kas kitas iš jos kolegų atsibastys ir privers jį vėl knaisiotis po tą mėšlą. Jis ištisas savaites kaupė apmaudą – įsibrovimas neišvengiamas.

Bondurantas nesijautė kaltas dėl to, kas įvyko. Grėjus buvo paniuręs ir jam reikėjo su kuo nors permiegoti. Švelniai tariant, ji sutiko. Suprantama, tokiomis aplinkybėmis kas nors turėjo atsitikti.

Tiesą sakant, Grėjus abejojo, ar Berė atvyko čia ketindama jį sugundyti. Vargu ar ilgas sijonas, megztinis ir auliniai batai žadina seksualines fantazijas. Jos akys vis dar užtinusios nuo miego, o akių tušas nubyrėjęs ant skruostų. Lūpdažis seniai nusitrynęs, o plaukai susivėlę.

Tačiau merginos balsas buvo neįtikimas. Jaudinantis sapnas. Jis ne tik žadėjo fantastišką seksą, bet ir leido juo pasimėgauti.

Bet jei reporterė mano, kad smagiai pasivarčius šiene jo nusistatymas pasikeis, ji klysta. Grėjus jau kur kas stipriau

griežė dantį, kad ji įsibrovė į jo namus ir asmeninį gyvenimą. Ji nusipelnė Grėjaus paniekos.

Išgėręs kavą iki dugno, Grėjus paėmė keptuvę, puodą ir pastatė juos ant viryklės. Paėmęs iš podėlio aitriųjų paprikų ir pupelių skardinę, išvertė ją į puodą ir ėmė mušti kiaušinius į dubenį. Suplakęs juos iki putų, Grėjus prisipylė dar vieną puodelį kavos ir ėmė gurkšnoti, kol troškinosi pupelės.

– Ar galiu? – paklausė Berė atkišdama tuščią puodelį.

– Prašau. Jūs ją užplikėte. Nenoriu atsakyti, jei išvažiavusi užmigsite prie vairo.

Ji atsargiai laikė didelį kavos puodelį savo mažyčiuose delnuose. Pajutusi Grėjaus žvilgsnį, Berė pakėlė galvą.

– Atsiprašau, kad sudaviau antausį. Niekada nesu nieko mušusi. Jūs provokuojantis žmogus, pone Bondurantai.

– Taip man visi sako, – atsakė jis maišydamas troškinį. – Kaip mane suradote?

– Per savo informatorius Vašingtone. Nesijaudinkite. Buvau atsargi.

– Aš niekada nesijaudinu, panele Treivis. Tikiuosi, jog *panelė*? O gal jūs ką tik buvote neištikima savo vyrui?

Ši pastaba ją įsiutino labiau nei patys veiksmai ar ankstesni užgauliojimai. Iš pykčio Berė sužaibavo akimis.

– Ne, aš neapgavau vyro. Manau, šiuo klausimu esate kur kas labiau patyręs. O dėl manęs nesijaudinkite, niekam neturėsiu atsiskaityti, ačiū.

Grėjus nusisuko į viryklę, įdėjo į keptuvę arbatinį šaukštelį sviesto ir uždegė degiklį. Stebėdamas, kaip tirpsta sviestas, jis svarstė, kaip atsikratyti neprašytos viešnios neišstumiant jos pro duris. Jis nesivargindamas išvardytų daugybę būdų, kaip tyliai, akimirksniu ir nesukeliant skausmo nužudyti vyrą. Tačiau mintis apie fizinį smurtą prieš moterį jam kėlė šleikštulį.

– Gyvenate gražioje vietoje, – nutraukė jo mintis Berė.

– Ačiū.

– Kiek akrų?

– Apie penkiasdešimt.

– Vienas čia gyvenate?

– Gyvenau vienas iki šio ryto.

– Esu tikra, žinote, kad visai netoli yra Bondurantas. Ar...

– Ne. Miestelio vardas tik sutapimas.

– Ar laikote galvijų? Be tų arklių aptvare.

– Turiu nedidelę karvių bandą.

– Tad štai iš kur ta mėsa šaldyklėje.

Atsisukęs Bondurantas tiriamai pažvelgė.

– Įsipyliau vandens ir pasiskolinau kelis ledo kubelius, – paaiškino Berė įžūliai kilstelėdama smakrą.

– Ką dar radote šniukštinėdama?

– Aš nešniukštinėjau.

Grėjus vėl nusisuko į viryklę, paskleidė keptuvėje išsilydžiusį sviestą ir supylė kiaušinių plakinį. Tada įdėjo į skrudintuvą dvi riekeles duonos, iš indaujos pasiėmė lėkštę ir mentele pastumdė kiaušinienę. Tėkštelėjęs į lėkštės vidurį, ant jos samčiu užpylė kunkuliuojančio troškinio ir gausiai pašlakstė padažu *Tabasco*. Tarsi gavusios ženklą iš skrudintuvo iššoko duonos riekelės. Grėjus padėjo abi riekeles ant lėkštės kartu su šakute, nusinešė lėkštę prie stalo ir apžergęs kėdę atsisėdo.

Akies krašteliu šnairavo į prisiartinusią Berę. Ji atsisėdo priešais šeimininką. Nekreipdamas į ją dėmesio, Grėjus susigrūdo kelis kąsnius į burną. Tik liovęsis kramtyti, kad atsigertų kavos, jis paklausė:

– Alkana?

– Šiek tiek.

– Norite?

Berė įtartinai pažvelgė į jo lėkštę.

– Nežinau.

Grėjus gūžtelėjo pečiais.

– Valgis ant viryklės.

Berė atsistojo nuo stalo ir netrukus grįžo su mažesne nei Grėjaus porcija. Jis žiūrėjo, kaip Berė ragauja. Ji pakramtė, nurijo ir ėmė godžiai valgyti.

– Čia gana nuošalu, – pasakė Berė tarp kąsnių. – Ar nesijaučiate vienišas?

– Ne.

– Ir nebūna nuobodu?

– Niekada.

– Prieš, hm, paliekant tarnybą, jūsų gyvenimas buvo kupinas nuotykių. Ar nepasiilgstate Vašingtono jaudulio?

– Jei pasiilgčiau, grįžčiau.

– Kaip leidžiate laiką?

– Kaip man, po velnių, patinka.

– Kaip užsidirbate pragyvenimui?

– Nemandagu kalbėti apie pinigus.

– Na, tada aš saugi, nes jūs jau pareiškėte, kad reporteriai yra nemandagūs, – atšovė Berė, klausiamai kilstelėdama antakius.

– Užsiimu gyvulininkyste.

Toks paprastas atsakymas Berę nustebino.

– Auginate galvijus?

Jis linktelėjo.

– Tikrai? Hm. Ir mokate?

– Išmokau dar vaikystėje.

– Kur?

– Tėvo ūkyje.

– Tai man mažai ką sako.

– To ir siekiu, panele Treivis.

Nusivylusi Berė atsiduso.

– Jūs sėkmingai dalyvavote slaptose karinėse operacijose, buvote prezidento patarėju. Gyvulininkystėje tikrai nėra jokio žavesio. Man sunku patikėti, kad tokia karjera jus įkvepia ir yra įdomi.

– Man visai nesvarbu, kuo jūs tikite.

– Jūs gyvenate čia ir ištisą dieną jodinėjate arkliais?

Grėjus nesivargino atsakyti į klausimą.

– Jūs tiesiog rūpinatės banda kaip geras mažas kaubojus?

– Taip. Kai ja reikia pasirūpinti.

– Ar dėl to vakar buvote išvykęs? Pasirūpinti galvijais?

– Ne. Vakar buvau nuvykęs į Džekson Holą.

– Aš iš ten atvažiavau. Veikiausiai prasilenkėme. – Berė pastūmė į šalį tuščią lėkštę. – Pusryčiai buvo skanūs. Ačiū.

Grėjus nusijuokė.

– Jei būtų buvęs karvašūdis, vis tiek būtumėte jį suvalgiusi ir pasakiusi, kad jis labai skanus.

– Kodėl būčiau taip pasakiusi?

– Dėl to, kad kai ko iš manęs norite. Kadangi seksas nepadėjo, nutarėte apsimesti draugiška. Ar šis ulbėjimas ne dar vienas bandymas mane nuginkluoti? Pasakysiu atvirai, panele Treivis, pirmoji priemonė man labiau patiko.

– Tai nebuvo priemonė. Sakiau jums, kad tai įvyko...

– Netyčia. Prisipažinkite, ar šokate į lovą su kiekvienu sutiktu vyru?

– Klausykit...

– Gal tėtis jūsų nemylėjo?

Berė nudelbė akis į stalą ir beveik tuojau pat vėl pažvelgė į Bondurantą.

– Negaliu jūsų kaltinti, kad esate tokios blogos nuomonės apie mane.

– Štai kaip, nuo draugiškumo pereisime prie atgailavimo.

– Po velnių! – sušuko Berė ir pašokusi pliaukštelėjo delnu per stalą. – Esu su jumis atvira.

– Ne, panele Treivis, jūs esate arba drąsi, arba kvaila. Neperprantu kokia. Tačiau kad ir kaip ten būtų, neketinu kalbėti nei apie save, nei apie Meritus. Ir man neįdomu, ką apie juos galite pasakyti.

– Negi negirdėjote, ką sakiau apie kūdikio mirtį?

– Girdėjau. Ir nekreipiau dėmesio. Šitaip elgsiuos ir toliau.

Grėjus uždėjo savo lėkštę ant Berės, nunešė abi į plautuvę ir praskalavo.

– Kodėl nekreipėte dėmesio?

– Jūs, reporteriai, švaistotės tokiais komentarais tikėdamiesi, kad koks kvailys užkibs ant jauko.

– Negi manote, kad aš lyg niekur nieko padaryčiau tokį rimtą pareiškimą?

Grėjus užsuko čiaupą ir atsisuko į Berę.

– Per tą trumpą laiką, kai esame pažįstami, įsitikinau, jog padarytumėte bet ką, kad tik patektumėte į nacionalinį kanalą. Kodėl jums nepermiegojus su nacionalinio kanalo prodiuseriu, užuot gaišus laiką su manim?

– Todėl, kad nė vienas mano pažįstamas nacionalinio kanalo prodiuseris nebuvo Vanesos Merit meilužiu.

Bondurantas išsigando savo įsiūčio. Neleisdamas pykčiui pratrūkti, jis aplenkė Berę ir pasuko į namo gilumą. Girdėjo, kaip Berė seka iš paskos. Ji skubiai jį aplenkė ir uždėjo rankas jam ant krūtinės.

Berė sunkiai alsavo.

– Manote, kad čia atvykau mainais už seksą išpešti sensacingos istorijos? Ne. Tiesą sakant, esu mirtinai išsigandusi, kad susimoviau ir sukompromitavau savo profesiją. Jūs manęs nepažįstate, todėl teks patikėti, kad troškau nepastebėta iškiūtinti pro duris ir kad man buvo sunku jums net į akis pažvelgti.

Kažkas Berės balse privertė Grėjų sustoti ir klausytis.

Ji atitraukė rankas nuo Grėjaus krūtinės ir nuleido prie sijono.

– Tai, kad vis dar tebesu čia, turėtų leisti jums, pone Bondurantai, suprasti, kokia svarbi ši istorija. Ne tik man ir mano karjerai. Visiems. Prašau išklausyti mane. O tada, jei paliepsite, išeisiu. Nesiginčydama. Tik penkias minutes, gerai?

Ji puikiai vaidina, pamanė Grėjus, bet galėtų ir geriau. Jis iš prigimties atsargus, o kur dar žvalgybos kursai. Per juos Bondurantas išmoko nespręsti apie žmones ar dalykus vien

iš išorės. Patirtis jį buvo išmokiusi, kad žurnalistai – pagiežingi maitėdos. Jie be jokių sąžinės skrupulų apgrauš tave iki pat kaulelių ir paliks pažeidžiamą, o patys puls kitą auką.

Tačiau kad ir kaip priešinosi, Bonduranto susidomėjimas, ką Berė Treivis žino ar įtaria apie Vanesos vaiko mirtį ištikus KSMS, augo. Elgiasi neprotingai, bet vildamasis, kad dėl to vėliau neteks graužtis nagų, jis sutiko skirti jai penkias minutes.

– Eime laukan.

Grėjus atsisėdo į supamąjį krėslą, o Berė, rankomis apsikabinusi blauzdas, įsitaisė ant viršutinio laiptelio. Merginai, matyt, šalta, bet Grėjus jai nieko nepasiūlė, kas padėtų apsiginti nuo rytinės vėsos.

Grėjus sutiko ją išklausyti, bet atrodė, kad Berė delsia, nors ir išsitraukė užrašinę.

– Čia taip gražu.

Slėnį gaubė rūkas. Kalnų kontūrai buvo neryškūs, tačiau besiartinantis saulėtekis nurausvino miglą tarsi cukraus vatą. Oras buvo vėsus ir gaivus.

– Klojimas atrodo senesnis nei namas ir garažas.

Gana pastabi.

– Jis jau stovėjo, kai nusipirkau ūkį. Klojimas buvo pastatytas ant senojo namo pamatų. Aš tik truputį paremontavau.

Arkliai žvaliai laigė vienas paskui kitą aptvare.

– Kokie jų vardai? – paklausė Berė.

– Jie neturi vardų.

Viešnia nustebo.

– Jūsų arkliai neturi vardų? Kaip liūdna. Kodėl?

– Ar čia interviu, panele Treivis?

Suglumusi Berė papurtė galvą.

– Dar nesu sutikusi žmogaus, kuris savo augintiniams neduotų vardų. Kronkaito charakterį atspindi jo vardas. – Pradėjus pasakoti apie savo šunį, Berės veidas sušvelnėjo ir pagyvėjo. – Jis didelis, mėgstantis padrybsoti, meilus ir išlepintas. Patarčiau jums įsigyti šunį, – pasiūlė ji. – Būtų geras draugas.

– Man patinka vienatvė.

– Jūs to neslepiate.

– Laikas tiksi.

Ir tada Berė viską išpyškino. Iš abiejų vamzdžių.

– Manau, Vanesa Merit nužudė savo kūdikį.

Grėjus sukando dantis, kad ko neleptelėtų.

Berė tratėjo nesustodama. Grėjus pametė skaičiavęs, bet tikrai daugiau nei penkias minutes. Ji išdėstė motyvus, dėl kurių pirmoji šalies ponia galėjo nužudyti savo kūdikį, o vėliau išsamiai papasakojo, kokių ėmėsi žygių vykdydama savo tyrimą ir su kokiomis kliūtimis susidūrė.

– O dabar ponia Merit pasitraukė iš viešo gyvenimo. Ar jums neatrodo keista?

– Ne, – sumelavo jis.

– Buvo suprantama, kai ji pasitraukė iš viešo gyvenimo vaikui mirus. Netekusi savo kūdikio, Džekė Kenedi pasielgė taip pat. Tačiau tik kuriam laikui, o laiko jau nemažai praėjo. Jei ponia Merit tik ilsisi, kaip tvirtina Baltųjų rūmų šaltiniai, kodėl ji ne su savo tėvu? Arba kodėl nenuvyko į namus Misisipės valstijoje?

– Iš kur jūs žinote, kad ten jos nėra?

– Aš nežinau, – susiraukdama prisipažino Berė. – Tačiau buvo paskelbta, kad ja rūpinasi daktaras Alanas, o jis sėdi Vašingtone. Nesuprantu, kodėl viską gaubia tokia paslaptis.

– Čia nėra jokios paslapties.

– Tada kaip paaiškintumėte keistą Anos Čen elgesį?

– Gal jūs ją suerzinote?

– Aš jos taip gerai nepažįstu, kad galėčiau supykdyti.

– Aš irgi jūsų nepažįstu, o jūs mane supykdėte.

– Ji buvo išsigandusi, – užsispyrusi tvirtino Berė. – Iš karto atpažįstu baimę, kai matau išsigandusį žmogų.

– Gerai, galbūt ji buvo išsigandusi, – nekantriai sutiko jis. – Galbūt kaip tik tuo metu ji pamatė pelę. Ir galbūt Vanesos elgesys šiek tiek neįprastas, bet ar ji nenusipelnė gedėti vienumoje?

Ši reporterė, Berė Treivis, savo seksualiu balsu kėlė abejones, kurios kamavo jį patį. Pajutęs spazmus skrandyje, Grėjus nuėjo į prienamio galą. „Dieve, kaip ji kankinasi." Jis persibraukė pirštais plaukus, užsimerkė ir pabandė jėga sutureti jį kankinančius demonus.

Paskui Bondurantas prisiminė, kad Berė tebesėdi čia. Mergina, nutaisiusi keistą išraišką, įdėmiai jį stebėjo.

– Tai nebuvo paprastas meilės nuotykis. Jūs iš tiesų ją mylėjote, tiesa? – paklausė ji prislopintu balsu. – Ir vis dar mylite.

Keikdamas save, kad sutiko jos klausytis tas penkias minutes, Grėjus pasilenkė, antrą kartą šį rytą paėmė odinę Berės kuprinę ir įgrūdo jai į rankas.

– Laikas baigėsi.

Trūktelėjęs už rankų, Grėjus pastatė Berę ant kojų. Siekdama išlaikyti pusiausvyrą, ji įsikibo į vieną stulpų, remiančių prienamio stogą.

– Ir tai viskas, ką turite man pasakyti, nors tiek jums papasakojau?

– Esate kelyje, kuris niekur neveda, panele Treivis. Visi šie nenuoseklumai tėra faktų iškraipymas, kuriuos į vieną krūvą sudėjo jūsų iškreipta fantazija, savimeilė ir menkas protelis, siekiate sukurti bjaurią, skandalingą istoriją. Kad ir kiek ši istorija būtų verta, patariu ją pamiršti, kol kas nors iš prezidento administracijos jūsų rimtai nenuskriaudė. Pamirškite kūdikį ir kaip jis mirė.

– Negaliu tiesiog pamiršti. Kažkas čia ne taip.

– Elkitės, kaip išmanote. Tačiau kad ir ką toliau darytumėte, mane pamirškite.

Jis įėjo vidun ir užsirakino duris.

Dvyliktas skyrius

Kai Houvis sužinojo, kad jį kviečia pas generalinį direktorių, jam paleido vidurius. Išėjęs iš tualeto, jis patraukė tiesiai į kilimine danga išklotą kabinetą antrame aukšte. Abejinga sekretorė pasakė, kad „jie" jau laukia, ir paliepė įeiti.

Dženkinsas sėdėjo prie rašomojo stalo. Vienas vyras stovėjo prie lango, o kitas sėdėjo fotelyje.

– Užeik, Houvi, – tarė Dženkinsas.

Linkstančiais keliais Houvis įžengė į kabinetą. Toks neplaninis posėdis pranašavo blogą žinią, pavyzdžiui, kad drastiškai smuko reitingai, negailestingai apkarpytas biudžetas ar kad jo laukia privalomas subinės tarkavimas.

– Labas rytas, pone Dženkinsai, – pasisveikino Houvis, stengdamasis atrodyti ramus. Jis tyčia žvelgė į akis šefui, o ne kitiems dviem vyrams, spoksantiems į jį taip, tarsi Houvis būtų atvestas į akistatą nusikaltėliui atpažinti.

– Šie vyrai iš FTB.

Houvio sutraukiamasis raumuo ėmė trūkčioti. Prakeikta mokesčių inspekcija. Jau trejus metus jis nepildęs pajamų mokesčio deklaracijos.

– Jie nori užduoti kelis klausimus apie panelę Treivis.

Pajutęs palengvėjimą, Houvis vos nenusijuokė.

– Kas juos domina?

– Ar jūs ją išsiuntėte su redakcijos užduotim? – paklausė Dženkinsas.

– Ee...

Suktas klausimas, ir Houviui reikėjo laiko pasverti atsakymui. Jei atsakys taip, Berė įklimps giliai į mėšlą, o jis nugarmės į tą mėšlą iš paskos. Jei atsakys ne, o Berės nuojauta dėl slapčiausios istorijos pasitvirtins, Houvis neteks dalies laurų.

Jis pažvelgė į FTB agentą prie lango. Vyrukas ir jo kolega atrodė nusiteikę labai rimtai.

– Ne, – atsakė Houvis. – Ji paprašė leidimo kelioms dienoms išvykti, tiria istoriją, aš jai nedaviau tokios užduoties.

– Kokią istoriją? – paklausė agentas prie lango.

– Nežinau. Ji kažką sumanė.

– Ir su jumis neaptarė? – paklausė antrasis agentas.

– Nepasakė nieko konkretaus, nė kokia tema. Tik pasakė, kad reikalas kvepia sensacija.

– Nenumanote, kas tai galėtų būti?

Naujasis bičiulis, su kuriuo jis vakar vakare susipažino bare, klausė to paties.

– Nenumanau, pone.

– Man sunku tuo patikėti.

– Vis dėlto tai tiesa, – tvirtino Houvis. – Bandžiau išpešti iš jos nors kiek informacijos, bet ji nenorėjo smulkiau paaiškinti, kol nesužinos ko nors konkretaus, kas patvirtintų jos nuojautą.

– Esate jos tiesioginis viršininkas, tiesa?

– Taip, pone.

– Ir ničnieko nežinote apie tai, kokią istoriją tiria jūsų reporterė?

Houvis pajuto silpnumą kojose ir kaipmat puolė teisintis.

– Na, turėtumėte suprasti personalo valdymo filosofiją, kartais pavaldiniams leidžiu imtis iniciatyvos. Kai reporteris mano, kad apčiuopė sensacingą istoriją, suteikiu jam šiek

tiek laisvės. Tačiau visi supranta, kad mainais už dosnumą tikiuosi gauti velnioniškai gerą reportažą.

Dženkinsui Houvio žodžiai nepadarė įspūdžio. Jis užkibo už kelių paskutinių Houvio žodžių.

– Tačiau panelės Treivis šią savaitę nėra?

– Teisingai. Ji išvyko, leiskite prisiminti, užvakar ir įspėjo, kad tikriausiai nebus visą savaitę.

– Kur išvyko? – paklausė vienas agentų.

– Man nesakė.

Agentai reikšmingai susižvalgė. Houvis labai norėjo sužinoti, ką slepia jų žvilgsniai.

– Ar stotis apmoka jos kelionės išlaidas? – paklausė Dženkinsas, jo rūstus žvilgsnis tapo dar įdėmesnis.

– Tik su sąlyga, kad ji pateiks reportažą, – Houvis paaiškino, kokį sandėrį jis sudarė su Bere. – Nenorėjau, kad ji tuščiai eikvotų bendrovės pinigus.

Šis tvirtinimas turėjo Houviui uždirbti kelis balus.

– O kaip dėl politikos?

Houvis atsisuko į agentą prie lango.

– Politikos?

– Kokios jos politinės pažiūros? Ji daugiau krypsta į kairę ar dešinę?

Houvis pamąstė.

– Sakyčiau, ji – liberalių pažiūrų. Žinote, visada remia ujamuosius. Moteris, pedikus, užsieniečius ir panašius. Ji balsavo už prezidentą Meritą. – Jis nusišypsojo paniurusiems vyrams. – Neseniai prezidentas atsiuntė jai gėlių. Ji labai didžiavosi.

Nė vienas agentų nesureagavo. Agentas fotelyje paklausė:

– Ar panelė Treivis priklauso kokiai nors organizacijai? Kokiai nors aktyvistų grupei, religinei sektai ar kultui?

– Taip, – atsakė Houvis uoliai linktelėdamas galvą, – ji lanko metodistų bažnyčią.

Vienas agentų išvertė akis. Antrasis paklausė:

– Ar galėtumėte ją pavadinti religine fanatike?

– Ne, ji nepurkštauja, kai išsprūsta riebus keiksmažodis ar panašiai.

– Gal ji jaučia simpatiją kuriai nors konkrečiai politinei frakcijai ar kokiai radikaliai organizacijai?

– Kiek žinau, ne. Nors dalyvavo keliose protesto akcijose.

– Prieš ką?

– Prieš knygų draudimą. Atogrąžų miškų naikinimą. Kad valgomos jūrų kiaulytės, o ne tunai. Dėl panašių dalykų.

– Jokios ardomosios veiklos?

– Ne.

– Ką pasakytumėte apie jos asmeninį gyvenimą?

– Ji apie tai beveik nekalba.

– Meilužiai?

– Nuolatinio neturi.

– Kambario draugai?

– Gyvena viena.

– Artimi draugai?

Houvis papurtė galvą.

– Niekad negirdėjau, kad kokį minėtų. Žinote, ji viena tų moterų, kurios ištekėjo už karjeros.

– O tėvai?

– Mirę.

– Gal žinote jų vardus? Kur jie gyveno?

– Atleiskite. Jie mirė prieš Berei pradedant čia dirbti.

Uoliai stengdamasis būti svarbus ir informatyvus, Houvis beveik pamiršo, kad jie aptarinėja Berę, o ne užkietėjusį kriminalinį nusikaltėlį. Jį ėmė graužti sąžinė. Berė gali būti skausmas subinėj, bet Houvis pasijuto nejaukiai taip atvirai ją aptarinėdamas su federaliniais agentais.

– Ar ji pateko į bėdą? Ką nors iškrėtė?

– Tiesiog įprastas patikrinimas, – atsakė stodamasis iš fotelio agentas. – Ji nuolat skambindavo ir teiraudavosi apie

pirmosios šalies ponios sveikatą, perdėtai domėjosi ponia Merit ir jos buvimo vieta.

Houvis lengviau atsikvėpė.

– Na, po velnių, ji skambindavo kaip draugė. Po Berės interviu jiedvi gana artimai susidraugavo.

Antrasis agentas paaiškino:

– Baltiesiems rūmams kilo įtarimas, kai taip šniukštinėjama apie prezidentą ir jo šeimos narius.

Agentai padėkojo Dženkinsui ir Houviui už sugaištą laiką ir išėjo.

Tačiau Houviui nepavyko taip lengvai paspruktí.

– Ar nuo manęs ką nors slepiate? – nuožmiu žvilgsniu tarsi pančiais supančiodamas Houvį paklausė Dženkinsas.

– Ne, pone.

– Apie ką ta jos sensacinga istorija?

– Kaip jau sakiau agentams, kaip Dievą myliu, nežinau. Tačiau Berė sakė, kad palyginti su šia istorija Votergeito skandalas atrodys kaip viščiukų lesalas.

– Tai istorija politinė?

– Berė to nesakė. Tik kad sensacinga.

Dženkinsas nukreipė smilių į Houvį.

– Nepakęsiu, kad mano televizijos stotyje dirbtų radikali beprotė.

– Pone, Berė – ne beprotė. Ji gera reporterė. Jūs pats tai pažymėjote savo tarnybiniame pranešime.

– Niekada nesiunčiau jai jokio tarnybinio pranešimo. Kokias čia tauškiate nesąmones, Fripai?

– Džordžai.

Vanesa nebuvo tikra, ar ją išgirdo, bet gydytojas atsigręžė ir nusišypsojo.

– Džiaugiuosi matydamas jus prabudusią. Kaip jaučiatės?

– Nekaip.

Ją pykino ir buvo sunku susikaupti, nes gydytojas akyse dvejinosi. Ponia Merit tarsi per miglą prisiminė nemalonų vaizdą. Džordžas jai suleido vaistų, kad užmigdytų. Atrodė, labai seniai.

– Kas man? Kur Deividas?

– Mudu su prezidentu sutarėme, kad jums reikalingas visiškas poilsis, lovos režimas, todėl perkėlėme jus čia.

Jis patapšnojo Vanesai per ranką, bet ji tikriausiai to nebūtų pajutusi, jei nebūtų į ją žiūrėjusi. Į veną pro įbestą adatą lašėjo skaidrus tirpalas.

Vanesos dėmesį patraukė žmogysta kitapus lovos.

– Aš – Džeinė Gaston, – prisistatė žmogysta.

Moteris buvo maždaug penkiasdešimt penkerių, plataus, malonaus veido, trumpais žilstelėjusiais plaukais.

– Ponia Gaston budi prie jūsų kiaurą parą, – paaiškino Džordžas. – Ji puikiai jumis rūpinasi, o jūs – ideali pacientė.

Vanesa sutriko. Kambarys jai buvo miglotai pažįstamas, tik niekaip neprisiminė, kur jį mačiusi anksčiau.

– Kodėl pastatyta lašelinė?

– Kad neišsektumėte, – paaiškino gydytojas. – Jūsų organizmas visiškai nesulaiko skysčių.

Slaugytoja matavo Vanesai kraujospūdį.

– Ar aš sergu? – apimta panikos paklausė Vanesa.

Ko jai nesako? Gal ji papuolė į avariją ir neteko kojos? Gal serga vėžiu? Gal kas į ją šovė?

Šias bauginančias galimybes akimirksniu išstūmė siaubą kelianti tikrovė – ją čia uždarė Deividas.

– Kur Deividas? Noriu su juo pasikalbėti.

– Prezidentas šiandien išvykęs į Vakarų pakrantę, – atsakė Džordžas maloniai šypsodamasis. – Tikiuosi, šįvakar grįš. Galbūt galėsite su juo pasikalbėti vėliau.

– Kodėl mane prižiūri slaugytoja? Ar aš mirštu?

– Kaip jums ir į galvą šovė, ponia Merit. Atsigulkite, – paliepė Džordžas švelniai spausdamas Vanesai petį, nes ji bandė atsisėsti. Jis pažvelgė į Džeinę Gaston. – Reikėtų dar suleisti raminamųjų.

– Bet, daktare Alanai...

– Prašyčiau, ponia Gaston.

– Klausau, daktare, – atsakė ji ir išėjo iš kambario.

– Kur mano tėvas? – paklausė Vanesa. Jos balsas net jai pačiai atrodė slopus ir silpnas. – Noriu pamatyti tėtį. Paskambinkite jam. Pasakykite, kad atvyktų manęs pasiimti.

– Atsiprašau, negaliu, Vanesa. Pirmiausia privalau gauti Deivido pritarimą.

Slaugytoja grįžo su švirkštu. Ji suleido Vanesai vaistus į šlaunį.

– Jūs pasijusite geriau, jei atsipalaiduosite ir leisite jumis pasirūpinti, – švelniai tarė Džordžas.

– Kas man? Ar kūdikis dar negimė?

Džeinė Gaston pažvelgė į daktarą Alaną.

– Vargšelė. Ji mano vis dar esanti nėščia.

Džordžas niūriai linktelėjo galvą.

– Mano kūdikis, – kūkčiojo Vanesa. – Kur mano kūdikis?

– Išeikime, tegul ji pailsi.

– Ne, prašau, – Vanesos balsas gergždė, – nepalikite manęs. Jūs visi manęs nekenčiate. Žinau. Ką nuo manęs slepiate? Mano kūdikis negyvas, tiesa?

Daktaras Alanas davė ženklą slaugytojai kartu su juo išeiti iš kambario. Ponia Gaston tyliai uždarė duris.

Vanesa įnirtingai bandė kažką prisiminti. Kai ką svarbaus, bet niekaip nepajėgė. Ji turi susitelkti, prisiminti. Ji privalo. Tačiau ką?

Tada iš jos krūtinės išsiveržė dejonė. Ji prisiminė kūnelį be gyvybės ženklų, kurį iškėlė iš lopšio. Vanesa išgirdo savo klyksmo aidą, visai tokį pat, koks tą vakarą nuskambėjo Baltųjų rūmų koridoriais.

– Mano kūdikis, – kūkčiojo ji. – Mano kūdikis. O Dieve. Atleisk man.

Sielvartas ne išsekino, atvirkščiai, suteikė jai jėgų. Vanesa nelabai suvokė, ko siekia, bet čia daugiau bejėgė negulės. Nejausdama skausmo ji nusiplėšė pleistrą. Juo prie rankos buvo pritvirtinta lašelinės adata. Vanesa nurijo kylantį pykinimą ir iš venos ištraukė mažą kateterį.

Vanesa pamėgino atsisėsti, bet vėl išsitiesė paslika, tarsi kokia pikta jėga būtų ją prikausčius prie lovos. Sukaupusi visas jėgas ir valią galiausiai atsisėdo. Kambarys pasviro. Atrodė, kad medžiai, kuriuos mato pro langą, auga keturiasdešimt penkių laipsnių kampu. Vanesa sužiaukčiojo, bet sausai.

Atrodė, smegenys neperduoda signalų kojoms. Prireikė penkių minučių ir milžiniškų pastangų, kad Vanesa nuleistų jas per lovos kraštą. Tada tabalavo kojomis virš grindų, slopindama pykinimą ir mėgindama įveikti nesiliaujančias svaigulio bangas. Galų gale sukaupė drąsą, ištvermę, nuslydo nuo čiužinio krašto ir atsistojo ant grindų.

Bet kojos nelaikė. Ji susmuko prie lovos ir gulėjo ten kūkčiodama ir sunkiai kvėpuodama, neturėdama jėgų nei atsistoti, nei pasikviesti pagalbos. Ji norėjo numirti.

Ne. Tebūnie prakeikta, jei šitaip palengvins jiems padėtį.

Sukaupusi ryžtą, Vanesa tarsi primityviausia būtybė ropojo grindimis, ranka, pėda, petimi, kulnu palengvėle stumdamasi į priekį.

Kai galiausiai pasiekė duris, Vanesa buvo permirkusi prakaitu. Jos plaukai ir naktiniai marškiniai prilipo prie odos. Vanesa susirietė tarsi vaisius įsčiose ir ilsėjosi. Ją krėtė drebulys, nes prakaitas džiūvo.

Pagaliau ji pakėlė galvą ir pažvelgė į rankeną. Ši atrodė nepasiekiama kaip mėnulis. Vanesa mėgino daužyti duris, bet rankos tepajėgė lengvai tekšnoti. Remdamasi delnais į vėsias grindis prišliaužė prie durų ir, įtempusi rankų bei krū-

tinės raumenis, iš pradžių pritraukė vieną koją, paskui kitą, o tada atsiklaupė ant kelių.

Ji abiem plaštakom sučiupo rankeną, ją pasuko ir vėl susmuko atsirėmusi į duris. Jos staiga atsivėrė, ir Vanesa išvirto į koridorių. Susitrenkusi petį pajuto aštrų skausmą rankoje.

– Ponia Merit! O Dieve! Daktare Alanai!

Riksmai. Bėgančių žmonių kojų bildėjimas. Rankos, pakištos po pažastimis, keliančios ją.

Šlubčiodama ir išsekusi Vanesa svirduliavo tarp dviejų slaptosios tarnybos agentų, tempiančių ją atgal į lovą.

Daktaras Alanas, paėmęs agentams už alkūnių, pasivėdėjo juos į šalį.

– Ačiū, ponai.

– Gal iškviesti greitąją? – paklausė vienas.

– Nereikia, – atsakė daktaras Alanas ir ėmė stetoskopu klausytis Vanesos širdies. – Ponia Gaston, prašau atnešti dar vieną lašelinę.

Antrasis agentas paklausė, ar nereikėtų skambinti prezidentui arba ponui Martinui. Gydytojas atsakė paskambinsiąs pats, kai tik ponios Merit būklė stabilizuosis. Abu agentai pasišalino.

– Suriškime ją tramdomaisiais raiščiais, – paliepė Džordžas slaugytojai. – Rankas ir kojas.

– Ar neperlenksime lazdos?

– Negalime rizikuoti, ji vėl pakiltų iš lovos ir pargriūtų, ponia Gaston.

– Aš mielai jai padėsiu, jei ji norės keltis, daktare Alanai. Tiesą sakant, jai būtų ne pro šalį pasivaikščioti. Manau, duodame jai per daug raminamųjų.

– Vertinu jūsų nuomonę, – atsakė Džordžas tonu, kuris visai nederėjo su jo žodžiais, – bet pats žinau, kas geriausia mano pacientei. Prašau vykdyti mano nurodymus, nes jie – ir Jungtinių Valstijų prezidento nurodymai. Ar aišku?

– Taip, daktare Alanai.

Vanesa buvo užsimerkusi, bet girdėjo didumą pokalbio, nors kai kurių žodžių prasmė jai nebuvo aiški. Kodėl ji negali atsikelti, jei nori?

Kur Deividas?

Kur tėvas?

Kur ji atsidūrė?

Gal pragare?

Tikrai pragare.

– Kur?

– Vajominge.

– Šūdas!

Pranešęs šią blogą naujieną prezidentui, Spensas nutilo ir toliau bėgo šalia. Klausėsi spalvingų žodžių šėlsmo. Meritas vartojo kalbą, kurios išmoko iš tėvo, dirbusio Biloksio laivų statykloje.

Merito kilmė buvo atskleista per pirmąją jo rinkimų kampaniją siekiant vietos Kongrese. Kai atėjo metas balotiruotis į prezidentus, rinkėjai žinojo, kad Meritas neskendėjo turtuose ir privilegijose. Jo motina buvo virėja viešųjų mokyklų sistemoje, bet iš dviejų atlyginimų gyvenanti šeima retai kada būdavo moki. Jie niekada neturėjo nuosavo namo. Deividas Meritas vaikystę praleido antrarūšiame vagonėlių parke.

Rinkimų komitetas nesistengė nuslėpti vargingos Merito praeities, greičiau plačiai reklamavo kandidatą kaip amerikietiškos svajonės įsikūnijimą. Jis buvo dvidešimt pirmo amžiaus Abraomas Linkolnas. Meritas įveikė didžiausius sunkumus, kad eitų aukščiausias pasaulyje pareigas. Žinoma, nepaprastai padėjo senatoriaus Armbrusterio pamokos, bet prieš tai senatoriaus dėmesį atkreipė paties Merito intelektas ir ryžtas.

Vis dėlto gėdingas jaunojo Merito skurdas nebuvo prikišamai reklamuojamas. Visi žinojo, kad abu jo tėvai buvo alkoholikai. Deividas anksti turėjo pasirūpinti savimi, nes tėvai įjunko į taurelę, kol galiausiai mirtinai nusigėrė. Jis leido sau apsvaigti vienintelį kartą – per tėvo laidotuves. Jis pasigėrė švęsdamas laisvę, išsivadavęs iš dviejų žmonių, kurių neapkentė visą laiką, kiek tik prisimena.

Spensas pažvelgė į prezidentą.

Kaip paprastai, jo pykčio protrūkis truko trumpai. Meritas nutilo, tik ritmingai kvėpavo. Spensas pasirinko šį metą, kad praneštų nerimą keliančią žinią, tai buvo asmeninės svarbos dalykas ir jam reikėjo visiško slaptumo. Bėgimo takelyje jų pokalbio nenugirs slaptosios tarnybos agentai, jie bėga atsilikę per kelis metrus. Jie puikiai žino, kad kai prezidentas kalbasi su Spensu, per daug artintis nevalia. Visi jų pokalbiai griežtai slapti.

– Iš kur žinai, kad Berė Treivis buvo Vajominge? – susierzinęs paklausė prezidentas.

– Jos jau dvi dienos nėra namie. Šunį atidavusi į šunų prieglaudą.

– Aš neklausiu, ar ji buvo išvykusi iš miesto, – piktai kirto Meritas. – Klausiu, iš kur žinai, kad ji buvo Vajominge.

Spensas nesileido išmušamas iš vėžių. Susierzinimą, net prezidentų, *ypač* prezidentų, jis laikė silpnybe.

– Kol buvote Kalifornijoje, pasikalbėjau su tuo mulkiu, pas kurį dirba Berė. – Jis papasakojo Meritui, kaip susitiko su Houviu Fripu vietos bare. – Tas vyrukas – tikras bukagalvis. Tačiau net ir tai turėdamas omenyje, nemanau, kad jis žinotų, kur buvo išvykusi Treivis, nes vakar rytą televizijos stotyje dviem FTB agentams papasakojo tą pačią istoriją. Agentai sakė, kad nuo Fripo dvokė baime. Jei būtų ką nors žinojęs, būtų išklojęs.

– Ar apieškojote jos namą?

– Oficialiai – ne, – atsakė Spensas. – Neturėjome orderio ar svarios priežasties jo prašyti.

– O ką padarėte neoficialiai?

– Neoficialiai jį apieškojo geriausias šios srities specialistas, – pranešė Spensas šaltai šypsodamasis. – Jam pasirodė, kad Treivis mėto pėdas. Jis nerado nė vieno raštelio, lapelio ar čekio, nieko, kas galėtų byloti, kad ji išvyksta ar kodėl išvyksta. Tik rado kelias iš bibliotekos paimtas knygas apie moterų psichikos sutrikimus ir KSMS, jų grąžinimo terminas praėjęs.

Meritas nusišluostė suprakaitavusią kaktą.

– Ji vis dar šniukštinėja.

– Aš irgi taip manau. Aptikome jos automobilį Nacionalinio oro uosto stovėjimo aikštelėje, tada patikrinome visų per kelias pastarąsias dienas išskridusių keleivių sąrašus. Ji keliavo ne savo vardu ir jos sąskaitose nebuvo jokių nuskaitymų iš kredito kortelių.

Prezidentas sustojo. Spensas taip pat. Slaptosios tarnybos agentai mindžikavo šiek tiek atokiau.

– Ji siaubingai paranojiška, – pasakė Meritas.

– Teisybė. Neradę jos pavardės keleivių sąrašuose, apklausėme oro bendrovių agentus ir radome vieną, kuris jai pardavė bilietą. Treivis keliavo svetima pavarde ir už bilietą iki Džekson Holo sumokėjo grynaisiais. Oro bendrovės darbuotojas atpažino ją iš nuotraukos.

– Ji nuvyko susitikti su Grėjumi.

– Ji nuvyko susitikti su Grėjumi, – patvirtino Spensas, jo veidas buvo toks pat niūrus kaip prezidento. – Bent jau tokią galime daryti prielaidą.

Susimąstęs Meritas žvelgė į tolį.

– Jis nekenčia žurnalistų. Nemanau, kad su ja kalbėsis.

– Viliatės?

– Po velnių, – nusikeikė Meritas, sprigtu nuo nosies galiuko numušdamas prakaito lašelį. – O jei pavėlavome? Jeigu ji pasikalbėjo su Grėjumi ir jis ką nors jai papasakojo...

– Tada turėsime rūpesčių, – atsakė Spensas.

– Prasidės rinkimų metai, negalime sau leisti nė mažiausių rūpesčių.

– Sutinku, – pritarė Spensas, įdėmiai žvelgdamas prezidentui į akis. – Manau, turime užsitikrinti, kad ta reporterė tylėtų.

Prezidentas linktelėjo galvą ir vėl pasileido ristele.

– Padaryk viską, kas, tavo nuomone, reikalinga.

Spensas bėgdamas susigretino.

– Nedelsdamas tuo pasirūpinsiu.

Tryliktas skyrius

– Kokį čia šūdą mali? FTB?

– Taip sakė Houvis.

Berė apžiūrinėjo save veidrodyje, kalbėdama tarpmiestiniu telefonu su Dienraščiu iš Džekson Holo motelio kambario. Dėl menko apšvietimo ar dėl įtampos ji atrodo tokia išblyškusi?

– Du agentai atvyko į WVUE ir klausinėjo Houvį apie mane. Agentai mirtinai jį išgąsdino. Jis apsišiko. Tiesiogine prasme. Jis man kuo išsamiausiai išklojo smulkmenas, – net nepadoru kartoti, – kaip sutriko jo žarnynas, – Berė papasakojo Dienraščiui viską, ką prisiminė girdėjusi iš Houvio.

– Tai visai nejuokinga, Bere.

Vienas apsaugos mechanizmų, kuriuos Berė išsiugdė dar vaikystėje, buvo sardoniškas humoras. Šį kartą jis nesušvelnino grėsmingos padėties. Berė tikėjosi, kad Dienraštis išsklaidys jos nuogąstavimus, bet jis juos tik sustiprino.

– Ką apie tai manai?

– Manau, kad privertei tuos žmones sunerimti.

– Kokius žmones?

– Galbūt tik Daltoną Nilį. Tavo nesiliaujantys telefono skambučiai suerzino Baltųjų rūmų spaudos sekretorių; jie netiesiogiai leidžia suprasti, kad sekretorius sako ne visai

tiesą apie pirmosios šalies ponios savijautą. Jo būdas tau pasakyti, kad liautumeisi – užsiundyti ant tavęs federalus.

– O jei nesiliausiu?

– O jeigu nesiliausi, – atsiduso Dienraštis, – gali būti, kad suerzinsi visus iki pat Ovaliojo kabineto. Gal Houvis pateikė kokių nors versijų?

– Jam ir Dženkinsui buvo pranešta, kad ši apklausa – grynas formalumas, o tada Houvis jiems pasakė, kad mano domėjimasis Vanesa – viso labo draugiškų santykių po interviu plėtojimas.

– Ar jie patikėjo?

– Atrodo, taip. Galbūt tuo viskas ir baigsis.

– Galbūt.

Berė pasiguodė:

– Dienrašti, mes sutinkame dėl dalyko, kuriuo nė vienas netikime.

Kurį laiką abu tylėjo, buvo girdėti tik Dienraščio švokštimas į telefono ragelį. Galiausiai jis paklausė:

– Vos nepamiršau. Kaip elgėsi Bondurantas?

Berei širdis nukrito į kulnus. Kaip elgėsi Bondurantas? Lovoje ar iš jos išlipęs? Lovoje jis buvo velnioniškai fantastiškas. Išlipęs...

– Maždaug taip, kaip tikėjausi. Buvo nedraugiškas, nekalbus.

– Tai jis tavęs nesutiko išskėstomis rankomis?

Galima ir taip sakyti.

– Na, ne visai apsidžiaugė.

– Ar pakalbėjus reikalai nors kiek paaiškėjo?

– Nė kiek. Bent jau sąmoningai jis nieko nepasakė. Esu tikra, kad jį su Vanesa sieja stiprūs jausmai.

– Manai, kad jie darė bjaurius dalykus?

– Nežinau, ar jie nuėjo iki galo, bet Bondurantas jaučia jai sentimentų. Vieną akimirką, kai buvo praradęs budrumą,

Bondurantas sielojosi, ką Vanesai teko iškentėti. Spėju, jis turėjo omeny Vanesos širdgėlą dėl kūdikio mirties.

– Niekada nespėliok, Bere. Negi manęs nesiklausai? Negi nesimokai? Rink faktus.

– Na, neketinu antrą kartą su juo kalbėtis, jei atspėjau, ką siūlai. Bondurantas man liepė užmiršti šią istoriją, negana to, užmiršti ir jį. Užmiršiu. Parengsiu reportažą ir be Bonduranto pagalbos.

– Kas tau užėjo?

– Ničnieko.

Dieve, ji numirtų, jei Dienraštis sužinotų, kad dėl kelių seksualinės palaimos minučių ji paaukojo savo žurnalistinį padorumą ir objektyvumą.

– Gerai, – pasakė Dienraštis, nors balsas išdavė, kad Berė jo neįtikino. – Tiesiog man atrodo, kad tu siaubingai teisiniesi.

– Nerimauju dėl savo reportažo.

– Vadinasi, jo neatsisakai?

– Nieku gyvu. Ar kur girdėta, kad kukli reporterė priverstų sukrusti FTB agentus? Juo daugiau durų man prieš nosį užsitrenkia, juo labiau įsitikinu, kad nuo manęs kai kas slepiama.

– Kada grįžti?

– Rytoj. Seksiu pėdsakais Vašingtone. Gal kas nauja girdėti apie Vanesą?

– Jokių naujienų.

– Rytoj vakare grįžusi namo tau paskambinsiu.

– Puiku, – atsakė Dienraštis, nors žodis „puiku“ nuskambėjo liūdnai. – Bere? Jei susidursi su kokia bjaurastim... Na, tiesiog būk atsargi. Gerai?

Berę sujaudino Dienraščio rūpestis, ji ilgėjosi bičiulio. Net baigusi kalbėti tebelaikė ranką ant telefono ragelio nenorėdama nutraukti ryšio. Dienraštis jai buvo daugiau nei šeimos narys ar draugas, artimesnis nei jos tikrieji gimdytojai.

Išvargusi ji nuėjo į vonios kambarį ir ėmė rengtis. Veidrodis virš kriauklės nebuvo gailestingesnis už kabantį virš tualetinio stalelio miegamajame. Berė atrodė tarsi baidyklė. Nesidažiusi jau trisdešimt šešias valandas. Tušas sulipęs, akys kasdien smenga vis gilyn. Berei trisdešimt treji. Kaip ji atrodys, kai sulauks keturiasdešimt trejų? Penkiasdešimt trejų? Berė neturėjo su kuo savęs palyginti. Motina gyveno taip trumpai.

Berė atitraukė dušo užuolaidą ir paleido vandenį. Kai vandens čiurkšlės palietė krūtinę, Berė aiktelėjo ir pažvelgė į krūtis – kodėl jas gelia? Nežymūs, rausvi įbrėžimai. Jie atsirado nuo žandenų.

Dieve, ką ji padarė?

Berė pakišo galvą po dušo galvute trokšdama, kad stipri čiurkšlė ištrintų jos prisiminimus apie Grėjų Bondurantą. Nuogas jis atrodė lieknas, stiprus ir lankstus. Jo kūnas nebuvo tobulai jaunatviškai glotnus. Jis regėjęs ir šilto, ir šalto. Tačiau tie randai kūną darė dar patrauklesnį, dėl žilstančių smilkinių ir raukšlių palei akis veidas atrodė išraiškingesnis.

Trinkdamasi šampūnu galvą, Berė pamanė, kad jai reikia pailsėti. Iš nuovargio ir streso ji darosi jausminga ir pavojingai mąsli. Iš pradžių galvojo apie Dienraštį. Vėliau apie savo tėvus. O dabar apie aukštą, liemeningą vyrą žydromis tarsi lazeriai akimis ir negailestinga burna.

Ar tėtis jūsų nemylėjo?

Ne, pone Bondurantai, jis manęs nemylėjo. Mamos taip pat.

Jei tėtis būtų ją mylėjęs, nebūtų apgaudinėjęs. Kodėl jis visą vedybinį gyvenimą buvo jai neištikimas? Kodėl meluodavo mamai, išsisukinėdavo ir plūsdavosi per naktis, Berei tos naktys buvo kupinos kančių ir siaubo. Kodėl jis kankino šeimą leisdamasis į meilės nuotykius, kol galiausiai mirė nuo širdies smūgio Las Vegaso viešbučio kambaryje, nes jo to mėnesio mergšė kokosų aromato žele trynė jam strėnas? Jam net neužteko padorumo garbingai numirti.

O ką padarė buka, kvaila Berės motina? Ar ji nors kartą prikišo tėvui, kad šis sulaužė santuokos įžadus? Ar nors kartą subarė, kad visai nesirūpina dukra, kad per savo dulkinimąsi neturi laiko dukrai, kuri jau suaugo? Ar aprėkė jį, kad yra labiausiai nemylintis ir nedėmesingiausias tėvas per visą žmonijos istoriją? Net kai tėvas mirė, ar kam nors pasakė, kad jis buvo didžiausias visų laikų šunsnukis?

Ne. Ji kuo iškilmingiausiai palaidojo vyrą ir, negalėdama be jo gyventi, parėjusi namo išgėrė visą buteliuką tablečių.

Dvejos laidotuvės per savaitę.

Taip, pone Bondurantai, jūs tikrai palietėte jautrią stygą.

Berė išėjo iš dušinės ir paėmė rankšluostį. Ji domėjosi psichologija. Buvo skaičiusi ta tema knygų ir mačiusi pokalbių laidų. Tėvų atstumtos mergaitės paprastai elgdavosi dvejopai: arba tapdavo nimfomanėmis, siekdamos po ranka pasitaikiusio vyro meilės ir dėmesio, arba apskritai atstumdavo vyrus, teikdamos pirmenybę moterims.

Berė nesielgė nei vienaip, nei kitaip.

Ji netapo šliundra, trokštančia vyrų dėmesio ir tik per juos pajuntančia savo vertę. Nenuėjo ir kitu keliu. Jos seksualinį apetitą sužadindavo tik vyrai. Su fiziškai patraukliu, savaip žaviu ir bent kiek intelektualiu vyru Berei seksas teikdavo didžiulį malonumą. Vis dėlto ji laikėsi griežtos taisyklės – pati parinkdavo santykių vietą, laiką, kas leidžiama, o kas ne. Šiuos santykius ji vadindavo akimirkomis.

Iki šio ryto nuotykio.

Ji dar niekada šitaip nebuvo praradusi savikontrolės. Toks neapgalvotas, nerūpestingas, beatodairiškas pasidavimas aistrai – pavojingas psichikai. Berė turėjo pavyzdį – motiną. Ji davė sau įžadą niekada nekartoti fatališkos motinos klaidos aklai įsimylėti ir leisti, kad mylimasis ją skriaustų.

Berė buvo pasirengusi dalytis savo kūnu, kai apima geismas ir leidžia aplinkybės. Tačiau prisiekė sau niekada neleisti, kad būtų išdulkinta jos galva, o juolab širdis.

Grėjus pabudo kaip tik laiku, kad spėtų pamatyti prie veido artėjant pagalvę.

Nevalingai siekė po pagalve pakišto pistoleto, bet rankas jam iš abiejų pusių prispaudė pora kelių ir užpuolikas užropojo ant krūtinės. Grėjus įsitempė ir mėgino priešintis. Jis išsirietė. Stengėsi įkvėpti, jam trūko oro.

O šunsnukis juokėsi.

Akimirksniu, dar nespėjus užpuolikui numesti pagalvės į šalį, Grėjus atpažino juoką ir išvydo išsišiepusį Spenserio Martino veidą.

– Seni, tu čia, užkampyje, visai suglebai.

Grėjus nustūmė jį ir išsirito iš lovos.

– Prakeiktas beproti, galėjau tave nužudyti.

– Ar ne atvirkščiai? – paklausė Spensas vis dar juokdamasis. – Tai *aš* galėjau tave nužudyti.

– Ką čia, po velnių, veiki, įsmukai į mano namus ir žaidi keistus žaidimus? Jėzau, kelinta dabar valanda? Man reikia nusičiurkšti.

– Džiaugiuosi tave matydamas, – pareiškė Spensas, lydėdamas Grėjų iki pat vonios durų. – Netekai kelių kilogramų svorio.

Grėjus pastvėrė džinsus, kabančius vonios kambaryje ant durų. Įlindęs į juos, jis nužvelgė buvusį kolegą.

– O tu kelis kilogramus priaugai. Baltųjų rūmų virtuvės šefas, matyt, išmano savo darbą.

Spensas vis dar šypsojosi.

– Žinai, ko mums labiausiai trūko, kai pasitraukei?

– Mano žavesio?

– Kaip tik jo. Dauguma žmonių lenda su manim bučiuotis. Esu patikimas prezidento patarėjas ir geriausias jo draugas. Kad ir koks būčiau storžievis, žmonės neriasi iš kailio, kad pabučiuotų man į subinę. O tu, Grėjau, su visais elgiesi vienodai. Kaip su šūdais.

– Štai kodėl tu čia. Pasiilgai manęs?

Jis nusivedė Spensą į virtuvę. Name buvo tik vienas laikrodis, jis kabėjo virš viryklės. Grėjus pasižiūrėjo, kuri valanda. Beveik šviesu. Nuo to laiko, kai šiame kambaryje linksminosi su Bere Treivis, praėjo dvidešimt keturios valandos. Koks keliantis nerimą sutapimas.

– Tau niekada nesisekė juokauti, Grėjau. Tačiau su tavim buvo gera. Tu buvai naudingas.

Grėjus metė iškalbingą žvilgsnį į Spensą.

– Taigi buvau. Atsidurdavau ten, kur jums manęs labiausiai prireikdavo. – Jis dar kurį laiką žvelgė Spensui į akis, tada nusuko žvilgsnį. – Kavos?

– Neatsisakyčiau. Gal turi ko užkrimsti?

Grėjus paruošė sočius pusryčius, panašiais vakar maitino Berę. Jiems valgant, tylą trikdė tik įrankių skimbčiojimas į lėkštes. Paskui Spensas paklausė:

– Ar taip čia būna visada?

– Kaip?

– Šitaip tylu.

– Ne, – atsakė Grėjus, pastumdamas į šalį kavos puodelį. – Paprastai būna tyliau. Niekas nekalba.

– Grėjus – vienišius, – pasakė Spensas. – Stiprus, tylus ir ryžtingas didvyris, vengiantis viešumo ir norintis gyventi kaip atsiskyrėlis. Po velnių! Apie tai kuriamos legendos. Kas žino? Gal po šimto metų mokiniai apie tave trauks liaudies dainas.

Grėjus tylėjo.

Po įkaitų išlaisvinimo misijos jį apspito leidėjai ir kino prodiuseriai, pasiryžę pavojingą jo gyvenimo nuotykį paversti pramoga. Jie siūlė stulbinančias pinigų sumas, tačiau Grėjaus nesugundė. Jis buvo susitaupęs užtektinai pinigų, kad galėtų nusipirkti šį ūkį ir maloniai leisti dienas visą likusį gyvenimą. Grėjus tenorėjo būti nuošaliai nuo žmonių, kaip tik šitaip dabar gyveno.

Grėjus nurinko lėkštes nuo stalo ir sugrįžo nešinas kavinuku, iš jo abiem vėl įpylė kavos. Galiausiai jis grįžo prie klausimo, ko Spensas atvyko į Vajomingą.

– Atsakymas labai paprastas – dėl tavęs, – atsakė Spensas. – Deividas mane su užduotim išsiuntė į Siatlą. Pamaniau, užsuksiu pas tave ir pažiūrėsiu, kaip gyveni, jei jau atskridau į šiuos kraštus.

Deividas galėjo su užduotimi išsiųsti Spensą, tačiau Spenso užduotys nebūdavo paprastos. Bet kurį jo veiksmą skatindavo daugybė motyvų. Šitaip jis apsidrausdavo. Jis turėjo atsarginių variantų, jei jo veiksmus imtų kruopščiai tirti federalai. Spensas buvo neginčijamai geriausias visoje pėstininkų ir žvalgybos divizijoje. Jis puikiai valdė viską: ginklus, žvalgybos ir išlikimo metodus. Spensas buvo bebaimis. Robotas. Grėjus nenustebtų jo galvoje vietoj smegenų pamatęs kompiuterį. Ar variklį krūtinėje, kur turėtų būti širdis.

Grėjus buvo įsitikinęs, kad priešais jį sėdintis vyras neturi sielos.

– Meluoji, Spensai.

Spenseris Martinas net nemirktelėjo.

– Suknistai teisingai atspėjai – meluoju. Ir prisipažinsiu – džiaugiuosi, kad sugavai mane meluojant, Grėjau. Esi toks pat įžvalgus. Nepraradai proto aštrumo. – Spensas palinko į priekį. – Jis nori, kad tu grįžtum.

Nors Grėjus ir nustebo, išliko santūrus.

– Deividui tavęs reikia Vašingtone, – spaudė Spensas.

– Nė velnio.

– Išklausyk mane, – kreipėsi Spensas, pakeldamas abi rankas. – Deividas išdidus. Po velnių, neprivalau tau šito aiškinti. Jis užsispyręs ir ryžtingas, be to, jam sunkiausia nusilenkti ir atsiprašyti, kad pasielgė neteisingai.

– Tai atsiuntė tave, kad už jį atsiprašytum.

– Aš ne keliaklupsčiauju, o prašau Deivido vardu, kad savo subinę sugrąžintum į Vašingtoną, kur jai ir vieta.

– Mano subinei vieta ten, kur ji dabar.

Spensas pro langą pažvelgė į įspūdingą kraštovaizdį.

– Tu nesi Grizlis Adamsas, Grėjau.

– Man patinka kalnai.

– Man taip pat. Į juos šaunu kopti, nuo jų slidinėti ir traukti tirolietiškų dainų. Laikyk šį ūkį atostogoms, bet grįžk su manim į Vašingtoną. Švaistai savo talentą. Prezidentui tavęs reikia. Man tavęs reikia. Šaliai tavęs reikia.

– Sukrečianti kalba. Kas tau ją parašė? Nilis?

– Kalbu rimtai.

– Šaliai manęs reikia? – prunkštelėjo Grėjus. – Netaukšk nesąmonių. Šaliai visiškai nesvarbu, gyvas aš ar miręs. Atlikau darbą, kurį buvau išmokytas atlikti. Šalis iš manęs nieko daugiau neprašė, ir aš, po paraliais, nieko iš jos daugiau neprašiau. Yra taip, kaip yra.

– Gerai, pamiršk patriotinę pareigą. O kaip dėl Deivido?

– Po velnių, aš jam nereikalingas. Jo reitingai pakilo į nepasiekiamas aukštumas. Opozicija paaukos kokį vargšą šunsnukį, kad jis kitais metais siektų prezidento posto, bet tai bus brangi ir beprasmė mankšta, nes Deividas tikrai bus išrinktas antrai kadencijai. Aš jam reikalingas kaip šunvotė ant subinės.

– Ne visai.

Spensas atsistojo, pasirąžė ir pažvelgė pro langą. Saulė jau buvo pakilusi, tad atsivėręs vaizdas gniaužė kvapą. Atrodė, kad kalnų viršūnes dengiantis sniegas apibarstytas aukso dulkelėmis.

– Turim bėdų dėl Vanesos, – pasakė Spensas, – gali tapti granata.

– Kokių bėdų?

Spensas atsisuko.

– Kūdikio mirtis. Ji pakvaišo.

– Bet kuri motina pakvaištų.

Spensas papurtė galvą.

– Čia ne tik tai. Širdgėla sukėlė daugiau rūpesčių. Iš tiesų jos negalima palikti vienos. – Jis papasakojo Grėjui, kad Vanesa šiuo metu yra Hai Ponte, prižiūrima Džordžo Alano ir ištisą parą budinčios slaugytojos. – Deividas bijo, kad ji gali iškrėsti ką nors neprotinga.

– Turi omenyje, gali susižaloti?

– Tai tik spėlionės. Kad ir kaip ten būtų, Deividas mano, kad jei tu sugrįžtum, paveiktum ją raminamai.

– Jis pervertina mano gydomuosius gebėjimus. Be to, jei pats nepajėgia susitvarkyti su žmona, ko tikisi iš manęs?

– Tikisi, kad padėsi užgniaužti naujas paskalas apie jų santuoką, – tiesmukai atsakė Spensas. – Pastaruoju metu Vanesa dažnai būdavo išvykusi. Žinai, ką žmonės kalba. Pasklido gandai. Darni santuoka labai padėtų Deividui būti perrinktam. Irstanti santuoka būtų pragaištinga. Jei sugrįžtum, šie gandai būtų užgniaužti visiems laikams. Deividas gal ir atlaidus, bet jis niekada vėl nepriimtų į darbą buvusio žmonos meilužio.

Grėjus taip smarkiai sugriežė dantimis, kad net žandikaulius suskaudo. Jis sugniaužė kumščius po stalu.

– Padėtį dar labiau blogina ta reporterė. – Spensas grįžo prie kėdės. – Berė Treivis. Ji užduoda klausimus, kurie per daug asmeniški, kad juos būtų galima laikyti guodžiančiais. Jos kvalifikacija menka. – Padėjęs ranką ant nešiojamojo kompiuterio, kurį visada vežiodavosi, Spensas trumpai apibendrino Berės Treivis profesinę biografiją. – Tačiau nuo to laiko, kai Vanesa sutiko duoti interviu, reporterė dedasi geriausia pirmosios šalies ponios drauge ir patikėtine. Ji nevykėlė, bet biliarde kartais pavojingiausias gali būti karambolis.

– Ji pavojinga. Buvo čia.

– Čia? Kada?

– Vakar.

Spensas delnais persibraukė veidą.

– Manėme, kad ji šniukštinėja tik Vašingtone, bet jei surado tave, vadinasi, rimtai nusiteikusi.

– O taip, ji nusiteikusi rimtai. Turėjo visą kuprinę bulvarinių laikraščių iškarpų apie mane ir Vanesą. Buvo padariusi namų užduotį ir pasirengusi medžioklei. Pasakiau jai, kad neturiu ką papasakoti apie Meritus ir nenoriu girdėti, ką apie juos pati man gali papasakoti.

– Ar ji ką nors papasakojo?

Grėjus sukikeno.

– Pasiruošk išgirsti staigmeną, bičiuli. Ji mano, kad Vanesa nužudė kūdikį, ir tvirtina, kad jis mirė lopšyje.

– Tikiuosi, juokauji.

– Ar esu kada nors juokavęs?

– Jėzau Kristau, – sušnibždėjo Spensas. – Mes žinojome, kad ji šiek tiek nukvakusi, bet... Ar ji tikrai tiki, kad Vanesa galėtų šitaip pasielgti? Tai kvaila.

– Dar ir kaip kvaila.

– Tačiau jei Treivis nutekintų tokias nesąmones, neprivalau tau net aiškinti, kokią padarytų žalą ne tik Deividui ir kitų metų rinkimų kampanijai, bet ir Vanesai. Šiuo metu ji labai trapi. Džordžas turėjo padidinti vaistų dozę, kad ji išlaikytų pusiausvyrą. Jai labai patinka paskalos, dėl to bėda dar didesnė. Jei Treivis teorija iškils viešumon, Vanesa žlugs.

Grėjus puikiai suprato, kad Spenso galvoje sukasi tik viena mintis: išsaugoti Deividui prezidento postą ir kartu pasirūpinti savimi.

– Kur dabar ta mergšė Treivis?

Grėjus gūžtelėjo pečiais.

– Manau, pakeliui į Vašingtoną. Liepiau jai išsinešdinti.

Spensas vėl pašoko ant kojų.

– Man reikia paskambinti į Vašingtoną. Deividas apie tai privalo tuoj pat sužinoti.

– Telefonas miegamajame, ant naktinio stalelio.

– Ačiū. Beje, pusryčiai buvo puikūs, – padėkojo per petį Spensas, eidamas iš virtuvės.

Grėjus įjungė radiją, kad tvarkydamas virtuvę paklausytų žinių ir orų prognozės. Gendančius produktus jis tvarkingai sudėjo į šaldytuvą, o kitus į podėlį.

Tvarkydamasis jis atitraukė stalčių, kuriame laikė virtuvinius įrankius, ir pasiėmė ne mentelę ilgu kotu, o pistoletą *Beretta*.

Tada jis atsuko čiaupus ir, prileidęs į plautuvę karšto vandens, įpylė ploviklio. Grėjus panardino nešvarius indus plautuvėje. Juos skalaudamas, abiem akimis stebėjo duonos skrudintuvą. Kai jo chromuotame paviršiuje švystelėjo žmogysta, Grėjus išsitraukė iš už diržo pistoletą, atsisuko ir iššovė.

Nuo rankos, kurioje laikė pistoletą, ant grindų ėmė lašėti muilo putos.

Keturioliktas skyrius

Berės skrydis atgal į Vašingtoną buvo ilgas ir audringas. Nacionaliniame oro uoste tarsi turkų turguje viešpatavo sąmyšis. Kai pasiėmusi savo automobilį iš stovėjimo aikštelės atvyko į televizijos stotį, buvo visiškai išsekusi. Ji tikėjosi tyliai įslinkti, patikrinti paštą, pranešimus ant savo rašomojo stalo ir išeiti niekieno nepastebėta ir nepakalbinta.

Elektroninio pašto dėžutėje buvo du, o telefono balso pašto dėžutėje keturi pranešimai. Pirmieji du buvo iš pažįstamų, vienas iš cheminės valyklos, – šios darbuotoja pranešė, kad negali išvalyti dėmės iš Berės palaidinukės, – o paskutinis iš Šarlinos, pamišėlės, primygtinai reikalaujančios pasiaiškinti, kodėl Berė neatsakė į jos ankstesnius skambučius.

Berė spėliojo, kokią „karštą“ naujieną šįkart turėjo Šarlina: kad teroristai įsiskverbė į berniukų skautų organizaciją, apie mafijos veiklą tarp eskimų ar apie kukurūzų dribsniuose rastą kalio cianidą.

– Vargšelė, – sumurmėjo Berė, trindama balso pašto pranešimus. – Tikriausiai tiesiog vieniša ir nori su kuo nors pasikalbėti.

– Kas?

– Po velnių, Houvi! – sušuko ji, apsukdama kėdę. – Gal prisėlindamas ir mirtinai mane išgąsdindamas pajunti nesveiką jaudulį?

– Nebūtum pašokusi, jei tavęs negraužtų sąžinė.

– Nepradėk. Esu blogos nuotaikos.

– Tikrai? – šaižiu balsu paklausė jis. – O kaip aš? Kai čia klausinėti atvyko federalai, pridengiau tavo subinę. Tu man melavai ir privertei atrodyti kvailiu Dženkinso akyse. Tarnybinis pranešimas, *šūdimas*.

– Atsiprašau, Houvi. Tikrai. Nebūčiau tau melavusi, jei nebūtų buvę būtina.

Berė atsistojo eiti, bet Houvis užtvėrė jai kelią.

– Ką tiri, Bere? Pasakyk.

– Negaliu, kol nesužinosiu daugiau.

– Kodėl nesivežei operatoriaus?

Berė spėliojo, kiek laiko prireiks šiam Einšteinui suvokti, kad vykdama tirti sensacingos istorijos ji nepaprašė kartu pasiųsti operatoriaus. Koks čia televizijos reportažas be filmuotos medžiagos?

– Pasiimti operatorių būtų buvę per anksti. Kai kas nors bus pasiruošęs padaryti oficialų pareiškimą, tu pirmas sužinosi.

Jo veidas persikreipė. Paskui pasidarė dar šlykštesnis.

– Iki pensijos man liko vos keleri metai. Jei manai, kad dėl tavęs aukosiu savo pensiją, galvok iš naujo. Iš pat pradžių nebuvai verta, kad rizikuočiau, bet suteikiau tau galimybę.

– Už tai būsiu amžinai dėkinga. Klausyk, aš perkirtau Žemyninę takoskyrą ir dvi laiko juostas. Esu pavargusi, viskuo nepatenkinta ir ne itin švari. Reikia pasiimti šunį ir keliauti namo į lovą. Labanakt.

Tarusi šiuos žodžius, Berė prasispraudė pro jį.

– Gerai. Puiku. Pati pasilaidok. Tačiau netempk manęs į kapą kartu! Tai buvo paskutinis kartas, kai dėl tavęs patenku į keblią padėtį. – Atsisveikindamas Houvis sušuko: – Ir atrodai siaubingai!

Bet Berė jau buvo toli ir paskutinių žodžių negirdėjo.

Berė svarstė, ar nevertėtų Kronkaito palikti šunyne dar vienai nakčiai, galiausiai nusprendė, kad jai reikia draugijos. Be to, ji nenorėjo laikyti šuns uždaryto šunyne ilgiau, nei buvo būtina.

Į šunų prieglaudą ji nuvyko vos kelios minutės prieš užsidarant. Ir personalas, ir Kronkaitas nepaprastai nudžiugo ją išvydę.

– Jis elgiasi gerai, bet siaubingai išlepintas, – pasakė jauna moteris grąžindama gyvūną šeimininkei.

– Taip, žinau. Juk jis – šunų princas.

Priklaupusi Berė pašiaušė augintiniui kailį, o Kronkaitas džiaugsmingai palaižė jai veidą.

Važiuojant namo šuns energija nenuslūgo.

– Kai tik pareisim, iškelsiu tau vaišes, – pažadėjo Berė jiems išlipus iš automobilio. – Bet kol kas prašau nusiraminti.

Kažkas buvo užėmęs automobilio vietą prie jos namo, todėl savąjį Berė turėjo pastatyti už pusės kvartalo.

– Kronkaitai, prašau.

Keturiasdešimt penkis kilogramus sveriantis šuo tempė pavadį. Žinodamas, kad jau netoli namai, kuriuose jo laukia puota, Kronkaitas kone pašėlo.

– Gerai, gerai, – nusileido Berė, segdama pavadėlį nuo antkaklio.

Ji turėjo arba atsegti pavadėlį, arba leistis Kronkaito tempiama. Išsilaisvinęs Kronkaitas per sekundę pakilo į orą ir nurūko gatve nagais caksėdamas į grindinį.

– Lįsk vidun pro šuns angą! – sušuko jam pavymui Berė.

Ji pasilenkė prie užpakalinės sėdynės norėdama pasiimti kuprinę ir mantą.

Sprogimo banga smogė Berei tarsi milžino letena ir parbloškė aukštielninką ant žemės.

Į naktinį dangų pakilo didžiulis ugnies kamuolys, visas rajonas nušvito klaikiu pragaro raudoniu.

– Odievedievedievedieve.

Berei pavyko pasikelti keturpėsčiai. Kelias akimirkas ji tik spoksojo į atsivėrusį už puskvartalio pragarą, kur anksčiau stovėjo jos namas. Virš jo raitėsi juodi dūmai ir užstojo mėnulį.

Berė iš nuostabos negalėjo pajudėti. Vėliau pajuto adrenalino antplūdį. Svyruodama tarsi girta ji atsistojo ir pasileido bėgti šaligatviu. Bent jau stengėsi. Iš tiesų klupinėdama tik svirduliavo.

– Kronkaitai! – jos riksmas tebuvo vos garsesnis už krenkštelėjimą. – Kronkaitai! Mielasis!

Svirduliuodama plytų takeliu prie pagrindinių durų, Berė nejautė karščio.

– Ponia, jūs išprotėjote!

Iš užpakalio ją nutvėrė rankos ir neleido artyn.

– Kas nors man padėkite! – sušuko vyras. – Ji bando patekti vidun.

Tada ją sučiupo dar kelios poros rankų. Berė stengėsi išsilaisvinti, tačiau bergždžiai. Tos rankos nutempė ją per gatvę į kaimynų kiemą, toliau nuo pavojaus. Berė norėjo viską paaiškinti, bet tepajėgė kūkčioti:

– Kronkaitas, Kronkaitas...

– Manau, Kronkaitas jos šuo.

– Buvo. Jei jis buvo name, tai...

– Ar kas nors žino, kas čia atsitiko?

– Kieno čia namas?

Berė tik miglotai girdėjo balsus aplinkui. Iš savo namų pasipylė kaimynai. Gatvė prigužėjo žioplių, minia mindžikavo ant šaligatvio. Tolumoje pasigirdo sirenų kauksmas.

Kai gera linkintys kaimynai įsitikino, kad Berė neketina pulti į liepsnas, ją paleido ir patys patraukė arčiau liepsnojančio namo. Berė įsispraudė į gyvatvorę tarp vejų ir apimta siaubo stebėjo, kaip nyksta jos turtas. Niekas į ją nekreipė

dėmesio. Spoksodami į liepsnas žmonės kalbėjosi ir mėgino atkurti įvykių eigą.

– Štai atkaukia gaisrinės. Ar jos pravažiuos?

– Tikiuosi, jie aplies vandeniu ir mūsų stogus.

– Ar kas nors buvo viduje?

– Tik šuo. Kažkas sakė, kad jis namo savininkės.

Negirdimai Berė suinkštė:

– Kronkaitai.

Tai buvo jos paskutinis žodis, didelis delnas užčiaupė jai burną ir kažkas įtraukė Berę gilyn į gyvatvorę.

Ji mėgino šaukti, bet ranka tik dar stipriau užspaudė jai burną. Berė kulniukais įsispyrė į kaimynų kiemo žolę, tačiau užpuolikas pakėlė ją nuo žemės. Kai jie pasiekė gatvelę už namo, Berė taip smarkiai spyrė užpuolikui, kad šis ją trumpam paleido – Berė pargriuvo ant šaligatvio ir nusibrozdino kelius. Ji suriko, tačiau per minios ir gelbėjimo tarnybų keliamą triukšmą ir sąmyšį niekas jos neišgirdo.

Berė vargais negalais atsistojo, bet užpuolikas ją kaipmat sučiupo ir taip suspaudė, kad Berei pritrūko kvapo.

– Nutilkite, kitaip jus sužalosiu.

Patikėjusi užpuoliko žodžiais, Berė daugiau nebesipriešino ir leidosi velkama per dar vieną kiemą, dar vieną gatvelę ir dar vieną kiemą. Galiausiai jie pasiekė automobilį už dviejų gatvių nuo Berės namų.

Kai pagrobėjas ištiesė ranką norėdamas atidaryti automobilio dureles, Berė suleido dantis į mėsingą delną ir alkūne stipriai smogė jam į pilvą. Vyras krūptelėjo ir nusikeikė, o Berė pasileido bėgti. Tačiau laisve džiaugėsi neilgai. Vyras sučiupo jai už plaukų ir prisitraukė.

Pagrobėjas ją apsuko ir taip stipriai supurtė, jog Berė pamanė, kad lūš jos kaulai.

– Po velnių, liaukitės priešintis. Stengiuosi išgelbėti jums gyvybę.

Kai Berės mintys nustojo pašėlusiai blaškytis, ji suprato atsidūrusi Grėjaus Bonduranto draugijoje.

– Ar turite akinius?

Grėjus važiavo priemiesčiu Merilando valstijos link. Vairavo meistriškai, bet neviršydamas greičio. To dar betrūktų – būti sustabdytam už greičio viršijimą. Grėjus buvo įdelbęs akis į užpakalinio vaizdo veidrodėlį, tačiau pravažiavęs kelis kvartalus įsitikino, kad niekas jų neseka. Niekas jo neieškojo. Kol kas.

Supratęs, kad keleivė negirdėjo klausimo, Bondurantas pažvelgė į Berę. Ji pritrenkta spoksojo pro priekinį stiklą.

– Ar turite savo akinius? – pakartojo jis.

Berė pasisukusi į jį žiūrėjo tuščiomis akimis, kol galiausiai linktelėjo galvą. Nesuprantama, ji tebeturėjo ant peties kuprinę.

– Išsiimkite glaustinius lęšius ir užsidėkite akinius, – paliepė Bondurantas.

Berė apsilaižė ir nurijo seiles.

– Iš kur žinote...

– Žinau. Darykite, ką sakau. O tada susikiškite plaukus po beisbolo kepuraite.

Grėjus buvo pasiėmęs kepuraitę, ši gulėjo ant sėdynės tarp jų.

– Kas... Kodėl...

– Todėl. Nenoriu, kad jus atpažintų.

– Kas?

– Kas gi daugiau – tie vyrukai, kurie susprogdino jūsų namą.

– Mano šuo negyvas.

Berės balsas užlūžo. Atvažiuojančio automobilio šviesos atsispindėjo jos ašarotose akyse. Berė tyliai pravirko. Grėjus,

tarsi bailys, nieko nepasakė. Nesugalvojo ką. Jam tokie dalykai ne itin gerai sekėsi. Vis dėlto Grėjui labiau patiko, kad Berė elgiasi ne kaip zombė, o verkia.

Grėjus važiavo toliau, tiesiogine prasme plaukė kartu su automobilių srautu. Kai Berės ašaros galiausiai išseko, Grėjus sustojo visą parą dirbančios kavinukės automobilių aikštelėje.

– Mums reikia apie daug ką pakalbėti, – pasakė jis. – Negaliu jūsų vestis vidun, jei su manim ginčysitės, atkreipsite dėmesį.

Jis pasėdėjo, kol Berė išsiėmė glaustinius lęšius ir užsidėjo akinius. Grėjus juos buvo matęs, kai anądien tikrino Berės kuprinę, užklupęs ją miegančią ant savo sofos.

– Ar turite nosinę? – paklausė ji.

– Ne.

Berė rankove nusišluostė nosį.

– Aš pasiruošusi. Ir nereikia jokios kepuraitės. Niekas čia manęs neatpažins.

Grėjui nespėjus jos sustabdyti, Berė atidarė automobilio dureles ir išlipo. Pasivijo ją tik tada, kai juodu pasitiko besišypsanti administratorė, ji palydėjo svečius už pertvaros. Grėjus atsisakė blizgančio valgiaraščio.

– Prašom tik kavos.

Patalpa buvo ryškiai apšviesta. Tik kelios vietos už pertvarų užimtos. Per vidurį salė buvo atitverta virve; grindys išplautos stipriu tirpalu, jis nustelbė kepto kumpio ir blynų sirupo aromatą.

– Pone Bondurantai, kaip jums pavyko mane pagrobti, buvo praėjusios vos kelios sekundės, kai mano namas buvo susprogdintas?

Bondurantas tylėjo, laukė, kol padavėja įpylė jiems kavos ir nuėjo.

– Aš jo nesprogdinau, jei tai turite omenyje.

– Kaip tik to ir klausiu.

– Na, jūs tiesiog klystate. – Žiūrėdamas į savo kavą jis pridūrė: – Gaila jūsų šuns.

– Ir tai sako žmogus, kuris net nesiteikė savo arkliams duoti vardų, – nusišaipė Berė.

– Klausykite, ištempdamas jus iš ten padariau jums paslaugą.

– Tačiau kodėl *ištempdamas*? Kodėl negalėjote tiesiog nusivesti mane iš nelaimės vietos?

– Todėl, kad tuo metu nepajėgėte protauti. Turėjau jus iš ten ištraukti, ir tai buvo greičiausias būdas. Maniau, jie jus persekioja, ir neklydau. Tačiau jei norite su manim dabar išsiskirti, neprieštarausiu.

– Nesuprantu, ką čia kalbate, – piktinosi tyliai Berė, kad neatkreiptų klientų dėmesio.

– Tai kodėl jums neužsičiaupus, kol nepapasakosiu.

Berė atsilošė į vinilinę krėslo atkaltę ir sunėrė rankas ant krūtinės.

Grėjus gurkštelėjo kavos.

– Pirmiausia noriu, kad jūs tiksliai žinotumėte, kas įvyko. Manau, Brinklis...

– Kronkaitas.

– Kronkaitas į namą pateko anksčiau už jus.

– Iš kiemo yra – *buvo* – šuns anga.

– Ar jūs paprastai įeinate pro užpakalines duris?

– Taip.

– Tada jie, matyt, tas duris buvo užminavę.

Berė per stalą palinko prie Grėjaus.

– *Kas?* Ir ką jūs čia veikiate? Kodėl atsekėte paskui mane į Vašingtoną? Juk sekėte man iš paskos, tiesa?

– Atvykau jūsų perspėti, kad užduodate ne tuos klausimus ne tiems žmonėms. Jūs užuodėte istoriją, kurios prezidentas neleis papasakoti.

Berė dar labiau išblyško. Ji nervingai prikando apatinę lūpą.

– Iš kur jūs žinote?

– Kai išvykote iš mano namų, nepraėjus nė dvidešimt keturioms valandoms pas mane apsilankė Spenseris Martinas.

– Ar jis kaip nors susijęs su Baltaisiais rūmais?

– Galima taip sakyti. Jis galingiausias žmogus šioje šalyje po Deivido Merito.

– Tai kodėl mes apie jį negirdime ir jo nematome?

– Todėl, kad to jis ir siekia. Jis tarsi vaiduoklis šmėsčioja Baltųjų rūmų salėse ir nori, kad šitaip būtų, nes anonimiškumas jį daro dar galingesnį. Jis nesireklamuoja, nors yra Merito vyriausiasis patarėjas.

– Jūs praradote ryšius, pone Bondurantai. Prezidento vyriausiasis patarėjas yra...

– Pamirškite Frenką Montgomerį. Jis viso labo simbolinė figūra, liokajus. Meritas numeta jam kauliuką, ir Frenkas jį sugauna. Jis turi pareigas, puikų kabinetą ir privilegijų, o Deivido *alter ego* yra Spensas. Deividas net nenusišlapina, prieš tai nepasitaręs su Spensu. Jis dalyvauja priimant kiekvieną sprendimą, ir nesvarbu, reikšmingą ar ne. Jį būtų galima pavadinti vykdymo sąlygų sudarytoju.

– Kokias sąlygas jis sudaro?

– Nemalonių darbų.

Berė kilstelėjo antakį.

– Jei prezidentas pats užsiimtų nemaloniais darbais, jis susikompromituotų.

Grėjus nenorėjo visko atskleisti Berei.

– Kitaip tariant, yra miglotų sričių, susijusių su prezidento veikla, kuriose už jį tvarkosi Spenseris Martinas. Ir jūs tai žinote, nes taip pat...

– Buvau sąlygų sudarytojas.

– Suprantu.

Berė įdėmiai žvelgė pro akinius, tarsi jie būtų Grėjaus sąžinės veidrodis.

– Tačiau aš atsistatydinau. Kai išvykau iš Vašingtono, ilgiau kaip metus nebuvau matęs Spenso, nei ką nors iš jo girdėjęs. Ir staiga, vos atvykote pas mane, kitą dieną ir jis pasirodė.

– Sutapimas?

– Ne. Jis atvyko manęs aplankyti arba spėdamas, arba žinodamas, kad pas mane buvote ir klausinėjote apie Vanesą.

– Ką jam pasakėte? Turiu galvoje, apie mane.

Grėjus permatė, kodėl Berė šito klausia – nori sužinoti, ar jis draugužiui gyrėsi apie savo naujausią seksualinę pergalę. Grėjaus ranka, į kurią įkando Berė, velnioniškai tvinkčiojo. Vos jie susitiko, Berė tėškė jam antausį. Šioji Berė Treivis bebaimė ir drąsi, nors dabar ir atrodo pažeidžiama. Po velnių, žuvo jos šuo, ir jis turi puikią progą ją vėl paerzinti, bet Grėjus atsisakė šios minties.

– Pasakiau Spensui, kad jūs atvykote pašniukštinėti ir kad įsikalėte į galvą beprotišką mintį, neva Vanesa nužudė savo kūdikį, o visiems pasakė, kad tai buvo KSMS.

– Jūs jam tai pasakėte! – sušuko Berė. – Tada nenuostabu, kad jie padegė mano namą.

– Jei būčiau neigęs, sakęs nieko apie jus negirdėjęs, Spensas iškart būtų supratęs, kad meluoju, todėl turėjau žaisti pagal jo taisykles. Iš karto supratau, kad jūs kai ką užčiuopėte. Kitaip, ko Spensas būtų taip nervinęsis ir atkeliavęs į Vajomingą patikrinti, ką žinau?

– Ar esate tikras, kad toks buvo jo apsilankymo tikslas?

– Taip, – atsakė Grėjus. – Jo kišenėje buvo komercinės oro bendrovės bilietas iš Vašingtono į Džekson Holą ir atgal.

– Na ir kas?

– O tas, kad Spensas man sakė tvarkęs kažkokius prezidento reikalus Siatle. Jei jis būtų tvarkęs prezidento reikalus, būtų skridęs vyriausybiniu lėktuvu. Be to, bilietas buvo išduotas svetima pavarde. O Džekson Hole jis išsinuomojo automobilį dar kita pavarde. Jis nė neketino vykti į Siatlą.

Ne, panele Treivis, tai nebuvo mandagumo vizitas. Jūsų istorija prezidento administracijai kelia didžiulę grėsmę, ir ji padarys viską, kad tik ši istorija nebūtų paviešinta.

– O Dieve, – sušnibždėjo Berė ir pabalusiais pirštais prispaudė lūpas. – Viskas aiškėja. Aš buvau teisi. Tas kūdikis mirė ne nuo KSMS.

– Kada jums pirmą kartą kilo šis įtarimas?

Berė nieko nematančiomis akimis žvelgė į tolį.

– Panele Treivis!

– Atleiskite, – atsiprašė ji trindama smilkinius. – Kai savo hipotezę išgirstu iš svetimų lūpų, ji man atrodo tokia tikra. Išvados sukrečiančios – ir keliančios siaubą.

– Ypač žmogui, sėdinčiam Baltuosiuose rūmuose. Papasakokite man viską, – paragino Grėjus. – Kada pirmą kartą ėmėte įtarti, kad čia kažkas ne taip?

– Vanesa man netikėtai paskambino ir pasiūlė susitikti. Iš karto supratau, kad ji laikosi tik paskutinėmis valios pastangomis.

Jis atidžiai klausėsi, kol Berė pasakojo apie viską, kas atsitiko po pirmo susitikimo, kol aiškino, kokius žingsnius žengė, kad sukurtų televizijos reportažų ciklą.

– Aš mačiau – tą dalį, kai imate interviu iš Vanesos.

– Toji Vanesa Merit, iš kurios ėmiau interviu prieš kamerą, visiškai skyrėsi nuo nuolankios ir nelaimingos moters, su kuria buvau susitikusi prieš savaitę.

– Tai nė kiek nestebina, – įsiterpė Grėjus. – Vanesą kamuoja paranojinė depresija.

Grėjus matė, kad iš nuostabos Berė išsižiojo.

– Ar esate tuo tikras? Kada ši liga jai diagnozuota?

– Seniai. Manau, vos jiems susituokus.

Buvo akivaizdu, kad ši žinia Berę pritrenkė.

– Kaip jiems pavyko tiek daug metų ją slėpti?

– Ją tinkamai gydė ir atidžiai stebėjo. Dėl savo maniakinių priepuolių Vanesa buvo puiki rinkimų kampanijų dalyvė. Vi-

sada pakilios nuotaikos. Visada aktyvi. Žinoma, ji geria ličio preparatus, reguliuojančius nuotaikos svyravimus, tačiau juos pastebi tik tas, kas gerai ją pažįsta. Ji geria ir antidepresantus, ir vaistus nuo psichozės. Išgėrusi vaistų, ji jaučiasi gerai. Spensas pasakė ir vieną tiesą – kūdikio mirtis išmušė ją iš pusiausvyros. Tą pačią akimirką, kai pamačiau ją per televiziją, supratau, kad Vanesai blogai, – užbaigė Grėjus.

– Vadinasi, jūs ją gerai pažįstate.

Jis išsisuko nuo šios pastabos atsakydamas:

– Deividą pažįstu dar geriau.

– Ar jūs tikrai manote, kad jo vyriausiasis patarėjas atsakingas už tai, kad mano namas susprogdintas?

– Ar jūs manęs nesiklausėte? Po velnių, taip. Aš taip manau. Spensas turėjo tuo pasirūpinti prieš išvykdamas į Džekson Holą. Kai jie sužinos, kad šiąnakt žuvo tik jūsų šuo, pasistengs atsikratyti jūsų kitu būdu.

Išblyškusi Berė skubiai įkvėpė oro. Duslesniu nei įprasta balsu ji paklausė:

– Norite pasakyti, kad mano gyvenimas nevertas net popieriaus lapo, ant kurio atspausdinta mano biografija?

– Iš esmės taip.

Berė delnu pasirėmė kaktą.

– Atrodo, apsivemsiu.

– Nevemkite, – griežtai paliepė Grėjus. – Mes negalime kelti jokių scenų. Kvėpuokite pro burną.

Grėjus sėdėjo įsitempęs ir laukė, kol Berę nustos pykinę. Po kurio laiko ji paprašė stiklinės vandens, ir Grėjus pamojo padavėjai.

– Ar ji blogai jaučiasi?

– Rytinis pykinimas, – atsakė Grėjus ir pamanė, kad jo dirbtinė šypsena veikiausiai atrodo kvailai. – Kartais pykina ir naktį.

– Na, brangioji, praeis po pirmų mėnesių. Kiek laiko jau pastojusi?

– Aa...

– Trečias mėnuo, – atsakė už ją Grėjus.

Patapšnojusi Berei per petį, padavėja pasisiūlė atnešti karštos kavos.

– Jai netrukus praeis, – atsakė Grėjus, – tačiau vis tiek ačiū.

Nusiraminusi padavėja pasišalino. Berė nurijo kelis gurkšnelius vandens.

– Jūs meluojate net nemirkčiodamas.

– O jūs nemokate meluoti.

– Žinau.

Grėjus suprato, kad Berė vis dar ištikta šoko. Jos akys buvo prisitvenkusios ašarų.

– Aš jus įpainiojau į tą košę, tiesa, pone Bondurantai?

Grėjus abejingai gūžtelėjo pečiais.

– Įpainiojau, – drebančiu balsu primygtinai tvirtino ji. – Kadangi nuvykau su jumis susitikti, jūsų gyvybei dabar taip pat gresia pavojus. Jūs žinote istoriją, kurios jie negali leisti papasakoti.

Juo toliau ji kalbėjo, juo labiau atrodė susirūpinusi.

– Jūs siaubingai rizikavote čia atvykdamas. Jums reikėjo likti Vajominge. Jei dabar grįšite namo, jie galbūt pamirš, kad viską žinote. Pamanys, kad išmetėte mane iš galvos.

Grėjų pralinksmino Berės naivumas, bet jis neišsidavė.

– Jie nepamiršta. Ir nemeta darbo pusiaukelėje. Geografija nieko nereiškia. Jie nori, kad visa, kas atsitiko kūdikiui ir kas vyksta su Vanesa, būtų giliai palaidota. Kaip ir mūsų smalsumas.

– Kaip jums pavyko čia taip greitai atkakti?

– Išmečiau Spenso kompiuterį ir grąžinau jo išnuomotą automobilį įmetęs raktelius ir dokumentus į skubaus atsiskaitymo dėžutę oro uoste. Pasiėmiau tik jo atgalinį bilietą.

Žinodama, kad į Džekson Holą reisų labai mažai, Berė paklausė:

– Skridote tuo pačiu lėktuvu kaip aš?

Spensas linktelėjo.

– Aš jūsų nemačiau.

– Ir neturėjote pamatyti.

– Ak, – ištarė Berė ir nutilo, spėliodama, kaip jam pavyko išlikti nepastebėtam. – Kodėl manęs neperspėjote pakeliui į Vašingtoną? Jei būtumėte perspėjęs, Kronkaitas tebebūtų gyvas.

– Aš klaidingai apskaičiavau. Nesitikėjau, kad jų pirmasis perspėjimas bus *coup de grâce**. Maniau, iš pradžių jų grasinimai bus užmaskuoti, tokių tikriausiai sulaukė jūsų informatorė ligoninėje. Tačiau jie nešvaisto laiko veltui. Jie nenorėjo jūsų mirtinai išgąsdinti, kad nutiltumėte, – jie norėjo, kad būtumėte negyva.

– Jūs tai jau sakėte. – Berė įsikando į vidinį žandą. – Kaip jūs atsikratėte Spenso?

– Ką turite omenyje?

– Noriu paklausti, kaip pas jus atsidūrė jo lėktuvo bilietas? Kaip jums pavyko nuo jo pasprukti?

Spensas ilgai žiūrėjo jai į akis svarstydamas, kiek tiesos atskleisti. Galiausiai tepasakė:

– Aš nuo jo nepasprukau.

---

* Malonės smūgis pribaigiant mirštantįjį *(pranc.)*. Čia ir toliau – vertėjo pastabos.

Penkioliktas skyrius

– Dienrašti, čia – Grėjus Bondurantas, Grėjau, čia – Dienraštis Velšas.

Berei labai patiko, kad Dienraštis nepurkštavo jiems pasirodžius ant jo slenksčio antrą valandą nakties. Jis nesibarė ir neapipylė klausimais. Dienraštis tik suniurnėjo traukdamasis į šalį ir rankos mostu pakvietė vidun.

Akivaizdu, jie prikėlė Dienraštį iš lovos. Reti žilų plaukų kuokštai styrojo jam ant galvos į visas puses tarsi Laisvės statulos karūnos spygliai. Jis vilkėjo nutrintais apatiniais marškiniais ir kelnaitėmis, kurios beveik siekė gumbuotus kelius. Juodos kojinės nė kiek nepadailino jo baltų ir beplaukių kojų.

Išėję iš kavinės, juodu vienbalsiai sutarė turį susirasti vietą pailsėti, persigrupuoti ir nuspręsti, kokių toliau imtis veiksmų. Grėjus, klausydamas Berės nurodymų, atvažiavo prie Dienraščio namų. Berė spėjo, ką galvoja Grėjus: jei čia geriausias prieglobstis, jiems iš tiesų gresia pavojus.

Vargu ar Dienraščio namelį galėtum pavadinti tvirtove. Pašaliečiui Dienraštis turėjo atrodyti siaubingas ligonis, kurio gyvybė priklauso nuo kuklios pensijos ir kvėpavimo aparato, – ir, deja, toks vertinimas buvo tikslių tiksliausias.

– Žinau, siaubingai piktnaudžiauju tavo svetingumu, Dienrašti, – atsiprašinėjo Berė, kol Dienraštis degiojo šviesas svetainėje, – bet neturėjome kur eiti. Kronkaitas negyvas.

Šeimininko ranka sustingo ant elektros jungiklio.

– Kronkaitas negyvas? Kas jį nudėjo?

– Ilga istorija.

– Turim visą naktį.

Skausminga veido išraiška bylojo apie Dienraščio jausmus. Jis išskėtė rankas, ir Berė puolė draugui į glėbį. Paprastai Berė pirmoji apkabindavo Dienraštį, o jis elgdavosi tarsi pikčiurna ir ignoruodavo Berės atvirai rodomą prieraišumą. Šį kartą jis ne tik pirmas apkabino Berę, bet ir paplekšnojo jai per petį, truputį nerangiai, tačiau nuoširdžiai.

– Šlykštūs šunsnukiai. Ką jie padarė? Užnuodijo ėdalą? Jei aš juos sučiupsiu... Kas tai padarė?

Berė atsitraukė nuo jo ir nusiėmė akinius, kad nusišluostytų ašaras.

– Turiu daug ką tau papasakoti.

Dienraštis patraukė prie savo atlošiamojo krėslo, paskui ant ratukų tempdamas deguonies balioną. Berė atsisėdo savo įprastoje vietoje ant sofos. Grėjus tebestovėjo. Iki šiol Dienraštis neparodė jokio smalsumo, kodėl išėjęs į atsargą nacionalinis didvyris išniro iš nuošalios irštvos ir vidurnaktį stovi jo svetainės viduryje.

Pagaliau jis linktelėjo Grėjaus pusėn.

– Ką jis čia veikia?

– Šiąnakt buvo susprogdintas mano namas.

– Susprogdintas? Nori pasakyti, kad pasigirdo *bum* ir namo jau nėra?

Dienraštis pažvelgė į Berę, tada į Grėjų, paskui vėl į Berę.

– Jo nėra, Dienrašti. Namas sunaikintas. Viskas sunaikinta. Ir mano vaizdajuosčių fonoteka, – karčiai pasiguodė Berė, galvodama apie nepakeičiamas vaizdajuostes, kurias kaupė daugelį metų. – Bondurantas mano, kad užpakalinės durys buvo užminuotos. Kronkaitas pirmas įbėgo pro šunelio angą.

Dienraštis buvo priblokštas.

– Kas drįso taip baisiai pasielgti?

– Prezidentas.

– Kas? Jungtinių Valstijų prezidentas?

– Bondurantas mano, kad norėta mane nužudyti už mano klausimus apie Vanesos sveikatą ir kūdikio mirtį, – paaiškino Berė.

– Jėzau, – sudejavo Dienraštis žvelgdamas į Grėjų. – Kodėl jūs manote... Sėskitės, dėl Dievo meilės. Kad jus matyčiau, turiu ištempti kaklą.

Pirmą kartą per daugelį valandų Berė nusišypsojo. Grėjus atsisėdo vienintelėje laisvoje vietoje – ant sofos šalia Berės.

– Kodėl manote, kad Meritas imtųsi tokių žiaurių priemonių siekdamas nutildyti Berę? – paklausė jo Dienraštis.

– Jis atsiuntė Spenserį Martiną patvarkyti manęs vien dėl to, kad su ja kalbėjausi.

– Paaiškinkite išsamiau, ką turite omenyje sakydamas „patvarkyti“.

– Nužudyti.

– Maniau, judu esate draugai.

– Buvome. Tačiau jis atvyko į Vajomingą manęs nužudyti, nes bijojo, kad Berė man išklojo savo teoriją apie kūdikio mirtį. Tai turėtų padėti jums suprasti, kaip jie trokšta užgniaužti šią istoriją, kad ji neiškiltų viešumon.

Raukydamasis Dienraštis išlygino kelis savo karūnos spyglius.

– Ar esate tikras? – skeptiškai paklausė jis.

– Jis tuo tikras, – atsakė Berė. – Papasakokite jam, Bondurantai.

Kol Bondurantas pasakojo Dienraščiui Spenserio Martino apsilankymo Vajominge smulkmenas, Berė spėliojo, kodėl tarp atgalinio reiso į Vašingtoną keleivių jai nepavyko atpažinti Grėjaus. Ji nekreipė per daug dėmesio į bendrakeleivius, bet ar Bondurantas nebūtų iš jų išsiskyręs? Jis, aišku, pasirūpino, kad neišsiskirtų. Grėjaus talentas tapti chamele-

onu nesustiprino Berės pasitikėjimo juo. Daugeliu požiūrių Berei jis atrodė dar nepatikimesnis.

– Tad niekas nežino, kad Spensas Martinas buvo Vajominge, – apibendrino Dienraštis.

– Mano namuose jis nieko nelietė, išskyrus stalo įrankius, kuriuos aš išploviau. Tai, kad jis vengė prie ko nors prisiliesti, buvo pirmasis perspėjimo ženklas, kurį pastebėjau.

– Kur Martinas dabar? – paklausė Dienraštis.

Grėjaus veidas buvo akmeninis. Nejauki tyla truko tol, kol Berė buvo priversta atsakyti:

– Ponas Bondurantas nelinkęs aiškinti, kaip jam pavyko išsisukti nuo Martino.

Ji pažvelgė į griežtą šalimais sėdinčio vyro profilį. Berė neabejojo, kad Grėjus galėtų bet ką nužudyti, net ir buvusį draugą. Jei jis nužudė Spenserį Martiną savigynos tikslais, galima atleisti. Tačiau ar Berė gali tikėti jo žodžiais?

Dienraštis garsiai pasakė tai, ko Berė klausinėjo pati savęs:

– Ar Spensas Martinas neturėtų susisiekti su prezidentu?

– Turėtų. Jis net atsiprašė ir išėjo į kitą kambarį, neva privalantis paskambinti į Baltuosius rūmus. Tačiau jis nebūtų skambinęs tol, kol nebūtų galėjęs pateikti Deividui išsamios ataskaitos... ir apie tai, kad mane nužudė. Deividas šiąnakt tikriausiai trypia grindis spėliodamas, kodėl Spensas jam nepaskambino, bet negali nieko pasiųsti jo ieškoti į Vajomingą, nes Spenso ten neturėjo būti.

– Anksčiau ar vėliau kas nors jo pasiges ir pradės ieškoti, – pasakė Berė.

– Spensas neturėjo šeimos ir artimų draugų, – atsakė Grėjus. – Deividas ir jo administracija – visas Spenso gyvenimas. Kad tai suprastumėte, turėtumėte žinoti, kokia buvo Spenso vaikystė. Jis buvo gležnas, pavėpęs vaikas, kurį skriaudė mokykloje dėl žemo ūgio. Tačiau jis buvo kur kas protingesnis nei vidutinių gabumų. Visi tie metai, kai Spensas buvo padaužų auka, sužadino jam ryžtą tapti geriausiu peštuku.

Ir jis šį tikslą pasiekė – tapo grėsmingiausiu Vašingtono chuliganu. Prieštarauti Spensui – tolygu apspjaudyti Ovalųjį kabinetą. Spensas tikrai niekam nepranešė, kur vyksta. Jis atsiskaitydavo tik Deividui.

– Net vyriausiasis prezidento patarėjas negali būti toks savarankiškas, – ginčijosi Berė. – Teisingumo departamentas, generalinis prokuroras Jansis, FTB... – Ji nutilo, kai Grėjus ėmė purtyti galvą.

– Bilas Jansis – šaunus vyras, – tarė jis, – beveik per geras, kad tiktų šiai prezidento administracijai. Kai Jansis buvo paskirtas generaliniu prokuroru, juodu su Deividu kelis kartus jau buvo surėmę ragus. Tačiau patikėkite tuo, ką sakau. Spenserio Martino agentų tinklas toks pat rinktinis ir nuožmus kaip SS Trečiojo reicho laikais. Jie tarsi kurmiai pasirausę po visomis vyriausybinėmis įstaigomis, įskaitant slaptąją tarnybą. Spenso vyrai pasiruošę veikti bet kuriuo metu. Jei Spenso įsakymai prieštarauja tiems, kuriuos jie gauna oficialiais kanalais, šie vyrukai paklus Spensui.

Berė susiėmė už alkūnių.

– Jūs mane gąsdinate.

– Šie vyrukai gana grėsmingi veikėjai. Dauguma jų specialiai išmokyti kovotojai, išėję į atsargą ir neturintys, kur kariauti.

Berė spėliojo, ar Grėjus suvokia apibūdinęs ir save.

– Jei kas gyvybiškai svarbu, – kalbėjo Grėjus, – užduoties imasi pats Spensas.

– Tarkim, kai reikia nužudyti bičiulį iš žvalgybos laikų.

Grėjus įvertino Berės pastabą niūriai šyptelėdamas.

– Teisingai. Panašiai. Nors dažniausiai jis paskiria užduotis kam nors kitam. Paprastai tokios užduotys vykdomos, kai Spenso nebūna mieste, kad jis turėtų alibi, jei būtų sugautas tikrasis kaltininkas, palikęs nusikaltimo pėdsakų. Esu tikras, kad jis šitaip pasirūpino susprogdinti Berės namą. Įprasta, Spensas išvykęs. Praeis nemažai laiko, kol kam nors kils smalsumas ir bus pradėta klausinėti.

– Meritas jo pasiges.

– Kai Deividas sužinos, kad esu gyvas, – atsakė Grėjus Berei, – jis supras, kad Spensui Vajominge nepavyko sutvarkyti reikalų.

Šis blaivinantis komentaras kuriam laikui juos nutildė. Galiausiai Dienraštis atsisuko į Grėjų.

– Aš žaviuosi tuo, ką jūs padarėte Artimuosiuose Rytuose.

Grėjus kukliai linktelėjo dėkodamas už komplimentą.

– Tačiau?..

– Tačiau atleiskite, galbūt jūs mums pakišote visą statinę šūdo.

Atrodo, šis įžeidimas Grėjaus niekaip nepaveikė.

– Jūs esate visiškai teisūs mane įtarinėdami. Jokia paslaptis, kad tuo metu, kai išvykau iš Vašingtono, tarp manęs ir Deivido tvyrojo įtampa.

– Dėl jo žmonos.

Berė negalėjo patikėti tokiu Dienraščio beatodairišku drąsumu. Jis sakė tokius dalykus ir uždavinėjo tokius klausimus, kurių Berė nedrįso užduoti.

– Taip, Vanesa buvo viena mūsų galutinės nesantaikos priežasčių.

– Tada kodėl turėčiau patikėti tuo, ką mums papasakojote?

– Kitaip tariant, galiu būti visa tai prasimanęs, siekdamas sužlugdyti Deividą Meritą kaip prezidentą.

– Tokia mintis man buvo šovusi į galvą, – prisipažino Dienraštis su jam būdingu tiesumu.

Berė nesitikėjo, kad Grėjus taip valdysis.

– Ne aš tai pradėjau. Ne aš ieškojau panelės Treivis ir domėjausi jos sensacinga istorija. Ji atvyko pas mane klausinėti apie kūdikio mirtį, ir šie klausimai atitiko mano paties įtarimus.

Tai Berę nustebino ir supykdė.

– Kodėl man šito nepasakėte? Leidote man patikėti, kad laikote mane pačia bjauriausia oportuniste. Jūs...

– Tegul šis vyras kalba, – pertraukė ją Dienraštis. Jis pažvelgė į Grėjų. – Kas sukėlė jūsų įtarimus?

Grėjus atsistojo ir žingsniuodamas pasakojo:

– Vanesa moka būti žavi ir miela. Tačiau gali būti nepakenčiamiausia savimyla ir kitais manipuliuojančia būtybe, kokią tik sukūrė Dievas. Jai didžiulę įtaką daro tėvas ir Deividas, bet esu matęs, kaip ji jų machinacijas paverčia palankiomis sau, o jie to net nesuvokia.

– Piešiate nelabai patrauklų jos paveikslą. Tiesą sakant, moteris, kurią ką tik apibūdinote, sutampa su mano įspūdžiais apie Vanesą, – pripažino Berė.

– Noriu pasakyti, kad, nepaisant šių Vanesos bėdų, ji labiau už viską norėjo turėti kūdikį, – pasakė Grėjus. – Tą tikrai žinau. Vanesa buvo pasiryžusi bet kam, kad susilauktų vaiko, nors gydytojai ją ir atkalbinėjo dėl jos ligos.

– Ligos? – nustebęs pažvelgė į juos Dienraštis.

– Ją kamuoja maniakinė depresija, – paaiškino Berė ir papasakojo, ką jai buvo sakęs Grėjus.

– Šunsnukis, – apstulbęs nusikeikė Dienraštis.

– Gaila, kad apie savo negalią ji nepranešė viešai, – pasakė Berė. – Tūkstančiai žmonių būtų patyrę naudos tai žinodami. Jos gebėjimas gyventi visavertį ir prasmingą gyvenimą, nors ir serga, būtų suteikęs jėgų kitiems ligoniams.

– Iki to įvykio, – įsiterpė Grėjus.

– Tiesa, – sutiko Berė.

– Tą naktį nereikėjo jos palikti vienos.

– Baltieji rūmai pranešė, kad auklė pasiprašė laisvos nakties, norėjusi sutvarkyti neatidėliotiną šeimyninį reikalą, – priminė jiems Dienraštis.

– Auklė pasiprašė iš anksto. Tačiau kyla klausimas: kodėl jos nepakeitė kita? – atšovė Grėjus. – Kodėl Vanesa buvo palikta viena rūpintis kūdikiu, o ištikus nelaimei šalia buvo tik Deividas ir Spensas, nors visi žinojo, kad Vanesa dažnai nepajėgia susidoroti su nenumatytais atvejais.

– Kadangi Vanesą kamavo maniakinė depresija, ją buvo užplūdę jausmai, kuriuos patiria moteris, pagimdžiusi kūdikį. Apmaudas, nevisavertiškumas ir taip toliau. – Berė pažvelgė į Grėjų. – Todėl jūs ir nepasidalijote su kitais savo įtarimais, tiesa? Norėjote ją apginti.

– Tylėdamas aš ją gyniau, tačiau ne taip, kaip manote. Matote, aš su jumis nesutinku. Vanesa neuždusino savo kūdikio.

– Nieko nesuprantu, – sudirgusi pareiškė Berė. – Juk jūs sutinkate, kad kūdikis mirė ne nuo KSMS.

– Sutinku.

– Tada nėra jokios logikos, – tyliai pareiškė Berė. – Jei ne Vanesa jį uždusino, tai kas...

Staiga ji nutilo neužbaigusi klausimo. Berė pažvelgė į Dienraštį, kuris sekė Berės ir Grėjaus pokalbį. Jų žvilgsniai susitiko, ir Berė pamatė, kad Dienraštis netikėtai suprato tą patį, ką ir ji.

Berė atsisuko į Grėjų.

– Meritas?

Jis linktelėjo.

– Tačiau kodėl?

– Kas gali priversti vyrą taip nekęsti trijų mėnesių kūdikio, kad jį nužudytų?

Berei nereikėjo ilgai galvoti.

– Jei kūdikis ne jo.

Grėjus stačiokiškai linktelėjo galvą, atsuko Berei nugarą ir nuėjo prie lango.

Žinoma. Tai paaiškina daugybę klausimų. Vanesos neviltį ir bejėgiškumą. Atsisakymą daryti skrodimą. Įnirtingas pastangas užgniaužti šią istoriją. Tai, kad su tuo susijęs Bondurantas. Ypač tai, kad čia įsipainiojęs Bondurantas.

Berės žvilgsnis iš lėto nukrypo į Bondurantą. Jis tebestovėjo atsukęs nugarą ir žiūrėjo pro naktinių užuolaidų plyšelį.

Dienraštis atsistojo.

– Na, manau, vienai nakčiai pakaks kaltinimo, kad Jungtinių Valstijų prezidentas nužudė kūdikį. Bent jau tokiam senam pirdžiui kaip aš. Grįžtu į lovą. O judu galite čia būti kiek tinkami.

Vienas jo deguonies baliono vežimėlio ratas sukdamasis cypė. Šis cypimas lydėjo Dienraštį koridoriumi iki miegamojo. Kai jis uždarė duris, name įsivyravo slogi tyla.

– Prezidentas nuoširdžiai sutiko, kad paimčiau iš jos interviu, – tyliai pasakė Berė.

– Kad visus išmuštų iš vėžių. Kas kelia didesnį įtarimą: viešai svarstyti klausimą ar stengtis jį užgniaužti?

– Manau, esate teisus.

– Kertu lažybų iš visko, ką turiu.

– Jūs baiminatės dėl Vanesos, tiesa?

Grėjus atsisuko, pažvelgė į Berę, bet nepratarė nė žodžio.

– Kol ji atrodė rami, – kalbėjo Berė rikiuodama mintis, – jūs atmetėte savo įtarimus dėl kūdikio mirties. Tačiau kai pamatėte mane imant iš jos interviu, supratote, kad ji elgiasi nenatūraliai, net turint omenyje jos besikaitaliojančią nuotaiką ir elgesį. Vėliau jums ant galvos užgriuvau aš, ir mano teorija aidu atkartojo tai, dėl ko visą laiką nuogąstavote – kad kūdikio mirtį sukėlė ne KSMS. Spenserio Martino apsilankymas tą galutinai patvirtino. Dabar jūs manote, kad Vanesos gyvybei taip pat gresia pavojus. Jei Meritas nužudė kūdikį, sąžinė jo negrauš, kai slėpdamas savo pirmą nusikaltimą nužudys ir žmoną.

– Nė kiek negrauš, – sutiko Grėjus. – Jei netikite niekuo, ką jums papasakojau, patikėkite šiuo tvirtinimu. Jis padarys viską, kad išsaugotų prezidento postą ir būtų išrinktas antrai kadencijai. Bet ką.

Staiga pajutusi šiurpulį Berė pasitrynė rankas.

– Atrodo, jūs tuoj palūšite, – tarė Grėjus. – Grįšime prie to rytą. Pamiegokite.

– Juokaujate. Aš nepajėgsiu užmigti.

– Atsigulkite ir užsimerkite. Jūs užmigsite.

Per daug pavargusi, kad galėtų ginčytis, Berė ranka mostelėjo namo galo link.

– Svečių kambarys – kito žodžio jam apibūdinti nerandu – koridoriaus gale. Jame yra sulankstomoji lova, bet jos nesiūlyčiau. Paskutinis joje miegojo Kronkaitas.

Grėjus pažvelgė į uždarytas Dienraščio miegamojo duris.

– Ar juo pasitikite?

– Patikėčiau jam savo gyvybę.

– Tada labai tikėtina, kad jie sužinos, kur jūsų ieškoti.

– Niekas nežino, kad kartais čia būnu.

– Gal galėtumėte paaiškinti?

– Ne.

Berė draugystę su Dienraščiu laikė jųdviejų paslaptimi ir neturėjo jokio noro aiškinti Bondurantui kodėl.

– Manęs čia niekas neieškos. Kurį laiką esame saugūs.

– Gerai, – nenorom sutiko jis. – Aš miegosiu čia. Jūs gulkite ant sulankstomosios lovos.

Berė patraukė koridoriumi, iš nuovargio vos vilkdama kojas. Ji neprisiminė, kad kada nors būtų buvusi taip fiziškai ir moraliai išsekusi.

Antro Dienraščio miegamojo komodoje ji rado siaubingai šlykščią net neišrankiam Dienraščio skoniui pižamą. Berė pasiėmė pižamos marškinėlius ir prisileido į vonią vandens.

Ji nemiegojusi beveik parą. Maudė sąnarius ir raumenis. Berė buvo nusibrozdinusi kelius. Ji užgėrė dvi aspirino tabletes – pasiėmė jas iš Dienraščio vaistų spintelės – ir su pasitenkinimu paniro į karštą vandenį, panėrė ir galvą. Išsimuilinusi ir išsitrinkusi galvą šampūnu, Berė atsilošė vonioje ir užsimerkė.

Kai vonia sušvelnino fizinį nuovargį, Berės moralinės žaizdos tapo dar skaudesnės. Jai gėlė širdį. Pagalvojus, kiek žmonių gyvybių nusineša gamtos stichijos, ligos, karai ir žmogžudystės, atrodė smulkmeniška gedėti dėl sargio žū-

ties. Tačiau Berę kamavo nepakeliamas netekties jausmas. Kad ir kaip stengėsi, nepajėgė susilaikyti neraudojusi.

Iš čiaupo į vonią lašėjo, ir šis švelnus lašų teškenimas keistai ramino. Berės skruostais ir smakru ant krūtinės riedėjo ašaros, kūno linkiais tekėdamos į vandenį. Kai tik Berė pagalvodavo jau išverkusi visas ašaras, prisimindavo apie Kronkaitą ką nors miela ir vėl imdavo raudoti. Ašaros prasiverždavo pro užmerktus vokus ir galiausiai nukeliaudavo į vonią.

Tik oda pajutusi vėsaus oro dvelksmą, Berė suvokė vonios kambaryje esanti ne viena. Ji atsimerkė. Tarpduryje stovėjo Bondurantas, viena plaštaka laikydamasis už durų rankenos, kitą įrėmęs į staktą. Jo žvilgsnis buvo įsmeigtas į Berę.

Berė nė nekrustelėjo. Beprasmiška bandyti kuo nors prisidengti. Jis jau buvo viską, kas įmanoma, matęs. Ir viską lietęs. Intymiai. Jos kūną vėl užliejo karštis, panašiai kaip tą rytą Grėjaus miegamajame.

– Kaip jaučiatės?

Nepajėgdama išlementi nė žodžio, ji tik krestelėjo galvą.

– Jūs verkėte.

Berė nesumojo, ką atsakyti, todėl tik tylėjo ir toliau žiūrėjo jam į akis. Grėjus nuleido akis, perbėgo Berės kūnu, tada vėl pažvelgė į veidą.

Gargždžiu balsu jis ištarė:

– Raketa, Valkata ir Daktaras.

Sutrikusi Berė papurtė galvą.

– Mano arkliai. Jie turi vardus.

Grėjus sugrįžo į koridorių ir uždarė duris.

Šešioliktas skyrius

Anksčių kitos dienos rytą senatorius Klitas Armbrusteris atvyko į Baltuosius rūmus ir pareikalavo, kad jam būtų nedelsiant leista susitikti su prezidentu. Jam buvo pranešta, kad prezidentas atsikėlė, bet dar neišėjo iš savo privačių apartamentų. Armbrusteris atsakė palauksiąs. Jis buvo palydėtas į Ovalųjį kabinetą, kur jam buvo pasiūlyta kavos. Senatorius buvo beveik bebaigiąs antrą puodelį, tada į kabinetą įžengė Deividas Meritas. Atrodė žvalus kaip visada, nors šiek tiek suirzęs.

– Atleisk, kad priverčiau laukti, Klitai. Kokie skubūs reikalai atvijo? Ačiū, – padėkojo jis sekretorei, kuri padėjo ir jam puodelį kavos. – Dabar galite palikti mus vienus.

Klitas buvo nekantrus iš prigimties. Jis pabudo ketvirtą valandą ryto. Senatorius apsirengė, perskaitė laikraštį *Washington Post*, stumdamas laiką, kol galės vykti pas prezidentą, jo nuomone, padoriu laiku. Ilgai belaukiant senatoriaus įkarštis augo.

– Noriu pamatyti dukrą. Šiandien, – negaišdamas pareiškė senatorius.

– Man sakė, kad vakar buvai nuvykęs į Hai Pointą.

– Esu tikras, tau jau pasakė, kad šundaktaris, save vadinantis gydytoju, neleido man su ja pasimatyti.

– Jai pačiai prašant, Klitai. Ar geri kraujospūdį mažinančius vaistus? Tavo veidas raudonas kaip burokas.

Nuo žento šaltakraujiškumo senatoriui kraujospūdis dar labiau padidėjo.

– Klausyk, Deividai. Noriu žinoti, kas atsitiko Vanesai. Kodėl ji atskirta? Kodėl prie jos ištisą parą budi slaugytoja? Jei ji rimtai serga, turėtų gulėti ligoninėje.

– Nurimk, Klitai, kitaip teks tave paguldyti į ligoninę.

Meritas palydėjo senatorių iki sofos ir atsisėdo šalia.

– Vanesa gėrė. Alkoholis nedera su jos vaistais. Mudu su Džordžu apie tai su ja pasikalbėjome, ir Vanesa sutiko gydytis nuo priklausomybės.

– Priklausomybės? Ar reikalai taip pablogėjo, kad juos reikia šitaip vadinti?

– Vargu ar taip pavadinčiau. Čia Vanesos terminas. Tačiau ji suprato, kad kelios taurės vyno kasdien gali sukelti rimtesnių bėdų, jei nesiliaus.

– Kodėl ji man nepasipasakojo? Kodėl man nieko nesakei?

– Norėjau su tavim pasikalbėti, – teisinosi Deividas, – norėjau paklausti tavęs patarimo, bet Vanesa užsispyrusi reikalavo nieko tau nesakyti.

– Kodėl?

– Ji tavęs gėdijosi, Klitai, – atsakė Meritas stodamasis įsipilti dar kavos. – Nenorėjo, kad ja nusiviltum. Ji mano, kad visas pasaulis – tai tu.

– Ir atvirkščiai. Ji visada ateidavo pas mane pasiguosti dėl savo bėdų, ir aš visada padėdavau.

Kai mirė motina, Vanesai tebuvo trylika, tačiau Klitas nepuolė į paniką, kad vienam teks auginti paauglę. Vanesa visada buvo tėtuko dukrelė. Jis beprotiškai ją mylėjo nuo pat pirmos dienos ir vaikystėje turėjo mergaitei daugiau įtakos nei žmona.

Galbūt ją truputį išlepino, bet Klitas sau atleisdavo kraštutinumus. Kai kurie žmonės turi teisę būti lepinami, ir Vanesa visada buvo viena jų. Kai sulaukus brandos jai buvo di-

agnozuota liga, Klitas negalią laikė dar svaresne priežastimi lepinti ir saugoti dukrą.

– Galbūt ji nusprendė, kad atėjo metas pačiai spręsti savo bėdas, – pasakė Deividas. – O gal nenori tavęs jaudinti. Kad ir kaip ten būtų, ji maldavo, kad tau nesakyčiau daugiau, nei pranešu visuomenei, tai, žinoma, tiesa. Ji gedi dėl vaiko netekties atsiskyrusi.

– Kiek tai truks?

– Tiek, kiek Džordžui prireiks laiko jai nuraminti. Vanesa irgi taip mano. Ji nori būti tokia pirmoji šalies ponia, kokia buvo prieš gimstant kūdikiui. Kai tik bus parinkti tinkami vaistai, ji ir vėl bus tokia. Pala, nieko nesakyk, – sustabdė jis senatorių.

Meritas paėmė plačiaekranio televizoriaus, kurio garsas buvo išjungtas, nuotolinio valdymo pultelį. Klitas pastebėjo, kad Deivido dėmesys padalytas perpus – jam ir televizoriaus ekranui. Senatorius atsisuko pasižiūrėti, kas taip prikaustė prezidento dėmesį.

Prie apdegusių medžių, rūkstančių griuvėsių ir zujančių gaisrininkų stovintis reporteris paskelbė:

– Greitai atskubėję į vietą ugniagesiai neleido gaisrui išplisti į kitus šios gatvės, netoli Diupono žiedo, namus. Sudegė tik vienas pastatas. – Kamera rodė pajuodusio, rūkstančio namo griuvėsius. – Šį rytą vietos Alkoholio, tabako ir šaunamųjų ginklų biuro agentai ir oficialūs ugniagesių pareigūnai naršo rūkstančius griuvėsius ieškodami, kas galėjo sukelti sprogimą.

Reporteris žvilgtelėjo į užrašus.

– Namas priklausė WVUE televizijos stoties reporterei Berei Treivis, neseniai pelniusiai pripažinimą už reportažų apie KSMS ciklą. Manoma, Berė Treivis gyva, tačiau su ja nepavyko susisiekti.

Reporteris atsisveikino, ir ekrane pasirodė studijos žinių laidos vedėjas. Deividas išjungė garsą, o jo uošvis pakilo.

– Persekiosiu tol, kol ji su manim susitiks.

– Berė Treivis? – irzliai paklausė Deividas.

– Kurių velnių turėčiau su ja susitikti? Gaila namo, tačiau toji žurnalistė yra subinės skausmas. Įgriso mano biurui prašydama paaiškinti, kodėl Vanesa izoliuota.

Klitas atsainiai numojo ranka, rodydamas, kad reporterė jam nerūpi.

– Aš noriu pamatyti Vanesą, – ryžtingai pareiškė jis. – Ji turėtų žinoti, kad nesiruošiu jos koneveikti už kelias taures vyno. Ji nekalta, kad serga.

– Ir aš taip manau, Klitai. Maldavau jos nekaltinti savęs, bet juk žinai, kad Vanesa siekia tobulumo. Ji negali pakęsti, kad reikia taikstytis su suvaržymais, kuriuos patiria dėl maniakinės depresijos.

Meritas paplekšnojo Armbrusteriui per petį ir nulydėjo jį prie durų.

– Norėčiau su tavim pabendrauti ilgiau, bet šįryt turiu aibę susitikimų. Popiet kalbėsiu su Vanesa telefonu. Perduosiu jai tavo nuoširdžiausius linkėjimus.

– Būtinai perduok.

Senatorius leidosi patapšnojamas per petį ir tarsi vaikas nuvedamas prie durų. Tačiau jei Deividas Meritas, Jungtinių Valstijų prezidentas, tikėjosi jį nuraminti keliais banaliais sakiniais ir išginti iš Ovaliojo kabineto tuščiažodžiavimu ir atvira šypsena, jis klydo.

Deividas Meritas šypsodamasis atidarė duris.

Klitas Armbrusteris be šypsenos jas uždarė.

Apstulbęs Meritas pažvelgė į jį.

– Kas atsitiko, Klitai?

– Mes jau seniai pažįstami, Deividai. Talentą ir jėgą atpažįstu vos išvydęs, žvelgdamas į tave mačiau daug vieno ir kito. Netroškau tapti prezidentu, bet norėjau jį sukurti. Tu buvai tinkama žaliava. Buvai puikus mokinys. Mano instinktai dėl tavęs neklydo ir tavim labai didžiuojuosi.

– Ačiū.

– Tačiau aš prisimenu naktį prieš aštuoniolika metų, kai atėjai pas mane velnioniškai išsigandęs ir inkšdamas kaip šunytis, nes kaip reikiant buvai įklimpęs į mėšlą. Ar prisimeni tą naktį, Deividai, mano berniuk?

– Ką tuo nori pasakyti? – įsitempęs paklausė Deividas.

– Esmė ta, – atsakė Armbrusteris, prieidamas arčiau prie Deivido, – jog incidentas, apie kurį kalbu, toks panašus į dabartinį, kad jaučiuosi velnioniškai nesmagiai.

– Dieve, Klitai, negalima lyginti...

Senatorius nutraukė šį nuoširdų kreipimąsi suduodamas Meritui kumščiu į krūtinę.

– Žinau, kad tavo santuoka su mano dukra nėra tobula. Jokia santuoka nėra tobula. Žinau, kad dulkini kitas. Po velnių, aš tave net pridengdavau, nes pirmiausia tave laikau vyru ir tik paskui žentu. Tavo flirtą pakęsdavau tik todėl, kad tu Vanesą padarei laimingą. – Klito balsas virto giliu urzgimu. – Tačiau jei kada ją nuskriausi, aš pasiusiu, Deividai. Ar girdi mane, berniuk?

– Atsargiai, Klitai. Skamba taip, tarsi grasintum Jungtinių Valstijų prezidentui.

– Esi velnioniškai teisus, tą ir darau, – piktai atšovė Armbrusteris. – Geriau prisimink, kas tave įtaisė į šį postą. Aš tave sukūriau, aš galiu ir sužlugdyti. Aš nebijau to slidaus šikniaus Spenso Martino ar jo banditų armijos, ar dar ko nors. Šiame mieste turiu tokią galią, kurios tu net neįsivaizduoji. Įgijau daugybę draugų, tiek pat priešų ir į kiekvieną jų esu nusitaikęs.

Senatorius nutilo leisdamas Meritui suvokti jo žodžių esmę.

– O dabar, sūnau, noriu tau pasakyti, kad kai daktaras Alanas baigs Vanesą gydyti Hai Pointe, Vanesa privalo būti sveika kaip ridikas.

– Prisiekiu, kad taip ir bus.

Senatorius ilgai ir ramiai į jį žvelgė.

– Patariu man nemeluoti, Deividai. Kitaip tau teks atsisveikinti su savo pimpalu ir prezidento kėde.

Meritas išlydėjo uošvį, negaišdamas įjungė kompiuterį ir surinko slaptą kodą, leidžiantį prisijungti prie Spenso nešiojamojo kompiuterio.

Nieko. *Nieko!* Spenso kompiuteris nereagavo. Jame buvo įdiegtos kelios gedimų apsaugos programos. Kompiuteris sunaikintas, niekaip kitaip nepaaiškintum, kodėl jis visiškai išjungtas. Jei tai tiesa, jų slaptas ryšys taip pat sunaikintas, nes tai taip pat užprogramuota.

Tačiau Meritui didžiausią nerimą kėlė ne kompiuterio sistema, o tai, kad prie jo negali prisijungti. Ženklas, kad atsitiko kai kas baisaus. Spensas nebūtų leidęs, kad kas nors atsitiktų jų ryšiui, nebent jį patį ištiko nelaimė. Ir tai įmanoma tik tuo atveju, jei Grėjus...

– Grėjus.

Meritas šį vardą ištarė lyg epitetą. Šventasis Grėjus – vienintelė klaida, kurią yra padaręs. Meritas priėmė jį į savo komandą, Grėjaus santūrumą klaidingai palaikęs nuožmumu. Kas galėjo atspėti, kad žmogus, išmokytas akimirksniu nužudyti plikomis rankomis, taps didvyriu? Grėjus ir jo etikos kodeksas tapo girgždančiu stipinu šiaip jau gerai išteptame rate.

Tačiau Grėjus taip pat turėjo trūkumų. Jis mylėjo kito vyro žmoną. *Jo* žmoną.

Tikimybė, jog Grėjus atsakingas už tai, kad Spensas nesusisiekė su Meritu, kėlė prezidentui siaubą ir įsiūtį. Jis įnirtingai surinko kodą, leidžiantį prisijungti prie kompiuterio terminalo nekrintančiame į akis biure kitame miesto pakraštyje. Prisijungęs Meritas surinko tik vieną žodį: Bondurantas.

Kitame ryšio gale vyras, geriausias Spenso slaptasis karys, žinos, ką daryti. Jis nedelsdamas nuvyks patikrinti, kas dedasi Vajominge. Meritui neliko nieko kito, kaip sėdėti ir laukti žinių.

Ne, tiesą sakant, jis gali dar kai ką padaryti. Meritas paprašė sekretorę sujungti su Alkoholio, tabako ir šaunamųjų ginklų biuro direktoriumi.

Kai buvo pasikeista mandagumo frazėmis, Meritas paklausė:

– Vyručiai, ką jūs aptikote po sprogimo Diupono žiede praėjusią naktį?

Meritas suprato, kad šis jo domėjimasis nustebino direktorių, bet pareigūnas atsakė tiesiai:

– Mes ką tik pradėjome tyrimą, pone prezidente. Šiuo metu apie sprogimo priežastį galima tik spėlioti.

– Berė Treivis – artima ponios Merit draugė. Dėl šio sprogimo žmona labai nerimauja, ir, pasakysiu atvirai, pirmajai šalies poniai tikrai nereikia streso. Pažadėjau jai, kad paskambinsiu ir pasiteirausiu. Man nemalonu jus trukdyti, tačiau žinote, kaip būna.

Įtampa direktoriaus balse šiek tiek atslūgo ir jis užtikrino:

– Žinoma, pone prezidente, aš suprantu. Prašau patikinti ponią Merit, kad kontroliuojame padėtį.

– Ir ištirsite šį įvykį kuo skubiau?

– Šį tyrimą paskelbsiu kaip svarbiausią, pone prezidente.

– Mudu su ponia Merit būsime dėkingi. Beje, ar kas nors šįryt kalbėjosi su panele Treivis? Kokia jos psichinė būsena?

– Atleiskite, pone, nežinau. Po sprogimo niekas jos neregėjo. Liudytojas, matęs ją tuojau pat po nelaimingo įvykio, sakė, kad panelė Treivis buvo siaubingai prislėgta. Per sprogimą žuvo jos šuo.

– Hm. Siaubinga. Ką gi, informuokite mane.

– Žinoma, pone prezidente.

Meritas padėjo ragelį, nepasijautė nė kiek ramiau. Spensas turėjo pasirūpinti, kad sprogimo pėdsakai neatvestų į

Baltuosius rūmus. Tačiau net jei pasirūpinta, geriausia, kad tyrimas būtų atliktas paviršutiniškai.

Rytas iš tiesų sumautas.

Meritas nesibaimino dėl uošvio grasinimų. Senatorius anaiptol nebuvo toks grėsmingas, kaip gyrėsi. Dauguma draugų ir priešų, kuriais jis gyrėsi, buvo arba išėję į pensiją, arba per daug suvaikėję, kad sunaikintų populiarų prezidentą.

Be to, senatorius negalėjo sukelti prezidentui šūdo audros pats gerokai šiuo mėšlu neapsitaškydamas. Juodu su Klitu turi bendrų paslapčių. Nors ir grasina, jis nedrįstų praskleisti šias paslaptis slepiančios uždangos.

Tačiau jis įkyriai kamantinės apie Vanesą, kol įsitikins, kad ji gerai jaučiasi. Reikia kaip nors sušvelninti jo nerimą. Vėliau Deividas pasitars su Spensu...

Meritas garsiai nusikeikė. Jam reikia Spenso. *Kur jis, po velnių, dingo?*

Nors ir nujautė kur, Deividas neprisivertė susitaikyti su akivaizdžia tiesa.

Septynioliktas skyrius

– Tas vyrukas niekada manęs nežavėjo, bet vis tiek sunku patikėti, kad būtų galėjęs šitaip pasielgti.

– Dar ir kaip galėjo.

– Kas ir kaip galėjo lengvai pasielgti? – paklausė Berė, įžengusi į Dienraščio virtuvę, kurioje šis su Bondurantu gėrė kavą.

Ji įsipylė kavos ir atsisėdo kartu prie stalo. Berė vengė pažvelgti Bondurantui į akis. Kaip Grėjus ir tikėjosi, Berė gerai išsimiegojo.

Pasisveikinęs Dienraštis atsakė:

– Grėjus stengėsi mane įtikinti, kad mūsų prezidentas gali nužudyti žmogų.

– Negaliu įrodyti to, ką netrukus jums papasakosiu, – tikino Grėjus. – Galbūt pagalvosite, kad man haliucinacijos ar paranoja, gal kad esu begėdiškas melagis.

– Arba galbūt jumis patikėsime, – atsakė Berė.

Jis pasuko galvą į Berę, ir pirmą kartą šįryt jų žvilgsniai susitiko. Berė pajuto tuštumą skrandyje. Ji greitai nudūrė akis į grietinėlę, kurią maišė kavos puodelyje.

– Ką gi, išklausykime, – pasiūlė Dienraštis.

– Deividas paskyrė mane suburti žvalgybos būrį ir jam vadovauti, mes išgelbėjom tuos įkaitus. Deividas turėjo priežastį šitaip pasielgti.

– Jūs labiausiai tikote šiai užduočiai?

– Daugybė vyrų būtų puikiai su ja susidoroję. Tačiau Deividas mane ten išsiuntė, kad žūčiau.

– Dėl paskalų apie jūsų ir Vanesos santykius? – pasiteiravo Berė.

– Taip. Mus iš Persų įlankoje buvusio lėktuvnešio nuskraidino sraigtasparniu. Naikintuvų F-16 eskadrilė nukreipė nuo mūsų dėmesį ir iššaukė ugnį į save, kad galėtume išsilaipinti. Pėsčiomis įsiskverbėme gilyn į miestą tris mylias. Nemoku jums apsakyti mieste tvyrojusio dvoko. Aplink telkšojo atviras kanalizacijos vanduo ir puvėsiai. Visas šalies nacionalinis biudžetas buvo skirtas karui; sanitarinėms sąlygoms ir gyvenimui – nė cento.

Ištisas senovinių pastatų ir aklagatvių labirintas. Žvalgyba mums buvo nurodžiusi, kur tiksliai yra kalėjimas, ir žinojome, kaip į jį prasiskverbsime. Vienas buvęs kalinys mums davė pastato planą ir išsamų sargybos postų aprašymą. Sargyba nebuvo moderni ir organizuota, užtat prižiūrėtojai – gerai ginkluoti kariai. Žinojome, kur yra įkaitų kameros. Neverta nė sakyti, kad buvome surepetavę kiekvieną savo žingsnį ir tiksliai apskaičiavę laiką. Veikėme tarsi laikrodis. Pašalinome sargybinius, šiems net nespėjus suvokti, kas užpuolė. Kai pasiekėme įkaitus, nerimavau, kad jie operaciją sužlugdys, bet įkaitai elgėsi tyliai ir neklausinėdami paklusо mūsų ženklams. Pora įkaitų buvo sužeisti, žaizdos nesutvarstytos. Visi buvo nusilpę nuo prasto maisto ir ligų, tačiau pajėgė eiti. Buvome arti tikslo.

Grįžtant atgal viskas ir prasidėjo. Keli prižiūrėtojai buvo nusitempę jauną kalinį į tuščią kamerą ir paeiliui jį žagino. Jų ten neturėjo būti, ta kalėjimo teritorija turėjo būti uždaryta, mes juos užklupome netikėtai. Kilo tikras pragaras. Iš abiejų pusių pasipylė šūviai. Pirmasis, kurį nušoviau, buvo berniukas.

Grėjus nutilo. Nei Berė, nei Dienraštis nė nemirktelėjo.

– Jam, hm, buvo ne daugiau kaip devyneri ar dešimt. – Grėjus užsimerkė, nykščiu ir didžiuoju pirštu pamasažavo akių obuolius. – Vaiko kojomis tekėjo kraujas. Nuo kraujo grindys buvo slidžios. Esu tikras, kad jam buvo praplėštos žarnos. Tie išperos... Žodžiu, berniukas klykė. Netekęs tiek kraujo, jis būtų neišgyvenęs. Ir aš jį nušoviau.

Pilnomis ašarų akimis Berė stebėjo, kaip Grėjus ima kavos puodelį, bet negeria, tik tvirtomis rankomis jį spaudžia.

– Tiems prakeiktiems iškrypėliams sukėlėme tikrą pragarą, bet misijai iškilo pavojus. Dievas žino, kiek dar koridorių mums reikėjo kirsti. Įkaitai prarado savitvardą, juos apėmė siaubas. Vis dėlto buvome pasiryžę nežūti toje sušiktoje skylėje. Per stebuklą išsiveržėme iš kalėjimo, nors jau buvo sukelta armija. Mus apsupo amerikiečių nekenčiantys kariai. Tie išprotėję šunsnukiai tvatino į visa, kas juda, – net į savuosius, kraugeriškai trokšdami mus nužudyti. Radome laikiną slėptuvę. Per radijo ryšį susisiekiau su mūsų aviacija, norėjau išsiaiškinti, ar mums padės. Buvo daroma viskas, kas įmanoma, bet sraigtasparniai negalėjo priskristi arčiau nei numatyta. Jei juos būtų numušę, visi būtume žuvę. Vienas mano vyrų iišžvalgė vietovę ir rado gatvelę, ji atrodė tuščia. Visi nubėgom, nors nežinojome, kur ji veda. Mums terūpėjo pasprukti toliau nuo kalėjimo.

Vos tik įžengėme į gatvelę, nuo stogų pasipylė snaiperių šūviai. Mano vyrai skynė snaiperius vieną po kito, bet gal penkias minutes stovėjome it prikaustyti, beveik neturėdami kur pasislėpti. Ir tada atsitiko tas dalykas. – Grėjus pakėlė galvą ir pažvelgė Berei ir Dienraščiui į akis. – Viename pastato, kuris atrodė panašus į gyvenamąjį namą, lange pastebėjome snaiperį. Kažkuris iš mūsų pasiūlė paleisti į jį raketą, bet Deividas man buvo nurodęs, jei tik įmanoma, vengti civilių aukų. Jis norėjo, kad tai būtų įkaitų išlaisvinimo operacija, o ne agresyvi akcija, kad pasaulio bendruomenėje ji nesukeltų neigiamo rezonanso. Kadangi buvome užspeisti į kampą,

teliko viena išeitis – išprovokuoti snaiperio ugnį, kad vienas mūsų taiklių kovotojų jį sunaikintų. Pasisiūliau būti masalu. Tapau atviru taikiniu. Mano kariai nušovė snaiperį. Tačiau per operaciją vienas mano vyrų nukreipė šautuvą į mane. Jis buvo vardu Rėjus Garetas. Didelis, stambių kaulų vaikinas iš Alabamos. Aš užaugau Luizianoje, tai mudu juokaudavome, kad esame kilę iš pietinių valstijų. Priėmiau į būrį, kartu kūrėme strategiją, dalyvaudavome pratybose. Pasirodo, jis ketino mane nužudyti. Ir būtų nušovęs, bet mudviejų žvilgsniai susitiko. Jis akimirką dvejojo, ir ta akimirka man išgelbėjo gyvybę. Prieš iššaudamas jis uždelsė sekundę. Tik tiek tereikėjo, kad jį nukautų priešo snaiperis. – Kurį laiką Grėjus žvelgė į tolį, paskui giliai atsikvėpė. – Kas buvo toliau, jūs daugiau ar mažiau žinote. Po šešių šiurpių valandų pasiekėme sraigtasparnius. Net nusinešėme Gareto kūną ir palaidojome jį kaip didvyrį.

– Galbūt jūs suklydote, – tyliai bandė prieštarauti Berė. – Per sąmyšį...

– Jo ketinimai nekėlė jokių abejonių. Jis nuo manęs buvo vos per tris metrus. Niekas to nematė, tik aš.

– Prisimenate prezidento klaidą? – įsiterpė Dienraštis. – Kai buvo paskelbta, kad misija tik vienam amerikiečių kainavo gyvybę, prezidentas jus šlovino.

– Buvau apie tai pamiršusi, – prisipažino Berė. – *Faux pas** per džiugesį, kilusį pergalingai sugrįžus įkaitams, buvo pamiršta, tačiau aš prisimenu, kokių keblumų kilo Daltonui Niliui. Jis sušaukė spaudos konferenciją, kad praneštų apie sėkmingai įvykdytą misiją ir saugiai sugrįžusius įkaitus. Nilis perskaitė trumpą pranešimą, kuriame prezidentas šlovino jus už savo šaliai atneštą didžiausią auką. Sakė, kad nebuvę geresnio kareivio, didesnio patrioto ir geresnio draugo nei Grėjus Bondurantas. Visi susirinkusieji apsiašarojo.

---

* Klaida *(pranc.)*.

– Kai Deividas išgirdo, jog vienas operacijos dalyvis žuvo, pamanė, kad tam vyrukui pavyko mane nužudyti. Jis padarė pareiškimą nepatikrinęs faktų.

– Kaip jie sužinojo, kad tas jaunuolis leisis paperkamas? – paklausė Dienraštis.

– Nemanau, kad jį būtų buvę galima papirkti, – atsakė Grėjus nustebindamas abu. – Gareto nebuvo įmanoma papirkti siūlant materialinį atlygį. Esu tikras, Spensas, elgdamasis kaip prezidento ruporas, įtikino vaikiną, kad esu išdavikas, šnipas, keliu grėsmę demokratijai ir panašiai. Garetas buvo puikus jūrų pėstininkas, tik ne per išmintingiausias. Nukreipęs į mane šautuvą, jis vykdė tiesioginį vyriausiojo kariuomenės vado įsakymą. Niekas kitas nebūtų jo privertęs išduoti manęs, net mirties grėsmė. Aš jo nekaltinau. Rėjus buvo Deivido ir Spenso pastumdėlis. Juodu prisidėjo prie jo žūties kiek tas priešo snaiperis.

– Ar kalbėjote apie tai su Meritu? – paklausė Berė.

– Dievas mato, troškau, bet nenorėjau atskleisti savo kortų, kad netapčiau dar pažeidžiamesnis.

– Vis dėlto dingote iš Baltųjų rūmų.

– Atsistatydinau ne iš bailumo, – irzliai atsakė Grėjus.

Dienraštis pasiduodamas iškėlė į viršų rankas.

– Neįsižeiskite. Neketinau jūsų užgauti.

– Atsistatydinau iš posto Baltuosiuose rūmuose, nes nenorėjau tarnauti Deividui Meritui.

– Tačiau jis jus tebeerzina. Staiga paaiškėjo, kad Vajomingas ne taip jau toli nuo Baltųjų rūmų.

Grėjus pritardamas linktelėjo galvą.

– Deividas žino, kad jį persekioju. Iš pradžių dėl Gareto, dabar dėl Vanesos kūdikio. Aš esu problema, kuri nebuvo iki galo išspręsta, todėl jis pasiuntė Spensą ją pagaliau išspręsti visiems laikams.

– Per mane, – niūriai burbtelėjo Berė.

– Anksčiau ar vėliau jie vis tiek būtų susirūpinę. Supratau, kad tokia įvykių eiga neišvengiama. Deividas negalėjo

lengvai manęs pašalinti, kol buvau dėmesio centre ir šlovinamas kaip nacionalinis didvyris. Jis apsimetė, kad džiaugiasi liaupsėmis, kurių sulaukdavau. Tačiau kai visuomenės dėmesys atslūgo, Deividas sumetė, kad galės lengviau manęs atsikratyti, nesukeldamas per didelio susidomėjimo. Dėl jūsų ar be jūsų, Bere, tik laiko klausimas.

– Dabar, kai žinome, su kokia problema susidūrėme, kaip ją spręsime? – paklausė Dienraštis. – Man liko gyventi neilgai, bet nenorėčiau paskutinių dienų praleisti federaliniame kalėjime, kad kėsinausi sužlugdyti prezidentą.

– Kai tiesa apie kūdikio mirtį iškils viešumon, ši prezidento administracija mirs natūralia mirtimi, – patikino Grėjus.

– Sutinku, – pritarė jam Berė. – Reikalai išsispręs savaime. Tačiau man labiausiai rūpi Vanesa. Dabar ji Meritui kelia didžiausią grėsmę.

– Visiškai netikiu ta nesąmone, kad ji trokšta vienumos. Deividas ją kur nors uždarė.

– Kodėl, Grėjau? – paklausė Dienraštis.

– Norėdamas įbauginti, kad Vanesa laikytų liežuvį už dantų ir neprasitartų, kaip mirė kūdikis. Žinau, ką jis galvoja. Jam atrodo, kad Vanesa gavo ko nusipelniusi. Jis stengsis Vanesą įtikinti, kad ji pati užsitraukė bėdą būdama neištikima. Nežinia, kokius įtikinėjimo metodus taiko Deividas, Vanesa gali ir neišgyventi.

– Kokius įtikinėjimo metodus?

– Negaliu apie juos net pagalvoti.

– O kaip Armbrusteris? Negi tyso aukštielninkas ir apsimeta negyvas?

– Ir pats norėčiau tai žinoti, Dienrašti. Tačiau kol kas geriau paliksiu jį nuošalyje ir veiksiu savarankiškai.

– Ką ketinate daryti? – paklausė Berė.

– Turiu keletą minčių.

Buvo aišku, kad Grėjus neketina tų minčių atskleisti.

– Šiuos namus galite paversti savo būstine, – pasiūlė Dienraštis.

– Ačiū, nenoriu ir jūsų statyti į pavojų.

Dienraštis nusijuokė.

– Ką aš galiu prarasti? Be to, ši vieta saugi. Niekas jūsų čia neieškos.

– Tą patį praėjusią naktį sakė ir ji, – atsakė Grėjus linktelėdamas Berės pusėn.

– Ji niekam nesigiria, kad esame draugai, – paaiškino Dienraštis.

– Kodėl?

– Tai mano ir Dienraščio asmeninis reikalas, – atšovė Berė.

– Tačiau patikėkite, Grėjau, – tarė Dienraštis, – čia pati saugiausia vieta.

– O kaip jūsų darbas? – paklausė Berės Grėjus.

– Ji jau ir taip darbe turėjo nemalonumų, – atsakė už ją Dienraštis. – Federalai buvo nuėję paklausinėti apie ją.

Grėjus susiraukė.

– Kertu lažybų, kad tie federalai buvo ne eiliniai, o Spenso žmonės. Jis turėjo visapusiškai apsidrausti. Bere, kiek žmonių televizijos stotyje žino apie šią istoriją?

– Su niekuo jos neaptarinėjau.

– O kiek draugų?

– Nė vienas, išskyrus Dienraštį.

– Meilužių?

Išgirdusi pašaipos gaidelę, Berė atžariai jam atsakė „ne“.

– Puiku, – tarė Grėjus. – Juo mažiau žmonių apie tai žino, juo geriau.

– Manau, po vakarykštės nakties ji turėtų tupėti it pelė po šluota, bent jau kol sužinosime, kas daroma poniai Merit.

– Visiškai sutinku, – pritarė Grėjus ir atsisuko į Berę. – Būkite čia su Dienraščiu ir niekam nesirodykite. Leiskite man tvarkyti šį reikalą. Tačiau pažadu, jūs pirmoji viską sužinosite.

– Tikrai? Ką gi, labai ačiū. – Berė abu nudegino žvilgsniu. – Jūs čia kalbėjote apie mane taip, tarsi manęs nebūtų.

Jūs net planavote už mane. Ką gi, ačiū, bet stengiatės veltui. Bus štai kaip.

– Atleiskite, panele, į šią teritoriją eiti draudžiama.

– Čia buvo mano namas. Aš čia gyvenau. Esu Berė Treivis.

Berė žinojo, kad jos žodžiai bus veiksmingi tarsi burtų lazdelė. Ją akimirksniu apsupo reporteriai, jie kartu su operatoriais slampinėjo netoliese ir tikėjosi išgirsti oficialų pareiškimą, ir nesvarbu iš ko.

Buvo paimta daugybė interviu iš kaimynų ir įvykio liudytojų, bet visi pasakojo panašiai. Viskas, kas įmanoma, buvo vartyta ir pervartyta. Nieko naujo. Valdžios atstovai nenorėjo spėlioti, kas sukėlė sprogimą. Ypač slapūs buvo Alkoholio, tabako ir šaunamųjų ginklų biuro agentai, tiriantys įvykį. Niekas nenorėjo kalbėti.

Ir staiga atsirado nepagaunamoji Berė Treivis. Į ją buvo nukreipti mikrofonai ir vaizdo kameros.

– Kaip matote, mano namas visiškai sugriautas. Man liko tik tai. – Berė išskėtė rankas. – Tačiau didžiausia netektis – mano šuo, Kronkaitas. Jis žuvo per sprogimą.

– Kur jūs buvote visą šį laiką po sprogimo?

– Kodėl nepasirodėte viešai anksčiau?

– Ar žinote, kas sukėlė sprogimą?

Berė iškėlė ranką ir nutraukė klausimų krušą.

– Sprogimo priežastį nustatys valdžios atstovai.

– Manote, kad tai buvo nelaimingas atsitikimas?

Berė pašaipiai pažvelgė į reporterį, tarsi jo klausimas būtų buvęs kvailas.

– Žinoma, nelaimingas. Kas dar galėjo būti? Esu tikra, kad pasibaigus tyrimui bus logiškai paaiškinta.

Grėjus ją buvo įspėjęs, jog Spensas turėjo pasirūpinti, kad sprogimas atrodytų kaip tik šitaip.

– O dabar prašau man atleisti...

Reporteriai sekė jai iš paskos iki pat automobilio, kuris vis dar stovėjo ten, kur buvo pastatytas prieš sprogimą. Keli kietakakčiai net nusekė iki televizijos stoties, tačiau automobilių stovėjimo aikštelėje Berė jų atsikratė – atsisakė ką nors daugiau komentuoti. Laikinai pasamdytas prie durų stovintis policininkas nieko neįleido vidun.

Prieš valandą Berė atmetė Grėjaus ir Dienraščio patarimą niekur nesirodyti.

– Nesiruošiu eiti į pogrindį, – karštai pareiškė ji. – Pirmiausia, nemanau, kad tai duotų kokios nors naudos. Jei Spenserio Martino žvalgybos sistema visur prasiskverbianti, kaip jūs teigiate, mane vis tiek surastų. Antra, mano darbas – pranešti naujienas. Likimo ironija, kad aš pati tapau naujienų objektu. Būtų kvaila nepasinaudoti savo pagarsėjimu. Trečia, juo labiau būsiu matoma, juo mažiau tikėtina, kad man kas nors nutiks, kad įvyks koks mirtinas „nelaimingas“ atsitikimas. Jūs pats, Grėjau, sakėte, kad Meritas nesiims jokių veiksmų, kol esu dėmesio centre.

– Ji teisi, Bondurantai, – gižiai sutiko Dienraštis.

– Kad ir koks Meritas būtų, jis nėra kvailys, – kalbėjo Berė. – Jis negali antrą kartą pasikėsinti į mano gyvybę, nesukeldamas įtarimų net patiems naiviausiems protams. Ne, ponai, – pareiškė ji, – kol esu matoma, aš saugi.

Žinia, kad Berė yra televizijos stoties pastate, pasklido žaibo greitumu. Houvis kaip niekad greitai atskubėjo į jos kabiną ir visus kitus iš jos išgujo.

– Jėzau, Bere, mes manėme, kad iš tavęs teliko apanglėję degėsiai, – pasisveikino Houvis.

– Atleisk, kad tave nuvyliau.

– Stengiuosi būti malonus.

Gal Houvis ir iš tiesų stengėsi, nes po Berės pastabos atrodė nusiminęs.

– Ar nenorėtum šio vakaro žinioms paimti iš manęs išskirtinio interviu? – paklausė Berė. – Iš tokios, kokia atro-

dau. – Berė apsirengė tais pačiais drabužiais, kuriuos dėvėjo vakar vakare. – Atrodančios apgailėtinai ir atgrasiai. Galbūt man net pavyktų išspausti ašarą, kai rodytų iš arti.

Mažytės Houvio akutės nušvito.

– Būtų puiku!

– Rytoj parengsiu pasakojimo tęsinį apie žmones, atsidūrusius prie mirties slenksčio, suvokusius, kad jie mirtingi ar panašiai. Pasistengsiu gauti dvasininkų ir psichologų, padedančių patyrusiesiems traumą, garso įrašų. Parengsiu pasakojimą, kaip jie surenka į vieną krūvą įrodymus, atkuria įvykį ir suranda jo priežastį.

– Jėzau, kokia tu karšta naujiena. Patikėk, čia ne kokie nors juokai, – sušnibždėjo Houvis, atsargiai dairydamasis per petį. – Kaip manai, ar tai tyčinis susprogdinimas? Gal kas nors sužinojo apie išskirtinį pasakojimą, kurio ėmeisi? Gal tavo pasakojimas ir sprogimas susiję?

– Tu prisižiūrėjai per daug Silvesterio Stalonės filmų, Houvi. Negali būti jokio ryšio. Mano sensacinga istorija? – nusijuokė Berė. – Kokie niekai, palyginti su tuo, kad mano akyse susprogo mano namas. Tad abu su Dženkinsu atsipalaiduokite. Aš žvelgiau mirčiai į akis. Patikėk, tai akimirksniu pakeičia požiūrį į gyvenimą. – Berė spragtelėjo pirštais. – Nuo šiol matysi visai kitokią Berę Treivis.

O Grėjus sakė, kad Berė nemoka meluoti. Ji vylėsi, kad Bondurantas klydo.

– Na, labai džiaugiuosi tai girdėdamas, – pagyrė Houvis išpūsdamas krūtinę. – Žinojau, kad sugebėsiu tavo mažą subinytę paversti dailia, jei kantriai to imsiuosi.

Berė įtaikiai nusišypsojo, nors iš tiesų jai norėjosi griežti dantimis.

Aštuonioliktas skyrius

Savo nusivylimą prezidentas slopino Baltuosiuose rūmuose įrengtoje asmeninėje sporto salėje. Bėgimo takelį *Stairmaster* ir kitą įrangą jis laikė priešais, kuriuos privalo nugalėti. Prakaitas varvėjo nuo nosies, ausų spenelių, smakro ir pirštų galiukų. Ištreniruoti raumenys pūpsojo, nes prezidentas pasirinko didžiausius krūvius.

Pasiuntinukas, kurį jis išsiuntė patikrinti padėties Vajominge, šįryt kompiuteriu susisiekė su prezidentu. Meritas ataskaitoje perskaitė tai, kuo nenorėjo tikėti. Atrodo, Spensas taip ir nenuvyko į Grėjaus Bonduranto namus. Paklaustas, ką šiuo klausimu sakė Bondurantas, pasiuntinukas pateikė antrą bombą – nepavyko aptikti ir jokių Bonduranto pėdsakų.

Nors pranešimas tvirtino priešingai, Meritas buvo įsitikinęs, kad Spensas ten lankėsi. Jis tiesiog rūpestingai paslėpė savo pėdsakus. Prezidentas buvo įsitikinęs, kad Grėjus nebūtų išnykęs be svarios priežasties. Todėl padarė išvadą, kad Grėjus pirmas suspėjo nudėti Spensą.

Jei ši išvada teisinga, Grėjus jiems pateikė nemalonią naujieną. Šių įvykių padariniai buvo tokie reikšmingi ir niūrūs, kad Meritui prireikė ieškoti vienumos sporto salėje. Jam reikėjo laiko, kad niekieno netrukdomas apgalvotų savo veiksmus.

Grėjus nepabūgs susikauti su prezidentūra. Atbaidymo priemonės, kurios bet kurį kitą, bandantį mesti iššūkį Baltiesiems rūmams, priverstų drebėti ir bijoti, jo nesutrikdys. Grėjus nesiliaus siekęs savo ir nepasitrauks. Jei Grėjus tiki esąs teisus, niekas nepajėgs jo sustabdyti ginant savo tiesą. Jo įsitikinimai tokie pat tvirti kaip Gibraltaro uolos. Šis buvusio draugo nelankstumas – viena priežasčių, dėl kurios Meritas nekentė Bonduranto.

Duodamas prezidento priesaiką, Meritas puoselėjo didelius planus dėl visų trijų. Jis pats dosniai apdovanotas charizma ir politine išmintimi, kad bet kuo įtikintų Kongresą ir tautą. Spensas buvo nuožmioji šios trijulės jėga. Jam nereikėjo pateisinimų, jis tiesiog vykdydavo, veiksmingai ir tikslingai. Grėjus buvo patyręs strategas. Kiekvieną situaciją jis išnagrinėdavo įvairiais įmanomais aspektais ir visada rasdavo geriausią būdą. Kartu jie galėjo tapti trimis galingiausiais vyrais pasaulyje.

Jei tik Grėjus nebūtų ištvirkavęs su Vanesa, o vėliau nepajutęs ir sąžinės graužimo.

– Prakeiktas kvailys, – sumurmėjo Meritas, stodamas nuo specialia medžiaga mušto suolelio, kad pasiektų rankšluostį. Jam besišluostant veidą ir sprandą, kažkas pabeldė į duris. – Įeikite.

Duris pravėrė slaptosios tarnybos agentas. Šalia jo stovėjo Grėjus Bondurantas.

– Pone prezidente, – vypsodamas pranešė agentas, – turiu jums staigmeną.

Meritas plačiai išsišiepė, nors jo šypsena greičiau priminė įtrūkimą betono luite.

– Grėjau! Dieve, vyruti, čia tai bent staigmena.

Grėjus taip pat šypsojosi, bet, kaip paprastai, šypsena nesušildė jo žvilgsnio.

– Vyliausi, kad turėsite laiko pasisveikinti su manim. – Jis palankiai nužvelgė Meritą. – Tauta turėtų ramiai miegoti,

pone prezidente. Atrodote taip žvaliai, kad vienas galėtumėte įveikti visus šalies priešus, tiek vidaus, tiek užsienio.

Spausdami vienas kitam rankas ir tapšnodami per pečius, jie vaidino spektaklį. Slaptosios tarnybos agentui nebuvo jokios priežasties abejoti jų nuoširdumu. Gandai apie nesantaiką tarp jų buvo karštai paneigti. Buvo manoma, kad tuo metu, kai Bondurantas paliko Baltuosius rūmus, jų draugystė išliko tokia pat tvirta, o gal net ir tvirtesnė dėl įspūdingos Grėjaus misijos sėkmės.

Meritui prireikė visų vaidybinių gebėjimų, kad paslėptų įsiūtį. Jį nemaloniai nustebino tikras profesionalas. Ar jis ką tik nepagalvojo, kad Grėjus patyręs strategas? Jo labai gerai suplanuotas pasikėsinimas turėjo atrodyti nekaltai. Grėjus, iš anksto nepaskelbęs ir beginklis, atvyko tiesiai pas prezidentą. Baltųjų rūmų personalas puikiai pažinojo Bonduranṫą, tad jo pasirodymas neturėjo sukelti įtarimų. Jis atvyko aplankyti bičiulio prezidento. Koks gražus poelgis.

Meritą labiausiai erzino, kad jis priverstas žaisti Grėjaus primestą žaidimą, bent jau tol, kol išsiaiškins, ko siekia nekviestas svečias. Kai liko vienu du, Meritas priėjo prie sulčių baro ir paklausė:

– Ko galiu pasiūlyti?

– To paties, ko gersite jūs.

Meritas pripylė dvi stiklines apelsinų sulčių.

– Po velnių, kaip smagu tave matyti, – pareiškė jis, susidauždamas stiklinėmis tarsi sakytų tostą.

– Atleiskite, kad sutrukdžiau treniruotę.

– Jau ruošiausi baigti. Nebegaliu pakelti ankstesnių krūvių, – pasiskundė prezidentas tarsi susimenkindamas.

– Abejoju.

– Ar neprieštarausi, jei įlįsiu į sūkurinę vonią?

– Prašom.

Meritas išsinėrė iš kelnaičių ir įlipo į burbuliuojantį vandenį, iš kurio kilo garų debesys.

– Ak, koks puikus jausmas. Gal nori prisidėti?

– Ne, ačiū.

Grėjus prisitraukė kėdę prie sūkurinės vonios krašto ir atsisėdo.

– Tavo plaukai labiau pražilo.

– Paveldėta, – atsakė Grėjus. – Ar niekad nesu sakęs, kad mano tėtis pražilo gana anksti?

Grėjus Bondurantas nė kiek nepasikeitė. Jo kūnas tebebuvo tvirtas ir stangrus, išraiška tokia pat ryžtinga. Vyras, kuris iš vagonėlių parko sugebėjo nukeliauti iki Baltųjų rūmų, retai kam pavydėdavo, bet Meritas nekentė Grėjaus būtent dėl jaučiamo jam pavydo.

Grėjus pasitikėjo savimi ir buvo tvirtos moralės, todėl nemirksėdamas galėjo žiūrėti priešininkui į akis. Net anais senais laikais, kai kartu tarnavo kariuomenėje, gerokai prieš jųdviejų susikirtimą, Meritas visada pirmasis nusukdavo žvilgsnį į šalį. Prezidentą erzino, kad Grėjus puikiausiai susigyvenęs su savo garbe ir kilnumu, ir nekentė buvusio bičiulio už jo principus, kartu slapta pavydėdamas tos vidinės stiprybės, kurią šie principai teikė.

– Tavo pilvas vis dar plokščias, – pasakė Meritas. – Džiaugiuosi, kad Vajominge netapai tešliumi.

– Ten atšiaurus kraštas, bet jei Vašingtone nebūčiau pelnęs šlovės, man būtų buvę sunku prisitaikyti.

Meritas nusijuokė.

– Pasiilgau tavo humoro. Jis sausas ir nuobodus, bet tu vis tiek sugebėdavai mane prajuokinti. – Prezidentas išskėtė rankas palei sūkurinės vonios plyteles. Nors ir žinojo, koks bus atsakymas, paklausė: – Kas tave atvedė į Vašingtoną?

– Moteris.

Meritas nesitikėjo tokio atsakymo. Grėjus ir vėl jam metė suktą kamuolį. Sumišimą prezidentas paslėpė nusijuokdamas.

– Sijonas? Moteris galiausiai įveikė nepalenkiamąjį Bondurantą? Sunku patikėti.

– Liūdna, bet tokia tiesa.

– Prašau, – sudejavo Meritas, – negriauk savo įvaizdžio sakydamas, kad tapai jautrus. Tikiuosi, netapai sentimentaliu seniu.

Grėjus šyptelėjo puse lūpų.

– Anaiptol. Todėl ji idealiai atitinka mano poreikius. Gražios išvaizdos, balsas kaip iš pornografinio filmo, o svarbiausia, ne itin protinga.

– Ar ši stebuklingoji mergaitė turi vardą?

– Berė Treivis.

Meritas krūptelėjo.

– Turbūt juokauji. Ta mergiščia – didžiausia rakštis subinėj. Žinoma, jos balsas seksualus. Veidas ir figūra taip pat nusipelno aukštų balų. Tačiau, Grėjau, bičiuli, ji užtraukia nelaimę. Jei jūsų santykiuose ji įžvelgs ką nors daugiau nei seksą, prilips prie tavęs, ir tu niekada nepajėgsi jos nusikratyti. Ar žinai, į ką lendi?

– Šiuo metu lendu į ją.

Abu nešvankiai nusijuokė.

– Galbūt ir neblogi popieriai, – sutiko Meritas.

– Ir tokie neblogi, kad palikau ūkį ir grįžau čia.

– Kuriam laikui?

Grėjus gūžtelėjo pečiais.

– Kol ja pasisotinsiu.

Meritas išgėrė sultis ir pastatė stiklinę ant plytelių, paskui išlipo iš sūkurinės vonios. Jis apsisupo rankšluosčiu liemenį ir atsisėdo ant kėdės šalia Grėjaus. Kalbėdamas su buvusiu draugu, jis gali labiau nusitvilkyti nei vandenyje, iš kurio ką tik išlipo, bet Meritas neatsispyrė pagundai. Jei Grėjus vaidina šią draugų susitikimo parodiją, tebūnie. Jei jau užsimenam apie vaidybą, Deivido gebėjimai buvo geresni nei Grėjaus. Jis turėjo daugiau patirties.

– Kur jūs susipažinote? Noriu išgirsti pikantiškas smulkmenas.

– Ji mane susekė. Praėjusią savaitę nukrito kaip iš giedro dangaus.

– Ko ji norėjo?

– Pasakojimo. Arba tiksliau, naujo senos istorijos varianto. Norėjo parengti reportažo apie įkaitų išgelbėjimo operaciją tęsinį.

– Ir nepasiūlei nešdintis? Tau juk niekada nepatiko reporteriai.

– Deividai, aš dulkinu ją, o ne jos profesiją.

Meritas nusijuokė.

– Na štai. Ir vėl tas sausas sąmojis. – Paskui jis suraukė antakius. – Ką tik prisiminiau. Praėjusią naktį jos namas supleškėjo iki pamatų.

– Taip. Prakeikta nelaimė.

– Šįryt mačiau ją per žinias kalbančią su reporteriais. Gana drąsi paukštytė.

– Dėl to ir įdomi.

– Kur abu apsistojote? Viešbutyje?

– Ne, pas draugą.

Berės Treivis draugas išėjęs į pensiją žurnalistas Tedas Velšas. Nors Spenso ir nėra, Merito žvalgybos tinklas pateikė jam Velšo, apsivilkusio chalatą ir išėjusio pasiimti rytinio laikraščio nuo piktžolėmis užžėlusios pievelės, nuotraukų. Kalbama, kad senasis išvėpėlis serga emfizema ir nepavojingas kaip musė.

Tai bent porelė – Treivis ir Velšas, gyvena Velšo namuose ir sudarė sąmokslą nuversti prezidentą. Tiesiog juokinga. Meritas galėtų abiem atsikratyti vienu kirčiu.

Tačiau Grėjus kelia sunkumų. Ši trijulė, turėdama tokį kurstytoją kaip Grėjus, nejuokingai grėsminga.

– Jei jau prakalbome apie draugus, – tarė Grėjus, – stebėtina, kad dar nežinote pikantiškų smulkmenų apie mane ir Berę. Maniau, Spensas jau bus papasakojęs. Vos spėjo mano ūkyje pasirodyti Berė, netrukus atvyko ir Spensas.

Merito šypsena pamažu išblėso. Net puikiausiam aktoriui nebūtų pavykę jos išlaikyti.

– Spensas atostogauja. Turėjau jį kone jėga išvaryti, toks triūslys. Sakė, kad galbūt užsuks pas tave, bet nuo to laiko, kai išvyko, negavau iš jo jokių žinių. Ar jis tau nesakė, kur keliaus iš Vajomingo?

– Jis neužsiminė apie savo planus. Tačiau juk pažįstate Spensą. Pasirodys, kai mažiausiai to tikėsitės. Aš tikrai Spenso nelaukiau, bet pasirodė pas mane.

Iki šiol Meritas vis dar vylėsi, kad Spensas gyvas. Dabar jau tikrai žino – Spenso nebėra. Grėjus jį nužudė.

Meritas negalėjo sau leisti būti sentimentaliam. Be to, Spensas jam nereikalingas. Niekas jam nereikalingas. Antra vertus, kai Spensas būdavo šalia, jausdavosi nepaprastai patogiai. Retai sutiksi tokių talentingų vyrų, aklai ir neginčijamai ištikimų. O dar rečiau pasitaiko vyrų, neturinčių jokios sąžinės.

Grėjus atėmė iš jo šį neįkainojamą turtą ir štai sėdi priešais, atvirai laidydamas apie jį juokelius. Meritas norėjo skelti Grėjui antausį, bet sutramdė pyktį. Jį atskleisdamas išsiduotų.

Be to, prezidentas nenorėjo eikvoti energijos padėčiai, kurios pakeisti nebegalima. Spensas pirmas sutiktų, kad gedėjimas – neproduktyvu, ir tik silpnieji jam pasiduoda.

– Įdomu, ar pirmoji šalies ponia jau čia?

Grėjaus klausimas tarsi botago kirtis nutraukė Merito apmąstymus.

– A, ne, ji vis dar išvykusi.

– Į tą nenurodytą vietovę?

– Taip, – atsakė Meritas. – Ir prisiekiau išsaugoti paslaptį.

Grėjus palinko rankomis pasiremdamas į šlaunis – pasitikėjimą savimi skleidžianti poza, kurią taip mėgdavo ir Meritas.

– Deividai, aš dėl jos nerimauju. Kaip ji jaučiasi? Būk su manim atviras. Nemalk man to šūdo, kuriuo Nilis maitina žiniasklaidą. Kaip *iš tiesų* jaučiasi Vanesa?

– Ar bandai išpešti sensacingą žinią naujai lovos draugei?

– Kai būname lovoje, ji randa geresnį užsiėmimą, nei imti iš manęs interviu.

– Sunku kalbėti, kai burna pilna, tiesa?

Grėjus prisiversdamas nusijuokė. Paskui jo raukšlėtas, liesas veidas vėl surimtėjo.

– Po kūdikio mirties Vanesa atrodė tarsi nesava. Ji serga?

Jei Meritas būtų galėjęs rinktis, kaipmat būtų kibęs Grėjui į gerklę. Šis vyras įstatė jam ragus. Gandai apie jį ir Vanesą buvo užgniaužti, nors ne itin greitai.

Kiek žmonių padarė išvadą, kad Grėjus, o ne jis yra kūdikio tėvas? Kaip šis šunsnukis drįsta užsiminti apie vaikigalį, neparodydamas jokio atsiprašymo ženklo savo stingdančiose žydrose akyse?

Sukaupęs valią, Jungtinių Valstijų prezidentas sutramdė įsiūtį. Kaip jis paaiškintų, kad Grėjus nuskendo Baltųjų rūmų sūkurinėje vonioje? Net Spensui nebūtų pakakę drąsos bandyti įtikinti generalinį prokurorą ir Amerikos visuomenę, kad įvyko nelaimingas atsitikimas.

Užgniaužęs norą žudyti, jis nuleido galvą ir pirštais persibraukė plaukus.

– Neslėpsiu nuo tavęs, Grėjau, buvo sunku. Vanesa kaltina save – savo ligą, kad nebuvo ideali motina ir nepajėgė apsaugoti kūdikio nuo mirties lopšyje.

– Baiminausi, kad kas nors panašaus nenutiktų. Regis, ja rūpinasi Džordžas Alanas. Ar jis turi patirties gydyti tokias ligas?

– Jis turi puikiausios patirties. Jau daugelį metų yra Vanesos asmeninis gydytojas. Džordžas žino, ko reikia, kad Vanesa grįžtų į vėžes. Kai įveiks šią krizę, jausis puikiai.

– Tikiuosi.

Meritas demonstratyviai pažvelgė į kabantį ant sienos laikrodį ir atsistojo.

– Buvo smagu su tavim pasimatyti, Grėjau. Atsiprašau, kad turiu baigti mūsų susitikimą, po pusvalandžio prasidės kabineto posėdis.

– Man ir taip pasisekė, ilgokai pabendravome. – Grėjus atsistojo, ir abu vyrai paspaudė vienas kitam ranką. – Prašau pasakyti Vanesai, kad klausinėjau apie ją. Gal galėčiau ją aplankyti?

– Deja, ne. Ji kasdien jaučiasi vis geriau, bet nesutinka pasimatyti net su Klitu. Perduok Berei Treivis, kad apgailestauju dėl jos namo.

– Būtinai perduosiu.

Slaptosios tarnybos agentai laukė prie sporto salės durų, kad palydėtų prezidentą į jo apartamentus. Vienam jų prezidentas pasakė:

– Prašom palydėti poną Bondurantą iki jo automobilio.

– Nebūtina, – atsainiai atsakė Grėjus. – Prisiminkite, kad čia dirbau. Žinau kelią.

– Vis tiek, – taip pat atsainiai atkirto Meritas. – Seniems draugams rodome išskirtinį dėmesį.

Devynioliktas skyrius

Pasakyti, kad prezidentas jautėsi prislėgtas, būtų buvę per mažai.

Telefonu Meritas ką tik informavo daktarą Džordžą Alaną apie netikėtą Grėjaus Bonduranto apsilankymą. Jis pasistengė kalbėti taip, tarsi džiaugtųsi pasimatęs su senu draugu, bet Džordžas mokėjo skaityti tarp eilučių: Deividas nenorėjo, kad Grėjus šmižinėtų po Vašingtoną ir tirtų Roberto Raštono Merito mirties aplinkybes.

Džordžas buvo įtikinęs save, kaip buvo įsitikinusi visa šalis, kad kūdikis mirė nuo KSMS. Kai tą naktį iškviestas iš namų nuskubėjo į Baltųjų rūmų vaikų kambarį, Džordžas patikėjo Deivido žodžiais – prezidentas ir Vanesa rado vaiką negyvą lopšyje.

Nenorėdamas girdėti smulkmenų, Džordžas per daug neklausinėjo. Jis pasirūpino vaiko laidotuvėmis taip, kaip buvo nurodęs prezidentas. Viskas.

Deja, tai nebuvo viskas. Vanesa įpainiojo smalsią reporterę, kuri, pasak Deivido, susisiekė su Grėjumi Bondurantu. Prezidentui buvo parankiau truputį pakreipti pasakojimą apie įvykius vaikų kambaryje. Jis, be jokios abejonės, nenorėjo Bondurantui sužadinti smalsumo. Nes jei kas nors ir galėtų demaskuoti Deividą Meritą, tai tik Grėjus.

– Kas girdėt apie, hm, reporterę? – paklausė Džordžas. – Per žinias išgirdau, kad per sprogimą jos namas išlėkė į orą.

– Taip, ir aš girdėjau. Siaubinga, kita vertus, asmeninė nelaimė atitraukė reporterės dėmesį nuo mūsų. – Patylėjęs prezidentas pridūrė: – Dėl visko kalta Vanesa. Ji atsakinga už Berės Treivis įkyrų domėjimąsi. Jei Vanesa nebūtų su ja susisiekusi, Treivis mums neįkyrėtų. – Paskui Meritas paklausė: – Kaip Vanesa jaučiasi šiandien?

Šitaip prezidentas mandagiai pakreipė kalbą, norėdamas sužinoti tai, dėl ko iš tiesų skambino. Tramdydamas paniką, Džordžas papasakojo Meritui apie žmonos būklę.

Tada Deividas davė Džordžui nurodymus.

Aiškiai jų nesuformulavo, to ir nereikėjo. Nurodymas buvo aiškių aiškiausias, Džordžas tokio nurodymo ir tikėjosi.

Tai turi įvykti šiandien. Prezidentas nusprendė padėti galutinį tašką.

Džordžas klaptelėjo telefono ragelį ir rankomis užsidengė lipnų veidą. Jis visas drebėjo. Ausyse garsiai spengė. Jį supykino ir jis apsivėmė.

Reikėtų paskambinti Amandai. Ryžtinga ir santūri, ji buvo ramybės salelė tame chaose, štai kuo Džordžas pavertė savo gyvenimą. Kartais vien jos balsas suteikdavo vilties, nors Džordžo ateitis buvo minų laukas, vedantis į nelaimę. Todėl ir nevalia jai skambinti. Kam jai užkrauti savo klaidų naštą?

Užuot paskambinęs žmonai, Džordžas išgėrė valiumo.

Nešvarus darbas, tokius Deividas paprastai patikėdavo Spensui. Spenso toks darbelis nė kiek nesukrėstų. Jam nereikėtų ryti valiumo. Džordžas spėliojo, ką Deividas turėjo prieš Spensą, kad privertė taip aklai paklusti. O gal viskas atvirkščiai? Gal Spensas lėlininkas, o marionetė – Deividas? O gal – ir tai labiausiai tikėtina – Spensui nereikia priežasties, paaiškinančios, ką ir kodėl jis daro.

Jam patinka žiaurumas. Jis niekada nemylėjo moters ir nebuvo patyręs moters meilės. Jis niekada nematė, kaip

gimsta kūdikis iš meilės. Jis niekada rankose nelaikė naujos spurdančios gyvybės ir nežvelgė į ją ašarų kupinomis akimis. Spensas niekada nepatirdavo kaltės jausmo ir sąžinės graužaties.

Galbūt Džordžas bailys, bet jis geresnis už Spenserį Martiną.

Nors dėl šio klausimo galima ginčytis. Atrodo, Spensas dingo. Atsargiai rinkdamas žodžius, Deividas leido suprasti, kad dėl nepaaiškinamo Spenso dingimo atsakingas Grėjus. Džordžas vylėsi, jei Grėjus jį nužudė, galbūt pasistengė, kad tas beširdis šunsnukis kentėtų.

Kai prireikdavo, Grėjus puikiai mokėdavo išsisukti iš keblios padėties. Džordžas gali tik svajoti apie tokią drąsą. Grėjus galėdavo pasakyti: „Aš pasitraukiu" ir pasitraukdavo. Kita vertus, Grėjui ant kaklo nebuvo užnertos kilpos.

Džordžui ji buvo užnerta ir veržė vis stipriau.

Jis taip suspaudė tarpuakį, kad net suskaudo. Tada Džordžas nuleido langą ir pažvelgė į užrakintas mažo, apmušto plokštėmis kabineto duris. Sėdės čia dar valandą, dvi, bet galiausiai privalės įvykdyti prezidento nurodymą. Juo ilgiau Džordžas jį atidėlios, juo daugiau apie jį galvos, o juo daugiau galvos, juo niekingesnis atrodys jo poelgis.

Džordžas atsistojo tarsi devyniasdešimtmetis senis. Švininėmis kojomis išėjo iš kabineto ir nužingsniavo koridoriumi.

Ligonės kambaryje buvo trošku.

Džeinė Gaston – dėmesinga slaugytoja. Ji stropiai kiekvieną rytą maudė pacientę ir keitė patalynę. Tačiau ligonės kambarys lieka ligonės kambarys, liga turi kvapą.

Daktaras Džordžas Alanas priėjo prie lovos.

– Kaip ji jaučiasi?

– Miega, – atsakė slaugytoja, su užuojauta žvelgdama į pacientę.

Džordžas prabėgomis apžiūrėjo Vanesą. Paklausė širdį, patikrino kraujospūdį ir temperatūrą, palygino jų kreivę,

nedrįsdamas pažvelgti jai į veidą. Ačiū Dievui, Vanesos akys stipriai užmerktos. Džordžas nepajėgtų pažvelgti jai į akis. Paskui pagalvojo, ar suvis kada pajėgs, ir ne tik žmonai – bet ir sau.

– Neseniai ji buvo susijaudinusi ir verkė, – pranešė slaugytoja. – Maldavo mane leisti pakilti iš lovos. Daktare Alanai, jei ji jaučiasi tvirtai, nematau...

– Ačiū, ponia Gaston.

– Daktare, suprantu, kad jūs žinote geriau, bet...

– Aš irgi esu įsitikinęs, kad geriau žinau, – atšovė Džordžas, griežtai nužvelgdamas slaugytoją. – Nepakęsiu jūsų spėliojimų, ponia Gaston.

– Galvoju tik apie tai, kas geriausia pacientei.

– Nepamirškite, kad ir aš apie tai galvoju.

– Žinoma, jūs taip pat galvojate, daktare. Visai ne tai norėjau pasakyti. – Ponia Gaston atsitiesė. – Vis dėlto esu gera slaugytoja, turiu daugelio metų patirtį.

– Dėl to ir buvote pasamdyta. Tačiau peržengiate ribas.

– Poniai Merit duodama per daug migdomųjų. Ir jei manęs paklaustumėte...

– Aš jūsų neklausiu! – suriko Džordžas.

– Negana to, ličio dozė pavojingai per didelė.

– Jūs matėte laboratorijos atsakymus. Ličio kiekis jos kraujyje toks, koks turi būti.

– Tada aš nepasitikiu laboratorija ir netikiu jos atsakymais.

Džordžo širdis sunkiai daužėsi krūtinėje. Jo keliai pasidarė guminiai, pulsas tvinkčiojo net akyse, ir Džordžas išraudo.

Prisiversdamas nurimti, jis ryžtingai pareiškė:

– Mums jūsų paslaugų daugiau nebereikia, ponia Gaston. Prašom nedelsdama susikrauti daiktus. Pasirūpinsiu, kad šįvakar kas nors nuvežtų jus į Vašingtoną.

Slaugytoja prispaudė ranką prie krūtinės.

– Jūs mane išvarote?

– Jūs nebetinkate vykdyti ponios Merit gydymo programos. O dabar...

Slaugytoja užsispyrusi papurtė galvą ir paėmė Vanesai už rankos.

– Aš niekur nevyksiu. Ji ir mano pacientė. Atsisakau ją tokią palikti. Jei norite žinoti mano nuomonę, manau, ji apnuodyta, kone ištikta komos.

– Jei neišvyksite savo noru, man neliks nieko kito, kaip jėga jus išgrūsti.

Džordžas nužirgliojo per kambarį, atidarė duris ir pašaukė slaptosios tarnybos agentus.

Dvidešimtas skyrius

– Berė Treivis?

– Klausau. Kas kalba?

Berė pirštu užsikimšo ausį, kad per žinių redakcijos kakofoniją geriau girdėtų tyliai kalbančią moterį.

– Ar žinote apie Hai Pointą?

Berė akimirksniu sukluso.

– Ką turit omeny?

– Ten kažkas atsitiko.

– Ar negalėtumėte konkrečiau?

– Ne. Negaliu sakyti. – Moters balse kuo aiškiausiai buvo justi sielvartas. – Kas nors turi sužinoti, kas ten vyksta.

Skambintoja padėjo ragelį.

Berė paskambino komutatoriaus operatorei.

– Ar ką tik man skambinusi moteris neprisistatė ir nepasakė, iš kur skambina?

– Ne, tik pasakė, kad nori su jumis pakalbėti. Dar viena keistuolė?

– Nesu tikra. Ačiū.

Berė pašoko nuo kėdės ir stvėrė kuprinę. Ji šios dienos darbus baigė. Berės reportažas vakaro žinių laidai gulėjo ant prodiuserio rašomojo stalo. Niekas jos nepasiges, jei išeis truputį anksčiau.

Per kelias pastarąsias dienas jai lyg ir pavyko įtikinti žiūrovus, – Berė vylėsi, galbūt ir Deividą Meritą, – kad ir netekusi namų ji tebedirba kaip įprastai.

Komisija vis dar tyrė sprogimo priežastis, nors, atrodo, niekas nebandė užčiuopti ryšio tarp sprogimo ir Berės mėginimų kištis į asmeninį prezidento ir pirmosios šalies ponios gyvenimą.

Skuosdama per žinių redakciją, Berė svarstė, ar nevertėtų kartu pasičiupti operatoriaus, jei paaiškėtų, kad perspėjimas tikras. Vis dėlto nutarė susiturėti. Ji pasiims į Hai Pointą vaizdo kamerą. Jei ten iš tiesų kas nors verda, Berė turės bent mėgėjos vaizdo įrašą.

Tačiau pirmiausia ji privalo rasti būdą patekti į Hai Pointą taip, kad jos nenušautų.

– Jūs nepažinote balso?

– Juk ką tik šitai sakiau, – suirzusi atsakė Berė. – Ne, Grėjau, aš nepažinau jos balso.

– Neširsk ant jo, – užtarė Grėjų Dienraštis. – Jis tik nenori, kad apsvaigusi nertum stačia galva į pavojų.

Berę siutino, kad Dienraštis palaiko Grėjų.

– Aš neprašau, kad kas nors apsvaigęs vyktų su manim kartu. Likite čia. Man jūs visiškai nerūpite. Pati narpliosiu šį kamuolį.

– Galėjo skambinti ta pusprotė, – ramino ją Dienraštis. – Toji Šarlina.

– Ten buvo ne ji, – ginčijosi Berė. – Nežinau, kas buvo, bet skambintoja nepasižymėjo puspročiams būdingomis savybėmis. Ji man pasirodė kultūringa ir išsilavinusi. Ir išsigandusi. Tikiu tuo, ką ji pasakė.

Dienraštis laikėsi savo.

– Tu neturi jokio patvirtinimo, kad Hai Pointe dedasi keisti dalykai. Gali pasikartoti panaši istorija, kuri tau nutiko su

teisėju Grinu. Baigsis tuo, kad tave apmėtys kiaušiniais ir įkrės į subinę.

– Kokia ten istorija su teisėju Grinu? – paklausė Grėjus.

– Jokia, – piktai atšovė Berė. Ji žvilgsniu nudegino Dienraštį, sumojavo rankomis ir tarė: – Diskusija baigta. Išvykstu.

Jei Berė būtų turėjusi vaizdo kamerą, nebūtų grįžusi į Dienraščio namus ir pranešusi apie savo ketinimus. Kamera, ką tik nusipirkta vietoj tos, kurią Berė prarado per sprogimą, tebegulėjo dėžutėje Dienraščio svečių kambaryje. Įdėjusi baterijas, Berė patikrino, ar kamera veikia, įgrūdo ją į kuprinę ir atsisuko į susirūpinusius sąmokslininkus.

– Na, palinkėkite man sėkmės.

Nusiminęs Dienraštis net žiopčioti ėmė. Jis atsisuko į Grėjų.

– Esate jūrų pėstininkas. Gal turite kokių minčių?

– Jokių, nebent, kad ją reikėtų surišti kaip skerdžiamą meitėlį. Tačiau vyksiu su ja, ir ji tikriausiai pasistengs, kad mus abu nušautų.

Tardamas tuos žodžius, Grėjus užsikišo pistoletą už diržo.

Kaip tik tuo metu supypsėjo Berės pranešimų gaviklis.

– Vienas tavo informatorių? – paklausė Dienraštis.

– Jie vieninteliai, be tavęs, žino šį numerį.

Pranešimų gaviklio ekrane įsižiebęs numeris Berei buvo nežinomas, bet ji kaipmat atpažino atsiliepusį balsą. Skambino iš taksofono, nes Berė girdėjo važiuojančių automobilių triukšmą. Informatorius negaišdamas perdavė žinią ir kaipmat padėjo ragelį.

Susimąsčiusi Berė paspaudė mobiliojo mygtuką ir pažvelgė į Grėjų.

– Keliaukime, jei vykstate kartu.

– Kas čia buvo? – paklausė Dienraštis, lydėdamas juos iki durų ir tempdamas paskui save baliono vežimėlį cypiančiais ratukais. – Gal skambino dėl Hai Pointo?

– Ne. Nieko reikšmingo, – atsakė Berė, nors vos pastebima jos šypsena išdavė, kad meluoja. – Jei ką sužinosime, tau paskambinsime. Pasistenk pailsėti.

– Pasistenkite, kad judviejų nesudraskytų į gabalus. Būtų smagu jus aplankyti kalėjime.

– Iš kur Luizianoje?

– Ką?

– Sakėte, kad esate kilęs iš Luizianos. Iš kokio miesto?

– Tai ne miestas, ten tik kelias praplatėja, – atsakė Grėjus. – Jūs apie jį tikrai negirdėjote.

– Mano geografijos pažymiai buvo geri.

– Iš Greidžio.

– Niekada neteko girdėti tokio miesto.

Grėjus vairavo susikaupęs, abiem plaštakom suspaudęs vairą. Jie traukė į pietvakarius, į Virdžiniją. Juos supo ganyklos, arklių fermos, miškai, nors, atrodo, nė vienas nepastebėjo pro šalį bėgančio kraštovaizdžio.

Tai buvo pirmi žodžiai, kuriais jie apsikeitė išvykę iš Dienraščio rajono. Nepajėgdama toliau ištverti priešiškos tylos ir kamuojama minčių, Berė pradėjo pokalbį, kuris, vylėsi, bus nekaltas.

– Kaip jums ten sekėsi?

– Puikiai.

– Jūsų vaikystė buvo laiminga?

– Normali.

– Bloga?

– Ar pasakiau bloga?

– Vadinasi, buvo gera.

– Ji buvo *normali*. Suprantate?

– Nebūkite šiurkštus. Tiesiog man smalsu, iš kur atsiranda tokie žmonės kaip jūs.

– Tokie kaip aš? – pašaipiai pakartojo jis. – Ir koks gi aš esu?

Berė sugalvojo atsakymą, kuris jai patiko.

– Aukštas.

Grėjus net šyptelėjo.

– Tėvai? – paklausė Berė.

– Du.

– Jums pavyko, Bondurantai.

Patylėjęs Grėjus paaiškino:

– Mano motina ir tėvas žuvo per praūžusį virš jų dirbtuvės viesulą.

– Atleiskite, – nuoširdžiai atsiprašė Betė. – Kiek jums buvo metų?

– Devyneri. Maždaug.

Berei sunku buvo suvokti – ne kad Grėjaus tėvai tapo uragano aukomis, o tai, kad jis kadaise buvo vaikas. Ji neįsivaizdavo Grėjaus, laimingo berniuko, žaidžiančio su kitais vaikais, besilinksminančio per gimtadienius, atplėšiančio dovanas, šeimai susirinkus prie Kalėdų eglutės.

– Tą rytą Vajominge man sakėte, kad ūkininkauti išmokote iš tėvo.

– Jis visą laiką laikė karvių bandą. O mieste turėjo ir remonto dirbtuvę. Valstijoje nebūtum radęs variklio, kurio tėvas būtų nesugebėjęs pataisyti. Ir mama beveik taip pat sumaniai darbavosi veržliarakčiais kaip tėvas.

Berė pastebėjo, kaip griežta jo lūpų linija sušvelnėjo.

– Jūs juos mylėjote.

Grėjus gūžtelėjo pečiais.

– Aš buvau vaikas. Vaikai myli tėvus.

Net tada, kai jie nebūna verti meilės, pamanė Berė.

– Kas jus augino po tėvų mirties?

– Vieni ir kiti seneliai pakaitomis. Jie buvo geri žmonės. Dabar jau mirę.

– Ar turite brolių, seserų? – paklausė Berė.

– Seserį. Ji tebegyvena Greidyje. Keturių vaikų motina, ištekėjusi už buhalterio. Jis mokyklos tarybos prezidentas ir baptistų bažnyčios diakonas.

– Turbūt malonu turėti sūnėnų ir dukterėčių, galite juos lepinti.

– Aš jų nematau.

– Kodėl?

– Svainis mano, kad esu pavojingas.

– Tikrai?

Grėjus atsisuko. Tarsi lazerio spinduliu kiaurai pervėrė Berę.

– Iki šiol dar nepastebėjote?

– Pastebėjau, – atsakė Berė nuleisdama akis, – manau, jūs galite būti labai pavojingas.

Žiūrėdama pro priekinį stiklą, Berė pamatė, kad nepastebimai sutemos virto gūdžia naktimi. Miškai abipus dviejų juostų kelio buvo niūrūs. Po kiek laiko ji tarė:

– Tas skambutis prieš mums išvykstant iš Dienraščio namų buvo mano informatoriaus iš Teisingumo departamento.

– Jūs turite informatorių Teisingumo departamente?

– Jus stebina?

– Kas jis? Iš kokio skyriaus? Kokio jis rango?

– Juk suprantate, negaliu jums šito pasakyti.

– Na gerai, tada belieka tikėtis, kad jis ne vienas slaptų Spenso agentų.

Nekreipdama dėmesio į kandžią pastabą, Berė pasakė:

– Mano informatorius pranešė, kad jūs šiandien buvote susitikęs su Meritu už uždarų durų.

– Tikra tiesa.

– Keista, kad apie tai nepasakėte nei man, nei Dienraščiui.

– Susitikimas nebuvo reikšmingas.

– Praleidote penkiolika minučių vienu du su Jungtinių Valstijų prezidentu, ir šis susitikimas nebuvo reikšmingas?

– Tiesiog užsukau...

– Užsukote? Aš irgi galėčiau užsukti, bet Deividas Meritas niekada man neskirtų audiencijos.

– Turiu draugų slaptojoje tarnyboje. Pasirodžiau nepranešęs, kad įvertinčiau jo reakciją mane išvydus.

– Ir kokia ji buvo?

– Jis vos neprivarė į kelnes.

Grėjus papasakojo Berei apie savo pokalbį su prezidentu ir pridūrė:

– Leidau jam suprasti, kad Spensas neįvykdė savo paskutinės užduoties.

– Ir tik dėl to ten apsilankėte?

– Tik dėl to.

– Galbūt.

Grėjus įtartinai pažvelgė į Berę.

– Kodėl jūsų informatorius pranešė apie mano vizitą pas Deividą?

– Rūpindamasis mano saugumu. Jis truputį nerimauja dėl naujos mano draugijos. Pavyzdžiui, man buvo pasakyta, kad prezidentas gali jus panaudoti kaip pinkles įkyriai reporterei, kuriai jis nori užčiaupti burną.

– Aš jau nebedirbu prezidentui.

– Taip tvirtinate jūs. Man smalsu, kiek yra jūsų santykių su Meritais sluoksnių. Kol netapote Merito žmonos meilužiu, buvote jo kraujo brolis. Tai gali sukelti didžiulę painiavą.

Grėjus tvirčiau suspaudė automobilio vairą.

– Tai kodėl nepasakote, ką galvojate?

– Mano galva, galbūt jūsų ištikimybė beviltiškai dviprasmė.

Grėjus dar kartą žvilgsniu nudegino Berę, bet nei patvirtino, nei paneigė kaltinimą.

– Ar per susitikimą buvo minima mano pavardė? – paklausė Berė.

Grėjus linktelėjo.

– Kokiame kontekste?

– Pasakiau, kad jus tratinu.

Berė pajuto, kaip nukaito jos skruostai.

– Šis žodis man labiau patinka nei anas, bet vis tiek šiurkštus.

– Kiek prisimenu, taip visa ir vyko. Šiurkščiai.

– Gal jis ką nors papasakojo apie Vanesą? – paklausė Berė grąžindama Grėjų prie aptariamo klausimo.

– Nieko naujo.

– Ar man papasakotumėte, jei būtumėte sužinojęs ką nors nauja?

– Tikriausiai ne.

– Kodėl?

– Todėl, kad jūs ir taip per giliai įklimpote.

– Dėl išskirtinio interviu, kuris sukrės pasaulį, esu pasiryžusi šiek tiek rizikuoti.

– O aš ne, – trumpai atrėžė jis. – Neketinu rizikuoti savo, Vanesos ar net jūsų gyvybe, kad suteikčiau jums galimybę išsiderėti kelis tūkstančius aptariant naują sutartį. Stengiuosi, kad visi liktume gyvi, ir nenoriu, kad mano strategiją sugriautų mėgėja, kuriai akyse spindi žvaigždės.

Šie žodžiai įskaudino Berę.

– Aš – profesionalė.

– Galbūt televizijos žinių srityje, – atšovė Grėjus, – tačiau Hai Pointe mes žvelgsime ne į studijos kameras. Susidursime su ginkluotais vyrais. Jūs tam nesate pasiruošusi.

– Esu tvirtesnė, nei manote.

– Ak taip, esate drąsi. Prisimenu, kiek toli esate pasirengusi nueiti, kad sukurtumėte savo reportažą. O gal pati pamiršote?

Grėjus buvo pasiryžęs išprovokuoti Berės reakciją, bet mergina geidulingu balsu atsakė:

– Ne, nepamiršau. Nepamiršau nė vienos akimirkos. Ir, regis, Bondurantai, jūs taip pat nepamiršote.

Berės atkirtis suveikė. Grėjaus žandikaulis atvipo. Patenkinta ir šypsodamasi Berė vėl nukreipė žvilgsnį į kelią.

Jos pasitenkinimas truko neilgai.

– Žiūrėkite! – suriko ji.

Rodydamas žaibišką komandoso reakciją Grėjus staigiai pasuko į šalį, kad išvengtų susidūrimo. Iš posūkio išniro keturi policininkai, susėdę ant motociklų po du. Jiems iš paskos sekė gaisrinė, tarnybinis ir greitosios pagalbos automobiliai. Visi jie lėkė dideliu greičiu.

Grėjus palaukė priešingos kelio juostos šalikelėje, kol visi automobiliai pravažiavo, paskui staiga apsigręžė ir nurūko paskui.

– Seksite įkandin?

– Atspėjote.

– Kodėl...

– Pažvelkite aukštyn, – tarė Grėjus, atsakydamas į Berės klausimą, šiai nespėjus jo užbaigti. Ji prisispaudė skruostu prie priekinio stiklo ir išvydo du sraigtasparnius, atliekančius staigų viražą virš medžių viršūnių. – Jūsų anonimas buvo teisus. Kažkas atsitiko.

– Tačiau Hai Pointas ten, – tarė Berė rodydama priešinga kryptimi.

– Prezidento slaptavietė kitapus ežero, bet visa ši vietovė vadinama Hai Pointu. Daktaro Džordžo Alano poilsio namai ant štai to kalvagūbrio. – Grėjus smakru parodė į vietą miške, iš kurios pakilo sraigtasparniai. – Jame laikoma Vanesa.

– Iš kur žinote?

– Taip man šnibždėjo nuojauta, ir ji ką tik pasitvirtino. Automobilis, važiavęs gaisrinei iš paskos, yra vyriausybinis, matyt, slaptosios tarnybos.

Grėjus tebelaikė tvirtai suspaudęs vairą. Jis buvo iki pat galo nuspaudęs Berės automobilio greičio pedalą, kad neatsiliktų nuo avarinio automobilių kortežo žibintų.

– Ką, manote, tai reiškia?

– O ką jūs manote? – įsitempęs paklausė Grėjus.

Berė nenorėjo garsiai išsakyti savo minčių.

– Daktaras Alanas negalėjo jai pakenkti. Bent jau sąmoningai. Ypač kai ją saugo slaptosios tarnybos agentas.

– Tą naktį, kai mirė kūdikis, Baltuosiuose rūmuose knibždėte knibždėjo slaptosios tarnybos agentų. Jie nesutrukdė daktarui paskelbti, kad kūdikis mirė nuo KSMS. Jei Deividas įspraudė Džordžo Alano kiaušius į spaustuvą, šis pasakys ir padarys ką lieptas.

Jie nusekė paskui automobilių kortežą į Šinliną, vaizdingą ir prižiūrimą miestelį, kuriame gyvena apie penkiolika tūkstančių gyventojų. Kadangi miestelis įsikūręs netoli prezidento slaptavietės, vietiniai buvo įpratę, kad jų medžių eilėmis apsodintų gatvių ramybę trikdo automobilių kortežai.

Grėjus laikėsi saugaus atstumo. Kai šie privažiavo prie ligoninės greitosios pagalbos skyriaus, jis sustojo už dviejų kvartalų.

Berė pažvelgė į Grėjų.

– Jei Vanesai reikia skubios medicininės pagalbos, kodėl ji nebuvo atgabenta sraigtasparniu?

Jiems nespėjus pasidalyti spėlionėmis, užpakalinės greitosios pagalbos automobilio durelės triukšmingai atsivėrė ir pro jas iššoko Džordžas Alanas. Gydytojas buvo susitaršęs ir pervargęs. Jo marškinių rankovės buvo atraitotos iki alkūnių; plaukai pasišiaušę, tarsi per juos šimtus kartų būtų braukta pirštais. Gydytojas, vairuotojas ir felčeris iš greitosios pagalbos automobilio iškėlė ratukinius neštuvus.

Prie neštuvų buvo pririšta paklode uždengta žmogysta.

– O Dieve, ne! – sušuko Berė.

Felčeriai nustūmė ratukus prie automatinių stiklinių durų. Iš vyriausybinio automobilio išlipo du vyriškiai ir niūriai sekė paskui stumiamus į ligoninę ratukus.

Daktaras Džordžas Alanas susirietė ir ėmė vemti tiesiai ant šaligatvio.

Dvidešimt pirmas skyrius

Kai suskambėjo senatoriaus Armbrusterio telefonas, pažadindamas iš gilaus miego, jis apsivertė ir pažvelgė į laikrodį ant naktinio stalelio.

– Po velnių.

Skambutis tokiu metu pranašavo nelaimę.

– Klausau.

– Senatorius Armbrusteris?..

Tikėdamasis, kad skambina padėjėjas, kuris kalbėdavo kapotai, senatorius nustebo išgirdęs tylų, duslų moterišką balsą. Jis labiau tiko seksui telefonu, nei pranešti blogai žiniai. Ironiška, bet išgirdęs tą balsą senatorius puolė panikon. Jis jau senokai nebuvo naudojęsis profesionalės paslaugomis, bet pirmiausia jam į galvą šovė, kad kuriai nors ankstesnei sugulovei buvo nurodyta perspėti visus klientus apie pavojingą gyvybei virusą.

– Kas kalba?

– Berė Treivis. Vanesos draugė. Reporterė.

Senatorius susierzinęs nuspyrė antklodę, nuleido storas kojas ant grindų ir atsisėdo. Berė Treivis tikrai perlenkė lazdą prisistatydama Vanesos drauge. Ir dar labiau perdeda pasivadindama reportere. Armbrusteris niekaip negalėjo suprasti, kodėl Vanesa sutiko jai duoti interviu.

– Ko norite?

– Man reikia su jumis pasikalbėti. Apie Vanesą.

– Ar bent nutuokiate, kuri dabar valanda? Beje, kaip sužinojote mano asmeninį telefono numerį? Gal mano personalas jums neaiškiai pasakė, kad neaptarinėsiu su žiniasklaida dukters reikalų?

– Skambinu kitu reikalu, pone.

– Su kuo jūs sau leidžiate juokauti? Labanakt..

– Senatoriau! Prašau nedėti ragelio!

Nerimas merginos balse privertė senatorių suklusti. Pasiėmęs belaidį telefoną į tualetą, jis nusilengvino.

– Kas atsitiko? Dar vienas sprogimas?

– Man būtina su jumis pasimatyti.

– Kam?

– Negaliu pasakyti, kol jūsų nepamatysiu.

Senatorius nusijuokė ir nuleido vandenį.

– Visas degu iš nekantrumo.

– Užtikrinu jus, senatoriau, tai ne žurnalistinis triukas ir ne juokelis ar koks menkniekis. Prašau patikėti, tai labai rimta. Ar susitiksite su manim?

Armbrusteris pasikasė pakaušį.

– Na gerai. Tikriausiai visą gyvenimą dėl to gailėsiuosi, bet paskambinkite rytoj į mano biurą ir susitarkite dėl susitikimo.

– Jūs nesupratote. Man reikia su jumis pasimatyti nedelsiant. Dabar.

– *Dabar?* Po velnių, juk vidurnaktis.

– Maldauju. Aš esu valgykloje Šinline, Linkolno gatvės ir Polo Lankų kelio sankryžoje. Lauksiu.

Berė padėjo ragelį, o senatorius prapliupo keiksmais. Nutėškęs telefoną, jis atsisėdo ant lovos krašto ir į stiklą įsipylė viskio *Jack Daniel*. Jis išlenkė gėrimą vienu mauku, buvo pasiryžęs nekreipti dėmesio į telefono skambutį ir vėl gultis.

Tačiau senatorius sudvejojo. Ką, po velnių, reporterė žino apie Vanesą, kad būtinai turi pranešti dabar ir negali palaukti iki ryto?

Jis įsispitrėjo į telefoną, tarsi šis būtų mirtinas priešas. Armbrusteris nepajėgs užmigti. Be to, nekantrumas jos balse atrodė nuoširdus.

Senatorius atsistojo ir apsirengė. Po dešimties minučių savo automobiliu jis jau važiavo Šinlino link. Senatorius gerai žinojo, kur tas miestelis, nes daug kartų buvo lankęsis Hai Pointe. Tad vairavo atsipalaidavęs.

Senatorius mintimis grįžo į naktį prieš aštuoniolika metų, tada jį taip pat prižadino vidurnaktį. Tuo metu jis kelias dienas atostogavo ūkyje Misisipės valstijoje. Gyvenimo tempas ten lėtas ir be rūpesčių. Išskyrus tą naktį.

Jį prižadino įkyrus skambutis į duris. Namų ekonomė išlindo iš kambario, įrengto už virtuvės, juosdamasi chalatą, bet Klitas pirmas nuskubėjo prie laukujų durų.

Ant slenksčio stovėjo Deividas Meritas. Nuo jo, it nuo vos nepaskendusios katės, žliaugė lietaus vanduo. Atrodė apgailėtinai. Blykstelėjęs žaibas apšvietė ilgus kruvinus randus Deivido skruoste.

– Kas, po velnių, atsitiko? – sušuko Klitas.

– Atsiprašau, kad prižadinau, bet turėjau pasimatyti su jumis nedelsdamas.

– Kas atsitiko? Papuolei į avariją?

Deividas reikšmingai žvilgtelėjo į ekonomę. Klitas rankos mostu paliepė jai grįžti į savo kambarį.

Tada Klitas nusivedė Deividą į kabinetą, įjungė stalinę lempą tankiu medžiaginiu gaubtu ir įpylė jaunuoliui brendžio. Deividas atsisėdo ant palangės, abiem delnais suspaudė taurę ir vienu gurkšniu išlenkė visą gėrimą.

– Paprastai šitaip negeri. – Klitas padavė Deividui nosinę, kad šis apsivalytų kraujuojančias žaizdas. – Matyt, iš tiesų įvyko kai kas baisaus. Klok tiesiai.

Klitas išsitiesė atlošiamajame krėsle ir pasiėmė cigarą. Deividas atsistojo ir ėmė žingsniuoti po kabinetą.

– Tai ta mergina.

– Supratau, – atsakė Klitas, prisidegė cigarą ir, gesindamas degtuką, juo pamosavo.

– Susipažinau su ja čia praėjusią vasarą.

– Vietinė? Kur su ja susipažinai? Kas jos tėvai?

– Ji vardu Bekė Sturgis, jūs jos nepažįstate. Ji šiukšlė, niekas. Susiradau ją prasčiokų bare palei greitkelį. Kai ten nuvykau, jau buvo girta. Iš karto kritome vienas kitam į akį ir galiausiai pradėjome šokti. Mudu flirtavome ir glostėme vienas kitam kaklą. Kaipmat užkaitau. Ji buvo įsiaudrinusi. Reikėjo arba išeiti laukan, arba būtų buvę labai nepatogu. Vos žengėme kelis žingsnius nuo baro durų, ji prisitraukė mane. Padarėme tai ten pat, atsirėmę į pastato sieną.

Būtų buvę veidmainiška barti globotinį už neapdairumą veliantis į meilės reikalus. Būdamas Deivido metų Klitas pats mėgo audringas šėliones. Tik subrendę pradedame vertinti slaptumą ir apdairumą. Tačiau Klitas jautė, kad šiek tiek pabarti derėtų.

– Keliems šauniems valstybės vyrams buvo užtrenktos Baltųjų rūmų durys, kai supainiojo savo smegenis su pampalu. Jie neperprato, ką reikia naudoti dulkinant ir ką mąstant.

– Žinau, – įsitempęs atsakė Deividas. – Kaip Dievą myliu, maniau, su ja nebus jokio vargo. Graži, seksuali ir nesivaržanti. Gyveno viena, dirbo pieninėje dispečere ir neturėjo šeimos.

– Jei ji tokia nepavojinga, – skeptiškai suniurnėjo Klitas, – kodėl atsibeldi pas mane naktį kruvinas ir atrodai taip, tarsi ketintum palikti vakarienę ant mano brangios mylimos žmonos itin vertinto rytietiško kilimo?

– Aš... ją nužudžiau.

Klito lūpos taip suglebo, kad rūkstantis cigaras vos nenukrito jam ant kelių. Pamažu jis atgavo amą, atsistojo iš savo

krėslo ir pripylė dar vieną stiklą brendžio, šį kartą – sau. Senatorius jį išmaukė beveik taip pat godžiai kaip Deividas. Armbrusteris pajuto, kad jo svajonės, siejamos su šiuo jaunu vyru, tirpsta kaip cukrus vandenyje.

Per Armbrusterio rinkimų kampaniją savanoris Deividas Meritas taip išsiskyrė, kad netrukus jam buvo pasiūlytos mokamos pareigos. Kai Klitas su juo susitiko pirmą kartą, Deividas buvo ką tik demobilizuotas iš jūrų pėstininkų. Drausmingas ir turintis puikią nuojautą. Merito beveik nereikėjo kontroliuoti, užduotis jis vykdė pasitikėdamas savimi ir tiksliai. Netrukus Klitas patikėjo jam daugiau pareigų.

Išrinktas į Senatą, Armbrusteris pasiūlė Deividui tapti jo personalo Vašingtone nariu. Per dvejus metus Deividas įrodė esąs vertingas ir greitai perprato politiką. Klitas jau siejo su juo dideles viltis, matė, kad Deividas turi tai, ko reikia norint tapti puikiu politiku.

Jis iš patirties nusimanė apie ekonomiką, nes jaunystėje turėjo verstis iš menkų išteklių. Laisvalaikiu Deividas studijavo teisę ir valstybės valdymą. Jo karinės tarnybos charakteristika buvo puiki. Deividas buvo gražus, iškalbus ir iki šios nakties nebuvo įsivėlęs į jokius skandalus.

Klitui prireikė sukaupti visą valią, kad neištalžytų Deividui snukio – toks kvailas buvo.

– Manau, turėjai svarią priežastį, kad ją nužudei, – griežtai pareiškė jis.

– Galiu prisiekti Dievui, kad tai buvo nelaimingas atsitikimas.

– Neprisiekinėk Dievui, – sumaurojo Klitas. – Prisiek man, berniuk.

– Prisiekiu, Klitai.

Jis ilgai spoksojo į Deividą, bet šio veide nematė jokios apgaulės, tik nuoširdų sutrikimą. Prieš jį sėdėjo išsigandęs jaunuolis.

– Pasakok, – tarė Klitas, – kaip viskas atsitiko?

– Pirmiausia turiu grįžti į praeitį. Po to pirmo karto, kai tik čia atvykome, visada su ja susitikdavau.

Klitas ėmė ridenti cigarą iš vieno burnos kampo į kitą.

– Per Kalėdas?

– Taip, pone.

– Per Velykas?

Deividas linktelėjo galvą.

– Kai jau merginai Vanesą? Tu mudu kvailinai! – suriko Klitas.

– Jūs neteisingai supratote, Klitai, – trūkčiojančiu balsu jausmingai paprieštaravo Deividas. – Jūs žinote, kad Vanesą myliu ir noriu vesti, bet...

– Bet jautei būtinybę įkišti savo pagaliuką kažkokiai nušiurusiai mergaitei, kuri pasigėrė ir dulkinosi atsirėmusi į prasčiokų alubario sieną. Gal taip įsivaizduoji meilę?

Nuo šio protrūkio Armbrusterio galva prašviesėjo. Jis grįžo į krėslą ir įnirtingai papsėdamas cigarą leido savo pykčiui dar pakunkuliuoti. Deividas palaukė, kol senatorius nurims. Galiausiai Klitas suurzgė:

– Klok man viską.

– Kai buvome čia atvykę aną kartą, ji man paskambino ir paprašė atvykti pas ją į namus. Kai ten nuvykau... – Deividas nutilo ir ranka persibraukė veidą. – Negalėjau patikėti savo akimis. Jos pilvas buvo štai iki čia.

Klitas kurį laiką įdėmiai žvelgė į jį netardamas nė žodžio.

– Paduok man brendžio.

Deividas pakluso, nors atrodė, kad Klitas ketina tvoti jam krištolo grafinu per galvą. Armbrusteris nugėrė du gurkšnius tiesiai iš grafino.

– Nori pasakyti, kad ji buvo nėščia?

– Taip, ji buvo nėščia. Po kelių savaičių pagimdė. Berniuką.

– Ar jis tavo?

– Iš kur man, po velnių, žinoti, – Deividas pirmą kartą pakėlė balsą. – Gali būti mano, bet jo tėvas gali būti bet kuris vyras, daugybė vyrų. Ji tvirtino, kad kūdikis mano.

– Kalbi būtuoju laiku?

– Ji įkyriai kvietė atvykti pažiūrėti kūdikio, tvirtino, kad jis mano. Bijojau, kad jei nepaklusiu, ji iškrės ką nors beprotiška. Tad šįvakar nuvykau pas ją duoti pinigų. Maniau, tai mažiausia, ką galiu padaryti. Tačiau... tačiau ji elgėsi neprotingai, Klitai. Sviedė pinigus man į veidą, rėkė, kad taip paprastai neišsipirksiu, neišvengsiu atsakomybės, kad ji sutiks tik su vedybomis.

Kiekvienas žodis aidėjo tarsi plaktuko, kalančio vinis į Deivido Merito politinės ateities karstą, dūžis. Klitas išsigando, kad pats nepaliktų vakarienės ant velionės žmonos branginto rytietiško kilimo.

– Pasakiau jai tiesiai šviesiai, kad apie vedybas negali būti ir kalbos, – kalbėjo Deividas. – Paaiškinau, kad jau esu susižadėjęs su moterimi, kurią myliu.

Nutilęs jis pažvelgė į Klitą.

– Aš suprantu, kad dar nesu oficialiai pasipiršęs Vanesai, ir neketinu to daryti, kol ji nebaigs universiteto, bet Vanesa žino, kad aš ją labai myliu. Mes ketiname...

– Klok toliau, – šiurkščiai pertraukė jį Klitas. – Kas įvyko, kai tai valkatai pasakei, kad vedybų nebus?

– Ji įsiuto.

Deividas vėl atsisėdo ir trumpam užsidengė veidą. Galiausiai nuleido rankas ir sunėrė tarp kelių.

– Vietoj lopšio ji naudojo drabužių spintos stalčių. Manau, jos riksmas išgąsdino kūdikį. Kūdikis klykė, ir jo riksmas, matyt, visiškai išvedė moterį iš pusiausvyros. Ji sakė nesiruošianti viena auginti vaiko ir tada... tada suėmė vaikui kaklą ir pradėjo jį smaugti. Bandžiau atplėšti jos rankas, bet nepajėgiau. Ji pasmaugė kūdikį.

– Jėzau Kristau! – aiktelėjo Klitas. – Nužudė vaiką?

Deividas linktelėjo galvą.

– Negalėjau tuo patikėti. Kūdikis ką tik verkė, o paskui nutilo. Buvo negyvas.

– Kodėl nepaskambinai policijai?

– Ji man neleido, – sušuko Deividas. – Kalė puolė mane. Štai iš kur šie randai. Ji draskėsi it laukinė katė. Buvau priverstas gintis. Mes susipešėme. Ji prarado pusiausvyrą ir trenkėsi į didžiulio stalo kampą. Matyt, prasiskėlė kaukolę. Visur buvo pilna kraujo. Ji negyva.

Deividas užsimerkė, bet nepajėgė sulaikyti ašarų. Jis pratrūko. Raudojo tarsi kūdikis, trūkčiodamas pečiais.

– Viena klaida. Viena vienintelė klaida, ir viskas, ką man suteikėte, ko kartu siekėme, žlugo. O Vanesa. Jėzau, – žliumbė jis, – ką apie mane pagalvos Vanesa? Kokią tai turės įtaką mūsų bendrai ateičiai?

Klitas iššvaistė per daug laiko ir dėmesio ruošdamas Deividą Meritą tapti prezidentu, kad atsisakytų jo dėl merginos, kurios niekas nepasiges, ir kūdikio, kuris neturėjo gimti. Net jei jiems tereikėtų atsižvelgti į politinius Deivido piktadarystės padarinius, Klitas sutvarkytų visą šią painiavą siekdamas apsaugoti savo investicijas.

Tačiau įpainiodamas į visa tai Vanesą, Deividas užsitikrino, kad Klitas įsikiš nedelsdamas. Klitas neleis draskyti dukteriai širdies, Vanesa nesužinos, kad vyras, kurį ji daugelį metų dievino ir už kurio ketino ištekėti, apvaisino kažkokią baltaodę atmatą ir paskui atsitiktinai ją nužudė.

Didžiuliuose planuose Bekė Sturgis ir jos kūdikis bemaž nieko nereiškė, o Deividui Malkombui Meritui lemta tapti didžiam. Netrukus jis turės daugiau galios nei kuris kitas žmogus pasaulyje. Kodėl dėl vienos klaidos reikėtų paaukoti šią jėgą? Kodėl turėtų žlugti Vanesos viltys ir svajonės, jei jos nėra kuo kaltinti? Ji nepadarė jokio nusižengimo, o kentėtų labiausiai.

Po velnių, Klitas neleis, kad šitaip atsitiktų.

– Gerai, vyruti, susiimk. – Jis priėjo prie Deivido ir vožė jam per nugarą. – Eik į dušinę. Išgerk dar stiklą brendžio. Gulk į lovą. Apie šį vizitą niekam nepasakok. Niekada.

Deividas niūriai pažvelgė į senatorių.

– Norite pasakyti, kad...

– Aš tuo pasirūpinsiu.

Deividas nedrąsiai atsistojo.

– Negaliu jūsų prašyti, Klitai. Žuvo du žmonės. Kaip jūs...

– Leisk man pasirūpinti smulkmenomis, – atsakė senatorius, trumpu ir storu smiliumi bakstelėdamas Deividui į krūtinę. – Mano reikalas pasistengti, kad problema išnyktų. Tavo reikalas sutvarkyti, ką pridirbai. Ar supranti, vyruti?

– Taip, pone.

– Juk pasirūpinę, kad būtum išrinktas prezidentu, paskui negalėsime leisti šliundroms išlįsti iš plyšių ir mojuoti tėvystės bylomis, tiesa? – paklausė Klitas šypsodamasis.

Deividas taip pat droviai nusišypsojo.

– Ne, pone.

– O dabar pasakyk, kur tos merginos vagonėlis.

Klitas sutvarkė reikalą dar tą pačią naktį. Kaip buvo sakęs Deividas, vagonėlyje buvo klaiki netvarka, bet Klito žodyne nebuvo žodžio *neįmanoma*. Neprabėgus nė keturiasdešimt aštuonioms valandoms, visa Bekės Sturgis istorija buvo nugramzdinta į užmarštį.

Deividas niekada nesmalsavo, kaip Klitui pavyko pradanginti du lavonus, kad niekas nieko nesuuostų. Jis niekad nepaklausė, kaip Klitui pavyko ištrinti patį Bekės Sturgis buvimo faktą. Klausydamas Klito nurodymų, Deividas elgėsi taip, tarsi apskritai nieko nebūtų įvykę. Per aštuoniolika metų, prabėgusių nuo to laiko, jie nė karto neužsiminė apie tą nutikimą. Tai apie tą įvykį prieš kelias dienas Klitas subtiliai užsiminė Ovaliajame kabinete.

Jo paties vaikaičio mirtis priminė Klitui tą jauną moterį, jos naujagimį ir sukėlė neramių minčių. Šie du atvejai buvo nepanašūs, bet sąsajų pakankamai, kad keltų Klitui nerimą.

Senatorių vis dažniau erzindavo mintis: gal Deividas Meritas, o ne motina prieš aštuoniolika metų nužudė kūdikį? Ir jei tai tiesa, ar jis ir vėl neįvykdė žmogžudystės?

Dvidešimt antras skyrius

Berė atidžiai stebėjo valgyklos duris, nekantriai laukdama, kada atvyks senatorius Armbrusteris.

Valgyklos pastatas visai nesiderino prie rajono, kuriame vyravo karaliaus Jurgio laikų architektūra. Neskoningą šeštojo dešimtmečio spindesį valgykloje imitavo blizgantys chromuoti ir turkio spalvos viniliniai paviršiai. Grindys išklotos juodomis ir baltomis plytelėmis. Šiuo vėlyvu metu valgykloje buvo tik keli ligoninės darbuotojai ir paauglių pora, pakaitomis šliurpianti tai pieno kokteilį, tai vienas kito lūpas.

Berė su Grėjumi sėdėjo kabinoje prie plataus lango – pro jį matė duris į ligoninės greitosios pagalbos skyrių – ir žaidė kavos puodeliais. Praėjus pykinimo priepuoliui daktaras Alanas susitvardė ir paskui niūrų kortežą nusekė į ligoninę. Kol kas iš jos neišėjo, ir nieko daugiau nevyko.

Grėjus beveik nekalbėjo. Spoksojo į duris, pro kurias ant ratukų buvo įvežtas Vanesos kūnas. Bondurantas sėdėjo padėjęs dilbius ant rausvo stalo paviršiaus. Retkarčiais jis sugniauždavo kumštį ir vėl ištiesdavo pirštus. Jis atrodė įsitempęs ir nepaprastai pavojingas.

Berė atsikosėjo.

– Jie tikriausiai bandys pateikti jos mirtį kaip savižudybę.

– Aš jiems to neleisiu. Vanesa nenužudė savo kūdikio, negalėjo ir nusižudyti.

Instinktyviai Berė ištiesė ranką per stalą ir uždėjo ant Grėjaus plaštakų. Krūptelėjęs jai prisilietus, jis iš pradžių pažvelgė į Berės ranką, paskui į veidą.

– Atleiskite, Grėjau, – tarė Berė. – Žinau, kad mylėjote Vanesą. Kūdikis... – Ji kiek padvejojo. – Jis buvo jūsų, tiesa?

– Koks dabar skirtumas? – piktai atšovė jis, nusipurtydamas Berės ranką. – Kūdikis mirė, Vanesa taip pat.

Berę įžeidė, kad Grėjus ją atstūmė. Net jos tėvas tais retais atvejais, kai teikdavosi grįžti namo, niekada nebuvo jos fiziškai atstūmęs ar sąmoningai įskaudinęs.

– Eikite po velnių, pone Bondurantai.

Berė išslinko iš kabinos, norėjo palikti jį vieną kirmyti su savo kančia. Taip ir padarytų, jei nelauktų atvykstant senatoriaus Armbrusterio. Todėl Berė nuėjo į tualetą. Įsikibusi abiem rankom į praustuvę stovėjo prie jos pasilenkusi tol, kol sukaupė drąsos, kad pakeltų galvą ir pažvelgtų į save veidrodyje. Galbūt ant savęs labiau pyko nei ant Grėjaus. Jo skausmas atviras, jausmai nuoširdūs. Berės jausmai sumišę. Kova tarp darbo interesų ir sąžinės jai kėlė moralinę dilemą.

Ji buvo įvykio, kuris įeis į istoriją, liudytoja. Kokios galimybės padaryti karjerą – jai sukosi galva. Mintis, kad yra pirmoji ir vienintelė reporterė, atsidūrusi neįtikimo įvykio vietoje, Berę svaigino.

Tačiau vargu ar galima švęsti, kai moteris nužudyta, ypač kai su šia moterimi Berė buvo asmeniškai pažįstama. Jei Berė būtų nustojusi aiškintis kūdikio mirties paslaptį, ar Vanesą vis tiek būtų nužudę? Gal vaikydamasi sensacingos istorijos ji nuėjo per toli? Ar ji atsakinga už įvykių seką, kuri baigėsi tragedija? O gal Vanesos likimas jau buvo nulemtas, kai ji pasikvietė Berę kavos?

Bjauriausia – Berė šito niekada nesužinos. Visą gyvenimą ją tarsi šmėklos kamuos šie klausimai.

Ji stropiai nusiplovė rankas ir prispaudė prie veido drėgną rankšluostį. Išėjusi iš tualeto, Berė išvydo prie durų besiartinantį senatorių Armbrusterį, ji pasitiko jį.

– Senatoriau Armbrusteri.

Staiga ji suvokė, kad nesugalvojo, ką sakys Armbrusteriui. Senatorius visiems kėlė baimę. Berė tikrai nedžiūgavo, jai pirmai teks pranešti, kad jo duktė mirė.

– Ačiū, kad atvykote, – išlemeno Berė.

– Panele, patarčiau pateikti velnioniškai svarią priežastį, dėl kurios mane prikėlėte vidurnaktį, – perspėjo jis, sekdamas paskui Berę į kabiną. – Manęs čia nebūtų, jei ne...

Išvydęs Grėjų Bondurantą, senatorius staiga sustojo.

– Seniai nesimatėme, Klitai, – pasisveikino Grėjus stodamasis.

Senatorius nebuvo patenkintas jį matydamas. Akivaizdu, jis ne itin gerbia Grėjų, ir lengva atspėti kodėl. Suprantama, tėvas turėtų nekęsti vyro, sutepusio jo dukters garbę, ypač kai duktė – pirmoji Jungtinių Valstijų ponia, juk buvo iškilęs pavojus ne tik jos asmeninei skaistybei.

– Bondurantai, – atsiliepė senatorius, jis nepaspaudė ištiestos Grėjaus rankos, – ką jūs čia veikiate? – Jis atsisuko į Berę. – Ar čia ta didžioji staigmena, apie kurią užsiminėte telefonu, tas „nepaprastos svarbos reikalas“?

– Prašom sėstis, senatoriau. Leiskite mums paaiškinti. Ar norėtumėte kavos?

– Ne.

Jis atsisėdo vienoje kabinos pusėje, Berė su Grėjumi įsitaisė ant suolo priešais. Nusitaikęs į Grėjų, senatorius tarė:

– Sukorėte ilgą kelią iš Montanos.

– Iš Vajomingo, – pataisė jį Grėjus. – Atvykau čia ne savo noru.

– Neteko girdėti, kad ką nors būtumėte daręs ne savo noru.

– Jis čia todėl, kad kelioms gyvybėms gresia pavojus, – paaiškino Berė. – Aš dėl tos pačios priežasties.

Armbrusteris komiškai kilstelėjo antakius.

– Tikrai? Ir kieno gi? Gal teisėjo Grino?

Senatoriaus pašaipa įžeidė Berę, bet ji neišsidavė.

– Galbūt jūs manim ir nelabai pasitikite, – kalbėjo ji, – tačiau tai, ką noriu jums papasakoti, – nepadailinta tiesa. Galėsite padaryti savo išvadas. Sutinkate?

– Mane domina tik tai, kas susiję su mano dukra.

Berė stengėsi surikiuoti mintis.

– Senatoriau, nemanau, kad jūsų vaikaičio mirtis buvo atsitiktinė. Esu įsitikinusi, kad jis buvo nužudytas, greičiausiai pasmaugtas imituojant KSMS.

Armbrusteris nepatikliai pažvelgė į ją.

– Ką jūs norite pasakyti, panele? Jei peršate mintį, kad Vanesa...

– Jį nužudė Deividas, – pertraukė senatorių Grėjus ir be užuolankų išklojo tiesą.

Senatorius išliko ramus, tik jo žvilgsnis šokinėjo nuo Berės prie Grėjaus. Netrukus jis palinko per stalą ir sušvokštė:

– Ar jūs išprotėjote?

– Ne, – ramiai atsakė Grėjus. – Deividas nužudė Vanesos kūdikį, nes ne jis buvo jo tėvas.

– Tai melas! – užprotestavo Armbrusteris nekeldamas balso. – Tu, Bondurantai, neturi jokios teisės vertinti mano dukters moralę. Tu, liežuvaujantis šunsnuki. Turėčiau čia pat tave nušauti.

Grėjaus veidas įsitempė.

– Deividas nebuvo Vanesos kūdikio tėvas. Jam buvo atlikta vazektomija. Prieš daugelį metų.

Ši žinia Berę pribloškė tiek pat kiek senatorių. Grėjus nekreipė dėmesio į jos tylų aiktelėjimą ir žvelgė tik į senatorių.

– Niekas apie tai nežinojo, Klitai. Net Vanesa. Ypač Vanesa. Daugelį metų ji bandė įvairiausias priemones, kad pastotų. Tas niekšas jai leido, puikiai žinodamas, kad niekas jai nepadės. Jis iškrypėliškai džiūgaudavo stebėdamas, kaip kiekvieną mėnesį jai kartojasi menstruacijos.

Berė stebeilijo į Grėjaus profilį. Jau buvo supratusi, kad Bondurantas – sudėtinga asmenybė, tad dabar spėliojo, ką dar jis slepia. Vos tik Berė pamanydavo jį jau perpratusi, jis atskleisdavo naują savo bruožą.

– Deividui Meritui nebuvo atlikta jokia vazektomija, kitaip būčiau žinojęs, – paprieštaravo senatorius. – Tu meluoji.

– Man nerūpi, tikite manim ar ne, Klitai. Sakau jums, kaip yra. Deividas negalėjo tapti vaiko tėvu, bet Vanesa to nežinojo, kol nepastojo ir jam nepasipasakojo.

Klitas ir toliau nepatikliai degino Grėjų akimis, bet Berė jau pastebėjo mažą properšą.

– Iš kur žinai? – paklausė jis.

– Vanesa man paskambino ir pasakė.

Ši žinia pribloškė Berę. Ji manė, kad Grėjus, pasitraukęs į Vajomingą, su Vanesa ryšių nepalaikė. Matyt, senatorius galvojo taip pat. Jis atrodė toks pat nustebęs kaip Berė.

– Ji man paskambino verkdama, – pasakė Grėjus. – Klausė manęs, ką daryti.

– Vadinasi, kūdikis tavo, – mygo Armbrusteris.

– Ne tai svarbu.

– Po velnių, dar ir kaip svarbu!

Abu vyrai žvilgsniais degino vienas kitą, Armbrusterio akyse spindėjo kaltinimas, Grėjaus akyse – iššūkis. Galiausiai Grėjus paklausė:

– Norite viską išgirsti, tiesa?

Armbrusteris nekantriai mostelėjo ranka.

– Nesvarbu, ką skelbė žiniasklaida. – Grėjus žvilgtelėjo Berės pusėn. – Deividas tiesiog pašėlo, sužinojęs, kad Vanesa

nėščia, nes tai patvirtino gandus apie jos meilės romaną su manim. Jūs žinote, kad Deividas įsižeidžia dėl menkiausios smulkmenos, tad galite įsivaizduoti, ką turėjo iškentėti Vanesa. Jėzau, – atsiduso Grėjus purtydamas galvą. – Kiekviena tų devynių mėnesių diena Vanesai buvo tikras pragaras. Deividui nieko neliko, tik džiūgauti kartu su visais, nors jis telaukė patogaus meto.

Platūs senatoriaus pečiai sudribo. Matyt, jis ima tikėti Grėjaus pasakojimu.

Staiga įsivyravusią slogią tylą suardė Berė:

– Kodėl prezidentas nepaliepė Džordžui Alanui padaryti jai aborto?

– Aš taip pat apie tai pagalvojau, – prisipažino Armbrusteris.

– Nes abortas nebūtų sukėlęs jai tokių kančių, – atsakė nedvejodamas Grėjus. – Manau, Deividas norėjo nubausti Vanesą už neištikimybę. Ir didžiausia bausmė, kokią galėjo sugalvoti, leisti jai išnešioti kūdikį, pagimdyti jį, pamilti, gal net prarasti budrumą jį saugant. Kai viskas šitaip susiklostė, Deividas su kaupu įvykdė savo bausmę. O kadangi Vanesa tapo žmogžudystės liudytoja, jis...

Berė suprato, kad Grėjus negali prisiversti visko atskleisti senatoriui. Ji atsisuko į pagyvenusį vyriškį.

– Ponia Merit susisiekė su manim turėdama tikslą. Esu įsitikinusi, ji norėjo man duoti ženklą apie gresiantį pavojų.

– Pavojų?

– Jai pačiai. Nes ji žino apie prezidento nusikaltimą. – Berė užjaučiamai pažvelgė į Armbrusterį. – Paskambinau jums, senatoriau, šiąnakt, nes manome, kad prezidentas... pasistengė, jog Vanesa negalėtų paliudyti, kad jis įvykdė nusikaltimą.

– Pasistengė, kad negalėtų paliudyti? – pakartojo Armbrusteris. – Ką čia paistote?

Berė linktelėjo galvą ligoninės pusėn. Armbrusteris pažvelgė per stiklą. Jame atsispindėjo valgykla ir jų pačių niūrūs atvaizdai.

– Maždaug prieš dvi valandas ją čia atvežė greitosios pagalbos automobilis, – paaiškino Berė.

– Iš Džordžo Alano namų?

Berė linktelėjo.

– Mes atsekėme jiems iš paskos.

Armbrusteris jau nebeatrodė tas galingas, svarbus valstybės vyras, spinduliuojantis valdžią. Jis priminė tėvą, ką tik išgirdusį siaubingą žinią apie savo vienintelį vaiką. Atrodė, per kelias akimirkas jo veidas pralaimėjo mūšį su gravitacija. Raukšlės pagilėjo, o odos klostės nukaro. Jo balsas buvo silpnas, bandantis paneigti.

– Vos prieš kelias dienas aš buvau tuose namuose.

– Ar matėte Vanesą? – paklausė Grėjus.

Kai senatorius papurtė galvą, suliūliavo nukarusi pasmakrė.

– Džordžas man pasakė, jog Vanesa ilsisi ir nenori, kad kas ją trukdytų, net aš. Jis patikino, kad Vanesai reikia tik poilsio.

– Klitai, – kantriai aiškino Grėjus, – Džordžas padarys viską, ką jam liepia Deividas, taip pasielgė ir tą naktį, kai Deividas nužudė kūdikį.

– Tačiau ją saugo slaptosios tarnybos agentai.

– Jie nepajėgė apsaugoti jūsų vaikaičio. Patikėkite, Deividas viską skrupulingai suplanavo, esu tikras, padedamas Spenso. Vanesa vartoja daug vaistų. Tikriausiai jis tuo pasinaudos. Jei ji mirtų...

– Jei mirtų, – pakartojo Armbrusteris. – Ar nori pasakyti... – Jo žvilgsnis lakstė nuo Grėjaus prie Berės.

Vėliau Berė neprisiminė, kaip jie išėjo iš valgyklos ir strimgalviais puolė į ligoninės greitosios pagalbos skyrių. Slap-

tosios tarnybos agentų nesimatė. Budinti medicinos sesuo maloniai paklausė, kuo galėtų jiems padėti.

Senatorius net nepažvelgė jos pusėn. Jis žengė pro automatines duris, o Berė su Grėjumi lipo jam ant kulnų. Koridoriaus gale atsirėmęs į sieną stovėjo daktaras Džordžas Alanas. Jis neatrodė nė kiek ramesnis nei tada, kai lydėjo į ligoninę Vanesos kūną. Kai daktaras Alanas pakėlė akis ir išvydo besiartinančius Armbrusterį, Berę ir Grėjų, jo veidas papilkėjo kaip pelenai.

– Senatoriau Armbrusteri, ką... ką čia veikiate?

– Kur mano duktė? – paklausė Armbrusteris, žvelgdamas į duris už gydytojo. – Ar ji čia?

– Ne.

– Meluoji, šunsnuki!

Senatorius nustūmė gydytoją, bet Džordžas Alanas nutvėrė jam už rankovės.

– Senatoriau, prašau, negaliu jūsų leisti vidun, kol jos neapžiūrėjo teismo medicinos ekspertas.

Armbrusteris aiktelėjo dusdamas. Grėjus pačiupo gydytojui už atlapų ir trenkė jį į sieną.

– Tu, nususęs šikniau! Už tai tave suspirgins elektros kėdėje, jei dabar tavęs neužmušiu.

Sunerimęs ligoninės personalas susispietė koridoriaus gale, net vyriausiajam apsaugininkui nepakako drąsos įsikišti.

Armbrusteris atvėrė duris, kurias saugojo daktaras Alanas, sustojo ant slenksčio ir įsitvėręs į durų staktą susmuko. Palei priešingą kambario sieną stovėjo ratukai. Laikantys diržai buvo atsegti. Ant ratukų tysojo melsva paklode uždengtas stingstantis kūnas.

– O Jėzau, – senatoriaus balsas nuskambėjo tarsi draskomas audeklas.

Jis atsistūmė nuo durų ir nuklumpino per grindų plyteles. Berė ir Grėjus ėjo iš abiejų senatoriaus šonų pasirengę,

jei reikės, jį prilaikyti. Į patalpą įžengė Džordžas Alanas. Į jo karštus protestus niekas nekreipė dėmesio.

Kai jie prisiartino prie ratukų, senatorius sustingo nusvarinęs rankas ir įsistebeilijo į melsvą paklodę.

– Klitai? – paklausė Grėjus.

Armbrusteris linktelėjo. Grėjus pakėlė paklodę už dviejų kampų ir nutraukė.

Išvydę lavono, sertifikuotos slaugytojos Džeinės Gaston, veidą, visi aiktelėjo.

Dvidešimt trečias skyrius

– Džeinė Gaston buvo privati slaugytoja, Džordžo Alano pasamdyta rūpintis Vanesa, kol ši buvo izoliuota Hai Pointe, – aiškino Berė, gulėdama ant sulankstomosios lovos, ant tos pačios, kurioje susirangęs snausdavo Kronkaitas, kai Berė jį pasiimdavo į Dienraščio namus. Ji pasakojo bičiuliui apie nakties įvykius. – Beje, ačiū, kad įsileidai, – pridūrė ji.

– O kur dar galėjai eiti?

– Kaip tik apie tai ir galvoju. Esu parijas. Manęs labiau nevengtų net tada, jei būčiau raupsuotoji. Galbūt man vertėtų po kaklu pasikabinti varpelį, kad perspėčiau žmones, artindamasi prie jų gatvėje.

– Nelabai juokinga, – suirzo Dienraštis.

– Sutinku. – Berės balsas buvo kimus nuo neišverktų ašarų. – Bet grįžkime prie vakarykštės nakties. Matyt, Džeinei Gaston vakar po pietų Džordžo Alano namuose Hai Pointe sustojo širdis. Jis bandė ją atgaivinti, deja, nesėkmingai.

Mažame, užgriozdintame kambaryje buvo girdėti tik Dienraščio švokštimas. Aplink mėtėsi Berės pirkiniai, kuriuos ji įsigijo sugriuvus namui. Dauguma drabužių tebebuvo pirkinių maišeliuose. Dienraštis sėdėjo sulankstomosios lovos gale, Berė kojas buvo užkėlusi jam ant šlaunų. Dienraštis nerangiai masažavo jai per kojines pėdas.

– Jei slaugytoja mirė po pietų, kodėl buvo laukiama iki sutemos, kad išvežtų jos kūną? – paklausė Dienraštis.

– Daktaras Alanas turėjo pasirūpinti, kad Vanesa būtų pargabenta atgal į Vašingtoną. Jis norėjo apsaugoti pirmąją šalies ponią nuo traumos – išgirdusi apie ponios Gaston mirtį ją būtų patyrusi. Buvo išsiųstas sraigtasparnis, turintis pargabenti Vanesą į Baltuosius rūmus, bet tuo metu ji sužinojo apie ponią Gaston. Vanesos buvo neįmanoma paguosti. Pasak gydytojo, abi moterys per tą laiką spėjo prisirišti viena prie kitos. Be to, ne iš karto pavyko rasti ponios Gaston sūnų, gyvenantį mieste. Daktaras Alanas nenorėjo vykti į ligoninę su velionės kūnu, prieš tai nepranešęs jos sūnui.

– Tačiau juk taip visada būna.

– Tik ne tada, kai mirusioji yra pirmosios šalies ponios asmeninė slaugytoja. Daktaras Alanas bijojo, kad žinia pasklis eterio bangomis anksčiau, nei pavyks susisiekti su sūnum. Jis nelabai klydo.

– Manau, tai logiška, – sumurmėjo Dienraštis. – Tačiau jei nori žinoti mano nuomonę, ši priežastis nėra labai įtikinama.

– Na, kad ir kaip ten būtų, daktaras Alanas paskambino į greitąją pagalbą tik tada, kai nusprendė, kad ilgiau laukti negalima. Mudu su Grėjumi atsitiktinai kelyje išvydome automobilių kortežą. Nusekėme jam iš paskos. Kai pamatėme lavoną... – Berė atsiduso.

– Tu padarei išvadą remdamasi prielaida, o ne faktais.

– Po laiko visi gudrūs, gali iš manęs tyčiotis.

– Negaliu patikėti, kad iškvietei Armbrusterį į įvykio vietą.

– Patikėk. Ne tik Armbrusterį, bet ir WVUE televizijos stoties operatorių, jis pasirodė pačiu laiku. Kai paaiškėjo mano siaubinga klaida, atvyko vos už kelių sekundžių. Operatorius ateinančioms kartoms įamžino, kaip mudu su Grėjumi apstulbome ir kaip vos neapalpo Armbrusteris, taip pat atvykusį Ralfą Gastoną Jaunesnįjį, mirusiosios sūnų. Jam teko patirti

smūgį dėl motinos mirties ir pasinerti į triukšmingą sąmyšį, kurį sukėlė mano apmaudus apsirikimas. Sadistinių polinkių turintis ligoninės darbuotojas pranešė vietos žiniasklaidai, o ši savo ruožtu... Na, atomazgą žinai. Mes patekome į antraštes. Ačiū Dievui, ši istorija buvo užgniaužta dar nespėjus atvykti nacionaliniams televizijos kanalams. Pasprukau su vienintele vaizdajuoste, kurioje užfiksuotas šis įvykis.

Berė nutilo, kad nusišluostytų ašaras ir išsišnypštų nosį. Ji verkė nuo pat tos akimirkos, kai ją išplūdo senatorius Armbrusteris. Nekreipdamas dėmesio į smalsius klausytojus, senatorius išvanojo Berę, kad ši kvailai pasielgė ir, negana to, įstūmė jį į prakeiktai kvailą padėtį. Senatorius pareiškė, kad ją reikia išplakti bizūnu už neatleistiną, nepateisinamą ir neprofesionalų elgesį. Neabejodama nė vienu senatoriaus žodžiu, Berė šį perspėjimą paėmė giliai į širdį.

Senatoriaus grasinimas tarsi švytintis giljotinos peilis pakibo virš Berės. Ji buvo pasmerkta; tik nežinojo, kada ir kaip šis peilis nusileis. Galų gale Berė gali nebijoti senatoriaus atsakomojo smūgio: ją pražudys vien įtampa laukiant, koks tas smūgis bus.

– Dieve, Dienrašti, – sudejavo Berė, ranka užsidengdama akis, – kaip galėjau šitaip suklysti? Viskas vertė mane daryti išvadą, kad Jungtinių Valstijų prezidentas įvykdė žmogžudystę, o gal ir dvi. Vadovaujantis logika, man reikėjo tai dar kartą apmąstyti.

– Atvirai sakant, nemanau, kad čia kalta tik logika, – užjautė Dienraštis. – Atsigręžkime į istoriją ir bandykime prisiminti nors vieną didį protą, kuris nebūtų spjovęs logikai į veidą.

– Liaukis mane guodęs. Leisk man kentėti. Aš to nusipelniau.

Dienraštis pamasažavo Berei girnelę.

– Taip, tu kaip reikiant viską suknisai. Padėtis dar blogesnė nei istorija su teisėju Grinu.

– Negaliu tuo patikėti, – beveik šnibždėjo Berė. – Kai Grėjus atitraukė antklodę, tikėjausi išvysti dailius kaštoninius Vanesos plaukus ir baltą veidą, bet ten gulėjo nepažįstama moteris. Ir tada, žinoma, Armbrusteris pratrūko tarsi Šventosios Elenos kalnas. O Grėjus...

– O ką Grėjus? – paklausė Dienraštis.

– Išnyko tarsi Deividas Koperfildas.

Berės nutrūktgalviškos rizikos padariniai bus skaudūs, tačiau jai turbūt skaudžiausia bus, kad išnyko Grėjus. Berė susitaikė su mintimi, kad tapo senatoriaus Armbrusterio taikiniu. Senatorius privers ją kentėti už tas kelias minutes, per kurias jis manė, kad jo duktė mirė. Daugelį metų Berė bus Vašingtono žurnalistų pajuokos objektu. Tie pasitikėjimo ja trupinėliai, kuriuos Berei pavyko sušluoti po fiasko su teisėju Grinu, galutinai pabiro. Prireiks daugelio metų, kol Berė vėl užsitarnaus net mažiausią pagarbą žurnalistų sluoksniuose, jei apskritai pavyks bent kokią pelnyti.

Net jei nebūtų pranešusi savo televizijos stočiai, žinia apie Berės klaidą ją vis tiek būtų pasiekusi. Pensilvanijos aveniu buvo panašus į bet kurio Amerikos miestelio pagrindinę gatvę. Paskalos ir blogos žinios čia būdavo perduodamos žaibo greičiu. Gėdingo pralaimėjimo, kuris susijęs su tokiomis garsenybėmis, nebūtų pavykę nuslėpti.

Tad Berė turėjo pasirengti patyčioms. Jos bus skaudžios, bet ne tokios kaip Grėjaus nusišalinimas.

Kai Berė nusigręžė nuo Džeinės Gaston į Grėjų, jo veidas atrodė toks pat negyvas kaip mirusiosios. Vis dėlto keista, didesnį nerimą jai kėlė Grėjaus, o ne senatoriaus Armbrusterio reakcija. Senatorius garsiai keikėsi. Jo tirada išblaškė Berės dėmesį, ir kai senatorius baigė ją plūsti, Grėjus buvo dingęs.

– Apieškojau ligoninę, paskui automobilių stovėjimo aikštelę, – pasakojo Dienraščiui Berė. – Niekas neprisiminė, kad būtų matęs jį išvykstant. Mano automobilis stovėjo kur pa-

liktas, tad nenumanau, kokia transporto priemone jis pasinaudojo. Tiesiog išnyko.

Berė nuplėšė atšerpetojusią nykščio odelę.

– Spėju, jis mirtinai išsigando, kad turėdamas didžiulę patirtį patikėjo tokios pusprotės kaip aš fantazijomis.

– Liaukis, – sudejavo Dienraštis. – Nuo tavo savigraužos mane pykina.

– Aš ne...

– Tu niekuo neįtikinai Bonduranto ir per daug save liaupsini manydama, kad galėtum jį paveikti. Tu tik patvirtinai jo įtarimus. Pameni?

– Tačiau dėl to, ką jam pasakiau, Bondurantas nužudė Spensą.

– Gindamasis.

– Ar galime būti dėl to tikri?

– Tu abejoji?

– Na gerai, jei Meritui nėra ko slėpti, kodėl jis pasiuntė Spenserį Martiną į Vajomingą atsikratyti Bonduranto? Grėjus galėjo klaidingai suprasti Spenserio Martino apsilankymo, kuris tikriausiai atsitiktinai sutapo su manuoju, tikslą dėl to, kad paporinau jam savo beprotišką istoriją. Meritas neleis savo vyriausiajam patarėjui lyg niekur nieko išnykti, neatlikęs kruopščios paieškos ir tyrimo. Grėjus bus apkaltintas žmogžudyste.

– Jis užmaskavo Martino pėdsakus ir tikriausiai taip paslėpė lavoną, kad jo niekas niekada neras, – spėliojo Dienraštis. – Nėra lavono, nebuvo ir žmogžudystės.

– Čia tik versija.

– Jis neatrodė labai susirūpinęs.

– Ne, jis labiau nerimavo dėl Vanesos. Kai Grėjus pagalvojo, kad Vanesa negyva, pats atrodė kaip lavonas.

Grėjus Bondurantas mylėjo Vanesą. Ne geidė jos, o mylėjo. Jis ją taip mylėjo, kad dėl jos paaukojo savo karjerą. Grėjus atsistatydino, kad skandalingas meilės romanas nepakenk-

tų nei Vanesos santuokai, nei jos visuomeninei padėčiai. Jis ją taip mylėjo, kad nereiškė jokių teisių į savo sūnų. Kai gimė sūnus, jis turėjo beprotiškai kentėti negalėdamas būti šalia Vanesos, o kai kūdikis mirė, vienas, visiškoje tremtyje, gedėjo.

Berė niekada tokios meilės nesulauks, ji jautė pagiežą, kad šitoks pasiaukojimas tuščiai eikvojamas lėkštai ir savanaudiškai Vanesai Armbruster Merit. Tiesa, Vanesa serga. Tačiau ar dėl to ji gali šitaip manipuliuoti žmonėmis? Kodėl Vanesa apskritai įpainiojo Berę į šį reikalą? Kodėl siuntė jai tokias klaidinančias užuominas?

– Jis tikras eržilas, – nutraukė jos mintis Dienraštis.

– Hm. Ką? Kas? Bondurantas? – Berė greitai nukėlė kojas ir atsisėdo. – Nežinau.

– Ar jūs ne... – paklausė Dienraštis kilstelėdamas antakius.

– Žinoma, ne.

– Tačiau norėtum.

– Liaukis. Mūsų Bondurantas turi žavių bruožų, bet jis toli gražu ne mano vyro idealas. Jis stiprus, mažakalbis, vadinasi, – pasipūtusi šiknaskylė. Jis nužudė draugą ir tvirtina, kad tai buvusi savigyna, o mes privalome tikėti jo žodžiais. Jis įsimylėjo moterį, kurios niekada neturės. Gyvena užkampyje tarsi atsiskyrėlis, tai nesuprantama ir šiek tiek vaiduokliška. Net jei jis gyventų čia pat ir būtų paskelbtas garbingiausiu ir aktyviausiu metų žmogum, niekas nepasikeistų, nes Grėjus neslėpė savo nuomonės apie mane, anot jo, esu vaikščiojanti nelaimė, tragedija, laukianti, kada galės pasirodyti scenoje. Kad ir kaip ten būtų, visas šis pokalbis beprasmis, nes Grėjus manęs nedomina, be to, jis dingo. Sutarėm?

– O kiek laiko su juo susipažinusi kartu praleidai lovoje?

– Apie devyniasdešimt sekundžių.

– Jėzau, Bere.

– Taip. Tikrai profesionalu, jei esi kekšė. – Berė atsiduso. – Kadangi mano žurnalistės karjera baigta, galbūt reikėtų pagalvoti apie asmeninių malonumų teikimą.

– Tu – kekšė? – sukikeno Dienraštis. – Norėčiau pamatyti.

– Už stebėjimą turėčiau imti papildomą mokestį. – Berė nukorė kojas nuo sulankstomosios lovos krašto. – Šis pokalbis, kuris, tikėjausi, turėjo pakelti mano dvasią, dar labiau prislėgė. Einu į dušinę.

– Dušas neišgydys tavo ligos.

– Na, vis tiek einu.

Iš pirkinių maišelio ji išsitraukė naujus apatinius. Karpydama etiketes Berė pareiškė:

– Jei būtų lemta išsipildyti tik vienam mano norui, Dienrašti, pasirinkčiau tą savo gyvenimo dieną, kai Vanesa pasikvietė mane kavos. Ir atsisakyčiau.

– Tai dabar esi įsitikinusi, kad Meritų kūdikis mirė nuo KSMS ir kad visa kita yra tavo klaidingų sprendimų ir lakios vaizduotės rezultatas?

Berė gudriai pažvelgė į jį.

– O tu taip nemanai?

– Tu tiesiog švyti! – pareiškė senatorius Armbrusteris, glėbyje vos neuždusindamas dukters. – Nemoku apsakyti, kaip džiaugiuosi tave matydamas.

– Aš taip pat džiaugiuosi tave matydama, tėti.

Ji taip pat spustelėjo senatorių, bet šis pajuto dukters nerimą ir ją paleido. Vanesos šypsena spindėjo kaip briliantinis žiedas už dešimt dolerių ir buvo tokia pat dirbtina.

– Šįryt mačiau save veidrodyje. Nemanau, kad žodis *švytėjimas* tinka mane apibūdinti.

– Tu pakilai iš ligos patalo, gulėjai jame kelias savaites. Ko tikiesi? Netrukus raudonis vėl nudažys tavo skruostus.

– Manau, ji atrodo žaviai, – pareiškė Deividas Meritas, tepdamas sviestą ant mėlynių kekso.

Trijulė kartu pusryčiavo Vanesos apartamentuose. Klito nuomone, Vanesai visai nereikėjo kofeino, o ji gėrė jau antrą puodelį kavos.

– Gal praleistum kelias savaites namie, – pasiūlė jis. – Galėtum pagulėti saulėje, ilgai miegoti, valgyti tukinantį pietinių valstijų maistą. Kaip manai, Deividai? Ar nevertėtų mums jos supakuoti ir išsiųsti į Misisipę?

Žentas nusišypsojo plačiai kaip per rinkimų kampaniją. Matyt, ištreniruota šypsena.

– Aš ką tik susigrąžinau Vanesą, Klitai. Labai nenorėčiau tuojau pat su ja vėl išsiskirti. Be to, jos būklė tikrai gerėja. Džordžas padarė stebuklą.

Senatoriaus nuomonė apie daktarą Alaną buvo kitokia negu žento.

– Užvakar jis man atrodė kaip prisišikęs į kelnes.

Vanesa sėdėjo prie tualetinio stalelio ir derinosi auskarus.

– Kuriuos man įsisegti? – paklausė ji, atsisukusi į abu vyrus ir laikydama prie ausų skirtingus auskarus. – Manau, labiausiai tiks perlai. Kaip, tėti?

– Perlai labai tiks.

– Čia mamos auskarai.

– Žinau.

– Buvau priešpaskutinėje vidurinės mokyklos klasėje, ir tu leidai juos įsisegti. Ar prisimeni, tėti? Vieną auskarą pamečiau, ir tu nusiminei. Kitą dieną grįžau į sporto salę ir ieškojau tol, kol radau. Mano suknelė buvo rausva. Tu labai supykai, nes manei, kad siuvėja per daug ją patrumpino. Mano pora buvo Smitų vaikas, tas, kuris įstojo į Prinstono universitetą ir vėliau iš jo iškrito. Pamiršau, kas jam vėliau nutiko.

Kol Vanesai nebuvo diagnozuota maniakinė depresija, staigi jos nuotaikų kaita Klitą trikdydavo ir liūdindavo. Ji būdavo tai visiškai prislėgta, sunerimusi, susijaudinusi, tai

pernelyg įsiaudrinusi. Tačiau senatorius retai matė Vanesą tokią džiugią. Jai arba maniakinis priepuolis, arba veikia antidepresantai. Simptomai būna panašūs, ir atspėti sunku. Vanesos psichika nestabili, todėl ji ir buvo izoliuota.

Deividas privalėjo pastebėti, koks keistas Vanesos elgesys, tačiau stengėsi nekreipti į jį dėmesio. Jis pertraukė Vanesos tauškimą, kad atsilieptų į jos tėvo pastabą gydytojo adresu.

– Praėjusią naktį Džordžas nebuvo geriausios formos. Bet ar galima jį už tai kaltinti? Iš pradžių prie jo miršta slaugytoja, paskui jis negali rasti jos artimųjų. Ir jau visai viršūnė – Berė Treivis, atsitempusi tave ir Grėjų, sukėlėte velnionišką sambrūzdį. O dar žiniasklaida, galėjome ir be jos išsiversti. – Kikendamas Deividas papurtė galvą. – Sakyk, negi ji rimtai manė, kad ten Vanesos lavonas?

– Gali neabejoti, toji mergiotė išgirdo mano pamokslą, – atsakė Klitas, judindamas buką smilių. – Ir aš dar nebaigiau.

– Nenoriu daugiau apie tai kalbėti, – pareiškė Vanesa, stodamasi nuo tualetinio stalelio. – Pažvelkite į mano rankas. Oda pašiurpusi. Siaubinga girdėti gandus apie savo mirtį.

– Niekada neatleisiu tai moteriai už tai, ką mane privertė iškentėti, – pasakė Klitas. – Teko pažinti neatsakingų reporterių, bet ši pranoksta visus. Kaip jai, po velnių, galėjo šauti į galvą tokia mintis? O ką tu gali papasakoti, brangioji?

– Papasakoti? Ak, nori išgirsti, kas man nutiko Hai Pointe? Viskas labai miglota. Iš tiesų nepamenu, kaip iš ten išvykau. Kai prabudau, buvau savo lovoje, čia, ir Džordžas man aiškino, kad netrukus pasijusiu kur kas geriau.

– Taip ir yra, – tvirtino Deividas, slinkdamas arčiau prie Vanesos, paėmė jai už rankos ir pabučiavo į skruostą.

Vis dėlto Klitas pastebėjo, kad Vanesa skubiai nuo jo pasitraukė.

– Džordžas man sakė, kad mano slaugytoją ištiko mirtinas širdies smūgis. Man buvo gaila, nors, tiesą sakant, niekada

su ja nebuvau susitikusi. – Vanesa pasitaisė plačią apyrankę su karuliais. – Ši apyrankė mane erzina.

– Ką reiškia žodžiai „niekada nebuvai susitikusi su ponia Gaston"? – paklausė Klitas.

– Tai, ką pasakiau, tėti. Neaiškiai prisimenu jos balsą, bet minioje jos neatpažinčiau. Visiškai neprisimenu, kaip ji atrodė. Gal aš ją nusimausiu.

Vanesa nusimovė apyrankę nuo riešo ir numetė ant stalo.

– Džordžas Alanas man teigė, kad jūs gana artimai susidraugavote, – pasakė Klitas.

– Džordžas teisus, – patvirtino Deividas. – Tu tiesiog neprisimeni, brangioji.

– Aš niekada nebuvau su ja susitikusi, Deividai, – primygtinai tvirtino Vanesa. – Aš turėčiau žinoti, ar buvau susitikusi, ar ne, ir žinau, kad nebuvau. Kodėl tu nuolat mane taisai? Visada šitaip elgiesi, ir man tai labai nepatinka. Verčia mane jaustis esant kvailą.

– Tu nesi kvaila.

– Tačiau elgiesi taip, tarsi būčiau.

– Tu vartojai vaistus, brangioji, – švelniai aiškino Deividas. – Tu labai prisirišai prie ponios Gaston, bet dėl migdomųjų, kuriuos gėrei, kad galėtum pailsėti, neprisimeni.

– Gerai, gerai, – mostelėjo rankomis Vanesa. – Jėzau, negaliu patikėti, kad ji mirė prie mano lovos. – Ji užsimovė apyrankę ant riešo ir papurtė. – Ši apyrankė man patinka. Man patinka, kaip žvanga jos karuliai. Tarsi Kalėdų rogių varpeliai.

– Net nepastebėsime, ir ateis Kalėdos, – pasakė Deividas vėl šypsodamasis. – O po jų ir Naujieji metai. Rinkimų metai. Pamirškime Berę Treivis ir vargšę slaugytoją, ir visus nemalonius šių metų įvykius, verčiau susitelkime į ateinančiuosius. – Jis energingai pasitrynė delnus. – Turime daug darbo planuodami rinkimų kampaniją.

– Dar nenoriu apie tai galvoti.

Klitas pritarė dukrai:

– Aš sutinku, Deividai. Manau, tu truputį skubi. Pirmiausia pastatykime Vanesą ant kojų. Dar daugybė laiko, spėsime pasiruošti kampanijai.

– Planuoti niekada nebūna per anksti.

Vanesa ėmė grąžyti rankas.

– Kai tik apie ją pagalvoju... Klausyk, Deividai, jaučiuosi kur kas geriau, bet nemanau, kad esu pasiruošusi šįryt pasirodyti per spaudos konferenciją.

Klitas apstulbo, kad spaudos konferencija numatyta vienuoliktą valandą Rytiniame kabinete. Buvo tikimasi, kad joje dalyvaus Vanesa. Į Baltuosius rūmus buvo iškviesta kirpėja. Ji nuostabiai sutvarkė Vanesai plaukus ir padažė ją, tačiau net ir profesionalės pastangos nepajėgė paslėpti juodų ratilų po akimis ir išblyškusių skruostų.

– Kodėl aš ten turiu būti? – sunerimo Vanesa.

– Truks tik kelias minutes, – atsakė Deividas.

– Čia ne atsakymas, – piktinosi Klitas. – Kodėl būtina, kad joje dalyvautų Vanesa?

Deividas tvirtai pareiškė:

– Dėl to, kad Vanesa į mūsų gyvenimą atvilko tą Berę Treivis, štai kodėl. Tada viskas ir prasidėjo, o kulminacija buvo sąmyšis greitosios pagalbos skyriuje. Pasklido piktos paskalos. Vienintelis būdas jas užgniaužti – aptarti ponios Gaston mirtį ir paaiškinti, kas įvyko. Be to, žmonės pasiilgo savo pirmosios ponios. Tu gavai tūkstančius atvirukų ir laiškų, juose linkima greitai pasveikti. Negalima į juos neatsakyti, Vanesa.

– Žinoma, kad į juos atsakysiu. Tuojau pat duosiu nurodymus savo personalui. Tačiau negi negalime nukelti spaudos konferencijos? Tik kelioms dienoms?

– Ji jau paskelbta, – piktai atšovė Deividas. – Daltoną ištiktų priepuolis. Be to, jei dabar ją atšauktume, kiltų dar daugiau spėlionių, kodėl Hai Pointe tavim rūpinosi profe-

sionali slaugytoja. Daugiau neleisiu, kad žiniasklaidoje apie mus būtų kalbama neigiamai. Tu man ir taip per brangiai kainavai.

– Deividai! – suriaumojo Klitas. – Dėl Dievo meilės.

Deividas atsiduso.

– Atsiprašau. Pasakiau siaubingą dalyką. Aš to nenorėjau.

Jis prisiartino prie žmonos, uždėjo rankas jai ant pečių. Klitas galėjo prisiekti, kad Vanesa pasibjaurėjusi atsitraukė.

– Visi jautėme milžinišką įtampą, o tu kamavaisi labiausiai, – švelniai tarė Deividas. – Jei nori, praleisk šios dienos spaudos konferenciją. Ji nėra tokia svarbi. Man nereikėjo primygtinai reikalauti, kad joje pasirodytum, jei nesijauti tvirta.

Vanesa skubiai dirstelėjo į tėvą, šis dukters akyse išvydo paniką ir bejėgiškumą. Tačiau Vanesa atsakė:

– Ne, Deividai, aš joje būsiu. Tai mano, kaip pirmosios šalies ponios, pareiga.

Deividas suspaudė žmonai pečius.

– Šaunuolė. Būčiau neskelbęs tos spaudos konferencijos, jei būčiau manęs, kad dėl jos pablogės tavo sveikata. Džordžas mane patikino, kad esi sustiprėjusi. Tiesą sakant, jis man paaiškino, kad juo greičiau pasinersi į įvykių sūkurį, juo geriau pasijusi.

– Ką privalėsiu daryti?

– Nieko. Daltonas perskaitys trumpą panegiriką, kokia puiki buvo ponia Gaston. Jis pasakys, kad kalbą parašei tu, o perskaitys pats. Tau tereikės stovėti ir gražiai atrodyti prieš kameras. Juk tu pajėgsi, tiesa?

– Žinoma, ji pajėgs, – susijaudino Klitas. – Kada ji turi būti apačioje?

– Kelios minutės prieš vienuoliktą. Gal galėtum iki to laiko pabūti su ja, Klitai? Man reikia pasirūpinti keliais dalykais.

Tai taręs Deividas išėjo iš kambario.

– Tau reikėtų ką nors suvalgyti, Vanesa.

– Nesu alkana. Išgėriau apelsinų sulčių. – Ji priėjo prie lango ir atitraukė naktines užuolaidas. – Tėti, nenorėjau šito klausti prie Deivido, bet ar jis neminėjo Grėjaus vardo?

– Deja, paminėjo, – suniurnėjo senatorius. Jis buvo nusprendęs nesakyti dukteriai, kad Bondurantas vėl pasirodė, todėl visiškai nenudžiugo, kad Deividui išsprūdo iš lūpų jo vardas. – Tikėjausi, kad šio Rembo daugiau nebematysime.

– Ar jis čia, Vašingtone?

– Buvo. Dabar jis tikriausiai pabruko uodegą ir grįžta atgal į Vajomingą.

– Tu jo visą laiką nekentei. Gaila. Jis man buvo mielas. Būtų gerai, jei galėčiau jį pamatyti.

– Nesiginčykime dėl jo, Vanesa.

– Ką jis čia veikė? Kas privertė jį sugrįžti?

– Ilga istorija.

– Norėčiau ją išgirsti.

– Atidėkime iki kito karto. Ir taip turi daugybę reikalų.

– Noriu, kad papasakotum apie Grėjų, – spigiu balsu pareikalavo Vanesa.

Matydamas, kad duktė vos valdosi, Klitas nusileido. Tik iš dalies.

– Nežinau, kas jį privertė sugrįžti, – pamelavo senatorius. – Žinau tik tiek, kad jis buvo kartu su Bere Treivis. Neįsivaizduoju pavojingesnio derinio. Antra vertus, jie tikrai nusipelno vienas kito.

– Kaip atsitiko, kad Grėjus kartu su ja?

– Kas žino? Ir argi svarbu? Ji labai neetiška, kaip visi žurnalistai. Bondurantas... Kodėl turėtume po tai knaisiotis, Vanesa? Žinai, aš apie jį esu labai blogos nuomonės.

– Jis ne toks, kaip tu galvoji, tėti. Visiškai. Jis...

Klitas pridėjo savo storą smilių Vanesai prie lūpų.

– Aš nenoriu žinoti, Vanesa.

– Bet privalai. Turiu apie tai pakalbėti.

Makiažas, kurį vizažistė padarė spaudos konferencijai, ties raukšlelėmis įtrūko. Žydrose Vanesos akyse atsispindėjo nervinė įtampa.

– Ne dabar, – švelniai pasakė Klitas. – Vėliau.

– Viskas taip susijaukė. Aš visai susipainiojusi. Deividas tik sako, kad aš gerai jaučiuosi. Taip nėra. Ir tu tai žinai, tiesa? Esu... palūžusi. Ir tai jaučiu.

– Šš, šš, – tildė ją prisitraukęs Armbrusteris. Jis prispaudė dukters veidą prie švarko atlapo ir, pridėjęs lūpas prie jos ausies, sušnibždėjo: – Klausyk, ką pasakysiu, Vanesa. Juk tikėdavai, kad aš viskuo pasirūpinsiu, tiesa? Ką gi, aš tebesirūpinu. Turi manim pasikliauti. Aš sutvarkysiu. Viską. Pažadu. Gerai?

Vanesa atsitraukė nuo tėvo. Senatorius žvelgė jai į akis, vildamasis, kad jo žodžiai pasieks vaistais sudrumstą jos sąmonę. Ji linktelėjo.

– Gerai. O dabar pasipudruok nosytę, – linksmai tarė jis. – Pirmoji Jungtinių Amerikos Valstijų ponia negali per televiziją pasirodyti blizgančia nosimi.

Vanesa patraukė į vonios kambarį, paskui atsisuko.

– Ar šįryt ten bus Spensas?

– Tikiuosi. Kodėl klausi?

– Šiaip sau. Kai grįžau čia, nemačiau jo, tik tiek.

Vešlūs senatoriaus antakiai pakilo.

– Kai pagalvoju, aš jo taip pat jau kurį laiką nemačiau.

Dvidešimt ketvirtas skyrius

– Esi sausa kaip kukurūzo stiebas rugpjūtį.

Deividas baksnojo, lietė, ir, nors jautėsi nepatogiai, Vanesa nesipriešino. Bergždžios Deivido pastangos į ją įeiti Vanesai kėlė malonumą.

– Visos mano sultys išdžiūvo, Deividai. Tu jas išdžiovinai.

– Ne, visą grietinėlę tu leidai nulaižyti Bondurantui.

Įkišęs ranką tarp jų kūnų, Deividas praskėtė švelnias jos kūno klostes ir įsiskverbė vidun. Vanesa prikando lūpą, nesuriks ir nesuteiks jam pasitenkinimo, kad sukėlė jai skausmą. Ši meilės santykių parodija net nebuvo seksas. Tai buvo dominavimas. Deividas demonstravo savo galią nepalikdamas jokių abejonių dėl savo aukščiausios valdžios.

Deivido užgauliojimai nebedarė ankstesnio poveikio. Nuolat kartojami, jie neveikė. Gerkliniu balsu išrėkęs nešvankybių litaniją, Deividas pasiekė orgazmą. Nusiritęs nuo Vanesos, jis piktai džiūgavo.

– Prieš save sveikindamas, Deividai, prisimink, kad tavyje nėra gyvybės, – įgėlė Vanesa, paėmė popierinę nosinę iš dėžutės nuo naktinio stalelio ir nusišluostė tarp šlaunų išsiliejusią spermą. – Tu nevaisingas, nepamiršai?

– Nutilk.

– Net jei būčiau žinojusi, kad tau slapta padaryta vazektomija, tikriausiai vis tiek būčiau susiradusi meilužį ir patyrusi meilės santykius su vyru, pajėgiančiu suteikti gyvybę.

– Jei dar kartą pakartosi, aš...

– Ką, Deividai?

– Nemanau, kad norėtum žinoti.

– Ar man grasini? Gal nori, kad ir tau pagrasinčiau. Taigi. Ką pasakysi apie tą naktį, kai mirė Robertas Raštonas?

– Kodėl nuolat tai primeni, Vanesa? Mums abiem būtų geriausia palaidoti šiuos prisiminimus, kaip palaidojome vaiką.

Vanesa išlipo iš lovos, nors tebestovėjo prie jos atsisukusi į Deividą. Nuogas kūnas buvo šiurpiausias atspindys, kokias neseniai jai teko patirti kančias. Ji neteko tiek daug svorio, kad dubens kaulai groteskiškai kyšojo abipus įdubusio pilvo. Stangri Vanesos oda suglebo, anksčiau treniruojami raumenys karojo it maišeliai.

Seniau Vanesą būtų apėmusi panika dėl tokių bjaurių kūno pokyčių, bet dabar ji nekreipė į nieką dėmesio, tejautė begalinį pasišlykštėjimą vyru, kuris aukštielninkas gulėjo lovoje.

Kai ją iš Hai Pointo skraidino į Vašingtoną, Vanesa buvo bemaž be sąmonės. Šįryt ji buvo įsitempusi, tarsi įelektrinta. Žongliravimas vaistais. Kaip tik tai darė Džordžas, siekdamas įsiteikti Deividui. Jis žaidžia su vaistais, versdamas Vanesą būti pakilios arba prislėgtos nuotaikos – nelygu vyro poreikiai. Ar ilgai jos organizmas tvers?

Jausdamasi stabilesnės psichikos ir pajėgi blaiviai vertinti padėtį, Vanesa nebuvo tikra, ar šis proto nušvitimas jai patinka. Žinojimas apnuogino siaubingą tikrovę – netikėta slaugytojos Gaston mirtis sustabdė Deivido planus susidoroti su Vanesa.

Pirmoji šalies ponia iškentė spaudos konferenciją kaip dera taktiškai politikei. Stovėdama tarp vyro ir tėvo, žvelgdama į prožektorius, kameras ir mikrofonus, kurie nuo neatmenamų laikų buvo jos gyvenimas, Vanesa spėliojo, ar kas

nors iš stebinčiųjų suvokia, koks siaubas ją apėmęs. Ar kas nors pastebėjo, kokiais papuošalais ji pasipuošusi. Tiksliau sakant, ar kas pastebėjo, kokių papuošalų ji atsisakė.

Deividas nepastebėjo. Šios mažytės sėkmės padrąsinta Vanesa įgėlė:

– Manai, jog elgiesi išmintingai, versdamas visus tikėti, kad mažasis Robertas mirė nuo KSMS?

– Tai kur kas geriau, nei kad visi žinotų tiesą. Gal tu nenori, kad visi patikėtų melu? Tau patinka būti pirmąja šalies ponia. Kas tau nutiktų, jei pasaulis sužinotų tiesą?

– Tu galvoji ne apie tai, kas nutiktų man, – su panieka atšovė ji. – O kas atsitiktų *tau*. Norėdamas garantuoti, kad prakeikta tiesa niekada neišaiškės, daktaras Alanas ruošėsi mane nunuodyti vaistais, tiesa?

– Tu kliedi, Vanesa.

– Ne, šiąnakt viską matau bauginamai aiškiai. – Ji nelinksmai nusijuokė. – Labai blogai, Deividai. Tu *susimovei*. *Tu* susimovei. Aš vis dar gyva. Galbūt silpnesnė, bet tvirtai pasiryžusi gyvenimą tau paversti pragaru, kaip tu pasielgei su manim.

– Tikrai, visi mato, koks pragariškas tavo gyvenimas. – Deividas atsisėdo ir apžvelgė prabangų kambarį. – Gyveni prašmatniausiuose šalies namuose. Esi ištekėjusi už svarbiausio vyro pasaulyje. Daugybė žmonių pasiruošę patenkinti tavo menkiausią užgaidą, tikriausiai jų visų nepajėgtum suskaičiuoti. Net nežinai vardų tų, kurie tavo gyvenimą paverčia patogiu ir sklandžiu. Drabužių dizaineriai stovi eilėje maldaudami suteikti jiems galimybę tave aprengti. Tu skraidai karinių oro pajėgų lėktuvu Nr. 1 – JAV prezidento lėktuvu ir gali plaukioti keliomis jachtomis. O kur dar limuzinų parkas ir jų vairuotojai? Tave dievina visa šalis ir pusė pasaulio. – Deividas ištiesė ranką norėdamas paglostyti jai šlaunį. Nenuostabu, kad esi tokia pasigailėtina, Vanesa.

Vanesa nustūmė vyro ranką.

– Kodėl tu man prieš daugelį metų neuždavei širdies, Deividai? Kai buvau jauna ir beviltiškai įsimylėjusi, kodėl nepapiktnaudžiavai mano meile ir nepalikai manęs ramybėje?

– Todėl, kad man buvo smagu būti tavo pasakos pabaisa. Manaisi esanti labai nelaiminga, Vanesa, bet tu nežinai, kas yra vargas. Vargas būna tada, kai esi skurdžius ir nieko negali padaryti, kad bent ką pakeistum. Vargas gyventi su dviem dvokiančiais girtuokliais, kurie nesislėpdami tavęs nekenčia vien už tai, kad gimei, ir muša tave norėdami pasismaginti. Tu augai supama turtų. Viskas, ko tik įsigeisdavai, tau būdavo paduodama ant sidabrinio padėklo. Tau niekad neteko maldauti, vos sudurti galą su galu ar per visą suknistą gyvenimą nors kartą trokšti vieno vienintelio dalyko.

– Ar dėl to mane baudi? – negalėdama patikėti sušuko Vanesa. – Kad vaikystėje turėjau daugiau privilegijų nei tu?

– Ne, – ramiai atsakė Deividas. – Baudžiu tave už tai, kad praskėtei kojas vyrui, kuriuo pasitikėjau ir vadinau draugu. Per tai, – su panieka tarė jis, rodydamas Vanesai į tarpukojį, – jis mane išdavė. – Pastaruosius žodžius jis ištarė pakeltu balsu, veidas iš įsiūčio persikreipė.

– Tu mane pirmas išdavei! – suriko Vanesa. – Su dešimtimis kitų moterų. O gal su šimtais. Vienas Dievas težino jų skaičių. – Iš pykčio ir nevilties Vanesa sugniaužė kumščius. – Aš tave dievinau, Deividai. Kai tu prisidėjai prie tėčio kampanijos, man buvo šešiolika. Nekantriai laukiau, kol suaugsiu, kad galėčiau už tavęs ištekėti. Visada tave mylėjau. Vienintelė priežastis, dėl kurios sulaužiau santuokos įžadus, buvo noras tave įskaudinti. Nepaisydama kitų tavo moterų, norėjau, kad mūsų santuoka būtų patvari. Net sužinojusi apie vazektomiją ir supratusi, kad kūdikis ne tavo, buvau pasiryžusi viską ištaisyti. Norėjau, kad vėl mylėtume vienas kitą.

Deividas nusijuokė liūdnai ir atlaidžiai papurtydamas galvą.

– Vanesa, aš niekada tavęs nemylėjau. Negi iš tiesų manai, kad jei tavo pavardė būtų buvusi ne Armbruster, būčiau susipančiojęs visam gyvenimui dėl tokios kvailos, lėkštos ir ligotos kalės kaip tu?

Vanesai iš krūtinės išsiveržė aimana. Koks jis šaltas, nepermaldaujamas beširdis, kodėl ji nepajėgė atsispirti Deivido kerams. Galbūt, kad jis turėjo nuostabų talentą sužavėti žmones – ją, jos tėvą, rinkėjus.

– Tu bjaurybė, – pasakė Vanesa.

– O tu – beprotė. Visi tave pažįstantys tai žino.

Deividas nustūmė žmoną į šalį, atsikėlė iš lovos ir pasiėmė chalatą.

Vanesa įsikibo į kėdės atkaltę.

– Nesu tokia kvaila ir lėkšta, kaip manai. Neleisiu tau išsisukti, kad bandei mane nužudyti.

– Atsargiai, Vanesa, – tyliai perspėjo jis. – Grasinimas Jungtinių Valstijų prezidentui – sunkus nusikaltimas.

– Man nerūpi, ką man padarys. Aš tave sunaikinsiu.

– Tikrai?

Deividas prisiartino prie Vanesos, ir jai buvo sunku susivaldyti nesusigūžus, bet ji laikėsi tvirtai.

Tol, kol jis atžagaria ranka smogė jai į veidą.

Vanesa atsitrenkė į sieną ir susiėmė skruostą, gėlė taip, tarsi būtų lūžęs skruostikaulis.

– Daugiau man niekada negrasink, Vanesa. Tu nieko nedarysi ir toliau būsi lėkšta, klusni menkysta, kokia visą laiką buvai, iš pradžių savo tėvui, vėliau man. O jei kalbame apie Klitą, nesvajok, kad galėtum mane nuversti kartu nutempdama į dugną ir jo. Nuo pat Džonsono administracijos laikų jis dalyvavo visuose nešvariuose Vašingtono sandėriuose. Tu negali sužlugdyti manęs, nepakenkdama

savo brangiajam tėtušiui. Taigi skambink kokiems tik nori prakeiktiems reporteriams ir skleisk gandus apie blogybes Baltuosiuose rūmuose, bet būk pasiruošusi išvysti ir senatoriaus Armbrusterio galą.

Deividas nužirgliojo durų link, pusiaukelėje stabtelėjo ir atsisveikindamas paleido dar vieną kandžią strėlę:

– Kadaise turėjai gražią subinę. Dabar ir jos neturi.

Jis nuskubėjo koridoriumi į savo miegamąjį, atsainiai kinkčiodamas galvą slaptosios tarnybos agentams, linkintiems jam labos nakties. Nors Deividas laimėjo prieš Vanesą pirmą raundą – ir tai net nebuvo panašu į grumtynes, – jis buvo piktas. Klausimas, ką su ja daryti, neišspręstas.

Prakeikta slaugytoja!

Deivido lova buvo paklota. Naktinės lempelės švietė neryškiai. Kambarys atrodė intymiai ir gundomai. Deividas pagalvotojo, ar nevertėtų išsikviesti vienos savo nuolatinių moterų, tarkim, spaudos agentūros skilties redaktorės, spaudoje narčiai kovojančios už moterų teises, bet čiulpiančios nuostabiai. Žurnalistę lytiškai sujaudindavo galimybė slapta įsmukti į Baltuosius rūmus, ir už šį jaudulį ji paprastai dosniai atsidėkodavo. Vis dėlto Vanesos inkštimas prislopino Deivido geismą, ir jis dar labiau ant jos niršo.

Jis įsipylė vandens ir šlakelį viskio ir nusinešė stiklą į vonios kambarį. Deividas išsivalė dantis, išsiskalavo burną ir išspjovė vandenį į praustuvę. Siekdamas atskiesto viskio, veidrodyje pastebėjo kažką judant.

Kai Deividas atsisuko, stiklas iškrito iš rankų ir sudužo. Susigriebęs už krūtinės, Meritas atatupstas užvirto ant praustuvės.

– Pone prezidente, atrodote taip, tarsi ką tik būtumėte išvydęs vaiduoklį.

– Jėzau, – sudejavo Meritas ir susmuko ant tualeto. Jį krėtė drebulys. – Maniau, tu negyvas.

Spenseris Martinas stovėjo atsainiai atsišliejęs į durų staktą. Nors laikėsi nerūpestingai, atrodė išvargęs. Spensas vilkėjo pigioje parduotuvėje – *Kmart* – pirktus drabužius, bet buvo nesiskutęs ir atrodė taip, tarsi ištisas savaites nebūtų prausęsis po dušu ir trinkęs galvos.

Atsipeikėjęs iš šoko, Deividas paklausė:

– Kur buvai? Atrodai kaip šūdas. Ir dvoki taip pat.

– Prieš ištrūkdamas kelias dienas gulėjau savo paties ekskrementuose.

– Iš kur ištrūkęs?

– Amerikos pionieriai tokias vietas vadino šakniavaisių rūsiu. Tiesą sakant, paprasčiausioje duobėje, iškastoje po mūsų draugo Grėjaus Bonduranto klojimu, – šaipydamasis paaiškino Spensas. – Ar patikėsi? Tas motinkrušys šovė į mane.

Deividas klausėsi Spenso pasakojimo apie pusryčius, kuriuos juodu valgė kartu su Grėjumi.

– Jis prisipažino, kad Berė Treivis lankėsi pas jį, tačiau, matyt, iš karto atspėjo mano ketinimus, nes spėjo iššauti pirmas. – Spenso lūpos pagiežingai susičiaupė. – Jis dar pasigailės, kad nenušovė manęs, nors galėjo. Grėjus jaučiasi esąs skautas, todėl manęs nenužudė.

– Kas nutiko vėliau?

– Jis sutvarstė man peties žaizdą, išrengė nuogai, surišo rankas kaip kokias kojytes Padėkos dienos kalakutui ir įgrūdo į rūsį. Mano rankos buvo surištos, bet burna galėjau pasiekti maistą ir vandenį. Jei būčiau taupęs, vandens ir maisto būtų pakakę kelioms savaitėms. Prieš užtrenkdamas duris, Grėjus man priminė, kad buvau geriausias per išlikimo mokymus. „Tad pasistenk išlikti, šunsnuki“, – pasakė atsisveikindamas. Žaizdą skaudėjo, nors žinojau, jei neįsimes

užkratas, ji nepavojinga gyvybei. Prireikė dvidešimt keturių valandų, – spėju, – kad išsilaisvinčiau rankas. Žinojo, kad galiausiai išsivaduosiu, kaip numatė ir tai, kad gerokai užtruks, kol išsikapstysiu iš rūsio, jei apskritai išsikapstysiu. Duobė buvo maždaug kvadratinio metro. Lubos maždaug dešimt centimetrų virš galvos, o tarp lubų ir klojimo grendymo – gal trisdešimties centimetrų plūktos žemės sluoksnis, prikaišiotas polių. Žinoma, viso to nežinojau, kol neišsikapanojau į viršų.

– O durys?

– Jos buvo medinės, Grėjus jas užrėmė dviem plieniniais strypais. Manau, jie atliko pastačius namą. Grėjus duryse išgręžė tris skyles, kad patektų oro. Strypus privirtino išilgai durų – lygiagrečiai, paliko tarp jų maždaug keturių centimetrų tarpą, ventiliacijos angų skersmens. Paskui Grėjus ant strypų užmetė šieno. Atsitiktinis praeivis niekada jų nebūtų pastebėjęs.

– Aš ten pasiunčiau žmogų.

– Vieną maniškių? – Kai Deividas linktelėjo, Spensas tarė: – Vadinasi, jis – lavonas. Tikriausiai jis patikrino kiekvieną namo pėdą.

– Kaip tau pavyko ištrūkti?

– Prasikrapščiau nagais. Iš maisto – sausų makaronų, duonos ir kruopų – negalėjau pasidirbti jokio įrankio.

– O vandens indai?

– Jie buvo iš polistireno. Be dangtelių ir šiaudelių. Neturėjau nieko, išskyrus jas, – iškėlęs rankas paaiškino Spensas. – Galų gale man pavyko palei duris, tolėliau nuo strypų, prakrapštyti didoką skylę ir pro ją išsirangyti į laisvę. Jei rūsio lubos būtų buvusios nors truputį aukštesnės, būčiau jų nepasiekęs. Basomis neturėjau ant ko atsistoti.

– Tau pasisekė, kad klojimo grendymas buvo ne iš betono.

– Grėjus klojimą pasistatė ant pirmeivių pastato pamatų ir tikriausiai norėjo išsaugoti jo dvasią, – šypsodamasis pa-

aiškino Spensas, nors jo šypsena kėlė šiurpulį. – Visada buvo kvailai sentimentalus.

– Ar žinai, kad jis čia?

– Taip ir maniau.

Deividas papasakojo Spensui, kaip pas jį, nepranešęs iš anksto, apsilankė Grėjus Bondurantas, ir kas nutiko per tą laiką, kol Spenso nebuvo Vašingtone.

– Mums velnioniškai nepasisekė, – skundėsi Deividas, kalbėdamas apie Džeinės Gaston mirtį. – Džordžas pamažu skyrė Vanesai vis didesnę ličio dozę, bet į kortelę įrašydavo tokią, kokia turėjo būti. Kai Džordžas paliepė duoti stipresnių migdomųjų, slaugytoja pakėlė maištą. Jis pabandė išvaryti ją jėga. Slaugytojai sustojo širdis, ir ji mirė. Tada tavo ir mano mėgstama reporterė...

– Žinau, – pertraukė jį Spensas. – Skaičiau straipsnį laikraštyje *Post* ir negalėjau patikėti, kad ji vis dar gyva. Ir kaip galėjo po tokio sprogimo, Deividai.

– Jos šuo pirmas įbėgo į namą.

– Jai velnioniškai pasisekė.

– Po incidento Šinline ja rūpinasi Klitas. Žurnalistė buvo viešai pažeminta ir sumalta į miltus. Tikiuosi, pasimokė.

– Ji labai lėtai mokosi.

– Tu teisus, – pritarė Deividas linktelėdamas galva. – Ką darysime su Grėjumi?

– Manau, turėtume laikyti paslaptyje, kad grįžau. Pritari?

– Tačiau tave turėjo kas nors matyti šįvakar čia įeinant.

– Pasirūpinsiu, jog apsaugai būtų pasakyta, kad mano grįžimas yra slaptas ir susijęs su nacionaliniu saugumu. Mano vyrai paskleis gandus, kad buvo pasikėsinta į pirmosios šalies ponios gyvybę – ką nors panašaus.

– Gerai. Tai padės mūsų tikslui.

Spensas pažvelgė į prezidentą.

– Vadinasi, jo neatsisakai?

Deividas, prisiminęs kivirčą su Vanesa, pareiškė:

– Sieksiu jo visomis jėgomis. Šįvakar buvau su ja. Vanesa vis dar neišmeta iš galvos kūdikio mirties. Mūsų bėdos nesibaigė.

Spensas, pažvelgęs į savo atvaizdą veidrodyje virš praustuvės, tarė:

– Tada mūsų laukia daug darbų.

– Darysime viską paeiliui. – Deividas atsistojo. – Nemoku išreikšti žodžiais, kaip man tavęs trūko ir kaip džiaugiuosi, kad grįžai. O dabar, dėl Dievo meilės, išsimaudyk.

Dvidešimt penktas skyrius

– Jūsų poelgis nedovanotinas, panele Treivis.

– Aš puikiai suprantu, kokią didelę klaidą padariau, pone Dženkinsai. Jaučiuosi pažeminta.

Susiraukęs televizijos stoties WVUE generalinis direktorius griežtai barė toliau:

– Senatorius Armbrusteris paskambino man asmeniškai ir paaiškino, kas, jo nuomone, įvyko. Jo pasakojimas buvo išsamesnis nei per žinias skelbiamos istorijos. Nusiminęs klausiausi, kokia siaubingai neprofesionali buvote, ir esu priblokštas, kad mūsų stoties darbuotoja šitaip pasielgė.

– Apgailestauju, kad sukėliau nemalonumų stočiai, ir, jei galėčiau atitaisyti klaidą, būtinai atitaisyčiau.

Berė nėrėsi iš kailio, kad atrodytų atgailaujanti, ir iš tiesų atgailavo dėl klaidos. Tačiau ją erzino, kad senatorius Armbrusteris už nugaros apskundė ją tarsi mažą vaiką. Jei jis norėjo dar ką nors pasakyti, galėjo išrėžti pačiai į akis.

– Vis dėlto jūsų siaubingos klaidos padariniai ne tokie ir baisūs. Ačiū Dievui. Prezidento spaudos konferencija tą incidentą nušvietė geranoriškai.

– Taip.

– Viskas gerai, kas gerai baigiasi.

Ši spigi pastaba atsklido iš Houvio Fripo lūpų, jis taip pat buvo iškviestas ant kilimėlio. Iki šiol jis kramtė šerpetas ir

taip stipriai prakaitavo, kad jo nešvarių baltų marškinių pažastyse atsirado ratilai. Houvis nerimavo ne dėl jos. Jam rūpėjo pačiam apsisaugoti.

– Juk jūs išsiuntėte operatorių, Fripai, tiesa? – staiga užsipuolė jį Dženkinsas.

– Ee, taip, bet tik todėl, kad Berė man paskambino ir paprašė jį atsiųsti. Sakė užuodžianti šimtmečio sensaciją.

– Viešpatie apsaugok, – sudejavo Dženkinsas.

Berė jautė pareigą apginti Houvį, nors žodžiai atsistojo skersai gerklės.

– Pone Dženkinsai, už tai Houvio kaltinti negalima. Aš jam paskambinau į namus ir paprašiau atsiųsti operatorių. – Nuo grėsmingo direktoriaus žvilgsnio Berės skruostai nukaito. – Tai vienas iš daugelio mano sprendimų, dėl kurių vėliau teko gailėtis.

Berė iš tiesų gailėjosi paskubėjusi, nes atvykus žiniasklaidai nemaloni padėtis virto katastrofa. Dėl šio skambučio taip pat graužė sąžinę, nes Berė paskambino paakinta pykčio. Grėjus, atmetęs Berės užuojautą, ją įžeidė. Ji niekada nebuvo Klito Armbrusterio gerbėja. O į Vanesą, kol ši neįpainiojo Berės į paslaptingas intrigas, keliančias grėsmę pirmosios šalies ponios gyvybei, žiūrėjo su sunkiai slepiama panieka. Be to, Berė turėjo prisipažinti, kad pavydi Vanesai, nes Grėjus vis dar ją myli.

Tad kai Berė tą vakarą paskambino Houviui ir perdavė naujieną, nė vienam jų nejautė simpatijos. Tokia objektyvi tiesa.

Žinoma, skambutis buvo pateisinamas. Galbūt savanaudiškas, bet pateisinamas. Tomis aplinkybėmis bet kuris reporteris būtų paskambinęs ir išsikvietęs pastiprinimą. Juk ta istorija žurnalistikos pasaulyje Berę galėjo padaryti superžvaigžde.

Tačiau žvelgiant atgal atrodo, kad dėl tos istorijos Berė pasirodė esanti nejautri, kaip kokia prislėgta maitėda. Todėl Berė veikiausiai gavo ko nusipelniusi.

– Armbrusteris teisme galėtų mums nudirti devynis kailius, ir, atvirai sakant, jo dėl to nekaltinčiau, – pasakė Dženkinsas.

– Senatorius Armbrusteris turi svarių priežasčių būti prislėgtas, – nuolankiai pripažino Berė. – Kelias minutes aš buvau sukūrusi tikrą pragarą, dėl to jo kuo nuoširdžiausiai atsiprašiau. Taip pat daug kartų skambinau į Baltuosius rūmus vildamasi, kad galėsiu asmeniškai atsiprašyti prezidento ir pirmosios šalies ponios. Tačiau jie neatsakė į mano skambučius.

– Galva neišneša kodėl, – sumurmėjo Houvis.

Dženkinsas dėbtelėjo į jį.

– Noriu, kad prezidentas ir ponia Merit žinotų, – kalbėjo Berė, – kaip nuoširdžiai apgailestauju dėl savo klaidos, ir atsiprašyti už sielvartą, kurį galbūt jiems sukėliau.

– Kilnių kilniausias noras, panele Treivis, bet jei jie atsakys į jūsų skambutį, prašom neprisistatyti WVUE darbuotoja. – Dženkinsas sunėrė rankas ant kompiuterio ir ramiai pažvelgė į Berę. – Nuo šiol jūsų ryšys su šia televizijos stotimi nutrauktas.

Berė karštligiškai bijojo šios žinios. Visai kaip karštligiškai vylėsi, kad taip neatsitiks. Rūpinantis savo apmaudžios klaidos padariniais, į kuriuos reikėjo reaguoti nedelsiant, jai pavyko nustumti mintis apie gresiantį atleidimą iš darbo. Ir pagaliau ji priversta susidurti su šia tikrove.

– Ar esu atleista?

– Per valandą privalote ištuštinti savo rašomąjį stalą ir išsinešdinti iš pastato.

– Pone Dženkinsai, prašau pakeisti savo nuomonę. Aš skaudžiai pasimokiau. Nuo šiol būsiu skrupulingai atidi. Tikrinsiu kiekvieną faktą.

– Per vėlu, panele Treivis. Jūsų žodžiai nepakeis mano nusistatymo.

Berė pabandė melsti pasigailėjimo.

– Ar žinote apie mano namą?

– Taip. Sprogo labai ne laiku.

– Aš negaliu prarasti darbo.

– Deja, jau nuspręsta.

Berės mintys susijaukė, ji bandė griebtis už šiaudo.

– Gerai, neleiskite manęs į gatvę, uždarykite žinių redakcijoje.

– Panele Treivis...

– Perrašinėsiu rankraščius. Redaguosiu scenarijus. Atsakinėsiu į telefono skambučius, leisiu suflerį, nešiosiu korespondenciją, bėgiosiu atnešti sumuštinių. Bus tarsi bandomasis laikotarpis. O po kelių mėnesių mane atestuosite iš naujo.

– Prašom nesivarginti, – pertraukė ją Dženkinsas tvirtu, tačiau maloniu balsu, kuriuo kalbama su beviltiškai pasmerktais, – jūs netinkate mūsų programai.

– Ką tai reiškia?

– Tai reiškia, kad jūsų darbo standartai neatitinka mūsiškių, kad jūs nepateisinote į jus dedamų vilčių. Aš jus atleidžiu už visas padarytas pražangas, ne vien už šią.

– Malate šūdą.

Houvis krūptelėjo.

Net ir Dženkinsas apstulbo.

– Atleiskite, nesupratau...

– Kodėl negalite pasakyti vyriškai, Dženkinsai? Prisipažinkite: tikroji priežastis, dėl kurios mane atleidžiate, ta, kad Armbrusteris pareikalavo mano galvos.

Dženkinsas išraudo, ir Berė suprato, kad pataikė tiksliai į taikinį. Ji atsistojo.

– Jūs viską apvertėte aukštyn kojomis, Dženkinsai. Tai ši niekinga, antrarūšės reputacijos televizijos stotis su sušiktais vadovais nebeatitinka mano programos.

– Gal norite ir keptų bulvyčių?

Berei šmėkštelėjo mintis apie keptose bulvytėse esančius riebalus ir kalorijas, tačiau noras jomis pasimėgauti nugalėjo.

– Žinoma, noriu. Didelę porciją.

Ji sumokėjo už sūrainį, keptas bulvytes ir grįžo į automobilį. Šįvakar vakarieniauja viena. Berė mėnesių mėnesius ragino Dienraštį dažniau išeiti iš namų, tad šįvakar jis paklausė jos patarimo ir, kviečiamas seno žinių redakcijos bičiulio, išvyko į Brižitos Bardo filmų festivalį.

– Ar jis tave nuveš?

Kai Dienraštis išvažiuodavo vienas, ypač sutemus, Berė nerimaudavo.

– Taip, *mama*. Jis mane paims ir parveš namo. Gali neklausti: patikrinsiu deguonies balioną, ar jis pilnas, nors, jei dūsausiu dėl jaunos Bardo taip, kaip tikiuosi, man pritrūks oro nepasiekus namų. O jei masturbuosiuosi, mirsiu gaudydamas orą, bet laimingas.

Pastaruosius žodžius bičiulis ištarė tik todėl, kad paerzintų Berę. Ji nepasisakė esanti išmesta iš darbo, kitaip Dienraštis užsispyręs liktų namie jos guosti. Nebuvo jokio reikalo abiem jaustis nelaimingiems.

Iš Dženkinso kabineto vienas televizijos stoties samdomų policininkų palydėjo Berę į jos kabiną ir kiūtojo šalia, kol ji kraustė rašomąjį stalą. Berę siutino, kad su ja elgiamasi kaip su nusikaltėle, ir ji kandžiai paklausė apsauginінko:

– Ką galėčiau iš šio sąvartyno pavogti?

– Nenoriu jūsų įžeisti, panele Treivis. Tiesiog tokia bendrovės politika.

– Taigi, taigi.

Ji jau buvo viską ištrynusi iš standžiojo disko ir perrašiusi į diskelius, tad dabar iš rašomojo stalo stalčių išėmė segtuvus, užrašus ir scenarijus, kurių buvo sočiai susikaupę nuo

pirmos darbo dienos. Berė atsainiai viską sumetė į televizijos stoties duotas dėžes, ir apsaugininkas padėjo jas nusinešti iki automobilio ir sukrauti į bagažinę.

Nenorėdama leisti vakaro viena slegiančiame Dienraščio name, Berė svarstė, kur čia pavakarieniavus gamtoje. Prie Linkolno memorialo? O gal prie Džefersono? Vakare abi aikštės gražios. Vis dar neapsisprendusi, Berė įsiliejo į automobilių srautą.

– Bere.

Ji suriko ir staigiai paspaudė stabdžio pedalą.

– Neatsigręžkite atgal ir nesustokite.

Iš paskos važiuojantis automobilis žviegdamas stabdžiais sustojo ir vos per plauką neatsitrenkė į Berės užpakalinį buferį. Įsiutęs vairuotojas garsiai pasignalizavo, staiga *Honda Civic* aplenkė Berę ir pravažiuodamas pro šalį vyras pirštu parodė jai nešvankų gestą.

– Kitoje sankryžoje pasukite į dešinę, – paliepė Grėjus, taip žemai susigūžęs užpakalinės sėdynės kampe, kad jo galvos nesimatė užpakalinio vaizdo veidrodėlyje.

– Jūs klaikiai mane išgąsdinote, – piktai sušuko Berė, bet pakluso nurodymui.

– Labai kvaila vienišai moteriškei lipant į automobilį nepatikrinti, ar nėra ko ant užpakalinės sėdynės.

– Automobilis buvo užrakintas.

– Bet aš čia.

Logiška Grėjaus pastaba įsiutino Berę.

– Maniau, jau grįžote į Vajomingą ir vėl vaidinate kaubojų. Kodėl mane aną naktį palikote vieną kęsti to spektaklio? Pasielgėte kaip didžiausias bailys. Beje, ką veikiate mano automobilyje? Kaip sužinojote, kur esu?

– Priekyje pasukite į kairę, tada iš karto persirikiuokite į dešinę juostą ir pirmoje gatvėje pasukite į dešinę. Ar maždaug už trijų automobilių tebevažiuoja žalias sedanas?

– Ar mane seka?

– Pažiūrėkite į užpakalinio vaizdo veidrodėlį, tik ne per daug demonstratyviai.

– Ee, ne... taip. Maždaug už pusės kvartalo matau žalią automobilį.

– Pabėkite nuo jo, Bere.

– Pabėgti nuo jo? Tai jūs pabėgote nuo manęs. Iš kur žinote, kad tas automobilis mane seka?

– Jūs visą dieną turėjote uodegą.

– Iš kur žinote?

– Nes sekiau paskui ją.

– Staiga išnykstantis žmogau, maldauju pasakyti, kodėl turėčiau jumis tikėti.

– Atsikratykite uodegos ir tokios savo nuostatos. Pasistenkite, tegul persekiotojai nesupranta, kad bandote juos apmauti.

Nors Berė norėjo užduoti šimtus klausimų, susikaupusi vairavo automobilį.

– Smagumėlis, – pareiškė Berė, kai jai pavyko prašokti pro šviesoforą, o žaliasis sedanas prie jo įstrigo.

– Tikrai, – sumurmėjo Grėjus nuo užpakalinės sėdynės.

Pavažiavus mėtant pėdas dar maždaug dešimt minučių, Berė pasakė Grėjui, kad žaliojo sedano jau nematyti.

– Važiuokite į kelią, vedantį iš miesto. Pažiūrėkite, ar kitas automobilis nepradėjo sekti iš paskos įstrigus pirmajam.

Berė atidžiai stebėjo užpakalinio vaizdo veidrodėlį. Netrukus ji Grėjui pasakė esanti beveik tikra, kad niekas neseka jiems iš paskos.

– Gerai. Kai tik galėsite, apsisukite ir grįžkite atgal.

– Kodėl?

– Aš turiu kambarį.

Motelio kambaryje, kuriame Grėjus buvo užsiregistravęs svetima pavarde, Berė pasidalijo su juo sūrainiu ir keptomis

bulvytėmis. Prie lango stovėjo stalelis ir kėdė, bet jie vakarieniavo sukryžiavę kojas ant dvigulės lovos.

– Mane išmetė iš darbo, – pasakojo Berė, grūsdama atgal į maišelį servetėles ir popierių, į kurį buvo įvyniotas maistas. – Senatoriui Armbrusteriui nepakako mano nuoširdaus atsiprašymo. Šįryt jis paskambino televizijos stoties direktoriui ir pasirūpino, kad mane išgrūstų lauk.

– Neturėtų jūsų stebinti.

– Tikriausiai. Kovodamas sąžiningai, Armbrusteris nebūtų taip ilgai išsilaikęs politikoje, o Dženkinso darbas – stropiai laižyti užpakalius. Taigi visai nenustebau. Be to, yra ir dar liūdnesnių žinių – Kronkaitas žuvo per mano nerūpestingumą.

– Iš kur ištraukėt?

– Tokią sprogimo tyrimo išvadą padarė Alkoholio, tabako ir šaunamųjų ginklų biuro komisija. Mano šuo, įbėgęs į virtuvę pro kiemo duris, užkliuvo už elektros laido. Nuo lizde kilusios kibirkšties užsidegė dujos, besiveržiančios iš orkaitės, pasirodo, palikau ją įjungtą išvykdama į Vajomingą. Kadangi nebuvo ventiliacijos, prisikaupė dujų. Komisija aiškino, kad joms užsidegti pakako menkos kibirkštėlės. Laimė, draudimas man atlygins visus nuostolius. – Liūdnai nusišypsojusi, Berė pridūrė: – Deja, Kronkaitas nebuvo apdraustas.

– Jūsų namas buvo padegtas, šuo nužudytas, bet prašom nesijaudinti, ponia, draudimas atlygins nuostolius, – karčiai tyčiojosi Grėjus.

– Ar manęs nesiklausėte, Grėjau? Tai buvo nelaimingas atsitikimas.

– Nė velnio. Kada paskutinį kartą naudojotės orkaite?

– Neprisimenu.

– Ar esate kada išjungusi naktinę lemputę?

– Ne.

– Gal netyčia nutiesėte elektros laidą palei užpakalines duris?

Grėjus apmėtė ją klausimais, kuriuos Berė jau buvo uždavusi sau. Juos girdėdama, Berė tik dar ryžtingiau neigė akivaizdžius atsakymus.

– Tačiau tyrimo komisijos...

– Išvados buvo tokios. Dėl to įvyko sprogimas, nes kažkas jį taip suplanavo. Spensas nebūtų liepęs savo vyrukui įtaisyti įmantrios bombos. Bent kiek sudėtingesnį sumanymą būtų sunku nuslėpti.

– Spensas tuo pasirūpino prieš išvykdamas į Vajomingą ir pasirinko patį paprasčiausią būdą. Tiesą sakant, čia daug protelio nereikėjo. Viskas paprasta. Gyvenate viena, vadinasi, meilužis, tėvai ar kambario draugė nesutrukdys. Buvote išvykusi iš miesto, todėl buvo užtektinai laiko dujoms susikaupti. Sprogimas buvo suplanuotas ir įvykdytas taip, kad atrodytų kaip nelaimingas atsitikimas. Kad Kronkaitas įbėgo į namus anksčiau nei jūs, laimingas atsitiktinumas. Jie to negalėjo numatyti.

– Jie?

– Tam pritarė Deividas Meritas.

Berė papurtė galvą.

– Nesąmonė. Savo išvadas grindžiate prielaida, kad Meritas turėjo didelę paslaptį, kurią galėjau atskleisti, – prieštaravo Berė. – Dabar žinome – buvo ne taip. Aš klydau dėl Vanesos ir dėl kūdikio mirties, ir... dėl visko. Jūs taip pat. Mes klydome, tiesa?

– Tai kodėl jus visą dieną kažkas sekė? Net jei jūsų istorija iš piršto laužta, – o aš vis dar tvirtinu, kad ji pagrįsta, – Deividas niekada neatleidžia net menkiausių smulkmenų. Nesvarbu, ar jūsų įtarimai teisingi, ar ne, jūsų numanomas kaltinimas jį taip sunervino, kad Deividas paliepė jus nužudyti.

Berės apsimestinė drąsa subliūško kaip muilo burbulas.

– Manote, kad jis ir vėl bandys?

– Būtų logiška.

– Gerai, kad jau pavakarieniavau, – sumurmėjo Berė. – Visai praradau apetitą.

– Štai paskutinis bulvyčių šiaudelis.

– Pasidalysiu jį su jumis.

Ji perlaužė atvėsusį bulvių šiaudelį ir atkišo puselę Grėjui. Šis ją nustebino atsikąsdamas tiesiai iš pirštų.

Kai Grėjaus lūpos palietė Berės pirštus, jos kūnu nuvilnijo malonus jausmas. Kojos staiga apsunko, o pilve pasidarė tuščia. Ėmė dilgčioti visą kūną, iki pat kojų pirštų.

Berė ryžtingai nusirangė nuo lovos.

– Neketinu su jumis miegoti, Bondurantai. Jei kartais turite tokių minčių, nenoriu suteikti jums vilčių, kam tie nepatogumai ir tuščios pastangos.

– Ačiū, jaučiuosi labai patogiai. Ar turėčiau manyti, kad žodį *miegoti* pavartojote kaip eufemizmą?

– Puikiai žinote, ką norėjau pasakyti.

Grėjus spoksojo į Berę.

– Žinau, ką norėjote pasakyti, bet nepamenu, kad būčiau to prašęs.

– Tiesa, neprašėte – pirmą kartą.

– Man nereikėjo prašyti.

Nebuvo prasmės ginčytis. Tą rytą Vajominge Grėjui nereikėjo Berės įkalbinėti, tad kodėl ji nusprendė, kad šįvakar jis nori ją įmantriai sugundyti?

– Einu po dušu, – sumurmėjo Berė.

Ji pasiėmė kuprinę ir išdidi uždarė vonios kambarėlio duris.

Dvidešimt šeštas skyrius

– Kartą mane tapė vyras.

– Tapė?

Berė išėjo iš vonios vilkėdama tik megztinį ir pėdkelnes. Nuo jos atsklido muilo ir drėgnos odos – jos lopinėlį Grėjus pastebėjo Berei skubiai maunantis megztinį per galvą – kvapas. Ji šmurkštelėjo po antklode. Grėjus tarsi sargybinis sėdėjo ant kėdės prie lango, kartkartėmis žvilgčiodamas pro naktines užuolaidas ir iš visų jėgų stengdamasis negalvoti apie švara kvepiančią pusnuogę Berę Treivis, gulinčią vos už kelių metrų.

– Jis tapė mane drobėje, – paaiškino Berė. – Pozavau nuoga.

– Kodėl? Reikėjo pinigų?

– Ne, ne dėl to. Studijavau universitete, buvau žvitri ir maištinga ir norėjau padaryti ką nors siaubinga, kad tėvai pasipiktinę nepritartų. Dailininkas paprašė, o aš pagalvojau: „Kas čia tokio. Kad tik studijoje būtų šilta."

– Kaip sekėsi? – paklausė Grėjus.

– Paaiškėjo, kad jo studija – netvarkingas butas, dvokiantis terpentinu ir nesipraususiu dailininku. Jis rūkė žolę, maukė pigų vyną, buvo paniuręs ir permainingos nuotaikos.

– O kaip paveikslas?

– Buvo siaubingas. Stilizuojant išnyko kelios mano kūno dalys. Dailininkas buvo nusivylęs ir jautėsi išduotas. Kai su-

sirinkusi drabužius išsmukau iš studijos, jis, apimtas kančių, mane palydėjo menininkų žargono tiradomis. Tačiau dailininkas tesėjo savo pažadą – jo studija buvo šilta.

Grėjus sušnarpštė, tą garsą galėjai palaikyti juoku.

– Ar jis išmokė imti į burną?

Kai tapo aišku, kad Berė neketina atsakyti į šį klausimą, Grėjus atsigręžė.

Berė gulėjo ant šono, atsisukusi į Grėjų ir parietusi kelius. Jos plaukai tarsi mergaitės buvo išsidraikę ant veido ir nuogų pečių. Berė buvo moteriškai žavi ir kartu it vaikas pažeidžiama, kaip tik šitam deriniui anąkart Grėjus nepajėgė atsispirti. Žinoma, dabar, prabėgus kelioms savaitėms, prisimindamas jos jaukų karštį, Grėjus neabejojo, kad Berė greičiau moteris nei vaikas.

Jos išraiškingose akyse atsispindėjo nekaltas sutrikimas, sumišęs su nuoskauda.

– Kodėl jūs šitaip elgiatės, Bondurantai?

– Kaip?

– Kodėl tyčia sakote šiurkščius, užgaulius ir skaudžius dalykus?

– Visai neketinau jūsų įžeisti. Tik kibinau. Matyt, man nelabai sekasi.

– Sakyčiau, jūs visiškai nemokate juokauti.

– Charakterio trūkumas.

Tik po ilgos pertraukos Berė sušnibždėjo:

– Tas dailininkas nieko manęs neišmokė, tik vengti menininkų. O dėl to, kaip išmokau... hm, savo būdą tobulinau pamažu. – Reikšmingai patylėjusi dar tyliau pridūrė: – Tą rytą jūsų namuose.

Grėjaus kūnas sureagavo į atklydusius ano ryto prisiminimus, jo nepatogi kėdė pasidarė dar nepatogesnė. Jis nedrįso pažvelgti Berei į akis. Grėjus nenorėjo būti jos seksualinių nuotykių mokytoju. Tai jį sureikšmintų, o kartu su reikš-

mingumu tektų atsakomybė, o su ja Grėjus kažin ar pajėgtų susidoroti. Keisdamas pokalbio temą, jis paklausė:

– Kas paskatino prisiminti tą istoriją? Apie dailininką.

Berė gūžtelėjo pečiais.

– Nežinau. Matyt, neturėjau nieko daugiau pasakyti.

– Tai jums būdinga.

– Kas?

– Poreikis ką nors pasakyti.

– Netiesa.

– Matote?

Berė išsiviepė.

– Labai juokinga.

– Taip, esu tikras komikas. Man tai nuolat kartojama. Kad esu komikas ir šaipuoklis.

Grėjus net nenusišypsojo, tačiau Berė nusijuokė. Tiksliau sakant, sukikeno, apsivertė ant nugaros ir susidėjo rankas už galvos. Grėjus nedažnai girdėdavo juoką, ypač suaugęs. Berės juokas buvo toks pat gundantis kaip balsas, nuoširdus ir spontaniškas. Grėjui patiko jo klausytis.

– Ačiū, Bondurantai, – padėkojo ji. – Po tokios dienos, kaip ši, man reikėjo smagiai pasijuokti. Nors metas būtų prie to priprasti.

– Prie ko?

– Atleidimo iš darbo. Tai jau ne pirmas kartas.

– Ar Dienraštis buvo pirmasis, išmetęs jus iš darbo?

Berė klausiamai pažvelgė į Grėjų.

– Jis man pats tai pasakė.

– Na ką gi, jis gražiai pasielgė, – atsakė Berė, galvodama visiškai priešingai.

– Tuščios kalbos.

– Tikrai. Gal, pasakodamas apie mano audringą darbo praeitį, jis netyčia paaiškino, kodėl mane išvijo?

Grėjus papurtė galvą. Jis melavo. Dienraštis iki mažiausių smulkmenų jam išklojo Berės atleidimo iš darbo istori-

ją. Tačiau jis negalėjo atsiklausyti Berės balso, nors tai kėlė pavojų Grėjaus pasiryžimui neliesti merginos. Kai reikia galvoti, kaip išsaugoti gyvybę, nedera leistis į romantišką interliudą.

– Na, – nusišypsojo Berė, prisimindama praeitį, – iš pradžių mudu su Dienraščiu nebuvome draugai. Jis man davė pirmą darbą TV žinių tarnyboje. Suprantama, tada maniau, kad apie televizijos žurnalistiką žinau viską, tad nuo pat pirmų darbo dienų mane erzino net sveika kritika. Dienraštis mane laikė bukagalve, kuri nieko gero neduos žurnalistikai. Vos priėmęs į darbą, jis ieškojo priežasties mane išvaryti. Tačiau jam rankas supančiojo Federalinė ryšių komisija, Lygių įsidarbinimo galimybių įstatymas ir gausybė kitų priėmimo į darbą ir atleidimo iš jo taisyklių. Tačiau Dienraščiui nereikėjo ilgai vargti. Pati susinaikinau.

Berė pirmoji nuvyko į apygardos teismą, kuriame švaistėsi ginkluotas vyras. Remdamasi moters, kuriai vos pavyko pabėgti nuo kulkų krušos, liudijimais, Berė pranešė, kad buvo sužeista dešimtys žmonių.

– Per „kruvinas grumtynes“, kiek prisimenu, taip tada pavadinau įvykį.

Vėliau tiesioginiame eteryje Berė pasakojo, kad šaudymas įvyko teisėjo Grino teisme.

– Tai pasakojimui suteikė dar daugiau sensacingumo, nes sklandė gandai, kad svarstoma teisėjo Grino kandidatūra į Aukščiausiąjį Teismą. Prieš kamerą spėliojau, ar šaudymas nesusijęs su politiniais motyvais. Gal teisėjas Grinas tapo radikalaus oponento taikiniu, gal tai buvo kerštas už nepopuliarią teismo nutartį? Ar jis liko gyvas, o gal buvo sužeistas? Vėliau paaiškėjo, kad tuo metu teisėjas Grinas žaidė golfo laukuose, vežiojantis lazdas pagalbininkas jam pranešė apie istoriją, transliuojamą per televiziją. Incidentas įvyko kitame teisme, niekas nebuvo sužeistas, vienintelė kulka viso labo pataikė į šviestuvą lubose, nes teismo

antstolis grūmėsi su vyru, atsinešusiu elniams medžioti skirtą šautuvą kaip įrodymą svarstant civilinę brakonieriavimo bylą. Vėliau buvo nustatyta, kad mano liudytoja – ne visai sveikos psichikos moteris, rūsio kavinėje lankytojams pilstanti šaltą arbatą su ledukais ir vandenį. Paaiškėjo, kad toji moteris niekada nebuvo pasikėlusi aukščiau nei pirmas teismo rūmų aukštas.

– Mano likimą nulėmė specialusis pranešimas, jis pertraukė serialo „Jauni ir vikrūs" transliavimą. Teisėjo Grino žmona nebuvo praleidusi nė vieno filmo epizodo. Išgirdusi mano reportažą, ji išbėgo iš namo, kieme užkliuvo už vejos laistytuvo galvutės, pargriuvo ir susilaužė dešinį riešą. Ir kiti žiūrovai užsiplieskė, kad buvo nutrauktas jų mėgstamas filmas, ypač kai sužinojo, kad teismo rūmuose nebuvo jokios dramos, bent jau tokios, kuri būtų pajėgusi konkuruoti su filmo scenarijumi. Nuo pasipiktinimo skambučių įkaito komutatorius. Mano reputacija visiškai žlugo. Televizijos stoties taip pat. Konkurentai šaipėsi iš žinių redakcijos. O jei kas pranešimo nepamatė per televiziją, vietos laikraščių kritikai dar ilgai mėgavosi šiuo televizijos skandalu. Dienraštis gavo kaip reikiant pylos, kad priėmė mane į darbą. Tiesiog stebuklas, kad jam pačiam pavyko išsilaikyti poste. Jis akimirksniu atleido mane iš darbo. Vieninteliam teisėjui Grinui šis skandalas buvo naudingas – dabar jis Aukščiausiojo Teismo teisėjas.

– Jis nepopuliarus.

– Tai dar vienas akmuo į mano daržą. Ne vienas reiškė nuomonę, kad teisėjas Grinas niekada nebūtų buvęs patvirtintas Aukščiausiojo Teismo teisėju, jei ne užuojauta, kurios sulaukė dėl mano nesėkmės. Amerikos žmonės man turėtų dėkoti, kad buvo išrinktas nevykęs Aukščiausiojo Teismo teisėjas. Beje, Dienraštis taip pat laikosi šios teorijos.

– Kaip jūs tapote draugais, jeigu tarp judviejų įvyko toks nesusipratimas?

– Prieš kelerius metus žurnalistų korpuse pasklido gandai, kad Dienraštis buvo priverstas išeiti į pensiją dėl emfizemos. Jaučiau pareigą iš mandagumo jį aplankyti.

Berė nusišypsojo tarsi Mona Liza, ir Grėjus paklausė, kokia čia slypi paslaptis.

– Dienraštis prisipažino buvęs per griežtas, nes man stigo ne talento, o brandos ir sveikos nuovokos. Jis buvo linkęs padėti, jei pajėgčiau užsičiaupti ir paklausyti. Nuo to laiko Dienraštis – geriausias mano draugas.

– Kodėl savo draugystę saugote kaip paslaptį?

– Pirmiausia, čia asmeninis reikalas, o aš visada uoliai stengdavausi asmeninį gyvenimą atskirti nuo darbo. Antra...

– Jei būtų paaiškėję, kad jūs susitaikėte su buvusiu priešu, kolegos būtų nustoję jus gerbti.

– Jūs labai nuovokus, pone Bondurantai. Kai žiniasklaidoje sudegini tiltus, paprastai gaisras būna didžiulis ir prisimenamas iki gyvenimo pabaigos. Jei kas nors sužinotų, kad dabar mudu su Dienraščiu esame draugai, mane laikytų mazgote, bet kuria kaina besistengiančia išsaugoti karjerą.

Berė taip nuoširdžiai šypsojosi, kad Grėjui buvo nesmagu nuvilti merginą.

– Jūsų paslaptis paaiškėjo, Bere. Aš sekiau tuos, kurie sekė jus. Jie žino, kur jūs apsistojusi. – Berei skausmingai sudejavus, Grėjus skubiai pridūrė: – Nemanau, kad jie liestų Dienraštį. Vis dėlto rytoj rytą jį perspėsime.

– Kodėl mane seka?

– Dauguma slaptosios tarnybos agentų, kurių pareiga saugoti Deividą, Vanesą ir Baltuosius rūmus, yra Spenso žmonės. Jie dalyvavo verbavimo programoje, atitiko visus reikalavimus, nors vis tiek yra Spenso žmonės.

– Kaip jie gali nepaisyti statuto?

– Štai čia ir slypi visa grožybė. Jie jo nelaužo. Tie žmonės manevruoja, prisitaikydami tarsi gyvsidabris. Jei kas nors

juos apklaustų, agentai pasakytų, kad jūs patenkate į moraliai nestabilių žmonių kategoriją, o tokius patartina sekti.

– Mažų mažiausiai, – sumurmėjo Berė.

– Pasistenkite nors kiek pamiegoti.

Jis atsistojo ir išjungė šviesą, tada grįžo prie lango ir praskleidęs naktinę užuolaidą vogčiomis pažvelgė. Grėjus penkias minutes stebėjo automobilių aikštelę, ar nepamatys įtartino judėjimo.

Patenkintas, kad jiems pavyko išvengti seklių, Bondurantas žvilgtelėjo į lovą ir susinervino – Berė jį stebėjo.

– Maniau, užmigote.

Ji ir vėl gulėjo ant šono, tik šį kartą abu delnus buvo pasikišusi po skruostu.

– Kas jūs, pone Bondurantai?

– Aš? Niekas.

– Netiesa, – mieguistu balsu paprieštaravo ji. – Jūs – kažkas.

– Miegokite.

– Jums taip pat reikia pailsėti. Ši lova pakankamai plati, tilpsime abu.

Nė velnio, jis tikrai nelįs po antklode ir nesimėgaus ta oda ir balsu.

– Aš dar pasėdėsiu.

– Kodėl?

– Kad pamąstyčiau.

– Apie ką?

– Miegokite, Bere.

– Ar galiu užduoti dar vieną klausimą?

– Gerai, – atsiduso Grėjus.

– Seksas tą rytą jūsų namuose buvo neįpareigojantis, tiesa?

– Tiesa.

Berė nuleido akis, paskui vėl pažvelgė į Grėjų.

– Tačiau seksas buvo gana šaunus.

Grėjus tamsoje nusišypsojo.

– Gana šaunus.

– Tačiau jūs manęs nebučiavote. Į lūpas. Kodėl jums nepatinka bučiuotis į lūpas?

– Tai jau antras klausimas. Labanakt.

– Džordžai?

Žmonos balsas atsklido iš tolimo kranto, iš anapus viskio vandenyno. Pakėlęs galvą, daktaras Alanas savo namų kabineto tarpduryje išvydo Amandos siluetą. Ji graži, geidžiama ir stipri. Alanas nepajėgė į ją žiūrėti. Žmonos stiprybė pabrėžė jo silpnumą.

Amanda įžengė. Priėjusi prie rašomojo stalo paėmė butelį ir patikrino, kiek jame likę alkoholio. Net ir būdamas apsvaigęs, Džordžas pastebėjo nebylų priekaištą.

Jis irzliai paklausė:

– Ko reikia, Amanda?

– Taigi dar prisimeni mane. Džiaugiuosi tai žinodama. Gal kartais prisimeni, kad turi ir du sūnus?

– Ar čia mįslė?

– Tavo vyresnysis sūnus kasdien vis labiau užsisklendžia. Maldavau, kad pasakytų, kas jį kamuoja, bet jis paniuręs tyli. Pastaruoju metu tą patį kalba ir jo mokytojai. Jis visus rūpesčius slepia, ir niekas nepajėgia iškvosti, kas jį graužia. Jis toks panašus į tave, kad mane gąsdina. Ką tik pasitraukiau nuo jaunėlio lovos, klausiausi, kaip jis meldžiasi. Jis prašė Dievo padėti tėčiui, paskui pravirko, turėjau laikyti jį apkabinusi, kol užmigo.

Džordžas pasitrynė pavargusias ir krauju pasruvusias akis.

– Vėliau nueisiu jų pabučiuoti ir palinkėti saldžių sapnų.

– Tu nesupranti esmės. Nenoriu, kad eitum jų pabučiuoti ir palinkėti saldžių sapnų. Tik ne tokios būsenos, kokios esi.

Vaikai nėra kvaili. Jie supranta, kad tau siaubingai negerai ir tave kankina kai kas svarbiau nei gėrimas.

– Gėrimas? Kaip tikrinis daiktavardis?

– Greičiau tavo naujoji žmona. Kas tau darosi?

– Nieko.

– Tikrai? Ar pastarąsias keturiasdešimt aštuonias valandas pavadintum įprastomis? Vakar rytą parsiradai tarsi iš siaubo filmo. Dievas težino, kiek miegojai. Nė žodeliu man nepaaiškinai, kur taip ilgai buvai ir kodėl taip atrodai. Nepaklausei, kaip jaučiuosi aš ar vaikai. Užsidarei šiame kambaryje, atsiskyrei nuo visų ir iš jo neišlindai.

Norėdama pabrėžti savo žodžius, ji trinktelėjo viskio butelį ant rašomojo stalo.

– Esi dvokiantis girtuoklis. Girdėjau, kaip verkei. Dėl pirmo dalyko pykstu, o dėl antro man plyšta širdis. Džordžai, – tiriamai paklausė ji, – kaip tau padėti, jei nesakai, kokia nelaimė atsitiko?

– Nieko neatsitiko.

– Po velnių, Džordžai, kada pakeitei savo santuokos sampratą?

– Ką turi galvoje?

– Jei man neišsipasakosi, mūsų santuoka, tokia, kurios įžadus davėme, bus palaidota. Tačiau bent jau popieriuje tebesu tavo žmona ir noriu žinoti, kas, po velnių, vyksta.

– Dieve, gal apkurtai? – suriko jis. – *Nieko neatsitiko.*

Augantis vyro pyktis neišgąsdino Amandos. Ji šaltai pareiškė:

– Nemeluok. Tu irsti akyse.

– Palik mane ramybėje.

– Ne, – atrėžė ji ir ryžtingai papurtė trumpai nukirptus plaukus. – Esi mano vyras, ir aš tave myliu. Ginsiu tave iki paskutinio atodūsio. Tačiau pirmiausia turiu žinoti, kodėl iš puikaus gydytojo, vyro ir tėvo virtai žliumbiančiu girtuokliu.

Džordžas piktai pažvelgė į žmoną, bet ji neketino trauktis. Amanda negailestingai užsispyrusi.

– Tavo bėdos susijusios su Deividu, tiesa? Nesivargink man meluoti. Žinau, jis tavo asmeninės krizės priežastis. Kas ją sukėlė?

– Liaukis, Amanda.

– Ką jis tavęs paprašė padaryti?

– Sakiau, liaukis.

– Kokią jis tau turi valdžią?

– Jis neturi man jokios valdžios!

– Ne, turi! – suriko Amanda. – Ir jei nuo jos nepabėgsi, Deividas tave sunaikins.

Džordžas pašoko ir trenkė kumščiu į rašomąjį stalą.

– Toji moteris mirė, supranti?

– Ką?

– Štai. Viską pasakiau. Aš tau pasipasakojau apie savo bėdą. Laiminga? Patenkinta?

– Ar kalbi apie tą slaugytoją?

– Taip, apie slaugytoją. Tą, kuri prieš tris dienas mirė name prie ežero. Staigus širdies priepuolis. – Džordžas nuleido galvą ir susiėmė abiem rankomis. – Bandžiau ją atgaivinti, nepavyko. Man nepavyko, ir ji mirė.

Džordžas sukūkčiojo trūkčiodamas pečiais.

– Ar buvai girtas?

– Buvau prarijęs tik vieną valiumo tabletę.

– Ar padarei viską, ką galėjai?

Džordžas linktelėjo galvą.

– Pusę valandos bandžiau ją gaivinti. Galiausiai slaptosios tarnybos agentai atitraukė mane nuo jos – pasakė, kad nėra prasmės, kad tik laiką gaištu.

Amanda trūkčiojamai kvėptelėjo oro ir uždėjo ranką vyrui ant peties.

– Atleisk, Džordžai, – švelniai tarė ji.

Džordžas troško užuojautos. Žinojo, nors juodu apsikeitė piktais žodžiais, Amandos rankos jį apkabins. Jos krūtys bus

minkštos, balsas raminantis, o glėbys – ta užuovėja, į kurią įslinkęs galbūt kuriam laikui pasislėps nuo persekiojančių demonų.

Tačiau Džordžas nenusipelnė jos paguodos ar atleidimo. Nesijautė vertas užuojautos, todėl susierzino dėl besąlygiškos žmonos meilės. Jis atstūmė Amandą, nusipurtė jos ranką.

– O ką buvo galima padaryti? – agresyviai paklausė jis. – Kokio reikėjo stebuklo, kad nelaimė neįvyktų?

Džordžas nusisuko ir nusvirduliavo prie gėrimų spintos. Atrodo, atkimšti antram viskio buteliui reikėjo daugiau miklumo, nei pajėgė Džordžo pirštai, tačiau galiausiai jam pavyko jį atkimšti ir įsipilti gėrimo.

– Ak, ne, palauk, – tarė jis, atsigręžęs į Amandą. – Tu gali išspręsti bet kurią problemą, tiesa? Juk antras tavo vardas Laimėjimas. Ne, tebūnie Pranokimas. Tavo antras vardas Pranokimas.

Džordžas puikiai suprato, kad kandūs žodžiai skaudžiai žeidžia Amandą, vis tiek negalėjo susivaldyti jų neištaręs. Džordžas norėjo, kad kas nors jaustųsi taip pat sumautai kaip jis, o šalia buvo tik Amanda. Tačiau ji nepasidavė provokuojama. Amanda išliko santūri.

– Neišspręsiu tavo problemų, Džordžai, galiu tik užjausti.

– Ir už tai ačiū.

– Tau ir anksčiau yra tekę prarasti pacientus. Esi gydytojas, suprantama, sunku susitaikyti, kai nieko negali padaryti, kad išgelbėtum žmogų. Tačiau niekada nebuvai toks prislėgtas.

Pakėlusi galvą, Amanda pažvelgė jam į akis. Džordžas buvo girtas, nors ne tiek, kad nebijotų, jog Amanda iš akių perskaitys daugiau, nei jis nori. Džordžas nusuko akis į šalį. Bet nespėjo.

– Tu man pasakoji sutrumpintą šios istorijos variantą, tiesa? – paklausė ji. – Kas dar įvyko name prie ežero?

– Kas sako, kad dar kas įvyko?

Amanda ramiai pažvelgė į vyrą.

– Aš tave pažįstu, Džordžai. Tu praleidi kažkokį svarbų šios istorijos elementą.

– Slaugytoja mirė, ir viskas.

– Tai susiję su Vanesa, tiesa?

– Ne.

– Tai kodėl šios moters mirtis...

– Ko tu iš manęs nori? – sumaurojo Džordžas. – Klausei, kas mane jaudina, ir tau pasakiau. O dabar nešdinkis po velnių ir palik mane sup...toje ramybėj!

Džordžas prie jos niekada šitaip nesikeikė. Pats negalėjo patikėti, kad taip pasielgė, nors atrodė, kad vulgarūs žodžiai grįžta aidu nuo plokštėmis muštų sienų. Negi jis taip žemai puolė, kad pradėjo užgaulioti žmoną? Ši mintis tarsi inkaras traukė gilyn į depresijos ir pasišlykštėjimo savimi bedugnę. Džordžas skubiai vienu mauku išlenkė stiklą.

Pasibjaurėjusi Amanda pasitraukė nuo jo. Prie durų atsigręžė.

– Rėk ant manęs ir keikis, Džordžai, jei dėl to geriau pasijusi. Esu tvirta. Ištversiu.

Ji iškėlė kairį kumštį, kad vyras pamatytų vestuvinį žiedą.

– Deividas Meritas davė priesaiką tapdamas prezidentu, aš taip pat prisiekiau prie altoriaus mūsų santuokos dieną. Nuoširdžiai daviau įžadus, kad niekas mūsų neišskirs, tik mirtis. Esi mano vyras, ir tave myliu. Neketinu tavęs atiduoti be mūšio. Padarysiu viską, kas mano galioje, kad sutrukdyčiau tam vyrui, – net jei jis Jungtinių Valstijų prezidentas, – tave sunaikinti.

Dvidešimt septintas skyrius

– Tik ne tai, – sumurmėjo Dienraštis.

Berė įjungė televizorių kurtinamu garsu.

– Grėjus mano, kad tavo namas sekamas.

– Ir jame įtaisyta slaptas klausymosi aparatas?

– Norint klausytis, kas kalbama, nebūtina įtaisyti slaptą aparatą, – paaiškino Grėjus. – Šiuolaikine įranga jie gali klausytis pokalbių būdami už kelių kvartalų.

– Jie?

– Spenso žmonės.

– Šunsnukiai, – sumurmėjo Dienraštis ir linktelėjo į Grėjų. – Maniau, jis tave paliko.

– Aš taip pat. Tačiau vakar vakare jis man pateikė staigmeną.

– Vakar iš Bardo festivalio grįžau vėlai, – aiškino Dienraštis, – ir tavęs čia neradau. Nerimavau visą naktį.

– Pamiršau paskambinti, – droviai pasiteisino Berė.

Dienraštis rankos mostu pasiūlė sėstis į įprastą vietą ant sofos.

– Ar turėčiau manyti, kad istorija dar nebaigta? Vis dar galvojate, kad kūdikio mirtis nebuvo atsitiktinė?

– Manau, tokia tiesa, – atsakė Grėjus. – Nuo jos prasidėjo, o dabar reikalai dar rimtesni. Deividas stengiasi viską užgniaužti, bet jam sunkiai sekasi. Spensui nepavyko manęs

pašalinti. Mirus slaugytojai, žlugo planai, rezgami Džordžo Alano name prie ežero.

– Slaugytojos mirtis iškėlė viešumon daktarą Alaną, nors nei jis, nei Deividas šito nenorėjo, – spėjo Grėjus. – Tai privertė nutraukti visą tą vaistų kišimą, kuriais Alanas bandė veikti Vanesą.

Toliau ėmė pasakoti Berė:

– Kadangi slaugytojos mirtis vis tiek turėjo iškilti dienos švieson ir atkreipti visuomenės dėmesį į Vanesos sveikatą, daktaras Alanas turėjo ją... *atgaivinti* – nerandu tinkamesnio žodžio – ir skubiai parskraidinti į Vašingtoną.

– Per rytinę spaudos konferenciją ją parodė visam pasauliui, – įsiterpė Grėjus. – Tiems, kas jos gerai nepažįsta, Vanesa atrodė įprastai. O aš manau, kad jai tebegresia pavojus.

– Kas jus verčia taip manyti? – paklausė Dienraštis. – Man viskas atrodė įprasta. Nilis perskaitė pirmosios šalies ponios neva parašytą nekrologą, skirtą slaugytojai. Meritų mintys ir maldos palaikant velionės šeimą. Ir taip toliau, ir taip toliau.

– Vanesa pasiuntė pavojaus signalą, – paaiškino Grėjus. – Ji nemūvėjo motinos sutuoktuvių žiedo. Nuo tada, kai Klitas užmovė jį Vanesai motinos mirties dieną, šis žiedas visada būdavo ant jos dešinės rankos piršto. Tą rytą buvo kuo puikiausiai matyti, kad ji be to žiedo. Vanesa nuolat pakeldavo ranką, kad matytųsi, ypač kai į ją nukrypdavo kamera. Manau, ji kai kam siuntė ženklą.

– Manote, siuntė ženklą, kad jai reikia pagalbos? – paklausė Dienraštis.

– Taip.

– Gal žiedą kur buvo nukišusi, – ginčijosi Berė, – gal jis nesilaikė ant piršto, nes Vanesa neteko daug svorio. O gal jis paprasčiausiai jai atsibodo. Gal jis atiduotas juvelyrui sumažinti arba nuvalyti. Daugybė įtikinamų priežasčių, dėl kurių Vanesa nemūvėjo žiedo.

– Teisybė, – sutiko Grėjus. – Jei būčiau ją stebėjęs per televiziją Vajominge ir pamatęs, kad Vanesa nemūvi žiedo, mane būtų šiek tiek nustebinę, bet nerimo tikriausiai nebūtų sukėlę. Tačiau, – jis atsistojo, – Spensas buvo pasiųstas manęs nužudyti, o aš buvau liudytojas, kaip išlėkė į orą jūsų namas, ir kadangi žinau, kad jus seka, esu linkęs būti daugiau nei šiek tiek nustebęs.

– Manau, jūs teisus, – pagiežingai sutiko Berė. – Spaudos konferencija buvo vienintelis Vanesos viešas pasirodymas jai „pasitraukus vienatvėn". Jei ji iš tiesų tokia sveika, kaip tvirtina Baltieji rūmai, būtų grįžusi prie įprasto veiklos ritmo, tiesa?

Netikėtai Berė pakėlė Dienraščio telefono ragelį ir surinko numerį, kurį žinojo atmintinai.

– Kam skambinate? – paklausė Grėjus.

– Į Vanesos biurą.

– Atminkite, visi jūsų žodžiai tikriausiai įrašomi.

– Jie tiesiog pamanys, kad vėl ėmiausi senų triukų. Išjunkite televizorių.

Staiga stojusi tyla rėžė ausį kaip prieš tai triukšmas.

– Labas rytas, – maloniai pasisveikino Berė, kai buvo atsiliepta į jos skambutį. – Esu Salė Mei Henderson. Atstovauju Amerikos revoliucijos dukrų draugijai. Labai norėtume apdovanoti pirmąją šalies ponią ypatingu draugijos prizu už jos nuolatinę kampaniją siekiant pamaitinti ir suteikti nakvynę benamiams.

Berė pabrėžė, kad organizacija nori įteikti prizą asmeniškai.

– Tokia reklama atkreiptų visuomenės dėmesį į prieglaudų ir sriubos valgyklų, kurias taip sumaniai steigia pirmoji šalies ponia, poreikį.

Mandagiai ir kartu tvirtai jai buvo pasakyta, kad artimiausiu metu susitikimas neįmanomas. Pirmoji šalies ponia vis dar sveiksta po negalavimų.

– Suprantu. Ką gi, perduokite jai mūsų šilčiausius linkėjimus. Mes vėl bandysime su ja susisiekti. – Padėjusi ragelį, Berė atsigręžė į Dienraštį ir Grėjų. – Jos personalui duoti nurodymai neskirti jokių susitikimų, kol daktaras Alanas jų nepalaimins.

Grėjus vėl pagarsino televizorių.

– Deividas viską pastatė ant kortos.

– Atrodo.

Susirūpinęs Dienraštis pasikasė smakrą.

– Ar jūs tą patį spėjate ką aš?

– Vanesa tapo veikiau prievole nei vertybe. Deividas visada kratydavosi įsipareigojimų, – atsakė Grėjus.

– Jūs tik spėjate, – pabrėžė Dienraštis.

– Aha. Žinau.

Grėjus grįžo prie sofos ir atsisėdo. Kurį laiką niekas nepratarė nė žodžio.

Galiausiai tylą nutraukė Berė:

– Karjera man nesisekė. Dažniausiai viską sujaukdavau. Dievas žino, kad mano nuojauta negalima kliautis. Tačiau šį kartą *žinau* – esu teisi. Mūsų prezidentas – nusikaltėlis. – Ji pažvelgė į Grėjų. – Galiu nepasitikėti savo nuojauta, užtat kliaujuosi jūsiške.

– Ačiū, – padėkojo Grėjus ir pažvelgė į Dienraštį, paskui į Berę. – Jūs abu turėtumėte išvykti kur nors iš šalies ilgų atostogų. Jei Deividas įsitikins, kad jūs liovėtės kištis, nebekeliate grėsmės, jo budrumas nusilps. O aš dirbsiu toliau ir galbūt man pavyks apsaugoti Vanesą anksčiau, nei Deividas įgyvendins savo atsarginį variantą.

– Nė velnio, – karštai pasipriešino Berė. – Kalbama apie kėsinimąsi nužudyti pirmąją šalies ponią. Kaip pilietė, aš negaliu nusigręžti. Ir ne vien dėl to, aš buvau pirmoji, į kurią Vanesa kreipėsi pagalbos. Jei nebūčiau klaidingai supratusi jos ženklų, Vanesa dabar būtų saugi pas tėvą. Kadangi suklydau, ji vis dar kenčia vyro tironiją. Dėl jo klastos aš netekau visko,

kas man svarbu: Kronkaito, namo, darbo. Tam šunsnukiui iš Ovaliojo kabineto paskelbiau vendetą. Tesaugo jį Dievas, nes esu pati baisiausia priešė, kuri neturi ko prarasti.

– Išskyrus savo kailį, – sušvokštė Dienraštis.

– Ne, – tyliai paprieštaravo Berė. – Išskyrus tave, Dienrašti.

– Nežiūrėk į mane savo ašaringomis akimis, panele. Jūsų galvoje ne smegenys, o šūdas. Abiejų, – pareiškė Dienraštis šnairuodamas į Berę ir Grėjų.

– Kaip mes galime neatskleisti, kas iš tiesų yra Meritas? – švelniai paklausė Berė.

– Kalbate nesąmones. Ar judu bent girdite, ką sakote? Jis – suknistas Jungtinių Valstijų prezidentas. Eina aukščiausias pareigas šalyje ir yra galingiausias žmogus pasaulyje. Jei bandysit jį išdulkinti, žūsit patys.

Berė pažvelgė Grėjui į akis ir jose išvydo savo pačios ryžtą. Likimo ironija, tai, kas juos neseniai skyrė, dabar vienijo.

Atsigręžusi į Dienraštį, Berė pareiškė:

– Jei Meritas ketina mane nužudyti, aš bent jau pasispardysiu. Tačiau nenoriu tavęs statyti į pavojų. Išvyk ilgų atostogų.

– Turėtumėte išvykti šią popietę, per tiek laiko viskuo būtų galima pasirūpinti, – paragino Grėjus.

– Kur norėtum vykti, Dienrašti, gal į Meksiką?

– Kad suviduriuočiau? Na jau ne, po velnių.

– Į Bahamas?

– Karibų jūroje siaučia uraganas. Negi nežiūri žinių?

– Į Australiją?

– Aš niekur nevyksiu, – tvirtai pareiškė Dienraštis. – Kodėl turėčiau bėgti, o jus palikti čia linksmintis.

– Dienrašti, čia anaiptol nebus linksma, – aiškino Grėjus laidojimo biuro vadovo tonu. – Su šiais vyrukais menki juokai. Vykdydami užduotį jie labai dalykiški. Tad ir mes privalome būti dalykiški. Nors skamba melodramatiškai, čia gyvybės ar mirties klausimas.

– Mano gyvybė ir taip kabo ant plauko, – atkirto Dienraštis, skėstelėdamas rankomis ir rodydamas skurdų kambarį. – Aš dar mažiau ką prarasčiau nei Berė. Sergu nepagydoma liga. Neturiu nei žmonos, nei vaikų, nieko. Kai pagalvoju, jei jums padėsiu, mirsiu neužmirštas.

Berė perėjo kambarį, pasilenkė ir pabučiavo bičiulį į pakaušį.

– Esi nukaršęs ir bjaurus, bet vis tiek labai tave myliu.

– Liaukis, nekenčiu, kai mali šūdą, – numojo ranka Dienraštis. – Gerai, Bondurantai, nuo ko pradėsime?

Dvidešimt aštuntas skyrius

Berė per slenkstį nusišypsojo Džeinės Gaston sūnui.

– Sveiki, pone Gastonai. Aš Berė Treivis. Ar pamenate mane?

– Per daug gerai. Ko jums reikia?

– Atnešiau jums šią gėlę. – Berė atkišo vazonėlį su mėlyna hortenzija. – Ar galiu užeiti?

Vyriškis dvejojo, ar kalbėti su nekviesta viešnia. Galiausiai jis pasitraukė į šalį.

– Tik kelioms minutėms.

Ralfas Gastonas Jaunesnysis buvo mandagus vyras, įpusėjęs ketvirtą dešimtį ir pradėjęs pilnėti. Jis gyveno dailiame plytų name Vašingtono vidurinės klasės priemiesčio kvartale. Jo adresą Berė rado telefonų knygoje.

Ją nuvedė per kambarius, jie buvo švarūs, nors užgriozdinti žaislais.

– Žmona išsivežė vaikus į prekybos centrą, – paaiškino šeimininkas, peržengdamas per žaislinę vejapjovę.

– Gaila, kad jų nepamačiau. Norėjau ir jiems pareikšti užuojautą.

Berė nusekė iš paskos į dengtą užpakalinį prienamį, kuriame, kaip paaiškėjo, šeimininkas per nešiojamąjį televizorių žiūrėjo amerikietiškojo futbolo rungtynes. Jis patildė garsą, gurkštelėjo alaus ir vėl pastatė butelį ant stalo. Ralfas nepa-

siūlė Berei ko nors atsigerti. Ji atsisėdo ant parodytos poilsinės kėdės aliuminio rėmais.

Berė pokalbio pradžioje paaiškino, kad viskas, kas bus pasakyta, liks griežtai tarp jųdviejų.

– Čia atvykau ne kaip reporterė. Galbūt pasijusite geriau, sužinojęs, kad mane išmetė iš WVUE.

– Tiesą sakant, tai mane guodžia, – tiesmukai atsakė Ralfas. – Gavote tai, ko nusipelnėte, panele Treivis. Mano motina buvo ponia. Ji buvo ori ir retai atkreipdavo į save kitų žmonių dėmesį. Jos mirtį jūs pavertėte juodąja komedija. Ligoninėje sukėlėte tikrą žiniasklaidos cirką, ir man sunku su jumis būti mandagiam.

– Aš jūsų nekaltinu. Labai apgailestauju, kad jūsų netektis buvo taip paviešinta.

– Mėginate atsiprašyti?

– Labai atsiprašau.

– Atsiprašymas priimtas, – stodamasis pasakė šeimininkas. – O dabar atleiskite...

– Kai daktaras Alanas ją pasamdė, jūsų motina turėjo būti nepaprastai susijaudinusi, – užbėgo jam už akių Berė.

– Kodėl taip sakote? – paklausė Ralfas.

Berė nustebo, jo balsas buvo šaižus kaip rimbas.

– Na, todėl, kad jis parodė jai didžiulį pasitikėjimą.

– Ak, tai, – lengviau atsiduso Ralfas. – Taip, kai gavo tokį gerą darbą, ji pamanė, kad jai nepaprastai pasisekė. Motina džiaugėsi turėdama tokią svarbią pacientę.

Berės žurnalistinė nuojauta spirgėjo tarsi šoninė įkaitintoje keptuvėje. Ką ji čia užčiuopė? Berė iš tiesų nuoširdžiai norėjo atsiprašyti už savo apmaudžią klaidą ir jos padarytą žalą Gastonų šeimai.

Tačiau šis susitikimas su Ralfu Gastonu buvo ir jųdviejų su Grėjumi sumanymo apsaugoti Vanesą dalis. Vargu ar jie galėjo pranešti vietos policijai apie tariamus prezidento nusikaltimus. Nieko apčiuopiamo jie negalėjo pateikti ir Teisin-

gumo departamentui. Taip pat negalėjo pulti Baltųjų rūmų tratėdami šautuvais. Jų puolimas turėjo būti kur kas subtilesnis.

Grėjus manė, o Berė su Dienraščiu jam pritarė, kad prezidento administracija turi būti sunaikinta iš vidaus. Jiems reikėjo tiksliai sužinoti, kas įvyko Džordžo Alano name prie ežero. Berė savanoriškai pasisiūlė pradėti nuo Džeinės Gaston sūnaus. Iš tiesų ji nesitikėjo išgirsti ką nors nepaprastai svarbaus ir galbūt neįvertino būsimo pokalbio svarbos.

Ralfas, apibūdindamas motinos jausmus, jai tapus pirmosios šalies ponios asmenine slaugytoja, vartojo žodžius *dėkinga* ir *pasisekė*, o tai leido spėti, kad ponia Gaston jautėsi nesanti verta šių pareigų. Berei parūpo kodėl.

– Ar jūsų motina sirgo širdies ligomis?

– Tik pastaruosius porą metų, bet ji labai prisižiūrėjo, – atsakė Ralfas tarsi teisindamasis. – Nuolat tikrinosi sveikatą ir su pamaldžiu uolumu gėrė vaistus. Mamos buvo neįmanoma sulaikyti. Ji mėgo savo darbą ir buvo puiki slaugytoja.

– Tą patį girdėjau iš puikių daktaro Alano ir prezidento atsiliepimų apie ją.

– Prezidentas per laidotuves atsiuntė gėlių.

– Tikrai? Jis ir man kartą jų atsiuntė.

Kitame gyvenime. Kol Berė dar nežinojo, kad prezidentas – žudikas.

– Ar jūsų motiną anksčiau buvo ištikęs širdies priepuolis?

– Jis buvo lengvas, – atsakė Ralfas vėl teisindamasis. – Mama greitai pasveiko. Tai neturėjo jokios įtakos darbui.

– Niekas neabejoja jūsų motinos gebėjimais ar darbu, pone Gastonai.

Ralfas pasitrynė rankas į šlaunis. Berė suprato, kad jis nervinasi. Vidurinės klasės priemiesčio gyventojo su atsikišusiu pilvuku elgesys jau nebuvo mandagiai manieringas.

– Jei mama galėjo slaugyti pirmąją šalies ponią, – pareiškė jis, – būtų galėjusi slaugyti bet ką.

– Ir man taip atrodo.

– Jos kvalifikacija buvo labai aukšta.

– Neabejoju. Ar jai patiko dirbti daktarui Alanui?

– Ką turite galvoje?

Berė šyptelėjo jam tarsi žinovė.

– Man tiesiog smalsu. Juk žinote, kokie egoistiški gali būti gydytojai. Kai kurie jų save laiko šventaisiais. Man paprasčiausiai buvo įdomu, ar jūsų motina nepatyrė ko nors panašaus dirbdama su daktaru Alanu.

– Ji man to niekada nesakė.

Berė iškart suprato, kad Ralfas meluoja.

– Ar teisingai spėju? Jūsų motina buvo patenkinta, kad pirmoji šalies ponia yra deramai gydoma?

– Ponia Merit nesirgo. Jai reikėjo ilgo poilsio.

– Žinoma. Kaip tik tai ir norėjau pasakyti.

– Ne, – papurtė galvą Ralfas, – jūs padarėte užuominą, kad mano motina nebūtų pastebėjusi, jei pacientė būtų nederamai gydoma.

– Nieko panašaus neturėjau omenyje, pone Gastonai. Prezidentas oficialiai pagyrė jūsų motiną ir daktarą Alaną už tai, kad jie puikiai rūpinosi ponia Merit.

– Tai ką norite pasakyti?

Ką ji norėjo pasakyti?

– Apmaudu, kad toks puikus gydytojas kaip daktaras Alanas nepajėgė išgelbėti jūsų motinai gyvybės.

– Jis sakė padaręs viską, ką galėjęs.

– Ir jūs tuo tikite?

– Kodėl turėčiau netikėti? Jis – puikus gydytojas ir padorus žmogus. Jis suteikė mamai galimybę, nors visi kiti jai atsakė.

– Galimybę?

– Dirbti.

Staiga Ralfas pašoko.

– Nenoriu daugiau apie tai kalbėti. Mama mirė vos prieš kelias dienas. Tebesu labai prislėgtas.

– Žinoma. Atleiskite.

Berė jo nespaudė. Ji ir taip išpešė kur kas daugiau, nei tikėjosi. Tiesą sakant, ji grįš atgal turėdama daugiau klausimų nei atsakymų, ji nekantravo tirti šį reikalą toliau.

– Buvote nepaprastai malonus, kad mane priėmėte.

Prie laukujų durų Berė šiltai paspaudė Ralfui ranką. Buvo įsitikinusi, kad valdžios vyras apgavo Ralfą kaip visą tautą. Tad nors Ralfas su ja ir buvo nemandagus, Berei jo buvo tik gaila.

– Perduokite mano užuojautą šeimai, ir noriu dar kartą atsiprašyti už širdgėlą, kurią jums suteikiau.

Ralfas Gastonas Jaunesnysis stebėjo, kaip Berė eina šaligatviu ir sėda į kelkraštyje stovintį automobilį. Palaukęs, kol mergina nuvažiuos, jis skubiai puolė prie telefono.

Atsiliepė po antro skambučio.

Ralfui tik dukart gyvenime teko kalbėti su federaliniu agentu – užvakar, kai vienas jų pasirodė per motinos šermenis ir pasikvietė į šalį pasikalbėti, ir dabar. Kaip ir anąkart, jo burna išdžiūvo, o delnai sudrėko.

– Liepėte man paskambinti, jei pasirodytų toji reporterė. Ką gi, ji ką tik išėjo iš mano namų.

– Ar jūs su ja kalbėjote?

– Taip, pone. Nors norėjau jai užtrenkti duris prieš nosį, pasielgiau taip, kaip man liepėte, stengiausi elgtis atsainiai.

– Ko ji norėjo?

– Atsiprašyti.

Ralfas atpasakojo savo pokalbį su Bere ir su naujoko tikslumu atsakė į vyro klausimus.

– Daugiausia ji teiravosi apie motinos sveikatą ir kokį gydymą poniai Merit skyrė daktaras Alanas.

Po įtemptos tylos valstybės tarnautojas tarė:

– Puikiai susidorojote su uždaviniu, pone Gastonai. Prezidentas Meritas bus dėkingas jums už pagalbą.

Didžiuodamasis Ralfas nurijo seilę. Pats vyriausiasis kariuomenės vadas jam tiesiogiai nurodinėjo. Ralfui buvo paaiškinta, kad Berės Treivis troškimą šmeižti prezidento administraciją skatina jos perdėtas pavydas pirmajai šalies poniai.

Berė Treivis labai nekenčia Baltųjų rūmų, todėl yra tautos priešas. Dar neaišku, kur nuves jos polinkis griauti, bet po incidento Šinline nutarta imtis atsargumo priemonių. Štai kodėl prezidentas paprašė nedelsiant pranešti, jei Treivis aplankytų Gastonų šeimą, siekdama išpešti informacijos, kurią vėliau galėtų panaudoti savo ardomiesiems tikslams.

– Nedelsdamas perduosiu šią informaciją prezidentui, – buvo pasakyta Gastonui. – Jūs gerai atlikote savo pareigą.

– Ačiū, pone. Džiaugiuosi galėdamas pasitarnauti. Ar galiu dar ką nors padaryti?

– Prašom man pranešti, jei ji ir vėl pasirodytų.

– Nemanau, kad pasirodys, – atsakė Gastonas. – Ją išmetė iš televizijos stoties. Čia ji lankėsi ne kaip reporterė, o kaip privatus asmuo.

– Labai dėl to abejoju.

Spensas padėjo telefono ragelį ir atsigręžė į prezidentą.

– Gastonas. Jis tebemano, kad kalba su FTB agentu. Atspėkite, kas jį aplankė su mandagumo vizitu?

– Po velnių!

Kada pagaliau nusikratys šių rūpesčių? Prezidentui rūpėjo kur kas svarbesni dalykai. Netrukus jis turėjo susitikti su kariuomenės vadais. Iš Libijos plaukė nerimą keliantys žvalgybos pranešimai. Po kelių savaičių jis gaus suderintą kitų metų biudžetą. Abejų Kongreso rūmų pateikti biudže-

to apkarpymai interesų grupėms sukels įtūžį, ir prezidentui teks jas raminti. Suprantama, priimant kiekvieną sprendimą svarbiausia – įvertinti, kaip sprendimas atsilieps kitų metų rinkimų rezultatams.

Visiems tiems administraciniams reikalams reikėjo susikaupti, bet prezidentui svarbiau buvo atsikratyti šios niekaip neišsprendžiamos problemos.

– Ji blogiau nei lėtinė gonorėja, – niršo Meritas. – Neketina trauktis.

– Ją reikia priversti. Ir Grėjų. Mes juos galime pašalinti.

– Per daug rizikinga, Spensai. Pastaruoju metu jie per dažnai minimi per žinias.

– Tačiau dažniausiai jie siejami su Klitu. Jis viešai juos išvanojo. Jei juos ištiks liūdnas galas, įtarimas pirmiausia kris ant senatoriaus.

Meritas gromuliavo šią patrauklią mintį. Vienu šūviu būtų nušauti du zuikiai. Trys, jei priskaičiuotų Klitą. Spenso seklių komanda pranešdavo apie kiekvieną Berės, Grėjaus ir to senio, su kuriuo jie susidėjo, žingsnį. Didelė pagunda juos visus nušluoti vienu kirčiu. Būtų tikslinga ir sumanu. Pasiūlymas viliojantis, tačiau... Per daug pavojingas.

– Ne, Spensai.

– Turiu žmonių, kurie sutvarkytų šį reikalą. Prie Baltųjų rūmų niekas nekibtų...

Meritas pakėlė ranką.

– Bilas Jansis pernelyg nenuspėjamas, – pasakė jis apie generalinį prokurorą. – Negaliu rizikuoti. Be to, – pridūrė, – tavo pasiūlymas savanaudiškas. Tu nori, kad Bondurantas būtų nušautas.

– Tiesa. Tačiau būtų išspręsta ir jūsų problema.

– Noriu jos atsikratyti, bet privalome elgtis išmintingai. Negalėdami susisiekti su Vanesa, juodu nepridarys didelės žalos.

– Būkite protingas, Deividai. Juk nelaikysime kalinės Baltuosiuose rūmuose amžinai.

Meritas pažvelgė į patarėją.

– Ne, negalime. Ypač dabar, kai jos būklė vėl ėmė blogėti.

Telepatija tarp jųdviejų veikė, ir Spensas puikiai suprato, ką prezidentas turi galvoje. Jis linktelėjo ir ištiesė ranką prie telefono.

– Paskambinsiu daktarui Alanui ir liepsiu tuoj pat atvykti.

Meritas paėmė iš jo ragelį.

– Kad turėtume dar vieną auką nuo širdies smūgio? Džordžas mano, kad tu miręs. Geriau leisk man paskambinti.

Dvidešimt devintas skyrius

– Kur jūs, po velnių, buvote? – paklausė Grėjus, vos tik Berė įžengė pro duris. – Turėjote grįžti prieš dvi valandas.

– Sužinojau labai įdomių dalykų, – atsakė Berė. – Nusiraminkite. Man nieko nenutiko. Visą popietę mane sekiojo uodega. Persekiotojas dingo tik prie paskutinio posūkio. Mirštu iš bado. – Berė sviedė Grėjui savo automobilio raktelius. – Važiuokite nupirkti vakarienės, aš išsimaudysiu po dušu, o vėliau pasikalbėsime.

Po valandos visi trys susispietė aplink virtuvinį Dienraščio stalą, ant jo kartoninėse dėžutėse stingo vakarienės, pirktos restorane išsineštinai, likučiai. Kampe riaumojo radijas.

Berė atsiprašė, kad privertė juos jaudintis.

– Neskambinau, nes nebūčiau pasakiusi nieko reikšmingo. Tačiau kai išgirsite, ką sužinojau, man atleisite.

– Iš Ralfo Gastono Jaunesniojo?

– Netiesiogiai. – Stengdamasi kalbėti tyliau nei radijas, ji papasakojo apie susitikimą su velionės slaugytojos sūnumi. – Man pasirodė keista, nes jis be paliovos primygtinai tvirtino, kad jo motina buvusi puiki slaugytoja.

– Na ir kas?

– O tas, kad niekas iš mano pažįstamų nėra teigęs priešingai. Kodėl jis įtikinėjo dėl dalyko, apie kurį nebuvo paklaustas? Man sukilo smalsumas, tad išvykusi iš Ralfo namų

ėmiau domėtis šiuo reikalu ir paskambinau vienam savo informatorių iš baudžiamųjų bylų teismo. Jis įvedė slaugytojos pavardę į Nacionalinio informacijos apie nusikaltėlius centro duomenų bazę. *Voilà!* Paaiškėjo, kad slaugytoja buvo suimta, tada vadinosi kita pavarde.

Abu vyrai skubiai susižvalgė, paskui vėl įrėmė akis į Berę.

– Ištekėjusi už Ralfo Gastono, slaugytoja ilgus metus darbe naudojosi savo mergautine pavarde. Džeinė Heizelman.

– Man tai kažką primena, – pasakė Dienraštis. – Kodėl ji tai darė?

– Todėl, kad prieš kelerius metus mirė Heizelman slaugomas pacientas, sirgęs nepagydoma liga. Buvo įtariama, kad pacientui buvo pritaikyta eutanazija. Džeinė karštai neigė kaltinimus, tačiau velionio šeimos nariai, uolūs Romos katalikai, kreipėsi į apygardos prokurorą ir pareikalavo tyrimo. Didysis prisiekusiųjų žiuri ją išteisino dėl įrodymų stokos. Teismas nusprendė, kad pacientas mirė nuo kasos vėžio, ir visi įtarimai buvo atmesti.

– Dabar prisimenu, – tarė Dienraštis.

– Aš taip pat turėjau prisiminti, – grauždamasi atsakė Berė. – Tai buvo vienas pirmųjų mano reportažų, kurį parengiau WVUE televizijos stočiai. Lavoninėje jos neatpažinau. Heizelman paseno, be to, ir aplinkybės nebuvo palankios akimirksniu prisiminti.

– Nors Heizelman išteisino, ji patyrė stresą, o šis sukėlė širdies smūgį. Apie tai taip pat rašė spauda. Heizelman pasveiko, ir po šešių mėnesių jai buvo uždegta žalia šviesa grįžti į darbą. Tačiau slaugytojai nebuvo lengva.

– Tyrimas nepriekaištingoje jos darbo biografijoje paliko neišdildomą dėmę. Heizelman buvo priversta išeiti iš gydymo įstaigos, kurioje įvyko incidentas, ir, net pasivadinusi vyro pavarde, ji niekur negalėjo rasti darbo.

– Pabandysiu spėti, – įsiterpė Grėjus. – Kol pagaliau ją pasamdė daktaras Alanas.

Berė sudėjo pirštus tarsi pistoletą ir šovė į jį.

– Pataikėte tiesiai į dešimtuką, šaunuoli.

– Jie pasamdė slaugytoją, įtariamą, kad iš pasigailėjimo ji nužudė pacientą...

– Tam atvejui, jei Vanesa mirtų *kam nors jos pasigailėjus*. Arba jei ji mirtų kitaip, o slaugytoja būtų plepi, šioji galėtų nelauktai mirti nuo širdies smūgio.

– Ir būtų įtikima, nes slaugytoja sirgo širdies liga.

Jų mintys taip sutapo, kad bet katras galėjo užbaigti antro sakinį.

– Kad ir kaip būtų susiklostę įvykiai, Gaston buvo puikus atpirkimo ožys.

– Šauniai padirbėjai, – pagyrė Berę Dienraštis.

– Ačiū, – padėkojo Berė, nušvitusi nuo pagyrimo.

– Kaip manote, ar daktaras Alanas nužudė slaugytoją ir pateikė kaip dar vieną širdies smūgį? – paklausė jis.

Grėjus išsiblaškęs pasikasė skruostą.

– Galbūt, nors nemanau. Džordžas... na, kaip čia pasakius, silpnas. Jis man neatrodo panašus į kietaširdį ar į tokį, kuris šaltakraujiškai galėtų ką nors nugalabyti. Nepanašus į Spensą. Ar į Deividą. Manau, širdies smūgis jiems buvo staigmena. Ligoninėje gydytojas tokiais atvejais būna veikiau sutrikęs, bet nesijaučia kaltas. – Atsisukęs į Berę, Grėjus paklausė: – O kaip dėl Gastono? Ar jis mūsų pusėje?

– Ne. Jam rūpi tik motinos reputacija.

– Ir kur mus visa tai veda? – pasiteiravo Dienraštis.

– Neturiu nė menkiausio supratimo, – nuoširdžiai prisipažino Berė.

Tyliai pamąstęs Dienraštis pareiškė:

– Ką gi, esu visiškai nusivaręs. Be to, tas prakeiktas aparatas varo mane iš proto. – Jis metė piktą žvilgsnį į radijo imtuvą.

– Neleisk, kad neviltis ir vėl tave užvaldytų.

Berė suprato, kad jos pastaba pavėlavo. Šiuos žodžius ji ištarė nepagalvojusi. Dienraštis ją rūškanai nužvelgė, tai kaipmat tarsi radaras pagavo Grėjus.

– Apie ką čia jūs?

– Suprantate, Bondurantai, – teisinosi Dienraštis, – čia mano namai, ir aš juose darau tai, kas man patinka ir kada patinka.

Grėjus akimirksniu paniuro.

– Jei kas įvyko, apie ką aš turiu žinoti...

– Dėl Dievo meilės, – nutraukė jį Berė, – tik neišpūskime šio reikalo. Šįryt Dienraščiui truputį nukrito nuotaika. Kai buvo išėjęs į lauką, aplink namą ratus suko sedanas. Jis įsiuto, išėjo į prienamį ir pirštu parodė nešvankų ženklą. Štai ir viskas.

– Ir dabar jie žino, kad juos pastebėjome, – aiškiai nepatenkintas sumurmėjo Grėjus.

– Dienraštis neketino...

– Prašyčiau nebūti mano advokate, – atžariai pertraukė ją Dienraštis. Paskui jis atsisuko į Grėjų ir su didžiausia panieka pareiškė: – Kas jūs esate, kad man įsakinėtumėte mano namuose?

– Čia ne kokios sumautos varžybos katras katrą labiau suerzins, Dienrašti. – Grėjaus balsas buvo tylesnis ir malonesnis, nei Berė tikėjosi. – Viskas, ką aš patariu, – dėl jūsų paties saugumo. Ir Berės. Neįmanoma apsakyti, kokie pavojingi šie žmonės. Jie ir teieško priežasties susikauti. Prašau nesuteikti jiems progos. Nenoriu, kad jūsų mirtis gultų man ant sąžinės.

Dienraštis atrodė tarsi nepelnytai subartas vaikas. Jis linktelėjo Grėjui, parodydamas, kad nusileidžia jo patyrimui.

– Po velnių, – sumurmėjo jis stodamasis, – einu miegoti.

Berė pasisiūlė sutvarkyti virtuvę ir palinkėjo Dienraščiui labos nakties. Grėjus nusekė šeimininkui iš paskos. Kadangi sąmokslininkų pokalbis tą vakarą buvo baigtas, Berė išjungė

radiją ir mėgavosi tyla. Sutvarkiusi virtuvę, ji išjungė šviesą ir nuėjo į svetainę.

Grėjus buvo įsitaisęs sofos kampe, atlošęs galvą ant pagalvių ir ištiesęs kojas. Berė vos įžiūrėjo jį tamsoje, tik gelsva šviesėlė iš gatvės prasiskverbė pro naktines užuolaidas.

Per pirmuosius aštuoniolika gyvenimo metų dviem jos artimiems žmonėms labiau rūpėjo įskaudinti vienas kitą, nei suteikti džiaugsmo vaikui, pradėtam retą santuokinės harmonijos akimirką. Galbūt todėl ji pasirinko profesiją, kuri leidžia nuolat būti matomai ir išgirstai. Televizijos žurnalistika skirta ne tiems, kurie nori tūnoti šešėlyje. Vaikystėje niekas nekreipė dėmesio į Berę, o dabar ji visų matoma. Iš jos šaipydavosi, jai priekaištaudavo, bet ignoruojama ji buvo retai.

Kol nesutiko Bonduranto. Berei buvo apmaudu, kad jam taip lengva nekreipti į ją dėmesio. Ne į ją pačią – į aną bendrą intymumo akimirką. Nuo to ryto, kai susipažino, Berė ir Grėjus beveik nekalbėjo apie asmeninius dalykus.

Tiesa, tą rytą įvyko cheminė reakcija, *atsitiktinis* ryšys, tikrai ne meilės ar prieraišumo aktas. Berė nesitikėjo, kad Grėjus ims trimituoti, kiekvienąkart jai įžengus į kambarį, bet ar ji nenusipelnė šiokio tokio pripažinimo? Grėjus elgėsi taip, tarsi nieko nebūtų nutikę. Kai motelyje galėjo kartu su Bere gultis į lovą, net nebandė. Pats didžiausias, koks įmanoma, įžeidimas.

Šįvakar jis atrodė itin užsisklendęs. Berė svarstė, ar išmintinga lįsti į liūto guolį. Tačiau atsargumas jai nebūdingas.

Ji perėjo kambarį ir įsitaisė priešais Grėjų. Berė kreipėsi į jį be jokių įžangų:

– Negalite elgtis taip, tarsi to nebūtų buvę.

– Kodėl? – Grėjus bent jau neapsimetė negirdįs. – Maniau, mes sutarėme, kad tai buvo neįpareigojantis seksas.

– Sutarėm.

Grėjus gūžtelėjo pečiais, tarsi sakytų: *Ką gi, byla baigta.*

– Net jei tai buvo atsitiktinis seksas, – neatstojo Berė, – ar negalime pripažinti, kad tai įvyko?

– Ir kas pasikeistų?

– Na, tai... tai... – susierzinusi Berė atsiduso. – Nežinau. Tiesiog jaučiu, kad mums nederėtų to ignoruoti.

– Dėl jūsų tėvo?

Jei Grėjus būtų ėmęs keiktis, Berė nebūtų taip sutrikusi.

– Ką jūs apie jį žinote?

– Kad jis niekada neskyrė dėmesio nei jūsų motinai, nei jums. Kad buvo nepataisomas svetimoteriautojas ir mirė tarp atlasinių meilužės paklodžių, ir kad jūsų motina dėl to nusižudė.

– Dienraštis viską išpliurpė, tiesa? – su kartėliu paklausė Berė. – Jis neturėjo teisės aptarinėti su jumis mano asmeninio gyvenimo.

– Aš jam buvau įrėmęs į smilkinį pistoletą. Perkeltine prasme.

– Kodėl taip manim domitės, Bondurantai?

– O kodėl jūs tokia irzli?

– Jūs taip pat sudirgdavote, vos pasiteiraudavau apie jūsų praeitį.

Berė tamsoje nematė Grėjaus akių, tačiau pajuto tiriamą žvilgsnį.

– Jūs esate prieštaringa, Bere, o mane mokė analizuoti prieštaringumus, nes jie paprastai būna labai reikšmingi.

– Gerai, įtikinote. Ir kuo esu prieštaringa?

– Pavyzdžiui, juo padėtis bjauresnė, juo daugiau jūs iškrečiate pokštų. Vyrams jūs siunčiate prieštaringus signalus. Tai atmetate vos pastebimą seksualią užuominą, tai... – Jis nutilo. – Riteriškumas reikalauja, kad patylėčiau.

– Jūs – tikras princas.

– Norėjau sužinoti, kodėl jūs būnate tai karšta, tai šalta. Dienraščio pasakojimas man kai ką paaiškino. Tapote ambicinga todėl, kad jus atstūmė tėvas.

Berė atkišo klubą ir įsisprendė į jį.

– Tikrai?

– Jūs trokštate Dienraščio dėmesio ir pritarimo. Ilgitės švelnumo, kartu jo bijote. Apsimetate feministe, atstumdama vyrą anksčiau, nei jis spės atstumti jus, tačiau tokia laikysena nesutampa su jūsų įgimtais polinkiais, nes jie kur kas moteriškesni. Tėvas privertė jus nepatikliai žiūrėti į vyrus.

– Aš nesu nepatikli, Bondurantai. Tiesiog išmintinga. Be to, nepasitikiu ne visais, o tik kai kuriais vyrais.

– Dauguma.

– Dėl to, kad dauguma jų neverti pasitikėjimo. Kitaip nei motina, niekada neleisiu, kad vyras elgtųsi su manim, tarsi būčiau nematoma. Todėl ir pradėjau šį pokalbį su jumis. Iš jūsų nesitikiu nei rožių, nei saldainių. Tiesiog nežiūrėkite per mane kiaurai ir neapsimetinėkite, kad esu tuščia vieta.

– Sutinku. Tikrai netuščia.

– Gerai. Puiku. Labanakt.

– Labanakt.

Likusi viena ankštame miegamajame ir gulėdama siauroje lovelėje, Berė suprato pasiekusi savo tikslą. Tačiau ši pergalė nesuteikė džiaugsmo.

Trisdešimtas skyrius

Vanesa Merit pusryčiavo lovoje. Tris dienas, nuo to vakaro, kai Deividas jai smogė, Vanesa nekėlė kojos iš miegamojo. Jis taip pat nebuvo atėjęs aplankyti žmonos.

Atsirėmusi į pagalvių kalną, ji stebėjo Keitės Kurik interviu su gynybos sekretoriumi, kuris neseniai grįžo iš Šiaurės Afrikos. Buvo gauta pranešimų, kad Libija didina savo karinę galią ir kad iš oro buvo bombarduotas Izraelis. Libijos vyriausybė neigė esanti atsakinga už šiuos bombardavimus. Sekretorius patarė prezidentui Meritui nesiimti jokių drastiškų priemonių, nei politinių, nei karinių, kol žvalgyba nepatvirtins šių pranešimų.

Deividas įsius, jei bus priverstas imtis agresyvių veiksmų. Toks šalies vadovo sprendimas neišvengiamai sukeltų griežtą abiejų partijų reakciją ir visuomenės protestus. Net ir nedidelis susirėmimas su priešiškomis jėgomis – prarasti rinkėjų balsai.

Vanesa nusišypsojo pagalvojusi, kokia dilema gali iškilti Deividui.

Jos šypsena išnyko, nes į duris pasibeldė padėjėja ir pranešė, kad daktaras Alanas norėtų ją apžiūrėti.

– Ko norite, Džordžai? – rėžė ji, gydytojui prisiartinus prie lovos.

– Čia pasisveikinimas? – paklausė jis, toks nepriekaištingas gydytojas, lankantis pacientę. – Atvykau jūsų apžiūrėti.

– Ar Deividas įsakė?

Daktaras Alanas apsimetė nematąs bjaurios mėlynės ir patinusios akies.

– Šį rytą jis išskrido į Karibų jūros baseiną įvertinti uragano padarinių.

Vanesa linktelėjo televizoriaus pusėn.

– Per žinias rodė, kaip jis išvyksta ir atsisveikindamas mojuoja ranka, lipdamas į lėktuvą Andruso karinėje bazėje. Atrodė labai ryžtingai. Esu tikra, kad Deividas vienas įveiks uraganą tarsi drakoną. Seras Bebaimis Deividas.

– Sarkazmas jums netinka, Vanesa, – papriekaištavo gydytojas, maudamas jai dilbiu kraujospūdžio matuoklio rankovę.

– Man netinka ir mėlynė ant skruosto, nors taip pasigėrėtinai stengiatės jos nepastebėti. Gal Deividas išsigando, kad man gali prireikti skruostikaulio operacijos? Ar dėl to buvote iškviestas – kad apžiūrėtumėte ir įvertintumėte, kiek kainuos jį atitaisyti?

– Atvykau, nes metas vėl patikrinti jūsų kraują, – atsakė gydytojas. Jis nuėmė kraujospūdžio matuoklio rankovę ir guminiu varžčiu tampriai užveržė bicepsus. – Be to, Deividas mano, kad jums gali tekti dar pailsėti, kol galutinai pasveiksite.

– *Pailsėti?* Norite pasakyti, kad jis ir vėl mane nori izoliuoti?

O Dieve, ne! mintyse sušuko Vanesa. Garsiai rėkti nebuvo jokios prasmės.

Atbėgtų slaptosios tarnybos agentai. Ji apkaltintų Džordžą, kad šis antrą kartą norėjo ją nužudyti. Apsauga ir padėjėja, įleidusi Džordžą, – su savo apsmukusiais megztiniais ir sportiniais bateliais ji atrodo kaip mieliausia močiutė, tačiau, be abejo, tėra viena Deivido šnipių, – su gailesčiu pažvelgtų į ją: ak, kaip toli pažengė liga. Ir vis tiek Vanesa būtų išvežta ratukais.

Niekas negali jai padėti. Vanesa pakliuvo į spąstus. Per spaudos konferenciją ji bandė duoti ženklą, kad kas nors at-

vyktų jos išgelbėti. Negi niekas iš gerai ją pažįstančių žmonių nepastebėjo, kad nemūvėjo motinos vestuvinio žiedo?

Matyt, nepastebėjo. Bent jau Grėjus. Spensas išnyko, nors jis vis tiek ištikimas Deividui. Vanesa prisiminė, kaip tėvas pašnibždomis pažadėjo viską sutvarkyti, tačiau kur jis šįryt?

– Noriu paskambinti tėvui, – pasakė Vanesa.

Džordžas spirituota vata perbraukė jai ranką.

– Aš jam vėliau jūsų vardu paskambinsiu. Sugniaužkite kumštį, kad galėčiau paimti kraujo.

– Noriu jam paskambinti dabar, – pareiškė ji šaižiu iš baimės balsu.

Ji nusimetė antklodes ir nuleido kojas per lovos kraštą. Nekreipdama dėmesio į savo nuogumą, Vanesa siekė telefono, stovinčio ant naktinio stalelio. Ji nervingai žongliravo rageliu, kol galiausiai išmetė jį iš rankų. Vanesa keturpėsčia parkrito ant grindų ir repečkodama bandė paimti telefoną.

– Vanesa, dėl Dievo meilės! – sušuko Džordžas ir, apkabinęs ją per liemenį, mėgino pakelti.

– Palik mane, šunsnuki!

Vanesa grūmėsi su gydytoju, tačiau šis išmušė telefoną jai iš rankos ir pastatė ją ant kojų. Vanesa mosikavo rankomis. Surietusi pirštus, ji siekė nagais apdraskyti Džordžui veidą.

– Neleisiu, kad ir vėl man tai padarytum.

– Aš tik bandau jums padėti.

– Melagi, – sušnypštė Vanesa. – Liaukis apsimetinėjęs. Abu puikiai žinome, kodėl esi čia. Tau buvo įsakyta vėl mane susargdinti, tiesa? Bent jau kol išnyks vyro smurto ženklai. Netinka žiniasklaidai rodyti pirmosios šalies ponios, po šeimyninio kivirčo pasipuošusios mėlyne, ką?

Ji ir vėl ėmė muistytis, tačiau Džordžas ją laikė tvirtai.

– Neįsiaudrinkite, Vanesa, kitaip turėsiu jus užmigdyti.

– Ar nužudytum mane, Džordžai, jei jis to paprašytų?

– Jėzau, ne!

– Melagis. Tu bandei mane nužudyti Hai Pointe. Ką jis apie tave žino, kad taip jo bijai?

– Nesuprantu, ką čia sakote.

– Tu jam padedi nuslėpti žmogžudystę, vadinasi, jis žino kokią nors tavo paslaptį. Kokią, Džordžai?

– Nieko nežinau apie jokią žmogžudystę.

– O taip, žinai. Tačiau neprasitarsi, nes Deividas tave laiko savo gniaužtuose, tiesa? Aš jį pažįstu, pats supranti. Kaip tik šitaip jis veikia. Kokį kirvį jis laiko iškėlęs virš tavo galvos? Ar tai susiję su Amanda? Tai tave labiausiai įskaudintų, tiesa? Visada mylėjai savo lėkštą žmoną. O gal Deividas grasina tavo vaikų gyvybei? Tą jis puikiai moka. Paklausyk manęs, jis... Ai!

Amandai nepastebint, Alanas paėmė iš anksto pasiruoštą švirkštą, įdūrė jai į šlaunį ir nuspaudė stūmoklį iki galo, Amanda net nespėjo jo sustabdyti.

– Atleiskite, Amanda. Jūs man nepalikote galimybės rinktis.

– Tu galėjai rinktis, Džordžai. Mes visi turime galimybę rinktis. Eik po velnių! – suriko ji lūžtančiu balsu. – Abu su Deividu eikite po velnių.

Tą vakarą daktaras Alanas pastatė automobilį įvažoje prie savo namo, tačiau nerodė jokių pastangų išlipti ir eiti vidun. Jis sėdėjo nieko nematančiomis akimis spoksodamas pro priekinį stiklą, abejingai nuleidęs ant kelių rankas. Jautėsi išsekęs, nekilo rankos net automobilio durelių atidaryti.

Name užsidegė šviesos, ir tai jį nuramino. Kiekvieną kartą grįždamas namo, daktaras Alanas baiminasi, kad pamatys langus tamsius, ras kambarius, spintas ir komodos stalčius tuščius. Jis gyveno jausdamas baimę, kad Amanda jį paliks ir kartu pasiims berniukus.

Amanda prisiekė, kad kovos už jį, bet ateis laikas ir galbūt ji pasiduos. Kada ji suvoks, kad galbūt neverta gelbėti Džor-

džo? Kiekvieną rytą, kai pasirodydavo kamuojamas pagirių ir kaltės, drebantis ir apsiblaususiomis akimis, Džordžas žmonos akyse išvysdavo pasidygėjimą.

Jis mylėjo Amandą už tai, kad jai vis dar rūpėjo paklausti, kur jis buvo ir ką darė, nors žmonos nuovokumas Džordžą ir erzino. Jos melo detektorius buvo tikslesnis nei visų teisėsaugos institucijų. Džordžas vis sunkiau sugalvodavo, kaip bent kiek įtikinamiau pasiaiškinti.

Kaltė vertė Džordžą teisintis ir užgaulioti žodžiais. Po kelių bjaurių scenų Amanda liovėsi klausinėjusi apie jo, kaip gydytojo, pareigas, kurias jis vykdė Deivido Merito paliepimu. Tikriausiai nustojo smalsauti, nes įkyrėjo Džordžo melas ir galbūt norėjo apsaugoti vaikus nuo traumos, kurią jie patirtų, išgirdę piktus kivirčus.

Amandos akyse atsispindėjo pasmerkimas ir panieka. Džordžas jautė, kad žmonos kantrybė senka, pakanta tirpsta, o meilė nyksta. Amanda jį gali bet kada palikti. Tada jis mirs iš gėdos ir nevilties.

Džordžas nurijo didelį gurkšnį alkoholio iš butelio, važiuodamas namo jį laikė įsispraudęs tarp kelių. Jis norėjo, kad kelių policija jį sustabdytų ir suimtų už vairavimą išgėrus. Džordžas mielai prisipažintų kaltas. Bausmė kalėti už vairavimą išgėrus būtų mielesnė už kalėjimą iki gyvos galvos, kurį jam numatė Deividas. Jei Džordžas sėstų į kalėjimą, Deividui tektų susirasti kitą gydytoją, o šis jau išspręstų jo bėdas. Džordžas mielai perleistų šią pareigą.

Džordžas laukė Ovaliajame kabinete, kol Deividas grįš iš skubios kelionės po Karibų jūros baseiną, jo geros valios misiją plačiai nušvietė žiniasklaida. Jaunas, gražus, gyvybingas prezidentas Meritas buvo nufotografuotas apžiūrintis audros padarinius ir guodžiantis salų gyventojus, iš kurių nuožmi gamta atėmė namus bei artimuosius.

Jei tik jie žinotų, pagalvojo Džordžas, *kad šis žarstantis banalybes vyras kur kas didesnė griaunamoji jėga.*

Nors diena buvo ilga, atrodė, kad kelionė suteikė Deividui žvalumo. Jis įplaukė į Ovalųjį kabinetą kupinas energijos ir net įdegęs.

– Džordžai! Kas atsitiko?

Tarsi nežinotų.

– Man gaila pranešti, bet jūsų žmona vėl serga. Šįryt, prisiimdamas atsakomybę, nuvežiau ją į privačią įstaigą, joje jūsų žmona bus deramai pasirūpinta.

Šunsnukis apsimetė, kad ši žinia jį prislėgė. Prislopintu balsu paklausė, ar pranešta uošviui.

– Maniau, jūs norėsite asmeniškai pranešti senatoriui.

Deividas paprašė Džordžą su Daltonu Niliu aptarti pranešimą spaudai, ir Džordžas sutiko tai padaryti rytoj iš pat ryto.

Jei Deividas ir pastebėjo, koks susirūpinęs daktaro Alano veidas ir kaip nenoriai jis vykdo planą, to neparodė. Prezidentas buvo įsitikinęs, kad jo nurodymai bus įvykdyti paraidžiui, kad ir ką apie tai galvotų Džordžas.

Kokį kirvį jis laiko iškėlęs virš mano galvos?

Džordžas prakeikė dieną, kai susipažino su Deividu Meritu. Proga, kuri iš pradžių atrodė žadanti sėkmę, virto pražūtingiausiu Džordžo gyvenimo įvykiu. Visiškai atsitiktinai – o gal Deividas tik sukūrė tokį įspūdį? – daug žadantis gydytojas rezidentas ir kylantis jaunas Kongreso narys susipažino teniso aikštyne. Kai jie paspaudė vienas kitam ranką, Džordžas pajuto galios antplūdį, tarsi Deividas būtų perdavęs jam dalį savo charizmos ir energijos. Taip užsimezgė jų draugystė.

Jie ėmė susitikinėti: žaisti teniso ar tiesiog išgerti arba greitai papietauti. Jaunavedžių Alanų biudžetas buvo kuklus, todėl jie negalėjo linksmintis ir išlaidauti, bet atrodė, kad Deividą visiškai tenkina vakarienės jų kuklaus būsto vidiniame kiemelyje ir per jas patiekiami mėsainiai. Kai Deividas vedė, jo sutuoktinė nerūpestingus vakarus su Alanais vertino ne

taip džiugiai. Tarp Vanesos ir Amandos neužsimezgė toks ryšys, koks tarp jų vyrų. Džordžas spėjo priežastį – Amanda buvo intelektualiai pranašesnė už Vanesą. Šių moterų asmenybės ir interesai labai skyrėsi. Tačiau žmonų abejingumas viena kitai netrukdė Džordžo ir Deivido draugystei.

Netrukus Džordžas ėmė laikyti Deividą geriausiu draugu, juo labiausiai pasitikėti. Tad suprantama, kai jį ištiko nelaimė, Džordžas pagalbos nulėkė pas Deividą.

Į greitosios pagalbos skyrių buvo atvežtas juodaodis, jis apalpo kieme žaisdamas krepšinį. Sprendžiant iš paciento amžiaus ir jo draugų išvaizdos, Džordžui iškart kilo įtarimas, kad vaikinukas perdozavęs narkotikų. Jis paklausė atlydėjusios šutvės, kokių tą dieną narkotikų vartojo atvežtas į ligoninę draugas.

– Jis nori žaisti sukruštoje NBA, – paaiškino vienas. – Jis nevartoja stiprių narkotikų.

Šie žodžiai neįtikino Džordžo. Visi simptomai klykte klykė, kad juodaodis vartojo OD barbitūratą su alkoholiu. Jis liepė išplauti vaikinukui skrandį ir duoti ipekakvanos šaknies.

Tik atvykus paciento motinai, Džordžas sužinojo, kad šis vaikystėje sirgo reumatu, buvo pažeistas aortos vožtuvas. Energingai žaidžiant krepšinį, vaikinuką ištiko širdies priepuolis.

Nespėjus Džordžui imtis deramų priemonių klaidai ištaisyti, ėmė veikti ipekakvanos šaknis. Vėmalai pateko į plaučius ir vaikis tiesiogine prasme juose paskendo.

Priblokštas kaltės ir apimtas panikos Džordžas nubėgo pas Deividą. Šis ramiai klausėsi, kol draugas žliumbdamas išklojo bėdą.

– Jis buvo netekęs orientacijos ir negalėjo man nieko papasakoti. Vaikinukas būtų išgyvenęs, jei nebūčiau skubotai padaręs klaidingos išvados. Jei būčiau nuodugniau ištyręs plaučius...

– Ar vaikiai tau pasakė, kad draugo širdis silpna?

– Motina sakė, jog sūnus nenorėjo, kad draugai tai sužinotų, nes būtų laikę jį skystablauzdžiu. Jėzau, – kūkčiojo Džordžas, užsidengęs veidą rankomis, – motina mane ir ligoninę už aplaidumą gali paduoti į teismą.

Džordžas jau regėjo savo karjerą žlungant dar net nespėjus į ją įsikabinti. Jam liko vos keli mėnesiai iki rezidentūros pabaigos. Džordžo ir Amandos svajonės žlugo.

– Nesigraužk, – ramiai tarė Deividas. – Ką tu dar galėjai pagalvoti? Tai buvo viso labo juodaodis gatvės berniūkštis.

– Man nė į galvą neatėjo, kad jo širdis gali būti nesveika.

– Ir negalėjo ateiti.

– Vis tiek turėjau apie tai pagalvoti, – kaltino save Džordžas. – Neturėjau atmesti kitų galimybių vien dėl to, kad diagnozė atrodė akivaizdi.

– Klausyk, – tarė Deividas, – nemanyk, jog leisiu savo geriausiam draugui kentėti visą gyvenimą už tai, kad sąžiningai dirbo ir suklydo. Ar pasitiki manim?

Užhipnotizuotas Deivido šaltakraujiškumo, Džordžas linktelėjo.

– Ar kai vaikinuko motina tau pasakojo apie jo širdies ydą, kas nors girdėjo?

– Nemanau. Buvome vienu du.

– Gerai.

– Tačiau apie ją bus parašyta ligos istorijoje. Motina ją atsivežė į ligoninę.

– Kur dabar ta ligos istorija? – tyliai paklausė Deividas.

Džordžas išsitraukė daiktinį įrodymą – aplanką ir padavė jį Deividui.

– Tu jo niekada nematei, supratai? – perspėjo jį Deividas, užrakindamas aplanką seife. Atsisukęs jis nusijuokė, išvydęs Džordžo išraišką. – Nusiramink. Esi vienintelis, pučiantis šį reikalą. Greitosios pagalbos skyriuje pacientai dažnai miršta. Pažadu tau, niekas netirs šios mirties.

– O kaip vaikinuko motina?

– Ji tikriausiai buvo susitaikiusi su mintim, kad sūnus kada nors staiga parkris ir numirs. Ji supranta – anksčiau ar vėliau taip turėjo atsitikti, motina patikės, kad padarei viską, stengdamasis išgelbėti jos vaiką.

Džordžas kandžiojo apatinę lūpą.

– Kadangi jis mirė greitosios pagalbos skyriuje nuo akivaizdžių priežasčių, skrodimo greičiausiai nebus. – Deividas paplekšnojo jam per petį. – Pakaks jaudintis.

Kaip Deividas ir numatė, niekas neabejojo dėl mirties priežasties, kurią nurodė Džordžas. Kai laidotuvių biuras išsivežė vaikinuko lavoną, motina ligoninėje daugiau nebepasirodė.

Kaltės paslaptis dar labiau sustiprino Džordžo ir Deivido ryšį. Deividas supažindino Džordžą su kolegomis iš Kongreso ir kitais įtakingais žmonėmis. Jis reklamavo Džordžą kaip geriausią Vašingtono gydytoją, o kadangi gyrė taip nuoširdžiai ir įtikinamai, kaip pateikdavo įstatymų projektus Atstovų rūmams, žmonės Deividu patikėdavo.

Kai ėmėsi privačios praktikos, Džordžas jau buvo susipažinęs su Vašingtono galingaisiais. Praėjus keleriems metams, kai buvo paskirtas oficialiu Baltųjų rūmų gydytoju, Džordžas už didžiulę sumą pardavė savo pelningą praktiką ir nusipirko namą už viceprezidento rezidencijos.

Reikalai negalėjo klostytis geriau.

Ir kai tą vidurnaktį jis buvo iškviestas į Baltuosius rūmus, kad konstatuotų trijų mėnesių Roberto Raštono Merito mirtį, nuostabus daktaro Džordžo Alano gyvenimas pradėjo ristis žemyn.

Deividas jam priminė paslaugą, padarytą prieš kelerius metus. Nors Džordžas niekada nieko neklausė, buvo įsitikinęs, kad Deividas tebeturi berniuko ligos istoriją. Vaikinuko negalavimo diagnozė buvo netyčinė klaida, nors ir sukėlusi mirtį, bet Džordžas būtų išsisukęs, jei tik laiku būtų

prisipažinęs. Vėliau gydytojų bendruomenei jau būtų sunku atleisti dangstymą ir melą. Deivido sprendimas, kuris tuo metu Džordžui atrodė kaip išsigelbėjimas, iš tiesų buvo pražūtingas.

Kadangi dabar Džordžas garsenybė, seniai pamiršto epizodo greitosios pagalbos skyriuje tyrimas patektų į laikraščių antraštes. Niekam nerūpėtų, kiek pacientų miršta dėl gydytojų klaidų. Visų dėmesys būtų sutelktas į tą vaikį, jo nelaimingą motiną ir gydytoją, kurio klaida buvo lemtinga.

Džordžas turi apsaugoti šeimą nuo tokio skandalo. Pinigų, gautų pardavus praktiką, Amandai ir berniukams pakaktų iki gyvenimo pabaigos. Amanda neliktų su menka gyvybės draudimo sutartimi ar milžiniškomis skolomis.

Liktų?

Staiga Džordžas suvokė, kad apie savo gyvenimą galvoja būtuoju laiku. Tiesą sakant, taip ir yra. Jei jis įvykdys naują Deivido įsakymą, jį galima laikyti mirusiu.

Trisdešimt pirmas skyrius

– Manote, kad jis meluoja? – piktai paklausė Berė.

– Daltonas Nilis yra Baltųjų rūmų spaudos sekretorius, – atsakė Grėjus. – Meluoti – jo darbas.

– Nemanau, kad šįkart jis melavo.

Virtuvėje jie valgė pyragą ir gėrė kavą. Praėjo beveik savaitė, kai Nilis pranešė, kad pirmoji šalies ponia neapibrėžtam laikui pasitraukė iš viešo gyvenimo. Žinutės apie jos būklę buvo atsitiktinės, o apie tai, kur yra prezidento žmona, nebuvo pranešta.

Jiems jau nebereikėjo įjungti radijo, kad užgožtų savo pokalbius. Grėjus įtaisė akustinio triukšmo generatorių, visame name prikaišiojo jo keitiklių. Šiuolaikinis elektroninis prietaisas skleidė garsą, kurio buvo neįmanoma filtruoti, ir paversdavo klausymosi įrangą neveiksminga.

– Tikiu Daltonu, kad Vanesa blogai jaučiasi, – pareiškė Berė.

– Kodėl jį ginate?

– Ginu ne jį, o savo nuomonę. Vanesa serga. Ir taškas. Vaiko mirtis paaštrino jos maniakinę depresiją. Todėl reikia pakeisti jai skiriamus vaistus. Kol Vanesos būklė nepagerės, ją reikia stebėti. Ji izoliuota, kad pasveiktų, štai ir viskas. Daugiau tikrai nieko nėra. Kertu lažybų iš savo karjeros.

– Tavo karjera baigta, – pasakė Dienraštis.

– Ačiū, kad primeni. Ačiū, kad primeni kas penkias minutes.

– Kokia širšė tau įkando?

– Niekas neįkando. Viskas mane nervina. Nežinau, – sudirgusi atsakė Berė. – Atsiimu savo žodžius. Žinau, kas mane kamuoja. Ilgiuosi gyvenimo, kurį gyvenau iki tol, kol jis buvo sumautas.

– Patikslinu: kol pati susimovei, – pasakė Dienraštis. – Niekas tau neliepė gerai neapsvarsčius tirti KSMS ar prezidento kūdikio mirties aplinkybių ir pirmosios šalies ponios psichinės bei emocinės būklės. Pati prisišaukei bėdą.

– O kas mane mokė žurnalistikos gudrybių? Tu.

– Aš tave mokiau kurti reportažus remiantis ne spėliojimais, o faktais. Štai ko mokiau. Tačiau to neišmokai. – Dienraštis vargais negalais atgavo kvapą. – Nori susigrąžinti buvusį gyvenimą? Puiku. Gali bet kada palikti mano namus, panele.

– Galbūt ir paliksiu. Man iki gyvo kaulo įgriso tavo neskoninga svetainė. Man šlykštu naudotis vonios kambariu kartu su dviem nevalyvais vyrais, kurie niekada nepakabina šlapių rankšluosčių ir neuždengia klozeto sėdynės.

Berė triukšmingai pastūmė kėdę ir atsistojo.

– Man įgrisote ir judu, ir šis kvailas žaidimas, kurį žaidžiame, – karščiavosi ji. – Jis kvailas ir pavojingas, ir mes tik tuščiai gaištame laiką. Tiesą sakant, kaip tik šią akimirką aš išmintingai nusprendžiau. Ketinu susigrąžinti buvusį gyvenimą. O jūs abu, po velnių, galite daryti ką tik užsimanę.

Ji išdrožė iš virtuvės ir trinktelėjo duris.

Po įtemptos tylos pirmasis prabilo Grėjus:

– Tu ją tikrai įsiutinai.

Dienraštis švokšdamas sunkiai atsiduso.

– Taip, buvau jai pernelyg griežtas. Manau, turėjau būti jai atlaidesnis, atsižvelgti, kiek ji pastaruoju metu patyrė. Einu, pasikalbėsiu su ja.

– Nesivargink. Tegul papurkštauja. Tarkim, tai pomenstruacinis sindromas. Netrukus ji atvės. Aš ją nuraminsiu.

– Tu ją dulkini, tiesa?

– Vieną kartą.

– Tiktai?

– Gal tvarkai registracijos žurnalą?

– Kokių turi planų dėl jos?

– Neturiu jokių planų dėl moterų.

Dienraštis nesileido atgrasinamas bauginančio Grėjaus žydrų akių žvilgsnio ir išsakė, ką galvoja.

– Kartais man norisi ją pasmaugti, bet myliu šią mergaitę – tarsi būtų mano kūnas ir kraujas. Nenoriu, kad kas nors ją įskaudintų. Nei tu, nei ši painiava. Galbūt atėjo metas nutraukti šią nesąmonę.

– Prieš savaitę nemanei, kad tai nesąmonė.

– Turiu teisę pakeisti nuomonę. Viskas prasidėjo dėl to, kad Berė trokšta paruošti sensacingą reportažą. Imu galvoti, kad jos ambicijos užkrečiamos. Aš taip pat jomis užsikrėčiau, o turėjau būti protingesnis. Paskui ji nuvyko į Vajomingą ir sudrumstė tau protą. Ir jai nereikėjo labai stengtis, tiesa, Bondurantai? Pakako šnipštelėti, kad Vanesą ištiko bėda, ir didvyris kaipmat atskuodė. Po velnių, kai pagalvoji, visi trys esame apgailėtini.

– Gal blogai jautiesi, Dienrašti?

– O tau kaip atrodo, kaip dar kitaip galėčiau jaustis? – sušvokštė jis. – Šiam šūdinam reikalui esu per senas ir per daug ligotas. Norėčiau, kad mano saulėlydžio dienos būtų truputį ramesnės. Kita vertus, netrokštu, kad ant mano antkapio būtų iškaltas žodis *išdavikas*. Tik stiprus žmogus pajėgia prisipažinti suklydęs. Norėčiau manyti, kad man dar liko šios stiprybės.

Jis atsistojo ir nušliurino prie durų, paskui vilkdamas girgždantį deguonies baliono vežimėlį.

– Nepamiršk išjungti šviesos. Judu nemokate nuomos, o elektra, kaip žinai, kainuoja.

Grėjus plautuvėje išskalavo kavos puodelius, nuėjo prie durų ir išjungė virtuvės šviesą. Paskui jis, Berė ir Dienraštis kurį laiką stumdėsi tamsoje.

Berė sugnybo Grėjui ausį ir palenkė jo galvą.

– Ką ten tauškėte apie pomenstruacinį sindromą? – sušnibždėjo tiesiai jam į ausį.

– Atsiprašau, – vien lūpomis atsakė Grėjus.

Dienraštis stengėsi kvėpuoti kuo tyliau.

– Ar esi tikras, kad suveiks?

– Ne, – nuoširdžiai atsakė Grėjus. – Ar tau aišku, kaip juo naudotis?

Jis buvo trumpai paaiškinęs Dienraščiui, kaip naudotis infraraudonųjų spindulių detektoriumi.

– Patikrinsiu teritoriją, – vos girdimu balsu atsakė Dienraštis. – Jei kas nors tyko tamsoje ir stebi namą, šis šviesos diodas man parodys.

– Gerai, – pagyrė Grėjus. – Jei ką nors pamatysi, šnipštelėk man, išgirsiu, – paliepė jis, į ausį kišdamasis belaidę ausinę. Ji veikė kartu su dvipusio ryšio radijo siųstuvu, esančiu švarko kišenėje.

– Šaunūs žaisliukai.

Net tamsoje Berė matė, kaip spindi Dienraščio akys.

– Tik viena bėda, profesionalai turi dar geresnius, – įspėjo Grėjus. – Ką gi, eime.

Kai Dienraštis iškėlė nykštį, rodydamas, kad viskas gerai, pro užpakalines duris jie išslinko laukan. Mėnulis nešvietė, tad sekimo komandai bus sunku juos pamatyti, nebent turi naktinio matymo žiūronus ir infraraudonųjų spindulių detektorių. Kaip sakė Grėjus, profesionalai irgi turi puikių žaisliukų. Jis įsidėmėjo juos sekančius automobilius: autobusiuką šiandien, tarnybinį sunkvežimiuką vakar, iškylų autobusą užvakar – jie stovėdavo per kvartalą nuo Dienraščio

namo. Nors jau prabėgo savaitė ir nieko akivaizdaus neįvyko, Spenso slaptoji policija, net jam nesant, puikiai vykdė savo užduotį.

Dienraščio ir Berės automobiliai buvo pastatyti matomoje vietoje priešais namą, tad Grėjus vylėsi, kad kiemas nestebimas. Tikėjosi, kad surežisuotas spektakliukas virtuvėje sėkmingai padėjo apgauti sekimo komandą ir privertė patikėti, kad tarp jo, Berės ir Dienraščio kilo nesutarimų. Grėjus nemanė, kad triukšmo generatorius visiškai užgoš jų pokalbius, tad pasirūpino, kad sekliai išgirstų tai, ką trijulė norėjo jiems pasakyti.

Jie tylutėliai perėjo aptrupėjusią betoninę Dienraščio namo verandą ir susigūžę nubėgo kiemo takeliu. Grėjus užpakaliniais kiemais ir gatvelėmis nusivedė Berę per kelis gyvenamuosius kvartalus, kaip tai buvo padaręs tą naktį, kai liepsnojo Berės namas. Juos aplojo du šunys, daugiau nieko neįvyko, iš šešėlių neišniro jokie federaliniai agentai su nukreiptais į juos automatais.

Grėjus buvo pastatęs savo automobilį prie vienaaukščių biurų komplekso. Kai jie priėjo prie automobilio, Grėjus per radijo siųstuvėlio mikrofoniuką paklausė:

– Kas girdėt, Dienrašti?

– Net kurmis nenusiperdė. Sėkmės.

– Ryšys baigtas.

Ir nuo įtampos, ir nuo jaudulio Berei trūko kvapo. Jie įlipo į automobilį, Berė palaukė, kol jie nuvažiuos toliau, ir tik tada paklausė:

– Kaip manote, ar jie mus seka?

– Netrukus sužinosime.

Jis tolo nuo Dienraščio gyvenamojo rajono, tai padidindavo greitį, tai šliaužė vėžlio žingsniu, tai pasukdavo į šalutines gatveles. Galiausiai Grėjus pareiškė:

– Sakyčiau, niekas mūsų neseka, nebent netikėtai išnirtų sraigtasparnis.

Jis išsiėmė ausinę, dvipusio ryšio radijo siųstuvą ir padėjo ant sėdynės tarp savęs ir Berės.

– Judu su Dienraščiu kalbėjote labai įtikinamai, – nusišaipė Berė. – Tam, kas galbūt klausėsi, turėčiau atrodyti savimyla, maištinga, pasileidusi vėpla, kamuojama pomenstruacinio sindromo.

– Maždaug taip.

Berė įtariai pažvelgė į jį.

– Kur gavote automobilį?

– Prekybos centro automobilių aikštelėje.

– Pavogėte?

– Ne, savininkui prisistačiau kaip asmuo, norintis nuversti prezidentą, ir paprašiau paskolinti automobilį.

– Nejuokinga. Apie pavogtą automobilį jau tikrai pranešta. Mus gali sustabdyti policija.

– Aš sukeičiau registracijos numerį su *Chevy Blazer*. Vašingtono rajone yra tūkstančiai tokių *Ford Taurus*. Be to, rytoj jį paliksiu ir paieškosiu kito.

– Jūs į nusikaltimą žiūrite kaip tikras riteris.

– Palyginti su nusikaltimais, kuriuos gali tekti padaryti, kol visa tai baigsis, automobilio vagystės – smulkus chuliganizmas. Sakykite adresą.

Houvis Fripas gyveno vienas keturių kambarių bute, trečiame aukšte. Lifto nebuvo. Kasmet laiptai, visai kaip Houvio keliai, girgždėjo vis labiau. Kai Houvis jais užlipo ir atsirakinęs duris įžengė vidun, kelius jau skaudėjo. Pakeliui į mažytėlaitę virtuvėlę jis įjungė šviesas ir padėjo ant stalo kinų restorane pirktą išsineštinai vakarienę.

– Sveikas, Houvi.

– *Jėzau!* – sušuko jis ir atsisukęs išvydo iš tamsaus miegamojo įžengiančią virtuvėlėn Berę.

– Ar išgąsdinau, Houvi? Atleisk. Žinau, kaip erzina, kai kas nors šitaip vogčiomis įslenka.

– Velnioniškai išgąsdinai! Ką tu...

Houvis pamatė aukštą, liekną vyrą, stovintį šešėlyje šalia Berės.

– Kas jis?

– Grėjau Bondurantai, susipažinkite su Houviu Fripu.

Berė pasitraukė į šalį, kad Houvis geriau matytų komandosą – nuožmios žydros akys, žilstelėję plaukai ir grėsminga burna.

– Jūs – Grėjus Bondurantas?

– Ak, esi apie jį girdėjęs, – pasakė Berė.

Houvis įsitempęs nurijo seiles.

– Malonu susipažinti, pone Bondurantai.

– Deja, negaliu pasakyti to paties.

Net Grėjaus balsas skambėjo rūsčiai. Houviui jis priminė vyrą, su kuriuo žaidė biliardą – tą, su kuriuo vylėsi susidraugauti. Tą patį, kuris daugiau neužsuko į barą.

Houvio žvilgsnis lakstė nuo vieno nekviesto svečio prie kito. Jam nepatiko Bonduranto veidas. Anaiptol. Pasitikinčio savimi bebaimio plėšrūno, ką tik aptikusio grobį ir žinančio, kad nužudyti bus nesunku, išraiška.

– Ką veikiate mano bute?

– Atvykome gauti informacijos.

Bato nosim – *žinai, pasirodo, kai kurie vyrukai iš tiesų avi kaubojiškais batais,* – Bondurantas iš po stalo ištraukė kėdę.

– Sėskitės, Houvi. Netrukdysime jums vakarieniauti. Galime pasikalbėti, kol valgysite.

Houvis sudribo ant kėdės, tačiau kai Bondurantas jam per stalą pastūmė maišelį su kinišku maistu, papurtė galvą. Nuo minties apie kiaulieną su saldžiarūgščiu padažu ir makaronus su krevetėmis jam ėmė tąsyti skrandį. Houviui nepavyko paslėpti šleikštulio.

– Kas atsitiko, Houvi? – paklausė Berė. – Atrodai pažaliavęs. Gal nesidžiaugi mus matydamas?

– Man draudžiama su tavim kalbėti, Bere. Jokiomis aplinkybėmis. Dženkinsas pagrasino išmesti mane iš darbo vien už tai, jei tau pasakyčiau, kelinta valanda.

– Vadinasi, jums pasisekė, Houvi, nes mes žinome, kelinta valanda, – pasakė Bondurantas.

– Ne tai, kad nenorėčiau su tavim kalbėti, Bere, tiesiog supranti... Jėzau, privalau pats apsisaugoti. Prisiekiu, čia nieko asmeniško. Juk mudu išsiskyrėme kaip draugai, tiesa? Nejausdami vienas kitam jokio pykčio. Bent jau aš.

Iš Houvio pažastų ėmė varvėti tarsi iš dešimties metų senumo daržų laistymo žarnos.

– Aš... Aš... Ei, pala, turiu tau žinutę. Užsirašiau ją ant popieriaus skiautės.

Paplekšnojęs per kišenes, Houvis ištraukė popieriaus lapelį.

– Štai, – tarė jis ir atkišo Berei raštelį. – Paskambino šįvakar, jau buvau susiruošęs eiti. Moteris sakėsi esanti tavo draugė. Reikalavo, kad leistų pakalbėti su tavim, todėl operatorė sujungė su manim.

– Šarlina Valters, – perskaitė Berė.

– Taip. Ji sakė, kad reikalas skubus, ir davė savo telefono numerį. Matai, užrašiau jį štai čia.

– Ji ne mano draugė, o pamišėlė, kuri man nuolatos skambina.

– Ak.

Houvio balse pasigirdo nusivylimo gaidelė. Jis tikėjosi, kad Šarlina bus svarbus asmuo, su kuriuo Berė labai norės pasikalbėti. Jis nėrėsi iš kailio norėdamas pasirodyti paslaugus, tačiau Bondurantui, regis, nepadarė jokio įspūdžio. Jo akmeninis veidas nė kiek nesušvelnėjo.

Houvis su baime stebėjo, kaip aukštas, įspūdingas didvyris išsitraukia iš po stalo dar vieną kėdę ir ją apžergęs atsi-

sėda. Jo judesiai buvo grakštūs ir tylūs. Nuo Grėjaus žvilgsnio bet kam kūnu perbėgtų šiurpuliai. Houviui atrodė, kad šis žvilgsnis prasiskverbia kiaurai per kaukolę. Sveiko proto žmogus nenorėtų susipykti su šiuo tipu.

Berė atsirėmė į virtuvės barą ir sunėrė rankas ant krūtinės. Šypsojosi tarsi būtų atsipalaidavusi, bet Houviui jos šypsena pasirodė dirbtinė.

– Prakaituoji kaip kiaulė, Houvi.

– Ko čia atėjote?

– Mudu su Grėjumi užsukome tiesiog draugiškai pasišnekučiuoti.

– Apie ką?

– Na, apie šį bei tą. Apie orą. Apie komandos *Redskins* žaidimą šį sezoną. Ar jie turi bent kokią galimybę patekti į finalą? Apie naują Harisono Fordo filmą. Apie tai, kas vyksta Baltuosiuose rūmuose. Ir panašiai.

– Nežinau, kas vyksta Baltuosiuose rūmuose.

– Dar ir kaip žinai, Houvi. Juk dirbi žinių redakcijoje.

– Bere, prašau liautis. Susilauksi tik dar didesnių bėdų.

– Tavo rūpestis mane jaudina. Tikrai. Tačiau mane labiau domina tai, ką girdėjai apie pirmąją šalies ponią.

– Nieko.

– Netikiu.

– Kaip Dievą myliu.

– Kas dabar, kai manęs nėra, ėmėsi šios temos?

– Grantas. Jis sako, kad Baltieji rūmai užsiraukę. Neprasisunkia jokių naujienų.

– Visada kas nors prasisunkia. Gandai. Paskalos. Pranešama, kad ponia Merit ir vėl išvyko. Kodėl? Kur? Gal kas ją matė? Ar jos sveikata tikrai tokia bloga? Gal jos gyvybei gresia pavojus?

– Prisiekiu, – inkštė Houvis, – nieko negirdėjau. Jėzau, ar žinai, kad tave apsėdo manija? Visiškai kuoktelėjai. Kaip at-

sitiko, kad tavo galvoj tik ponia Merit? Tai nenormalu, Bere. Manau, tu pakvaišai, štai kas.

Berė giliai įkvėpė oro ir atsidusdama iškvėpė. Ji pažvelgė į Grėjų ir papurtė galvą.

– Sakiau, kad jis nenorės padėti. Galime keliauti iš čia.

Berė patraukė prie durų, bet Grėjus ją sustabdė.

– Negalime leisti, kad jis pasakytų federalams, jog buvome čia ir klausinėjome.

– Hm, manau, esate teisus.

Berė susiraukusi įtartinai nužvelgė Houvį.

Buvo matyti, kad Houvis jaučiasi nesmagiai girdėdamas tokį jų toną.

– Niekam neišplepėsiu, kad čia buvote.

– Deja, negalime rizikuoti, – atkirto jam Bondurantas ir išsitraukė iš už kelnių diržo pistoletą.

Houvis ėmė monotoniškai skanduoti:

– O šūde, užsikrušimas, o Jėzau, o šūde, o Dieve. Nenoriu mirti. Nenoriu. Nenoriu. Prašau manęs nežudyti.

Pasigirdo siaubą keliantis spragtelėjimas – Grėjus atlaužė revolverio *Magnum* gaiduką.

Houvis stipriai užsimerkė ir pradėjo mikčioti:

– B...Bere, p...prašau, negali leisti, kad jis mane nužudytų. Juk buvome draugai.

– Draugai? Draugai, Houvi? Tikriausiai tyčiojiesi, – ji nusijuokė. – Draugai vienas kito nepardavinėja, o tu nuolat įdavinėdavai mane Dženkinsui. Kiekvieną dieną, kol dirbau, elgeisi su manim kaip su šiukšle. Be to, negaliu paveikti Grėjaus. Jei Grėjus nusprendė tavęs nepalikti, kad mūsų neįskųstum, tikrai nieko negaliu padaryti. Geriau jau nežiūrėsiu. Kitaip niekada negalėsiu valgyti kiniško maisto. Grėjau, gal palauktumėte, kol išeisiu į kitą kambarį?

– Prašauuu, – maldavo raudodamas Houvis. – Dėl Dievo meilės, Bere.

– Atleisk. Tai tikrai ne mano galioje.

Išeidama Berė stabtelėjo ir atsisveikindama paspaudė Houviui petį.

Bondurantas ištiesė ranką per stalą ir įrėmė pistoleto vamzdį Houviui į kaktą.

– Aš kai ką girdėjau, tik nežinau, ar tai tiesa, – žodžiai, nelyginant cirko akrobatai, virsdami vienas per kitą, pasipylė iš Houvio burnos.

Berė stabtelėjo ir atsisuko. Buvo skeptiškai susiraukusi.

– Dabar tu mums pasakysi bet ką. Ką nors prasimanysi, kad tik Grėjus tavęs nenušautų.

– Ne, ne. Prisiekiu. Aš prisiekiu, pone Bondurantai, – persižegnojo Houvis.

– Ką girdėjai?

– Gandus, kad ponia Merit paguldyta į ligoninę, neva piktnaudžiavusi vaistais.

– Sena istorija, – burbtelėjo Berė. – Ir anksčiau apie tai buvo liežuvaujama.

– Šį kartą tai rimta, – nervingai tikino Houvis.

Bondurantas vis dar rūsčiai žvelgė į jį.

– Į kurią ligoninę?

– Nežinau. Niekas nežino. Tik spėliojama.

Bondurantas pažvelgė į Berę. Ši papurtė galvą. Bondurantas gūžtelėjo pečiais ir vėl bakstelėjo pistoletu Houviui į galvą.

– D...daktaras Alanas kasdien iš Baltųjų rūmų pievelės išskrenda sraigtasparniu, – skubėjo pasakoti Houvis. – Paprastai grįžta po valandos, pusantros. Tačiau niekas nežino, kur jis skrenda ir ar apskritai šios trumpos kelionės susijusios su pirmąja šalies ponia. Be to, kalbama, kad jis turi bėdų namie.

– Alanų santuoka tvirta, – paprieštaravo Bondurantas. – Man teko su jais bendrauti. Vienas dėl kito iš proto eina.

– Jis nesutaria su žmona. Tokie gandai. Kas žino, gal Alanas skraido aplankyti kokio nors sijono.

Houvis viltingai pažvelgė į Berę, paskui į Bondurantą.

– Kaip Dievą myliu, tai viskas, ką girdėjau. Dženkinsas pagrasino, kad sugrūs man į subinę Vašingtono paminklą, jei bent žodeliu su tavim persimesiu. Tad jei kaip nors panaudosi šią informaciją, Dženkinsas neturi sužinoti, kad aš tau ją perdaviau. Pažadėk, Bere, gerai?

– Kaip manote, – paklausė Berės Bondurantas, – jis meluoja?

– Ne! – suriko Houvis.

– Nesu tikra, – atsakė Berė, kandžiodama lūpą. – Gali ir meluoti, kad išgelbėtų savo kailį. Antra vertus, jis žino: jei mala mums šūdą, grįšite su juo atsiskaityti.

– Aš nemeluoju. Nereikės grįžti, – skubiai patikino Houvis.

Bondurantas įdelbė į jį mėlynas akis. Kol Bondurantas atleido gaiduką ir patraukė pistoletą, Houviui prieš akis bent tris kartus šmėstelėjo visas jo gyvenimas.

– Žinai ką, Houvi. Šiąnakt aš tavęs nenušausiu, jei suteiksi mums priežastį atvykti rytoj.

– Kokią dar priežastį?

– Pasakysi ligoninės pavadinimą. Juk prašau ne per daug, tiesa? Ligoninės pavadinimas mainais už skanų išsineštinį kinų maistą, kurį čia turi, ir galimybę jį suvalgyti.

– Aš ne... Kaip aš sužinosiu...

– Tavo reikalas. Kertu lažybų, kad susidorosi.

– Nepasitikėkite juo, – įsiterpė Berė. – Jis sutiks su bet kuo, kad tik išgelbėtų savo apgailėtiną subinę. Jis tikriausiai mus apmulkins.

– Ne, – sucypė Houvis. – Kaip Dievą myliu, neapgausiu, pone Bondurantai.

– Elkitės kaip norite, Grėjau, – tarė Berė, – aš juo nepasitikiu. Jis tikras šliužas.

– Ačiū, kad priminėte. – Nuo Grėjaus žodžių sudrėkusia Houvio nugara perbėgo šiurpas. – Berė man pasakojo, kad darbe ją dažnai engdavai, Houvi.

– Netiesa.

– Jis – tik nekenčiantis moterų ištvirkėlis. Ištvirkėlis melagis, – pasakė Berė.

Pavojingos mėlynos akys prisimerkė.

Houvis pasimuistė ant kėdės.

– Gerai, galbūt... galbūt kartais iš jos pasišaipydavau, tačiau nepiktai.

– Esi panašus į vyruką, darantį moterims nepadorias užuominas, kitaip neatkreiptum jų dėmesio.

– Kaip tik taip jis ir elgdavosi, – patvirtino Berė.

– Teisybė, taip elgdavausi, – nuo uolaus linktelėjimo Houvio galva net suvirpėjo. – Dėl visko, ką tik Berė sako, prisipažįstu esąs kaltas.

– Ar kandžiai šaipydavaisi iš jos seksualinių poreikių, lytinio gyvenimo, figūros, apskritai iš jos kaip moters?

– Kartais.

– Aptarinėdavai jos kojas, išpūtęs akis spoksodavai į jos krūtis, sakydavai žeminančius moters orumą dalykus.

– Taip. Tikrai. Dėl to velnioniškai gailiuosi.

– Tikrai? – sausai paklausė Grėjus.

– Tikrai. Taip, tamsta. Jei dėl to nesigailiu, tegul už melagystę apanku.

Bondurantas susimąstęs pabaksnojo pistoleto vamzdžiu į kėdės atkaltę.

– Houvi, jei dar kartą išgirsiu, kad ją užgaulioji ar blogai elgiesi, užpyksiu. Tada melsiesi, kad verčiau apaktum, nei aš tave persekiočiau.

– Aš... Aš suprantu.

– Kaip dėl rytdienos?

– Pasistengsiu sužinoti tai, ko jūs norite.

– Tikiuosi, tau pavyks.

Atsipalaidavęs Houvis nusišypsojo.

– Dėl to, kad nenorite manęs žudyti, tiesa?

– Ne. Dėl to, kad nenoriu eikvoti puikios kulkos tavo smegenims ištaškyti.

Staiga Bondurantas atsistojo ir užsikišo pistoletą už diržo. Paskui jis išnyko miegamajame. Netardama nė žodžio, Berė nusekė paskui jį.

– Kur einate? – sušuko jiems pavymui Houvis. – Ei! Kada rytoj? Kur?

Jam atsakė tik grėsminga tyla. Kai Houvis pagaliau sukaupė drąsą išslinkti iš virtuvės ir surizikuoti įžengti į miegamąjį, šis buvo tuščias. Atrodė, kad jo svečiai išgaravo. Jei ne šlapia dėmė kelnių priekyje, Houvis būtų pamanęs, kad tiesiog išgalvojo visą šį siaubingą nutikimą.

Trisdešimt antras skyrius

– Man jo buvo gaila.

– Nesigailėkite. Palygindama jį su šliužu, įžeidėte visus pasaulio šliužus.

Iš Houvio buto jie dingo pro miegamojo langą, nulipo gaisrinėmis kopėčiomis, visai kaip buvo patekę vidun, ir traukė atgal į Dienraščio namus. Berė susimąsčiusi žvelgė pro automobilio, kurį Grėjus pavogė be jokio sąžinės graužimo, priekinį stiklą.

– Esate baisus vyrukas, Bondurantai. Tikrai jį išgąsdinote.

– Baimė – gera paskata.

– Tačiau įdomu, ar pati veiksmingiausia.

– Sužinosime rytoj vakare.

– Jis stengėsi būti naudingas. – Berė iš kišenės išsitraukė raštelį, kurį jai davė Houvis. – Geroji senoji Šarlina. – Ji nusijuokė. – Matyt, dar nežino, kad nebedirbu WVUE.

Netikėtai Berė paprašė Grėjų sustoti prie vaistinės.

Grėjus sustojo ir kartu išlipo iš automobilio.

– Vaistinė uždaryta.

– Man nereikia vaistinės. Noriu paskambinti telefonu.

Grėjus apsidairė.

– Ne pats tinkamiausias rajonas stoviniuoti gatvės kampe.

– Jaučiuosi gana saugi, nes parduotuvėje dega šviesos, be to, šalia esate jūs su patranka kelnėse.

Grėjus ją klausiamai nužvelgė.

– Per gerai apie save galvojate, Bondurantai. Gal turite monetų?

Houvio užrašyto telefono numerio miesto kodas Berei buvo nematytas. Kad neliktų įrašų, ji nusprendė nesinaudoti savo telefono kortele ir įmetė į aparato plyšį monetų. Ragelyje skimbčiojo ir žvangčiojo, kol galiausiai pasigirdo šaukimo signalas. Berė jau ketino padėti ragelį, bet pagaliau kažkas atsiliepė.

– Klausau, – pasigirdo vyriškio su ryškiu pietietišku akcentu balsas.

– Atleiskite, – tarė Berė, ranka rodydama Grėjui, kad jai atsiliepė.

– Kas jums davė šį numerį?

– Ee... Šarlina Valters, – atsakė Berė. – Gal galėčiau su ja pasikalbėti?

Pasigirdo kimus juokas ir šniurkščiojimas.

– Ar yra ponia Valters?

– Taip, yra. Tačiau užrakinus kameras šiuo telefonu negalima skambinti.

– Užrakinus kameras? – paklausė Berė, žvelgdama į Grėjų. Šis taip pat buvo nustebęs. – Kur jūs esate?

– Centriniame kalėjime. Perle, Misisipės valstijoje.

– Ar ponia Valters jame kali?

– Taip – ir sėdės velnioniškai ilgai. Kodėl jai skambinate?

– Pasakykite, su kuo kalbu.

Vyriškis prisistatė esąs prižiūrėtojas. Kai suskambėjo telefonas, jis atsitiktinai ėjęs pro šalį. Berė paklausė, ar galėtų pakalbėti su kalėjimo viršininku.

– Tokiu vėlyvu metu? Gal jūs advokatė?

Berė išsisuko nuo tiesaus atsakymo ir paaiškino prižiūrėtojui, kad jai gyvybiškai svarbu pakalbėti su kalėjimo viršininku, pabrėžė negalinti laukti iki ryto.

– Tada pasakykite savo telefono numerį, – suniurnėjo prižiūrėtojas. – Jei viršininkas teiksis, jums atskambins.

Berei būtų buvę geriau, jei prižiūrėtojas būtų pasakęs kalėjimo viršininko telefono numerį, tačiau turėjo nusileisti ir padiktuoti telefono automato, iš kurio skambino, numerį. Kai ji padėjo ragelį, Grėjus paklausė, kaip Misisipės valstijos kalėjimo kalinė galėjo apie ją sužinoti.

– Reportažus apie KSMS perdavė į palydovinę televiziją. Juos galėjo rodyti bet kuri šalies televizijos stotis. Matyt, jį parodė televizijos stotis, transliuojanti laidas į kalėjimą. Kaliniai dažnai susižavi garsenybėmis. Nors suprantu, galvoti apie save kaip apie garsenybę būtų juokinga.

– Kodėl jums „gyvybiškai svarbu“ su ja pasikalbėti kaip tik šį vakarą?

– Tai nėra gyvybiškai svarbu, – prisipažino Berė. – Skambindama ji dažniausiai vadindavo mane silpnaprote. Man paprasčiausiai smalsu sužinoti, kodėl ji taip mano.

Grėjus prisimerkė.

– Kas yra? – paklausė Berė.

– Tiesiog galvoju. Ir Deividas, ir Vanesa yra kilę iš Misisipės valstijos.

– Tiesa, – pritarė Berė ir pačiupo telefono ragelį, nes pasigirdo skambutis. – Alio, čia Berė Treivis.

– Kalėjimo viršininko pavaduotojas Futas Greihamas.

– Labai ačiū, kad man paskambinote, viršininke.

– Nėra už ką. Kuo galiu padėti?

Berė prisistatė esanti televizijos žurnalistė iš Vašingtono ir papasakojo apie dažnus Šarlinos Valter skambučius.

– Ji jus visus erzina?

– Ne, ne tai. Man tiesiog įdomu, kodėl ponia Valters man skambina.

– Neįmanoma atspėti, ką gali iškrėsti Pašėlusioji Šarlina.

Berė pažvelgė į Grėjų, šis atidžiai stebėjo jos išraišką. Berė susiraukė, papurtė galvą ir subaltakiavo akimis.

– Pašėlusioji Šarlina? – pakartojo ji, kad išgirstų Grėjus.

– Taip, ponia. Ji septyniasdešimt septynerių, bet vis dar pašėlusi.

– Septyniasdešimt septynerių? Viešpatie, kiek laiko ji sėdi kalėjime?

– Šarlina nuteista iki gyvos galvos. Be teisės į amnestiją. Ji kalėjime nuo tų laikų, kai pradėjau jame dirbti – jau eina aštuoniolikti metai. Manau, čia sėdi ilgiau už visas kitas kalines. Niekas neprisimena laikų, kai senosios Šarlinos čia nebuvo. Ji tarsi... kaip tai vadinasi? Talismanas. Ji – lyderė. Kitos kalinės ją labai myli. Ir tvirto charakterio. Išrėš savo nuomonę bet kuriuo klausimu, nepaisydama, ar jums ta nuomonė įdomi, ar ne.

– Tada nenuostabu, kad, pamačiusi mano reportažą per televiziją, ji nusprendė paskambinti.

– Ir manęs visiškai nestebina. Apie ką buvo jūsų reportažas?

– Apie kūdikių staigios mirties sindromą.

– Hm. Maniau, būsite palietusi artimą jos širdžiai temą. Šarlina gana tiesmukai kritikuoja korupciją vyriausybėje, policijos brutalumą, reikalauja legalizuoti narkotikus ir panašiai.

– Kokį nusikaltimą ji padarė?

– Kartu su vyru apiplėšė gėrimų parduotuvę. Už mažiau nei penkiasdešimt žalių vyras nušovė į galvą šešiolikmetį pardavėją ir tris pirkėjus. Valstija jau senokai įvykdė jam mirties bausmę. Kadangi Šarlina nenuspaudė gaiduko ir prisiekinėjo, kad vyras privertė ją apiplėšti parduotuvę, jai nebuvo skirta mirties bausmė.

– Bet tai juk nesusiję su KSMS?

– Nematau nieko bendro.

– Ką gi, labai ačiū už sugaištą laiką. Atleiskite, kad jums paskambinau tokiu vėlyvu laiku, pone Futai.

– Greihamas. Futas Greihamas. Nėra už ką. Džiaugiuosi galėdamas pasitarnauti.

Berė jau ketino atsisveikinti, bet Grėjus bakstelėjo jai alkūne, primindamas svarbų dalyką.

– Ak, viršininke Greihamai, paskutinis klausimas. Nemanau, jog Šarlina turi kokių nors ryšių, kad ir kokie tolimi jie būtų, su senatoriumi Armbrusteriu ar prezidentu Meritu.

– Prezidentu? Kodėl šito nepasakėte iš karto?

Berei sustojo širdis. Visa visata susitraukė į nučiupinėtą telefono ragelį; taip jį suspaudė, kad net pirštai pabalo.

– Ką jis pasakė? – paklausė Grėjus ir pasilenkė arčiau.

Berė ranka davė ženklą tylėti.

– Visiškai įmanoma, kad Šarlina kaip nors susijusi ir su mūsų senatoriumi, ir su prezidentu.

– Kaip? – kimiu balsu paklausė Berė.

– Visaip gali būti. Suprantate, Šarlina daug bendrauja.

– Man pasirodė, kad sakėte – ji nuteista kalėti iki gyvos galvos.

– Tiesa. Tačiau, jei tikėsime Šarlina, prieš patekdama į kalėjimą, ji gyveno spalvingai. Pirmiausia, universitete ji buvo Roberto Redfordo mylimoji. Vos po trumpo meilės romano su Ričardu Niksonu. Ji pagimdė Elviui Presliui nesantuokinį vaiką ir buvo įsivėlusi į meilės trikampį su Merlina Monro ir Džo Dimadžu, kai šie buvo susituokę. Šarlina tvirtina įkvėpusi Dimadžą pasiūlyti rinkai kavą *Mr. Coffee*.

Berė atsišliejo į telefono būdelės sieną.

– Suprantu. Ji kvaištelėjusi.

– Ir labai smarkiai, – pritarė kalėjimo viršininko pavaduotojas ir skardžiai nusijuokė. Jo juokas buvo kur kas melodingesnis nei prižiūrėtojo. Netrukus jis pridūrė: – Atleiskite, kad juokiuosi už jūsų pinigus, panele Treivis. Ar tai jums tikrai svarbu?

– Taip.

– Deja, ponia. Manau, tuščiai gaištate.

– Visai ne, – nusivylusi atšovė Berė. – Niekada neteko kalbėti su žmogumi, vardu Futas*.

* Žodžių žaismas (angl. *foot* – pėda).

Sugrįžusi su Grėjumi į automobilį, Berė į skutelius suplėšė popieriaus lapelį su Šarlinos vardu ir telefono numeriu ir pabėrė skiauteles ant grindų.

– Atsakiau į pamišėlės telefono skambutį, – šaipėsi iš savęs Berė. – Kokia kvailė buvau, kokia esu beviltiška. Tikiuosi, Houvis ir Dženkinsas nesužinos, kaip žemai nusiritau.

– Viskas galėjo būti ir kitaip.

– Nekalbėkite su manim globėjišku tonu, – piktai atšovė ji. – Tai buvo kvaila, ir man gėda. Bėda ta, kad neturiu jokių minčių. Ką darysime, jei Houvis nieko nepateiks?

– O kaip jūsų informatoriai?

– Gal girdėjote pypsint mano pranešimų gaviklį?

– Ar patikrinote bateriją?

Berė piktai pažvelgė į Grėjų.

– Bondurantai, pranešimų gaviklis veikia, o aš išsikvėpusi. Žurnalistiniu požiūriu Vašingtone esu niekas.

– Tačiau vis dar mokate valdyti plunksną.

Juo labiau Grėjus stengėsi pakelti jos dvasią, juo labiau Berė spyriojosi.

– Niekas, net slapčiausias neįvardytas informatorius nenori su manim bendrauti. Nė vienoje miesto, o gal ir šalies žiniasklaidos įstaigoje negaučiau net tualetų valytojos darbo.

Atlošusi galvą, Berė atsiduso.

– Ką pasakiau šįvakar prieš mums išvykstant, devyniasdešimt procentų – tiesa. Norėčiau susigrąžinti ankstesnį gyvenimą. Ilgiuosi Kronkaito. Ilgiuosi savo namo, nors nebuvo rūmai, buvo mano namai. Ilgiuosi darbo, trumpų medžiagos pateikimo terminų, jaudulio, kurį patirdavau atsidūrusi įvykio vietoje, pasitenkinimo, kurį patirdavau paruošusi gerą reportažą. Dieve, ko gero, ilgiuosi net Houvio, nes šįvakar jį išvydusi beveik nudžiugau.

Grėjus pašnairavo į ją.

– Tikriausiai jums užėjo smarkus savigailos priepuolis.

– O jums ne? Nė truputėlio? Ar nesiilgite savo ūkio, arklių ir vienatvės? Ar kartais nepagalvojate, jog būtų geriau, jei aš apskritai nebūčiau pas jus apsilankiusi?

– Tačiau jūs apsilankėte. Tad kokia dabar nauda iš norų? Pernai išėjau į atsargą, vis dėlto suvokiau, kad ir vėl teks į ką nors įsivelti. Pasąmonėje spėliojau, kas tai bus. Paaiškėjo, kad visų įvykių postūmis buvo Roberto Raštono Merito mirtis. Kas galėjo numatyti? Niekas. Galų gale žmogus niekada nežino, kas jam atsitiks. – Jis abejingai gūžtelėjo. – Aš gyvenu šiandiena ir stengiuosi nesidairyti atgal.

– Dieve, negi jūs niekada nepalūžtate? Negi neleidžiate nors mažiausiam žmogiškam jausmui pramušti tų prakeiktų savo šarvų? Ar negalite kartais atsipalaiduoti ir tiesiog *jausti*?

Ėmus balsui trūkčioti, Berė nutilo, nerodys Grėjui ašarų. Taip, ji tikra kvailė, kad ieškojo pamišusios moters, skambinusios jai į televizijos stotį. Taip, ji buvo apimta nevilties, kad nepavyko prasibrauti pro Vanesą supančią paslapties sieną. Labai gali būti, kad Vanesos jau nėra tarp gyvųjų. Berė kaip niekad buvo įsitikinusi, kad svarbiausias Merito tikslas – tapti našliu. Kiekviena diena, siekiant demaskuoti Meritą, tik dar labiau artino jo sėkmę.

Taip, ji nerimavo dėl Dienraščio, nes draugas atrodė vis prasčiau. Jis puikiai vaidina, tačiau Berė žino, kad Dienraštis nyksta. Gydantis Dienraštį medikas prisipažino daugiau nieko negalįs padaryti. Liga pasiekusi stadiją, kai net agresyviausias ir pažangiausias gydymas neduotų jokios naudos, tik apkartintų jam paskutines gyvenimo dienas.

Taip, taip, taip. Visa tai jai šįvakar kėlė susirūpinimą. Tačiau labiausiai Berė nerimavo dėl vyro, sėdinčio šalia. Grėjus Bondurantas tebebuvo mįslė. Jie buvo intymiai suartėję, bet Berė Grėjaus neperprato. Nepaisant kartu praleisto laiko, jis toks pat svetimas, o gal net svetimesnis nei pirmą pažinties rytą.

Todėl Berei ir norėjosi verkti. Ji glamonėjo Grėjaus kūną, bet jai nepavyko paliesti *jo sielos*.

Pamiršusi atsargumą, Berė paklausė:

– Kaip galite būti toks abejingas visiems ir viskam? Kas jus pavertė tokiu bejausmiu šunsnukiu?

Praslinko priešiškos tylos minutė, kol Grėjus teikėsi atsakyti:

– Abu mano tėvai mirė tą pačią dieną. Taukšt, ir viskas. Tuo metu buvau vaikas. Man buvo skaudu. Vis dėlto atsigavau ir ėmiau kliautis seneliais. Vėliau jie mirė vienas paskui kitą. Su seserim buvome artimi, bet jos vyrui nepatikau. Vaikai ir vyras seseriai buvo svarbiau, tad ji išgujo mane iš savo gyvenimo. Artimai susidraugavau su dviem vyrais, kuriais pasitikėjau. Galėjau skaityti jų mintis, jiems dar nespėjus pagalvoti, ir atvirkščiai. Buvome tokie artimi, kokie gali būti trys heteroseksualūs vyrai. Vėliau jie mane išdavė ir dukart bandė nužudyti. – Grėjus gūžtelėjo pečiais. – Manau, artimi santykiai – joks pranašumas.

Pirmą kartą jis taip atviravo. Tačiau šiame apnuoginančiame sielą monologe kai ko trūko.

– Nieko nepasakėte apie Vanesą ir kūdikį, – įsiterpė Berė. – Neužsiminėte, kad didžioji jūsų gyvenimo meilė buvo kito vyro žmona.

– Taip, aš tai praleidau, – atžariai atsakė jis.

Trisdešimt trečias skyrius

– Senatoriau?

– Kas atsitiko, Kerole? – paspaudęs telefono ant rašomojo stalo garsiakalbio mygtuką paklausė Klitas.

– Su jumis nori kalbėtis Grėjus Bondurantas.

Klitas susimąstęs pasikasė smakrą.

– Pasakykite jam, kad manęs nėra.

– Per pastarąsias dvi dienas jis skambina jau trečią kartą.

– Man nerūpi, kiek kartų jis skambino, neketinu su juo kalbėti. Kur daktaras Alanas?

– Vis dar bandau jį surasti, nors man aiškina, kad su daktaru neįmanoma susisiekti.

– Kas, po velnių, vyksta?

– Baltųjų rūmų personalas nieko daugiau nepasakė.

Džordžas Alanas jam paskambino ir pranešė, kad Vanesa ne itin gerai reagavo į pakeistą vaistų dozę. Gydytojas užsiminė, kad senatoriaus duktė vėl pradėjo daug gerti. Iš esmės gydytojas norėjo pasakyti, kad guldo Vanesą į privačią ligoninę, ten ją stebės. Kol Vanesos būklė nestabili, geriausia, kad niekas jos nelankytų. Tiesą sakant, toje ligoninėje draudžiama lankyti ligonius.

Ir vėl kartojasi prakeiktas Hai Pointas. Vanesa bus išvežta, nespėjusi atsisveikinti su tėvu, ir jis su dukra nesusisieks. Alanas baigė pokalbį išreikšdamas viltį, kad Vanesa bus izoliuota ne ilgiau kaip kelias dienas.

Senato finansų komiteto pirmininkas Klitas paskendo biudžeto derinimo posėdžiuose, privalėjo juose dalyvauti, tačiau senatoriui buvo sunku sutelkti dėmesį į šalies finansus, nes jis nerimavo dėl dukters. Gydytojas vengė jo telefono skambučių. Deividas net nesiteikė paskambinti ir asmeniškai su juo pasikalbėti. Dalykas ėmė dvokti. Bjauriai. Ir šį dvoką iš dalies kėlė paties Klito panika.

– Ar Baltuosiuose rūmuose žino, kad aš skambinu?

– Žinoma.

– Tada noriu tuoj pat pasikalbėti su prezidentu.

Kol sekretorė jungė jį su prezidentu, Klitas atsistojo nuo rašomojo stalo ir priėjo prie didelio lango. Daugiau nei trisdešimt metų pro jį matė tą patį vaizdą, bet jis niekada Klitui neatsibosdavo. Keitėsi automobiliai plačiuose Vašingtono prospektuose. Drabužių mados ateidavo ir praeidavo. Metų laikai keitėsi. Tik tvirti Jungtinių Valstijų vyriausybės rūmai nekito.

Jausmų antplūdžio, kurį Klitas patirdavo į juos žvelgdamas, negalėtum pavadinti patriotizmu. Jausmai buvo gilesni nei meilė savo šaliai. Valdžios, įsitvirtinusios šiuose pastatuose, aistra Klitui sukeldavo panašų į erekciją jaudulį. Klitas laikėsi nuomonės, kad valdžia – stipriausias vaistas, skatinantis lytinę funkciją. Jai niekas negalėjo prilygti. Nė iš tolo.

Bet kuris save gerbiantis vyras siekia valdžios. O ją įgijęs, velnioniškai stengiasi išlaikyti. Neišvengiamai kas nors jaunesnis užgrobs valdžią, kurią Vašingtone savo rankose turi Klitas. Tačiau ne šiandien ir net ne rytoj. Klitas pats nuspręs, kada perduoti estafetės lazdelę.

Ir Deividui Meritui ji neatiteks.

Vėl paskambino sekretorė.

– Atleiskite, senatoriau. Šiandien prezidentas visą dieną užsiėmęs, o vakare išskrenda į Atlantą. Grįš tik rytoj popiet.

Klitas kelias sekundes gromuliavo žinią.

– Ačiū, Kerole. Pasistenkite rasti tą šundaktarį Alaną. Ir atsikratykite Bonduranto.

– Klausau, pone.

Grįžęs prie rašomojo stalo, senatorius užsikėlė ant jo kojas ir, sukiodamasis gerokai apsitrynusioje odinėje kėdėje, ėmė svarstyti kitą ėjimą. Deividas veikė greičiau, nei tikėjosi Klitas. Klitas manė, kad žentas leis įtampai atslūgti, vėl bandydamas pašalinti vienintelę kūdikio nužudymo liudytoją.

Taip, Klitas patikėjo viskuo, ką jam tą naktį kavinėje papasakojo Bondurantas ir Berė Treivis. Jis sudavė smūgį Berei, jos profesiniam patikimumui, tačiau juk neturėjo iš ko rinktis. Armbrusteris buvo priverstas sukelti triukšmą dėl Berės neapdairaus žingsnio ligoninėje, kitaip būtų rizikavęs pats pasirodyti kvailiu. Klitas ją iškoneveikė, bet jo pyktis buvo nukreiptas į klastingą žentą.

Berė Treivis – keistuolė, bet šito nepasakysi apie Bondurantą. Jei Berė viena būtų papasakojusi tą istoriją, galbūt Klitas būtų ja ir suabejojęs, tačiau jis pasitikėjo Bondurantu. Jam niekada nepatiko tas prezidento patarėjas, jūrų pėstininkas. Vyras buvo nekalbus, tai net buvo jo yda. Iš jo tiesiog spinduliavo padorumas. Klitas nepasitikėjo dorais ir sąžiningais žmonėmis.

Klitui neteko girdėti Bonduranto meluojant. Šis išsisuko nuo klausimų apie savo meilės nuotykį su Vanesa, o tokį nutylėjimą galėtum palaikyti melu, bet Klitas Grėjaus tylėjimą laikė ne savigyna, o galantišku bandymu apsaugoti Vanesą nuo skandalo.

Gerai pažindamas Deividą ir žinodamas apie jo nelemtą nuotykį su jauna moterimi, vardu Bekė Sturgis, Klitas neabejojo: Deividas, sužinojęs, kad kūdikis ne jo, galėjo jį uždusinti.

Klitas kaltino save, kad šito neįtarė. Tas šunsnukis apgavo ir jį, ir Vanesą, įtikino norįs vaikų. Daugelį metų Vanesa bandė įvairiausias priemones nuo nevaisingumo. Deividas atsisakė kreiptis į gydytoją. Dabar Klitas žino kodėl. Šunsnukis šaudė tuščiais šoviniais ir nenorėjo, kad kas nors įtartų. Ne-

gana to, kaltę, kad nesusilaukia vaikų, jis subtiliai suvertė Vanesai, įpiršo jai nevisavertiškumo, kuris buvo svarbiausia Vanesos negalavimo priežastis, jausmą.

Žinoma, Klito sąžinė nebuvo visiškai švari. Jis irgi turėjo prisiimti atsakomybę už santuokinį smurtą, kurį kentė duktė. Kur jis buvo visus tuos metus? Kodėl nepastebėjo to, kas dabar taip prikišamai akivaizdu? Jis per daug uoliai stengėsi įtaisyti Deividą į Baltuosius rūmus, todėl ir nepastebėjo, kad šis negailestingai atstūmė Vanesos meilę.

Deividas buvo patenkintas tol, kol Vanesa darė ką liepiama, nestodavo jam skersai kelio ir elgdavosi taip, kaip elgsiantis iš jos buvo tikimasi. Deividas turėjo kenčiančią, bet kantrią gražią žmoną, toleruojančią jo atsitiktinius meilės nuotykius. Tačiau kai Vanesa sumaišė kortas ir pastojo nuo kito vyro, Deividas nusprendė, kad mirties nuosprendis bus pelnytas.

Taip, Berė Treivis ir Grėjus Bondurantas sakė teisybę. Jie privertė Armbrusterį atsimerkti ir pamatyti tai, ko jis nenorėjo: Deividas Meritas jo dukters gyvenimą pavertė tikru pragaru; jis nužudė Klito vaikaitį; Deividas Meritas išdavė Klitą Armbrusterį, todėl privalo būti sunaikintas.

Vis dėlto to nepavyks padaryti svaidant nepagrįstus kaltinimus per vakaro žinias. Klitas turės įveikti Deividą slapčia, o ne atvirai trimituodamas, kad rezga prieš jį sąmokslą. Tik slapti veiksmai užtikrintų sėkmę.

Bondurantui gal ir pavyktų sėkmingai įgyvendinti šį tikslą, tik ne slapta susitarus su kokia nors žurnaliste, bet kuria jų, juolab ne su Bere Treivis. Klitas privalo veikti visiškai savarankiškai ir paskubėti, nes aiškių aiškiausia, kad Deividas laiko negaišta.

Pirmiausia, jis privalo rasti Vanesą. Antra, atimti ją iš Deivido. Trečia, turi sunaikinti tą niekšą.

Tačiau buvo kliūčių. Viena jų – paties Klito prieštaringi jausmai. Žento išdavystė buvo tarsi dūris į širdį, bet Klitas

negali būti sentimentalus dėl to, kas gali – ir privalo – atsitikti.

Jis privalo būti nepaprastai atsargus. Demaskuodamas Deividą, jis negali tapti pažeidžiamas ir leisti, kad kas nors skrupulingai tirtų jo paties veiklą. Norint visiškai, bet be triukšmo sunaikinti prezidentą, teks sumaniai manevruoti.

Bėda ta, kad, norint sumaniai manevruoti, reikia laiko, o jo, baiminosi Klitas, likę visai mažai.

– Juk čia Houvis!

Houvis vos nepaspringo alumi su druska. Jis nusišluostė burną atžagaria ranka ir ištiesė ją pasisveikinti su ūsuotu vyru, ant surištų į uodegėlę plaukų užsimaukšlinusiu beisbolo kepuraitę.

– Ei! Jau beveik nesitikėjau, kad grįši.

Vyriškis įsitempęs nusišypsojo puse lūpų.

– Buvau užsiėmęs.

– Džiaugiuosi vėl tave matydamas. Ar galiu tau nupirkti alaus?

Nors Houvis džiaugėsi matydamas vyriškį, kurį vylėsi galėsiąs vadinti draugu, jo siūlymas išgerti alaus nebuvo visiškai nuoširdus. Šis vakaras susitikimui nebuvo tinkamas. Houvis užsuko į barą ne pabendrauti, o tik trumpam išgerti. Jis visą dieną nerimavo tarsi kekšė bažnyčioje – laukė, kada išdygs Bondurantas ir paklaus, ar jam pavyko sušniukštinėti, kur pirmoji šalies ponia. Houvis baiminosi, kad Bondurantas arba Berė pasirodys stoties WVUE studijoje.

Tačiau atėjo septinta valanda, metas, kai Houvis pareigas perduoda naktiniam redaktoriui, bet nei Berė, nei jos grėsmingas sąjungininkas neapsireiškė. Houvis bandė guostis, kad juodu pamiršo jį arba sužinojo tai, ko norėjo, iš kito šaltinio, tačiau saviapgaulė nepadėjo. Į vakarą Houvis tik dar labiau nerimavo.

Houvis abejojo, ar Berė su Grėjumi patikės, kad jam nieko nepavyko išpešti iš Baltųjų rūmų informatorių, kad ir kaip velnioniškai stengėsi. Arba visi mieste melavo, arba niekas, tikrai *niekas*, nežinojo, į kokią ligoninę paguldyta ponia Merit. Tai buvo ne ta žinia, kurią norėjo išgirsti Berė su Bondurantu.

Tad Houvis nusprendė ką nors vis tiek pranešti Bondurantui, net jei tektų pačiam sugalvoti medicinos įstaigos pavadinimą. Jis tikėjo, kad buvęs jūrų pėstininkas laikosi žodžio. Jei Houvis nieko nepateiks, Bondurantas nedvejodamas jį nužudys.

– Ačiū, neatsisakysiu.

– Ko neatsisakysi? – paklausė Houvis, pažadintas iš niūrių apmąstymų.

– Alaus, – atsakė naujasis draugas, nustebęs žvelgdamas į Houvį.

– Ak taip, taip, žinoma. Šiandien buvo sunki diena, – teisinosi Houvis, kad mintimis buvo nuklydęs. – Netrukus grįšiu.

Kai Houvis grįžo su alumi, vyras, tikrai kietas klientas, kreida trynė biliardo lazdą.

– Šįvakar būk atsargus. Aš treniravausi.

Vyro šypsena Houviui priminė mėsėdį bėgiojančiomis akimis ir mažais aštriais dantukais.

– Eee... tiesą sakant, šįvakar neturiu laiko. – Suraukta vyro kakta Houviui kėlė didesnį nerimą nei šypsena, todėl skubiai pridūrė: – Na, gal vieną partiją.

– Puiku. Turėsiu galimybę išgelbėti savo garbę.

Daužydami rutulius, jie šnekučiavosi apie šį bei tą. Houvis žaidė prastai. Galvodamas apie tai, kas galbūt tyko pasaloje prie namų, jis neįstengė susikaupti. O gal jau atsidūrė Bonduranto taikiklyje? Gal tas seka Houvį iš savitarnos skalbyklos anapus gatvės?

– ...tavo draugė.

– Atsiprašau?

– Klausiau apie tavo bendradarbę. Mergšę. Sakyčiau, tave kamuoja kažkokios mintys. Jei šįvakar esi numatęs ką nors geresnio...

– Ne ne, – skubiai patikino Houvis. – Atleisk.

Liaukis, asilo galva, subarė save Houvis. Kas, po velnių, jam darosi? Štai kietas vyrukas beveik maldaudamas peršasi į bičiulius, o ką daro jis, Houvis? Elgiasi kaip tikras šiknius, štai ką.

Viskas per Berę. Dėl visko kalta ji. Ji ir dar Bondurantas. Kas jiems leido įsibrauti į Houvio butą ir jį prievartauti? Tikri skystablauzdžiai. Bent jau Berė. O Bondurantas buvo išvarytas iš miesto, nes nepajėgė atsitraukti nuo pirmosios šalies ponios kelnaičių. Tegul eina jie po velnių. Jei šįvakar juodu pasirodys su kerštingais grasinimais, Houvis iškvies policiją.

Įsidrąsinęs Houvis kilstelėjo nusmukusias kelnes ir gurkštelėjo alaus.

– Aš ją išvariau.

– Nejuokauji?

– Nesmagiai dėl to jaučiausi, – paaiškino Houvis papūsdamas lūpas, – bet ji viską suknisdavo, tad neturėjau išeities.

– Žinoma, ką dar galėjai padaryti?

– Teisybė.

Houvis pirmą kartą šį vakarą taip sėkmingai smūgiavo. Draugas sveikindamas kilstelėjo bokalą.

– Tačiau nusprendžiau jai padėti.

– Šit kaip? – Vyriškis nusitaikė į rutulį. Rutuliai skardžiai sutaukšėjo, bet nė vienas neįkrito į rankovę. – Gal rašai jai rekomendacinį laišką?

– Ne. Padedu jai vykdyti slaptą reikaliuką.

Kaip Houvis ir tikėjosi, vyriškis kilstelėjo antakius. Houvio balse skambanti nuotykio gaidelė jam padarė įspūdį.

– Koks tas slaptas reikalas?

Houvį skaudino pažeminimas, kurį jis patyrė per Bondurantą, todėl dabar maloniai atsipalaidavo. Na ir kas, jei truputį pagražins tiesą? Jo bičiulis vis tiek niekada to nesužinos. Be to, net geriausi draugai mala vienas kitam šūdą. Taip jau yra tarp vyrukų.

– Ji dabar dirba savarankiškai, vis dar knaisiojasi po tą skandalingą istoriją, apie kurią tau pasakojau. Kur dar ji gali kreiptis informacijos, atsitrenkusi į mūro sieną? Į jūsų nuolankų tarną.

– Kokios informacijos?

Houvis mirktelėjo.

– Apie Baltųjų rūmų vidaus reikalus.

– Ir tu jai ką nors gavai?

– Nemanyk, kad buvo lengva, – atsakė Houvis, išpūsdamas krūtinę. – Tikrai ne. Turėjau pats kai ką ištirti, pasinaudoti pačiais slapčiausiais informatoriais, bet radau saldainiuką, kurio ieško Berė.

– Tikriausiai ji labai apsidžiaugė.

– Apsidžiaugs.

– Jai dar nepasakei?

Vyriškio akys nušvito, o nuo šypsenos ūsiukai kilstelėjo į viršų. Jis paplekšnojo Houviui per petį.

– Suprantu. Nesakysi jai tol, kol ko nors negausi mainais, tiesa?

Houvis sukikeno. Jam pavyko įtikinti naują bičiulį tuo, ko ir siekė: Houvis – moterų širdžių ėdikas, šaunus vyras, jėga, su kuria reikia skaitytis, ir joks ne mulkis.

– Šįvakar su ja susitiksiu. Manau, ji noriai atsidovanos, paslauga už paslaugą.

Šįvakar Berė vairavo volvą, pavogtą po pietų iš ligoninės automobilių aikštelės. Prisiartinusi prie Houvio namo, sulėtino greitį.

– Kur man sustoti? – paklausė ji Grėjaus.

– Kvartalo gale. Stabtelėkite čia ir išleiskite mane. Eisiu pirmas.

– Pro pagrindines duris?

– Vakarykštis spektaklis jį įbaugino, manau, šįvakar saugiau elgtis paprasčiau.

– O jei jis nieko nesužinojo?

– Jei meluos, suprasiu. Susitiksime pas Houvį, – pasakė Grėjus, išlipo ant grindinio ir uždarė dureles.

– Būkite nuolaidus, – šūktelėjo jam pavymui Berė, bet Grėjus arba jos neišgirdo, arba apsimetė negirdįs.

Houvio drąsa truko neilgai. Vos išsiskyrus su nauju draugu ir išėjus iš baro, jį vėl apėmė nerimas. Važiuojant namo Houvio delnai buvo tokie slidūs, kad vos išlaikė vairą.

Jei Houvis nepraneš nieko naudingo, Bondurantas iškarš jam kailį. O jei Houvis ką nors prasimanys ir Bondurantas tai sužinos, o taip tikrai atsitiks per kelias valandas, tas vyras tikriausiai grįš ir jį nužudys. Kad ir kaip ten būtų, Houvis susimovė. Nebent jis maldautų Berę pasigailėti. Praėjusį vakarą ji buvo gana šiurkšti, bet Houvis nemanė, kad Berė abejingai stovėtų ir leistų Bondurantui jį šaltakraujiškai nužudyti.

– Ne, ji nueis į kitą kambarį, kad neprapultų apetitas, – balsu sumurmėjo Houvis, statydamas automobilį jam skirtoje vietoje.

Paskui jis užlipo laiptais. Drebančiomis rankomis atsirakino duris ir plačiai atlapojo. Prie slenksčio Houvis sudvejojo, klausėsi, ar neišgirs bent menkiausio garso. Galiausiai įžengė į svetainę ir uždarė duris.

Houvis buvo veik tikras, kad bute vienas, ir niekas į jį nebuvo įėjęs nuo to laiko, kai rytą išvyko į darbą. Tačiau vis tiek nuskuodė per mažus kambarius, skubiai junginėdamas elektros jungiklius ir ryškiai apšviesdamas visą butą. Pro

miegamojo langą pažvelgė į priešgaisrines kopėčias, buvo išsiaiškinęs, kad vakar vakare į butą nekviesti svečiai pateko jomis. Ant metalinių laiptų, zigzagais besileidžiančių žemyn palei pastato sieną, nebuvo nė gyvos dvasios.

Houvis nuėjo į virtuvę. Iš susijaudinimo alus pilve surūgo. Jis nusiraugėjo ir atidarė šaldytuvą – ieškojo, kuo sugerti rūgščių perteklių.

– Nesąmonė, – sumurmėjo Houvis, pilna burna žiaumodamas šaltus, nežinia kada virtus makaronus.

Juk jis ne vaikas, o vyras. Tačiau šliaužioja po namus, bijodamas savo paties šešėlio. Nuo pat tos akimirkos, kai Berė lengvabūdiškai išgalvojo istoriją apie pirmąją šalies ponią, Houvio gyvenimas tapo šūdo vertas. Jis turi darbe bėdų – vis tas Dženkinsas. Nekoks ir jo laisvalaikis. Kaip galima puoselėti draugystę, kai bijai, kad jūrų pėstininkų žvalgas suknežins tau galvą? O dabar bėdos atėjo ir į namus.

Ką gi, jis įsiutęs kaip velnias ir daugiau šito nepakęs!

Kai atvyks Berė, jis...

Pasigirdo beldimas į duris.

Houvio skrandis nevalingai susitraukė.

Tačiau netrukus drąsa grįžo, Houvis karingai nužingsniavo prie durų ir plačiai jas atvėrė, pasirengęs Berei ir Bondurantui išsakyti, ką apie juos mano. Tačiau pas jį atvyko ne du svečiai, o vienas, ir jis šypsojosi.

– Sveikas, Houvi. Ar galiu užeiti?

Berė išlipo iš volvo ir užrakinusi dureles dar patikrino. Žvaliai eidama šaligatviu, ji ironiškai nusišypsojo – rūpinasi, kad nepavogtų vogto automobilio. Ji pažvelgė į trečią kampinio namo aukštą. Naktinės užuolaidos buvo nuleistos, visuose Houvio buto languose degė šviesa. Tai teikė vilčių. Berė pamanė, kad Grėjus, sumanęs padaryti ką nors bjauraus, būtų tai padaręs tamsoje.

Berė perėjo vestibiulį ir ėmė kopti laiptais. Atsidavė suplėkusiu antikvarinių parduotuvių kvapu. Berė pabeldė į Houvio buto duris. Palaukė. Jokio atsakymo. Prispaudusi ausį prie durų, ji atidžiai klausėsi, bet neišgirdo jokio pokalbio, sklindančio iš anapus. Berė pasuko rankeną, durys neužrakintos.

– Houvi! Grėjau!

Berė įžengė.

Šviesos užgeso.

Ryškiai apšviesti kambariai staiga paskendo gūdžioje tamsoje. Reikėtų šaukti, tačiau Berė buvo taip išsigandusi, kad negalėjo išleisti nė menkiausio garselio. Pajuto virpant grindis, kažkas per svetainę sparčiai artėjo. Apsisukusi Berė ėmė grabalioti durų rankenos, surado ją, tačiau, nespėjus pasukti, ant plaštakos pajuto svetimą ranką.

– Tylėkite.

Atpažinusi Grėjaus balsą, iš palengvėjimo vos neapalpo. Berė atsisuko į Grėjų.

– Kas čia vyksta?

– Dingstame. Tuojau pat.

– Palaukite, – priešinosi Berė, Grėjui bandant atidaryti duris. – Kur Houvis? Ar jis čia?

– Taip, čia.

– Kur? Ką jis pasakė?

Grėjus tylėjo. Berė jo nematė, tik juto, kad Grėjus stovi įsitempęs ir negailestingai žiūri į ją. Juto jo kvėpavimą.

– Kur Houvis?

– Ššš.

Berę apėmė panika ir ji garsiau paklausė:

– Ką jam padarėte?

– Tylėkite.

Atstūmusi Grėjų, ji nuklupiniavo per svetainę.

– Bere, sustokite!

Berė ranka pajuto oro dvelksmą, Grėjus bandė ją sugriebti, bet tamsoje nepataikė. Houvio virtuvėje ji skaudžiai šlau-

nimi atsitrenkė į stalo kampą. Berė apčiuopė elektros jungiklį ir kelis kartus bandė jį įjungti, bet veltui. Kažkas išjungė pagrindinį jungiklį saugiklių dėžutėje.

Grėjus sučiupo jai už rankos.

– Eime, Bere. Nedelskime.

– Paleiskite mane! – sušuko ji, stengdamasi ištraukti ranką.

Išsilaisvinti iš Grėjaus gniaužtų buvo beviltiška, ypač tamsoje. Houvio virtuvėje Berė nesiorientavo, visai kaip Grėjus. Ji prisiminė bendrą patalpos planą ir grumdamasi pamažu artinosi prie lango. Priartėjusi ji nutvėrė naktinės užuolaidos apačią ir stipriai trūktelėjo. Išėjusi iš mados užuolaida kilstelėjo aukštyn ir šlamėdama, tarsi būtų praskridę tūkstantis šikšnosparnių, susivyniojo į ritinį. Gatvės šviesa apšvietė virtuvę.

– Po velnių! – nusikeikė Grėjus.

Berė su neįtikėtina jėga atstūmė Grėjų.

– Houvi! – šūktelėjo ji.

Ir staiga Berė jį pamatė virtuvės ir miegamojo tarpduryje. Houvis spoksojo į ją. Burna buvo suglebusi ir plačiai pražiota. Gerklė nuo ausies iki ausies giliai perrėžta. Blyškioje melsvoje šviesoje po Houvio kūnu susitvenkęs kraujas atrodė juodas.

Berei nespėjus surikti, Grėjus ranka užspaudė jai burną. Pridėjęs lūpas prie pat ausies, jis sušnibždėjo vieną vienintelį žodį:

– Spensas.

Trisdešimt ketvirtas skyrius

– Spenseris Martinas? – Dienraštis buvo akivaizdžiai sutrikęs. – Sakei, kad jį nužudei.

– Ne, tai *ji* sakė, kad jį nužudžiau, – atšovė Grėjus ir dėbtelėjo į Berę.

Berė atsargiai laikė delnuose karštų karščiausios arbatos puodelį ir išsiblaškiusi siūbavo pirmyn atgal ant Dienraščio sofos krašto. Draugo namas skendėjo tamsoje. Jiedviem su Grėjumi pavyko įsmukti vidun nepastebėtiems. Bent jau Grėjus vylėsi. Įsikišus Spensui, ėmė grėsti kur kas didesnis pavojus.

– Aš tik išvedžiau jį iš rikiuotės, – paaiškino Grėjus, – matyt, reikėjo nužudyti.

Jis papasakojo, kaip sužeidė Spensą ir įgrūdo į rūsį po klojimu.

– Norėjau, kad liktų gyvas, bet nepabėgtų. Tikėjausi čia atvykęs ir padedamas Klito per kelias dienas, ilgiausiai per savaitę, saugiai išplėšti Vanesą iš Deivido nagų.

Grėjus pažvelgė į Berę, ši vis dar tuščiu žvilgsniu žiūrėjo į tolį.

– Deja. Turėjau suprasti, kad Spensas išsilaisvins, tik niekaip nesuprantu, kaip jam pavyko. Tikriausiai nagais išsirausė kelią į laisvę.

– Ar esi tikras, kad kaip tik jis nužudė Fripą? – paklausė Dienraštis.

– Taip. Pažįstu jo stilių.

– Jei Houvis būtų susipažinęs su Spensu, jis būtų pasigyręs, – po penkių minučių tylos pagaliau prabilo Berė.

– Gal pirmą kartą jie susitiko vos kelios sekundės prieš Spensui perrėžiant jam gerklę.

Berė papurtė galvą.

– Policija pareiškė, kad nėra jokių įsilaužimo požymių. Houvis atpažino žudiką ir įsileido vidun.

Dienraštis palinko į priekį.

– Ką nori pasakyti, Bere?

– Ji sako, kad Houvis laukė manęs, kad aš jį nužudžiau, – už Berę atsakė Grėjus.

Berė žvilgtelėjo į Grėjų ir tuojau pat nusigręžė. Tačiau Grėjus neleido jai taip lengvai išsisukti.

– Na, ar ne taip manote?

– Nežinau, ką ir galvoti, – sušuko Berė ir padėjo į šalį arbatos puodelį. – Nepajėgiu mąstyti. – Ji atsistojo ir ėmė energingai trinti rankas. – Negaliu galvoti apie nieką, tik kaip siaubingai mirė Houvis. Jo nemėgau, – prisipažino ji trūkčiojančiu balsu, – ir neapsimetinėsiu, kad buvo kitaip. Houvis buvo bjaurus tipas, bet žmogus – beginklis ir šiuo atveju niekuo dėtas. Aš jį į šį reikalą įveliau. Houvis žuvo per mane. Jo mirtis slėgs mano sąžinę visą gyvenimą.

Berė atsisėdo ir pravirko.

Abu vyrai tylėjo. Galiausiai Dienraštis paklausė:

– Ką sakė policija?

Grėjus norėjo kuo skubiau dingti iš nusikaltimo vietos, baiminosi, kad Spensas gali grįžti ir juos visus pribaigti. Tačiau Berė primygtinai reikalavo elgtis taip, kaip dera, ir paskambino 911. Grėjui neliko kas daryti, – nebent būtų smūgiu apsvaiginęs Berę ir išnešęs iš buto, – kaip tik būti su ja, kol žmogžudysčių skyriaus detektyvai juodu apklausė.

Tyrėjams jie prisipažino, kad tą vakarą buvo sutarę susitikti su Houviu. Kai Grėjus su Bere atvyko, Houvio butas skendėjo tamsoje, o durys buvo neužrakintos. Įėję jie rado Houvį

negyvą. Jie nieko nelietė, išskyrus durų rankeną, porą šviesos jungiklių ir naktinės užuolaidos apačią. Grėjus nepamiršo nuvalyti pirštų atspaudų nuo saugiklių dėžutės, prieš atvykstant pirmajam operatyvinės grupės automobiliui. Būtų buvę sunku paaiškinti, kodėl jis norėjo tamsoje pabėgti iš buto.

– Detektyvai kėlė versiją, kad Houvis buvo užpultas lauke ir jėga įtemptas į butą. Jo kišenės buvo išnaršytos, todėl jie įtaria, kad nusikaltimo motyvas – apiplėšimas. Galėjo būti pavienio plėšiko arba gaujos darbas.

– Jums nemesta jokių įtarimų? – paklausė Dienraštis.

– Galėjo būti mesta, bet kraujo klane buvo rastas pėdos atspaudas. Vyriško sportbačio, kokių tūkstančiai kasdien parduodami visoje šalyje, atspaudas. Matyt, žudikas suprato savo klaidą, tai buvo vienintelis atspaudas. Detektyvai mano, kad jis nusiavė sportbatį, kad bute nepaliktų kruvinų pėdsakų.

– Spėju, Spensas tyčia paliko tą pėdsaką, norėjo, kad policija kaip tik taip ir pamanytų – neva kažkas atsitiktinai pastebėjo Houvį, įeinantį į namą, pasekė jį laiptais aukštyn ir nužudė už kelis menkus žalius. Tame rajone panašių dalykų nutinka kelis kartus per savaitę. Policija atliks standartinius veiksmus, surašys visus dokumentus, byla bus iškelta, o žmogžudystė nebus ištirta.

– Kaip jūs, po velnių, galite taip atsainiai kalbėti?

Berė vėl atsistojo ir žaižaruodama akimis žvelgė į Grėjų, šį vėl apėmė įsiūtis.

– Ko iš manęs norite? Kad prisipažinčiau? – piktai paklausė jis, žvilgsniu gręždamas Berę.

– Noriu, kad paaiškintumėte, kodėl pirmas numovėte į Houvio butą.

– Norėjau jį paveikti.

– Labai miglotas paaiškinimas.

– Bet vis tiek nesuteikia jums teisės manyti, kad aš jį nužudžiau.

– Kodėl išjungėte šviesas, kai įėjau?

– Kad nematytumėte Houvio.

– Tačiau kai jį pamačiau, vis tiek stengėtės išgrūsti mane iš buto, kodėl?

– Spensas vis dar galėjo kiūtoti bute, būtų buvę nesaugu.

– Spensas, stebuklingai prisikėlęs iš mirusiųjų, – purkštelėjo Berė ir pakėlė rankas aukštyn. – Šlovė Viešpačiui.

Grėjus sukando dantis.

– Jei pasakyčiau: *Gerai, prisipažįstu. Tai aš perrėžiau pakalikui gerklę,* ar pasijustumėte geriau?

– Jūs – šlykštus tipas.

– Ko jūs sielvartaujate? Turėtumėte šokinėti iš džiaugsmo. Nustebau, kad vos pranešusi apie žmogžudystę telefonu 911 nepuolėte skambinti televizijos operatoriams. Buvote pirmoji reporterė, atvykusi į šiurpios žmogžudystės vietą. Juk toks jūsų darbas, tiesa? Ar ne tai jus sujaudina? Tai ir dar šmurkštelėjimas į lovą su bet kuriuo vyru, mainais galinčiu papasakoti sensacingą istoriją.

– Pakaks, Bondurantai, – įsiterpė Dienraštis.

Grėjus nekreipė dėmesio į šį priekaištą. Jis galvojo tik apie Berę.

– Neprivalau teisintis nei jums, nei kam kitam. Tikėkite, kuo tik norite. Man nusispjaut.

Grėjus nusisuko, tačiau spėjo žengti vos kelis žingsnius. Berė puolė iš paskos, visai kaip tą pirmą rytą jo namuose.

– Jei Spensas gyvas, kodėl jam prireikė surasti Houvį ir jį nužudyti?

– Iš kur man, po velnių, žinoti, – atšovė Grėjus ir nusikratė Berės ranką. – Gal sužinojo, kad Houvis mums ketina nutekinti informaciją, norėjo ją išlaikyti paslaptyje.

– Kaip jis galėjo sužinoti?

Grėjus ciniškai prunkštelėjo.

– Turėtumėte liautis galvojusi, kad šie vyrai žaidžia pagal taisykles. Taip nėra. Jiems nusispjaut ant suvaržymų. Tiek

moralinių, politinių, tiek ant jausmų. Jei jiems atrodo, kad ką nors reikia padaryti, jie daro, visai nepaisydami kaip. Jie neturi sąžinės. Kol šito nesuvoksite, jie jus skriaus, nes jūs žaidžiate pagal taisykles.

Ištaręs šiuos žodžius, jis pažvelgė į Dienraštį.

– Jei nori, kad dabar išeičiau, išeisiu.

Sunkiai atsidusęs, Dienraštis atsistojo.

– Kiekvieną kartą, kai judu vidurnaktį mane prikeliate iš lovos, lauk nelaimės.

Tik tiek jis tepasakė ir nušiūravo į miegamąjį.

Grėjus rūsčiai pažvelgė į Berę, mesdamas jai iššūkį, bet ji nepratarė nė žodžio, nusisuko ir nusekė koridoriumi paskui Dienraštį.

Tyliai keikdamasis, Grėjus nusiavė batus, nusivilko marškinius ir atsigulė ant sofos. Ši jam buvo per trumpa; teko užkelti kojas ant ranktūrio. Grėjus sugebėdavo užmigti bet kur ir bet kokiomis aplinkybėmis. Jis buvo išsitreniravęs valingai užmigti, akimirksniu pasinerti į gilų miegą, kertelę pasąmonės palikdamas budriai sergėti nuo galimų pavojų.

Tačiau šį vakarą treniruoti gebėjimai jį apvylė. Grėjus buvo per daug piktas, kad užmigtų. Piktas ir... Įžeistas? Kaip pavadinti? „Jėzau“, – sumurmėjo Grėjus, ranka užsidengdamas akis. Įžeistas? Dėl ko? Dėl jos beprotiškų kaltinimų? Dėl Berės įtarinėjimų, kad jis – žudikas? Kokie asiliški nesubrendėlio jausmai jį užplūdo.

Tikėkite, kuo tik norite. Man nusispjaut. Po velnių, jam nebuvo nusispjaut. Grėjus pats nesuvokia, kaip norėtų, kad Berė apie jį galvotų, tačiau tikrai ne kaip apie šaltakraujį žudiką. Jis nerado nė vienos priežasties, dėl kurios Berės nuomonė jam būtų buvusi svarbi, bet ta nuomonė jam rūpėjo.

Ji pasipūtėlė. Per daug impulsyvi ir dėl to kenkia pati sau. Po kandžia ironija ir sarkazmu Berė slepia savo baimę arba nusivylimą. Vis dėlto ji – ne bailė, o Grėjus žavisi drąsa. Jos protas aštrus tarsi skustuvas. Galbūt Berė per daug išradin-

ga, kad galėtų būti objektyvia žurnaliste, tačiau kūrybingumas tik ugdo jos intelektą. Jai teko iškęsti atstūmimą, ir Grėjus jautė jai užuojautą, net tam tikrą empatiją.

Berė velnioniškai sąžininga. Apkaltindamas ją gundymu siekiant gauti pageidaujamą kąsnelį, negražiai ją įskaudino. Tą rytą Džekson Hole Grėjus taip negalvojo, taip nemano ir dabar. Tuo net netiki.

Tikriausiai Berė, kaip jis pats, negalėtų paaiškinti tos priešaušrio orgijos. Tai buvo spontaniškas, nežabotas, nepaaiškinamas geismas, ir Grėjus daugiau nesigilino. Tokių karštų lytinių santykių saugiausia per daug neanalizuoti. Geriausia suversti kaltę gyvuliškai žmogaus prigimčiai ir pamiršti. Arba bandyti pamiršti.

Nors Grėjus šaipėsi, nuo pat tos akimirkos, kai tą rytą palietė Berę, žino, kad ji nėra fatališka moteris. Jos reakcija buvo per daug nuoširdi ir nesutramdoma.

Grėjus nenorėjo galvoti apie Berės netramdomą atsaką. Bent jau ne šiąnakt, kai ant jos įsiutęs. Tačiau prisiminimai erzindami sėlino iš slaptų atminties kertelių. Mintys sujaukė paprastai tvarkingai surikiuotą protą, Grėjus prisiminė krūtis, kurios buvo mažos, bet stangrios, spenelius, kurie, regis, niekada neatsipalaiduodavo, šnabždesį tamsoje balsu, kurio vieno pakako, kad Grėjus susijaudintų.

– Grėjau.

Jis nuleido ranką ir staigiai atsisėdo. Grėjus negirdėjo Berės artinantis, todėl nustebo, išvydęs ją stovinčią prie pat sofos. Jis atsikosėjo.

– Miegojote?

– Buvau beužmiegąs, – pamelavo Grėjus.

– Sugalvojau, ką privalome toliau daryti.

– Ką? – viltingai paklausė Grėjus, tikėdamasis išgirsti: *Dulkintis iki sąmonės netekimo*.

Tačiau Berė pasiūlė visai ką kita.

Berė pažįsta šį rajoną. Čia vienas nuošalesnių Vašingtono rajonų, nes vingiuotose, tankiai medžiais apsodintose jo gatvelėse netoli Ambasadų gatvės gyvena nemažai garsių žmonių. Šios gatvelės visai netoli nuo turistų gausiai lankomo Masačusetso aveniu, tačiau jas rasti sunku. Daugelyje žemėlapių jos nepažymėtos.

Namai stovi gerokai atokiau nuo gatvės, juos slepia gyvatvorės arba plytų sienos. Kad būtų saugiau, daugelis šeimininkų įsirengę elektrinius vartus. Berė įsitempė, kai Grėjus sustabdė automobilį parduodamo sklypo prievažoje.

– Mus galėjo nušauti, – pasakė ji.

– Galėjo.

– Kaip manote, ką ji darys, kai atsivilksime per užpakalinį kiemą?

– Sužinosime, kai nusivilksime.

Tai buvo Berės idėja. Vakar vakare ji atrodė puiki. Dabar Berė nebuvo tokia tikra.

– Sakėte, kad buvote su ja susitikęs.

– Porą kartų, eidamas oficialias pareigas. Tačiau niekada nesame privačiai šnekučiavęsi. Ji gali net neprisiminti manęs.

– Abejoju.

Jie įtemptai žvelgė vienas į kitą, tada Berė tyliai pridūrė:

– Jūs darote žmonėms įspūdį, Bondurantai.

– Taip, pavyzdžiui, įspūdį, kurį padariau jums.

Berė pažvelgė į savo sunertas rankas.

– Atsiprašau. Turiu omenyje praėjusią naktį. Niekada nemaniau, kad jūs galėtumėte... – Berė prikando lūpą. – Buvau prislėgta. Ir išsigandusi.

– Pamirškite, kas buvo, – atsakė Grėjus, atidarydamas automobilio dureles.

– Ne, prašau. – Berė ant Grėjaus rankos uždėjo plaštaką. – Nenoriu, kad graužtumėtės.

– Gerai. O dabar sakykite, ką sumąstėte.

– Mąsčiau visą naktį ir bandžiau pažvelgti į šį reikalą iš įvairių pusių. Jei Spensas, ištrūkęs ir grįžęs į Vašingtoną, sužinojo, kad Houvis mums tekina informaciją, ir nuvyko į jo butą vos kelios minutės prieš mums pasirodant, kodėl jis paliko įkaltį, kuris įtarimus nukreiptų nuo mūsų? Juk Spensas galėjo pasistengti, jog atrodytų, kad mes nužudėme Houvį, tarkim, dėl to, kad šis mane išmetė iš darbo. Sėdėdami už grotų ir stengdamiesi įrodyti savo nekaltumą, nuliptume Spensui ir Meritui nuo sprando. Tad kodėl jis sąmoningai nukreipė policijos įtarimus nuo mūsų?

Daug nesvarstydamas, Grėjus atsakė:

– Nes jis mums ruošia kai ką blogesnio.

– Pavyzdžiui?

– Kol kas nežinau. Todėl privalome būti labai atsargūs. – Grėjus pro tuščią didžiulį kolonijinio stiliaus namą pažvelgė į miškelį. – Eime.

Nors Berė pasijuto dar labiau sukrėsta, išlipo iš automobilio. Ji nepamiršo pasiimti laikraščio skelbimo apie parduodamą žemės sklypą. Būtų įtikinamas pasiaiškinimas, jei kas nors juos sustabdytų ir paklaustų, ko čia šmižinėja.

Palei aukštą metalinių strypų tvorą, ženklinančią namo teritorijos ribas, ji nusekė paskui Grėjų. Po penkių minučių jie pasiekė sklypo pakraštį.

– Čia jau Alanų, – paaiškino Berė, ranka mostelėdama į priekį.

Žalios juostos, skiriančios du sklypus, pakraštyje Berė pamatė kyšantį namo stogą.

– Eikite pirmas.

Kietmedžių lapai tik pradėjo rausti ir kūrė spalvingą paletę, kontrastuojančią su visžaliais augalais. Žingsniuojant pro medžius, po kojomis šiureno nukritę lapai. Kitomis aplinkybėmis būtų buvęs malonus pasivaikščiojimas gamtoje.

Priėję plačią, rūpestingai prižiūrimą veją prie raudonų plytų karaliaus Jurgio laikų stiliaus pastato, jie stabtelėjo.

Gėlynuose žydėjo ryškios chrizantemos. Gyvatvorė buvo rūpestingai pakirpta, tarsi naujokė, besiruošianti į pokylį.

– Nuo to laiko, kai su jumis, Bondurantai, susipažinau, mačiau daugybę užpakalinių kiemų. Šis – gražiausias.

Grėjus vos nenusišypsojo, bet šypsena taip ir nepasirodė, nes kaip tik tuo metu pro duris išėjo moteris. Ji nešėsi glėbį plakatų, susuktų į ritinius ir perrištų gumele.

– Ji, – tarė Grėjus, išlindo iš už medžių ir kirto veją.

Berė nusekė iš paskos.

Moteris buvo liekna ir patraukli. Padėjusi plakatus ant užpakalinės visureigio *Cherokee* sėdynės, ji atsitiesė. Tada ir pastebėjo atvykėlius. Drąsi moteris, ji neapsigręžė ir nepasileido bėgti, o stovėjo kur stovėjusi.

Kai jie prisiartino, išraiškingose moters akyse Berė pastebėjo nerimą. Jos žvilgsnis nukrypo į Berę, paskui į Grėjų, tada vėl į Berę. Nei Berei, nei Grėjui nespėjus paaiškinti, kodėl čia atsidūrė, Amanda Alan tarė:

– Ačiū Dievui, kad atvykote.

Trisdešimt penktas skyrius

Pro didžiulę, jaukią virtuvę ir dailų valgomąjį ji nusivedė Berę su Grėjumi į patogiai įrengtą svetainę. Židinyje šokinėjo nedidelės liepsnelės. Kambaryje tvyrojo silpnas obuolių ir cinamono aromatas. Ant visų sienų kabojo įrėmintos dviejų mažų berniukų, daktaro Alano ir Amandos nuotraukos, įamžinančios šeimos ir vaikų augimo istoriją. Baldai skoningi, gražūs ir patogūs. Svetinga nuotaika.

Berė pavydėjo šiai moteriai gražaus kambario, vaikų ir namų, kuriuos ji sukūrė. Tačiau įtampa Amandos veide ir pražūtį pranašaujanti laikysena pavydo nekėlė.

Praėjusią naktį Berei šovė mintis, kad ponia Alan galbūt sutiktų pasikalbėti apie savo vyro darbą, ypač jei, anot Houvio, šeimoje kilo nesutarimų. Jei ir nepavyktų, pabandyti verta. Ji anaiptol nesitikėjo, kad Amanda, pamačiusi juodu su Grėjumi, pajus tokį palengvėjimą. Berė nesitikėjo, kad ši moteris, kuri, regis, turi viską, ko tik įmanoma geisti, atrodys tokia nelaiminga ir prislėgta.

Kai jie susėdo, Amanda pirmiausia kreipėsi į Grėjų:

– Kaip laikotės? Daug visko įvyko nuo to laiko, kai matėmės.

Grėjus linktelėjo, tada supažindino ją su Bere.

– Žinau, kas jūs, panele Treivis.

– O aš žinau, kas jūs, – atsakė Berė. – Bent jau dabar. Jūs man paskambinote į televizijos stotį WVUE ir pranešėte, kad kažkas vyksta Hai Pointe.

Vos tik Amanda lauke ištarė pirmuosius žodžius, Berė atpažino savo neprisistačiusios informatorės balsą.

– Atsiprašau, kad buvau tokia paslaptinga. Turėjau ką nors daryti, kam nors pasakyti, tik nežinojau, kaip elgtis. Prisiminiau jus todėl, kad iš Vanesos ėmėte interviu.

– Įtarėte, kad jūsų name prie ežero vyksta negeri dalykai?

– Jaučiau, kad kažkas ne taip, tik nežinojau kas. Džordžas... – Ji prikando lūpą. Amanda ne iš tų moterų, kurios verkia svetimų žmonių akivaizdoje. Ji susitvardė. – Džordžas man jau nesipasakoja. Tačiau esu įsitikinusi, kad jei tos slaugytojos nebūtų ištikęs mirtinas širdies smūgis, Vanesa jau būtų mirusi.

– Veikiausiai esate teisi, – patvirtino Grėjus.

Su vos tramdoma neviltimi ji pažvelgė į Berę.

– Kai išėjote iš televizijos stoties, nežinojau, kaip su jumis susisiekti.

– Kodėl bandėte su manim susisiekti?

– Kad pasakyčiau tai, ką ir taip žinote. Deivido Merito žmonės nepažįsta. Jis – neturintis sąžinės niekšas. Kas nors privalo jį sustabdyti. – Amanda nukreipė tamsias akis į Berę. – Ar galiu jūsų kai ko paklausti? – Berė linktelėjo. – Jūs įsiveržėte į Šinlino ligoninės lavoninę, nes manėte, kad po paklode Vanesos kūnas, tiesa?

– Taip.

– Ir manėte, kad dėl jos mirties kaltas mano vyras?

Berė liūdnai pažvelgė į ją.

– Atleiskite, kaip tik taip pamaniau. Grėjus taip pat.

Amanda susidėjo rankas ant kelių.

– Suprantu.

– Vanesos maniakinė depresija ir vaistai, kuriuos reikia skirti jos nuotaikų kaitai valdyti, gydytojams teikia daug įvairių galimybių. Ar jūs taip nemanote?

– Taip, – kimiu balsu pritarė Amanda, – galiu įsivaizduoti.

– Turime kelias svarias priežastis manyti, kad Amandai tebegresia rimtas pavojus, – įsiterpė Grėjus.

– Jį kelia Džordžas?

– Deividas.

– Bet pasitelkęs Džordžą.

Grėjui nebuvo būtina atsakyti. Viską pasakė jo išraiška.

Berė suprato, kad jie nepapasakojo Amandai nieko, ko ji pati jau nebūtų suvokusi. Tačiau įsitikinus, kad pasitvirtino patys blogiausi nuogąstavimai, nėra lengva. Vis dėlto Amanda išliko ori, ir Berė ja žavėjosi.

– Suprantu, kaip nepaprastai sunku jums tai girdėti, ponia Alan, – tarė Berė. – Jūsų vyro nepažįstu, tačiau iš to, ką apie jį žinau, nemanau, kad daktaras Alanas tyčia taip elgiasi.

– Aš jį pažįstu, – įsiterpė Grėjus, – ir manau, kad jis – Deivido auka, visai kaip Vanesa.

– Čia atvykome ne daktaro Alano kaltinti, – paaiškino Berė. – Tik norime kai ką sužinoti.

– Neprivalote man teisintis, – atsakė Amanda ir karčiai nusijuokė. – Nuo pat tos akimirkos, kai Deividas tapo prezidentu ir Džordžą paskyrė Baltųjų rūmų gydytoju, mano vyro gyvenimas tapo pragaru.

– Šiuo požiūriu Deividas yra talentingas, – sutiko Grėjus. Juodu su Amanda supratingai susižvalgė, tą akimirką atsiribodami nuo Berės. Galiausiai Amanda įsmeigė akis į neseniai darytą šeimyninę nuotrauką ant stalo.

– Džordžas įsipainiojo į kai ką siaubinga. Kad ir kas tai būtų, jis nepajėgus išsikapstyti. Tai ardo mūsų asmeninį gyvenimą. Daro neigiamą poveikį vaikams. Džordžas grumiasi pats su savim. Kankinasi. Džordžas žlunga mano akyse, negaliu jo pasiekti, net maldaudama ar grasindama palikti. Kad ir kas tas *kažkas* būtų, jis už mane galingesnis. – Amanda pažvelgė į Berę. – Gal jūs ką nors nutuokiate?

– Deividas Meritas nužudė Vanesos kūdikį. Tai nebuvo KSMS.

Amanda prispaudė plonus išbalusius pirštus prie lūpų, kad jos nevirpėtų.

– Jūsų vyras įsivėlė į kai ką, kas prieštarauja jo, kaip gydytojo, prigimčiai ir asmeniniam moralės kodeksui, – tyliai tarė Berė. – Štai kodėl jis kankinasi.

Berė neprisivertė pasakyti, kad daktaras Alanas nuslėpė prezidento įvykdytą žmogžudystę ir dabar jam prisakyta pašalinti vienintelę šio nusikaltimo liudytoją.

Amanda buvo išmintinga. Jai šito nereikėjo sakyti. Galiausiai ji nuleido ranką. Amandos lūpos tebebuvo išblyškusios, bet nebevirpėjo.

– Nekenčiu to žmogaus už tai, ką jis padarė mano vyrui. Net jei Džordžas įsivėlęs į nusikaltimą, padarysiu viską, ką galiu, kad padėčiau jums demaskuoti Deividą Meritą. Geriau gyvas Džordžas kalėjime nei miręs laisvėje. Jei šis košmaras greitai nesibaigs, Džordžą jis vienaip ar kitaip pribaigs.

– Mudu su Bere tikėjomės, kad sutiksite padėti, – pasakė Grėjus.

Amanda atsisuko į jį.

– Paprastai tariant, jūs manote, kad Deividas pasamdė Džordžą Vanesai pašalinti?

– Taip.

– O kaip jos tėvas? Klitas Armbrusteris nužudys bet ką, net žentą, jei nuo Vanesos galvos nukris bent plaukelis. Ar kreipėtės į jį pagalbos?

– Bandeme, – atsakė Berė, – bet po nesėkmės Šinline jis su mumis net nesikalba.

– Gali būti ir kita priežastis, dėl kurios jūsų vengia, – svarstė Amanda. – Senatorius nėra nekalta avelė. Jis žaidžia rizikingus politinius žaidimus. Deividas galėjo jį įvilioti į savo pinkles.

– Taip manau ir aš, – sutiko Grėjus. – Jei Klitas mes kaltinimus Baltiesiems rūmams, gali būti, kad jie atšoks rikošetu, ir galiausiai Klitas susinaikins. Deivido *modus operandi* paprastas, jis renka kompromituojančius įrodymus prieš jį supančius žmones. Nešvarios paslaptys skatina aklą ištikimybę. Niekam nedaroma išimtis. Net uošviui, kuris pasirūpino, kad Deividas būtų išrinktas prezidentu.

– Aš nesu ištikima Deividui Meritui, – pareiškė Amanda. – Ko norite iš manęs?

– Pasakykite, kur Džordžas laiko Vanesą.

– Nežinau. Jis man nesakė. Tačiau spėju, kad *Tabor House*.

Berė pažvelgė į Grėjų. Jis atrodė toks pat suglumęs.

– Privati detoksikavimo ligoninė, – paaiškino Amanda.

– Nieko neteko apie ją girdėti.

– Ir negalėjote girdėti, – paaiškino Amanda. – *Tabor House* laikomi didžiulėje paslaptyje. Toje ligoninėje gydomi tik svarbūs vyriausybės pareigūnai ir jų šeimos nariai. Aukštieji Vašingtono pareigūnai vaistais piktnaudžiauja kur kas dažniau, nei pagalvotum. Ši įstaiga įsteigta maždaug prieš dvidešimt metų, kad vyriausybė galėtų išsaugoti vardą, jei prireikia iš kokio nors valdžios vyro išvalyti nuodus.

– Kur ji?

– Virdžinijoje. Maždaug pusantros valandos kelio automobiliu.

– Dabar aišku, kodėl Džordžas kasdien sraigtasparniu pakyla iš Baltųjų rūmų pievelės, – linktelėjo galvą Grėjus. – Ar galite pasakyti, kaip ten nuvažiuoti?

Amanda nustėrusi suraukė kaktą.

– Niekada joje nebuvau. Lankytojų į ligoninę neįleidžia. Tačiau žinau, koks artimiausias miestas.

Berė su Grėjumi nusekė paskui Amandą į virtuvę, ten gydytojo žmona, atsisėdusi prie įmontuoto į virtuvinius baldus stalo, parašė jiems viską, ką žinojo. Jiems patiems teks

susirasti *Tabor House*. Grėjus perskaitė, ką parašė Amanda, ir įsidėjo lapelį į kišenę.

– Jau vis šis tas, – tarė jis. – Ačiū, Amanda.

– Grėjau, – kreipėsi Amanda, paliesdama jam ranką, – tikiuosi, elgsitės atsargiai. Turiu omenyje Džordžą. Tai darau, kad išgelbėčiau jam gyvybę. *Mums* gyvybę. Kartu jaučiu, kad, padėdama jums, jį išduodu.

– Suprantu, kokie dviprasmiški jausmai jus kamuoja. Panašius patiriu ir aš. Prisiminkite, kad kadaise tarnavau Deividui, buvau jo patarėjas ir draugas. – Grėjus nutilo. – Nepadarysiu nieko, kas Džordžui sukeltų fizinę žalą. Prižadu, – paguodė jis.

Amanda suspaudė jam ranką ir paskui paleido.

– Tai siaubingai pavojinga. Nustebau, kad surizikavote čia atvykti.

Berė jai papasakojo, kaip juos seka po Šinlino įvykių.

– Kai išvykome iš mano draugo namų, mus sekė, bet Grėjus paspruko nuo persekiotojų automobilio. Vis dėlto turiu jus perspėti, kad žmogus, su kuriuo kalbėjomės, vakar vakare buvo nužudytas.

– O Dieve.

– Patarčiau jums su vaikais kuriam laikui iš čia išvykti. Kol viskas susitvarkys, – pasiūlė Grėjus.

Amanda trumpai pasvarstė Grėjaus pasiūlymą.

– Jei paimčiau vaikus iš mokyklos ir pabėgčiau, sukeltų dar didesnį įtarimą. Be to, negaliu palikti Džordžo.

Berė ėmė dar labiau žavėtis šia moterimi.

– Ėmėmės visų atsargumo priemonių, kad jus apsaugotume, bet niekuo nepasitikėkite, – perspėjo Amandą ir Grėjus, – net tais žmonėmis, kuriais paprastai pasitikėtumėte. Pavyzdžiui, Spensu Martinu.

Amanda atlošė galvą.

– Tačiau... jūs juk pasirūpinote šia gyvate. Ar ne? Maniau...

– Ką norite pasakyti?

Amanda parodė į mažą televizorių, įmontuotą į virtuvinę spintelę.

– Pranešė. Per žinias.

– Apie ką buvo kalbama? – paklausė Berė.

– Apie Grėjų. Per žinias buvo kalbama apie Grėjų Bonduranta.

Trisdešimt šeštas skyrius

Grėjaus Bonduranto, įkaitų išlaisvinimo misijos didvyrio, ieškojo FTB, norėjo apklausti dėl prezidento patarėjo Spenserio Martino dingimo.

Deividas Meritas išgirdo šią naujieną kaip visi kiti šalies gyventojai.

Juodu su Spensu susitiko slaptai privačiuose prezidento apartamentuose. Tik saujelė Baltųjų rūmų darbuotojų žinojo, kad Spensas dabar gyvena čia. Jis įsikėlė į trečio aukšto miegamąjį. Jame Deividas ir Spensas galėjo kalbėtis nevaržomi. Kambario sienos nepraleido garso ir jame nebuvo įmanoma įtaisyti klausymosi aparato.

– Tas vyrukas buvo tikras prietranka, – pasakojo Spensas apie Houvį Fripą. – Nudžiugo mane pamatęs. Pakvietė vidun. Net nepasidomėjo, kaip sužinojau, kur gyvena.

– Ar esi tikras, kad jis nespėjo susisiekti su Treivis ir Grėjumi per tą laiką, kol išėjai iš baro ir pasirodei prie jo durų?

– Sekiau jį visą laiką, – atsakė Spensas ir gurkštelėjo pepsikolos. – Tačiau net jei ir būtų su jais susisiekęs, nebūtų nutikę nieko baisaus. Jis nieko nežinojo. Tik gyrėsi, norėdamas padaryti man įspūdį. Jis negalėjo...

– Kas čia, po velnių?!

Atsisukęs pažiūrėti, kas patraukė Deivido dėmesį, Spensas taip pat sunerimo, nes televizoriaus ekrane išvydo savo

veidą. Sena nuotrauka, matyt, vienintelė, buvusi Spenso byloje. Vis dėlto jį galima atpažinti. Spensas paėmė nuotolinio valdymo pultelį ir įjungė garsą.

– ...pranešama, kad dingo.

Visiškai suglumę Deividas ir Spensas susižvalgė. Juodu dar labiau nustebo, išgirdę tolesnius televizijos kanalo „Kapitolijaus kalvos“ korespondento žodžius:

– Manoma, kad Grėjus Bondurantas, po drąsios įkaitų išlaisvinimo misijos pelnęs nacionalinę šlovę, buvo paskutinis asmuo, matęs Spenserį Martiną, jis priėmė prezidento patarėją savo ūkyje Vajominge. Vyksta plataus masto pono Martino paieška.

– Jėzau! – pašokdamas sušuko Spensas. – Kas už tai atsakingas?

– Nežinau, bet netrukus išsiaiškinsiu, – atsakė prezidentas, paėmė telefono ragelį ir paliepė sujungti su generaliniu prokuroru.

– Įjunkite garsiakalbį, – paprašė Spensas.

Generalinis prokuroras Viljamas Jansis buvo išvykęs, tad prezidento rūstybės teko paragauti vienam jo pavaldinių.

– Kas, po galais, vyksta? Kur ponas Jansis? Noriu pakalbėti su juo nedelsdamas.

– Jis kartu su ponia Jansi išvyko vakarieniauti, prezidente.

– Suraskite jį. Nedelsdami. O kol kas noriu žinoti, kas įgaliojo prokuratūrą tirti Spenserio Martino dingimo aplinkybes?

– Pats ponas Jansis, sere. Kiek suprantu, jam buvo neoficialiai pranešta.

– Neoficialiai pranešta? Jam kažkas neoficialiai pranešė? Ir vien tuo remdamasis jis įgaliojo pradėti visapusį tyrimą?

– Pranešė labai patikimas šaltinis, pone prezidente.

– Kas?

– Senatorius Armbrusteris.

Deividas pažvelgė į Spensą, šis prapliupo riebiai, bet tyliai keiktis. Atsisėdęs į krėslą ir masažuodamasis smilkinius, susiėmęs Deividas prabilo tvirtu balsu:

– Supratau. Matyt, senatorius Armbrusteris prieš tai pamiršo pasitarti su manim.

– Senatorius pasakė, kad ponas Martinas dingęs jau beveik dvi savaitės. – Po nejaukios pauzės darbuotojas pridūrė: – Pone prezidente, ponas Jansis suprato, kad senatorius Armbrusteris kalba jūsų įgaliotas.

– Žinoma, senatorius buvo įgaliotas, – ramiai atsakė Deividas. – Mane taip pat vis labiau jaudina, kad nėra pono Martino. Tačiau nesuprantu, kodėl ponas Jansis ieško pono Bonduranto.

– Sere, Bondurantas neseniai papasakojo senatoriui Armbrusteriui, kad ponas Martinas lankėsi pas jį Vajominge. Kiek žinoma, tai paskutinis pranešimas apie pono Martino buvimo vietą.

– Ar ponas Bondurantas sulaikytas?

– Kol kas ne, sere.

– Nuolat mane informuokite.

– Žinoma, pone prezidente.

– Ir suraskite poną Jansį. Noriu su juo kuo greičiau pasikalbėti.

– Klausau, sere. Nedelsdamas perduosiu jūsų pageidavimą.

Deividas padėjo ragelį.

– Na, gal nori staiga atsirasti ir nutraukti visas šias nesąmones?

Spensas kurį laiką vaikštinėjo pirmyn atgal.

– Ne. Man bus lengviau veikti nematomam. Tačiau įsakysiu savo vyrams surasti Grėjų. Bus velnioniškai blogai, jei jį apklaus FTB ar Jansis.

– Jansis, – su aiškia antipatija pakartojo Deividas.

Atrodė, kad Viljamas Jansis Merito administracijoje idealiai tinka generalinio prokuroro pareigoms. Dešimčia metų jaunesnis už Deividą, jis buvo toks pat jaunas ir agresyvus kaip Robertas Kenedis, kai vyresnysis brolis paskyrė jį į šias pareigas. Visai kaip Kenedis, Jansis pasižymėjo baudžiamojoje teisėje, tiek valstijos, tiek ir federalinės jurisdikcijos. Jis buvo charizmatiškas, patrauklus ir iškalbus. Tad Deividas pakvietė jį dirbti ir to jau gailėjosi. Jansis buvo per daug įžvalgus, energingas ir sąžiningas. Jansis ir Bondurantas būtų per daug pavojinga bendraminčių pora.

– Kas sutrukdys Grėjui, kai jis pamatys šį reportažą per žinias, įžengti į Jansio kabinetą ir pasakyti, kad esi palaidotas jo rūsyje?

– Jis to nepadarys.

– Kodėl?

– Pirmiausia, kad tada jis negalėtų veikti. Bent jau laikinai. Grėjus turėtų paaiškinti, kodėl į mane šovė ir uždarė savo rūsyje. Kad viską išsamiai paaiškintų, prireiktų laiko, o Grėjus nenori gaišti. Antra, Houvio Fripo lavonas buvo mano vizitinė kortelė. Grėjus žino, kad ištrūkau iš rūsio.

Deividas suraukė kaktą.

– Laikas tapo lemiamai svarbus, tiesa?

– Kaip niekad.

– Po velnių, mums viso to nereikia, – piktai pareiškė prezidentas. – Ką, po perkūnais, galvoja Klitas?

Spensas parodė į telefoną.

– Siūlau paklausti jo.

– Tikrai nesuprantu, kodėl tave tai slegia, – atsakė Klitas, nukratydamas cigaro pelenus į porcelianinę peleninę su prezidento herbu.

Senatorius, prezidento kviečiamas, atvažiavo nedelsdamas. Gerai suprasdamas, kad Deividas Meritas jo laukia įsiu-

tęs, į susitikimą atvyko puikios nuotaikos. Kai atsirasdavo proga pergudrauti, senatoriaus nuotaika visada pagerėdavo.

Deividas dėl Spenso ir Bonduranto triedžia į kelnes, Klitas žinojo, kad taip bus. Deividas tikrai nenori, jog Bondurantas oficialiai paliudytų, kad Spensas buvo pasiųstas jo nužudyti. Žinoma, Deividas neigs šiuos kaltinimus, apšauks Bondurantą išdaviku ir žudiku.

Tačiau žala jau bus padaryta ir bus nepataisoma. Abejonių sėklos jau bus pasėtos visuomenėje. Einančiam pareigas prezidentui tokie dalykai artėjant rinkimų metams labai nepalankūs. Opozicija švęs, atsiradus galimybei nurodyti patikliai visuomenei, kokie abejotini asmenys supa jos prezidentą.

Išduodamas Grėjų Bondurantą, Klitas įsigijo priešą, tačiau šį vyrą galima paaukoti. Juo labiau Berę Treivis. Po tos scenos ligoninės lavoninėje mergina visiškai prarado senatoriaus pasitikėjimą.

Nors Bondurantas su Treivis ketino patraukti Deividą Meritą teisinėn atsakomybėn, Klitas be mažiausios sąžinės graužaties jiems trukdė. Jis negalėjo leisti, kad tie du nenuspėjami veikėjai pridarytų bėdos, kitaip kiltų pavojus jo planams sunaikinti Deividą.

Be to, painiodamiesi po kojomis, jie gali netyčia sužinoti Bekės Sturgis istoriją. Tai, žinoma, sužlugdytų prezidentą, bet sunaikintų ir Klitą Armbrusterį. O jo prioritetų sąraše po valdžios antroje vietoje buvo savisauga.

Todėl, stengdamasis pridaryti rūpesčių Bondurantui ir reporterei, Armbrusteris pranešė generaliniam prokurorui Jansiui, kad buvęs žvalgas yra paskutinis žmogus, matęs Spenserį Martiną gyvą. Sujaukęs Bonduranto ir Treivis planus, Klitas galėjo eiti tiesiai prie tikslo. Jis privalėjo išpešti Vanesą sveiką iš Deivido nagų ir tik tada jį sunaikinti.

Deividas šėlo:

– Nepasitaręs pirmiau su manim...

– Ištisas dienas bandžiau su tavim pasitarti, – pertraukė jį Klitas, – bet tu neatsakei į mano telefono skambučius. Vakar buvai Džordžijoje. Šiandien po pietų susitikai...

– Aš žinau, kokia mano darbotvarkė, Klitai. Prieš skambindamas Jansiui, galėjai palaukti, kol būsiu laisvas.

– Priešingai, Deividai. Man atrodė, kad ilgiau laukti negalima. Žmonės pradėjo klausinėti apie Spensą.

– Kokie žmonės?

– Tavo paties personalas. Žmonės, kurie pastebėjo, kad Spenso nėra. Tu buvai užsiėmęs kitais reikalais, todėl jie kreipėsi į mane.

– Kodėl į tave?

– Juk mudu esame artimi. – Klitas tyčia patylėjo, kad Deividas šį pareiškimą priimtų kaip iššūkį. – Visi mano, kad su manim dalijiesi mintimis ir rūpesčiais. Jei tu su kuo nors aptarei nepaaiškinamą Spenso dingimą, tas žmogus turėjau būti aš. – Klitas patenkintas papsėjo cigarą.

– Ar Grėjus tau pasakė, kad pas jį buvo apsilankęs Spensas?

– Taip. Tą naktį, kai susitikau su juo ir ta mergše Treivis Šinline.

– Tą naktį tiek daug nutiko. Kodėl buvo paminėtas Spensas?

Klitas suraukė kaktą, tarsi bandydamas prisiminti.

– Tiksliai neprisimenu. Kiek pamenu, tai buvo atsitiktinė pastaba. Tikriausiai būčiau jos neprisiminęs, jei Spensas būtų atsiradęs. Tačiau jis neatsirado ir neatrodo, kad pasirodytų. Truputį pašniukštinėjau. Jam atsiųstos korespondencijos krūva išaugo. Namo, kuriame yra Spenso butas, gyventojai nematė jo kelias savaites. Jis neatsako į telefono skambučius. Tarsi būtų nuvykęs į Vajomingą ir ten jį būtų prarijęs tetonų genties indėnas. Matyt, Bondurantas jį matė paskutinis.

Deividas nusijuokė.

– Tavo kalboje skamba pavojingos užuominos. Ar nori pasakyti, kad Grėjus nužudė Spensą?

– Gal kaip nors kitaip paaiškintum?

– Tai juokinga.

– Tikrai?

– Taip, – irzliai atsakė Deividas.

– Atrodo, Jansis taip nemano.

– *Jansis*. Abejojau dėl jo paskyrimo. Gailiuosi, kad į tai neatsižvelgiau.

Klitas sukikeno.

– Nes jis labai panašus į Bondurantą. Vis tau dėl ko nors priekaištauja. Jis nekeliaklupsčiauja kaip kiti. Kad ir kaip ten būtų, Jansis pasikalbėjo su kažkuo iš FTB kriminalistų padalinio, ir tas žmogus sutiko, kad paplepėti su Bondurantu verta.

Klitas įsikišo cigarą į burną, suspaudė lūpų kamputyje, nuėjo prie gėrimų spintos ir prisipylė neskiesto škotiško viskio. Jis iškėlė krištolo stiklą prieš lempą ir žiūrėjo, kaip šviesa žaidžia ant jo briaunų.

– Įdomu, ką Bondurantas per apklausą papasakos apie Spenso lankymąsi Vajominge.

Senatorius atsisuko ir įbedė skvarbų žvilgsnį į žentą. Abu vyrai ilgai žiūrėjo vienas kitam į akis. Deividas nusišypsojo pirmas, nenorom parodydamas pagarbą savo patarėjui.

– Vadinasi, tu žinai. Grėjus tau papasakojo.

– Kad nusiuntei Spensą jo nužudyti? Taip, jis man pasakė. Įdomu, ką dar Grėjus žino arba mano žinąs, kad panorai jį nutildyti.

Deividas atsisėdo ant sofos ir užsikėlė koją ant kojos. Tariamas Deivido nerūpestingumas neapgavo Klito. Žentas neatsipalaiduoja, nors norėtų.

– Ko tu sieki, Klitai? Per daug gerai tave pažįstu. Tą sušiktą FTB tyrimą tu užsakei ne įgeidžio pagautas. Esu tikras – ir ne dėl to, kad nerimauji dėl Spenso. Tada kodėl? Ko tu sieki?

– Noriu susigrąžinti dukterį.

– Norėjai pasakyti: mano žmoną?

– Tu žlugdai Vanesai gyvenimą. Neleisiu toliau taip elgtis.

– Jei kalbame apie Vanesą, mano, kaip vyro, norai yra aukštesni už tavuosius, Klitai. Užtikrinu tave, Vanesa patikimose rankose.

– Kur? Ir vėl Alano name prie ežero?

– Jos būklė per daug rimta, kad būtų galima gydyti ten. Vieną rytą ji pakvaišo. Džordžui nebuvo iš ko rinktis. Jis perkėlė Vanesą į slaugos įstaigą.

– Į kokią?

– Į *Tabor House*.

– Detoksikacijos ligoninę?

– Džordžas žino, kad joje užtikrintas slaptumas.

Deividas atsistojo, priėjo prie rašomojo stalo ir iš vidurinio stalčiaus ištraukė popieriaus lapelį.

– Štai telefono numeris. Paskambink, jei manim netiki.

Klitas pagriebė popieriaus lapelį ir paprašė Baltųjų rūmų operatorę sujungti su nurodytu numeriu. Laukdamas jis nutrenkė stiklą su viskiu ant stalo. Galiausiai saldus balsas atsiliepė:

– *Tabor House*.

– Čia senatorius Armbrusteris. Noriu pakalbėti su atsakingu darbuotoju.

– Prašom truputį palaukti.

Senatoriui laukiant, kol sujungs su reikiamu žmogumi, ragelyje skambėjo maloni muzika. Armbrusteris spėliojo, ar jį iš tiesų sujungė su ligonine išrinktiesiems, ar čia tik Deivido triukas.

– Klitai, laukiau jūsų skambučio. Prezidentas man sakė, kad skambinsite.

Armbrusteris pažino balsą. Daktaras Deksteris Leopoldas, buvęs vyriausiasis šalies chirurgas, dabar – *Tabor House* administratorius.

– Sveikas, Deksai. Kaip mano duktė?

– Būsiu su jumis visiškai atviras, Klitai. Kai daktaras Alanas ją čia atgabeno, Vanesos būklė buvo prasta. Vaistai neveikė, nes ji labai daug gėrė. Tačiau grąžinome jai pusiausvyrą, ir jos būklė labai pagerėjo.

– Suteik jai geriausią, koks tik įmanoma, gydymą, Deksai.

– Nereikia nė sakyti.

– Noriu, kad ją stebėtų ir kiti gydytojai, ne tik Alanas.

Kitame laido gale stojo nejauki tyla.

– Būtų keblu, Klitai.

– Man tai visiškai nerūpi.

– Daktaras Alanas yra jos oficialus gydytojas. Kol ponia Merit – arba prezidentas Meritas, jei Vanesa nepajėgs pati spręsti, – jo nepakeis, tik daktaras Alanas bus atsakingas už ligonę.

Deksas Leopoldas turėjo sąžiningo žmogaus reputaciją, tačiau Deividas galbūt jį kaip nors paveikė. Ar daktaras Leopoldas nusuka akis į šalį, jei Džordžas Alanas iš lėto žudo Vanesą?

– Kur tiksliai ji yra *Tabor House*? Norėčiau rytoj ją aplankyti.

– Deja, negaliu jums šito leisti, Klitai, – mandagiai atsakė gydytojas. – Žinote, kokia čia tvarka. Į patalpas neįleidžiame ničnieko, tik pacientus ir personalą. Tai vienintelis būdas garantuoti pacientams slaptumą ir išlaikyti ligoninės principingumą. Susitikus su šeimos nariu, būklė gali pablogėti, ypač jei pacientas gydomas vaistais ir pasiekta psichologinio išgijimo stadija.

– Bet, Deksai...

– Atleiskite, Klitai. Nedarome jokių išimčių. Net prezidentui neleidžiama lankyti ponios Merit, nors jis prašo kiekvieną kartą, kai paskambina. Jei atsakau jam, turiu pasakyti „ne“ ir jums. Užtikrinu, kad Vanesai šitaip bus geriausia.

Klitas žvilgsniu gręžė Deividą, o šis jį stebėjo, nutaisęs abejingą veidą.

– Gerai, – nusileido Klitas. – Noriu, kad Vanesa pasveiktų. Kai mirė kūdikis, ji daug prisikentėjo.

– Prezidentas man apie tai papasakojo. Jis apgailestauja, kad kūdikiui mirus iškart netaikė Vanesai psichoterapijos. Jei tuo metu Vanesa būtų buvusi konsultuojama, galbūt krizės būtų išvengta. Tačiau nesijaudinkite. Grąžinsime ją jums visiškai pagijusią.

– Taip ir padarysite, jei suprantate, kas jums naudinga, – burbtelėjo Klitas ir padėjo ragelį.

– Patenkintas? – paklausė Deividas.

– Toli gražu, – atsakė Klitas, žingsniuodamas prie Ovaliojo kabineto durų. – Būk labai atsargus, Deividai. Man nerūpi, kiek žmonių privertei dirbti tau nešvarius darbelius ir dėl tavęs meluoti, aš bet kokia kaina susigrąžinsiu dukterį. Prieš kelias savaites tau priminiau, kad, įtaisęs tave į šį postą, pats galiu iš jo ir ištrenkti. – Jis spragtelėjo pirštais prezidento panosėj. – Štai taip.

Trisdešimt septintas skyrius

Gerokai prieš švintant Klitas nulipo laiptais įsipilti kavos. Kas vakarą, prieš eidamas gulti, jis nustatydavo kavavirės laikrodį.

Pirmas garuojančios kavos puodelis sukeldavo malonius vaikystės prisiminimus, kai Klitas dar nemokėjo nei žodžio „politika" parašyti, nei žinojo, ką jis reiškia, kai dar nebuvo savo kailiu patyręs, kad kai kurie žmonės ambicijas bei godumą kelia aukščiau už garbę, kai pats dar vienu iš tokių žmonių nebuvo tapęs.

Klito tėvas buvo aukštas, stiprus, tylus vyras; jis nebūtų nė pagalvojęs, kad galima įvykdyti nusikaltimą, siekiant nuslėpti kitą. Tėvas tebuvo baigęs tris klases, tačiau galėjo išvardyti visus žvaigždynus ir per rekordiškai trumpą laiką suskaičiuoti visus domino kauliukų, kuriais buvo žaista, taškus. Jis retai pasiduodavo pykčiui, bet kaipmat puldavo į kovą, kad apgintų silpnesnį.

Klito tėvas kariavo Vokietijoje vadovaujamas generolo Patono. Ten tėvas žuvo ir buvo palaidotas. Prieš karą jis gyveno ūkyje pietų Teksase ir buvo kaubojus. Pavasariais suvarant gyvulius į bandą tėvas kartais leisdavo Klitui joti kartu su juo ir kitais kaubojais.

Pavojingiausi ūkyje buvo ne kiti žmonės, nuo kurių reikėjo saugoti nugarą, o barškuolės, išgąsdinti arkliai ir kaprizin-

gos ilgaragių veislės karvės. Balne leidžiamos dienos būdavo ilgos, sunkios ir dulkėtos. Naktimis dangų nusėdavo žvaigždės. Rytais auštant, prieš prasidedant darbo dienai, kaubojai susirinkdavo prie laužo ir gerdavo plikinančią, stiprią kavą.

Po karo motina, tapusi našle, persikėlė su vaikais pas gimines į Misisipės valstiją. Klitas kitas jaunystės dienas praleido toli nuo galvijų ūkio, o bemaž visą suaugusiojo gyvenimą – Vašingtone, tačiau ir po šešiasdešimties metų jis prisimindavo sumišusius kepamos kiaulienos, mėšlo, odos ir tėvo rankomis susuktų cigarečių, kurias papsėdavo pusryčiaudamas po atviru dangumi, kvapus. Jokia kita kava pasaulyje nebuvo tokia bjauri, kaip toji, geriama prie laužo. Ir niekas nuo tų laikų jau nebuvo taip skanu.

Klitui labai patikdavo tie rytai. Jis labai mylėjo ir tėvą. Klitas prisiminė, kaip džiaugdavosi jodamas šalia ir kaip kiti vyrai, kad ir kokie tvirti būtų, rodydavo tėvui pelnytą pagarbą. O kaip Klitas didžiavosi tėvu!

Šį rytą, kaip ir kitais, Klitas stengėsi negalvoti, ar tėvas dabar juo didžiuotųsi.

Jis įjungė šviesą virtuvėje.

Prie stalo sėdėjo Grėjus Bondurantas. Jis buvo įsipylęs puodelį kavos.

– Labas rytas, Klitai.

Grėjaus balsas buvo ramus. Vargu ar jo sudribusi laikysena bylojo apie priešiškumą. Tačiau Klitas žino, kad Grėjui Bondurantui išdavystė – didžiausias nusikaltimas. Ir Bondurantas buvo pavojingas.

Klitas svarstė, ar tėvo, laužo ir gyvulių suvarymo prisiminimai nepranašavo apie artėjančią mirtį nuo rankos vyro, kuriam jis skaudžiai nusikalto. Klitas susigėdo dėl jį persmelkusios baimės.

Žinoma, pildamasis kavos ir prisėsdamas prie nekviesto svečio, Klitas neišsidavė. Neverta klausinėti Bonduranto, kaip jis įsigavo į namą. Įjungta moderni apsaugos sistema,

bet ji negalėjo sustabdyti žvalgo, kuriam pavyko prasiskverbti pro Artimųjų Rytų kalėjimo sienas.

Žvelgdamas į šaltas, nepermaldaujamas Bonduranto akis, Klitas gurkštelėjo kavos, ir ši jam suteikė stiprybės.

– Manau, tau nepakaks, jei atsiprašysiu.

– Ne, Klitai. Atšauk persekiojančius šunis.

– Negaliu. Per daug toli nueita. Jau ne mano galioje.

– Mali šūdą. Tu užvirei tą košę. Tu gali ir sustabdyti. O gal tavo gyrimasis valdžia, kurią turi, tėra tušti tauškalai?

Bondurantas buvo vertas priešininkas. Jo tauškalais neišmuši iš vėžių. Klitas nusprendė čiupti jautį už ragų.

– Ko nori?

– Noriu rasti Vanesą ir grąžinti ją tau. Tačiau negaliu darbuotis, kol FTB sėdi man ant sprando.

– Vanesai pavojus jau negresia.

– Ir tu tuo tiki?

– Ji *Tabor House*.

– Žinau, kur ji.

Klitui buvo įdomu, iš kur Grėjus gavo šią informaciją, tačiau klausti beprasmiška.

– Vakar vakare kalbėjausi su Deksu Leopoldu. Dabar jis ten viršininkas. Leidau jam suprasti, kad bus geriau, jei Vanesa man bus grąžinta saugi ir sveika.

Bondurantas niekinamai sušnarpštė ir palinko per stalą.

– Ar tiki tuo, ką mudu su Bere papasakojome apie Vanesos nėštumą ir kūdikio mirtį nuo tariamojo KSMS?

Kaip tikras politikas Klitas nieko neatsakė.

– Jei manai, kad istorijoje, kurią papasakojome, yra bent kruopelė tiesos, negi tiki, kad Deividas viską pamirš? Klitai, tu jį pažįsti geriau nei kas kitas, tad ką manai? Jei jis tikrai uždusino Vanesos kūdikį, negi manai, kad Deividas paliks nors mažiausią galimybę Vanesai likti gyvai ir apie tai papasakoti?

Klitas mintyse svarstė šį klausimą, nors atsakymas buvo siaubingai paprastas.

– Ko nori? – šiurkščiai pakartojo jis.

– Laisvės judėti ir nebijoti, kad būsiu sulaikytas. Man nesvarbu, kaip tai padarysi, padėk atsikratyti FTB.

– Kaip man siūlai...

– Nemalk šūdo. Sugalvosi ką nors įtikinama. Pasakyk jiems, kad tave klaidingai suprato, neteisingai citavo, kad suklaidino. Sugalvok ką nors, tačiau tai turi būti įtikinama. Numesk juos man nuo sprando. Už tai susigrąžinsi Vanesą.

– Aš ją ir taip susigrąžinsiu.

– Tik klausimas, ar gyvą.

– Deividas nedrįs to padaryti. Aš jį perspėjau.

– Tada privalome dar labiau skubėti.

– Aš veiksiu vienas, ačiū.

– Gerai, daryk, kaip patinka. Bet privalai žinoti dar vieną dalyką. Spensas nedingo paslaptingai. Jis gyvas ir sveikas – ir Vašingtone.

– Po velnių! Maniau, jį nužudei.

– Kaip matai, nenužudžiau, ir galbūt gyvensiu dar ilgai, kad dėl to imčiau gailėtis. Spensas grįžo. Mačiau jo rankų darbą. Negi manai, kad jis ir Deividas leis FTB vyrukams mane apklausti? Niekada. Jie pirmiausia pasistengs nužudyti mane.

– Vadinasi, deriesi ne dėl Vanesos, o dėl savo kailio.

Grėjaus akyse plykstelėjo pyktis, bet jis susitvardė.

– Spensas nebus nematomas amžinai. Jis materializuosis. Kai tai atsitiks, šis įvykis bus plačiai išreklamuotas, iš tavęs bus tyčiojamasi. Atrodysi kaip sukriošęs kvailys, sukėlęs melagingą pavojų. Jansis ir FTB tave demaskuos, kad įsikišai į jų reikalus ir privertei dalyvauti farse. Kas patikės, kai kaltinsi Deividą už Vanesą ištikusias nelaimes, kad ir kokios jos būtų? Niekas. Būsi nurašytas kaip kliedintis nusenęs kvailys. Deividas nugalės visais požiūriais.

– Meluoji.

Bondurantas nesiteikė paneigti šio kaltinimo, tik žvelgė į Klitą šaltomis mėlynomis akimis.

– Vakar vakare pasakiau Deividui, kodėl paskambinau Jansiui ir pasirūpinau, kad būtų pradėtas tyrimas. Jei Spensas tebebūtų gyvas, Deividas man būtų pasakęs.

– Tikrai? O gal jis tau spendžia spąstus? – Bondurantas dar labiau palinko į priekį. – Kadangi esi labai gudrus, Klitai, neabejoju, jog sukūrei puikų planą, kaip sunaikinti Deividą už tai, kad jis nužudė tavo vaikaitį, tačiau tavo planui įgyvendinti reikia laiko, o kaip tik jo ir neturime.

Grėjus kalbėjo logiškai, tačiau Klitas dar nebuvo pasiruošęs nusileisti.

– Kas bus, jei nepadarysiu to, ko prašai?

– Tada linkiu sėkmės. Veiksi vienas.

– Velnioniškai ilgai veikiau vienas. Ir man gana gerai sekėsi.

– Tada kodėl Vanesa ne čia su tavim, o nepasiekiamai užrakinta kažkokioje ligoninėje, prižiūrima Deivido prijaukinto šunyčio Džordžo Alano?

Geras klausimas. Klitas į jį neturėjo atsakymo. Tačiau jam vis tiek buvo sunku trauktis atgal. Klitui nebūdinga trauktis.

– Blefuoji. Tu, visai kaip aš, irgi nori saugiai susigrąžinti Vanesą. Ar aš kišiuosi, ar ne, tu atsimuši nuo FTB ar bet kurių kitų jėgų, kad galėtum šturmuoti pilį ir išvaduoti Vanesą.

– Galbūt kadaise taip ir būčiau pasielgęs, bet ne dabar.

– Radai kitą merginą, ką? Berę Treivis?

Klitas nesitikėjo, kad Grėjus užkibs ant šio kabliuko, jis ir neužkibo.

– Vanesa daugeliu požiūrių žavi moteris, bet ji savanaudė.

– Klausyk, – pagrasino Klitas, grūmodamas pirštu palei Bonduranto veidą, – nei tau, nei niekam kitam neleisiu kritikuoti savo dukters.

Nekreipdamas į jį dėmesio, Bondurantas kalbėjo:

– Ji anksti išmoko apsaugoti savo subinę, nes turėjo velnioniškai gerą mokytoją – tave. Vanesa visada pirmiausia rūpinosi savim, ypač man pasitraukus iš tarnybos Baltuosiuo-

se rūmuose. Vienas turėjau pakelti visą paskalų apie mus naštą, nė karto manęs neužtarė nė žodeliu ir neužstojo prieš Deividą.

– Tad kodėl dabar jai siūlai pagalbą?

– Iš patriotizmo.

Klitas suprunkštė.

– Greičiau panėšėja į susireikšminimą. Esi didvyris. Išgelbėti pirmąją šalies ponią – iššūkis, kuriam nepajėgi atsispirti.

– Čia nieko romantiško, Klitai. Mirė nekaltas kūdikis. Ar jo žudikas neprivalo būti nubaustas? Taip pat noriu nutraukti bet kokias sąsajas su Deivido prezidentavimu. Noriu tai užbaigti visiems laikams ir negalėčiau to padaryti tol, kol jam nebus užkirstas kelias dar kartą tapti prezidentu, kol nebus atskleistos bjauriosios jo silpnybės. Nors Vanesai ir nebejaučiu meilės, ji tikrai nenusipelnė mirti.

– Šventasis Grėjus, – nusišaipė Klitas.

Bondurantas atsistojo, duodamas ženklą, kad baigė ginčytis. Atsistojęs atrodė neįtikėtinai stiprus. Lygindamas save su juo, Klitas pajuto skausmą. Šalia jauno raumeningo vyro jis atrodė senas, suglebęs ir silpnas.

– Tai kaip bus, Klitai? Ar man gelbėti Vanesą?

– Pagalvosiu.

– Tokio atsakymo man nepakanka. Paskambink Biliui Jansiui dabar, kitaip išnyksiu, o Vanesos likimas priklausys tik nuo tavęs. Esi pakankamai nedoras ir suktas, kad nugalėtum Deividą ir liktum gyvas. Bet Vanesa žus.

Klitas nepasiduodavo. Niekada. Tačiau nuo tų laikų, kai žaidė amerikietiškąjį futbolą senajame Misisipės universitete, buvo patyręs, kad kartais išmintinga atsitraukti ir tik tada smūgiuoti kamuolį.

Berei einant nuo šviežiai supilto kapo automobilio link, prie jos iš abiejų pusių priėjo du vyrai.

– Panelė Treivis?

– Taip, aš.

Jie parodė FTB agentų ženklelius.

– Norėtume jums užduoti kelis klausimus.

– Dabar? – apstulbo Berė. – Jei kartais nepastebėjote, vyksta laidotuvės.

– Pastebėjome, – atsakė vienas. – Apgailestaujame dėl pono Fripo. Mums buvo sunku jus surasti ir pamanėme, kad turėtumėte būti čia.

– Esate nedovanotinai nejautrūs, – pasipiktino Berė.

Per Houvio Fripo laidotuvių mišias buvo niekingai mažai žmonių, tai liūdnai bylojo apie jo gyvenimą. Susirinko bemaž vien televizijos stoties WVUE bendradarbiai, ir tų dauguma laidotuvėmis pasinaudojo kaip galimybe valanda pasiilginti pietų pertrauką. Šnekučiuodamiesi grupelėmis jie nuskubėjo prie savo automobilių, nes buvo atlikę moralinę pareigą ir dabar nevaržomi bendravo darbo metu.

Berės ašaros buvo tikros. Ji nuoširdžiai liūdėjo ne tik dėl to, kad Houvis siaubingai mirė, bet ir todėl, kad už nusikaltimą nebus atkeršyta, nes niekam jis nerūpėjo.

Vienas agentų nutraukė graudžius Berės apmąstymus.

– Nors ir netinkamas metas, panele Treivis, vis tiek norime su jumis pasikalbėti.

– Kadangi mane apsupote, matyt, neturiu iš ko rinktis. Tačiau gal neprieštarausite, jei pasitrauksime tolėliau?

– Nė kiek.

Kai jie priėjo prie automobilio, Berė nusišluostė paskutines ašaras ir atsisuko į agentus.

– Policijai viską papasakojau, ką žinau apie pono Fripo žmogžudystę. Jie mano parodymus užsirašė nusikaltimo vietoje.

– Mes čia ne dėl to, – pasakė vienas agentų.

– Ne? – Berė apsimetė apstulbusi ir sutrikusi. – Tada kodėl?

– Dėl Grėjaus Bonduranto.

– Ak, dėl jo, – susuokė Berė nuostabiai švelniu balsu. Sunėrusi rankas ant krūtinės, ji atsistojo nuobodžiaujančios, tačiau suirzusios poza. – Ką jūs, ponai, norite sužinoti apie buvusį nacionalinį didvyrį?

– Pirmiausia, kur jis.

– Nežinau. Ir nenoriu žinoti. Jis – bjaurybė.

Agentai susižvalgė. Vienas jų tarė:

– Kiek žinome, panele Treivis, jūs gana daug laiko leidžiate kartu.

– Teisybė, leidžiame. Tiksliau, *leidome*. Iki vakar, kai jis tapo ieškomiausiu Amerikoje žmogumi. Man iki kaklo savų bėdų, – pareiškė Berė, vartydama akis. – Iš pradžių susprogo mano namas ir žuvo šuo. Vėliau susirėmiau su senatoriumi Armbrusteriu, nors iš tiesų rėkavo jis. Dėl to barnio netekau darbo. Tada įsitraukiau į... na, žinote, – Berė apsimetė susidrovėjusi, – įsitraukiau į tą *reikalą* su šiuo vyruku. Tačiau kuri moteris juo nesusižavėtų? Juk jis – nacionalinis didvyris. Stiprus, santūrus. Labai seksualus. O jo akys tiesiog... – Ji suvirpėjo, apsimestinai žavėdamasi. – Na, kad ir kaip ten būtų, mes gana gerai sutarėme. Ir staiga vakar per žinias parodė jo nuotrauką. Tai mane velnioniškai išgąsdino. Liepiau jam išnykti, ir jis išnyko. – Berė ilgesingai atsiduso. – Turėjau susiprasti: jis per daug geras, kad tai būtų tikra.

– Kada jį matėte paskutinį kartą?

– Jau sakiau: vakar.

– Kuriuo metu?

– Hm, leiskite prisiminti. Po pietų.

– Ar negalėtumėte pasakyti tiksliau?

– Ne. Kol nepamačiau specialios žinių laidos, nekreipiau dėmesio į laiką.

– Ką jūs veikėte?

Berė išraiškingai pažvelgė į jį.

– Suprantu. Slaptas įsimylėjėlių pasimatymas?

Berė sukikeno:

– Kaip žaviai pasakyta.

– Kur tai vyko?

– Motelyje. Nepamenu pavadinimo.

– Kokioje vietovėje?

– Sugluminote mane. Tepamenu, kad motelis buvo prie greitkelio. Nekreipiau dėmesio, kur važiuojame.

– Net nenumanote, kuriame miesto rajone?

Berė nuleido galvą ir prikando lūpą. Atrodė sutrikusi.

– Aš... Dieve, tai *taip* nepatogu. Suprantate, vairavo Grėjus Bondurantas. O aš... O Jėzau! Gal sakykime taip: pakeliui į motelį sėdėjau sėdynėje ne visai išsitiesusi, mano galva buvo žemiau negu prietaisų skydelis.

Agentai susižvalgė. Vieno antakiai pakilo veik iki retėjančių plaukų.

– Net nesu tikra, ar motelis turėjo pavadinimą, – kalbėjo Berė. – Jį pasirinko Bondurantas. Tarp mūsų kalbant, abejotinos reputacijos skylė. Žinote, kokie būna tie moteliai. Kambariai išnuomojami kelioms valandoms. Švarią patalynę reikia užsisakyti papildomai. Be to, Bondurantą nori apklausti federalai... Ak, atleiskite, vyručiai. Nenorėjau jūsų įžeisti. Kartais Bondurantas būdavo šykštus. Per pirmąjį pasimatymą mane nusivežė į blyninę. Ar galite patikėti? Jei jis nebūtų toks puikus lovoje ir jei ne tos jo mėlynos akys, būčiau viską nutraukusi jau blyninėje.

Vienas agentų atsikosėjo.

– Ee, ar su Bondurantu kada nors kalbėjotės apie Spenserį Martiną?

– Žinoma. Visą laiką. Jie buvo bičiuliai. Juodu ir prezidentas – tarsi kumštis.

– Ar jis užsiminė, kad ponas Martinas buvo atvykęs į Vajomingą jo aplankyti?

– Taip. Tiesą sakant, manau, aš ten nuvykau diena ar dviem anksčiau nei ponas Martinas. Norėjau parengti reportažiuką apie Bondurantą, apie tai, ką jis veikia dabar. Mes

iškart kritome vienas kitam į akį, suprantate? Jis atsekė paskui mane į Vašingtoną. Tačiau nespėjusi paruošti apie jį reportažo, buvau išvaryta iš darbo. Pasirodo, jis kur kas pavojingesnis, nei maniau.

– Manėte, kad jis pavojingas?

Berė angeliškai nusišypsojo agentui.

– Mano lytiniam potraukiui.

– Ak.

– Ar jis kada nors priešiškai atsiliepė apie poną Martiną arba prezidentą?

– Ne. Tiesą sakant, jis neseniai lankėsi pas prezidentą, – atsakė Berė mirktelėdama. – Bet jūs, vyručiai, tai jau žinote, tiesa?

– Ir nuo vakardienos popietės nesimatėte su Bondurantu?

– Ne. Gaila. Ar jau galiu eiti? Laidotuvės nėra mano mėgstamiausias reginys. – Berė jau siekė automobilio durelių rankenos. – Be to, tikrai daugiau neturiu ką jums pasakyti. Tai, kad susidėjau su ponu Bondurantu, nors ir trumpai, buvo viena mano pastarojo meto klaidų. Esu tikra, kad žinote apie mano viešesnes apmaudžias klaidas. Šią klaidą norėčiau užmiršti. Ir juo greičiau, juo geriau.

– Jei jis su jumis susisiektų...

– Nesusisieks. Kai liepiau jam keliauti iš kur atėjus, Bonduranto vyriškumas buvo užgautas. Žinote, jis pradėjo aiškinti: „Kaip drįsti mane mesti, aš esu didžiausia Dievo dovana“ ir panašiai.

– Vis dėlto jei su jumis susiektų, prašom mums paskambinti.

– Būtinai, – pažadėjo Berė, paėmė vizitinę, kurią jai padavė agentas, ir įsidėjo į rankinę. – Nenoriu dėl jo turėti nemalonumų. Jei jis su manim susisieks, būtinai jums pranešiu.

Agentai padėkojo Berei už sugaištą laiką ir nužingsniavo savo sedano link. Berė juos stebėjo, nejausdama jokio priešiškumo. Jie geri vyrukai. Dirba savo darbą vykdydami viršininkų įsakymus. Jie veikia pagal taisykles.

Tačiau sekimo komanda, įsikūrusi kvartale, kuriame gyvena Dienraštis, nesilaiko taisyklių. Dar nešturmuoja namo ieškodami Grėjaus, ir tai patvirtino bičiulių įtarimus – šie agentai priklauso asmeninei Merito armijai, veikiančiai pačiame FTB, ir jai vadovauja Spensas Martinas, o jis nenori, kad Grėjus būtų rastas ir apklaustas.

Prezidentas ar jo patarėjas bet kuriuo metu gali įsakyti šiems vyrams įsiveržti ir sunaikinti įkyrius maištininkus, gyvenančius Dienraščio name. Kodėl juodu tokio įsakymo neduoda?

Šis klausimas kankino juos visus. Grėjus buvo linkęs manyti, kad prezidentas su Martinu nesiima veiksmų todėl, kad planuoja kai ką daugiau, siekia, kad jis, Berė ir Dienraštis patys įkliūtų į spąstus.

Berė baiminosi, kad Grėjus yra teisus.

Trisdešimt aštuntas skyrius

Dienraštis pasignalizavo hipiui, judrioje sankryžoje pardavinėjančiam rožes. Greičiau nei per penkias sekundes šis jau gulėjo ant automobilio grindų palei užpakalinę sėdynę, ir Dienraštis nuvažiavo per žalią šviesoforo šviesą.

– Šaunuolis, Dienrašti, – pagyrė Grėjus, nusimesdamas galvos raištį ir peruką. – Iš paskos seka trys automobiliai, o tarp jūsų įlindęs autobusas.

– Vis greičiau juos pastebiu, – atsakė Dienraštis, įsikibęs į vairą. – Kaip gėlių verslas?

– Pelningas. Bus gaila jį mesti. Kas čia? – paklausė Grėjus, linktelėdamas į Dienraščio keleivę.

– Pavadinau ją Dole.

Dolė buvo plačiaakė pripučiama lėlė. Ji vilkėjo Berės švarką ir buvo su kaštonų spalvos peruku, dar labiau susivėlusiu nei Grėjaus hipio kasa. Lėlė saugos diržu buvo prisegta keleivio sėdynėje.

– Čia tariamai aš, – paaiškino Berė, ji tupėjo kitame užpakalinės sėdynės kampe.

Per daug nekeldamas galvos, Grėjus atidžiau apžiūrėjo lėlę.

– Gana panaši.

– Džiaugiuosi, kad tai pasakėte, – ramiai pareiškė Berė. – Dabar nebesijaučiu kalta, kad apšmeižiau jus FTB agentams.

Ji papasakojo, kaip buvo sulaikyta po Houvio laidotuvių.

– Tai atsitiko anksčiau, nei senatorius Armbrusteris prisipažino suklydęs ir buvote išbrauktas iš ieškomiausių asmenų sąrašo. Kad ir ką jam pasakėte, buvo veiksminga. Šįvakar jį be paliovos rodė per žinias. Senatorius tvirtino, kad viešieji ryšiai visiškai sugedę. Jis užsiminė, kad dėl klaidos atsakingas jo personalas, kurio darbas iš naujo vertinamas. Senatoriaus lūpomis Meritas nuramino šalį, Spenseris Martinas esą tvarko „delikatų asmeninį reikalą".

– Toks paaiškinimas apima viską, pradedant chirurginiu hemorojaus pašalinimu ir baigiant didele išdavyste.

– Teisingai. Ir kad jis toliau dirbs Baltuosiuose rūmuose, kai šis reikalas bus sutvarkytas. Kolegos švelniai kritikavo Klitą, o senatorius kritiką išklausė oriai ir nepyko.

– Papasakok jam apie teisėjo skambutį, – įsiterpė Dienraštis, kuris, kaip buvo sutarta iš anksto, važiavo be tikslo ir stengėsi atsikratyti persekiotojų, kartu klausydamasis Berės ir Grėjaus pokalbio.

– Jūsų informatoriaus?

Berė linktelėjo galvą.

– Gavau pranešimą apie skambutį ir paskambinau, tačiau, užuot suteikęs informaciją, kurią jau ir taip turėjau – apie tai, kad jūsų paieška atšaukta, informatorius pats norėjo kai ką sužinoti.

– Pavyzdžiui, ką?

– Pavyzdžiui: „Kas čia, po velnių, vyksta?" Citatos pabaiga. Dėl painiavos, kurią sukėlė Armbrusteris, Jansis ir FTB kriminalistų padalinys, šią popietę visi šiek tiek suirzę. Būsiu atvira, mano širdis džiaugiasi. – Berė linksmai nusišypsojo Grėjui. – Taigi, brangusis, čia viskas, ką turėjau pasakyti. Kaip sekėsi jums?

– Radau *Tabor House*.

Berė su Dienraščiu atvyko pasirengę tam atvejui, jei Grėjui būtų pavykę rasti *Tabor House*.

– Kaip manai, ar atsikratei uodegos, Dienrašti?

– Maždaug prieš penkias minutes.

– Mūsų automobilyje gali būti elektroninis sekiklis, – pasakė Grėjus. – Neradau siųstuvo, bet dar nesu įsitikinęs, kad automobilis „švarus“. Privalome skubiai jį pakeisti.

Vykdydamas Grėjaus nurodymus, Dienraštis įsuko į daugiaaukštį garažą, kurio antrame aukšte Grėjus buvo palikęs kitą automobilį. Berė su Grėjumi išlipo. Dienraštis, palikęs veikiantį variklį, taip pat išsiropštė.

– Būkite atsargūs, – palinkėjo jis.

– Labiau nerimauju dėl tavęs nei dėl mūsų, – atsakė Berė. – Ar esi tikras, kad balione pakanka deguonies?

– Taip.

– Pasivažinėk, pavakarieniauk, elkis kuo natūraliau, – patarė Grėjus. – Pasistenk juos užimti kelias valandas, tik nerizikuok. *Nerizikuok*.

– Žinau, žinau, – aikštingai atsakė Dienraštis. – Jau šimtą kartų kartojome. Žinau, kaip elgtis.

– Tu viską padarysi puikiai, – sutiko Grėjus. – Eime, Bere.

Berė delsė, ji troško, kad Dienraštis nebūtų toks silpnas. Kontržvalgybiniai manevrai ir kvėpavimo aparatas niekaip tarpusavyje nedera.

– Kad ir kas atsitiktų, grįšime priešaušriu. Kai tik galėsiu, patikrinsiu, kaip tau sekasi. Pažadėk, kad būsi atsargus.

– Prižadu.

– Ir kad nesipyksi su Dole.

– Ji neįnoringa mergšė. Nezyzia.

– Ir pažadėk, kad nedelsdamas grįši namo, jei pasijusi blogai.

– Pažadu.

– Pažadi, bet taip *nesielgsi*, – jausdama didėjantį nerimą, priekaištavo Berė. – Žinau, kad taip nesielgsi.

– Bere! – pašaukė Grėjus iš priekinės kito automobilio sėdynės. – Laikas.

– Eik, nes kitaip sugriausi Grėjaus planą, – paliepė Dienraštis.

Jis jau buvo begrįžtąs į savo automobilį, ir Berė stipriai jį apkabino.

– Esi geriausias mano draugas, – sušnibždėjo ji. – Visam gyvenimui.

– Taip, taip, – šiurkščiai atsakė jis.

Berė bandė sugauti jo žvilgsnį, bet Dienraštis neatsisuko ir įjungė automobilio pavarą. Berė pasitraukė į šalį, leisdama jam važiuoti. Ji stebėjo užpakalinius žibintus tol, kol jie išnyko už staigaus posūkio eilės gale.

– Bere.

– Ateinu.

Ji įlipo į automobilį. Priekinėje sėdynėje, šalia Grėjaus, gulėjo pirkinių maišelis.

– Kas čia?

– Atsargos. O kas čia? – paklausė Grėjus, rodydamas į odinį dėklą.

– Vaizdo kamera, – išsiblaškiusi atsakė Berė. – Ar tikrai manote, kad Dienraščiui nieko neatsitiks, ar tik sakėte tai, ką mudu norėjome išgirsti?

Grėjus sustabdė automobilį ir atsisuko į Berę.

– Jūs neprivalote vykti kartu, – tarė jis. – Galbūt bus geriau, jei liksite su Dienraščiu, jį saugosite, o man leisite veikti vienam.

Tai, kaip lengvai Grėjus gali atmesti bet kokią jos pagalbą, Berę įsiutino.

– Eikite po velnių, Bondurantai.

– Manau, ten ir vykstame.

Jie nuvažiavo į vidurinės klasės atstovų priemiesčio kvartalą ir jo viduryje Grėjus šalikelėje pastatė automobilį.

– Atidžiai stebėkite, – paliepė Grėjus Berei, iš priekinės sėdynės kraustydamasis į užpakalinę. – Aš turiu pasikeisti.

– Ką pasikeisti?

– Drabužius.

Hipiškus džinsus ir rankomis margintus marškinėlius jis pakeitė tamsiai pilku kostiumu, baltais marškiniais ir pasirišo tamsų kaklaraištį.

– Turėjote mane perspėti, – piktinosi Berė. – Aš nesu tinkamai apsirengusi.

– Ar mama jūsų nemokė, kad visada geriau būti pasipuošusiai?

– Gal ir mokė, ne itin dėmesingai klausiausi jos pamokslų.

– Ką gi, paklausykite dabar, – pasakė Grėjus, atidarydamas dureles. – Neišleiskite nė garso ir darykite tiksliai, ką liepsiu.

Stengdamiesi likti šešėlyje, jie nuėjo prie kampinio namo. Beveik visuose languose degė šviesos. Nuo priekiniame kambaryje įjungto televizoriaus ant sienų šokinėjo melsvi atšvaitai, nes naktinės užuolaidos buvo atitrauktos.

Prievažoje stovėjo automobilis ir pikapas su poilsine priekaba. Grėjus ranka davė ženklą Berei palaukti už visžalės gyvatvorės, skiriančios sklypą nuo kaimynų. Palikęs Berei pirkinių maišelį, Grėjus prisiartino prie iškylavimo priekabos iš galo. Durys buvo užrakintos, bet Grėjus įveikė spyną per kelias sekundes ir pamojo Berei ateiti. Ji iš slaptavietės atbėgo prie pikapo. Kai abu sulipo į priekabą, Grėjus uždarė duris ir užrakino.

– Sėskitės, – tarė Grėjus ir parodė minkštasuolį palei sieną. Jis nusivilko švarką, sulankstė ir atsisėdęs pasidėjo ant kelių.

– Ką čia veikiame? – paklausė Berė, plačiai skėstelėdama rankas.

– Laukiame.

– Nuostabusis Kapitone, man nesmagu jums pranešti, bet čia ne *Tabor House*.

– Čia gyvenantis vyrukas ten dirba. Ligoninę radau ankstų rytą, kai naktinė pamaina baigė darbą. Nusekiau jį iki namų.

– Iš kur žinote, kad šiąnakt jam ne išeiginė?

– Nežinau.

– Iš kur žinote, kad mums pavyks?

– Nežinau.

– O jei nepavyks?

– Tada ir galvosiu. O dabar gal nustotumėte klausinėjusi. Mus gali išgirsti. Prisėskite.

Berė paniurusi atsisėdo ir nutilo. Netrukus minkštasuolis pasidarė kietas. Maždaug po valandos Berė tarė:

– Būti komandosu ne taip jau romantiška, kaip manoma. Netgi nuobodu.

– Ššš, – rankos mostu nutildė ją Grėjus.

Per sienas Berė išgirdo durelių trinktelėjimą. Vėliau ji išskyrė du balsus, vyro ir moters.

– Vairuok atidžiai, – perspėjo moteris.

– Pasistengsiu.

– Ar dirbsi dvigubą pamainą?

– Ne. Grįšiu namo apie aštuonias.

– Paruošiu tau pusryčius.

Vyrui artinantis prie pikapo, balsas skambėjo garsiau.

– Saldžių sapnų. Iki.

Berė su Grėjumi girdėjo betonu atitaukšinčius žingsnius, užrakto spragtelėjimą, ir vyras atidarė vairuotojo dureles. Jam įlipus, priekaba lengvai susiūbavo. Berė žiojosi kažką sakyti, bet Grėjus pridėjo prie lūpų pirštą.

Variklis kelis kartus sučiaudėjo ir galiausiai atgijo. Kai vairuotojas atleido rankinį stabdį, Berė su Grėjumi pajuto lengvą trūktelėjimą. Automobiliui pajudėjus, iš garsiakalbių pasigirdo triukšminga kantri muzika.

– Muzika mums į naudą, – tarė Grėjus. – Galime laisvai kalbėtis nebijodami, kad mus išgirs.

– Jis dirba *Tabor House*?

– Jis vilki kombinezoną, todėl spėju, kad dirba technikos skyriuje arba valytoju.

– Kaip ji atrodo?

– Ligoninė? Dvaras, paverstas gydymo įstaiga. Karaliaus Jurgio laikų stiliaus. Vešliai apaugusią teritoriją supa aukšta siena. Ligoninė labai nuošali. Ne mažiau kaip už dešimties mylių nuo valstijos greitkelio. Norint ją rasti, reikia gerai paieškoti. Prie vartų stovi ginkluotas sargybinis. Į ligoninę ir iš jos veda tik vienas kelias.

– Ar jis mus įveš vidun? – paklausė Berė, pagaliau suvokusi, ką Grėjus suplanavo.

– Tikiuosi.

– Kas bus, jei sargybinis nuspręs patikrinti furgoną?

– Ant kiekvieno automobilio priekinio stiklo prilipinta darbuotojo nuotrauka.

– Tiesiog sumanu.

– Palikite pagyras vėlesniam laikui, jei mums saugiai pavyks iš ten ištrūkti.

Ši mintis kaipmat išblaivė, ir Berė pakeitė temą.

– Kas nutiko Armbrusteriui?

Kai Grėjus atpasakojo jų pokalbį, Berė paklausė:

– Ar juo pasitikite?

– Nė per nago juodymą. Tačiau iki šiol jis laikėsi įsipareigojimų, tad aš stengsiuosi laikytis savųjų.

– Negaliu patikėti, kad žmonės senatoriaus pasakojimą – kokie neva jo personalo darbuotojai neišmanėliai – priėmė už gryną pinigą.

– Klitas bet kam gali išsukti ranką.

– Ir vis tiek...

– O kai tai nepadeda, jis tą ranką sulaužo. Armbrusteris pakalbėjo su reikiamais žmonėmis ir paaiškino, ko nori. Štai ir viskas. Jis trokšta bet kuria kaina susigrąžinti dukterį. Kli-

tas pasirengęs derėtis net su pačiu velniu – manim, kad tik išgelbėtų Vanesai gyvybę.

Grėjų šitaip elgtis skatina meilė. Berė vijo šias mintis iš galvos. Neleido sau galvoti apie Vanesos dėkingumą ir kokį jis gali įgauti pavidalą, kai viskas baigsis.

Geriausias variantas: Vanesa liks gyva. Jos santuoka su Deividu Meritu iširs. Ji galės ilgai ir laimingai gyventi su didvyriu, išgelbėjusiu ją iš žmogžudžio vyro nagų.

Berė irgi gaus ko nori – ilgai laukto išskirtinio interviu. Jis pagaliau padės padaryti karjerą ir iškels į aukštumas, apie kurias Berė nė svajoti nesvajojo. Juk kaip tik šito ji nori labiausiai, tiesa?

Suirzusi nuo šios minties, Berė niūriai tarė:

– Veikiausiai nepaėmėte kortų malkos, kad galėtume prastumti laiką.

– Jei jums nuobodu, galite persirengti, – atsakė Grėjus ir linktelėjo į pirkinių maišelį. – Čia jūsų šio vakaro kostiumas.

Krepšelyje buvo slaugytojos uniforma – koralų spalvos kelnės ir prie jų priderinta palaidinukė, balti bateliai ir tamsiai mėlynas kombinezonas.

– Slaugytojos dėvi skirtingas uniformas, tad jūs neišsiskirsite, – paaiškino Grėjus.

Berė iškratė maišelį ant kilimine danga išklotų grindų.

– O kam kombinezonas?

– Jis mano.

– Prašmatnus.

Ji atsistojo ir uždėjo ranką ant diržo sagties.

– Gal nusisuktumėte?

– Ne, tačiau jūs galite nusisukti.

Jei jam nieko baisaus, tai ir Berei nesvarbu. Ji elgsis taip pat abejingai kaip Grėjus, tarė sau Berė, išlipdama iš batelių ir išsitraukdama iš kelnių palaidinukę. Furgone buvo tamsu, blausi šviesa sklido tik pro langus abipus, užuolaidėlės buvo užtrauktos.

Berė atsisegė diržą, užtrauktuką ir nusismaukė kelnes žemyn. Kai jos nukrito, Berė jas sulankstė ir įdėjo į pirkinių maišelio dugną. Tada atsisegiojo palaidinukę ir nusivilko, liko vien su kelnaitėmis ir liemenėle. Dailus suderintas komplektėlis. Apatiniai drabužiai nauji, pirkti prabangioje parduotuvėje *Victoria's Secret*.

Tačiau Berė nebuvo nei modelis, demonstruojantis apatinį trikotažą, nei Vanesa Armbruster Merit. Galbūt prieblandoje skirtumas nebus toks ryškus.

Berė ir Grėjus vienu metu pajuto, kad automobilis lėtina greitį. Berė pažvelgė į Grėjų. Jis pasitikrino laiką.

– Dar neturėtume privažiuoti ligoninės. Kodėl jis stoja?

– Gal degalų įsipilti?

– Nežinau, – atsakė Grėjus ir dirstelėjo pro užuolaidėlių plyšelį. – Nieko nematau.

Automobilis visai sulėtino greitį, kol galiausiai sustojo. Kai vairuotojas išjungė variklį, radijas nutilo. Jam lipant lauk, kabina sulingavo.

– Ei, brangute, – išgirdo jie vairuotojo žodžius, – ar ilgai laukei?

Trisdešimt devintas skyrius

Dienraštis susikaupęs vaidino masalo vaidmenį.

Kai automobilių garaže išsiskyrė su Bere ir Grėjumi, netrukus pastebėjo pilką sedaną, šis kelis kvartalus sekė jam iš paskos saugiu atstumu. Kelis kartus pasisukiojęs miesto gatvėmis, Dienraštis įsitikino ir vėl esąs sekamas.

Galbūt Grėjus buvo teisus, sakydamas, kad Dienraščio automobilyje įtaisytas elektroninis sekiklis. O gal šunsnukiams tiesiog pavyko ir jie vėl jį susirado. Arba galbūt Merito slaptoji policija dar galingesnė, nei manė Grėjus. Tai baugino. Tačiau nelabai tikėtina, kad Merito galvažudžiai judrioje gatvėje kibtų prie seno emfizema sergančio žmogaus. Dienraštis jautėsi palyginti saugus.

Valandą žaisti gaudynes buvo smagu, bet Dienraštį įveikė monotonija. Per penkias minutes nusižiovavęs trečią kartą, jis įjungė radijo stotį, grojančią repo muziką, dėl paprastos priežasties – repo neapkentė. Jei šis koktus triukšmas nepadės išlikti budriam, niekas nepagelbės.

Kai Dienraščio skrandis ėmė urgzti, jis nuvažiavo prie „Makdonaldo“ ir pro langelį sau su Dole užsisakė du mėsainius *Big Mac*. Aptarnaujantis jaunuolis pastebėjo, kad kliento draugė – pripučiama lėlė, tačiau nieko nesakė, o Dienraštis nieko neaiškino. Tegul vaikis geriau galvoja, kad jis iškrypėlis, nei įtaria jį užsiimant ardomąja veikla.

Jis pastatė automobilį prie valgyklos ir, kramtydamas mėsainį su keptomis bulvytėmis, išsiblaškęs stebėjo, kaip įeina ir išeina lankytojai. Dienraštis nejautė didelio alkio, suvalgė tik pusę maisto. Galėjo prisiekti, kad Dolė pažvelgė smerkiamai, kai jis išmetė maisto likučius.

Neturėdamas jokio noro vėl vairuoti, Dienraštis sėdėjo vangiai pasidėjęs rankas ant kelių ir stebėjo „Makdonaldo" lankytojus. Jį ypač domino poros su vaikais. Laimingos šeimos, patvirtinančios, kad idealas nėra nepasiekiamas. Vis dėlto vaikai su spalvingais maisto maišeliais, kuriuose jų laukė staigmena, Dienraščiui kėlė ne džiaugsmą, o begalinį liūdesį.

Nebe pirmą kartą jis pripažino, kad pražiopsojo tai, kas gyvenime išties svarbu. Dienraščiui reikėjo vesti tą mielą mažą mokytoją, kuri dėl jo buvo pametusi galvą. Jau per pirmą pasimatymą įsimylėjo iki ausų jos švelnias rudas akis ir malonias manieras. Vien jai nusišypsojus, Dienraštis jausdavosi tarsi gavęs milijoną gabalų.

Tačiau Dienraštis dėl jos jautėsi per daug tikras ir elgėsi netinkamai, per dažnai, užuot pakvietęs ją pavakarieniauti, dirbdavo viršvalandžius. Toji mokytoja visada būdavo antroje vietoje, svarbiausia jam buvo parengti gerą reportažą. Dienraščiui net nekildavo klausimas, kas svarbiau: pakviesti ją į kiną ar sekti karštais pėdsakais.

Ji buvo labai miela, išties, ir kentė Dienraštį ilgiau nei derėjo. Tačiau jis per ilgai bandė jos kantrybę. Mokytoja jį paliko ir ištekėjo už kito, pastovesnio bei dėmesingesnio vyro, kuris nebuvo toks atsidavęs darbui ir savo laisvei.

Likimo ironija, kad laisvė jaunystėje virsta vienatve senatvėje.

Pastaruoju metu Dienraštis vis dažniau apie ją pagalvodavo ir svarstydavo, kaip galėjo susiklostyti jų gyvenimas.

Suvokęs, kad pasinėrė į širdį draskančias mintis, Dienraštis subarė save už savigraužą. *Net nepajutau, kaip tapau apgailėtinu senu kvailiu.*

Suirzęs dėl sentimentalių minčių, Dienraštis paleido variklį ir atbulas išvažiavo iš aikštelės. Kitapus gatvės, prie restorano *Taco Bell*, stovėjo sedanas. Jis pajudėjo Dienraščiui iš paskos. Dienraštis iš miesto išvažiavo 66-uoju greitkeliu ir važiavo iki sankirtos su 495-uoju, tada apsisuko ir patraukė į šiaurės vakarus. Dienraščiui buvo smagu užpakalinio vaizdo veidrodėlyje stebėti, kaip sedanas bando nuo jo neatsilikti automobilių sraute, tačiau nebuvo toks naivus, jog manytų, kad sedanas – vienintelė uodega.

Į Vašingtoną Dienraštis grįžo per Merilando valstijos miestelį Čevi Čeisą ir patraukė atgal į miesto centrą. Jis lėtai važiavo Viskonsino aveniu, kuriame margos žmonių minios, ieškančios naktinio gyvenimo Džordžtaune, varžėsi dėl laisvų staliukų gausiai lankytojų apgultuose baruose ir restoranuose.

Dienraštis be tikslo važinėjo po miestą, kol vėl atsidūrė pakraštyje. Jam pasidarė nuobodu, ėmė miegas ir nuovargis ilgai pasėdėjus prie vairo.

Dienraščio mintys vėl grįžo prie mokytojos. Buvo visiškas kvailys, leisdamas jai pasitraukti. Mokytoja būtų buvusi mylinti žmona. Jie jau būtų turėję vaikų ir vaikaičių. Šie rudeniški metai nebūtų tokie vieniši, ir draugiją jam sudarytų ne tik Berė. Ji šauni, ir Dienraštis myli Berę, tarsi ji būtų jo kūnas ir kraujas, tačiau Berė nėra gyvenimo draugė. O tai didžiulis skirtumas.

Galbūt, jei jis tada būtų vedęs tą mielą moterį, dabar taip nebijotų mirti.

– Tai bent puikus būtų jos gyvenimas, – sumurmėjo Dienraštis, – rūpintis tokiu žiopčiojančiu senu pirdžiumi kaip aš.

Paties balsas pažadino Dienraštį iš prisiminimų. Kur jis, po velnių, atsidūrė? Pats to nesuvokdamas nuvažiavo į pramoninį rajoną, jame rikiavosi beveik nesiskiriančių vienas nuo kito sandėlių eilės. Šiuo metu visi sandėliai uždaryti.

Prie krovimo rampų stovėjo tušti praviri sunkvežimiai, primenantys plačiai pražiodžiusius nasrus hipopotamus.

Dienraščio automobilis ir tas, sekantis jam iš paskos, buvo vienintelės šiose apleistose gatvėse riedančios transporto priemonės. Ties kiekvienu posūkiu jausdamasis vis labiau pasiklydęs, Dienraštis vingiavo gilyn į betono labirintą, kol galiausiai atsidūrė aklagatvyje.

– Po velnių! – nusikeikė jis ir skubiai dirstelėjo į užpakalinio vaizdo veidrodėlį.

Aklagatvyje sedanas sustojo tiesiai už jo.

Dienraštis nesąmoningai apsisuko ir beveik susilygino su sedanu, o šio vairuotojas pasuko vairą į kairę. Dienraštis turėjo iš visų jėgų nuspausti stabdžio pedalą, kad šonu neatsitrenktų į sedaną.

Būtų buvę geriau, jei būtų trenkęsis. Galbūt jam būtų pavykę pasprukti iš eismo įvykio vietos. Dienraštis baiminosi, kad niekaip nepavyks pabėgti nuo trijų piktų vyrų, išlipusių iš automobilio ir besiartinančių prie jo.

– Vėluoji dešimt minučių, – pro furgono sienas atsklido moters priekaištas.

– *Šūdas!* – sušnypštė Grėjus.

– Kas yra?

– Pasirinkau Romeo su miegamuoju ant ratų. Greičiau!

Jis užsviedė Berės batelius, drabužius, pirkinių maišelį ir kuprinę ant furgono salono gulto virš vairuotojo kabinos.

– Lipkite ten. Greičiau.

– Nė už ką. Ten kaip karstas.

Neturėdamas laiko ginčytis, Grėjus pačiupo Berei už nuogos kulkšnies. Kitą ranką pakišo po užpakaliu ir užmetė ją ant gulto, tarp lubų ir čiužinio buvo vos trisdešimt centimetrų. Kai ant jo nebuvo miegama, gultas buvo naudojamas

patalynei ir pagalvėms sudėti. Grėjus įšliaužė tarp pagalvių, antklodžių ir miegmaišių.

– Lįskite į patį galą, – liepė jis Berei, kuri pirmąkart neklausinėdama pasielgė kaip liepiama ir įsispraudė į kamputį.

Prie furgono užpakalio pasigirdo poros žingsniai.

– Man nusibodo ši kvaila mašina, – skundėsi moteris. – Kodėl negalime nuvažiuoti į motelį?

– Nes čia nuošaliau.

– Ir nereikia mokėti.

– Kalbame ne apie pinigus. Sakau nuoširdžiai, brangute. Moteliuose daromi įrašai. Juk nenori, kad mano senė apie mus sužinotų, tiesa?

Kol porelė aiškinosi, Grėjus karštligiškai kilojo į kitą vietą susuktus miegmaišius ir pagalves gulto gale. Jei pavyks, kai įsimylėjėliai įžengs į furgoną, jos uždengs įsibrovėlius. Tada Grėjus nugrūdo Berę dar giliau į kampą. Negaišuodamas užtraukė antklodę ant abiejų, uždengė nuo galvos iki kojų.

– Kai jie čia įsiropš, – sušnibždėjo Berė, – bus velnioniškai ankšta.

– Gal pasiūlysite ką nors geresnio?

Jei Berė ir būtų galėjusi, siūlymams nebuvo laiko. Durys atsivėrė, ir palubėje sužibo lemputė. Nuo įlipusio vyro svorio priekaba sulingavo.

– Prašau, brangute. – Jis švilptelėjo. – *Jėgiškai* atrodai šįvakar. Ar ši palaidinukė nauja?

– Patinka?

– Labai. Ar greitai gali ją nusimesti?

– Esi tikras gyvulys!

Durys užsidarė, ir šviesa užgeso. Juokas. Atodūsiai. Aistringų bučinių garsai. Nuvelkamų drabužių šnaresys. Užtrauktuko džerktelėjimas. Tyli aimana.

– Tu – tikras vijurkas.

– Gali neabejoti, mažute. Eikš arčiau.

Vėl atodūsiai, bučiniai, ir tada:

– Tuoj sprogsiu, – pūškuodamas pareiškė vyras. – Eikš...

– Ar būtina lipti į viršų? – paklausė moteris, dejuodama pro nosį. – Man ten nepatinka. Praėjusį kartą susimušiau galvą į lubas.

– Gerai, gerai. Tik...

– Pala! – suriko moteris. – Nesuplėšyk. Jei truputį luktelsi, pati akimirksniu jas nusimausiu.

Matyt, vargšas šunsnukis nepajėgė susivaldyti. Iš apačios atsklido į grindis besitrankančių kūnų garsai. Grėjus nebuvo dėl to tikras. Ir nenorėjo būti tikras, nes jei žinotų, kas ten vyksta, jam kiltų vaizdiniai, su kuriais šiuo metu nepajėgtų susidoroti. Jis stengėsi galvoti apie ką nors kita, kad nukreiptų mintis nuo gašlių garsų. Grėjus stipriai užsimerkė ir, jei būtų galėjęs, būtų užsispaudęs ausis, kad nuslopintų nevalingą reakciją, ypač vieną.

Berė gulėjo nekrustelėdama ir beveik nekvėpuodama, tokia pat įsitempusi kaip Grėjus. Grėjus suprato, nes jautė jos tylą, sulaikytą kvėpavimą ir įtampą. Jis, po velnių, jautė viską, pradedant jos šampūno kvapu ir baigiant kojų pirštais, įsirėmusiais jam į kelius. Ant kabinos grindų rutuliojosi scena iš pornografinio filmo, tokius vyrukai žiūri maukdami alų. Tokius pasimatymus necenzūrine kalba aprašo pornografiniai žurnalai. Fantazija, neturinti jokios meninės vertės. Ji net nebuvo elegantiškai erotiška. Ji buvo jaunatviška, primityvi ir...

Po velnių. Grėjus tiesiog liepsnote liepsnojo.

Grėjų įaudrino ne tai, kas vyksta apačioje, o šalia gulinti Berė. Ji buvo pusnuogė; Grėjus – apsirengęs. Tai tik dar labiau kaitino. Pavojus, kad juos ras, gundė taip pat stipriai kaip vaikystėje, kai Grėjus, būdamas šešerių, tėvo persikų sode slapta žaisdavo Adomą ir Ievą su aštuonmete pastoriaus dukra. Gamta Vyrui iškrėtė piktą pokštą, versdama jį juo labiau susijaudinti, juo jis bejėgiškesnis pasotinti geismą.

Apačioje gulintis vyras subliūvavo kaip asilas. Netrukus jis sukriuksėjo:

– Ar tau buvo gera, mažule?

– Ne, ir tebūsiu prakeikta, jei apsimesiu.

– Nesijaudink. Aš tavim pasirūpinsiu. Turiu daugybę gumyčių, o iki darbo liko keturiasdešimt penkios minutės.

Keturiasdešimt penkios minutės!

Grėjus tiek ilgai neištvers. O kaip Berė? Ar tai daro jai poveikį? Grėjus kaklu juto jos kvėpavimą. Buvo dažnas ir karštas. Dėl oro trūkumo ar lytinio susijaudinimo?

Tarsi skaitydama jo mintis, Berė krustelėjo. Vos vos. Jų kojos, suriestos taip, kad keliai buvo beveik prie pat krūtinės, ėmė tiestis, bet pamažu, Grėjui iš pradžių net pasirodė, kad jam vaidenasi. Grėjus sulaikė kvapą, Berė atsargiai, kaskart artėdama vos per milimetrą, keliais palietė jo erekciją. Tada jos blauzdos ėmė slysti Grėjaus šlaunimis, keliais, kol jų kojos ir pilvai darniai prigludo vienas prie kito.

Berė šiek tiek kilstelėjo galvą. Tada dar truputėlį. Ne, tai ne Grėjaus vaizduotės padarinys, juto Berės kvėpavimą ne ant kaklo, o ant lūpų. Ir nors po antklode buvo tamsu, Grėjus žinojo, kad Berė žiūri į jį, į jo burną.

„Būsi kvailys, jei tai padarysi“, – šmėstelėjo Grėjaus galvoje mintis, tačiau netrukus jis palinko arčiau Berės veido ir ėmė ją bučiuoti.

Berės lūpos prasiskyrė, vos vos, bet pakankamai, kad geismo kurstomas Grėjus imtų elgtis beatodairiškai.

Nedaryk to, Bondurantai.

Vos tik Grėjus mintyse save perspėjo, jo liežuvis ėmė myluoti švelnią, šilkinę, akiplėšišką Berės burną. Jo ranka tyliai nuslydo Berės nugara. Tada Grėjus uždėjo delną ant jos sėdynės ir prispaudė prie savęs. Tarp išsipūtusio kelnių įsiuvo ir Berės tebuvo plonytis šilko sluoksnis. Jokių aiškių judesių, tik subtiliai vilnydama lūpomis, Berė kūnu trynėsi į Grėjaus iškilumą.

Iš jo gerklės išsiveržė gomurinis garsas, labiau primenantis virpesį. Berė įsitempė. Grėjus taip pat. Jis prispaudė skruostą prie Berės ir stengėsi kvėpuoti tyliai, nors tai buvo beveik neįmanoma, nes širdis daužėsi kaip patrakusi.

Tačiau niekas jų neišgirdo ir nepastebėjo, nes apačioje gulinti pora kvailai flirtavo. Jų meilės žodžius kartkartėmis pertraukdavo šaižus moters spigsmas. Grėjus nepaisė jų burkavimo.

Jam terūpėjo bučiuoti Berę, godžiai ir aistringai. Jis pametė skaičių, kiek kartų ją bučiavo ir liežuviu naršė jos burną. Jis neatitraukė lūpų nuo Berės net tada, kai abu stabtelėdavo įkvėpti oro, kad neuždustų. Tačiau net tada Berė pakreipdavo galvą į viršų ir liežuvio galiuku glamonėdavo jo viršutinę lūpą. Grėjus jai atsidavė, leido žaisti, jį erzinti ir kankinti tol, kol nebegalėjo ilgiau tverti.

Jis giliai įgrūdo liežuvį Berei į burną ir dar stipriau prisispaudė ją, įsiskverbė tarp šlaunų. Ir šioje padėtyje mintyse ją dulkino. Ir rojus, ir pragaras tuo pat metu.

Tai buvo ilgiausias, intensyviausias, intymiausias, teikiantis didžiausią pasitenkinimą ir didžiausią nusivylimą lytinis aktas, kokį tik Grėjui buvo tekę patirti. Jam paeiliui norėjosi tai užbaigti jį stipriu tarsi sprogimas orgazmu, tai tęsti iki amžinybės.

Tačiau atomazgą nulėmė ne jis ir ne Berė, o du pašaliniai žmonės.

Tik kai trinktelėjo furgono durys ir užsidegė šviesa, Grėjus grįžo į tikrovę. Duris uždarė ir užrakino iš lauko. Pora dar kurį laiką pastovėjo prie durų, planuodama kitą pasimatymą. Ginčą laimėjo mergina. Vyras niurnėdamas sutiko kitą kartą pasimatyti motelyje.

Berė ir Grėjus, netyčia tapę slaptais liūdno meilužių išsiskyrimo liudytojais, gulėjo nejudėdami. Galų pagalėj interliudas baigėsi, vyriškis įlipo į kabiną ir užbirbino variklį.

Automobiliui pajudėjus, radijas vėl ėmė riaumoti, ir Grėjus nuo savo ir Berės galvos numetė antklodę. Dabar, kai tai – kad ir kas tai buvo – baigėsi, jis jautėsi visiškai taip pat, kaip anuomet, kai pastorius užklupo Grėjų su dukra po persiko medžiu, lyginančius dvi geriausias kada nors Dievui į galvą šovusias mintis.

Grėjus nusirangė nuo gulto.

– Lipkite žemyn ir apsirenkite.

Kalbėjo šiurkščiai, bet kitaip nepajėgė. Berė jį privertė pamiršti viską, ko buvo išmokęs. Grėjus mokėjo iškęsti priešo kankinimus, atskirti protą nuo fizinio skausmo. Tačiau jūrų pėstininkai jo neišmokė atsispirti Berei Treivis.

Berė sugebėjo pati nusirabždinti nuo gulto. Iš garsiakalbių sklido Gartas Bruksas, dainavo apie tai, kaip su draugais vulgariuose baruose plempia viskį ir alų. Grėjus buvo dėkingas už šį triukšmą. Jis sušvelnino nejaukią tylą, kol Berė vilkosi slaugytojos uniformą. Grėjus vėl apsivilko kostiumą, ant viršaus užsitempė kombinezoną, užsisegė užtrauktuką ir užsidėjo kepurę.

Baigusi rengtis, Berė atsisėdo ant suolo. Grėjus nukėlė nuo gulto kuprinę ir jai padavė. Prieblandoje Grėjus matė, kad Berė jį seka išpūtusi akis.

– Tai buvo pirmas kartas, kai mane pabučiavote.

– Na ir kas?

– Ir apie tai nekalbėsime?

– Ne.

– Kodėl?

– Todėl, kad ketiname pagrobti pirmąją Jungtinių Valstijų ponią. Galvokime apie operaciją.

– Operaciją? Aš – moteris, Grėjau, o ne viena jūsų žvalgių.

– Primygtinai siūlėtės vykti kartu. Jei nepatinka, kaip vadovauju misijai, galite pasilikti. O aš turiu susikaupti, kad...

– Tik vieną klausimėlį. Prašau.

– Apie ką?

– Ar tau buvo gera, mažuli?

Grėjus bandė užspausti šypseną, bet nepavyko. Jis net suprunkštė.

– Nutilk, Bere.

– Taip ir maniau, – pasakė Berė ir nusišypsojo kaip moteris, žinanti, kad pasiekė ko norėjusi.

Paskui ji klusniai tylėjo. Nepratarė nė žodžio, kol furgonas nepradėjo lėtėti. Sustojęs prie vartų, vairuotojas išjungė radiją.

Grėjus pažvelgė į Berę ir sušnibždėjo:

– Ką gi, atvykome.

Keturiasdešimtas skyrius

Du iš trijų vyrų prisiartino prie Dienraščio automobilio iš vairuotojo pusės. Trečiasis apėjo aplink prie keleivio durelių. Durelės atsidarė vienu metu.

– Ponas Velšas?

– Kas klausia?

Pagriebė jam už rankos ir ištraukė iš automobilio. Išgirdęs pokštelėjimą ir šnypščiantį orą, Dienraštis suprato, Dolės nebeliko: jai kišeniniu peiliuku trečiasis vyras pradūrė krūtinę.

– Ei! – suriko Dienraštis. – Ar buvo būtina? Kas jūs, po velnių, manote esą?

Sunku buvo apsimesti griežtam, kai net kvėpavimas sekino jėgas. Dienraščio balsas buvo toks prakeiktai silpnas, kad pats būtų nusijuokęs.

Tačiau trys vyrai nesijuokė. Tiesą sakant, tai buvo pati niūriausia trijulė, kokią Dienraščiui buvo tekę sutikti. Trūksta dar vieno, ir šie vyrai primintų linksmąjį orkestrą – keturis raitelius, skelbiančius apokalipsę.

– Manome, kad esame FTB, – atsakė jie, šmėstelėdami savo ženkleliais.

– Taigi taigi, – sarkastiškai atšovė Dienraštis, suprasdamas, kad vyrai – Spenserio Martino sunkiasvoriai.

– Sekame jus visą vakarą, pone Velšai, – pareiškė vienas, matyt, vyresnysis. – Negi iš tiesų manote, kad pavyko mus

apgauti su šia kvaila lėle? Juk žinote, mes ne pusgalviai. Moteris, kuri nekalba ir nejuda.

– Ar tai įstatymo tarnų klausimas, ar komentaras apie jūsų seksualinį gyvenimą?

Dienraščio šmaikštybė nepralinksmino vyro, jis apgręžė jį, prispaudė prie automobilio sparno ir plastikiniu kabeliu rišo rankas už nugaros, perspėdamas, kad viskas, ką Dienraštis pasakys, gali būti panaudota prieš jį.

– Už ką mane suimate? Aš nieko nepadariau. Nebent jau nelegalu vežiotis pripučiamas lėles. Ko iš manęs norite?

– Norime pasikalbėti apie svečius jūsų namuose.

– Kokius svečius?

– Kertu lažybų, kad jis bus šnekesnis, jei iš nosies ištrauksi vamzdelį, – pasiūlė vienas vyrų vyresniajam.

Dienraštis stengėsi įveikti paniką. Jei jį atjungs nuo deguonies baliono, mirs akimirksniu.

– Nemanau, kad prireiks, – atsakė vyresnysis. – Dar per anksti. – Dienraščio kojos iš palengvėjimo sulinko per kelius, tačiau kiti vyresniojo žodžiai bylojo, kad Dienraščio atokvėpis trumpalaikis. – Mūsų šefą su savo draugužiais ne juokais siutini.

– Man tai nė kiek nerūpi. Gal Spenseriui Martinui trūksta vyriškumo pačiam atvykti manęs suimti? O gal jis bijo Bonduranto?

– Spenseriui Martinui? – pakartojo vyras apsimesdamas kvailu. – Ar nežiūrite žinių? Ponas Martinas išėjo trumpų atostogų.

– Taigi taigi. Jis tikrai gramdo statinės dugną, jei esate geriausi, kuriuos Martinas pajėgia užverbuoti į savo šlykščią armijėlę.

Trys vyriškiai susižvalgė.

Dienraštis įžūliai nusikvatojo.

– Ką? Nustebote, kad žinau? Manėte, kad paslaptis? Pagalvokite dar kartą.

– Senoli, – kreipėsi vyresnysis, – jūs peržengiate visas ribas. Išmintingai pasielgsite, jei atsakysite į mūsų klausimus. Kur šįvakar yra Berė Treivis ir Grėjus Bondurantas ir ką jie sumanė?

– Pačiulpk mano pampalą, šikniau.

Vyresnysis piktai žengtelėjo prie Dienraščio, tačiau vienas pavaldinių jį sulaikė.

– Kur jie, Velšai? – suriko vyresnysis.

Dienraštis suprato įkritęs į šūdo duobę. Net jei pasakytų agentams, ką jie nori sužinoti, nesulauktų kito saulėtekio. Šie vyrukai ketina jį ne tik apklausti, bet ir įvykdyti mirties nuosprendį.

Dienraščio užduotis buvo užgaišinti blogiukus, suteikti Grėjui ir Berei laiko išlaisvinti Vanesą Merit iš *Tabor House*. Jis taip ir elgsis iki paskutinio atodūsio. Ne visai maudymasis šlovės spinduliuose, bet vis šis tas.

Agresyvumas davė mažai naudos, tad Dienraštis pakeitė taktiką ir apsimetė alpstąs.

– Prastai jaučiuosi.

– Pasakykite, kur jie, ir mes pasirūpinsime jūsų poilsiu.

Taigi, *amžinu poilsiu.*

– Kažkokiame motelyje, – sumurmėjo jis.

– Kokiame motelyje? Kur?

– Nežinau.

– Kur?

– Pavadinime yra žodis „Vašingtonas“.

– Ar žinote, kiek čia motelių, kurių pavadinime yra žodis „Vašingtonas“?

– Ne, – nekaltai atsakė Dienraštis. – Kiek?

Vyras sučiupo Dienraščiui už atlapų ir kilstelėjo į viršų, jo kojų pirštų galiukai vos siekė šaligatvį.

– Jei norite panelę Treivis ir poną Bondurantą pamatyti gyvus, patariu kuo greičiau susigrąžinti atmintį.

– Jie... pakeliui į Andruso karinę bazę, – mikčiojo Dienraštis. – Kartą su jais buvau ten nuvykęs. Tiksliai neprisimenu, kur ji yra, bet pamatęs atpažinčiau.

– Gerai, važiuojame, – pareiškė vyras ir taip smarkiai pastūmė Dienraštį pirmyn, kad jam iš nosies iškrito vamzdelis.

– Mano deguonis! – suriko Dienraštis. – Be jo negaliu.

Jis paniškai ir bergždžiai bandė išlaisvinti surištas rankas.

– Nurimkite, pone Velšai. Neleisime jums uždusti. Bent jau tol, kol nesužinosime, ką jūsų draugai šiąnakt sumanė.

Vamzdelį vėl įkišo į šnerves. Deguonies balioną paėmė iš automobilio ir kartu su Dienraščiu perkėlė į pilką sedaną. Kai Dienraštį įgrūdo į užpakalinę sėdynę, jis lengviau atsiduso, nes atnešė ir Dolės likučius.

Bent jau mirs ne vienas.

– Jei kas nors sustabdytų ir paklaustų, pavaduoji susirgusią slaugytoją.

Kai tik neištikimas žmonai vairuotojas išlipo iš automobilio ir nuėjo į darbą, Grėjus dešimt minučių dalijo Berei nurodymus. Kaip ir tikėjosi, apsaugininkas prie vartų pamojo ranka ir praleido automobilį, net netikrino furgono. Berė ir Grėjus buvo ligoninės teritorijoje, tačiau dar ne pastate.

Grėjus ištraukė tapatybės korteles su jų nuotraukomis ir išgalvotomis pavardėmis.

– Atidžiau pažiūrėjus, būtų aišku, kad jos padirbtos, bet iš pirmo žvilgsnio atrodo kaip tikros.

– Dolė Medison? – perskaitė Berė. – Beje, apie Dolę. Tikiuosi, Dienraščiui nieko blogo nenutiko.

– Jis susidoros. Atmink, čia gali būti stebima kameromis, todėl net jei ir nematysime žmonių, mus kas nors gali sekti. Eik laisvai ir...

– ...lyg turėčiau tikslą. Žinau, žinau. Jau šimtą kartų kartojai.

– Nenoriu, kad mus demaskuotų, nespėjus rasti Vanesos.

– Ar viduje bus apsaugininkų?

– Nežinau.

– Jei jų ten yra, ar jie ginkluoti?

– Tikriausiai. Be abejo, jie – slaptosios tarnybos agentai. Tačiau aš jais pasirūpinsiu.

– Dar vienas dalykas. Kai rasime Vanesą, kaip planuoji iš čia ištrūkti?

– Planas A: be raktelio paleisiu šį automobilį. Judvi su Vanesa galėsite važiuoti furgone.

– O koks atsarginis planas?

– Iš kur man, po velnių, žinoti?

– Šaunu, – sumurmėjo Berė, bet atidarė furgono dureles ir išlipo pirmoji.

Tabor House buvo prabangesnis pastatas, nei jį buvo apibūdinęs Grėjus. Triaukštis ir U raidės plano, jis supo sodą. Aplenkę įspūdingas pagrindines duris, jie nuėjo prie tarnybinių, kurias Grėjus buvo pastebėjęs išvakarėse žvalgydamas teritoriją. Keitėsi pamainos. Vieni gydytojai, seselės ir kitas personalas skubėjo iš ligoninės, o kiti registravosi į naktinę pamainą.

– Eisiu pirmas, – pareiškė Grėjus, jiems prisiartinus prie tarnybinių durų. – Palauk kelias minutes ir sek iš paskos.

– Kur tave sekti?

Grėjus gūžtelėjo pečiais.

– Nesirūpink. Susirasiu tave. – Jis jau buvo beeinąs, bet atsigręžė. – Bere, jei man kas atsitiktų, dink iš čia, po velnių. Supratai? Nerk į kurį nors automobilį ir mauk tuo pačiu keliu, kuriuo atvykome. Gerai?

Berė linktelėjo.

– Tačiau taip nesielgsi, tiesa?

– Nesielgsiu.

Nepatenkintas Grėjus susiraukė, apsisuko ir dingo už tarnybinių durų. Dėdamasi atsaini, Berė pradarė kuprinę ir, neištraukdama vaizdo kameros, patikrino visus mechanizmus, įsitikino, ar jie patikimai veikia. Taip pat patikrino, ar nepamiršo įdėti kasetės. Nebūtų nieko nuostabaus, jei norėdama patekti į istoriją būtų ją pamiršusi.

Žingsniuojant tarnybinių durų link, Berę užplūdo baimė. Tik dėl vieno buvo tikra: jei ji išsigąs, Vanesa Merit mirs šiame pastate. Tad Berė nukreipė žvilgsnį į prožektorių virš durų, šis tarsi švyturys jūreiviui rodė kelią per pavojingus rifus.

Ji įžengė į patalpėlę, kuri tais laikais, kai *Tabor House* buvo privatus gyvenamasis namas, veikiausiai atstojo tarnų priemenę. Iš jos pateko į didelį, ryškiai apšviestą ir gerai įrengtą poilsio kambarį, jame personalas susirinkdavo per pertraukas. Patalpoje stovėjo įvairių maisto ir gėrimų prekybos automatų, pramoninė kavavirė, pramoninė ledo gaminimo mašina, kelios mikrobangų krosnelės, keletas stalų ir daug kėdžių. Dvejos durys į tualetus. Palei vieną sieną rikiavosi metalinių rakinamų spintų eilė. Ant sienos tarsi koks plakatas kabojo telefonų sąrašas, jį galėjai perskaityti iš bet kurios kambario vietos.

Pamainos jau buvo beveik pasikeitusios, tad minia ištirpo. Vyriškis, apsirengęs kaip sanitaras, laukė, kol mikrobangų krosnelėje sušils maistas. Slaugytoja kalbėjo mokamu telefonu. Du vyriškiai, dėvintys kombinezonus, panašius į tą, kokį vilkėjo Grėjus, sėdėjo prie stalo, gėrė kavą ir aptarė turbininius variklius.

Niekas į Berę nekreipė dėmesio. Ji perėjo per patalpą, tarsi šitaip elgtųsi kiekvieną vakarą vienuoliktą valandą.

Kitos ligoninės patalpos buvo gerokai pertvarkytos. Už ryškiai apšviesto ir sterilaus poilsio kambario tęso koridorius, jame turėjai kalbėti pašnibždomis, elgtis santūriai ir oficialiai. Sienos apmuštos: viršuje – spausti pasteliniai

tapetai, apačioje – medienos plokštės. Bronzinės sieninės žvakidės skleidė prislopintą šviesą. Grindys buvo išklotos kilimine danga. Koridoriumi Berė nuėjo iki susikirtimo su kitu.

Į kairę ar dešinę? Į kairę ar dešinę? *Nesėlink vogčiomis, eik, tarsi turėtum tikslą.* Eni-beni diki-daki. Gerai, *į dešinę!*

Berės pasirinktas koridorius vedė į pastato priekį. Išilgai kabinetai, skendintys tamsoje, oficialiai atrodanti registratūra, joje rojalis, soliariumas su daugybe atogrąžų augalų ir paparčių, sustatytų tarp kaliaminės palmės baldų, apkrautų pagalvėlėmis. Viskas prabangu ir nė iš tolo neprimena ligoninės.

Atriumas – jo įviji laiptai, švieslangis penkių metrų aukštyje, marmurinės grindys – atrodė įspūdingai. Šios rotondos viduryje stovėjo apskritas stalelis, ant jo puikavosi milžiniška metro ilgio kardelių puokštė.

Aplink nebuvo nė gyvos dvasios, tik valytojas, atsiklaupęs prie sieninio elektros lizdo, darbavosi atsuktuvu. Berė apėjo aplink stalelį su juo pasikalbėti.

– Man apsvaigtų galva, jei būtų suteikta garbė čia gydytis.

– Tau neužtektų pinigų, – atsakė stodamasis valytojas. – Pirmame aukšte tik kabinetai ir posėdžių kambariai.

– Tai čia tik raštinė ir kartotekos?

– Tik jos. Tačiau esu tikras, kad bylos užrakintos, o aš neatsinešiau įrankių spynoms atrakinti. Be to, per ilgai užtruktų.

– Tai ką siūlai?

– Patikrinti kompiuterio terminalą, – atsakė „valytojas“. – Jame tikrai turėtų būti nuolat atnaujinamas pacientų registracijos žurnalas.

– Puiki mintis. Eisime toliau ar lipsime į viršų?

– Tu kelkis liftu, o aš lipsiu laiptais.

– Susitiksime antrame aukšte.

Liftas buvo metalinė dėžė, greičiau turinti estetinę nei mechaninę vertę. Berė apsidžiaugė, kad jis šiaip taip pakilo

vieną aukštą. Išėjusi pro kaltinio metalo duris, ji pasuko į kairę ir kaktomuša susidūrė su slaugytoja, ši buvo apstulbusi kaip ir Berė.

– Ką veikėte šioje dėžėje? Čia mirtini spąstai.

– Ak, esu naujokė, – atsakė Berė ir nervingai nusijuokė. Ja apsimesti šiomis aplinkybėms nebuvo sudėtinga. – Kitą kartą pasinaudosiu greituoju liftu. Esu Dolė Medison, – tarė ir ištiesė ranką. – Prašau nesišaipyti iš mano vardo. Patikėkite, esu girdėjusi daugybę patyčių.

– Linda Arnold.

– Malonu susipažinti.

Berė akies krašteliu matė Grėjų, užlipusį laiptais. Berė nukreipė slaugytojos dėmesį, ir jis prasmuko pro budinčios seselės stalą. Daugiau nieko nebuvo matyti.

– Kada čia pradėjote dirbti? – paklausė slaugytoja.

– Šiandien pirma naktis. Padedu daktarui Hedliui, – atsakė Berė, prisiminusi pavardę iš poilsio kambaryje kabančio telefonų sąrašo.

– Maniau, kad daktarė Hedli išvykusi šešių mėnesių kūrybinių atostogų.

– Taip, jis išvykęs.

– Turbūt norėjote pasakyti „ji“.

– Taip ir sakiau. – Berė paėmė Lindai Arnold už rankos ir palinko arčiau. – Tarp mūsų kalbant, sekasi ne taip, kaip daktarė tikėjosi. Ji turėtų rašyti knygą, bet abejoju, ar jai pavyks.

– Tikrai? Keista. Ji jau paskelbusi daug darbų.

– Tikra tiesa, – sutiko Berė, mintyse linkėdama, kad daktarei Hedli, kad ir kas ji, po velnių, būtų, dingtų kūrybinis įkvėpimas. – Tačiau šį kartą ji vargsta.

– Nesmagu girdėti. Ji turi kuo pasidalyti, labai talentinga gydytoja.

– Ji tikrai miela, tiesa? – skubiai pagyrė Berė.

Ji pastebėjo Grėjaus, susikūprinusio prie rašomojo stalo, nugarą. Ar jam pavyko rasti kompiuterio terminalą?

– Kas čia? – paklausė slaugytoja, rodydama į sunkų krepšį ant Berės peties.

– Mokslinė medžiaga, renku ją daktarei Hedli.

– Tiek daug?

– E-e, na, niekur negaliu išvykti be, e-e, savo dietinio gėrimo *Slim-Fast*. Niekada neišeinu iš namų neįsidėjusi bent poros skardinių, dėl visa pikta. Taip pat atsarginė pora batų. Mano pėdos siaubingos, tarsi bandelės. Dar žurnalai. Žinote, visokie *daikčiukai*. Vyras nuolat iš jų šaiposi.

– Ar jums apačioje nepaskyrė rakinamos spintelės?

– Taip, bet tie įtaisai... – Berė rankomis pavaizdavo rakinamą kodinę spyną. – Niekaip nepavyksta jų perprasti. Pamaniau, kol išmoksiu naudotis spyna, bus geriau nešiotis visą šį šlamštą.

Slaugytoja Linda Arnold pakreipė galvą.

– Jūs man matyta, tik neprisimenu kur.

Ji mane atpažino iš televizijos!

– Kur dirbote prieš tapdama daktarės Hedli asistente?

– Oi, daugybėje vietų. Man nusibosta tas pats darbas, tad, žinote, tam tikru požiūriu plaukiu pasroviui. – Už slaugytojos nugaros Grėjus iškėlė nykščius į viršų. – Ką gi, atsiprašau, klaidžiosiu toliau, kad pradėčiau orientuotis.

– Galiu jums padėti...

– Ne ne. Bus geriau, jei pati viską perprasiu. – Berė nusijuokė. – Jau žinau, kad šiuo girgždančiu liftu negalima naudotis.

– Atsiprašau, norėjau paklausti. – Prie jų prisiartino Grėjus ir patapšnojo Lindai Arnold per petį. – Ar ne jūs skambinote, kad pakeisčiau elektros lemputę?

– Ne.

– Matyt, skambino iš trečio aukšto, o man pasigirdo, kad iš antro. Atleiskite.

Grėjus užsimaukšlino kepurę ir patraukė atgal prie laiptų.

Kai slaugytoja Linda Arnold atsigręžė, Berė jau buvo dingusi iš akių.

– Jų čia nėra.

Tai buvo vieno niūrių pagalbininkų, to paties, kuris smurtingai nutraukė trumpą Dolės gyvenimą, pranešimas vyresniajam. Jiems prireikė pusantros valandos, kad rastų motelį.

– Čia tas motelis, – švokšdamas tikino Dienraštis. – Esu tikras. *Washington Inn*. Šimtas dvidešimt antras kambarys.

– Jame apsistojęs sunkvežimio vairuotojas, jis velnioniškai įsiuto, kad jį prižadinau, – pasakė agentas, piktai dėbčiodamas į Dienraštį.

– Nesuprantu, – teisinosi Dienraštis, bejėgiškai dairydamasis tai į vieną agentą, tai į kitą. – Ji sakė, kad šįvakar čia susitiks su Bondurantu.

– Tu ją išleidai automobilių garaže, tiesa?

– Iš kur jūs, vyručiai, žinote?

– Kur ji ketino vykti?

– Čia! Bent jau man taip sakė. Kaip Dievą myliu. Turėjau važinėti su lėle, kad nukreipčiau jūsų dėmesį.

– Mėšlas, – nusikeikė vienas agentų, – jis mums visą laiką krušo smegenis.

Stengdamasis, kad vaidyba būtų įtaigesnė, Dienraštis ėmė maldauti:

– Nekankinkite manęs. Prašau. Buvau priverstas taip elgtis. Baisiai jo bijau.

– Ko?

– Bonduranto. Jis pagrasino mane nužudyti, jei viską sukrušiu. Ir jis tikrai mane nužudys. Ar esate kada žvelgę jam į akis? Jos klaikios. Tas vyras – žudikas iš prigimties. Jis mane pribaigs, jei sužinos, kad jus čia atvedžiau.

– Liaukis! – amtelėjo vyresnysis.

– Prašau, parvežkite mane namo, – maldavo Dienraštis. – Jei jų čia nėra, nenumanau, kur galėtų būti. Matyt, Bondurantas man pamelavo. Tikriausiai ir Berei. Jis galėjo jai paspęsti spąstus. Ar nepagalvojote apie tai? Iš kur man žinoti? Aš tik senas žmogus. Nieko jau nesuprantu.

– Jis meluoja, – nusprendė vienas agentų.

– Po velnių, taip, jis mus apmulkino, – sutiko vyresnysis. – Važiuojam.

Įlipęs į automobilį, vyresnysis paskambino mobiliuoju telefonu.

– Velšas pamelavo apie motelį. Jų ten nebuvo. – Kurį laiką jis klausėsi, o vėliau pasakė: – Taip, pone. Esu tikras, kad iš jo išpešite daugiau, mums nepavyko.

Dienraščiui nepatiko tai, ką išgirdo. Dar labiau nepatiko deguonies baliono daviklio rodomas lygis.

– Man liko mažai oro, – perspėjo jis, vos tik vyresnysis baigė kalbėti telefonu.

– Tavo bėda.

Kiti du agentai net nesivargino atsakyti. Ant grindų nudrėbta Dolė žvelgė į Dienraštį didžiulėmis negyvomis akimis.

Kelias atgal į miestą buvo ilgas. Jie privažiavo prie nekaltai atrodančio vyriausybinio pastato. Kai agentai nuvedė Dienraštį prie avarinių durų iš kiemo pusės, jis pakėlė akis į dangų. Dėl miesto šviesų žvaigždžių nebuvo matyti, bet mėnuo švietė dailiai.

Buvo gražu.

Kroviniu liftu jie pakilo į septintą aukštą. Tuščiame koridoriuje, kuriuo Dienraštį vedė prie tolimiausių durų, žingsniai aidėjo garsiai. Vienas prakeiktas deguonies baliono vežimėlio ratas cypė. Dienraštis taip ir neprisiruošė jo ištepti.

Vienas vyrų žengė į priekį ir pasibeldė į duris. Balsas liepė įeiti. Agentas atidarė duris ir pasitraukė į šalį. Dienraščiui

peržengus slenkstį, galvoje šmėstelėjo mintis, kaip bus kankinamas ir mirs.

Grėsmingąjį kabineto šeimininką iš nugaros apšvietė vienintelis šviestuvas, tačiau Dienraštis jį pažino iš silueto.

– Pone Velšai, – beveik draugiškai kreipėsi jis, – šiąnakt buvote siaubingai užsiėmęs. Ar nesibaigia jūsų deguonis?

Šūdas, pagalvojo Dienraštis.

Keturiasdešimt pirmas skyrius

Sprogęs vandentiekio vamzdis *Tabor House* trečio aukšto sandėlyje sukėlė pageidaujamą poveikį. Slaugytojos ir sanitarai susispietė prie užtvindyto sandėlio durų. Kiek susirinko žmonių, tiek buvo siūlymų, kaip geriausia viską sutvarkyti. Viena slaugytoja pasakė, kad, kelios minutės prieš išsiveržiant fontanui, matė sandėlyje dirbantį valytoją, tačiau niekas negalėjo jo rasti, kad padėtų sustabdyti vandenį ir išvalyti patalpą.

Kai Grėjus paliko ją ant laiptų, liepdamas laukti ir atrodyti užsiėmusiai, jei kas nors eitų pro šalį, Berė nežinojo, ką jis buvo sumanęs. Kai jis po kelių minučių grįžo, buvo nusimetęs kombinezoną, kepurę, vėl vilkėjo kostiumą ir ryšėjo kaklaraištį. Netikėtai sprogo vandentiekio vamzdis. Nebuvo sunku susigaudyti, ką veikė Grėjus.

– Eime, – tepasakė jis.

Berė nusekė jam iš paskos pro duris į trečią aukštą.

Dėl sąmyšio pietiniame sparne niekas nepastebėjo, kad jie patraukė į šiaurinį sparną. Tačiau pasukę už kampo, prie 300-osios palatos jie išvydo sargyboje stovinčius du slaptosios tarnybos agentus.

Dabar mus nušaus, šmėkštelėjo Berei.

Tačiau Grėjus buvo ramus.

– Labas vakaras, ponai, – žvaliai pasisveikino eidamas prie vieno agento.

Šis akimirksniu atpažino Grėjų.

– Pone Bondurantai, – nustebo jis.

– Kaip sekasi? – plačiai nusišypsojo Grėjus.

– Maniau, išėjote į atsargą. Kada jūs...

– Mielai viską papasakosiu vėliau. Privalome nedelsdami iškelti ponią Merit. Kitame sparne įvyko nedidelė avarija. Nieko rimto. Tiesiog atsargumo priemonė. Prezidentas nenori rizikuoti.

Grėjus iškėlė ranką, duodamas ženklą tylėti, ir pirštais prispaudė mažą ausinę.

– Jie laukia apačioje, – pasakė Grėjus į mikrofoną. – Slaugytoja. – Jis linktelėjo Berei palatos pusėn.

– Klausau, tamsta, – atsakė ji ir nėrė pro agentus.

– Atleiskite, pone, tačiau niekas, išskyrus daktarą Alaną...

Grėjus delnu smogė vyrukui į gerklas. Dar vienas staigus smūgis, ir agentas susmuko. Antrasis apsisuko, kad sulaikytų Berę. Grėjus jam kirto karatė smūgį į sprandą. Ir antras agentas išsitiesė ant grindų. Berė palaikė duris praviras, kol Grėjus įvilko jį į palatą.

Visa užtruko vos kelias sekundes. Grėjus skubiai pakeitė savo netikrą ausinę, paėmė tikrą iš slaptosios tarnybos agento.

Kurį laiką jis klausėsi, tada palinko prie mažyčio mikrofoniuko sąmonės netekusio ir tysančio agento švarko atlape ir tarė:

– Kitame sparne sujudimas, tik tiek. – Jis nutilo, kad atsikosėtų, ir patikslino: – Pratrūko vandentiekio vamzdis. – Grėjus ir vėl sukluso. – Ne, mes viską kontroliuojame.

Jis išjungė siųstuvėlį ir atsisukęs į Berę paaiškino:

– Ant stogo yra dar vienas agentas.

– Ar jis nesuprato, kad pasikeitė balsas?

– Tikiuosi, ne.

Grėjus paskubomis paėmė vieno agentų radijo ryšio stotelę, kad žinotų, ką veikia agentas ant stogo ir kiti, jei čia jų sukiojasi ir daugiau. Tada lipnia juosta užklijavo agentams burnas ir tarsi kepamiems kalakutams už nugaros surišo rankas ir kojas. Kurį laiką jie bus nepavojingi, bet kiek tai truks, kol kas nors pastebės, kad jų nėra poste, ir ateis patikrinti?

Berė neturėjo kada nerimauti. Grėjus jau perėjo blankiai apšviestą palatą. Vanesa nejudėdama gulėjo ligoninės lovoje. Buvo tokia išsekusi, kad net kūno formų nebuvo matyti po antklode.

Berė prisiartino iš kitos lovos pusės.

– Ponia Merit.

– Vanesa, ar mus girdi? – garsiau paklausė Grėjus, purtydamas jai petį. – *Vanesa!*

Vanesa atsimerkė. Išvydus Grėjų, jos ir taip silpnas kvėpavimas ėmė trūkčioti:

– At...vykai?

– Aš tave iš čia išvešiu.

– Grėjau.

Vanesa vėl užsimerkė, vos vos šypsojosi, dabar ji saugi. Vanesai buvo tiek pripumpuota migdomųjų, kad ji net nekrūptelėjo, kai Grėjus nuplėšė nuo rankos pleistrą ir iš venos ištraukė kateterį.

Vos metus žvilgsnį, Berei buvo aišku, kad Vanesa rimtai serga. Akiduobės atrodė tarsi tamsūs krateriai kaukolėje. Lūpos – bespalvės. Grėjus pakišo po ja rankas ir pakėlė nuo lovos už pakinklių ir pečių. Grėjaus rankose Vanesa atrodė kaip vaikas.

– Bere, – paliepė Grėjus, – paimk pistoletą.

Prieš pakeldamas Vanesą, ginklą buvo padėjęs ant lovos. Berė spoksojo į pistoletą, nenorėdama prie jo prisiliesti. Dėl ilgo slopintuvo, pritvirtinto prie vamzdžio, pistoletas atrodė grėsmingesnis. Tačiau Grėjaus išraiška buvo dar pavojinges-

nė ir baisesnė, tad Berė padarė ką liepiama. Pistoletas buvo sunkus ir nepatogus.

– Atsargiai, – perspėjo Grėjus, – gali iššauti. Krovininis liftas koridoriaus gale. Juo nusileisime į pirmą aukštą. – Jis pažvelgė į be sąmonės tysančius agentus. – Atleiskite, jei esate tikri agentai, – sumurmėjo Grėjus. – Ir užsikruškite, jei jūs – Spenso žmonės.

Artėjant prie durų, Berė paklausė:

– O kaip stebėjimo kameros?

– Aš jų nemačiau, o tu?

Berė papurtė galvą.

– O jei kas nors pamėgins mus sustabdyti?

– Juos nušausiu, – atsainiai atsakė Grėjus ir galva mostelėjo į duris: – Patikrink koridorių.

Berė atidarė duris ir apsidairė. Koridorius buvo tuščias, bet išgirdo iš už kampo atsklindantį juoką ir kalbas apie užtvindytą sandėlį. Matyt, dar niekas nepastebėjo, kad nėra slaptosios tarnybos agentų.

– Tuščia, – pranešė ji Grėjui.

– Iškviesk liftą.

Berė išėjo į koridorių ir paspaudė mygtuką sienoje. Užsidegę skaičiai rodė, kad liftas pirmame aukšte. Berei atrodė, kad liftas du aukštus kyla kaip niekad ilgai. Akies krašteliu ji stebėjo koridoriaus kampą, niekas nepasirodė.

Pagaliau liftas atvažiavo ir buvo tuščias. Berė įėjo į kabiną ir paspaudė durų laikymo mygtuką. Grėjus dviem žingsniais pernešė Vanesą per koridorių. Tada Berė paspaudė durų uždarymo mygtuką.

Nieko neįvyko.

Kelios akimirkos atrodė kaip amžinybė.

Galiausiai durys užsidarė, ir jie ėmė leistis žemyn.

Berė stebeilijo į plyšį tarp lifto durų. Kai jie nusileis į pirmą aukštą ir durys prasivers, o ten kas nors stovės ir paklaus, ką jie čia, po velnių, veikia, ar ji pajėgs tą žmogų nušauti?

Berė pajuto dėkingumą, kad jos narsos nereikėjo tikrinti. Kai nusileido į pirmą aukštą, prie lifto niekas nelaukė. Ji išėjo iš kabinos ir apžiūrėjo koridorių.

– Poilsio kambaryje daug žmonių, – pasakė ji Grėjui. Iš ten sklido garsai. – Tikriausiai pertrauka.

– Eikime į priešingą pusę. Tai ne vienintelės durys. Išeisime pro kitas ir apsuksime ratą.

– Soliariume mačiau stiklines duris.

Jie nukeliavo atgal pirmo aukšto koridoriais. Stiklinės soliariumo durys buvo užrakintos, bet užsklęsta iš vidaus. Berė sudvejojo:

– Prie durų gali būti prijungta signalizacija.

– Surizikuokime.

Berė atstūmė skląstį ir atidarė duris. Pasigirdo šaižus čerškimas. Berė atsisuko į garso pusę ir nevalingai iššovė.

Aukštame baltame narve tupintis atogrąžų paukštis pakėlė baisų triukšmą, nors Berės šūvis sudraskė tik Bostono papartį. Paukštis, pašiaušęs kaklo plunksnas, plasnojo išskleistais margaspalviais sparnais ir klykė.

– Mėšlas, – nusikeikė Berė.

Jie galvotrūkčiais išbėgo iš pastato, nors ligoninės personalas, matyt, buvo pripratęs prie paukščio priepuolių, ir niekas jų nesivijo. Laikydamiesi šešėlyje skendinčio aikštės pakraščio, jie aplenkė puikiai prižiūrimą gėlyną ir nubėgo į automobilių aikštelę.

– Palauk! – sustabdė Berę Grėjus.

Berė sustojo, atsisuko. Ji sunkiai alsavo. Grėjus, klausydamasis, kas sakoma per ausinę, atrodė tik šiek tiek uždusęs. Jis paspaudė siųstuvo mygtuką.

– Kažkas vyksta automobilių aikštelėje? – paklausė jis per mikrofoną.

Dar vienas slaptosios tarnybos agentas! Berė jį buvo pamiršusi.

Jos žvilgsnis mašinaliai pakilo į stogą, bet ten nieko nematė. Grėjus smakru mostelėjo į priekį. Berė apsisuko ir leidosi į kojas. Grėjus bėgo jai iš paskos, ir Berė išgirdo, kaip jis apsimestinai nustebęs tarė:

– Ne, į jos palatą niekas neįėjo. – Tada Grėjus suriko: – Po velnių! Bere, jis mus vejasi!

Iki pikapo Berė skuodė kiek jėgos leidžia. Kai jie pribėgo prie automobilio, Berė atidarė užpakalines furgono duris, įsiropštė vidun ir padėjo įlipusiam Grėjui paguldyti Vanesą ant suolo palei sieną.

– Laikykis! – sušuko Grėjus, iššoko pro duris ir jas užtrenkė. Netrukus suūžė automobilio variklis, ir jie pajudėjo. Vos po kelių akimirkų kaimo vietovės, kurioje buvo *Tabor House*, tylą suardė šaiži sirena.

– Puikus pyragas, Amanda. Ačiū.

Kai ji paėmė tuščią desertinę lėkštelę ir padėjo ant padėklo, Deividas nusišypsojo.

– Ačiū, Deividai. Džiaugiuosi, kad tau patiko. Gal norėtum dar?

– Ne, ačiū. – Jis patapšnojo per diržą. – Papildomos kalorijos.

Nesišypsodama Amanda paklausė, ar jis dar pageidautų kavos. Deividas sutiko ir atidžiai stebėjo šeimininkę, kai ši į puodelį pylė kavą. Tada Amanda atsiprašė, paėmė padėklą ir išėjo, palikusi Deividą su Džordžu vienu du jaukioje Alanų svetainėje.

– Amanda taip ir neatlyžo, tebepyksta ant manęs, tiesa? – paklausė Deividas.

– Ar nori ko nors į ją įsipilti? – paklausė Džordžas, stovėdamas prie gėrimų spintos. Į savo kavą jis negailėdamas įsipylė viskio.

– Ne, ačiū.

Prezidentas šįvakar pats įsisiūlė į svečius. Nesunku buvo atspėti, kad Džordžo sūnūs labai apsidžiaugė. Prezidentas Meritas paprašė berniukų parodyti namų darbus ir abiem parašė po raštelį, vaikai kitą dieną juos nusineš į mokyklą ir parodys draugams.

Paguldžiusi vaikus, Amanda pasisiūlė Meritui ir Džordžui svetainėje patiekti pyrago su kava. Jos elgesys buvo beveik priešiškas. Deividas per daugelį metų jau buvo įpratęs prie Amandos šaltumo, tad nekreipė į jį dėmesio ir gailėjosi Džordžo, kad šis vedė ledo varveklį.

Džordžas grįžo prie sofos su alkoholiu pastiprinta kava. Deividas pastebėjo, kad gydytojo rankos dreba, trapus porcelianas net tarškėjo.

– Ko taip nerviniesi, Džordžai? Jei tavęs gerai nepažinočiau, manyčiau, kad tave graužia sąžinė.

Su neviltim Džordžas paklausė:

– Ko šįvakar atvykai?

– Ar jau esu nepageidaujamas brangiausių ir artimiausių draugų namuose?

– Ne tai norėjau pasakyti.

– Gerai. Džiaugiuosi girdėdamas. – Deividas pamaišė savo kavą. – Dabar, kai likome vieni, kalbėsiu apie reikalą.

– Ir koks jis?..

– Norėčiau išgirsti tavo nuomonę apie Kongreso pateiktą sveikatos apsaugos įstatymo projektą. Man svarbus tavo, kaip gydytojo, požiūris.

Netikėtai užkluptas Džordžas ėmė mikčioti:

– Aš... Susipažinau tik su svarbiausiais punktais.

– Todėl turi pagrindą nuomonei susidaryti. Ką manai apie šį įstatymą?

Kai suskambėjo telefonas, Džordžas beveik šokte pašoko nuo sofos atsiliepti.

– Klausau. Daktaras Alanas. – Kurį laiką jis tylėjo. – Taip, jis čia.

Džordžas atsigręžė ir perdavė ragelį Deividui.

– Skubu, – sušnibždėjo jis.

– Įjunk garsiakalbį.

Džordžas suglumęs pažvelgė į prezidentą, bet padarė ką liepiamas.

– Prezidentas, – pasakė Deividas.

Jis klausėsi, kaip skambintojas pranešė, kad pirmoji šalies ponia išvežta iš *Tabor House*.

– Ką turite omenyje, sakydamas *išvežta*?

– Išvesta prievarta. Pagrobta, pone prezidente.

Deividas iš lėto atsistojo.

– Ką? – įsitempęs paklausė jis.

Nelaimingasis pakartojo pranešimą.

– Kur buvo prakeikta slaptoji tarnyba? – amtelėjo prezidentas.

– Agentus įveikė jėga, pone prezidente. Ponia Merit buvo išnešta iš palatos, įsodinta į automobilį ir išvežta. Operacija buvo surepetuota ir sumaniai įvykdyta, pone. Ligoninės apsaugos tarnyba ir slaptosios tarnybos agentai iš visų jėgų stengėsi sulaikyti pagrobėjus prie vartų. Tačiau jie negalėjo rizikuoti ir šaudyti į automobilį, kad nesužeistų pirmosios šalies ponios. Automobilis nesustojo net tada, kai buvo iššauti įspėjamieji šūviai. Jis prasiveržė pro užtvarą ir, deja, paspruko.

Išgirdusi garsų pokalbį, iš kito namo galo pasirodė Amanda. Deividas pastebėjo, kad ši naujiena ne itin ją nustebino.

– Ar kas nors prisiėmė atsakomybę? Kokia nors teroristų grupuotė?

– Įtariamieji – Grėjus Bondurantas ir Berė Treivis, pone prezidente.

Tai išgirdęs, Deividas atsidūsėjo.

– Viešpatie aukščiausias! – Jis perbraukė pirštais plaukus. – Ar Bondurantas visai neteko proto?

– Jis drąsiai prisiartino prie saugančių ponios Merit palatą slaptosios tarnybos agentų, pone, ir apsimetė, kad veikia jūsų įgaliotas.

– Tokių įgaliojimų jis neturėjo! – suriko Deividas, įsiutintas žinios. – Su juo reikia elgtis kaip su nusikaltėliu. Ar supratote?

– Visiškai, pone prezidente. FTB jau pranešta. Teisėsaugos pajėgos jau aptiko automobilį. Buvo paliktas sunkvežimių aikštelėje už kelių mylių nuo ligoninės. Pirmosios ponios ir jos pagrobėjų nė padujų. Jie, matyt, pakeitė automobilį, pone.

Susitvardęs Deividas pareiškė:

– Tuoj pat grįžtu į Baltuosius rūmus. Su manim bus galima susisiekti automobilyje.

– Klausom, pone prezidente.

Pokalbiui pasibaigus, Deividas užsipuolė Džordžą:

– Kaip galėjai leisti, kad taip atsitiktų?

– Tai ne mano kaltė! – šaukė gydytojas. – Manęs net nebuvo ligoninėje. Matyt, atsirado spraga apsaugoje.

– Mažų mažiausiai, – šaukė ir Deividas. – Regis, kiekvienąkart, kai patikiu Vanesą tavo priežiūrai, atsitinka kas nors siaubinga.

Į jų riksmus iš tarpdurio įsiterpė Amanda:

– Jei ką ir reikia kaltinti, tai tik tave, Deividai.

– Amanda! – suriko Džordžas.

Už tokius žodžius Deividas norėjo pasmaugti šią pasipūtusią kalę, bet buvo priverstas pripažinti jos drąsą.

– Nekreipk dėmesio, Džordžai, – šiurkščiai tarė jis. – Vykstu į Baltuosius rūmus. Ar važiuosi kartu?

– Žinoma.

Jie nuėjo priekiniu šaligatviu, abipus išsirikiavę stovėjo slaptosios tarnybos agentai. Jiems, matyt, jau irgi pranešta

apie pavojų. Šalikelėje laukė limuzinas, priekyje ir už jo – po automobilį, o eskorto priekyje – keturi motociklininkai.

Kai eskortas lėkė miesto gatvėmis Pensilvanijos aveniu link, Deividas patikrino, ar pakeltas vairuotoją ir saloną skiriantis tamsintas stiklas, tada atsisuko į Džordžą ir nusikvatojo.

– Nė kiek neabejojau, kad jis šitaip pasielgs. Ar nesakiau, kad Grėjus pakankamai garbingas, tiksliau – pakankamai *išprotėjęs*, kad dramatiškai pultų jos vaduoti?

Džordžas Alanas stebeilijo į tolį.

– Taip, Deividai. Kaip tik šitai man sakei.

– Žinojau, kad jis pamėgins ją iš ten išvaduoti. O kai Spenso vyrai pranešė, jog tas senis Velšas surengė spektaklį, nukreipdamas dėmesį, supratau, kad pabėgimas suplanuotas šįvakar.

– Atrodo, visais atžvilgiais buvai teisus.

– Ar padarei, kas tau priklausė, Džordžai?

– Taip. Šįvakar, prieš išvykdamas iš ligoninės.

– Ir suveiks?

– Suveiks. Ji mirs nuo per didelio ličio kiekio.

Žinoma, tiesa paaiškės per skrodimą, bet niekas niekada neįtars nei gydytojo, nei prezidento, nes tuo metu, kai Vanesa pateko į Grėjaus Bonduranto ir jo bendrininkės Berės Treivis rankas, – ta porelė bus apkaltinta pirmosios ponios pagrobimu ir žmogžudyste, – prezidentas su gydytoju gėrė kavą ir smaguriavo pyragu.

Būdamas artimas draugas, Grėjus turėjo žinoti, kad Vanesos vaistus reikia rūpestingai kontroliuoti ir dozuoti. Davus per mažą ličio dozę, Vanesos nuotaika tampa nekontroliuojama. Per didelė dozė gali sukelti priepuolį, komą ar net mirtį, ypač jei litis skiriamas kartu su migdomaisiais, kurių Vanesai duodavo ligoninėje, kad ji galėtų deramai pailsėti.

– Tyrėjai norės žinoti, iš kur Grėjus gavo vaistų, – sumurmėjo Džordžas.

– Juk jis toks sumanus, – atmetė Džordžo abejonę kaip nekeliančią pavojaus Deividas. – Geras prokuroras be vargo įtikins prisiekusiuosius, jog Grėjus užtektinai išradingas, kad gautų vaistų ir vėliau sunaikintų visus įkalčius.

– Man ne visai aiškus motyvas, – toliau svarstė Džordžas. – Jei, tarkim, jis tiek vargo, kad išgelbėtų Vanesą, kodėl turėtų ją nužudyti?

Džordžas toks bukas, kad Deividas kartais spėliodavo, kaip jam pavyko gauti gydytojo diplomą. Jis turi erzinančią savybę paprastus dalykus paversti sudėtingais.

– Grėjus buvo atstumtas Vanesos meilužis. Jis atvirai rodė visai prakeiktai šaliai savo jausmus. Iš pradžių jis buvo patenkintas išvykęs iš Vašingtono, nuošaliai galėjo išsilaižyti savo įžeistą savimeilę. Tačiau Grėjų graužė prieštaravimai. Jo ego negalėjo nurimti, kol Vanesa nemirusi.

– O Berė Treivis?

– Ji įsimylėjo Grėjų. Ji džiaugėsi galėdama pašalinti konkurentę. Po incidento Šinline Grėjus ir Berė yra didžiausi visuomenės priešai. Žmonės lengvai patikės, kad jie galėjo įvykdyti šį baisų nusikaltimą.

Prezidentas atlošė galvą ir nusišypsojo.

– Nuostabus planas, Džordžai. Velnioniškai tobulas. Spensas visada sakydavo, kad geriausia ne naikinti priešus, o leisti jiems patiems susinaikinti. Kaip gaila, kad jo čia nėra. Spensui tai labai patiktų.

Keturiasdešimt antras skyrius

Senatorius Armbrusteris laukė Berės ir Grėjaus iš anksto sutartoje vietoje. Sraigtasparnio mentės jau sukosi.

– Ačiū Dievui, kad jums pavyko, – nudžiugo senatorius, kai Grėjus iššoko iš automobilio. – Kaip ji?

– Gyva.

Senatorius pats parinko medikų komandą, pasiruošusią suteikti skubią pagalbą, kurios Vanesai gali prireikti skrendant į Vašingtoną. Kai ją iškėlė iš automobilio ir paguldė ant ratukų, vadovaujantis komandai gydytojas davė nurodymus asistentams.

– Brangioji, ką jie tau padarė? – paklausė Armbrusteris, paėmęs šaltą dukters ranką ir bėgdamas šalia ratukų prie sraigtasparnio.

Grėjus sulaikė gydytoją, kad, perrėkdamas variklio gausmą, perspėtų:

– Buvo labai lengva ją iš ten ištraukti. Per daug lengva. Gali būti, kad žala jau padaryta.

Gydytojas linktelėjo galvą, kad suprato, ir nubėgo nesiklausydamas tolesnių aiškinimų. Jis įšoko į sraigtasparnį, ir šis po kelių akimirkų pakilo į orą, palikdamas Berę ir Grėjų, talžomus oro srovių tuščioje prekybos centro automobilių aikštelėje.

Vanesos perkėlimą Berė įrašė į vaizdajuostę. Nors įrašo kokybė netenkins įprastų transliavimo reikalavimų, jis bus

neįkainojamas. Berė su Grėjumi stebėjo, kaip sraigtasparnis padarė viražą ir pasuko Vašingtono link.

– Ką ten pasakei gydytojui? Kas buvo lengva? – paklausė ji Grėjaus, kišdama vaizdo kamerą į kuprinę.

– Man susidarė įspūdis, jog vyrukai *Tabor House* nutuokė, kad atvyksime.

Berė klausiamai pažvelgė į jį.

– Pagalvok, – aiškino Grėjus, – jei atmesime suvaidintą agentų pasipriešinimą pabaigoje, mes beveik netrukdomi patekome vidun ir išėjome su pirmąja Jungtinių Valstijų ponia. – Grėjaus veidas buvo susirūpinęs. Jis žvelgė sraigtasparniui pavymui. – Gali būti, kad pavėlavome išgelbėti jai gyvybę.

– Nejudėti! FTB!

Iš tamsos jiems už nugarų pasigirdo šūksniai. Abu nevalingai atsigręžė. Su nutaikytais į juos pistoletais prie jų bėgo keturi vyrai. Įsižiebė automobilių žibintai. Į aikštelę riaumodami įlėkė du automobiliai ir sustojo žvygindami stabdžius.

– Rankas už galvos, Bondurantai.

Matyt, Grėjus suprato, kad reikia paklusti. Vienas agentų žengė į priekį, pamatė už Grėjaus diržo užkištą pistoletą ir jį ištraukė. Kitas agentas atėmė Berės kuprinę ir apieškojo ją nuo galvos iki kojų.

– Aš be ginklo.

– Nieko nesakyk, – paliepė Grėjus, kol jam dėjo antrankius ir aiškino, kokios jo teisės.

Sekdama Grėjaus pavyzdžiu, Berė nesipriešindama leidosi suimama. Tai, ką ji turi papasakoti, ir vaizdajuostėje įrašyti faktai, be abejo, išgelbės ją ir Grėjų nuo bet kokių kaltinimų, jie veikė gelbėdami pirmąją šalies ponią. Tačiau kol kas viso to pasakoti neverta. Berė palauks, kol senatorius Armbrusteris ir Vanesa pateiks kaltinimus, kad prezidentas nužudė jos sūnų ir ketino nužudyti ją pačią.

Berę nuvedė į vieną automobilį, Grėjų – į kitą. Agentas palaikė jai dureles ir padėjo atsisėsti ant užpakalinės sėdynės.

Tai, ką išvydo ant užpakalinės sėdynės, sukėlė Berei tokį siaubą, kad ji suriko ir ėmė veržtis pro praviras automobilio dureles.

– *Grėjau!*

Tačiau agentas, uždėjęs ranką ant nugaros, įstūmė Berę atgal į automobilį.

Per automobilio langą ji matė Grėjų. Šis išgirdo jos riksmą, pajuto pavojų ir grūmėsi su agentais, kurie stengėsi jėga jį įgrūsti į kitą automobilį. Tačiau surakintomis už nugaros rankomis Grėjus negalėjo pasipriešinti. Jį įgrūdo ant užpakalinės sėdynės. Durelės užsitrenkė. Žvygindami padangas abu automobiliai nurūko.

Žvelgdama į pilko sedano užpakalinės sėdynės keleivę, kuri spoksojo į ją nieko nematančiomis akimis ir nešvankiai tuščia veido išraiška, Berė prapliupo raudoti. Dolė.

Džordžas Alanas žvelgė į miegančius sūnus, jų galvelės vos kyšojo iš po antklodžių. Jaunesnysis sūnus, miegantis ant apatinio gulto, – išdykėlis, sportininkas ir būsimas širdžių ėdikas. Žavesys jam padės lengvai plaukti per gyvenimą.

Vyresnysis paveldėjo Amandos rimtumą. Atrodė, kad net ir per miegus jį kamuoja rūpesčiai. Jis protingesnis, nuolat siekiantis laimėjimų. Berniuko intelektas ir savidrausmė garantuos jam sėkmę bet kurioje pasirinktoje srityje. Džordžas vylėsi, kad ta sritis bus medicina.

Jis švelniai pabučiavo abu sūnus, pirštų galais išstypčiojo iš vaikų kambario ir uždarė duris. Tėvų miegamojo durys buvo plačiai atvertos. Amanda jam buvo palikusi uždegtą naktinę lempelę. Kad ir kaip karčiai kivirčijosi, kad ir kokie susvetimėję jautėsi, kasnakt sutuoktiniai guldavo į vieną lovą. Amanda palikdavo uždegtą lempelę, tarsi nušviesdama kelią, kuriuo Džordžas galėtų grįžti pas ją.

Džordžas įsistebeilijo į miegančios Amandos veidą. Tamsių šilkinių plaukų sruogos išsidraikiusios ant pagalvės. Kvėpavimas lėtas ir lygus. Amanda atrodo labai patraukliai. Džordžas norėjo ją paliesti, pabučiuoti, bet taip ir nepalietė bijodamas prižadinti.

Jis atatupstas išslinko iš miegamojo, koridoriumi nuėjo į kabinetą ir tyliai užsidarė. Jausdamas nesuvaldomą norą išgerti, jis prisipylė stiklą, nusinešė jį prie rašomojo stalo ir patogiai įsitaisė krėsle.

Naktis buvo ilga. Kartu su Deividu Džordžas laukė, kol gavo žinią, kad Klitas saugiai paguldė Vanesą į ligoninę.

Džordžas jautėsi nežmoniškai pavargęs. Jis mėgavosi viskiu, lėtai gurkšnojo ir juto, kaip kūnu sklinda šiluma. Svaiginantį gėrimo poveikį užgožė persekiojančios blaivinančios mintys – ką Deividas jam liepė padaryti ir ką Džordžas padarė iš tiesų.

Ištuštinęs stiklą, jis atitraukė apatinį rašomojo stalo stalčių. Gulintis jame revolveris nebuvo stambaus kalibro, bet apsižiojus ir iššovus į gomurį tikslas būtų pasiektas be skausmo. Džordžas patikrino revolverio šovinių lizdus ir įsitikino, kad visi užtaisyti; tada atlaužė cilindrą ir pasidėjo ginklą ant rašomojo stalo.

Paskui Džordžas pasirausė kišenėje ir išsitraukė mažą plastikinį buteliuką. Apsauginis sluoksnis buvo sveikas, litis tebebuvo buteliuke, jis neteka Vanesos venomis nešdamas mirtį, kaip manė Deividas.

Paskutiniame spektaklio veiksme Džordžas nugalėjo Deividą, užkirto kelią šaltakraujiškai žmogžudystei. Jis vylėsi, kad Amanda tai palaikys pergale. Galbūt jo nepaklusnumo gulbės giesmė nusvers silpnybės metus. Amanda už tai jį gal net mylės. Bent jau truputį.

Džordžas pastatė flakonėlį ant rašomojo stalo, paėmė revolverį ir įsikišo vamzdį į burną.

Per ilgą kelionę Berė iš ją pagrobusių vyrų bandė išpešti žinių apie Dienraštį, tačiau jos riksmai, maldavimai, raudos ir grasinimai nepriverte atkakliai tylinčių vyrų prabilti. Kai jie pasiekė galutinį kelionės tikslą, vyriausybinį pastatą Vašingtono centre, Grėjus taip pat nieko negalėjo pasakyti. Juos įgrūdo į krovininį liftą ir nuvedė į kabinetą septinto aukšto koridoriaus gale.

Kadangi Grėjus visą kelią priešinosi, į vidų jį įstūmė pirmą. Jo šūksnis Berei nežadėjo nieko gero.

Berė tikėjosi išvysti sumuštą ir gal net kruviną Dienraščio kūną. Bet jis sėdėjo ant sofos pusiau atsilošęs ir atrodė išsekęs. Berė nudžiugo matydama bičiulį, nusvirduliavo per blausiai apšviestą kabinetą ir atsiklaupė prie sofos, nežinojo, juoktis ar verkti.

– Dienrašti, kaip tu?

– Laikausi, – sušvokštė jis. – Ypač kai matau, kad tau nieko neatsitiko ir niekas tavęs nenušovė.

– Automobilyje buvo Dolė. Baiminausi, kad...

– Man atnešė naują deguonies balioną, tad kurį laiką gyvensiu. Dėl manęs nesijaudink. Ar pavyko išvaduoti ponią Merit?

– Taip. Ji jau patikimose rankose, nors atrodė visai išsekusi. Nesame tikri, ar išgyvens.

Padedama agento, kuris atsegė antrankius, Berė atsistojo ir atsisuko į kabineto šeimininką. Pasipiktinusi ji iškėlė riešus, kad parodytų ant jų įsispaudusius rausvus žiedus.

– Ar buvo būtina taip šiurkščiai elgtis, Bilai?

Generalinis prokuroras Viljamas Jansis atrodė susigėdęs.

– Sveika, Bere. Pone Bondurantai.

Grėjus negalėjo patikėti savo ausimis.

– Judu pažįstami?

– Nuo universiteto laikų, – atsakė Jansis. – Berė dirbo reportere studentų miestelio radijo stotyje. Aš buvau studentų

politinės koalicijos prezidentas. Kai būdavo mažai naujienų, Berė ateidavo paklausinėti, ką galėtų per eterį pasakoti.

– Ir dabar kartais taip darau. Jis mano informatorius Teisingumo departamente.

– *Jis* – tavo informatorius?

– Nepranešu nieko slapto, – paaiškino Jansis. – Dažniausiai patvirtinu arba paneigiu informaciją, kurią ji būna gavusi iš kitur. Stengiuosi, kad neišklystų iš kelio, nors kartais būna sunku, – pridūrė Jansis, rūsčiai žvelgdamas į Berę.

– Bilai, ar tai buvo būtina? – pakartojo Berė.

– Privalėjome oficialiai areštuoti. Tu ir Bondurantas esate ieškomi dėl žmogaus pagrobimo. – Jansis pažvelgė į Dienraštį. – Ponas Velšas prisipažino, kad buvo bendrininkas.

– Dienraštis mums padėjo, bet čia ne žmogaus pagrobimas. Mes išvadavome Vanesą Merit.

– Iš ko išvadavot?

– Iš jos vyro.

Jansis susirūpinęs pažvelgė į Berę, paskui į Grėjų.

– Bijojau, kad taip sakysi.

– Neatrodai siaubingai nustebęs, – sumurmėjo Berė.

– Pastaruoju metu sulaukdavau labai keistų telefono skambučių. Skambino Armbrusteris. Ir Meritas. Atrodo, pono Bonduranto grįžimas į Vašingtoną visus privertė nervintis. Iš pradžių buvau raginamas jį suimti, vėliau įkalbinėjamas to nedaryti. Paaiškėjo, kad ponas Bondurantas yra... spėk, kieno kompanionas – tavo. Beje, – sausai pridūrė Jansis, – tu mano vyrams per Houvio Fripo laidotuves gerokai pripūtei miglos. Įsivaizduok juos, pasakojančius man, kaip greitkelyje Grėjui čiulpei organą.

– *Ką?* – išsižiojo Grėjus.

– Ilga istorija, – išlemeno jam Berė, o Jansiui paaiškino: – Gerokai sutirštinau spalvas, nes nežinojau, ar jie geriukai.

– Jie – FTB agentai.

– Žinau, tačiau pagalvojau, kad jie gali būti... – Berė susirūpinusi pažvelgė į Grėjų, spėliodama, kiek gali atskleisti.

Jos sprendimą palengvino ant sofos įsitaisęs Dienraštis.

– Ji pamanė, kad tie vyrai dirba Spenseriui Martinui.

– Spenseriui Martinui, – mąsliai pakartojo Jansis. – Jus dar kažkas sekė. Mano komanda juos pastebėjo ne kartą. Spėliojome kas.

– Spensas, – trumpai atsakė Grėjus.

Jansis atsisuko į jį.

– Ir turėčiau patikėti jūsų žodžiais?

– Esate vyriausiasis šalies teisėsaugos pareigūnas. Vadinasi, privalote persekioti blogiukus.

– Taigi privalau apsaugoti vyrukus, kuriuos žmonės *spėja* esant blogiukais. Nesvarbu dėl kokių priežasčių.

Jausdama tarp vyrų kylant priešiškumą, Berė skubiai įsikišo:

– Bilai, kai tau paaiškės tiesa, esu įsitikinusi, sutiksi, kad Spenseris Martinas pavojingas.

– Klausausi ausis ištempęs. Kur faktai, Bere? Tavo pavardė siejama su pirmąja šalies ponia nuo tada, kai pasirodė reportažų ciklas apie KSMS ir ponia Merit paslaptingai pasitraukė iš viešojo gyvenimo. Daltono Nilio plepalai – įžeidimas mano žvalgybai. Daktaras Džordžas Alanas stebina savo nekompetentingumu. Slaptosios tarnybos nekalbumas nusipelno pagarbos. Kai garaže persėdote į kitą automobilį, supratome, kad šįvakar kai ką rezgate. Sulaikėme jūsų senuką...

– Ei! – įsižeidęs šūktelėjo Dienraštis.

– ...kad jo nesužalotų arba nenužudytų žmonės, kurie, kaip man sakai, dirba Spenseriui Martinui. – Atsisagstęs švarką, Jansis įsisprendė į liemenį. – Noriu žinoti, kas čia, po velnių, vyksta, ir turiu išgirsti viską nuo pradžios iki galo. Štai kodėl judu čia, o nenuvežė jūsų tiesiai į kalėjimą, kur būtų pateikę kaltinimus.

– Vertinu tavo pasitikėjimą, Bilai, – atsakė Berė, – bet ar man nereikėtų išsikviesti advokato, prieš pradedant pasakoti?

– Gali, jei nori eiti tokiu keliu. Arba gali tiesiog būti atvira kaip aš.

Daugelį metų Berė pažinojo Jansį kaip garbingą žmogų. Ne kartą jo dorumas padėjo Berei parengti gerą reportažą. Berė pykdavo ant Jansio, kad šis slėpdavo nuo jos informaciją, susijusią su nacionaliniu saugumu, kita vertus, jis nė karto nebuvo nukreipęs Berės klystkeliais. Berei nebuvo jokios priežasties nepasitikėti Jansiu.

– Gerai, – sutiko ji. – Tačiau turiu tiek daug papasakoti, kad net nenumanau, nuo ko pradėti.

– Pradėkime nuo Spenserio Martino.

– Ką apie jį žinai? Jis...

– Būk atsargi, Bere, – perspėjo Grėjus, galva mostelėdamas Jansio pusėn. – Jis gali būti tavo studijų draugas ir galbūt patikimas bei sąžiningas informatorius, bet prieš atskleisdama kortas prisimink, kas jį paskyrė į šias pareigas ir kam jis dirba.

Jansis įsižeidė.

– Aš pats prisimenu, kas mane paskyrė į šias pareigas, pone Bondurantai. Tačiau aš dirbu Jungtinių Valstijų žmonėms ir labai rimtai žiūriu į savo darbą, jaučiu atsakomybę. Teisybė, už savo darbą esu dėkingas Deividui Meritui, bet nesu abejingas dvokui, pastaruoju metu sklindančiam iš Baltųjų rūmų. O dėl Spenserio Martino, žinau, kad jis turi asmeninę armiją. Jis slapta įtaisęs informatorių ir operatyvinių darbuotojų beveik visuose federalinės vyriausybės departamentuose, man gėda prisipažinti, ir skyriuose, kurie pavaldūs Teisingumo departamentui. Tačiau dar pavojingesnė jo įtaka prezidentui. Noriu žinoti, kodėl ir kiek Meritas juo kliaujasi. Pasakysiu atvirai, Bondurantai, man buvo baisu, kad Berė tiek daug laiko leidžia su jumis. Todėl jai ir pra-

nešiau apie jūsų neseną vizitą į Baltuosius rūmus. Maniau, esate vienas Martino parankinių.

– Manėte klaidingai.

– Tikriausiai. Jūs pasitraukėte dėl ponios Merit?

Grėjus linktelėjo.

– Bet dėl jos ir vėl įsivėliau į šiuos reikalus.

Generalinis prokuroras kurį laiką nenuleisdamas akių žvelgė į Grėjų, paskui vėl atsisuko į Berę.

– Tu užvirei visą šią košę, pateikusi reportažus apie KSMS, tiesa?

– Tiesą sakant, viską užvirė Vanesa, pasikviesdama mane kavos. Tai ilgas pasakojimas, ir aš būsiu priversta apkaltinti prezidentą padarius baisių nusikaltimų.

– Dėl to ir buvai atvežta čia, – atsakė Jansis. – Kad ir koks ilgas ir painus būtų tavo pasakojimas, kad ir kokie padariniai, noriu išgirsti viską nuo pradžios iki galo.

Keturiasdešimt trečias skyrius

– Šūdas! Viskas griūva. Berės ir Grėjaus dar nesučiupo. Vanesa – prakeiktoje ligoninėje. *Ligoninėje!* Turėjau išgirsti siaubingą naujieną, kad ji mirė. O išgirstu džiugią naujieną, kad ji gydoma Vašingtono bendrojoje universiteto ligoninėje.

– Nusiramink, Deividai.

Verdamas rūsčiu žvilgsniu, Deividas užsipuolė Spensą:

– Nekalbėk su manim globėjišku tonu, Spensai. Jei susikrušiu aš, bus blogai ir tau. Prisimink tai žarstydamas man manieringas lėkštybes.

– Nekalbu globėjiškai ir manieringai. Esu susirūpinęs taip pat kaip tu. Tačiau jei pamesime galvas, mūsų padėtis tik pablogės.

– Nemanau, kad gali dar labiau pablogėti.

– Dar ir kaip gali.

Deividas trenkė kumščiu sau į delną.

– Ir kas gali įvykti?

– Nežinau. *Tabor House* viskas vyko pagal planą. Mano vyrai nurijo savo išdidumą ir leidosi Bonduranto įveikiami. Tačiau iš kur galėjome žinoti, kad Klitas vos už kelių mylių nuo ligoninės laukia su sraigtasparniu?

– Turėjai žinoti. Už tai tau moku. Ir, po velnių, kur Džordžas? Jis patyliukais išslinko ir tikriausiai išskuodė namo.

Paskambink jam į namus. Paklausk, ar ligoninės gydytojai galėtų atitaisyti jai padarytą žalą.

– Kelis kartus skambinau jam į namus. Telefonas užimtas, o į mano žinutes, kurias nusiunčiau į pranešimų gaviklį, jis neatsako.

– Jis – oficialus asmeninis Vanesos gydytojas. Gal jį iškvietė į ligoninę? – viltingai tarė Deividas.

– Netikiu, Deividai. Po visų tų įvykių Klitas jo neprileis prie Vanesos per mylią.

– Dieve! Jei nepavyks...

– Ką nors sugalvosime, – ramiai pasakė Spensas. – Turim nepamiršti, kad Vanesa kelia grėsmę prezidento administracijai. Ji, tu ir aš esame vieninteliai, kurie žino, kas tąnakt įvyko vaikų kambaryje. Džordžas galbūt įtaria, bet niekaip negali dėl to būti tikras. Vienaip ar kitaip privalome užtikrinti, kad Vanesa tylės. Tada niekas nesužinos.

– Išskyrus, – tarė Deividas, galvodamas apie Spensą, – mane ir tave.

Jau aušo, kai prezidentas Meritas atvyko į ligoninę aplankyti žmonos. Jis nusprendė vilkėti ne kostiumą, o paprastus drabužius ir ploną striukę, pamanė, kad juo labiau bus susitaršęs, juo įtikimesnis atrodys jo susirūpinimas.

Slaptosios tarnybos agentai prisistatė anksčiau nei prezidentas. Sąmyšis ligoninėje buvo sunkiai kontroliuojamas. Atvyko daugybė žiniasklaidos atstovų, varžėsi dėl naujienų iš tebesirutuliojančios sagos apie pirmosios šalies ponios sveikatą. Prezidentas į ligoninę įėjo per virtuvę ir, pakilęs personalui skirtu liftu, buvo nuvestas į Vanesos palatą.

Kai įžengė į palatą, uošvis stovėjo prie Vanesos lovos.

– Kaip ji, Klitai? – susirūpinęs paklausė Deividas.

– Kodėl nepaklausi jos pačios?

Atrodė, Vanesa miega, tačiau kai Deividas paėmė jai už rankos, ji atsimerkė. Deividas plačiai nusišypsojo.

– Labas, brangioji. Ačiū Dievui, atrodo, tau nieko nenutiko.

– Sveikas, Deividai. Kaip gerai, kad atėjai, – sarkastiškai pasisveikino Vanesa.

– Pone prezidente, čia daktaras Merfis.

Deividas išsiblaškęs klausėsi, kaip Klitas jam pristato Vanesos gydytoją.

– Kas mano žmonai, daktare?

– Mano nuomone, prezidente, ji gaudavo per didelę ličio dozę, tai pavojinga, nes jai dar buvo skiriamas haldolas ir kiti migdomieji.

– Maniau, jos kraujas buvo nuolat tiriamas.

Gydytojas gūžtelėjo pečiais.

– Daktaras Leopoldas man faksu atsiuntė tyrimų grafiką iš *Tabor House*. Jame įrašyti tyrimų duomenys tokie, kokie turėtų būti, bet jie nesutampa su mūsų laboratorijos duomenimis.

– Kaip daktaro Leopoldo personalas galėjo padaryti tokią apmaudžią klaidą?

Niekas nedrįso spėlioti. Tiesą sakant, daktaras Merfis kitapus pacientės lovos nejaukiai tylėjo.

– Kokia prognozė? – dalykiškai paklausė Deividas.

– Ji apsinuodijusi. Pastatėme lašelinę, kad išvalytume organizmą. Užtruks kelias dienas. Tada suderinsiu vaistų dozes taip, kad jos būtų veiksmingos ir kartu saugios. Ji neturėtų tapti zombe, o tokia buvo, kai čia atvyko.

– Bet ji pasveiks?

– Taip, pone prezidente.

– Ačiū Dievui.

Deividas suspaudė Vanesai ranką ir priglaudė ją prie lūpų, tada pasilenkė ir švelniai pabučiavo žmoną. Jos lūpos nebuvo šiltesnės nei manekeno ir buvo tokios pat bejausmės.

Gydytojas atsiprašė ir paliko juos trise. Klitui dar nespėjus pulti, Deividas ėmė gintis.

– Dekso Leopoldo subinė už tai kentės.

– Užuot domėjęsis kito subine, geriau pagalvok, kaip apsaugosi savąją, – atšovė Klitas.

Deividas apsimetė nustebęs.

– Ką tuo nori pasakyti?

Pasigirdo beldimas į duris. Į palatą įėjo Spenseris Martinas.

Vanesa skubiai įkvėpė oro ir susijaudino.

– Taigi taigi, blogiukas galiausiai vėl pasirodė.

Spensas nesureagavo į įžeidimą. Per Klito petį jis pažvelgė į Vanesą ir tarė:

– Džiaugiuosi, kad jūsų sveikata gerėja. – Tada atsisuko į Deividą. – Daltonui Niliui sunku įtikinti žiniasklaidą, kad ponios Merit būklės prognozė teigiama. Manyčiau, jums, pone, reikėtų pačiam pasikalbėti su žurnalistais ir juos patikinti, kad pirmoji šalies ponia netrukus vėl bus darbinga.

– Puiki mintis, – sutiko Deividas. – Klitai, gal eitum su manim kartu? Tavo dalyvavimas pabrėžtų gerą žinią.

Klitas pažvelgė į Vanesą.

– Ar sutinki, brangioji? Ar neprieštarauji, kad liksi viena?

– Aš jau nebesu viena, tėti, – švelniai atsakė ji.

– Žinoma, – pritarė jis ir pasilenkęs pabučiavo į kaktą. Atsitiesęs Klitas ranka mostelėjo į duris. – Paskui jus, pone prezidente.

Deividui nepatiko senatoriaus pasitenkinimas. Anaiptol. Dar mažiau jam patiko atviras pasišlykštėjimas, su kuriuo į jį žvelgė žmona. Tačiau jis vis tiek su ja atsisveikino, pažadėjo vėliau dar aplankyti ir prieš paleisdamas jos ranką švelniai pabučiavo.

Nuo pat pirmų dienų Deividas Meritas buvo prezidentas, noriai spaudžiantis rankas tiems, kurie jį išrinko. Toks draugiškumas buvo tikras iššūkis vyrams, davusiems priesaiką saugoti prezidentą. Ši diena nebuvo išimtis.

Didžiam slaptosios tarnybos nerimui, ligoninės pirmame aukšte greitai buvo sušaukta spaudos konferencija, per ją žiniasklaida ir ligoninės personalas susispietė palei nailoninę virvę, skiriančią žmones nuo prezidento.

Apibertas klausimais Daltonas Nilis pagarbiai stovėjo šalia prezidento, šiam atvykus žiniasklaida tiesiog pašėlo. Reporteriai akimirksniu puolė jo klausinėti šaukdami vienas per kitą. Prezidentas iškėlė rankas juos tildydamas. Kai klegesys nurimo, Meritas pranešė, kad jis su senatoriumi Armbrusteriu ką tik atėjo iš pirmosios šalies ponios palatos.

– Su ja kalbėjomės. Ji blaivaus proto, gerai jaučiasi ir džiugios nuotaikos. Mudu su senatoriumi visiškai pasitikime šio puikaus gydytojų, slaugytojų ir medicinos technikų personalo priežiūra.

Klitas stebėjosi, kad Deividas taip savim pasitiki ir geba susitvardyti, ir nesvarbu, kokios būtų aplinkybės. Tiesą sakant, jis galėtų žavėtis prezidentu, kurį beveik pats vienas užaugino. Tačiau jis sukūrė pabaisą. Ir, kaip klasikinėje Merės Šeli apysakoje, kūrėjui teks sunaikinti savo pagrindinį personažą.

Prezidentas išsisuko nuo klausimo apie daktarą Džordžą Alaną, pareiškė, kad šiuo metu nėra galimybės su daktaru susisiekti. Paklaustas apie tariamą ponios Merit pagrobimą iš *Tabor House* prezidentas atsakė nenorįs nieko komentuoti tol, kol nebus išsamiai informuotas apie incidentą.

– Gaunu prieštaringų pranešimų, – pareiškė jis.

Tada prezidentas paprašė jį suprasti – negalįs ilgiau tęsti spaudos konferencijos, negailėdamas pagyrų padėkojo žurnalistams už rūpestį ir patraukė išėjimo link. Klitas atsisakė atsakinėti į klausimus ir paprašė Deivido parvežti jį namo.

Šis pageidavimas ne itin nudžiugino Deividą, bet jis sutiko ir pranešė vairuotojui, kad pakeliui į Baltuosius rūmus sustos nenumatytoje pagal maršrutą vietoje.

– Sėsk į kitą automobilį, – šiurkščiai liepė Klitas Spensui, kai šis norėjo kartu su jais lipti į prezidento limuziną.

Spensas pažvelgė į Deividą, laukdamas nurodymų.

– Prašyčiau, Spensai, – pasakė prezidentas.

Klitas matė, kad Spensui tai nepatinka, tačiau šis pakluso stengdamasis išsaugoti orumą.

– Kada jis vėl pasirodė? – paklausė Klitas, kai motorizuotas eskortas pajudėjo iš ligoninės automobilių aikštelės.

– Kai sugalvojai tą kvailą istoriją apie... kaip ją pavadinai? *Delikačiu asmeniniu reikalu?*

– Panašiai, – sukikeno Klitas. – Pasakysiu atvirai: gailiuosi, kad Bondurantas nenužudė to šunsnukio, nors turėjo galimybę.

– Ar dėl to pasiprašei pavežamas? Kad dar kartą neprašomas išsakytum neigiamą nuomonę apie mano patarėją?

– Ne. Tai, ką turiu tau pasakyti, kur kas svarbiau.

– Rėžk, Klitai. Pataruoju metu nuolat užsimeni, kad man gresia pražūtis, kad tik tu gali nuo jos išgelbėti.

– Tiesą sakant, tai labai arti tiesos, Deividai. Esu vienintelis, stovintis tarp tavęs ir šūdų duobės, į kurią įkritęs niekad nepasiektum dugno.

Deividas švilptelėjo.

– Tikrai rimta.

– Šaipaisi, Deividai? Tada paklausyk. – Klitas pervėrė Deividą bauginančiu žvilgsniu. – Vanesos kūdikis buvo ne tavo, todėl jį nužudei ir bent du kartus kėsinaisi nužudyti Vanesą.

Kaip Klitas ir tikėjosi, po šio pareiškimo Deivido šypsena išblėso.

– Jei tai tau papasakojo Vanesa, vadinasi, ji serga labiau, nei manėme, abu žinome, kad ji pamišėlė.

Klitas suvaldė įniršį, nenorėdamas Deividui suteikti pranašumo.

– Neketinu dėl to su tavim gaišti laiko, Deividai. Kiekvienam mano kaltinimui tu sugalvosi dešimtis melagingų pa-

neigimų, paaiškinimų ir pasiteisinimų. Žinau, kaip veiki, nes pats tave to išmokiau. Tad leisk man supaprastinti reikalą, bus lengviau abiem. Galiu garantuoti tai, ko tau reikia.

– Ir kas tai?

– Mano tylėjimas. Ir Vanesos.

– Mainais už ką?

– Neginčytinas skyrybas.

Deividas nė nemirktelėjo.

– Gal jau vaikėji, Klitai?

– Patikėk, dar ne.

– Siūlai greitas ir neginčytinas skyrybas su Vanesa?

– Ne siūlau, o reikalauju. Arba...

Deivido veide vėl pasirodė pašaipa.

– Arba kas?

Klitas iš portfelio ištraukė užklijuotą voką.

– Arba paskambinsiu Bilui Jansiui ir atiduosiu įkalčius jam.

Jis padavė voką žentui, šis jį atplėšė ir išėmė kelias spalvotas nuotraukas. Deividas numetė jas, tarsi čia būtų ne nuotraukos, o gyvos kobros.

– Širdį pykina, tiesa? Ji velnioniškai nukraujavo. Tačiau Bekė Sturgis žuvo ne atsitiktinai. Ji nepargriuvo aukštielninka grumdamasi su tavim ir neprasiskėlė galvos į stalo kampą, kaip man pasakojai tą naktį. Tu ją mirtinai sumušei, Deividai. Ir šios nuotraukos tai patvirtins.

Deividas stulbinamai lengvai atsipeikėjo iš šoko.

– Blefuoji, Klitai. Tau nedera. *Manęs* nuotraukose nėra. Čia gali būti bet kieno lavonas. Jei jau kalbame apie tai, pats galėjai mirtinai sumušti tą merginą.

– Galėjau, bet nesumušiau. Voke ne tik nuotraukos. – Deividas pakratė voką ir iš jo ant kelių iškrito garsajuostė. – Tu ją nužudei, Deividai. Pats prisipažinai per ašaringą išpažintį. Prisimeni? Jei neprisimeni, viskas įrašyta. – Klitas tyliai pridūrė: – Aš viską įrašinėju, Deividai. Vėliau ištrinu, kas

nereikšminga, o visa, kas kada nors gali praversti, pasilieku. Kai pamačiau, ką padarei vargšei bejėgei merginai ir jos kūdikiui, juostą nusprendžiau pasilikti.

Ant Deivido kaktos išvydęs prakaito lašus, Klitas pajuto pasitenkinimą.

– Niekada šito nepanaudosi, Klitai, – tarė Deividas, – nes esi tiek pat kaltas kiek aš.

– Nenorėčiau panaudoti, – sutiko senatorius. – Mano gyvenimas ir tarnystė visuomenei baigtųsi negarbingai. Kur kas mieliau palikčiau tave velniui ir likusias dienas kartu su dukra nugyvenčiau garbinamas kaip daug naudos valstybei davęs veikėjas. Šios bjaurios tavo praeities liudytojos, – tarė Klitas, linktelėdamas nuotraukų pusėn, – išnyktų vos man pūstelėjus. Tau tereikia be kivirčų ir perdėto aiškinimo žiniasklaidai paleisti Vanesą.

– Kaip siūlai tą padaryti?

Klitas gūžtelėjo pečiais.

– Tarp jūsų nesutaikomi skirtumai, ir tiek. Kūdikio mirtis sukėlė įtampą, santuoka ỹra. Milijonai susituokusių porų Amerikoje jus užjaus. Jei nuoširdžiai paaiškinsi, kad dėl to skiriatės, gal net laimėsi kelis užuojautos balsus.

Deividas sukando dantis.

– Gal laikai mane puskvaišiu? Skyrybos prieš rinkimų metus būtų politinė savižudybė. Partija galbūt net neįtrauktų manęs į kandidatų sąrašą.

– Dar neaišku. Skyrybos nėra nusikaltimas. Tačiau dviguba žmogžudystė – nusikaltimas, ir čia netaikomi jokie teisiniai apribojimai. – Senatorius leido žentui pagalvoti apie šiurpius padarinius, jei istorija apie Bekę Sturgis iškiltų viešumon. Paskui pridūrė: – Siūlau tau puikų sandėrį, Deividai. Net jei nebūčiau asmeniškai suinteresuotas, patarčiau sutikti.

– Šios nuotraukos ir juostelė nė velnio neįrodo.

– Nesvarbu, ar jos įrodo, ar ne, – ramiai atsakė Klitas. – Vien užuomina apie tokį didžiulį skandalą atims galimybę

būti išrinktam antrą kartą. Tiesą sakant, taptum pariju. Kad ir ką darytum, šis skandalas tave persekiotų visą gyvenimą.

Atrodė, Deividas tuoj sprogs iš pykčio, bet pirmą raundą Klitas laimėjo. Jis laimės dar daug raundų, kol Deividas atsiguls ant menčių ir maldaus pasigailėjimo. Šis senas skandalas visus sukrės, tačiau yra ir kitų – pilnas maišas. Klitas juos trauks iš maišo viešumon po vieną. Skandalų pakaks ilgiems metams, net ir tuomet, kai Klitas Armbrusteris trūnys kape. Tačiau jis mirs laimingas, žinodamas, kad Deividas Meritas daugiau nė akimirkos neturės ramybės.

Tačiau kol kas Klitas patenkintas tuo, ką pasiekė. Vienam rytui pakanka.

– Gali pasilaikyti šias kopijas, Deividai. Turiu kitas. Beje, jei manai ant manęs užsiundyti Spensą ar kurį nors jo banditą, mano advokatas taip pat turi nuotraukų ir juostelės kopijų. Jam duoti nurodymai paskelbti jas žiniasklaidai, jei mirčiau ne sava mirtimi.

Vairuotojas sustabdė limuziną šalikelėje priešais senatoriaus namą.

– Palauk, – tarė Deividas ir pagriebė Klitui už rankos, kai šis ketino išlipti. – Tikinai, kad tylėsi, o kaip Berė Treivis ir Grėjus Bondurantas? Ar tu su jais ne išvien?

Klitas susimąstė.

– Su bukagalve žurnaliste ir vyru, suvedžiojusiu mano dukterį? Vargu. Palik juos man. – Jis patapšnojo Deividui per kelį. – Apgalvok viską, ką pasakiau, ir susisiek su manim. Esu įsitikinęs, kad sutiksi.

Keturiasdešimt ketvirtas skyrius

Generalinis prokuroras stovėjo prie lango, kumščiais įsisprendęs į juosmenį ir rąžydamasis. Berei magėjo žinoti, ką jis galvoja. Ar ja patikėjo? Dėstant istoriją, Jansis ją retkarčiais pertraukdavo norėdamas pasitikslinti, bet kai Berė baigė pasakoti, atsistojo ir ėmė vaikščioti po kabinetą, neleisdamas suprasti, ar patikėjo jos istorija.

Grėjus nuo jų atsiskyrė ir žiūrėjo laidą, rodė svarbų dienos įvykį. Jis tyliai nusikeikė: prezidentas ligoninėje padarė trumpą pareiškimą žiniasklaidai; tačiau kai gydytojas pakartojo, kad pirmoji šalies ponia netrukus visiškai pasveiks, Grėjus nepajėgė nuslėpti begalinio palengvėjimo.

Suprantama, Berė irgi džiaugėsi. Vis dėlto ji nebūtų moteris, jei nebūtų pajutusi dilgtelint pavydo.

Berei pasakojant, Dienraštis užmigo. Ji džiaugėsi, kad bičiulis ilsisi. Atrodė visiškai išsekęs.

– Nesuprantu vieno dalyko, – tarė generalinis prokuroras, – kodėl ponia Merit pati apie tai nepranešė.

Berė atsakė nė nemirktelėdama:

– Iš baimės. Ji jo bijojo, Bilai. Tądien, kai susitikome išgerti kavos, atrodė, kad Vanesa tuoj išsiners iš kailio. Nemanau, kad tą nervingumą galima paaiškinti vien maniakine depresija. Kaip tik tada ji pradėjo įtarinėti, kad jos dienos suskai-

čiuotos ir kad Meritas jos nepasigailės. Tas susitikimas su manim buvo pirmas Vanesos pasiųstas pavojaus ženklas.

Jansis pažvelgė į Grėjų.

– O kaip Džordžas Alanas?

– Tik Deivido šunytis. Neturi drąsos būti kitoks. Deividas jį laiko už trumpo pavadėlio. Mums apie tai prisipažino ponia Alan.

– Tikra tiesa, Bilai, – pritarė Berė. – Manau, ji pateiks neginčijamų šios bylos įrodymų.

– Šios bylos? – pakartojo jis ir prunkštelėjo. – Nėra jokios bylos. Neturiu nieko, išskyrus žodžius dviejų bėglių, kurie ieškomi dėl žmogaus pagrobimo.

– Tačiau mumis tiki, – nenusileido Berė. – Žinau, kad tiki, kitaip nebūtum mūsų čia atsivežęs. – Ji irgi priėjo prie lango. – Ar taip sunku patikėti, kad aukščiausias vadovas gali įvykdyti žmogžudystę? Pažvelk.

Ankstyvoje ryto saulėje išniro Vašingtono obelisko viršūnė.

– Paminklai prezidentams. Vieni jų buvo niekšai, kiti geri ir garbingi žmonės. Aukšti, žemaūgiai, kariai, valstybės veikėjai. Tačiau nors jie buvo išrinkti prezidentais, turi kitą bendrą vardiklį – jie buvo *žmonės*. Istorija juos išaukštino, pavertė juos antžmogiais, kartais net pusdieviais, nors jie tokie nebuvo.

– Jie buvo mirtingi vyrai, turėjo ydų. Jie juokdavosi, verkdavo, įsiusdavo, jiems užkietėdavo viduriai. Jie negalėdavo atsispirti puikybei, skausmui ir širdgėlai... – ji pažvelgė į Grėjų, – ar pavydui. Deividas Meritas žinojo, kad žmona jam neištikima. Ji nešiojo kito vyro kūdikį. Meritas negalėjo to pakęsti. Jis turėjo ką nors daryti.

Jis jau buvo padaręs tai anksčiau.

Mintis buvo tokia netikėta, kad Berė net krūptelėjo. Žodžiai nuskambėjo labai aiškiai, ir Berė pagalvojo, kad jie buvo ištarti.

– Ką?

Jansis pažvelgė į ją.

– Nieko nesakiau.

Grėjus bandė aiškinti:

– Tu sakei, kad...

– Palaukit, – nutraukė juos Berė pakeldama ranką.

Netikėtai nušvitusi mintis paveikė taip, tarsi būtų kone biblinė. Nuo šios minties Berė parklupo ant kelių. Tiesiogine prasme. Ji susmuko ant grindų.

– Bere. – Grėjus nustūmė Jansį į šalį ir priklaupė prie jos. Jis suėmė Berei už pečių ir susirūpinęs pažvelgė jai į akis. – Bere, kas atsitiko?

Atrodė, Grėjaus balsas sklinda iš labai toli, buvo vos girdimas pro riaumojimą galvoje.

Jis jau buvo padaręs tai anksčiau.

Kur ji girdėjo šiuos žodžius? O gal juos perskaitė? Kodėl jie dabar šovė į galvą? Kodėl jie atrodo gyvybiškai svarbūs?

Staiga, tarsi nušvitus, Berė prisiminė, kur perskaitė šiuos žodžius, jai paaiškėjo atsakymai į šiuos klausimus, ėmė niežėti sprandas.

– Bere, kaip jautiesi? – Susirūpinęs Bilas Jansis pritūpė šalia Grėjaus.

– Pasakyk ką nors, po velnių! – sušuko Grėjus.

– Kas čia vyksta? – paklausė Dienraštis, sėsdamasis ir kasydamasis susivėlusią galvą. – Kas yra? Kas jai atsitiko?

Dienraštis. Telaimina jį Dievas. Ar ne jis tūkstantį kartų sakė Berei, kad geras reporteris privalo kastis *giliau*, kad *visada* būna dar vienas sluoksnis, kurį reikia atidengti, kad niekad nereikia nieko atmesti, nors ir kaip nesvarbu ir nereikšminga atrodytų?

Dažniausiai geriausia informacija – tokia, kuri reportažą padaro sensacingą, kuri menkavertę medžiagą iškelia taip aukštai, kad sudrebina pasaulį, – aptinkama neįtikimiausiose vietose, ten, kur niekas net nesumoja jos ieškoti.

Ir šią informaciją Berė turėjo visą laiką. *Visą tą prakeiktą laiką!* Tarp popieriaus lapelių ir žinučių, kurias pasiėmė nuo rašomojo stalo televizijos stotyje WVUE. Ji patikrino tą informaciją, bet tik paviršutiniškai. Nesikasė giliau.

Berė stengėsi per daug nedžiūgauti. Ji galėjo suklysti. Galbūt tai aklagatvis, nors nuojauta Berei tvirtino priešingai. Kad ir kaip ten būtų, ji privalo sužinoti.

Pastūmusi vyrus į šalį, Berė pašoko ant kojų.

– Turiu išvykti.

– Kur?

– Nenorėčiau sakyti. Bent kol nesužinosiu.

– Nori eiti nežinia kur, surasti nežinia ką?

– Žinoma, žinau kur, – nekantriai atsakė Berė. – Nežinau, ką rasiu, kai ten nuvyksiu. Gal nieko. Gal ką nors. Tačiau privalau vykti.

– Bere, negaliu tavęs iš čia išleisti, – paaiškino Bilas Jansis.

– Prašau, Bilai. Siųsk ką nors kartu su manim. Pavyzdžiui, JAV teismo vykdytoją. Tegul jis surakina mane antrankiais. Man nesvarbu. Tiesiog leisk man pamėginti. Tai gali padėti šiai bylai.

– Ką čia sugalvojai?

– Kol kas negaliu sakyti.

– Kodėl?

– Todėl, kad nenoriu pasirodyti kvailė, jei klystu!

Stojo ilga tyla.

Tada pasigirdo:

– Išleiskite ją.

Paliepė Grėjus, ir kai Berė nustebusi į jį atsisuko, Grėjaus žvilgsnis buvo įbestas į ją ir bylojo tūkstančius dalykų, tarp kurių buvo ir visiškas pasitikėjimas ja.

Tą akimirką Berė suprato jį mylinti. Po velnių. Labai mylinti.

– Išleiskite ją, – pakartojo Grėjus, nenuleisdamas nuo Berės akių. – Ji žino, ką daro.

– Kai parodėte tą generalinio prokuroro raštelį, būtumėte galėjusi mane pargriauti plunksnele.

Kalėjimo viršininko pavaduotojas Futas Greihamas buvo toks pat nuginkluojantis kaip ir jo pavardė. Filmuose rodomų stereotipų priešingybė. Mandagus, liaunas kaip nendrė ir nešiojo akinius vielos rėmeliais. Greihamas buvo supratingas ir nesmalsavo, kodėl ji vilki nešvarią slaugytojos uniformą. Ji negaišo laiko persirengti.

Berė padėkojo, kad šis sutiko susitikti iš anksto nesusitarus.

– Iš Vašingtono išvykau skubėdama, net neturėjau laiko perspėti.

Bilas Jansis pasirūpino, kad viskas vyktų sklandžiai. Pritaręs kelionei į Misisipės valstiją, net leido Berei pasinaudoti privačiu reaktyviniu lėktuvu. Džeksono oro uoste jos laukė automobilis ir eskortas, jo lydima Berė nuvyko į Perlo kalėjimą. Futas Greihamas su pagarbia baime žiūrėjo į viešnią, turinčią įtakingų ryšių, ir noriai sutiko padėti kuo tik galėdamas.

– Kaip suprantu, jūsų pokalbis su Šarlina Valters skubus? – paklausė jis.

– Atleiskite, viršininke Greihamai. Tai slapta.

– Negaliu suprasti, – stebėjosi jis suglumęs ir purtydamas galvą. – Tačiau jei judu su generaliniu prokuroru Jansiu sakote, jog tai nacionalinio saugumo reikalas, kas aš toks, kad abejočiau.

Uniformuota prižiūrėtoja atidarė duris, ir jis palydėjo Berę.

– Valters jūsų laukia, – pasakė prižiūrėtoja. – Pikta kaip širšė, kuriai sutrukdė ilsėtis.

Kai viršininkas Greihamas ir Berė Treivis priėjo prie kalinės, ji iš skardinės gėrė limonadą *Dr. Pepper* ir tikrai atrodė įsižeidusi. Šarlina Valters buvo smulki moteris kaulėta įdubusia

krūtine, ilgomis rankomis ir kojomis. Jos žili purūs plaukai atrodė tarsi garbanų aureolė, gaubianti mažą galvutę. Bėgiojančios juodos akys ir staigūs judesiai Berei priminė žvirblį.

Greitai, bet tiriamai nužvelgusi Berę, Šarlina su panieka sušnarpštė:

– Ką gi, tau prireikė daug laiko.

Berė ištiesė dešinę ranką.

– Malonu su jumis susipažinti, ponia Valters.

Pamišėlė Šarlina paspaudė Berei ranką ir maloniai kreipėsi į kalėjimo viršininko pavaduotoją:

– Mes turime aptarti asmeninius reikalus. Gal malonėtumėte?

Nors toks Šarlinos pageidavimas buvo iššūkis Futo Greihamo autoritetui, jis nusišypsojo.

– Žinoma. Aš pasišalinsiu.

Jis priėjo prie prižiūrėtojos, stovinčios per taktišką atstumą. Berė ir Šarlina atsisėdo abipus mažo stalelio.

– Suprantu, kad sutrukdžiau jums ilsėtis. Atsiprašau.

– Ar turi cigarečių?

Berė iš kuprinės ištraukė tą patį pakelį, kurį prieš keletą savaičių buvo pasiūliusi Vanesai Merit. Šarlina krestelėjo cigaretę iš pakelio ir įsikišo tarp plonų lūpų. Berė pridegė jai cigaretę ir paklausė, ar Šarlina neprieštaraus, jei ji įrašys pokalbį.

– Ne, jei paliksi man cigaretes.

Berė nusišypsojo. Patikrinusi, ar veikia kasetinis magnetofonas, ji ėmė kalbėti:

– Mano balso pašte televizijos stotyje WVUE palikote kelis intriguojančius pranešimus.

– Pamanei, kad aš pamišėlė.

– Na...

– Kitaip būtum man paskambinusi.

Šarlina ketino būti reikli šokių partnerė, nedovanojanti nė vieno klaidingo žingsnelio. Berė pakeitė taktiką.

– Jūs visiškai teisi, ponia Valters. Pagalvojau, kad jūs pamišėlė. Tiesą sakant, tebegalvoju, kad tokia galite būti.

Šarlina palinko į priekį ir šelmiškai mirktelėjo.

– Priverčiau juos patikėti. Turiu galvoje, kad esu trenkta. Kai čia patekau, atradau Jėzų, kai apsimečiau pamišusi, galėjau daryti stebuklus. Pamišėliai gali išsisukti kone iš visų aplinkybių. Nustebtum sužinojusi.

Taip, Šarlina Valters pamišusi. Tačiau gudri.

– Kai paskambinote man pirmą kartą, – kalbėjo Berė, – palikote žinutę. „Jis jau buvo padaręs tai anksčiau." Ką turėjote galvoje?

– O ką tu manai, bukagalve? Žinoma, prezidentą. Deividą Malkombą Meritą. – Ji aplūžinėjusiu geltonu nagu bakstelėjo į stalą. – Jis nužudė tą kūdikį, mažąjį Robertą Raštoną, tikras reikalas.

– Kodėl taip manote?

– Ar tu buka, ar ką? Gal nesiklausai? Taigi sakiau, jis jau buvo padaręs tai anksčiau. Nužudęs kūdikį. Prieš daugel metų.

Kaip tik to išgirsti Berė ir atvyko į Misisipės valstiją.

– Deja, turėsite man pasakyti konkrečiau.

Šarlina išpūtė dūmų kamuolį.

– Deividas Meritas dirbo senatoriui Armbrusteriui. Tada jis buvo išvaizdus apsukruolis. Moterų turėjo dešimtis. Viena jų, Bekė Sturgis, pastojo. Kai Meritas buvo išvykęs į Vašingtoną, ji pagimdė kūdikį. Kai tas grįžo, Bekė pakišo jam kūdikį. Meritas visai neketino būti tėčiu ir vyru. Tačiau Bekė nusprendė už jo ištekėti ir nuolat jam įkyrėdavo. Vieną naktį, kai kūdikis buvo vos kelių savaičių, Meritas atėjo į namelį išsiaiškinti santykių su Beke. Jie klaikiai susikivirčijo. Kūdikis klykė. Meritas jį uždusino. Gal jis neketino nužudyti vaikelio. Gal tenorėjo nutildyti, kad neklyktų. Spėju, nužudęs jis nusprendė atsikratyti ir liudytojos. Meritas žvėriškai sumušė Bekę. – Išsišnypštusi Šarlina pasukiojo cigaretę tarsi

mažą dirigento batutą. – Toks smurtas prieš moteris neatleistinas. Visiškai. Net jei nebūčiau nuteista, vien dėl to už jį nebalsuočiau.

Ši istorija sukėlė tiek daug minčių, kad Berė vos tramdėsi – koks įdomus gyvenimas. Šalies istoriją gali pakeisti į aštuntą dešimtį įkopusi moteriškė, panaši į paukštį ir už ginkluotą apiplėšimą bei žmogžudystę įkalinta iki gyvos galvos.

Bet kas ja patikės? Ar Berė *pati* ja tiki? Šarlinos pasakojimas buvo neįtikimas ir trapus kaip stiklas. Ji galėjo prasimanyti šią istoriją, kad paįvairintų nuobodžiai leidžiamas dienas. Roberto Raštono Merito mirtis sukėlė jos susidomėjimą. Berės reportažų ciklas apie KSMS pakurstė jos vaizduotę. Šarlina rado mulkę, sutikusią atvykti į Misisipės valstiją su ja pasikalbėti ir jos išklausyti. Toks pramanas Šarlinai galėjo tapti didžiausia pramoga per daugel metų.

Arba ta istorija gali būti tiesa.

Kad ir kaip ten būtų, Berė nusprendė būti atsargi. Juk pakvipo šimtmečio istorija. Ir jei Berė susimaus, ne tik jos, bet ir tautos ateitis bus paaukota per jos kvailumą.

– Visa tai skamba labai...

– Neįtikinamai, – įsiterpė Šarlina, kai Berė užsikirto. – Neprivalai manim tikėti. Paklausk senojo Klito Armbrusterio.

– Senatoriaus?

Šarlina pasibjaurėjusi susiraukė.

– Jis – nedoriausias politikas, kokį tik ši žemė yra nešiojusi.

– Jis žino apie Bekę Sturgis?

– Žino? Po velnių, mergaite, kaip manai, kas padėjo tų visų bėdų nusikratyti? – sušuko Šarlina. – Meritas nuėjo pas jį tą pačią naktį. Senatorius viskuo pasirūpino.

– Senatorius Armbrusteris labai įtakingas, bet net jam nebūtų pavykę lyg niekur nieko pradanginti du lavonus, – ginčijosi Berė. – Ar nebuvo kriminalinio tyrimo?

– Jei nori, taip vadink, – atsakė su panieka Šarlina, nukratydama cigaretės pelenus į peleninę. – Armbrusterio kišenėje sėdėjo visa miesto ir valstijos valdžia. Jam tereikėjo paprašyti paslaugos. Tiems seniams teisme ant Bekės ir jos kūdikio buvo nusispjaut.

Berė, negalėdama patikėti, papurtė galvą.

– Armbrusteris negalėjo būti į tai įpainiotas. Jis nebūtų leidęs Vanesai tekėti už Deivido Merito, jei būtų žinojęs, kad šis...

– Kokioje planetoje gyveni? Žinoma, kad leido dukrai už jo ištekėti. Jis norėjo savo dukterį matyti kaip pirmąją šalies ponią. – Šarlina atsikrenkštė ir išspjovė skreplius ant grindų. – Šunsnukiai. Visi. Jie mano galintys daryti ką panorėję ir išsisukti. Tokie kaip aš ir mano senukas privalome mokėti už padarytus nusikaltimus. Tačiau ne tokie kaip Meritas ir Armbrusteris.

– Ak, bijau, jūs teisi, – sutiko Berė. – Jei viskas, ką man papasakojote, tiesa, tai vyko – kada – prieš dvidešimt metų? Jei Armbrusteriui sėkmingai pavyko nuslėpti dvigubą žmogžudystę, jis sėkmingai sunaikino visus pėdsakus. Niekaip nepavyktų įrodyti, kas tada nutiko.

Šarlina trinktelėjo į stalą. Berė iš netikėtumo net pašoko.

– Esi kvailiausia mergaitė, kuriai gerasis Viešpats kada nors yra įkvėpęs gyvybę. Tai gal manai, kad švaistyčiau pinigus skambindama į Vašingtoną ir rizikuočiau galva, jei neturėčiau įrodymų?

Keturiasdešimt penktas skyrius

– Siūlau jums geresnį sandėrį, nei nusipelnėte, – pradėjo Bilas Jansis, palinkdamas per stalą ir ištiesdamas delnus ant lygaus paviršiaus. – Pateikite mums įrodymų, kad prezidentas uždusino Vanesos kūdikį ir bandė ją nužudyti, tada jums bus užtikrinta teisinė neliečiamybė.

Spenseris Martinas nepratarė nė žodžio. Per visą apklausą buvo pavydėtinai stojiškas, žvelgė tiesiai ir priminė statulą, tarsi būtų atsiribojęs nuo aplinkybių, į kurias įsivėlė.

Kabinetas buvo prišiukšlintas – apkrautas maisto pakuotėmis iš restorano ir tuščiais kavos puodeliais. Nuo įtampos, kuri čia tvyrojo kiaurą naktį ir visą dieną, kabinete buvo tvanku tarsi garinėje. Nors ir kaip protestavo, Dienraštis buvo nuvežtas į viešbutį. Jį palydėjo du FTB agentai, jiems buvo įsakyta likti su Dienraščiu ir juo rūpintis, kol bus duoti kiti nurodymai. Viljamas Jansis ir Grėjus Bondurantas kabinete praleido visą dieną nekantriai laukdami žinių iš Berės.

Kai ji galiausiai paskambino iš Misisipės valstijos kalėjimo ir papasakojo apie savo pokalbį su Šarlina Valters, Viljamas Jansis pasakė:

– Neišsiversime be artimų prezidentui žmonių pagalbos, o Spenseris Martinas jam pats artimiausias.

Jis įsakė iškviesti Spensą į apklausą. Spensas taikingai atvyko, nors nebuvo linkęs bendradarbiauti.

Pasitvirtino Grėjaus, kuris priešinosi, kad Spensui būtų suteikta teisinė neliečiamybė, nuomonė.

– Dėl to jis atmetė jūsų siūlymą paskambinti advokatui. Spensas neištars nė vieno prakeikto žodžio. Net jei mirtinai jį nukankintume, Spensas vis tiek neapskųstų Deivido Merito.

Tačiau Jansis neketino pasiduoti.

– Pone Martinai, kai kurie buvę jūsų operatyviniai darbuotojai pasirengę liudyti prieš jus, kad patys nebūtų patraukti baudžiamojon atsakomybėn. Jūs įtariamas įvykdęs kelis sunkius nusikaltimus, vadinasi, nusipelnėte daug metų federalinio kalėjimo.

Tyla.

– Hovardas Fripas. Ar ši pavardė jums ką nors sako, pone Martinai? Turėtų. Jūs įtariamas jį nužudęs.

Spenseris net nemirktelėjo.

– Jis jums nieko nepasakys, – įsikišo Grėjus. – Jis net nepasakys, kad šoviau į jį ir užrakinau rūsyje. Jei pasakytų, turėtų paaiškinti, ką ten veikė. Tuščiai gaištate laiką.

Jansis perbraukė delnu praplikusią galvą.

– Ką gi, pone Martinai. Mano pasiūlymas galioja trisdešimt sekundžių. Jei jį atmesite, bus atliekamas toks Kongreso tyrimas, kokio Amerikos istorijoje dar nebuvo.

Spenseris Martinas atsistojo.

– Jei turėtumėte įrodymų, kad nusikaltau, būčiau suimtas. Negąsdinkite manęs, Bilai. Tai nedaro garbės nė vienam iš mūsų.

Jansis tyliai nusikeikė.

Spensas pašaipiai nusišypsojo ir patraukė prie durų.

– Jansi, ar galiu su juo pasikalbėti akis į akį?

Buvo akivaizdu, kad Jansiui ši mintis nepatiko, bet jis sutiko. Grėjus nusekė paskui Spensą į koridorių.

Vos tik durys užsivėrė, Spenso nerūpestingumas išgaravo. Jis sučiupo Grėjui už gerklės ir trenkė į sieną. Veidą bjauriai iškreipė įsiūtis.

– Norėčiau tave užmušti, kad įgrūdai mane į tą sukruštą rūsį.

Grėjus atplėšė Spenso rankas ir atstūmė jį.

– Tačiau neišdrįsi. Nužudydamas mane pasielgtum kvailai, o tavęs, Spensai, niekas nėra apkaltinęs kvailumu. Iki šiol.

Spenso akyse sužibo susidomėjimo kibirkštėlė. Bet greitai susidomėjimą pakeitė būdingas Spensui cinizmas.

– Ką čia vaidini? Gerąjį policininką?

Grėjus gūžtelėjo pečiais.

– Galvok, ką nori. Reikėjo priimti Jansio siūlymą.

– Ar iš tiesų manai, kad jis ar kas nors kitas gali nuversti Deividą? – sukikeno Spensas. – To niekada nebus, Grėjau. Jūs visi atrodysite kaip bepročiai, bandydami jį nuversti. Ne su tais susidėjai, drauguži. Mes buvome skrupulingai atidūs. Deividas – nepažeidžiamas. Ir tau tai jokia paslaptis.

– Ar jis bus nuverstas, ar ne, tau, Spensai, nesvarbu. Niekada nesužinosi, kas įvyks, nes būsi seniai miręs. – Spenso pašaipi ir net įžūli šypsena ėmė blėsti. – Pradedi suprasti, Spensai? Deividas su tavim siejo planus dėl Vanesos, galbūt ir dėl kūdikio. Tol, kol tu gyvas, jis pažeidžiamas. Kai jam tai kniostelės į galvą, tu išnyksi. Deividas susiras kitą Rėjų Garetą. Pameni jį? Šaunų jauną jūrų pėstininką, kuriam buvo įsakyta mane nužudyti, vos pradėjau kelti keblumų prezidentui? Labai blogai, kad esi velnioniškai pasitikintis savim ir nepajėgi suvokti, kokioje pavojingoje padėtyje atsidūrei. Sudaręs sandėrį su Jansiu, būtum bent šiek tiek saugesnis.

– Užsikrušk.

– Puiku, Spensai. Visi buki mulkiai gindamiesi taip atsikerta, daugiau nieko negali pasakyti. – Grėjus atidarė kabineto duris ir per petį tarstelėjo: – Saugok savo užpakalį, bičiuli.

Berė į Vašingtoną grįžo kitos dienos popietę. Per tą laiką nutiko daug dalykų. Pirmame laikraščio *Post* puslapyje buvo

pranešta apie daktaro Džordžo Alano mėginimą nusižudyti. Jis buvo ištiktas komos. Prie jo budėjo žmona.

– Kaip jiems pavyko tai nuslėpti ištisas dvi dienas? – paklausė Berė.

– Iš pagarbos šeimai tuo pasirūpino Nilis, – atsakė Grėjus.

Juodu apsistojo patogiame viešbučio liukso numeryje, už jį sumokėjo federalinė vyriausybė. Koridoriuje duris sergėjo federalai. Bilas Jansis kalbėjo telefonu gretimame kambaryje. Kartkartėmis jie nugirsdavo nepertraukiamų generalinio prokuroro pokalbių nuotrupas.

– Vargšė Amanda. Ją turėjo apimti siaubas, išvydus Džordžą tokį.

– Šūvis ją prižadino. Ji nuskubėjo į kabinetą. Jei Amanda nebūtų suspėjusi, Džordžas būtų miręs prie savo rašomojo stalo.

– Jos laimei, tikiuosi, Džordžas išgis, o išgijęs nebus daržovė.

– Vis tiek jai ir vaikams skaudus smūgis, – pasakė Grėjus. – Ką tas šunsnukis galvojo?

– Manau, jį buvo apėmusi neviltis, jis nežinojo, ką daryti.

– Dėl Dievo, visada galima rasti išeitį, – piktai atšovė Grėjus. – Jansis tikriausiai jam būtų pasiūlęs tapti valstijos liudytoju.

– Jei jam pavyks išsikapstyti, – tarė Berė, – manau, kaip tik taip Bilas ir pasielgs.

Ji pastebėjo siaubą Grėjaus akyse ir prisiminė, kad jis neteko abiejų tėvų būdamas vos vyresnis nei Alano sūnūs. Grėjus atrodė pavargęs ir išsekęs, buvo nesiskutęs ir irzlus. Jie visi buvo nusialinę. Pastarosios dvi paros buvo kupinos įvykių.

Ir nebuvo aišku, kada jie galės atsikvėpti.

Bent jau Dienraštis ramiai ilsėjosi. Jis buvo ištaigingai įsikūręs kitame viešbučio liukso numeryje. Kai Berė užsuko jo aplankyti, Dienraštis skundėsi, kad jam neleidžia grįžti

namo, nors iš tiesų mėgavosi kabeline televizija, atnešamu į numerį maistu ir dviejų jaunų FTB agentų, paskirtų jį saugoti, draugija. Jie tapo priverstiniais Dienraščio pasakojimų apie žiniasklaidoje praleistus metus klausytojais.

Berė pažvelgė į laikraštį *Post* ant kavos stalelio, akys vėl užkliuvo už straipsnio pirmame puslapyje.

– Ar Spensas būtų įsižeidęs, kad apie jį tiek mažai parašyta?

– Greičiau būtų paglostę jo savimeilę, – atsakė Grėjus. – Jis norėjo būti paslaptingas. Juo mažiau žmonės apie jį žinojo, juo labiau tai patiko Spensui.

– Negaliu patikėti, – nusistebėjo Berė, dar kartą permesdama akimis trumpą žinutę.

– Bandžiau jį perspėti, bet Spensas nenorėjo nieko girdėti. Deividas vis tiek jį būtų pašalinęs. Mane stebina, kad jis smogė taip greitai.

– Ar tikrai manai, kad Meritas paliepė jį užpulti?

– Tai mano subinė buvo užpulta, – atšovė Grėjus, droviai pažvelgdamas į Berę. – Spensą prie jo buto pribaigė du vyrukai, ant kaktos jiems didelėmis raidėmis buvo ištatuiruota FTB. Kokie užpuolikai pasirinktų auką, kuri įsivėlusi į tokius skandalus? Spensas visada būdavo ginkluotas. Be peilio, nešiodavosi prie kulkšnies pistoletą. Tie, kas jį užpuolė, tai žinojo. Jie puikiausiai žinojo, kaip nuginkluoti Spensą.

Berė, Misisipės valstijoje išgirdusi apie šiurpią Merito praeitį, jau neabejojo prezidento žiaurumu. Jis be jokios sąžinės graužaties galėjo įsakyti nužudyti ištikimą draugą. Drebėdama iš baimės, ji susiėmė už alkūnių.

– Mes taip pat esame jo sąraše, tiesa?

– Neabejok.

– Tada ką jis apie tai mano?

Berė parodė trečią straipsnį pirmame laikraščio puslapyje, jame išsamiai buvo pasakojama apie ją ir Grėjų. Vanesa Merit oficialiai pareiškė, kad jos draugai, Berė Treivis ir Grėjus Bondurantas, įkalbino ją palikti *Tabor House*. Dėl griežtos

ligoninės lankytojų politikos misija buvo slapta. Nesusipratimas, dėl kurio Berė ir Grėjus buvo apkaltinti pagrobimu, esąs kvailas, tvirtino pirmoji šalies ponia, gulėdama jau kitos ligoninės lovoje. Treivis ir Bondurantas pristatė ją tiesiai tėvui į rankas, o šis jau buvo pasirūpinęs sraigtasparniu. Ar tai primena pagrobimą?

– Esu tikras, kad čia Klito scenarijus, ir Deividui jis nepatinka, – pasakė Grėjus. – Jam būtų buvę patogiau, jei mus būtų nušovę kaip bėglius. Tačiau jam neliko nieko kito, tik patvirtinti žmonos pasakojimą. Niekas nesuabejos Vanesa ir Klitu.

– Jei būčiau paprasta skaitytoja, po incidento Šinline nepatikėčiau jokiu teigiamu dalyku, rašomu apie mus.

Grėjus gūžtelėjo pečiais.

– Mes po to įvykio susitaikėme.

Bent jau taip atrodė, ypač tada, kai į jų numerį įėjo generalinis prokuroras ir paskelbė naujieną:

– Senatorius Armbrusteris nori su tavim susitikti.

– Su manim?! – sušuko Berė.

– Ir kam? – įtariai paklausė Grėjus.

– Jis nori duoti Berei išskirtinį interviu. Sako esąs jį skolingas.

– Išskirtinį interviu? Apie ką? – paklausė Berė. – Kas čia galėtų būti?

– Nedžiūgauk, – tramdė ją Grėjus. – Tu niekur nevyksi.

– Nė velnio! Negaliu praleisti išskirtinio interviu.

– Vieną jau padarei.

– Kodėl jis turėtų būti vienintelis?

Grėjus atsisuko į Jansį.

– Nuo tada, kai Berė grįžo, jūs tik telefonu kalbate, o mes sėdime susikišę pirštus į užpakalį. Kodėl nieko neveikiame? Remdamasis tuo, ką turite, galite padėti tašką. Įženkite į Ovalųjį kabinetą, uždėkite tam šunsnukiui antrankius ir, po paraliais, užbaikite šią istoriją.

– Viskas ne taip paprasta. Juk kalbame apie Jungtinių Valstijų prezidentą.

– Žinau, apie ką kalbame! – pyktelėjo Grėjus. – Apie žudiką.

– Nurimkite! – užriko ir Jansis, paskui santūriau pridūrė: – Visi suprantame jūsų troškimą atkeršyti už ponią Merit ir jos kūdikį. Jei prezidentas įvykdė šiuos nusikaltimus ir yra kaltas, o tai byloja visi įkalčiai, – pridūrė Jansis, pastebėjęs, kad Grėjus nori jį pertraukti, – privalome elgtis labai atsargiai. Jei padarysime nors mažiausią klaidelę, jis bus laisvas kaip paukštis. Manau, nieko čia blogo, jei Berė pasikalbės su Armbrusteriu, vis tiek laukiame laboratorijos tyrimų rezultatų.

– Pasakysiu, kas blogai, – piktai atšovė Grėjus. – Jis – toks pat nusikaltėlis kaip Deividas. Girdėjote, ką pasakė toji moteriškė Valters. Kaltinimų Klitui sąrašas ilgas. Berė gali pakliūti į spąstus ir būti nužudyta.

Generalinis prokuroras papurtė galvą.

– Armbrusteris pasakė, kad šiandien po pietų ponią Merit išrašė iš ligoninės. Ji taip pat dalyvaus interviu, tad Armbrusteris neketina smurtauti. – Jis atsisuko į Berę. – Manau, tu sutinki?

– Žinoma!

– Kur ir kada? – trumpai paklausė Grėjus.

– Senatoriaus namuose. Aštuntą valandą.

Keturiasdešimt šeštas skyrius

Lygiai aštuntą valandą Berė paskambino į senatoriaus namų duris. Jas atidarė slaptosios tarnybos agentas ir mandagiai paprašė leisti patikrinti kuprinę. Ją patikrinęs, grąžino Berei ir ją pačią apvedžiojo nešiojamuoju metalo detektoriumi.

Senatorius Armbrusteris išėjo pasitikti Berės. Abiem rankom suspaudė jai ranką ir perdėtai nuoširdžiai tarė:

– Tikiuosi, po šio vakaro galėsime pamiršti visus nesusipratimus, panele Treivis. Aš jau kalbėjausi su jūsų buvusiu darbdaviu televizijos stotyje WVUE. Darydamas man asmenišką paslaugą, jis sutiko vėl priimti jus į darbą.

– Ačiū, senatoriau, bet nebenoriu dirbti WVUE, juolab iš pasigailėjimo.

Armbrusteris kilniaširdiškai nusišypsojo.

– Pasakysiu atvirai: aš jūsų nekaltinu. Po šio vakaro savo istoriją galėsite parduoti tam, kas pasiūlys didžiausią kainą.

– Man labai smalsu, apie ką bus jūsų žadėtas išskirtinis interviu.

– Neversiu jūsų ilgiau kamuotis.

Senatorius nusivedė Berę į gražią, skoningai apstatytą svetainę. Marmuriniame židinyje linksmai plaikstėsi ugnis. Vanesa, vilkinti klostėtu chalatu, atrodė trapi tarsi karalienės Viktorijos laikų romano herojė, ji sėdėjo atsilošusi ant sofos. Jai vis dar buvo prijungta lašinė.

Prie židinio, uždėjęs ranką ant atbrailos, stovėjo Jungtinių Valstijų prezidentas.

Nebuvo jokių ženklų, leidžiančių spėti, kad jis bus čia. Prie namo jokio automobilių eskorto. Vieninteliai slaptosios tarnybos agentai buvo du vyrai, kuriuos Berė matė įeidama, ir ji manė, kad agentai saugo Vanesą. Berė pasistengė nuslėpti nerimą.

– Sveika, panele Treivis.

Berei pavyko atplėšti liežuvį nuo gomurio ir išlementi:

– Labas vakaras, pone prezidente.

Širdis taip smarkiai dunksėjo, kad Berė vos išgirdo savo žodžius.

– Sveika, Bere.

– Ponia Merit, – pasisveikino Berė, žvelgdama į Vanesą.

Ši nusišypsojo.

– Mudviem teko daug išgyventi, manau, gali į mane kreiptis Vanesa.

– Ačiū, – padėkojo Berė, atsisėdo į senatoriaus parodytą krėslą ir atsisuko į trijulę tarsi liudytoja teismo pakyloje ar moteris prieš komandą, kuriai pavesta sušaudyti nusikaltėlę.

– Atrodo, jaučiatės kur kas geriau nei tada, kai mačiau jus pastarąjį kartą, – kreipėsi ji į Vanesą.

– Jaučiuosi kur kas geriau. Kaip Grėjus?

Berė dirstelėjo į Meritą, bet jo išraiška nė kiek nepasikeitė.

– Jį pribloškė žinia, kas praėjusią naktį nutiko Spenseriui Martinui.

– Ir mus visus, – pritarė senatorius su apsimestiniu liūdesiu.

– Grėjus jums siunčia linkėjimus, – pasakė Berė Vanesai.

– Nežinau, kaip judviem atsidėkoti, kad išvilkote mane iš *Tabor House*. Džordžo prižiūrima būčiau ten mirusi.

Berė pajuto norą trenkti sau atžagaria ranka į smilkinį. Kas čia, Stebuklų šalis? Ar ji Alisa, pro veidrodį ką tik įkritusi į kitą pasaulį? Nuo pat tos akimirkos, kai peržengė senato-

riaus Armbrusterio namų slenkstį, viskas vyko kitaip, nei ji tikėjosi. Kiek Berė suprato, jų pokalbis bus tik tauškalai. Žinoma, Vanesa netiki, kad Džordžas Alanas pats vienas buvo sumanęs ją nužudyti.

Berė nematė kitos išeities, kaip tik vaidinti pagal keistą scenarijų ir pažiūrėti, kuo jis baigsis.

– Ačiū, kad paaiškinote spaudai dėl pagrobimo.

– Tai buvo nesusipratimas, reikėjo paaiškinti, – Vanesa gan paprastai užbaigė šią temą.

Senatorius nutraukė nejaukią tylą, pasiūlė Berei ko nors išgerti:

– Ko pageidautumėte?

– Ačiū, nieko. Norėčiau iš karto pereiti prie reikalo. Kodėl mane pasikvietėte?

– Mes – visi trys – jautėmės skolingi jums paslaugą, panele Treivis.

Buvo aišku, kad senatorius nusprendė būti šio įvykio ruporu. Nuo tos akimirkos, kai pasisveikino, Meritas Berei neištarė nė žodžio, bet Berė visą laiką jautė jo piktą žvilgsnį.

– Kaip jau sakiau, – kalbėjo senatorius, – norime paaiškinti šį apmaudų nesusipratimą ir viską pamiršti. Kadangi abi šalys jaučia nepalankumą, norime ištiesti jums alyvos šakelę – duoti išskirtinį interviu.

– Apie ką?

Armbrusteris pažvelgė į Deividą, tas iš pradžių pasižiūrėjo į Vanesą, tada į Berę.

– Mudu su Vanesa skiriamės.

Berė taip apstulbo, kad neteko amo, bet jai ir nereikėjo nieko sakyti. Meritas aiškino:

– Daltonas Nilis rytoj vidudienį padarys pareiškimą žiniasklaidai, nors pats to dar nežino. Amerikos žmonėms jis perskaitys mano laišką. Jums duodu jo kopiją iš anksto.

Meritas iš vidinės švarko kišenės išsitraukė voką ir padavė jį Berei.

– Ar galiu jį perskaityti dabar?

Prezidentas linktelėjo. Berė atplėšė voką ir ištraukė du laiškinio popieriaus lapus su prezidento antspaudu. Po saldžių sveikinimų Amerikos žmonėms ji perėjo prie laiško esmės ir ėmė skaityti garsiai:

„Mūsų sūnaus mirtis buvo siaubinga kančia poniai Merit ir man. Prezidento pareigų reikalavimai tik dar labiau sustiprino pirmosios šalies ponios liūdesį. Mudu nekaltiname vienas kito, kad santuoka iširo. Mes prisiimame dėl to asmeninę kaltę, nors mano atsakomybė yra didesnė. Nesuskaičiuojamą daugybę kartų prezidento pareigos užgoždavo mano, kaip rūpestingo vyro, prievolę.

Vanesa – neįtikėtinai nesavanaudiška. Jokia kita moteris nebūtų iškentusi tiek daug ir kentusi taip ilgai. Aš žaviuosi Vanesa Armbruster Merit ir labai ją myliu."

Berė nustojo skaityti ir pakėlė galvą. Tai buvo tas pat, kaip žiūrėti į tris oficialius portretus. Visų išraiškoje buvo sustingęs tobulas, amžinas mielumas.

Berė skaitė toliau:

„Vanesa ir aš suprantame, kad jūs, Amerikos žmonės, būsite nusivylę ir nusiminę dėl tokios įvykių sekos, tačiau niekas negali išvengti dilemos, kurią patiria milijonai mūsų pasaulio bendruomenės šeimų. Mes tik prašome griežtai nesmerkti ir suprasti, kad radome tinkamiausią išeitį iš šios nelaimingos padėties ir esame nuoširdūs.

Sekdami mano uošvio senatoriaus Armbrusterio pavyzdžiu, mudu su Vanesa nusprendėme pasiaukodami tarnauti visuomenei. Mudu ir toliau jums tarnausime eidami tas pareigas, kurias mums patikėsite. Kalbėdamas apie save, noriu pareikšti, kad šiandien man, kaip prezidentui, labiau nei bet kada reikalinga jūsų nuoširdi parama. Ačiū."

Apačioje parašas: Deividas Malkombas Meritas, Jungtinių Valstijų prezidentas. Berė sulankstė laišką ir įkišo atgal į oficialų voką.

– Labai iškalbinga, pone prezidente, – pagyrė ji. Ir po akimirkos pridūrė: – Ir labai melaginga.

– Atleiskite?

Berė giliai įkvėpė ir mintyse atsispyrė nuo aukšto tramplino.

– Jūs nesate nusiminęs dėl šių skyrybų, pone prezidente. Jūs jaučiate palengvėjimą. Esu tikra, kad čia sandėrio dalis, tiesa? Sandėrio, kurį sudarėte su senatoriumi Armbrusteriu ir Vanesa.

– Tai įžeidimas! – pasipiktino Armbrusteris. – Įžūlumu jūs pranokstate net save pačią, jaunoji ponia. Šįvakar jus pasikvietėme...

– Tikėdamiesi, kad nupirksite mano tylėjimą už išskirtinį interviu apie pirmosios šalies poros skyrybas. Atleiskite, senatoriau, mainai neįvyks. Nebus jokio sandėrio, prezidente. – Berė atsistojo ir prisiartino prie sofos, ant kurios atsilošusi sėdėjo Vanesa. – Kaip jūs galėjote su tuo sutikti, – paklausė ji, voku plekšnodama į delną, – nors jis nužudė jūsų kūdikį?

– Iškviesiu slaptąją tarnybą.

– Ne, Klitai, – sustabdė prie svetainės durų uošvį Deividas. – Verčiau viską išsiaiškinkime. Panelė Treivis, be abejo, paveikta Grėjaus, jau kelias savaites drabsto mane purvais. Laikas jai išgirsti manąjį istorijos aiškinimą. – Atsisukęs į Berę, jis pareiškė: – Aš nenužudžiau Roberto Raštono Merito. Nežinau, kodėl padarėte tokią juokingą ir šmeižikišką išvadą, bet jūs suklydote.

– Vanesa man leido suprasti, kad jūs jį nužudėte. O po pastarųjų įvykių aš ja tikiu.

– Jūs padarėte klaidingą išvadą, Vanesą tuomet kamavo depresija ir ji ne itin blaiviai mąstė.

Berė priklaupė, kad galėtų pažiūrėti Vanesai tiesiai į akis.

– Kai su manim susisiekėte pirmą kartą, ar jus kamavo klinikinė depresija? O gal tiesiog bijojote? Ar jis uždusino

jūsų kūdikį tuo metu, kai buvote kambaryje, ar užklupote jį stovintį prie lavonėlio su pagalve rankoj?

– Kūdikis mirė nuo KSMS.

Nekreipdama dėmesio į prezidentą, Berė suėmė Vanesai už rankos.

– Negi leisite jam išsisukti, nors jis nužudė jūsų kūdikį ir bandė nužudyti jus?

– Perspėju, panele Treivis, dar žodis ir...

– Tėvas įkalbino sutikti su šiuo sandėriu, tiesa? Jis pasiūlė tylėti mainais už taikias skyrybas? Ar suprantate, kodėl jis ragino priimti šį sandėrį?

– Nes žino, kad aš bijau, – silpnu balsu atsakė Vanesa. – Noriu nutraukti santuoką su Deividu.

– Tylėk, Vanesa! – suriko Deividas. – Po velnių, nieko jai nesakyk!

Berė kreipėsi į Vanesą:

– Kaip manote, kodėl prezidentas sutiko skirtis, nors sumažės tikimybė būti perrinktam? Kokia ta svari priežastis, kad sutiko skirtis?

Vanesa atrodė netekusi galvos, jos išsigandusios žydros akys buvo įsmeigtos į Berę.

– Aš... nežinau.

– Todėl, kad jūsų tėvas pagrasino atskleisiąs baisią paslaptį, jei jūsų vyras nesutiks.

– Perspėju jus paskutinį kartą...

– Deividai, leisk man iškviesti slaptąją tarnybą, – maldavo Klitas.

Berė nekreipė į vyrus dėmesio.

– Todėl, kad jūsų tėvas žino, kur šuo pakastas. Šiuo atveju tai ne vien vaizdus posakis. Lavonas iš tiesų pakastas. Kito kūdikio. Jį prieš daugelį metų pagimdė moteris, vardu Bekė Sturgis. Tas kūdikis taip pat buvo nepageidaujamas, todėl jūsų vyras jį nužudė. O jūsų tėvas padėjo paslėpti pėdsakus.

Vanesa pažvelgė į tėvą.

– Tėti, ar tai tiesa?

– Žinoma, ne! Ši moteris – beprotė, Vanesa. Visi tai žino. Negalima tikėti nė vienu jos žodžiu.

– Jums nepavyks išsisukti, ponai, – pareiškė Berė. – Nieko nebus, jei užčiaupsite man burną. Apie tai žino per daug žmonių. Viskas baigta.

– Nė velnio!

Atsiliepdami į piktą prezidento šūksnį, slaptosios tarnybos agentai pravėrė duris.

– Pone prezidente!

Meritas nekantriai mostelėjo.

– Dinkite iš čia! – sumaurojo. – Tai asmeninis reikalas.

– Kas šį kartą už jus nudirbs nešvarų darbą, pone prezidente? – paklausė Berė. – Dėl to, kad prisidėjo prie jūsų klastos, daktaras Alanas bandė nusižudyti.

– Jis bandė nusižudyti, nes jį kamuoja nevisavertiškumas. Medicinoje jis toks pat nevykėlis kaip Berė Treivis žiniasklaidoje. Jis net nepajėgė sėkmingai išsitaškyti smegenų.

– O kaip Spenseris Martinas? – paklausė ji. – Įsakėte jį nužudyti praėjusią naktį todėl, kad žinojo per daug paslapčių. Ar jis buvo kambaryje tuo metu, kai uždusinote kūdikį?

– Tu įsakei nužudyti Spensą? – suriko Vanesa.

Deividas tulžingai pažvelgė į ją, tada kreipėsi į Berę:

– Nenužudžiau kūdikio. Kiek kartų turiu jums tai kartoti? Jei Spensas būtų čia, jis patvirtintų. Aš jo nežudžiau. Ji tai padarė! – sušuko Meritas ir bedė pirštu į Vanesą.

Apstulbusi ir pasipiktinusi Vanesa aiktelėjo.

– Ne, Vanesa nenužudė kūdikio, – prieštaravo Berė. – Ir Bekė Sturgis nenužudė savo sūnaus. Jūs jį pasmaugėte.

– O Dieve! O Dieve! – vaitojo Vanesa.

– Taip, – atsisuko į ją Berė. – O tada jis negailestingai sumušė tą moterį. Turėdamas tokią patirtį, jis išmoko bent vieną dalyką. Ėmėsi subtilesnės taktikos.

Vanesa vėl atsisuko į tėvą.

– Ar tai tiesa, tėti? Ar tu žinojai?

Visiškai suglebęs senatorius atatupstas žengė prie krėslo ir jame sudribo. Armbrusterio laikysena bylojo apie dvidešimt metų jo pečius slegiančią kaltę.

Sielvartaudama Vanesa suriko:

– Tai *tiesa.* O Dieve! Kodėl jam leidai mane vesti? Kodėl skatinai pagimdyti jam kūdikį? – raudojo Vanesa. – Labai norėjau kūdikio. – Ji pažvelgė į vyrą, tarsi šis būtų gyvas velnio įsikūnijimas. – Kaip tu galėjai jį nužudyti? Jis buvo toks bejėgis ir mielas.

Meritas šiurkščiai nusijuokė:

– Esi sentimentali kvailė, Vanesa. Be to, klysti. Kūdikis tave blaškė. Negalėjai pakęsti, kai jis verkdavo. Nepajėgei juo rūpintis, nes apskritai nieko nesugebi. Tu nemylėjai to kūdikio. Tai, ką tau įšvirkštė Grėjus ir ką dabar taip juokingai idealizuoji, tebuvo gleivės. Jas reikėjo išplauti. Tada abudu būtume išvengę daugybės nemalonumų.

Berę pribloškė šlykštūs prezidento žodžiai. Armbrusteris irgi buvo šokiruotas, net nepajėgė nieko atšauti.

Tačiau Vanesa nenustebo. Degančiomis akimis atsistojo nuo sofos. Susvyravusi įsikibo į atkaltę.

– Šunsnuki, tai buvo ne Grėjus, o Spensas.

– *Spensas?* – sušuko Meritas.

Spensas? Nuo šios žinios Berei apsvaigo galva.

Nekreipdama dėmesio į lašelinę, Vanesa žengė prie vyro, paskui tempdama stovą su ratukais.

– Taip, Spensas. Spensas! – spjaute išspjovė ji. – Manei, kad mano meilužis yra Grėjus, nes *norėjai* taip galvoti. Toks nepriekaištingai pareigingas ir doras vyras kaip Grėjus Bondurantas miega su geriausio draugo žmona! – pašaipiai nusijuokė Vanesa. – Atsibusk, Deividai. Grėjus su manim maloniai elgėsi tik todėl, kad žinojo apie kitas tavo moteris. Tau net į galvą nešovė, kad kaip tik Spensas dulkina tavo

žmoną, – piktdžiugiškai aiškino Vanesa, mėgaudamasi, kad sugriovė Deivido iliuzijas apie vyrą, kuriuo jis taip pasitikėjo. – Tai jis mane dulkino. Ir aš to norėjau. Bet šaipytis teisę turėjau aš. Jis nebuvo nė kiek geresnis už tave. Toks pat šaltas, beširdis šunsnukis. Jis net apsidžiaugė, kad kūdikis mirė. – Vanesos balsas užlūžo. – Spensas nenorėjo su juo turėti nieko bendro, ir tai žeidė man širdį. Tačiau mano sūnus buvo ne tavo. Bent jau ne *tau* pagimdžiau kūdikį.

Meritas skėlė jai antausį.

Senatorius Armbrusteris pašoko iš krėslo. Riaumodamas tarsi liūtas, jis puolė savo protežė, o Meritas lengvai nusviedė jį į šalį.

– Esi juokdarys, Klitai, – nusijuokė Deividas. – Esi bejėgis ir tiesiogine, ir perkeltine prasme. Tu – eunuchas. Tavo kiaušiai per skysti, kad mane priverstum ką nors nuspręsti.

Tada, pažvelgęs į žmoną, tarė:

– Pakeičiau savo nuomonę dėl skyrybų, Vanesa. Ne, ne dėl pačių skyrybų, o dėl priežasties. Manau, pasauliui metas sužinoti, kokia kekšė mano mylimoji.

Jis priėjo prie durų ir plačiai jas atvėrė.

Kitapus stovėjo Grėjus Bondurantas su generaliniu prokuroru Jansiu ir būriu federalinių agentų.

– Pone prezidente, turite teisę tylėti...

– Ką čia, po velnių, veiki, Bilai?

Grėjus prasibrovė pro Jansį ir Meritą ir palinko prie moterų.

– Kaip jūs?

Laikydama verkiančią Vanesą prie krūtinės, Berė linktelėjo.

– Nieko, ji nusiramins.

– O tu?

– Sukrėsta. Atrodė, jis pasiryžęs mane pasmaugti plikomis rankomis.

– Būčiau jį pirmas nužudęs, – pareiškė Grėjus.

Jis ilgokai nenuleido nuo Berės akių, o paskui padėjo vykdyti tai, dėl ko jie čia atvyko – suimti prezidento ir senatoriaus Armbrusterio.

Meritas nesielgė oriai ir romiai. Jis siautėjo kaip tikras maniakas. Garsiai plūdo Jansį, kuris, reikia pripažinti, išliko ramus, skelbdamas prezidentui jo teises.

Meritas šaukė, kad žmona, o ne jis nužudė jų sūnų, kad nuo to laiko viską darė siekdamas tik ją apsaugoti.

– Ji uždusino kūdikį. Ji, ne aš. Ji – beprotė.

– Perspėju, kad daugiau nieko nesakytumėte, pone prezidente, – ramino jį Jansis. – Jūs kaltinamas įvykdęs kitą nusikaltimą – Misisipės valstijoje.

– Nesuprantu, apie ką kalbi. Klitai! Klitai, pasakyk jiems, kaip sunkiai serga Vanesa.

Armbrusteris prasižiojo, bet jo lūpos buvo negyvos. Ir nors žandikauliai krutėjo, senatorius nepajėgė nieko išspausti.

– Senatorius Armbrusteris turės galimybę liudyti, – tarė Jansis Meritui. – Jo liudijimai bus tokie pat vertingi kaip ir mačiusios įvykį liudytojos.

– Vaikų kambaryje nieko nebuvo, tik Spensas, Vanesa ir aš. Spensas negyvas, o Vanesa meluoja.

– Aš kalbu ne apie Roberto Raštono Merito mirtį, – paaiškino Jansis. – Mes turime tiesioginę žmogžudystės Misisipės valstijoje liudytoją.

Atrodo, generalinio prokuroro žodžiai galų gale prasibrovė pro įsiūtį į Deivido Merito sąmonę. Jis pirmą kartą suvokė savo niūrią padėtį. Prezidentas ilgai stebeilijo į Jansį, tada atsisuko į Klitą.

Klitas taip pat žvelgė į vyrą, kurį pats sunaikino, tačiau sumokėdamas milžinišką asmeninę kainą.

Meritas piktai prisimerkė.

– Klastingas šunsnuki, – sušvokštė jis, – ką tu padarei?

Išskirtinis interviu

– Kai atgavau sąmonę, šalia manęs buvo senatorius Armbrusteris.

Tylus pietietiškas Bekės Sturgis akcentas nuaidėjo nuščiuvusioje studijoje. Studijos personalas įtvirtino kameras. Jie buvo pasinėrę į istoriją lygiai taip pat kaip milijonai viso pasaulio televizijos žiūrovų. Bekė žvelgė į savo tvirtai sunertus pirštus ir ant kelių nuleistas plaštakas.

– Pamenu, atsipeikėjusi vyliausi, kad pabudau iš siaubingo košmaro, bet viskas buvo tikra. Mano kūdikis buvo negyvas. Mažas kūnelis tebegulėjo ant grindų ten, kur jį buvo numetęs Deividas. Visur daugybė kraujo. Spėju, mano. Deividas labai smarkiai mane tada sumušė.

– Deividas Meritas, prezidentas?

– Taip, ponia. Tik tuomet jis dar nebuvo prezidentas.

Bekė Sturgis ryšėjo skarelę, kad paslėptų neišnykstančią įdubą smilkinyje; kai tąkart jai buvo perskelta kaukolė, oda buvo bjauriai susiūta. Ji labai varžėsi šio darkančio rando. Kai Berė susitiko su Beke Sturgis, ji dėvėjo kalinių kombinezoną. Šįvakar moteris vilkėjo kuklia suknele. Tik ta skarelė, jokių papuošalų.

– Jis man smogė, ir daugiau nieko neprisimenu, paskui, kai atsipeikėjau, išvydau šalia priklaupusį senatorių Arm-

brusterį, čiuopiantį kaklo arterijos pulsą. Jis buvo nustebęs, kad aš gyva, nes Deividas jam buvo pasakęs, kad numiriau.

– Dar jis pasakė senatoriui Armbrusteriui, kad *jūs* nužudėte kūdikį.

– Aš nežudžiau, – ryžtingai paprieštaravo ji. – Nužudė Deividas. Senatoriui papasakojau tiesą. Jis buvo labai malonus. Patarė man nesijaudinti ir pažadėjo viskuo pasirūpinti.

– Ką jis padarė?

– Jis iškvietė gydytoją, tas atvyko į priekabą, susiuvo man galvos odą ir suleido nuskausminamųjų.

– Jūsų nenuvežė į ligoninę?

– Ne, ponia.

– Kada buvo paskambinta policijai?

– Senatorius Armbrusteris paskambino į šerifo biurą. Kai atvyko pareigūnai... – Bekė pravirko. Berė nesikišo. Leido pašnekovei nusiraminti ir kalbėti toliau. – Senatorius Armbrusteris jiems pamelavo. Pasakė jiems, kad aš nužudžiau kūdikį. Jis liepė mane suimti. Pareigūnai nusivežė mane į miestą ir ėmė tardyti. Policininkai norėjo, kad raštu prisipažinčiau, aiškino, neva tai netyčinė žmogžudystė. Aš atsisakiau. Iš pradžių.

– O vėliau prisipažinote.

– Taip, ponia. Kad paliktų mane ramybėje. Man labai skaudėjo galvą. Porą kartų vėmiau. Blogai jaučiausi. Tada pasirašiau raštą, kuriame buvo tvirtinama, kad aš nužudžiau kūdikį. Bet ne aš tai padariau. Jį nužudė Deividas Meritas ir išvyko iš namelio manydamas, kad nužudė ir mane.

Berės šiek tiek kreipiama, ji papasakojo apie teismo klaidą, visa surežisavęs senatorius Armbrusteris. Jis pasinaudojo savo politine įtaka. Per kelias dienas teisėjas nuteisė Bekę kalėti iki gyvos galvos. Iš apygardos kalėjimo ji buvo perkelta į valstijos ir kalėjo jame iki užvakar, kol Berė iš Šarlinos Valters sužinojo apie Bekę Sturgis. Generalinis prokuroras Jan-

sis tarpininkavo, kad Misisipės valstijos valdžia leistų Bekę atvežti į Vašingtoną.

Berė paklausė:

– Kaip manote, ar senatorius iš tiesų patikėjo Deividu Meritu, o jumis ne? Ar, jūsų nuomone, senatorius nuoširdžiai tikėjo, kad uždarydamas jus į kalėjimą įvykdė teisingumą?

– Tikrai nežinau, – sąžiningai atsakė Bekė. – Nors įtariu, kad jis mane apgavo, siekdamas ištraukti iš bėdos Deividą.

– Ar žinote, kad visus šiuos metus Deividas Meritas buvo įsitikinęs, jog jūs mirusi?

– Nežinojau to iki vakar. Spėju, senatorius ir jį apgavo.

Stengdamasi išlikti objektyvi, Berė vengė pasakyti tai, kas akivaizdu: senatorius Armbrusteris slėpė tiesą nuo Bekės Sturgis, kad prireikus galėtų ją panaudoti prieš žentą. Berė Bekę surado anksčiau, nei Armbrusteriui jos prireikė.

– Ar jūs visą šį laiką kalėjote, panele Sturgis?

– Taip, ponia. Jau dukart buvo atsakyta patenkinti mano prašymą išleisti į laisvę.

– Kodėl? Kaip rodo kalėjimo įrašai, buvote pavyzdinga kalinė.

– Nežinau kodėl, ponia. Komisija atmetė mano prašymą.

Berė nenutraukė stojusios tylos, leido žiūrovams patiems padaryti akivaizdžią išvadą: Armbrusteris pasirūpino, kad Bekė Sturgis niekad nebūtų išleista į laisvę.

– Prieš kelerius metus jūs sėdėjote vienoje kameroje su Šarlina Valters ir jai papasakojote savo istoriją.

Bekė Sturgis linktelėjo galvą.

– Tai atsitiko, kai Deividas tapo prezidentu. Iš pradžių Šarlina manim nepatikėjo, manė, kad viską išsigalvojau. Tačiau kai Baltųjų rūmų vaikų kambaryje mirė jo kūdikis, Šarlina pagalvojo, kad galbūt sakiau tiesą. Ypač pamačiusi jūsų reportažų ciklą apie KSMS. Reportažai paskatino Šarliną manyti, kad Robertas Raštonas Meritas galbūt irgi nužudytas, o stengiamasi sudaryti įspūdį, kad mirties priežastis – KSMS.

– Panele Sturgis, dabar jums ketinu užduoti galbūt sunkiausią šį vakarą klausimą. Esu tikra, kad visi nori žinoti, kodėl jūs tylėjote. Kodėl per visus įkalinimo metus nebandėte atkreipti kieno nors dėmesio, kad buvote nepagrįstai apkaltinta ir priversta pasirašyti melagingą prisipažinimą?

Bekė gūžtelėjo pečiais, tarsi visiškai sutikdama, kad jos gyvenimas nereikšmingas.

– Niekam nerūpėjo, kad aš dingau. Niekas niekada manęs neieškojo. Tame mieste gyvenau neilgai. Spėju, gyventojai pamanė, kad aš paprasčiausiai išsibasčiau – kaip kad buvau atsibasčiusi. Neturiu jokių artimųjų. Kam būčiau galėjusi papasakoti?

– Ar neturėjote advokato?

– Taip, turėjau. Man paskyrė advokatą tą patį vakarą šerifo biure, bet jis man be paliovos kartojo, kad bus geriau, jei pasirašysiu prisipažinimą. Vis aiškino, kad teismas kaltinimą gali perkvalifikuoti kaip suplanuotą žmogžudystę, jei neprisipažinsiu įvykdžiusi netyčinės. Advokatas aiškino, kad bylą dėl žmogžudystės galiu pralaimėti, kad man gali būti skirta mirties bausmė. Be to, ilgą laiką sirgau. Mane kamuodavo tokie galvos skausmai, kad savaičių savaites gulėdavau kalėjimo ligoninėje. Kartais man aptemdavo protas ir neprisimindavau ištisų laikotarpių. Tik po poros metų galva vėl ėmė sveikai dirbti.

– Kaip tik tada ėmiau rašyti laiškus savo advokatui, bet jis atsakė vos į kelis. Vėliau apskritai liovėsi atsakinėjęs. Mėginau su juo susisiekti telefonu ir visada išgirsdavau, kad jo nėra, o advokatas man neatskambindavo. Kartą į kalėjimą manęs aplankyti atvyko kitas advokatas – jo pavardę turiu kažkur užsirašiusi. Jis pranešė, kad mano advokatas mirė ir kad jų daugiau netrukdyčiau. Jei nesiliausiu, Armbrusteris man sukelsiąs tikrą pragarą, perspėjo jis. Tuo metu Deividas jau buvo Kongreso narys. Nemačiau prasmės toliau siekti

teisybės. Kas būtų patikėjęs manim, o ne Deividu Meritu ir Klitu Armbrusteriu?

– Geras klausimas, panele Sturgis. Kodėl turėtume jumis patikėti? Kokių turite įrodymų, kad Deividas Meritas nužudė jūsų kūdikį, sumušė jus ir paliko mirti?

– Jokių. Tačiau galiu įrodyti, kad jis buvo mano kūdikio tėvas, – išdidžiai atsakė Bekė. – Kaip tik tą dieną, kai mano kūdikis buvo nužudytas, buvau nukirpusi jo plaukų garbanėlę ir apkarpiusi nagučius. Visus šiuos metus juos laikiau mažoje papjė mašė dėžutėje. Dabar jie pas poną Jansį. Jis sakė, kad atliks tyrimus, kurie įrodys, ar Deividas tėvas, ar ne. Nenorėjau jų atiduoti, nes tai viskas, kas liko iš mano kūdikio. Tačiau ponas Jansis, kai tik laboratorija baigs tirti, pažadėjo juos grąžinti. Žmonės gali manyti, kad meluoju, tačiau mano kūdikis jiems pasakys tiesą.

Berė nusprendė, kad dabar pats tinkamiausias metas baigti interviu.

– Ačiū, panele Sturgis.

Ji atsisuko į studijos kamerą, ši ją priartino stambiu planu.

– Pasak generalinio prokuroro Jansio, pirminiai plaukų ir nagučių DNR tyrimai rodo, kad Bekės Sturgis sūnaus tėvas yra Deividas Meritas. Prabėgs dar daug laiko, kol bus peržiūrėtos Bekės Sturgis suėmimo aplinkybės ir jos prisipažinimas. Pareigūnai užsimena, kad vyks naujas labai vėluojantis teismas. Kol kas nenuspręsta, ar Deividas Meritas bus patrauktas baudžiamojon atsakomybėn už žmogžudystę, tačiau jau dabar juodu su senatoriumi Armbrusteriu kaltinami trukdę vykdyti teisingumą. Senatoriui Armbrusteriui skirtas namų areštas. Šiandien popiet jis oficialiai atsistatydino iš Senato. Kai Kongresas nušalino Deividą Meritą ir pareikalavo atsistatydinti, prisiekė naujasis prezidentas Pyčas. Buvusiajam prezidentui taip pat skirtas namų areštas, jis apsistojęs Blero namuose, kol generalinis prokuroras ras galimybę surengti du išsamius tyrimus: vieną dėl nusikalti-

mo Misisipės valstijoje, kitą – dėl Roberto Raštono Merito mirties.

Per anksti spėlioti, kokia bus šios neįtikimos tragedijos pabaiga. Mūsų šalies istorijoje ir kiti prezidentai buvo įsivėlę į skandalus, tačiau nė vienas jų neprilygsta šiam. Nesvarbu, ar bus įrodyta Deivido Merito kaltė, bet jis pabėgo iš nusikaltimo vietos Misisipės valstijoje, kad išvengtų liudijimo ir galimos baudžiamosios atsakomybės. Jau vien tai federalinis nusikaltimas ir svari priežastis pašalinti jį iš Jungtinių Valstijų prezidento posto.

Su jumis buvo Berė Treivis. Labanakt.

– Sveikas. Užeik, – pakvietė Berė, pasitraukdama į šalį, ji palydėjo Grėjų į viešbučio liukso numerį, kuriame buvo laikinai įsikūrusi.

– Ačiū. Man didelė garbė būti viename kambaryje su tavim. Dabar tu – garsenybė.

– Tačiau mano šlovė nedaro įspūdžio aptarnaujančiam personalui. Jie vis dar užtrunka amžinybę, kol atneša į kambarį sumuštinį. – Ji pažvelgė į laikrodį. – Jau praėjo keturiasdešimt minučių, ir vis dar laukiu, nors mirštu iš bado.

– Kas atsitiko apšvietimui?

– Nieko. Taip man atrodo jaukiau.

Numeris skendėjo tamsoje, tik prie lango blausiai degė vienas šviestuvas. Atitrauktos užuolaidos atskleidė naktinį sostinės grožį.

Berė buvo ką tik išėjusi iš dušinės, ji ilgai maudėsi po karštu vandeniu ir nuo ausų iki kulkšnių buvo susisupusi į kilpinį viešbučio chalatą. Jos plaukai buvo dar šlapi, užkišti už ausų.

– Mačiau tavo interviu, – atsainiai tarstelėjo Grėjus.

Berė sulaikiusi kvapą laukė, ką jis toliau pasakys.

– Jis buvo geras, Bere.

Nors pritarianti Grėjaus šypsena sušildė Berę, ji sumenkino savo sėkmę:

– Aš nieko nedariau. Pati istorija iškalbinga.

– Nebūtų tavęs, nebūtų ir pasakojimo.

– Jei nebūtų Merito ir Armbrusterio, irgi nebūtų pasakojimo. Man ne itin patiko tai, ką Bekė Sturgis pasakė pasauliui.

– Kur ji dabar?

– Viešbutyje. Bilas pasirūpino, kad ją saugotų pora teismo vykdytojų moterų. Rytoj Bekė grįš į kalėjimą, bus jame tol, kol jos bylą iš naujo išnagrinės Misisipės valstijos teisėjas.

– Interviu buvo toks jaudinantis, kad visuomenė triukšmingai reikalaus ją išlaisvinti.

– Mažų mažiausiai jai bus paskirtas prisiekusiųjų teismas. Nustebčiau, jei būtų pripažinta kalta. Jei bus nuteista, tikriausiai bausmė bus paskirta tokia, kokią jau atliko.

Truputį pagalvojęs, Grėjus paklausė:

– Kaip CNN kanalui pavyko tave prisikalbinti?

– Jie pasiūlė daugiau nei kiti. Ką tau galiu pasakyti? – sumirksėjo ji akimis. – Mane galima nupirkti.

– Tavo sumuštinis, – pasakė Grėjus ir nuėjo atidaryti durų. Jis pasirašė sąskaitą ir padėjo padėklą ant kavos stalelio priešais sofą.

– Man skambino Amanda Alan, – pasakė Berė Grėjui. – Yra požymių, gydytojams teikiančių vilties. Amanda nusiteikusi optimistiškai. Ji labai myli savo vyrą ir pasiryžusi jam viską atleisti, jei liks gyvas.

– To iš jos ir galėjai tikėtis, – atsakė Grėjus. – Kaip Dienraštis?

– Moku už jo gyvenimą viešbutyje. Nenoriu, kad grįžtų į tą niūrų namą. Jau ir taip baisu – jis miršta, bent neturėtų mirti ten. Nemanau, kad kuris nors mūsų galėtų ten grįžti ir užmiršti tas jame praleistas siaubingas dienas.

– Kur jis gyvens?

Berė atsikando duonos plutelės.

– Ketinu pirkti namą. Kur nors priemiestyje. Ir kad būtų uošvės kambarys Dienraščiui. Draudimo išmoka už mano namą mieste buvo daugiau nei dosni, o gaudama algą, dėl kurios deruosi, veikiausiai galėsiu nusipirkti tokį namą, kokio panorėsiu. Galėčiau įsigyti šunį, kad palaikytų Dienraščiui draugiją, kol manęs nebus namie. Manau, esu pasirengusi mylėti kitą šunį, nors, žinoma, niekas neatstos Kronkaito.

– Ar aptarei šias mintis su Dienraščiu?

– Jis truputį paniurnėjo, kad „nėra sukruštas labdaros prašytojas“, bet apsipras, – vos šypsodamasi atsakė Berė.

Suvalgiusi ketvirtadalį sumuštinio, pastūmė lėkštę į šalį.

– Maniau, miršti iš bado.

– Matyt, ne.

– Kas nors ne taip, Bere?

– Nieko, – suirzusi atsakė ji ir nenoriai prisipažino: – Nežinau.

– Atsidūrei kaip tik ten, kur visą laiką norėjai būti – savo profesinės karjeros viršūnėje, ir visi šalies televizijos kanalai rėksmingai siekia pasirašyti su tavim sutartį. Gali pati nustatyti kainą. Paėmei šimtmečio interviu. Tikėjausi rasti tave gurkšnojančią šampaną.

– Ir aš to tikėjausi, – nusiminusi atsakė ji. – Tačiau nustebtum sužinojęs, kaip slegia būti žmogum, nuvertusiu prezidentą.

– Tu nesi už tai atsakinga. Deividas pats kaltas, kad žlugo.

– Žinoma, tu teisus. Štai čia, – ji patapšnojo per galvą, – suvokiu, kad tu teisus. Galbūt prieštaringai jaučiuosi dėl Houvio. Jis tapo auka, o neturėjo. Jaučiuosi dėl to netiesiogiai kalta.

– Dėl to kaltas Spensas.

Berė sielvartingai atsiduso.

– Jaučiuosi panašiai kaip po gimdymo. Sunkiai gimdžiusi, turiu kūdikį, tačiau dar nesu tikra, ar jį myliu. – Nukreipusi

žvilgsnį, Berė pridūrė: – Jei jau prakalbome apie kūdikius, šiandien po pietų man skambino Vanesa.

Grėjus klausiamai pažvelgė į ją.

– Ji padėkojo, kad interviu su Beke Sturgis nebuvo skandalingas, nors galėjau šią istoriją paversti bulvarine. – Berė trumpai užsigalvojo. – Pamaniau, kad mano santūrumas byloja apie brandą. Gerokai ūgtelėjau ir kaip asmenybė, ir kaip žurnalistė.

– Be abejonės.

– Kad ir kaip ten būtų, – Berė užmiršo savistabą, – šįvakar Vanesa išsikelia iš Baltųjų rūmų, bet dėl to nenusimena, nes su tais namais ją sieja siaubingi prisiminimai.

– Suprantama, Bekės Sturgis istorija ją sukrėtė. Vanesa be paliovos kartojo negalinti suprasti, kaip jos tėvas galėjo įsivelti į tokį niekingą – tai mano, ne Vanesos apibūdinimas – dalyką. Jis ne tik nuslėpė smurtinį nusikaltimą, bet ir leido jai tekėti už Deivido. Net *skatino*. Vanesa jaučiasi išduota.

– Kokie dabar jos santykiai su Klitu? – paklausė Grėjus.

– Vanesa tvirtina niekada jam neatleisianti.

– Jis nusipelnė, kad dukra jo išsižadėtų, bet jį tai pražudys.

Berė linktelėjo.

– Ji pažadėjo Bilui Jansiui bendradarbiauti, kai šis tirs Roberto Raštono mirties bylą. Dabar, kai nesibaimina dėl savo gyvybės, ji gali sakyti tiesą. Kūdikį nužudė Deividas, o Spensas pakišo mintį dėl KSMS.

– Toks tas Spensas. Paprastumas visada buvo jo stiprybė.

– Ar Vanesa jį mylėjo?

– Spensą? Ne. Iš Spenso ji norėjo to paties, ko siekė iš visų vyrų – dėmesio ir apsaugos. Iš pykčio leido Deividui paragauti savo paties vaistų skonio – apgaudinėjo jį su vyru, kurio ištikimybę Deividas laikė nepaperkama. Tačiau kai Spensas nuo jos nusigręžė, Vanesa šį atstūmimą išgyveno skaudžiai.

– Ir atsigręžė į tave.

– Ieškodama draugystės.

Berė atsistojo ir neramiai apėjo kavos stalelį.

– Esu tikra, kad ji norėjo ne tik draugystės.

– Tačiau gavo tik ją.

– Galėjai man anksčiau pasakyti.

– Nebuvo ko pasakoti.

– Kaip tik tai ir galėjai pasakyti.

– Niekada netroškau Vanesos. Ir niekada su ja nemiegojau. Viskas. Patenkinta?

– Taip. Ar labai sunku buvo prisipažinti?

Grėjus sunėrė pirštus ir priglaudė juos prie lūpų, tada stebėjo, kaip Berė muistosi nuo jo akylaus žvilgsnio.

– Ko žiūri? – paklausė ji.

– Manau, tave labiausiai piktina, kad neprisiekiau amžinos meilės.

Ji šiurkščiai – damai taip nedera – nusikvatojo.

– Štai ir vėl glostai savo savimeilę. Blogas įprotis, Bondurantai.

– Esu čia su tavim, Bere, – tyliai tarė jis. Tada sugriebė jos chalato diržą ir iš lėto prisitraukė ją prie savęs. – Ar tas namas, kurį ketini pirkti, bus didelis?

– Kodėl klausi?

– Man pasiūlė darbą Teisingumo departamente. Būsiu laisvai samdomas neetatinis darbuotojas. Mane sudomino. Daug laiko praleisiu Vašingtone ir man reikės kur nors apsistoti.

– Suprantu. – Berės širdis ėmė plakti smarkiau. Grįžo apetitas. Tiesą sakant, ji pasijuto alkana kaip vilkas. – O kaip Raketa, Valkata ir Daktaras?

– Pasirūpinsiu, kad kas nors prižiūrėtų juos ir namą, kol manęs nebus. Dirbdamas tą darbą turėsiu daug laisvo laiko. Dažnai grįšiu į Vajomingą.

– Jau viską suplanavai.

– Beveik.

Grėjus timptelėjo už diržo galų, praskleidė Berės chalatą ir uždėjo rankas jai ant liemens. Laikė Berę sukaustęs žvilgsniu.

– Kartą esi pasakiusi nežiūrėti į tave taip, tarsi nieko nereikštum. Tu man reiški, Bere. Atsikratyk tų jausmų šiukšlių, kurias tau paliko tėvai. Tavo tėvas apsigaudinėjo. Tu velnioniškai svarbi.

Tada jis suspaudė Berę ir pasisodino ant kelių, apkabino kaklą ir ėmė bučiuoti, erotiškai grūsdamas liežuvį jai į burną. Berė krūtinėje pajuto tuštumą, dvasia ėmė kilti aukštyn.

Pirštų galiukais Grėjus pajuto, kad Berės speneliai sustandėjo ir tapo jautrūs. Jis juos spaudė, glostė, glamonėjo krūtis, o Berė tuo metu jį nurengė. Kai Berė įsileido jį į vidų, Grėjus lūpomis tvirtai suspaudė spenelį. Ji kilo aukštyn, leidosi žemyn ant Grėjaus nevaržomai geidulingai. Kur ji išmoko šitaip judėti? Kur įgijo šių kūniškų įgūdžių, keliančių Grėjui tokį didelį malonumą? Iš kokių pagonių protėvių paveldėjo šias paslaptingas žinias?

Berė dar niekada nebuvo taip atsiliepusi kūnu ir jautusi tokį poreikį teikti malonumą. Netrukus ji pajuto orgazmą.

– Gal ir vėl pradėsi rėkti kaip aną kartą?

– Jei liausiesi.

– Nė velnio, – sudejavo Grėjus.

Jis sučiupo jos šlaunis ir vėl praskėtė. Nuo malonaus spaudimo viduje Berė aiktelėjo.

– Norėjau pasakyti... kad rėksiu... jei manęs neužčiaupsi.

Grėjus bučiniu užčiaupė jai burną ir baigė bučiuoti tik tada, kai abu vienu metu patyrė orgazmą. Grėjus veidu įsikniaubė į Berės krūtis. Jos tylios, trūkčiojamos aimanos meiliai aidėjo tamsoje.

Tada Berė susmuko Grėjui ant krūtinės ir nosį įkniaubė jam į kaklą. Grėjus ilgai laikė ją apkabinęs. Galų gale Grėjus paleido ją, nubraukė Berei nuo veido šlapius plaukus, smi-

liaus galiuku pavedžiojo per skruostikaulį ir nykščiu paglostė drėgnas lūpas.

Grėjus jai dar nebuvo rodęs tokio švelnumo, ir Berei ištryško ašaros. Ji sušnibždėjo vieną vienintelį žodį:

– Bondurantai.

– Žinai, – tarė jis, – man sukietėja vien nuo tavo balso. Tai kelia nepatogumų.

Tyliai juokdamasi, ji palinko prie jo ir apipylė bučiniais.

– Vadinasi, nesuklysiu, jei pasakysiu, kad manęs geidi?

Grėjui neatsakius, Berė atsitraukė, kad galėtų pažvelgti jam į veidą. Jis sužvairavo, tarsi sakydamas, kad ji ne visai pataikė.

– Myli? – tyliai paklausė ji.

Grėjus žvelgė į ją tylėdamas, bet viską pasakė jo gilios žydros akys.

– Tikrai? – vėl sušnibždėjo ji.

– Tik per daug nedžiūgauk, – perspėjo Grėjus. – Niekada neprisiminsiu tavo gimtadienio, Valentino dienos ir kokių nors sukakčių. Nesu tas, kuris dovanoja širdeles ir gėles.

Berė delnais suėmė jo skruostus.

– Ar apgaudinėsi mane?

– Ne, – tvirtai atsakė jis. – Niekada.

– Tada man nereikia širdelių ir gėlių.

– O sekso?

– Sekso reikia.

Jie gulėjo ant šono plačioje lovoje. Vėsus glotnus jos užpakaliukas glaudėsi prie gauruoto ir šilto Grėjaus pilvo. Jis buvo padėjęs smakrą ant Berės viršugalvio. Ją supo Grėjaus, kuris savininkiškai glamonėjo krūtis, šiluma. Retkarčiais Grėjaus nykštys nuslysdavo ant Berės spenelio. Ji kartkartėmis paimdavo jo ranką ir bučiuodavo tą vietą, kurioje vis dar buvo matyti neryškios dantų žymės, juk Berė jam įkando vos prieš keletą savaičių.

Berę suėmė miegas. Prieš pat užmigdama, ji ištarė jo vardą.

– Hm?

– Nori, pasakysiu tau kai ką ironiška? – Grėjus nieko neatsakė, bet Berė suprato, kad jis klausosi. – Aš mylėjau savo tėvą. Beviltiškai.

– Žinau, – sušnibždėjo jai į plaukus.

Epilogas

Ant Berės rašomojo stalo suskambėjo telefonas. Ji žvilgtelėjo į laikrodį. Po penkių minučių reikia būti studijoje. Galima trumpai pasikalbėti. Galbūt čia Grėjus. Jis dažnai paskambindavo prieš pat eterį linkėdamas nusilaužti koją... dar geriau sulaužyti jam, kai tik Berė grįš namo.

Šypsodamasi ji pakėlė ragelį.

– Berė Treivis.

– Vakar mačiau tave per televiziją. Nusidažei plaukus?

Tai buvo Šarlina Valters.

– Tik pasišviesinau. Tau patiko?

– Ne. Ana spalva tau labiau tiko, turėtum rinktis tą spalvą.

Berė nusišypsojo. Šarlina išgarsėjo mažne kaip ji. Jos pavardė buvo minima kiekviename spausdintame ar eteryje skelbiamame pasakojime, kaip žlugo Merito administracija. Kalinė dabar save laikė Berės kolege.

– Kaip jautiesi, Šarlina?

– Pučia vidurius. Per pietus davė pupelių.

– Užjaučiu. Klausyk, man reikia būti studijoje po...

– Turbūt užvirusi tą košę skraidai padebesiais.

Praėjo šeši mėnesiai, kai Bekė Sturgis buvo ištraukta iš nebūties. Merito ir Armbrusterio laukė teismas. Prokurorai vis dar rengė bylas. Advokatai kūrė gynybos taktiką, buvo gausybė įkalčių ir liudytojų, sutinkančių duoti parodymus

apie nusikaltimus mainais už teisinę neliečiamybę ar švelnesnę bausmę.

– Visai nesidžiaugiu, kad tų žmonių gyvenimas sužlugdytas, – atsakė Berė. – Nors viliuosi, kad ateityje tai padės užkirsti kelią nesaikingam piktnaudžiavimui valdžia.

– Nedėčiau per daug vilčių. Žmonės tokie, kokie yra.

Berė dirstelėjo į laikrodį. Trys minutės. Ji prispaudė ragelį prie peties ir iš rašomojo stalo stalčiaus išsitraukė veidrodėlį su pudrine. Makiažui nebus laiko.

– Labai smagu su tavim kalbėtis, Šarlina, bet...

– Manau, tuos šunsnukius reikia pakarti. Kai jie taip apkartino Bekei gyvenimą, jiems neturėtų būti leista kvėpuoti nė minutės.

– Jei jie bus nuteisti, teisingumo sistema juos deramai nubaus.

Šarlina suprunkštė, rodydama panieką teisingumo sistemai.

– Tu bent jau kai ką nuveikei, kai tau papasakojau apie Bekę. Užtrukai, vis dėlto galiausiai ėmei veikti.

– Taip, na...

– Ne taip kaip toji. Ji nė velnio nepadarė.

– Na, ji buvo kalėjime. Be to, sakė, kad ne kažin ką...

– Ne Bekė, mulke. Ponia Merit.

Berė padėjo veidrodėlį ir suėmė telefono ragelį.

– *Ponia Merit?*

– Ar ne tokį vardą sakiau? Vanesa Armbruster Merit.

Akivaizdu, Berė kai ko neišgirdo. Žvilgčiodama į laikrodį ir Šarlinai čiauškant į ausį, ji praleido kai ką gyvybiškai svarbaus.

– Ar nori pasakyti, kad Vanesai Merit buvai papasakojusi apie Bekę Sturgis?

– *O kaipgi!*

– Kada, Šarlina?

– Kas kada?

– Kada su ja kalbėjai – kada jai papasakojai apie Bekę Sturgis ir jos kūdikį?

– Leisk pagalvoti. Žinoma, kai Bekė man pasipasakojo. Kai Merit tapo pirmąja šalies ponia, visai netrukus.

– Šarlina, jei tai dar viena tavo prasimanyta pasaka...

– Tu – mano draugė. Draugėms pasakų neseku.

Berės mintys sukosi kaip pašėlusios.

– Ar teisingai tave supratau? Tu papasakojai Merit, pirmajai šalies poniai, apie Bekę Sturgis ir jos meilės ryšius su Deividu Meritu prieš daugelį metų?

– Viską. Kaip tau. Pasakiau, kad Deividas Meritas nužudė kūdikį, o senatorius viską užglaistė.

Berė padėjo alkūnę ant rašomojo stalo ir delnu pasirėmė galvą, kad kambarys nesisuktų prieš akis.

– Pliekiau jai laiškus vieną po kito, – kalbėjo Šarlina, – norėjau perspėti, kad ištekėjo už žudiko, bet Vanesa nekreipė į juos dėmesio. Bent jau man taip atrodė. O paskui kartą paskambino man į kalėjimą. Žinoma, prisistatė svetima pavarde ir paliko telefono numerį, kuriuo galėjau skambinti, – ji sumokėjo. Mudvi kalbėjome pusvalandį, o gal ir ilgiau. Įsiutinau moteris, stovinčias eilėje prie telefono, bet liepiau joms užsikrušti.

Ant Berės rašomojo stalo tiksėjo laikrodis, širdis dunksėjo dar smarkiau. Berė nuslopino kylantį gumulą.

Prodiuserio asistentė įkišo pro duris galvą į Berės kabinetą.

– Bere, devyniasdešimt sekundžių.

Berė parodė, kad suprato.

– Šarlina, ar niekam nesakei, kad tau skambino pirmoji šalies ponia?

– Žinoma, sakiau! – sušuko Šarlina. – Tačiau negi manai, kad kas nors manim patikėjo?

Moteris, kuri universitete neva buvo Roberto Redfordo mylimoji ir Elviui Presliui pagimdė meilės vaisių? Kas būtų ja patikėjęs?

– Vadinasi... – Berė negalėjo sukaupti minčių. – Vadinasi...

– Bere? – vėl pasirodė prodiuserio asistentė. – Kaip jautiesi? Eteris už minutės.

– Tuoj būsiu. – Tada ji kreipėsi į Šarliną: – Ir ką ji pasakė, kai papasakojai apie Bekę Sturgis?

– Pasakė, kad tai privalo likti tarp mūsų, ir liepė man liautis rašius jai laiškus, kitaip ant manęs užsiundysianti FTB. Pasakiau, kad pati gali čia atvykti, susitikti su Beke ir viską išgirsti iš pirmų lūpų, bet ponia Merit atsisakė, aiškino negalinti. Pasakė, kad tai įvyko labai seniai, be to, tikriausiai netiesa. Velnioniškai perpykau. Tiek vargau, kol su ja susisiekiau, o ji nekreipė dėmesio į mano perspėjimą. Nepraėjo nė dveji metai, ir ji pastojo. Nors jai viską išklojau, ji nusprendė susilaukti vaiko su tuo vyru. Ji tikriausiai pamišusi.

Vanesa Armbruster Merit toli gražu ne pamišėlė.

Bere, prašau, padėkite man. Negi nesuprantate, ką bandau jums pasakyti?

O jei motyvas buvo paprasčiausia kasdienė pagieža?

Aš nežudžiau Roberto Raštono.

Vis dėlto ji nužudė sūnų!

Deividas Meritas sakė tiesą.

Ji beprotė.

O kalėjimo filosofės Šarlinos Valters žodžiais, *pamišėliai gali išsisukti iš kone bet kokios padėties. Nustebtum sužinojusi.*

Vos girdimu balsu Berė paklausė:

– Šarlina, ar Vanesa Merit tau dar kada nors skambino?

– Tik kartą. Patarė paskambinti tau.

KITOS SANDROS BROWN KNYGOS

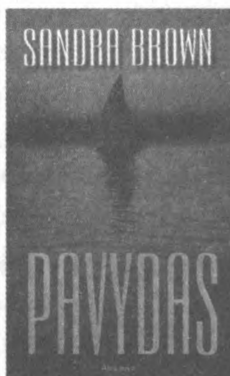
Alibi

Aukščiausios klasės detektyvas, parašytas puikiu, patraukliu stiliumi. Žmogžudystė, įtampa, intrigos, korupcija... Rašytoja sukuria ir įtikinamą psichologinį portretą žmogaus, kuris turi pasirinkti: aistra ar sąžinė?

Susikeitimas

Knyga, atskleidžianti galingą, beveik mistinį ryšį tarp dvynių. Ryšį, kuris nenutrūksta po vienos iš dvynių mirties ir kuris įkvepia gyvą likusią seserį nueiti beveik neįmanomą kelią, kad surastų sesers žudikus ir atkeršytų jiems.

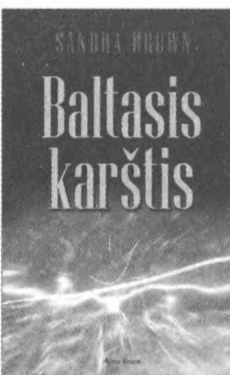
Pavydas

Detektyvinių trilerių meistrė Sandra Brown pasirūpino, kad meilės, neapykantos ir pavydo pinklėse kvapą gniaužiančios atomazgos skaitytojas karštligiškai ieškotų iki paskutinių šio romano puslapių...

Nešvarus žaidimas

Intriguojanti ir kupina netikėtų peripetijų detektyvinė istorija apie manijas ir jų padarinius. Susikompromitavusi futbolo žvaigždė prarado viską, nes žaidė ne pagal taisykles. Dabar jo ateitį ir gyvybę lemia paskutinis ėjimas, o laikas baigiasi...

Baltasis karštis

Vienas populiariausių JAV rašytojos Sandros Brown trilerių, kuriame autorė puikiai derina įtampą ir stiprius jausmus.

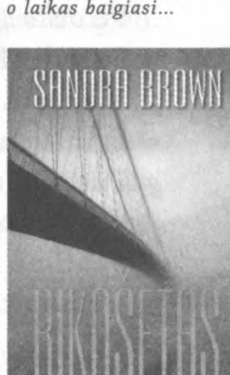
Spąstai

Dėmesį prikaustančio trilerio centre – samdomo žudiko ir jį persekiojančio policininko kova bei mirtį sėjančios aistros istorija.

Sveika, tamsa

Istorija apie moterį, bėgančią nuo praeities šmėklų, tačiau įsipainiojančią į pavojingą istoriją ir įkliūvančią į dar kraupesnį košmarą, keliantį grėsmę ir jos ateičiai.

Rikošetas

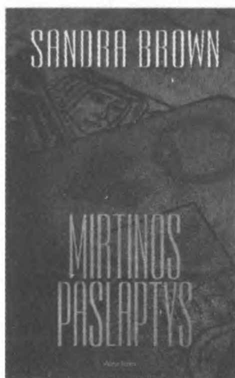
Detektyvas seržantas Dankanas Hačeris vidury nakties iškviečiamas į teisėjo Kato Leirdo namus tirti žmogžudystės. Iš pirmo žvilgsnio viskas atrodo paprasta: Eliza, gražuolė teisėjo žmona, gindamasi nušovė įsilaužėlį. Tačiau Dankanui Elizos pasakojimas sukelia įtarimų...

Užgavėnės

„Įtemptas, puikus, nenutrūkstantis pasakojimas, kupinas siužeto vingių ir posūkių, jaudinantis ir baisus kaip pelkės, ištvirkęs ir dekadentiškas kaip Prancūzų kvartalas Užgavėnių karnavalo įkarštyje. Puota, kurios neįmanoma praleisti."

Book Page

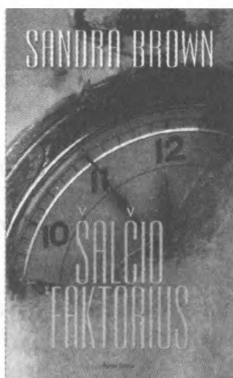
Mirtinos paslaptys

„Brown talentas papasakoti istoriją be galo retas net tarp populiariausių rašytojų."

Toronto Sun

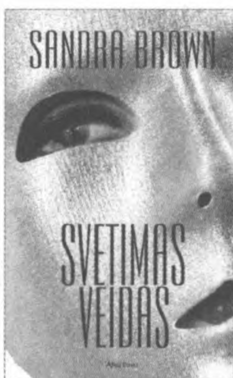
„Brown jėga – kurti erotizmu pagardintus siužetus, verčiančius skaitytojus nepabaigiamai spėlioti."

Library Journal

Šalčio faktorius

Trileris, kuriame susipina šiurpių nusikaltimų tyrimas, nevaržoma aistra ir nuolat auganti įtampa.

Svetimas veidas

Po lėktuvo katastrofos smarkiai sužalota Eiverė per klaidą palaikoma žuvusia kandidato į Senatą žmona Kerole. Plastikos chirurgas sudarkytą moters veidą pakeičia Kerolės veidu. Maža to, gulėdama ligoninėje Eiverė sužino, kad kažkas iš būsimo senatoriaus artimųjų planuoja jį nužudyti. Bandydama išgelbėti vyrui, kurį spėjo pamilti, gyvybę, Eiverė turės gyventi kitos moters gyvenimą. Ir rizikuoti savuoju...

Šarada

Po širdies persodinimo operacijos televizijos serialų žvaigždė Keitė Delani persikelia į Teksasą vesti kartą per savaitę transliuojamos laidos ir netrukus sužino, jog kažkas persekioja ir žudo visus, kuriems buvo persodinta širdis tą pačią dieną kaip ir jai. Moteris kreipiasi į detektyvinių romanų rašytoją, kad šis padėtų rasti žudiką...

Brown, Sandra

Br291 Išskirtinis interviu : romanas / Sandra Brown ; iš anglų kalbos vertė Donatas Masilionis. – Vilnius : Alma littera, 2010. – 472 p.

ISBN 978-9955-38-677-3

Šalies prezidento žmonai pasidalijus įtarimais, kad jos kūdikis galbūt nužudytas, televizijos žurnalistė Berė Treivis ryžtasi išsiaiškinti tiesą. Pagalbos ji kreipiasi į buvusį prezidento patarėją Grėjų Bondurantą. Jau per pirmą pasimatymą ji sužino daug naudingos informacijos ir... pasiduoda jo kerams.

Ar padedama Grėjaus ir bičiulio žurnalisto Berė išgelbės pirmąją šalies ponią ir paviešins prezidento paslaptis?

820(73)-3

Sandra Brown

IŠSKIRTINIS INTERVIU

Romanas

Iš anglų kalbos vertė *Donatas Masilionis*

Redaktorė *Danutė Gadeikienė*

Korektorės *Gražina Stankevičienė* ir *Marijona Treigienė*

Viršelio dailininkas *Donatas Gendvila*

Maketavo *Zita Pikturnienė*

Tiražas 5000 egz.

Išleido leidykla „Alma littera“, Ulonų g. 2, LT-08245 Vilnius

Interneto svetainė: www.almalittera.lt

Spaudė UAB „Spindulio spaustuvė“, Vakarinis aplinkkelis 24, LT-48184 Kaunas

Interneto svetainė: www.spindulys.lt

Sandra Brown
(Sandra Braun, g. 1948 m.)

JAV rašytoja, detektyvinių trilerių autorė, parašė per 60 knygų. Jos išverstos į daugiau kaip 30 kalbų. Lietuvių skaitytojams gerai žinomi jos romanai: „Alibi“, „Pavydas“, „Baltasis karštis“, „Šalčio faktorius“, „Sveika, tamsa“, „Susikeitimas“, „Spąstai“, „Svetimas veidas“, „Mirtinos paslaptys“, „Nešvarus žaidimas“, „Rikošetas“, „Šarada“. Daugelis S. Brown romanų yra skaitomiausių knygų sąrašuose ir visi jos detektyvai, pasak *USA Today*, verčia skaitytoją nerimastingai versti puslapį po puslapio iki pat pabaigos.

Berė Treivis – pašėlusiai gera reporterė, įstrigusi nykiame televizijos kanale. Tačiau vieną dieną jai netikėtai paskambina pirmoji šalies ponia Vanesa Merit ir pasiūlo temą, tokia proga žurnalistui pasitaiko tik kartą gyvenime. Priblokšta sūnaus netekties prezidento žmoną įtaria, kad jos kūdikis galėjo būti nužudytas. Berė nusprendžia žūtbūt išsiaiškinti tiesą. Pagalbos moteris kreipiasi į buvusį prezidento patarėją Grėjų Bondurantą, kuris, kaip sklando gandai, buvo Vanesos meilužis ir galbūt mirusio kūdikio tėvas. Jau per pirmą susitikimą šio mįslingo vyro kerams neatsispiria ir Berė... Padedama Grėjaus ir bičiulio žurnalisto Berė sužino baisias Baltųjų rūmų paslaptis. Joms iškilus į viešumą prezidentas prarastų postą. Tačiau tas paslaptis žino ir įtakingos politinės jėgos, turinčios vieną tikslą – palaidoti skandalingą pirmosios šalies poros praeitį, o kartu ir jų paslaptis sužinojusią žurnalistę...

Fotografas Patrick Demarchelier